

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lexicon Taciteum

Gerber, Arnold

Lipsiae, 1903

A

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-2950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-2950)

A

a, ab. (*abs* nusquam invenitur.) Forma: ab ante c 11, 14, 11; d 4, 33, 10; i I, 42, 7. 76, 5. III, 84, 25. 12, 5, 18. 15, 55, 3; l A 9, 1. 1, 53, 22. 2, 49, 4. 4, 22, 3. 6, 50, 25. 11, 22, 13. 15, 42, 8; n 3, 9, 5. 4, 24, 2. 33, 10; p male Ritterus II, 92, 1; r 2, 58, 1. 4, 25, 8. 6, 11, 3; s D 14, 24 [F a]. 1, 19, 12. 39, 1. 70, 8. 2, 62, 11. 3, 64, 8. 72, 1. 4, 5, 9. 20, 10. 5, 2, 3. 4, 15. 6, 3, 15. 23, 10. 29, 19. 48, 18 [M ac; Otto ab; Rhen. a cf. Greef Phil. Anzeig. IV p. 295]. 15, 18, 2; t 1, 33, 9. 6, 11, 5. Collocatio: 1, 4, 13. 2, 56, 7. 6, 51, 3. 13, 16, 13 prima ab infantia. 12, 5, 18 prima ab iuventa. 2, 18, 2 quinta ab hora diei. 42, 14 immiti a principe. 62, 11 suis quemque ab sedibus. 3, 42, 7 utroque ab exercitu. 4, 24, 2 aliis quoque ab nationibus. 43, 2 suis a maioribus. 5, 3, 15 aliis a primoribus. 14, 12, 20 longinquo ab exilio. 3, 10, 10 iudice ab uno. 2, 60, 2 oppido a Canopo. 11, 14, 12 Arcade ab Evandro. 13, 12, 9 uxore ab Octavia. 4, 5, 9 initio ab Suriae.

Significatio. A) *De loco et trsl.* a) suspensum ex *verbis* 1) cum *verbis* compositis cum particulis separandi: ab, de, dis, re, se, *sim*. D 15, 15 longius abesse ab Aeschine [Wesenberg add. ab]. 23, 17 prope a. ab infirmitate. 1, 23, 9 haud multum ab exitio. 12, 17, 12 tridui itinere a. ab amne. II, 2, 3. III, 65, 9. 13, 12, 9. 47, 15 abhorrere. 16, 28, 19 abrumperé vitam. III, 75, 16 amoliri. 1, 7, 14. 3, 5, 4. 12, 48, 11 abscedere. D 40, 3 se abstinere. 15, 45, 11 avertere. II, 47, 1 aversus a consiliis belli. 15, 6, 5 exercitum R. a Tigranocertis *deductum*. 2, 37, 20 defendere ab inopia. 15, 27, 13 deficere. D 27, 12 (bis). G 45, 31 (bis). II, 62, 8. III, 28, 3 degenerare. D 11, 13 me deingere (Wölfflin *diingere*) a forensi labore. 28, 5. I, 8, 11. 56, 16. II, 42, 2. III, 78, 10. 86, 12. IV, 13, 9. 31, 6. 1, 18, 10 desciscere. D 10, 12. 13, 19, 8 deterere. 3, 9, 5 ab Narnia Nare devectus. A 24, 10. 1, 70, 14 (ter). 3, 50, 7 (bis) *differre*. D 11, 4. I, 59, 4. 64, 7. II, 27, 10. 65, 1 digredi. [1, 27, 6 M digredientem cum Caesare; Nipp. digredientem eum a C.] 4, 67, 5 diunctus. 2, 19, 8 dirimere. 1, 35, 17 ferrum a latere diripuit: cf. III, 68, 15 exsolutum. II, 38, 11. 1, 43, 15. 6, 50, 25 discedere. 1, 70, 8 (bis). 4, 33, 10 (bis). 6, 7, 16 (bis) discernere. IV, 57, 4 disceret. II, 5, 3. 1, 13, 1 discrepare. D 21, 7 dissentire. 1, 28, 24 (bis) dissociare. 15, 5, 7 distare. 16, 25, 9 distinguere. 3, 34, 30 divelli. IV, 14, 17 (bis) dividere. 15,

61, 2 *prohiberi*. D 14, 24. 15, 17 (bis). 24, 13. 32, 24 *recedere*. I, 26, 5 redire. 14, 12, 20 regredi. D 13, 18. 16, 7, 8 removere. 1, 25, 10. 6, 38, 2 requiescere. 4, 28, 3 retrahi. A 9, 1. I, 77, 14. II, 92, 16 reverti. *A 18, 17. I, 90, 3 revocare. 3, 15, 5 *segregare*. D 33, 23. G 1, 1 (bis). 28, 15. 38, 5 (bis). 16, 16, 11 separare. 3, 12, 9 seponere. IV, 70, 26 *traductae*. I, 13, 11. 2, 62, 11. 13, 28, 17 transferre. IV, 62, 1. 3, 66, 1 transgredi. I, 22, 18. II, 66, 11. 80, 6. III, 10, 17 transire. — cum *verb. simpl.* A 4, 9. 3, 42, 7 arcere. 14, 57, 10 cui caveri ab urbanis insidiis. 15, 70, 2 ab extremis cedere spiritum. 3, 28, 10 si a privilegiis parentum cessaretur. 15, 35, 2 cessari a sceleribus. I, 63, 7 ab excidio civitatis temperavere. II, 88, 12 temperatum ab innoxiiis. 2) *cum verbis movendi*. II, 74, 9. 1, 57, 1. 2, 2, 2. 58, 1. 14, 59, 4 venire. IV, 33, 16 a Novaesio, a Mogontiaco advenire. 52, 16 a Vespasiano commeatus subvenere. 15, 46, 8 gubernatore a Formiis movere. 1, 42, 4 liberos procul a furentibus summovere. G 28, 10 (bis) commigrare. II, 52, 2. III, 15, 4 proficisci ab urbe. IV, 25, 4 sequi a Mogontiaco. 14, 21, 4 (bis) acciri a Tuscis. II, 81, 4 exciri ab urbe. G 2, 5 ab orbe nostro adiri. IV, 24, 15 adlatae a Vitellio literae. I, 38, 2 arcessere ab exilio. IV, 24, 6 emissas a Mogontiaco cohortes. 6, 2, 12 a Capreis urbem petere. II, 92, 1 praeposuerat praetorianis P. Sabinum a praefectura cohortis [M ad]. 15, 39, 8 subvecta utensilia ab Ostia. II, 89, 1 a ponte Mulvio insigni equo . . incessit. I, 86, 5. 18 vertere, convertere ab . . in. D 10, 25. A 46, 3 vocare ab . . ad. 14, 28, 4 a privatis iudicibus ad senatum provocare. — *directionem* maxime significans. D 19, 3 flexisse ab illa veteri via. 4, 20, 10 pleraque ab saevis adulationibus aliorum in melius flexit. II, 54, 4 iunctis a Brixello viribus. 62, 5 strepibus ab utroque mari itineribus. 1, 80, 9 ex optimis . . a pessimis . . metuere. 15, 42, 8 ab lacu Averno fossam usque ad ostia Tiberina depressuros promiserant. — *ellipt.* 14, 8, 14 quod nemo a filio. 3) *cum verbis incipendi et nascendi*. II, 47, 7 civile bellum a Vitellio coepit. 12, 24, 3 a foro boario suleus coeptus. G 35, 3. I, 16, 2. 4, 3, 4 incipere. G 30, 1 inchoare. 15, 49, 1 initium coniurationi non a cupidine ipsis fuit. III, 14, 2. 44, 2. 1, 31, 10 initio orto. A 19, 3. IV, 14, 11. 32, 9. 43, 3. 1, 34, 12. 67, 9. 2, 60, 2. 12, 62, 3 orsus. III, 74, 11 clamore a proximis orto [M om.; Baiter e]. 37, 3 initium . . senten-

tiae a L. Vitellio factum. 6, 44, 18 principio a gente Arabum facto. II, 91, 10 a virtutibus proficisci. III, 58, 13 simulatio officii a metu profecta verterat in favorem. I, 16, 9 nasci a principibus. 2, 43, 11 insita ferocia a patre Pisone. 4) *cum verbis accipiendi, audiendi, postulandi*. D 8, 23 (bis) accipere. I, 30, 23 (bis). IV, 58, 18 donativum. D 17, 24 congiarium. IV, 3, 10 annulos. 6, 3, 5 praemia. 1, 42, 17 signa. 2, 69, 10. 13, 15, 20 venenum. 4, 65, 5 sedem. 13, 54, 8 provinciam. 15, 71, 9 veniam. I, 84, 29 (senatum) sicut a maioribus accepimus, sic posteris tradamus. *12, 6, 11 uxorem. 25, 10 habita oratione eundem in quem a liberto acceperat modum. 14, 54, 2 quantum amicus a principe accipere (potest). IV, 47, 2 mutuum accipere a privatis. D 24, 5 ab ipsis mutuari per quae. 31, 26 mutuari a Peripateticis aptos locos. 1, 38, 6 praesidium ab audacia mutuari cf. infra 11, 26, 6. D 16, 6. 13, 54, 10 impetrare. 14, 55, 12 quae a me habes. 6, 30, 3 pecuniam a Vario Ligure omittendae delationis ceperant. — 12, 6, 8 audire a parentibus. 1, 8, 25 accipere a parentibus. D 1, 14 accipere. A 5, 6, 11, 14, 11 (bis) discere. — I, 83, 11. IV, 64, 11. 1, 10, 30. 3, 53, 13. 14, 49, 9 postulare. III, 45, 13. 51, 3. IV, 40, 20. 1, 19, 5 (bis). 3, 10, 6. 48, 2. 72, 1. 4, 11, 17. 71, 10. 6, 16, 15. 13, 10, 3. 14, 32, 9. 15, 31, 3 petere. 11, 26, 6 subsidium ab audacia. 14, 2, 6 contra muliebres inlecebras subsidium a femina. 13, 33, 9 repetere. 14, 21, 12 efflagitare [M om.; Rhen. add.]. D 20, 19. II, 20, 8. 16, 16, 7 exigere.

5) *Cum verbis passivis = ἴπτο*. IV, 13, 4 a Galba absolutus. 13, 21, 24. A 15, 10 abstrahi. 2, 67, 7. 3, 66, 6 (bis). 14, 46, 3 accusari. I, 43, 2. III, 59, 18. 12, 24, 9 (bis). 53, 6 addi. 14, 61, 12 adduci. A 7, 6 adfectari. 16, 6, 2 adfigi. 2, 17, 16 adgnosci. 13, 18, 4 adhiberi. A 26, 7 adici. II, 55, 2. 12, 22, 15 adigi. I, 87, 11 adimi. III, 11, 8 adiuvari. 4, 45, 2 admitti. I, 18, 7 adoptari. 16, 15. III, 52, 12. IV, 80, 3. 1, 3, 22 adsciri. I, 5, 13 adsuefieri. A 25, 4. 12, 25, 6. 16, 2, 7 adsumi. IV, 81, 13. 15, 2, 13 aestimari. 1, 63, 15 aggerari. 79, 1 actum in senatu ab Arruntio, an. . . 13, 21, 4 a Burro minaciter actum. 25, 17 si a laesis validius ageretur. 4, 64, 6 agi grates. 14, 46, 4 agi census. A 31, 8 ali. III, 39, 8 ambiri. II, 101, 5 anteiri. D 32, 31 aperiri [codd. om. a.]. V, 11, 20. 2, 80, 10. 3, 13, 10 appellari. 4, 65, 3 appellitari. 2, 80, 7 (bis). 3, 23, 9 arceri. 13, 27, 15 argui. 4, 8, 11. 11, 32, 8 aspici. 14, 25, 6 attineri. D 17, 26. 2, 38, 19. 3, 36, 7. 13, 57, 5 audiri. I, 1, 15. V, 26, 7 auferi. IV, 16, 13. 1, 30, 2 caeli. IV, 54, 9. 11, 24, 25 capi. D 24, 10 celebrari. II, 28, 2. IV, 34, 3 circumiri. 54, 6. 1, 57, 2 circumsideri. III, 82, 17. IV, 10, 1 circumveniri. 1, 44, 18 citari. 53, 2 claudi. V, 26, 7. 1, 50, 3. 2, 49, 2. 57, 10. 11, 1, 3 coeptum esse. II, 27, 13 coërceri. 13, 43, 14 cogi. 5, 3, 6. 11, 10, 2 cohiberi. 12, 44, 17 coli. A 42, 12. 2, 38, 5 concedi. 14, 48, 9 condemnari. III, 47, 8. 72, 4 condi. I, 46, 24. IV, 34, 13 confodi. 4, 73, 21 comperiri. I, 7, 8. 1, 53, 14. 3, 16, 13. 13, 3, 7. 15, 70, 4 componi. 1, 69, 15. 5, 9, 8 comprimi. II, 11, 4. III, 22, 18. 25, 12 conscribi. G 3, 12. 2, 49, 4. 13, 50, 8 constitui. D 37, 7. IV, 53, 3 contrahi.

6, 40, 17. 15, 66, 9. 16, 9, 6 corripere. II, 25, 6. III, 69, 11. 80, 12. IV, 42, 12. 58, 17 (bis). V, 9. 8. 2, 1, 5. 3, 9. 43, 20. 64, 1. 3, 12, 3. 11, 35, 13. 12, 6, 6. 41, 21. 44, 14. 13, 1, 12. 34, 12. 14, 26, 11. 55, 7 dari. 3, 64, 8. 5, 2, 3. 6, 12, 12. 48, 22 (ellipt.). 13, 2, 15. 15, 18, 2 decerni. 14, 47, 9 dedicari. D 34, 3 (bis). 2, 3, 10. 3, 14, 17. 15, 55, 3 (bis) deduci. 3, 17, 9 defendi. I, 8, 13. 2, 43, 14. 14, 48, 4 deferri. II, 97, 9. IV, 5, 11. V, 1, 2. 2, 12, 2. 5, 4, 2. 6, 3, 15. 14, 26, 6 deligi. V, 25, 3. 13, 19, 5 depelli. II, 19, 4 describi. 6, 46, 13. 12, 16, 4 deseri. II, 71, 11 destinari. I, 16, 20 (bis). 4, 37, 6 desiderari. I, 52, 15 detegi. II, 41, 10 deterreri. 4, 43, 2 dicari. D 1, 14. I, 19, 6. 13, 28, 9 dici. 15, 49, 14 diffamari. D 8, 20 diligi. II, 97, 9. III, 57, 3. IV, 46, 2. 2, 65, 3 dimitti. 3, 10, 10 discerni. II, 42, 3. 96, 8 dispergi. *1, 43, 10 [M om.]. 1, 58, 3. 3, 21, 9. 49, 3 donari. 13, 28, 3 duci. II, 71, 1. III, 32, 10. 15, 34, 7 edi. A 26, 5 edoceri. III, 69, 1 eiurari. A 6, 18. IV, 6, 13. 1, 7, 23 eligi. 3, 16, 5 eludi. I, 5, 16 emi. A 15, 10 eripi. III, 43, 4 exactorari. 2, 42, 14. 13, 54, 21 excipi. I, 9, 11. 70, 5. II, 66, 6. IV, 70, 10 exciri. D 1, 14 excogitari. 2, 85, 7 exigi. I, 27, 6 exspectari. 11, 7, 7 expeti. V, 12, 7 expugnari. 4, 59, 16 exstimulari. 6, 18, 5 factitari. I, 5, 6. 19, 6. II, 76, 23. V, 19, 7 fieri. 1, 46, 22. 15, 10, 4 firmari. V, 24, 2 flecti. IV, 58, 36 foedari. I, 16, 9 generari. II, 27, 8. 87, 1. 4, 23, 12. 12, 40, 22. 13, 9, 18. 15, 26, 12 geri. II, 64, 11 gigni. D 38, 16 haberi. 15, 11 impetrari. 6, 7, 27 incelebrari. II, 21, 4 (bis). IV, 15, 18. 4, 25, 2 incendi. I, 1, 14. 13, 53, 6 inchoari. 4, 36, 4. 16, 5, 17 increpari. 14, 20, 4 incusari. II, 21, 8 inferri. 1, 47, 9 infringi. IV, 78, 1. 1, 72, 3 ingeri. 58, 13 inici. A 15, 10 iniungi. 2, 37, 4 inlici. III, 57, 7 impelli. 6, 11, 3 (ter). 12, 29, 1. 13, 14, 3 inponi. IV, 77, 8 insideri. 4, 54, 10 insimulari. I, 84, 27. 3, 69, 13. 16, 21, 8 institui. 14, 10, 1 intellegi. 3, 36, 10 intendi. 2, 69, 4 intentari. A 28, 13 (bis) intercepti. *III, 70, 25 [M om.]. IV, 65, 12. V, 9, 7. 1, 13, 23. 6, 31, 17. 13, 32, 2. 15, 67, 21 interfici. 1, 8, 16. 2, 50, 8. 15, 67, 5 interrogari. G 2, 21 (bis) inveniri. V, 9, 13. 2, 37, 16 iuberi. 12, 60, 2 indicari. 4, 24, 2 lacerari. 5, 1, 16 laudari. 1, 35, 12 legari. I, 5, 16. IV, 25, 11. 33, 13 legi. I, 42, 3 mandari. 16, 14, 9 ministrari. 1, 47, 9. 3, 18, 1. 37, 4 mitigari. G 15, 10. I, 56, 15. 75, 3 (bis). II, 1, 4. 54, 12. 96, 2. III, 43, 17. 59, 15. IV, 19, 2. 36, 7. 49, 12. 17. 54, 14. V, 19, 13. 1, 22, 6. 53, 22. 2, 26, 10. 69, 15. 3, 7, 6. 4, 27, 10. 6, 41, 5. 13, 9, 7. 14, 11, 12. 18, 5 mitti. 2, 42, 8. 15, 61, 15 moneri. IV, 1, 13 monstrari. II, 67, 3 moveri. 11, 33, 7. 13, 21, 8 (bis) mutari. 3, 16, 8 narrari. D 32, 13. II, 86, 7 negligi. G 3, 12. 1, 37, 2. 15, 58, 11 nominari. II, 72, 9. 12, 60, 8 nosci. 5, 8, 4. 6, 29, 19 obiectari. I, 65, 8. 15, 11, 1 obsideri. I, 76, 5 obstringi. 11, 17, 7 obtendi. 1, 17, 23 obtrectari. 1, 35, 10. III, 51, 3 occidi. 6, 38, 9 occultari. G 26, 3 occupari. 6, 7, 24 omitti. 14, 33, 10 opprimi. 12, 48, 2 optineri. 1, 10, 3. 13, 22, 2. 15, 4, 1. 37, 4 parari. A 14, 8. 12, 37, 16. 13, 34, 14 pari. 3, 20, 2. 13, 55, 3. 14, 12, 17. 63, 6 (bis) pelli. 65, 5 percelli. I, 25, 2 perduci. 4, 71, 5 perversi. 3, 23, 14. 12, 11, 3. 14, 58, 4 [15, 44, 2 falso M a dis] peti. IV, 58, 36 pollui. A 22, 6 poni. 12, 50, 2

possideri. 3, 66, 2. 6, 38, 14. 13, 44, 22 postulari (= accusari). 6, 22, 19 praedici. IV, 55, 8 praefici. I, 31, 19. II, 17, 7. IV, 70, 16. 79, 21 praemitti. II, 58, 3. 86, 6. 100, 15. III, 44, 6. 52, 12 praeponi. D 25, 1. 3, 8, 10 praescribi. 2, 79, 9 praeveniri. 16, 9, 10 premi. III, 40, 3. 16, 17, 26 prodi. 3, 58, 13. 14, 45, 9 prohiberi. IV, 19, 5 promitti. I, 43, 11. III, 84, 25 protrahi. 11, 36, 11 proturbari. I, 1, 15. III, 44, 8 provehi. I, 49, 5. V, 9, 10 puniri. 3, 69, 4 a legibus delicta puniri [Wurm del. a]. 6, 3, 7 *quaeri*. 1, 35, 23 *rapi*. IV, 18, 17 reddi. III, 34, 11 redemptari. 2, 24, 16 redimi. 6, 12, 1. 15, 61, 7 referri. 1, 9, 15. 12, 42, 5. 13, 6, 6 regi. III, 66, 16 (bis). IV, 77, 21. 6, 31, 8 relinquere. I, 51, 21. 2, 24, 17 remitti. 3, 5, 7. 26, 14. 54, 8. 4, 59, 9. 11, 1, 14. 14, 52, 12. 16, 35, 1 reperiri. 11, 22, 13 repeti. 1, 26, 1. 2, 57, 11. 63, 6 responderi. G 8, 2 restitui. 6, 5, 8 revinci. II, 3, 3. *2, 49, 8 [M in pro a]. 53, 7 *sacrari*. 9, 7. 3, 74, 19 salutari. A 43, 18. 6, 29, 17 scribi. II, 63, 3 seponi. I, 72, 11 servari. 15, 55, 10 signari. 3, 38, 20 urbem a Macedone Philippo sitam, cf. com. crit. IV, 76, 9 sperari. 86, 8. 4, 67, 24. 5, 4, 15. 15, 57, 4 sperni. IV, 30, 5 strui. 69, 2. 15, 7, 3 sumi. D 33, 1. 1, 13, 20. 3, 33, 17 suscipi. 4, 14, 11. 6, 23, 10 *temptari*. IV, 9, 2 tractari. D 37, 3. 1, 14, 13. 4, 53, 10 tradi. 2, 24, 13. 4, 22, 3 trahi. 3, 33, 17 transigi. I, 42, 7. transverberari. 43, 11 trucidari. 15, 15, 5 *usurpari*. 14, 50, 4 venditari. 16, 5, 6 verberari. 1, 8, 13 vinci. III, 12, 14. 36, 10. 2, 68, 7. 15, 66, 9. 16, 10, 7 vinciri. 1, 38, 7. 14, 18, 2 violari. 12, 56, 2 visi. 15, 45, 15 vitari. G 2, 20. 1, 11, 4. 3, 56, 15. 15, 69, 9 vocari. 6, 48, 18 vulnerari. — *ellipt.* 14, 27, 2 nullo a nobis remedio sc. dato [M om. a].

Cum verbis intransitivis passive usurpatis. V, 18, 2 procursum ab hoste. 1, 21, 11 adcurritur ab universis. 21, 4 legato a centurionibus parebatur. 3, 53, 15 ab omnibus peccatur. 2, 46, 14 a Cheruscis pro libertate certatur. II, 23, 11 a Marcio Macro prospere pugnatum. 6, 36, 2 ab Hiberis melius pugnatum. 12, 40, 19 dispari eventu pugnatum a legione. 15, 10, 19 nec a Corbulone properatum. 5, 3, 15 a primoribus trepidabatur. 11, 33, 1 trepidabatur a Caesare. 13, 16, 10 trepidatur a circumsedentibus.

Cum verbis intransitivis passiva significatione. D 18, 26 (bis) a Calvo male audire. 13, 3, 4 accidisse. 16, 9, 12 a centurione cadere.

b) *α) In certis formulis et in describendo situ.* I, 67, 15 a tergo adgredi. IV, 33, 15 invadere. 12, 14, 13 circumvenire. I, 89, 13. II, 32, 5. III, 23, 12. 2, 19, 10 a t. esse. 3, 74, 10 in ore, in latere ac saepe a tergo erat. 4, 5, 16 positu regionis a t. illis. G 34, 1. 2, 20, 14. 14, 34, 4 claudere. III, 1, 4 consurgere. IV, 18, 15 consistere. 3, 45, 9 statuere. 2, 8, 14 defectio a tergo. 4, 51, 13. 6, 44, 14. 13, 5, 6. 56, 11 a tergo. A 37, 8. G 34, 2. IV, 12, 9. V, 18, 12. 2, 25, 7 a fronte. II, 14, 18 a latere. II, 25, 4 a lateribus. III, 21, 8 a laevo. II, 43, 8 a parte alia. V, 6, 2 a meridie Aegyptus obiacet, ab oceanu Phoenices. G 44, 3 proptinus deinde ab Oceano Rugii. — 4, 25, 8 ab Romanis confertus pedes. 2, 36, 10 quantum odii fore ab iis. 6, 36, 2 cf. supra 5. [In III, 21, 10 M, Halm dextro; Her. a dextro.]

β) suspensum ex adiectivis et numeralibus. IV, 48, 3 absurdus. 1, 33, 9. 2, 2, 11. 3, 30, 10. 6, 28, 6 diversus. 34, 16. 15, 52, 12 integer. A 30, 11 inviolatus. I, 86, 16. 12, 34, 6 vacuus. — II, 24, 7 ad duodecimum a Cremona. 39, 7 ad quartum a Bedriaco. 45, 1 ad quintum a Bedriaco lapidem. 88, 4 ad septimum ab urbe lapidem. III, 15, 10 secundis a Verona castris. 15, 15 ad octavum a Bedriaco progressus. 18, 1 ad quartum a Cremona lapidem. IV, 11, 16 ad quadragensimum ab urbe lapidem.

γ) suspensum ex adverbis. A 6, 17 longe. I, 10, 5 (bis) prope. II, 76, 11 a contumelia quam a laude propius fuerit. A 9, 17 (bis). IV, 66, 11. 12, 6, 10 procul. IV, 16, 10 haud procul cf. abesse supra A. α. 1.

δ) suspensum ex substantivis. 12, 10, 4 defectione a familia Arsacidarum venire. 16, 7, 11 defectionem a domo Caesarum cf. 2, 8, 14 supra b. α. 13, 19, 15 pari gradu a divo Augusto. 11, 31, 15 tempestatem ab Ostia atrocem. 14, 14, 20 merces ab eo qui iubere potest vim necessitatis adfert. 4, 55, 22 cui (Graeciae) mox a Pelope nomen. 14, 27, 4 cognomentum a Nerone apiscuntur (Puteoli).

ε) Varia. 2, 47, 10 Magnetes a Sipylo. 15, 35, 7 habere quos ab epistulis et libellis et rationibus appellet. — *ellipt.* 1, 39, 1 legati ab senatu. I, 12, 2 procuratoris a Belgica literae. 74, 2 ab Othone ad Vitellium epistulae. II, 61, 6 adiectis a Vitellio cohortibus. 4, 5, 9 initio ab Suriae usque ad flumen Euphraten. — IV, 72, 9 Cerialis [a] metu infamiae . . . pressit iras cf. com. crit.

B) *De tempore.* 1, 1, 1 a principio. D 8, 31 ab ineunte adolescentia. 1, 4, 13. 2, 56, 7. 6, 51, 3. 13, 16, 13 prima ab infantia. 12, 5, 18 prima ab iuventute. — I, 11, 2 iam inde a divo Augusto. 3, 55, 2 a fine Actiaci belli ad ea arma, quis . . . I, 84, 28 senatum a regibus usque ad principes continuum. 12, 25, 12 eosque ab Atto Claudio continuos duravisse. — I, 37, 22 septem a Neronis fine menses sunt, et iam. II, 95, 8 nondum quartus a victoria mensis. et . . . D 17, 16. 24, 15 centum et viginti anni ab interitu Ciceronis in hunc diem. III, 34, 2 anno ducentesimo . . . a primordio sui. 2, 18, 2 quinta ab hora diei ad noctem. 14, 21, 7 ducentis iam annis a L. Mummii triumpho. — *i. q. post.* 1, 19, 12. 26, 2 missio a sedecim annis. Fortasse 6, 50, 23 Caesar in silentium fixus a summa spe novissima expectabat.

abavus. 13, 34 divo Augusto, abavo Neronis. 14, 53 abavus tuus Augustus [Lipsius; M atavus]. 55 abavus meus Augustus [Lipsius; M avus]. 15, 35 divum Augustum abavum ferebat [Rupertus; M atavum].

abdo. Se abdere, abdi. I, 43 contubernio additus. III, 11 fornacibus a. 36 umbraculis hortorum a. I, 79 donec pauci paludibus abderentur. 2, 39 ignotis locis sese abdit. 14, 23 se speluncis. *passive.* 12, 47 contactis vehiculis abduntur. 15, 10 coniunx ac filius castello abdit. — III, 31 in domibus abdit. 83 in tabernis. 73 inter sarcinas. IV, 72 per tentoria. 4, 67 Capreas se in insulam abdidit. *de exilio* 2, 85 in insulam Seriphon abdit a. *absol.* II,

13 filio abdito. IV, 1 scrutari ac protrahere abditos. — *aliquid*. I, 88 occultare et abdere pavorem. II, 92 abditis pecuniis per occultos sinus. I, 11 sensus suos penitus. 3, 64 idque ille credebatur . . . gravi et dissimulata offensione abdidisse. 5, 7 gladium sinu. 6, 46 non abdita ambage exprobravit. 14, 23 carissima secum. 15, 3 rivos congestu harenae. 16, 1 opes. *abditus* G 16 hostis aperta populatur, abdita et defossa aut ignorantur, aut . . . III, 33 dominorum abdita scrutari, defossa eruere. 2, 34 victurum in aliquo abdito et longinquo rure. 6, 8 abditos principis sensus, et si quid occultus parat, exquirere. 13, 1 abditis adhuc vitiis. [Jacob coni. IV, 77 montibus abditis. Falso in M 13, 5 abditis pro additis.]

abduco. I, 64 legio et ala abductae. III, 46 abducto e Moesia exercitu. IV, 15 viribus cohortium. 35 parte legionum. I, 8 dux deerat abducto Verginio. II, 28 victores . . . ex acie abduci. — I, 10 abducta Neroni uxor.

abeo. 2, 19 sedibus. 69 Suria. — 4, 19, 14, 39 consulatu. 5, 11 magistratu. 13, 44 tribunatu. 6, 22 ne incepto longius abierim. I, 81 abire propere omnes e convivio iussit. — IV, 62 Mogontiacum. 6, 44 domos vel in castra Artabani. 11, 9 penitus in Hyrcaniam. *absol.* I, 54 abire legatos iubet. III, 70 ut per secreta aedium partem occulte abiret. IV, 17 abire an manere mallent. 1, 40 uxorem ut abiret perpulit. 2, 14 sine cura ducum abire, fugere. 34 abire se et cedere urbe. 63 abiturum se fide qua venisset. 12, 15 robor exercitus abisse. 14, 26 Tiridatem . . . abire procul . . . subegit. — abeuntis amici 6, 50. — i G 21. II, 22. 1, 35. — em 2, 34. 14, 4. — e 14, 8. 15, 6. — ium II, 49. 1, 56 terga abeuntium lacescere. — ibus II, 48. 49. — es IV, 19. 60. — II, 76 abiit iam et transvectum est tempus. IV, 47 necessitas abiit, sive omnia simulatio.

abhorreo cum *dat.* aut *abl.* cf. Her. ad IV, 55 publice civitas talibus inceptis abhorrebat. V, 24 neque abhorret vero. 1, 54 neque ipse abhorrebat talibus studiis. 14, 21 spectaculorum oblectamentis. cum *praep.* a D 35 materiae abhorrenti a veritate. II, 2 neque abhorrebat a Berenice juvenilis animus. III, 65 mitem virum abhorre a sanguine et caedibus. 13, 12 uxore ab Octavia . . . fato quodam . . . abhorrebat. 47 natura eius a crimine abhorrebat.

abicio. I, 68. III, 61. 73. IV, 2 arma. I, 82 militiae insignia. 2, 57 coronam. — 1, 22 responde, Blaese, ubi cadaver abieceris. 29 corpora extra vallum. 5, 9 corpora in Gemonias. 14, 7 gladium abiecit inter pedes eius. 15, 47 bicipites partus abieci in publicum. — IV, 85 nequaquam abiecto animo. 16, 11 nuntiat patri abicere spem et uti necessitate. *abiectus*. D 36 nihil humile vel abiectum eloqui poterat. 13, 46 abiectum et sordidum. *adverb.* D 8 quo sordidus et abieci nati sunt.

abigo. V, 19 velut abacto amne. 14, 63 abactos partus conscientia libidinum.

abitus. 14, 37 circumiecta vehicula saepe rant abitus.

abiudico. 14, 18 abiudicatis agris orta adversus iudicem invidia.

abluo. G 40 numen ipsum secreto lacu abluatur. III, 22 is balineas abluendo cruori propere petit. 11, 2 lacrimis abluendis cubiculo egrediens.

abnepos. 13, 1 Silanus divi Augusti a. erat.

abnuo. *alqd.* A 21 linguam Romanam. I, 67 imperium. II, 90 abnuenti nomen Augusti expressere ut adsumeret. III, 27 militi velut inritas exhortationes abnuenti. 52 ut ex eventu rerum adversa abnueret vel prospera agnosceret. 66. 12, 46 pacem et condiciones. IV, 14 dilectum. 19 obsequium. 44 nuptias suas. 75 proelium. V, 13 quando inpetus et subita belli locus abnueret. 1, 2 neque provinciae illum statum rerum abnuent. 23 servos abnuere caedem. 2, 22 supplices nihil abnuendo veniam omnium acceperunt. 6, 45 nihil. 2, 28 indicium haud aspernatus congressus abnuent. 38 sive indulerint largitionem sive abnuerint. II, 57 quod palam abnuerat inter secreta convivii largitur. 3, 10. 14. 12, 31 quod. 4, 3 alia. 26 Dolabellae petenti abnuent triumphalia Tiberius, Seiano tribuens. 6, 8 minus expediat agnoscere crimen quam abnuere. 27 abnuere id munus. 11, 8 dominationem. 13, 35 duritiam caeli militiaeque abnuent deserebantque. 14, 37 abnuerat contra ritum militiae iussa ducis. — *seq. inf.* II, 40 abnuentibus militem pugnae obicere. IV, 35 redire in castra. 1, 13 quinam adipisci principem locum suffecturi abnuerent. 4, 56 ipse deligere per modestiam abnuent. — *seq. acc. c. inf.* D 33 facultate eloquentiam contineri nec tu puto abnuent et hi significare volta videntur (sc. se non abnuere). I, 1 dignitatem nostram a Domitiano longius provecam non abnuerim. II, 66 qui se victos abnuent. III, 54 abnuenti vera esse quae adferret. 2, 78 quamquam suscipiendum bellum abnuisset. 15, 22 abnuentibus consulis ea de re relatum = negare. — *seq. quin.* 13, 14 non abnuere se quin cuncta infelicis domus mala patefierent. — *seq. part. interrog.* 14, 9 adspexeritne matrem exanimem, sunt qui tradiderint, sunt qui abnuent. — *absol.* A 4 quia abnuerat interfectus est (sc. accusare). I, 61 Valens adlicere, vel si abnuerent, vastare Gallias iussus. II, 85 adlicebant exercitum aut abnuenti vim parabant. 8 militum quosdam . . . adscivit vel abnuentes interficere iussit. III, 20 cum abnuerent i. e. cum *id* negarent. 39 a primoribus partium . . . ambitus abnuere perseveravit. IV, 39 ni abnuisset. 41 neque fateri audebat neque a. poterat. 2, 29 abnuentibus cunctis. 4, 17 quamquam abnuerent i. e. obgleich sie es in abrede stellten. 6, 1 dona in promptos, minas adversum abnuentes. 11, 12 certo, si abnueret, exitio. 15, 52 abnuent Piso. 56 ex quibus Lucanus et Senecio diu abnuere = negare.

aboleo. a) II, 48 libellos epistulasque abolet. 4, 35 imagines ne victor quidem abolevit. 11, 35 effigiem patris. 2, 49 deum aedes vetustate aut igni abolitas. 16, 6 Poppaeae corpus non igni abolitum. IV, 39 vires abolet dimissa legione = infringit. b) 1, 78 seditionis male consultata . . . abolita in posterum. 2, 69 cuncta, quae . . . iusserat, abolita vel in contrarium versa cognoscit. 3, 28 quae triumphaturu iusserat ab-

olevit. 27 abolitis vel conversis prioribus. 36 abolitas leges et funditus versas. 54 leges contemptu abolitae 4, 30 actum de praemis accusatorum abolendis. 6, 38 incerta vel abolita pro gravissimis et recentibus punire. 14, 20 abolitos paulatim patrios mores funditus everti per lasciviam. 48 carnificem et laqueum pridem abolita (esse). c) *in oblivionem adducere, tollere, cum abstractis*. A 2 illo igne vocem populi R. et libertatem senatus et conscientiam generis humani aboleri. I, 47 abolere convicia ac probra. 84 abolete memoriam foedissimae noctis. II, 5 parva certamina communi utilitate ab oleverat. III, 24 labem prioris ignominiae. IV, 44 de abolendo dolore iraque. V, 15 ignominiam. 1, 3 abolendae infamiae. 15, 44 abolendo rumori.

abolitio. 6, 2 neque ut ultra abolitionem sententiae suaderet. 13, 50 tributorum a. 51 a. quadragensimae.

abripio. III, 17 spoliare, capere, arma equosque abripere. 22 abrepta quaedam signa. 12, 6 abripi coniuges ad libita Caesarum [Ritter; M arripi]. 15, 45 spoliatis templis non dona tantum sed simulacra numinum abripiabantur. II, 36 cf. abrumpo. IV, 27 Germani navem abripiunt [M pr. m. arripiunt]. V, 22 praetoriam navem .. abripiunt. I, 56 centuriones impetu militum abrepti vinctique. II, 26 cum dispersos nec usquam validos pavor fugientium abriperet. 14, 8 obvios servorum abripit.

abrogo. III, 37 numquam antea non abrogato magistratu neque lege lata animum subfectum. IV, 47 abrogati .. consulatus, quos Vitellius dederat. 12, 41 quae censuerint patres, iusserit populus, intra penates abrogari. 16, 22 spernit religiones, abrogat leges.

abrumpo. a) *propr.* II, 36 proelium, abruptis quae supererant navibus, fuga diremptum [M arruptis. I. Fr. Gronov abreptis]. III, 6, 14 abrupto ponte. IV, 70 pontem Navae fluminis abruperat. V, 26 scinditur pons, in cuius abrupta progressi. III, 25 laxati ordines abrumpuntur. II, 28 non abrumpendos ut corpori validissimos artus. V, 11 extrema rupis abrupta. 1, 66 equus abruptis vinculis vagus. 4, 62 quos abrupta parte corporis nondum vita deseruerat. 6, 29 per abruptas venas sanguinem effudit. 15, 59 abruptis brachiorum venis obiit. 63 erurum quoque et poplitum venas abrumpit. 16, 9 suadenti venas abrumperere. b) *trsl.* 16, 28 abrumperet vitam ab ea civitate. II, 53 abruptis vitae blandimentis. III, 63 abrupta undique spe. IV, 60 tamquam fidem per scelus abrumperent. 64 abruptis voluptatibus. 4, 50 abrumpendas pariter spes ac metus. 60 inceptum sermonem abrumperere. 11, 26 abrumpi dissimulationem. 12, 50 quamvis servitio sueti patientiam abrumpunt. 15, 2 pacem .. in exitium suum abrumpunt. — *abruptus*. A 42 plerique per abrupta ambitiosa morte inclaruerunt i. e. contumaciter. I, 48 Galbae amicitiam in abruptum tractus. 2, 55 cum tempestas raperet in abrupta. 23 insulae saxis abruptis. 4, 20 inter abruptam contumaciam et deforme obsequium pergere iter. 15, 42 cetera abrupta aut amentia. cf. supra V, 11, 26.

abscedo. a) 1, 7. 3, 5 a corpore (mortui).

1, 53 nec alia tam intima causa cur Rhodum abscederet. 2, 67 quanto longius abscedebatur. apertiore custodia. 14, 3 abscedentem in hortos. 15, 63 suadet in aliud cubiculum abscedere, 4, 57 tandem Caesar in Campaniam [Halm supp. abscessit; M om.]. b) *de re militari* IV, 70 legiones in Mediomatricos abscessere. 1, 36 abscedentis legiones. 37 non abscessere quintani .., donec. 63 manibus aequis abscessum. 2, 9 ut sagittarii abscederent postulat. 88 abscedentibus Romanis. 6, 36 nec ideo abscedebat. 41 in iuga Tauri montis. 12, 14 cum exercitu abscedunt. 45 pactus indutias abscedit. 48 abscederet a finibus Armeniis. 13, 7 abscessere Armenia Parthi. 38 dux abscedere militem sua quemque in castra iubet. 40 propinquus tenebris abscessit. 54 nisi abscederent Frisii veteres in locos. 14, 26 Corbulo in Suriam abscessit [Lipsius; M accessit]. 15, 6 ut abeunte Vologese Tigranes quoque Armenia abscederet. c) 2, 34 nec aut Urgulania obtemperavit .. aut ille abscessit = abstulit [Jac. Gron.; M abscessit; alii abstulit]. — IV, 76 resumpturos arma, ubi metus abscesserit.

abscessus. *De re militari*. 12, 49 abscessu suorum .. praesidii egens. 15, 17 Armeniam abscessu Vologesis infirmatam. — i. q. *absentia* 4, 57 causam abscessus ad Seiani artes rettuli. 6, 38 ipsi .. continuo abscessu velut exilium obiectando. — *plur.* = *exitus*. 12, 33 sumpto ad proelium loco, ut aditus, abscessus, cuncta suis in melius essent. cf. 14, 37 abitus.

abscido. G 19 abscessis crinibus [Halm cum codd. rece., V adscisis, L accisis]. II, 48 abscessis furtim balteis. III, 23 ni vincla ac libramenta tormento abscessissent. 74 absciso capite truncum corpus in Gemonias trahunt. cf. *amputare*. — III, 78 abscessis omnibus praesidiis cessurus imperio videbatur. De discrimine formarum 'abscessus' et 'abscessus' cf. C. Sirker, *tacit. formenlehre* p. 56. Her. ad II, 38. krit. anhang. Reisig §. 153. a. 297.

absciendo. V, 6 (bitumen) influit .. donec abscondas. nec abscondere aere ferrove possis. 15, 69 absconduntur venae. 16, 11 eodem ferro abscondunt venas. cf. abrumpo.

abscondo. G 12 tamquam scelera ostendi oporteat .. flagitia abscondi. III, 68 nox et ignotum rus fugam Neronis absconderant. 13, 16 dolorem, caritatem, omnis adfectus abscondere didicerat.

absentia. A 15 absentia legati remoto metu. 45 tam longae absentiae condicione. IV, 40, 6, 15 redditis a. causis. — *de secessione principis*. 3, 31 longam et continuam absentiam paulatim meditans. 4, 64 susceptum principi consilium absentiae. 15, 36 testificatus non longam sui absentiam. *de flamine dialis*. 3, 71 annuam absentiam.

absisto. IV, 32 ut absisteret bello. III, 74 preces parantem pervicere ut absisteret (sc. a precibus). — 2, 31 caede visa miles abstulit [Lipsius; M adstitit] i. e. abtreten. cf. adsistere in re militari. 13, 56 absistentibus his pari metu exterriti Bructeri. cf. abscedo 2, 34.

absolutio. 3, 15 quod neque convictum *noxae* reo neque defensum absolutio*ni* erat. 11, 3 cun-

ctanti super absolute. 15, 71 Acilia . . sine absolute, sine *supplicio* dissimulata (sc. est).

absolvo. *propr.* 12, 37 atque illi vinculis absoluti [Lipsius *exsoluti*; Ritter *soluti*]. cf. III, 12 *exsoluta* statim vincula. 13, 36 precibus universi exercitus *exsoluti* sunt. — 4, 23 is demum annus populum R. longo . . bello absolvit. *In re iudiciaria.* 1, 74. 13, 21 criminibus. 3, 38 adulterii. 13, 30 repetundarum. 33 Celerem . . quia absolvere nequibat Caesar, traxit. 52 reos ex provincia Africa . . absolvit Caesar. II, 60 Vitellius credidit de perfidia et fidem absolvit i. e. fidei in Othonem veniam dedit. — *absol.* A 41 absens accusatus, absens absolutus est. IV, 13 a Galba absolutus. 3, 18 pudore absolutae Plancinae. 4, 13 reus . . absolvitur, eiusdemque criminis C. Gracchus. 36 Capito absolvitur. 14, 49 datam et absolventi licentiam. 15, 71. — i. q. *libero* G 31 anulum velut vinculum gestat, donec se caede hostis absolvat. 1, 44 gaudebat caedibus miles, tamquam semet solveret (sc. culpa). III, 11 velut absolventur aliorum seditione (sc. culpa). — 6, 8 de amicitia et officiis idem finis et te Caesar et nos absolvent i. e. quod ad amicitiam et officia attinet, idem finis eorum . . veniae causa sit. — i. q. *perficio* 11, 13 Graecam literaturam non simul coeptam absolutamque. 13, 53 inchoatum . . a Druso aggerem coerendo Rheno absolvit. *absolutus* D 5 Bassum cum optimum virum, tum absolutissimum poetam.

absterreo. 13, 44 accurrentem ancillam vulnerare absterret. 57 resistentibus flammis propius aggressi ictu fustium aliisque verberibus ut feras absterrebant. — 12, 45 nisi Pharasmanen bello absterrisset.

abstinentia. i. q. *probitas* A 9 integritatem atque abstinentiam in tanto viro referre iniuria virtutum fuerit. — i. q. *inedia* 4, 35 vitam abstinentia finivit. 6, 26 Nerva abstinentiam cibi coniunxit.

abstineo. D 40 cum *se* plurimi disertorum ne a P. quidem Scipione . . abstinerent. — I, 7 Capitonem . . cogitatione rerum novarum abstinnisse. 90 contumelias. II, 30. 4, 68 convicio. II, 44 non probris, non manibus. 56 non sacro, non profano. IV, 69 armis. V, 4 (Iudaei) *sue* abstinent [M pr. m. *sues*, alii *sue* se]. 5 alienarum concubitu. 1, 76 spectaculo. 2, 43. 16, 17 petitione honorum. 2, 46 neque iactantia aut probris. 82 insignibus lugentium. 3, 3 publico. 4, 2 senatorio ambitu. 13, 42 neque questu aut exprobratione. — 13, 14 neque principis auribus abstinere, quo minus testaretur = *quin* cf. Draeg. — *passive* III, 70 ne Capitolio quidem abstineri. 1, 10 nec domesticis abstinebatur. 4, 70 verbis etiam profanis abstineri. 13, 49 inanibus abstinentum. — 15, 15 visu fugientium legionum abstinnit cf. 12, 47 visui consuluit. 15, 61 voci et aspectui pepercit.

abstraho. A 15 eripi domos, abstrahi liberos, iniungi dilectus. 12, 48 ut abscederet a finibus Armeniis filiumque abstraheret. 15, 15 captiva olim mancipia aut iumenta adgnoscentes abstrahentesque. — *c. dat.* 2, 5 ut ea specie Germanicum suetis legionibus abstraheret. 26 quamquam se per invidiam parto iam decori abstrahi intellexeret. IV, 2 nec perinde prosperis

sociis quam adversis abstractus. 4, 13 ni . . insontem protexissent, claritudine infausti generis et paternis adversis foret abstractus = *in abruptum tractus, praeceps datus*.

abstrudo. 4, 69 tectum inter et laquearia tres senatores sese abstrudunt. — 3, 6 ut . . ereptis nepotibus abstruderint tristitiam. 15, 5 metu abstruso mitiora obtendens. *abstrusus* 1, 24 abstrusum et tristissima quaeque maxime occultantem Tiberium.

absum. c. *praep. ab* D 15 ut longius absit *ab* Aeschine et Demosthene Sacerdos ille Nicetes . . quam vos ipsi a Cicerone . . recessistis [Wesenberg add. ab]. 23 prope abest ab infirmitate. 1, 23 haud multum ab exitio legati aberant. 12, 17 exercitum . . tridui itinere afuisse ab amne Tanai. *c. abl.* I, 54 nec procul seditione aberant. III, 32 nec procul caede aberant. IV, 28 quia procul ripa aberant. 57 nec procul Veteribus aberat. 13, 13 opes haud procul imperatoriis aberant. — *absol. de hominibus* III, 13 abesse . . exercitus robur. IV, 82 octoginta milibus passuum afuisse (sc. Alexandria). 2, 35 afuturum se dixerat Caesar. 3, 58 quanto facilius afuturum ad unius anni proconsulare imperium. 71 plus quam binoctium. 4, 62 amici aberant. 14, 32 quia procul Suetonius aberat. 15, 16 neque se plus tridui itinere afuisse. 36 si abesset. — *absol. de rebus* A 12 asperitas frigorum abest. 12 artem abesse legentibus (margarita) = legentes arte non uti. 13 si iniuriae absint. II, 5 si avaritia abesset. IV, 4 *falsa aberant. 2, 65 si fraus abesset. 73 etiamsi temeritas afuerit. 3, 2 aberat quippe adulatio. 4, 6 corporum verbera, ademptiones bonorum aberant 41 quis abesse taedia et offensiones. 11, 28 dedecus quidem inlatum, sed excidium procul afuisse [M affuisse]. 12, 65 quamquam ne in pudicitiam quidem nunc abesse Pallante adultero. *absens.* A 41 absens accusatus, a. absolutus est. II, 65 quam (Hispaniam) rexit a. 16, 21 sponte a. 14, 61 ad cuius nutum absentis. A 15 qui R. ducentem absentem detinerent. I, 4 novum et a. principem. IV, 46 a. principem obtestari. IV, 9. 2, 35 absente principe. IV, 70 Valentino a. D 36 cum testimonia . . in iudiciis publicis non absentes nec per tabellam dare, sed coram et praesentes dicere cogentur. IV, 38 consulatum a. inierant. 6, 36 Parthos absentium aequos, praesentibus mobiles. II, 83 maiora credi de absentibus. [4, 60 M falso aberant pro aderant.]

absumo. a) *de tempore* A 21 hiems saluberrimis consiliis absumpta [Rhenanus, codd. adsumpta]. cf. A 23 aestas . . obtinendis quae percucurrerat *insumpta*. G 11 et alter et tertius dies cunctatione coeuntium absumitur. II, 21 nox parandis operibus absumpta [Muretus; M adsumpta]. 2, 8 plures dies efficiendis pontibus absumpti. 3, 17 biduum super hac imagine cognitionis absumptum. 5, 7 singulos retinens aut dimittens partem diei absumpsit [M adsumpsit]. b) *de hominibus* I, 79 saevitia hiemis aut volnerum absumpti. IV, 65 eos bellum absumpsit. 2, 4 morte fortuita. 24 fame. 6, 32 morbo. 12, 39 tamquam ducentem etsi non proelium, at certe bellum absumpsisset. 15, 44 tam-

quam non utilitate publica sed in saevitiam unius absumerentur. c) *de rebus* IV, 22 ita paucis diebus per licentiam absumpta sunt quae in longum suffecissent. 60 absumptis iumentis equisque. V, 18 absumptis quae iaciuntur (i. e. telis). 15, 18 quamvis naves . . violentia tempestatis . . et fortuitus ignis absumpsisset. Falso in *M ads.* scriptum est in 2, 4. 6, 32. 12, 39 et *ass.* in IV, 60. 15, 18.

absurdus. V, 5 Iudaeorum mos absurdus sordidusque i. e. abgeschmackt und armselig (ohne Glanz): *Her.* 3, 47 absurdum in adulationem progressus. IV, 48 si pauca supra repetiero ab initio causisque talium facinorum non absurda. 12, 9 quod aetati utriusque non absurdum erat. 6, 28 cognitu non absurda. II, 77 absurdum fuerit non cedere imperio. 4, 65 haud fuerit absurdum tradere. 12, 24 initium condendi noscere haud a reor. 3, 14 a. videbatur . . id a. sum. 15, 53. — III, 62 Valens procax moribus neque absurdus ingenio. 13, 45 sermo comis nec absurdum ingenium. *adv.* III, 51 haud absurde memorabimus. — 13, 14 ferebatur non absurde dixisse i. e. non infacete.

abundantia = larga copia D 6 in summa rerum omnium abundantia. A 33 com meatum a. II, 94 tamquam in summa abundantia pecuniae includere. 4, 62. = *profusio* A 6 ludis medio rationis atque abundantiae duxit, uti longe a luxuria, ita famae propior.

abunde. II, 95 ipse abunde ratus, si praesentibus fruere. cf. *Sall. H.* 3, 61, 26 a. libertatem rati.

abundo. D 12 aureum saeculum et oratorum et criminum inops poetis et vatibus abundabat.

abusque. de loco 15, 37 animalia maris Oceano abusque potiverat. cf. *Verg. Aen.* 7, 289. de tempore 13, 47 usu et senecta Tiberio a. domum principum edoctus [Lipsius; M avo usque; Nipp. ab usque].

abutor. 15, 73 publicis malis abuti ad occasionem privati odii.

Ac. A) Collocatio. Ante *vocalem* et litteram *h* nusquam legitur; ante lit. *i* D 11, 13. 37, 8. A 9, 9. 14, 6. G 13, 9. II, 38, 1. 50, 3. III, 21, 6. IV, 40, 2. 66, 13. 68, 16. V, 2, 8. 4, 68, 20. 6, 8, 25. 10, 5. 12, 11, 7. in his saepius ante *iam*. Ante *litteras consonantes* raro ante lit. *c* A 10, 6. 31, 6. 40, 11. IV, 81, 23. 12, 47, 12; Nipp. 1, 8, 10 ac cohortes [M aut cf. com. crit.]; idem ex *Rykii con.* 11, 4, 3 ac causa [M at]; ante *g* 12, 64, 13 (Gnaei); ante lit. *q* non legitur; ante ceteras conson. ac ubique usurpatur, rarius tamen ante lit. *b* D 17, 12. 21, 36. A 4, 13. G 15, 3. 22, 9. 26, 10. I, 6, 11. 16, 23. II, 68, 7. III, 81, 3. 2, 54, 3. 6, 20, 11. 13, 23, 1. 14, 14, 8. 16, 27, 4; longe frequentissima est particula ante liquidas et litteras *s, v*.

B) Significatio. I) vi *copulandi*. 1) in medio enuntiato a) in adnectendis singulis vocabulis a) *substantiva* et *pronomina*. D 5, 24 potentia ac potestate. 5, 29 eloquentia, praesidium simul ac telum. 6, 11 tanta ingentium opum ac magnae potentiae voluptas. 8, 27 minimum inter tot ac tanta locum optinent imagines ac tituli et statuae. 10, 23 Nicostrati robur ac vires. 11, 12 notitiae ac nominis. 11, 17 statum

hucusque ac securitatem. 12, 4 nec inter sordes ac lacrimas. 14, 9 omne ingenium ac studium suum. 14, 19 eruditionis ac literarum iucundissimum oblectamentum. 16, 19 Ulixes ac Nestor. 17, 29 antiquos ac veteres oratores. 21, 27 eiusdem lentitudinis ac teporis libros. 22, 18 imbrem ac ventum. 23, 21 Materne ac Secunde. 24, 4 non solum ingenio ac spiritu, sed etiam eruditione et arte. 25, 24 quandam iudicii ac voluntatis similitudinem. 26, 19 omissa modestia ac pudore verborum. 28, 12 de severitate ac disciplina maiorum. 28, 15 gremio ac sinu matris. 28, 22 sanctitate quadam ac verecundia. 28, 25 disciplina ac severitas. 31, 5 de bonis ac malis, de honesto et turpi, de iusto et iniusto. 33, 3 vestigia ac liniamenta. 36, 7 perturbatione ac licentia. 36, 20 plus notitiae ac nominis apud plebem parabat. 39, 17 cum clientelae quoque ac tribus ac municipiorum etiam legationes ac pars Italiae periclitantibus adsisteret. 40, 15 ne Macedonum quidem ac Persarum aut ullius gentis . . eloquentiam novimus. 41, 11 firmissima valetudine ac saluberrimis corporibus utuntur. 41, 22 vitas ac [vestra] tempora. A 2, 5 in comitio ac foro. 3, 3 principatum ac libertatem. 3, 4 nec spem modo ac votum. 3, 5 fiduciam ac robur. 3, 17 non tamen pigebit memoriam prioris servitutis ac testimonium praesentium bonorum composuisse. 4, 11 sedem ac magistram studiorum Massiliam habuit. 4, 15 ultra quam concessum Romano ac senatori. 4, 17 pulchritudinem ac speciem magnae gloriae . . adpetebat. 6, 3 decus ac robur. 6, 13 inter quaesturam ac tribunatum plebis atque ipsum etiam tribunatus annum. 7, 8 initia principatus ac statum urbis. 8, 10 ad auctorem ac ducem. 9, 3 dignitatis administratione ac spe consulatus. 9, 9 conventus ac iudicia. 10, 6 Britannia spatio ac caelo in orientem Germaniae obtenditur. 10, 21 terrae montesque causa ac materia tempestatum. 10, 26 iugis etiam ac montibus. 12, 8 imbribus ac nebulis. 13, 1 dilectum ac tributa et iniuncta imperii munera. 16, 20 fuga ac latebris. 20, 6 aestuaria ac silvas. 22, 8 nullum . . castellum aut vi hostium expugnatum aut pactione ac fuga desertum. 25, 9 ac modo silvarum ac montium profunda, modo tempestatum ac fluctuum adversa. 26, 3 inter somnum ac trepidationem. 27, 1 cuius conscientia ac fama ferox. 27, 9 coniuges ac liberos. 27, 10 coetibus ac sacrificiis. 28, 3 occiso centurione ac militibus. 30, 8 spem ac subsidium. 30, 12 nos terrarum ac libertatis extremos recessus ipse ac sinus famae defendit. 30, 16 per obsequium ac modestiam. 31, 1 liberos cuique ac propinquos suos. 31, 6 bona fortunaeque in tributum, ager atque annus in frumentum, corpora ipsa ac manus silvis ac paludibus emuniendis inter verbera ac contumelias conteruntur. 31, 13 virtus porro ac ferocia subiectorum. 31, 14 et longinquitas ac secretum ipsum. 32, 2 dissensionibus ac discordiis. 32, 8 metus ac terror. 32, 14 caelum ipsum ac mare et silvas. 33, 9 patientia ac labore. 33, 26 incolumitas ac decus. 33, 27 in ipso terrarum ac naturae fine. 35, 8 acies in speciem simul ac terrorem . . constiterat. 35, 11 media campi eques strepitu ac discursu complebat.

36,5 Batavorum cohortes ac Tungrorum duas.
 36,6 rem ad mucrones ac manus adducere.
 38,7 in coniuges ac liberos. 38,18 secunda
 tempestate ac fama. 41,4 gloria viri ac pes-
 simum inimicorum genus. 42,20 obsequiumque
 ac modestiam, si industria ac vigor adsint, eo
 laudis escendere. 44,10 consulari ac triumphali-
 bus ornamentis praedito. 44,18 per intervalla
 ac spiramenta temporum. 46,10 formamque ac
 figuram animi. G 1,5 gentibus ac regibus. 10,
 12 equorum quoque praesagia ac monitus. 10,
 13 nemoribus ac lucis. 10,14 sacerdos ac rex
 vel princeps. 10,15 hinnitusque ac fremitus.
 12,4 corpore infames caeno ac palude mergunt.
 13,17 numero ac virtute. 16,10 picturam
 ac liniamenta *corporum. 17,4 Sarmatae ac
 Parthi. 17,12 brachia ac lacertos. [18,2 parentes
 ac propinqui.] 20,4 dominum ac servum
 nullis educationis deliciis dignoscas. 21,3 ar-
 mentorum ac pecorum. 22,9 de pace denique
 ac bello. 24,8 de libertate ac de corpore. 25,5
 uxor ac liberi. 26,10 intellectum ac vocabula.
 27,6 lamenta ac lacrimas cito, dolorem et tri-
 stitiam tarde ponunt. 27,9 de origine ac mori-
 bus. 28,12 pari olim inopia ac libertate eadem
 utriusque ripae bona malaque erant. 30,7 mul-
 tum rationis ac sollertiae. 31,6 patria ac pa-
 rentibus. 35,10 praecipuum virtutis ac virium
 argumentum. 36,4 modestia ac prohibita. 37,3
 castra ac spatia. 37,20 Drusus ac Nero et Ger-
 manicus. 43,19 arte ac tempore. 46,4 sede ac
 domiciliis. 46,4 sordes omnium ac torpor *pro-
 cerum. 46,7 silvarum ac montium. 46,10 pe-
 dum usu ac pernecitate. I, 2,6 Sarmatarum ac
 Sueborum gentes. 4,14 plebs sordida et circo
 ac theatris sueta. 5,4 magnis meritis ac prae-
 miis. 7,9 a legatis crimen ac dolum ultro
 compositum. 7,17 inrisu ac fastidio. 7,18 for-
 ma ac decore corporis. 8,8 commoda aliena
 ac suas iniurias. 9,2 senecta ac debilitate pe-
 dum. 10,16 occulta fati et ostentis ac respon-
 sis destinatum. . imperium. 11,4 superstitione
 ac lascivia. 11,6 Africa ac *legiones in ea. 12,
 8 licentia ac libidine. 13,8 Othonis ac Titi
 Vini amicitia. 13,10 gener ac socer. 14,5 Vi-
 nium ac Laconem. 14,6. 15,5 Sulpiciae ac
 Lutatiae decora. 15,26 ego ac tu. 16,20 mihi
 ac tibi. 18,11 non ultra verba ac voces. 18,14
 per ceteros maestitia ac silentium. 20,9 amb-
 itu ac numero. 25,11 memoria Neronis ac
 desiderium prioris licentiae. 27,3 instantes in-
 sidias ac domesticum hostem. 30,9 rubor ac
 dedecus penes omnes. 32,3 in circo ac theatro
 [Halimius: aut; M a]. 33,7 ianua ac limine
 tenuis. 35,2 equitum plerique ac senatorum.
 36,7 in populo ac plebe. 37,24 minore avari-
 tia ac licentia grassatus esset. 39,11 tempus
 ac locus. 39,12 trepidi nuntii ac proximorum
 diffugia. 46,15 labore ac saevitia. 46,19 eadem
 egestate ac licentia corrupti. 47,5 convicia ac
 probra. 47,10 Verania uxor ac frater Scribo-
 nianus. 50,12 Pharsaliam Philippos et Peru-
 sianam ac Mutinam. 51,3 sine labore ac periculo.
 53,11 Treveri ac Lingones. 56,13 (legiones)
 in senatus ac populi Romani verba iurasse.
 58,8 tamquam crimen ac *mox* insidias struxis-
 set. 60,1 per avaritiam ac *sordes contemptus

exercitui. 62,7 inerti luxu ac prodigis epulis.
 64,4 in Othonem ac Vitellium. 66,2 ne legati
quidem ac duces partium. 66,14 per fines Al-
 lobrogum ac Vocontiorum. 67,1 plus praedae
 ac sanguinis. 67,5 avaritia ac festinatio. 67,7
 suis militibus ac stipendiis. 69,3 tela ac manus.
 69,4 ne Vitellius quidem verbis ac minis tem-
 perabat. cf. Spitta, de Taciti in comp. enunt.
 ratione. Gotting. 1846. p. 61. 70,11 municipia
 Mediolanum ac Novariam et Eporediam et Ver-
 cellas. 72,7 eiusdem desertor ac proditor. 72,
 17 in Palatium ac fora. 72,18 in circum ac
 theatra. 75,1 promissis *simul* ac minis. 75,9
 mater ac liberi. 76,7 metu ac necessitate. 76,
 12 in nomine urbis ac praetexto senatus. 77,1
 exercitibus ac provinciis. 77,10 consulatus man-
 sere, Caelio ac Flavio Sabinis in Iulias, Arrio
 Antonio et Mario Celso in Septembres. 77,18
 sub Claudio ac Nerone. 78,1 civitatum quoque
 ac provinciarum animos. 78,12 nobilitatem ac
 decus. 79,25 Fulvius Aurelius et Iulianus Tet-
 tius ac Numisius Lupus legati legionum. 80,
 16 urbem ac Palatium. 83,26 centurionis ac
 tribuni sanguine. 84,1 in discursu ac tenebris.
 90,6 consensum populi ac senatus. II, 2,6 oram
 Achaiae et Asiae ac laeva maris. 4,20 auxilia
 utriusque cohortium alarumque et classes regesque
 ac nomen dispari fama celebre. 6,11 Othonem
 ac Vitellium. 9,1 Galatiam ac Pamphyliam.
 10,2 inter libertatem ac licentiam. 11,8 plus
 virium ac roboris. 14,13 quantum inter colles
 ac litus aequi loci. 16,1 Corsicam ac Sardi-
 niam. 19,4 metum ac discrimen ostendere cf.
 Spitta p. 54. 19,8 robor ac sedem bello. 20,1
 saevitia ac licentia. 21,15 sudes et immensas
 lapidum ac plumbi aeriesque moles. 21,20 circo
 ac theatris. 22,10 (molaes) ingenti pondere
 ac fragore provolvunt. 23,21 acerrima sedi-
 tionum ac discordiae incitamenta interfectores
 Galbae. 29,12 precibus ac lacrimis. 31,8 con-
 iunctis Caecinae ac Valentis copiis. 34,3 Cae-
 cina ac Valens. 34,13 tormentis ac machinis.
 37,2 quorum (principum) flagitia ac dedecus .
 noscebantur. 37,6 spatium ac moras suasisse.
 37,15 legatos ac duces. 38,7 in urbe ac foro.
 38,12 in Pharsalia ac Philippis. 38,13 Otho-
 nis ac Vitellii exercitus. 42,10 arboribus ac
 vineis. 47,5 ego ac fortuna. 48,5 naves ac
 vehicula. 49,3 consternatione ac licentia mili-
 tum. 50,3 pueritia ac iuventa. 51,1 luctu ac
 dolore. 51,3 apud Caecinam ac Valentem. 52,6
 conviciis *postremo* ac probris. 55,5 cum lauru
 ac floribus. 59,2 Festus ac Scipio cohortium
 praefecti. 60,5 Suetonium Paulinum ac Lic-
 nium Proculum. 62,8 degenerabat a labore ac
 virtute miles. 64,5 in itinere ac taberna. 68,7
 omnia indisposita, temulenta, pervigiliis ac bac-
 chanalibus quam disciplinae ac castris prop-
 iora. 69,13 periculaque ac labor. 70,6 pro-
 tritis arboribus ac frugibus. 72,5 clientelae et
 agri veterum Crassorum ac nominis favor. 76,
 29 si quid ardoris ac ferociae. 77,10 discrim-
 en ac pericula ex aequo partiemur. 79,7
 consiliorum inter Mucianum ac patrem nuntius.
 80,19 hiberna caelo ac laboribus dura. 81,13
 cum legatis tribunisque et splendidissimo quo-
 que centurionum ac militum. 92,4 Caecina ac

Valens. 100, 15 alae Ravennati *simul* ac Misennensi classibus a Vitellio praepositus. III, 2, 7 circo *quoque* ac theatris et. 2, 22 duae tunc Pannonicae ac Moesicae alae. 4, 3 natura ac selecta cunctantior. 5, 13 cum ala Auriana et octo cohortibus ac Noricorum iuventute. 6, 7 Primus ac Varus. 10, 18 a conviciis ac probris ad tela et manus transibant. 11, 15 vis ac potestas. 18, 14 memor laboris ac vulnerum. 19, 8 pro labore ac volneribus. 20, 6 armis ac manu. 21, 14 latera ac terga. 22, 6 per iram ac tenebras. 23, 9 vincla ac libramenta. 29, 6 pinnae ac summa valli. 29, 11 manu ac voce. 36, 8 proditio Lucilli Bassi ac defectio classis. 38, 18 virtute ac fide. 38, 19 in urbe ac sinu. 41, 5 adulteriisque ac stupris. 44, 7 centuriones ac milites. 48, 16 inopiam ac discordiam. 52, 14 Primi ac Vari. 59, 14 Flavio quoque Sabino ac Domitiano. 59, 16 locum ac praesidium. 63, 9 Primus ac Varus. 63, 11 *segue* ac liberos suos. cf. Her. 66, 4 discrimen ac dedecus. 66, 14 Primus ac Fuscus et. 67, 3 coniugi ac liberis. 70, 12 Vespasianum ac Vitellium. 76, 10 donisque ac pecuniis. 81, 3 bona pacis ac belli discrimina disserens. 82, 5 ne . . . miles non populo, non senatui, ne templis quidem ac delubris deorum consuleret. 84, 6 laboris ac periculi. 84, 7 urbem senatui ac populo Romano, templa disreddita. IV, 2, 14 adversum plausus ac lasciviam insultantis volgi. 8, 8 voltus *quoque* ac sermones. 12, 9 tergum ac latera. 14, 5 avaritia ac luxu. 14, 10 ubi nocte ac laetitia incaluisse videt (primores gentis). 20, 12 densi undique et frontem tergaque ac latus tuti. 23, 24 fluxa servitorum fides ac fortuita belli. 27, 16 scelerum ac suppliciorum vices. 37, 2 auxilia ac stipendia. 38, 1 Vespasianus iterum ac Titus consulatum inierant. 39, 2 legatis exercitibusque ac regibus. 39, 11 clarosque rerum fama ac militum studiis etiam populus fovebat. 40, 2 de absentia patris fratrisque ac iuventa sua. 44, 14 Sosianus ac Sagitta. 45, 6 cum contumeliis ac probris. 46, 22 caelum ac deos. 64, 7 flumina ac terras et caelum ipsum. 66, 13 Campanus ac Iuvenalis. 66, 16 Baetiasius *quoque* ac Nervios. 68, 16 spe ac iuventa properus. 69, 5 sapientissimum quemque reverentia fideque, iuniores periculo ac metu continuit. 70, 31 Valentinus ac Tutor in arma Treveros retrahunt occisis Herennio ac Numisio legatis. 72, 17 pudor ac dedecus. 72, 18 vocem precesque adhibere non ausi lacrimis ac silentio veniam poscebant. 55, 15. 73, 1 Treveros ac Lingonas. 73, 4 bonaque ac mala. 75, 5 Maciani ac Domitiani vana et sine viribus nomina. 76, 10 pecuniamque ac dona. 77, 4 in cubiculo ac lectulo. 79, 2 offerebantque uxorem ac sororem Civilis et filiam Classici. 81, 10 alius manum aeger ut pede ac vestigio Caesaris calcaretur orabat. 81, 14 talis caecitas ac debilitas. 86, 10 simplicitatis ac modestiae imagine. V, 2, 8 ducibus Hierosolymo ac Iuda. 9, 17 per omnem saevitiam ac libidinem. 12, 15 multitudine et armis Ioannes ac Simo, Eleazarus loco pollebat. 13, 10 Vespasianum ac Titum. 15, 4 latera ac terga. 19, 15 miseracione ac donis. 20, 5 Classicusque ac Tutor. — 1, 1, 11 Tiberii Gaigue et Claudii

ac Neronis res. 6, 11 Tiberium ac Liviam. 11, 18 necessitates ac largitiones. 15, 5 largitionibus ac precibus. 20, 11 **vetus* operis ac laboris. 21, 9 caelum ac deos. 21, 12 desertoresque ac rerum capitalium damnatos. 23, 10 tribunus *tamen* ac praefectum castrorum. 41, 2 gemitusque ac planctus. 50, 4 frontem ac tergum. 53, 8 (Iuliam) inopia ac tate longa peremit. 55, 5 in Arminium ac Segestem. 56, 10 quod imbecillum aetate ac sexu. 59, 21 Arminium potius gloriae ac libertatis quam Segestem *flagitiosae* servitutis ducem sequentur. 61, 6 *visuque* ac memoria deformis. 61, 13 tribunos ac primorum ordinum centuriones. 65, 2 subiecta vallium ac resultantis saltus. 67, 2 temporis ac necessitatis monet. 68, 9 cornuaque ac tubae concinere. 76, 6 Achaia ac Macedonia. 76, 9 Germanici fratris ac suo nomine. 80, 2 additis Achaia ac Macedonia. 2, 6, 10 in speciem ac terrorem. 7, 11 inter castellum Alisonem ac Rhenum. 8, 2 distributis in legiones ac socios navibus. 8, 4 exemplo ac memoria consiliorum atque operum. 8, 9 et eques quidem ac legiones. 13, 13 matrimonia ac pecunias hostium. 14, 18 taedio viarum ac maris. 16, 10 cum duabus praetoris cohortibus ac delecto equite. 17, 8 postremos ac latera. 29, 6 manus ac supplices voces. 40, 7 ambiguus pudoris ac metus. 40, 18 equitesque ac senatores. 43, 29 Agrippina fecunditate ac fama Liviam praecellebat. 45, 3 Semnones ac Longobardi. 47, 10 damno ac remedio. 50, 3 divum Augustum ac Tiberium et matrem eius inlusisset Caesarique conexa adulterio teneretur. 53, 4 Hadriatici ac *mox* Ionii maris. 54, 3 extrema Asiae Perinthumque ac Byzantium. 58, 2 amicitiam ac foedus. 58, 8 cum decore ac modestia. 59, 14 claustraque terrae ac maris. 60, 14 regem Rhamsen Libya Aethiopia Medisque et Persis et Bactriano ac Scythia potitum quasque terras . . . 61, 8 Elephantinen ac Syenen. 62, 9 lixae ac negotiatores. 65, 10 per epulas ac vinolentiam. 69, 11 solo ac parietibus. 71, 7 patri ac fratri. 73, 1 per laudes ac memoriam virtutum. 74, 7 Vitellio ac Veranio ceterisque qui. 77, 11 planctus Agrippinae ac vulgus imperitum. 79, 1 oram Lyciae ac Pamphyliae. 80, 14 veterani ordinibus ac subsidiis instructi. 82, 20 nec obstitit falsis Tiberius, donec tempore ac spatio vanescerent. 3, 1, 11 moenia ac tecta. 2, 13 consules . . . et senatus ac magna pars populi. 4, 10 ad caelum ac deos. 9, 2 per Picenum ac *mox* Flaminiam viam. 9, 6 Nare ac *mox* Tiberi. 10, 2 Vitellius ac Veranius ceterique. 17, 12 egregiamque aviam ac patrum. 17, 15 accusatores ac testes. 23, 7 quondam uxor L. Caesari ac divo Augusto nurus. 24, 6 ob impudicitiam filiae ac neptis. 24, 7 culpam inter viros ac feminas vulgatam. 24, 8 gravi nomine laesarum religionum ac violatae maiestatis. 24, 15 deprecari senatum ac principem. 25, 9 ad hanc multitudinem infinitam ac varietatem legum. 26, 6 pro modestia ac pudore ambitio et vis incedebat. 28, 3 suarum legum auctor *idem* ac subversor. 31, 18 patruus *simul* ac vitricus Sullae. 36, 4 libertique *etiam* ac servi. 37, 3 auctore principe ac decreto sena-

tus. 39, 2 alarios equites ac levis cohortium. 40, 7 ob egestatem ac metum. 40, 11 de saevitia ac superbia praesidentium. 41, 2 Andecavi ac Turoni. 47, 2 fide ac virtute. 50, 6 supplicii ac remediis. 50, 9 nos clementiae *simul* ac severitatis non paeniteat. 53, 4 ora ac metum singulorum. 54, 26 tantam industriam ac severitatem. 4, 1, 18 modo largitio et luxus, saepius industria ac vigilantia. 2, 9 *simul* centuriones ac tribunos ipse deligere. 3, 14 *seque ac maiores et posteros* cf. Spitta p. 93. 3, 17 amicus ac medicus Liviae. 4, 11 non *eadem* virtute ac modestia agere. 5, 13 Rhoemetalces ac liberi Cotyis. 11, 13 tormentis Eudemi ac Lygdi. 12, 2 habitum ac voces dolentum. 15, 15 matricque eius ac senatui. 15, 18 modestia ac forma. 20, 16 iter ambitione ac periculis vacuum. 23, 8 praedarum receptor ac socius populandi. 25, 6 concentu tubarum ac truci clamore. 28, 1 miseriarum ac saevitiae exemplum atrox. 28, 4 inlucieque ac squalore obsitus. 33, 22 gloria ac virtus. 34, 12 eloquentiae ac fidei praeclarus. 39, 8 excubias ac labores. 50, 12 abrumpendas *pariter* spes ac metus. 53, 6 Germanici coniugem ac liberos eius. 55, 7 Hypaepeni Trallianique Laodicenis ac Magnetibus *simul* tramissi. 57, 8 saevitiam ac libidinem. 67, 23 populumque ac senatum. 74, 7 Caesaris ac Sciani. 74, 17 noctem ac diem *uncta* gratiam aut fastus ianitorum perpetiebantur. 5, 1, 6 inter S. Pompeium ac triumviros. 3, 5 in Agrippinam ac Neronem literae. 3, 11 magno senatus pavore ac silentio. 4, 9 effigies Agrippinae ac Neronis. 8, 8 spem ac metum iuxta gravatus. 6, 1, 12 ex foeditate loci ac multiplici patientia. 2, 3 atrocitas sententiae dicebantur, in effigies *quoque* ac memoriam eius. 4, 1 accusator ac reus iuxta inveni. 4, 17 inter ganeam ac stupra. 5, 6 de potentia M. Lepidi ac L. Arruntii. 8, 11 metu ac sordibus. 8, 25 libertis *quoque* ac ianitoribus eius. 9, 11 Annii Pollio, Appius Silanus Scauro Mamerco *simul* ac Sabino Calvisio maiestatis postulatur. cf. Spitta p. 96. 9, 17 Polionis ac Viniciani Scaurique causam. 10, 5 Vesularius Flaccus ac Iulius Marinus. 11, 10 ob magnitudinem populi ac tarda legum auxilia. 12, 14 per Africam *etiam* ac Siciliam et Italicas colonias. 17, 12 dignitatem ac famam. 18, 10 pater *quoque* inlustris eques R. ac frater praetorius. 21, 2 edita domus parte ac liberti unius conscientia utebatur. 21, 11 positus siderum ac spatia. 23, 13 nuru ac nepoti. 28, 6 ore ac distinctu pinnarum. 28, 15 inter Ptolemaeum ac Tiberium. 31, 10 veteres Persarum ac Macedonum terminos. 31, 11 per vaniloquentiam ac minas. 32, 8 dissimulatione ac donis. 38, 7 atrocitas in Maconem ac praecipuos liberorum Caesaris composuit. 39, 9 consulatum ac triumphale decus. 50, 2 sermone ac vultu. 50, 20 vocem ac visus. 51, 14 Germanicus ac Drusus. 51, 17 postremo in scelera *simul* ac dedecora prorupit. 11, 6, 10 meminissent Asinii, Messallae ac recentiorum Arruntii et Aesernini. 8, 7 coniugique ac filio eius. 10, 21 per saevitiam ac luxum. 14, 17 per fora ac templa. 16, 13 vinolentiam ac libidines. 16, 23 contra patriam ac deos penates. 25, 16 iudicium censo-

rum ac pudor sponte cedentium. 28, 6 dignitate formae, vi mentis ac propinquo consulatu. 29, 11 largitione ac promissis et . . . plus potentiae ostentando. 35, 15 Pompeium Urbicum ac Sausfeium Trogum ex consciis. 12, 11, 7 clementiamque ac iustitiam. 16, 7 moenibus ac fossis. 20, 7. 27, 8 auxiliares Vangionas ac Nemetas. 29, 5. 30, 8 Vangio ac Sido. 35, 15 gladiis ac pilis. 38, 12 et octo centuriones ac promptissimus quisque. 40, 14 fratrem ac propinquos Venutii. 44, 2 Parthis *quoque* ac Romanis. 45, 8 tutum loco ac praesidio militum. 47, 2 socerum ac parentem. 47, 14 probra ac verbera. 57, 10 Narcissum incusat cupidinis ac praedarum. 64, 2 signa ac tentoria militum. 64, 7 quaestore, aedili, tribuno ac praetore et consule . . . defunctis. 64, 18 blandimentis ac largitionibus. 13, 1, 17 per avaritiam ac prodigantiam. 3, 2 consulatus ac triumphos maiorum. 13, 11 suum potius cubiculum ac sinum. 13, 18 coniuges ac parentes. 23, 1 Pallas ac Burrus. 24, 6 Iovis ac Minervae aedes. 39, 25 pari fortuna legatus ac praefectus usi sunt. 45, 17 iuventutem ac luxu et quia . . . 57, 11 Marti ac Mercurio. 14, 8, 15 solitudinem ac repentinis strepitibus ac extremi mali indicia. 13, 8 coniugum ac liberorum agmina. 14, 8 Senecae ac Burro. 15, 18 aetate ac robore. 15, 20 dies ac noctes. 21, 14 oratorum ac vatium. 45, 3 sexum ac plurimorum indubiam innocentiam. 45, 5 saxa ac faces. 47, 10 equiti ac senatui. 58, 2 spatium itineris ac maris. 61, 3 foroque ac templis. 15, 6, 21 tributa ac leges et. 10, 15 coniunx ac filius. 11, 3 vi ac minis. 14, 2 fratres Pacorum ac Tiridaten. 25, 14 tetrarchis ac regibus praefectisque et procuratoribus et qui . . . 39, 6 campum Martis ac monumenta Agrippae. 44, 6 sellisternia ac pervigilia. 45, 8 missis Acrato ac Secundo Carinate. 48, 11 levitati ac magnificentiae et. 50, 20 de tempore ac loco caedis. 51, 1 spem ac metum. 54, 20 libertos ac servos. 55, 19 tanta vocis ac vultus securitate. 56, 4 tormentorum aspectum ac minas. 58, 10 Neronis ac Tigellini. 64, 9 ore ac membris. 16, 5, 13 nomina ac vultus, alacritatem tristitiamque coeuntium scrutarentur. 8, 8 Volcatius Tullinus ac Marcellus Cornelius senatores et . . . eques R. 27, 4 per fora ac basilicas. 32, 12 avaritiam ac libidinem.

β) *adiectiva et participia*. D 10, 32 fortuitae ac subitae dictionis. 21, 36 temperatus ac bonus sanguis. 22, 17 locupletem ac lautum patrem familiae. 28, 10 de propriis ac vernaculis vitiis. 32, 15 foeda ac pudenda vitia. A 1, 3 magna aliqua ac nobilis virtus. 3, 17 incondita ac rudi vace. 4, 13 locum . . . mixtum ac bene compositum. 4, 16 incensum ac flagrantem animum. 5, 2 diligenti ac moderato duci. 6, 8 provincia dives ac parata peccantibus. 7, 14 (legio) nimia ac formidolosa. 14, 6 veteres ac iam pridem recepta consuetudine. 21, 2 dispersi ac rudes. 24, 2 crebris *simul* ac prosperis proeliis cf. Spitta p. 95. 27, 4 atque illi modo cauti ac sapientes prompti post eventum ac magniloqui erant. 28, 2 magnum ac memorabile facinus. 29, 14 cruda ac viridis senectus. 32, 15 clausos quodam modo ac vinetos. 33, 20 pulchrum ac decorum. 46, 13 simulacra vultus imbecilla ac

mortalia. G 1,6 inaccesso ac praecipiti vertice. 13,9 ceteris robustioribus ac iam pridem probatis. 14,3 infame in omnem vitam ac probrosum. 15,3 fortissimus quisque ac bellicosissimus. 16,3 discreti ac diversi. 16,9 terra ita pura ac splendente. 18,13 inviolata ac digna. 20,1 nudi ac sordidi. 24,8 extremo ac novissimo iactu. 30,2 non ita effusis ac palustribus locis. 36,2 nimiam ac marcentem diu pacem. 36,6 inertes ac stulti. 40,1 plurimis ac valentissimis nationibus. 43,23 novum ac velut infernum adspectum. I, 7,7 foedum ac maculosum cf. Draeg. Synt. § 114. 16,23 utilissimus *idem* ac brevissimus dilectus. 20,7 rapacissimo cuique ac perditissimo. 55,8 quinta decuma ac sexta decuma legiones. 55,10 quarta ac duoetvicensima legiones. 77,15 avitis ac paternis sacerdotiis. 83,25 perditus ac temulentus. II, 10,15 invisum ac nocentem. 11,5 veteranae undecuma ac tertia decuma et quartadecumani. 17,14 trepidi ac falsi. 22,14 inrisus ac vanus. 30,15 tumidissimus ac vanum. 37,10 pro pessimis ac flagitiosissimis. 38,1 vetus ac iam pridem insita mortalibus potentiae cupidio. 67,6 undecuma ac septima. 85,3 octava erat ac septima Claudiana. 86,1 tertia decuma legio ac septima Galbiana. 97,12 integrum illic ac favorabilem proconsulatum Vitellius, famosum invisumque Vespasianus egerat. III, 3,3 cautus *quoque* ac providos. 27,7 octava ac septima Claudiana. 38,21 comem ac magnificum. 40,1 multo ac molli agmine. 44,3 decumam *quoque* ac sextam. 71,18 nitentes ac progressos. 83,6 saeva ac deformis urbe tota facies. IV, 68,22 sexta ac decuma. 71,12 trepidi ac properantes. 80,12 ut captivum ac dediticium inreperat. V, 13,13 virile ac muliebre secus. 16,5 laeva ac propiora flumini. 1, 7,2 falsi ac festinantes. 31,11 et tractis prima *quoque* ac vicissima legionibus. 37,5 primam ac vicissimam legiones. 48,9 innocentes ac noxios *inventa* cadere. 68,12 paucos ac semeros. 2, 24,4 novissimum ac sine terris mare. 55,22 vagum ac lascivientem per agros militem. 69,14 semusti cineres ac tabe obliti. 3, 39,8 semermi ac palantes. 46,2 inconditque ac militiae nescii oppidani. 50,15 studia illi . . inania et fluxa sunt; nec quicquam grave ac serium ex eo metuas. 4, 4,11 inopes ac vagi. 21,1 nobili ac feroci viro. 43,11 plures sibi ac locupletiores esse. 62,10 virile ac muliebre secus. 65,7 per plana *etiam* ac foro propinqua. 5,11,7 infensi ac minitantes. 20,11 seram ac brevem potentiam. 21,3 per avia ac derupta. 40,6 prolapsusque ac moribundus. 51,13 occultum ac subdolum. 11,24,28 continua inde ac fida pax. 38,10 privatis ac publicis locis. 12,10,9 veterem sibi ac publice coeptam nobiscum amicitiam. 51,12 spirantem ac vitae manifestam. 64,19 truci contra ac minaci Agrippina. 13,3,12 prompta ac profluens quaeque deceret principem eloquentia. 16,6 innoxia adhuc ac praecallida et libata gusta potio. 19,1 instabile ac fluxum. 42,3 terribilis ac venalis. 42,22 veterem ac dicendo partam dignationem [Halm agendo, om. ac cf. com. crit.]. 14,15,17 maerens Burrus ac laudans. 26,16 in Suriam . . vacuum ac

sibi permissam. 38,4 missis octo auxiliarium cohortibus ac mille equitibus. 15,6,2 patrata ac magnifica. 10,6 in diversa ac deteriora transibat. 26,3 sextam inde ac tertiam legiones. 26,4 crebis ac prosperis laboribus. 39,5 populo exturbato ac profugo. 54,19 uxoris quoque consilium adsumperat muliebre ac deterius. 55,20 multa cum Scaevino ac secreta conlocutum. 16,18,8 vigentem se ac parem negotiis. 29,2 torvus ac minax.

γ) *adverbia*. D 24,3 copiose ac varie. 37,33 utilius ac melius. A 7,11 integreque ac strenue. G 10,4 temere ac fortuito. 15,7 ultro ac viritum. 34,12 sanctiusque ac reverentius. 4,53,2 diu ac per silentium. 15,1,9 latius ac diutius.

δ) *verba*. D 15,12 scrutetur ac reddat. 28,24 praefuisse educationibus ac produxisse liberos. 39,9 debilitatur ac frangitur eloquentia. A 1,4 virtus vicit ac supergressa est vitium. 18,26 petita pace ac dedita insula. 19,16 emere ultro frumenta ac *ludere pretio. 37,13 ultro ruere ac se morti offerre. 38,3 deserere domos ac per iram ultro incendere. G 24,10 adligari se ac venire patitur. I, 16,1 stare ac librari. 41,6 proiectus e sella ac provolutus est. 41,11 agerent ac ferirent. 81,3 manere ac deprehendi. 84,24 intercideret ac reparari. II, 41,3 audire condiciones ac reddere. III, 2,23 alarum coniuncta signa . . operient ac superfundent . . equites equosque. 20,16 perfringere ac subruere muros. 22,3 profligare ac proruere hostem. 52,13 in senatorium ordinem *additum ac legioni praepositum. IV, 1,5 scrutari ac protrahere abditos. 15,15 capta igitur ac directa castra. 25,22 prensunquam militem ac vociferantem. 1,18,9 increpabatque ac retinebat singulos. 2,35,10 audiente haec Tiberio ac silente. 3,11,8 cohiberet ac premeret sensus suos. 4,33,13 clari ducum exitus retinent ac redintegrant legentium animos. 45,10 adsiherent socii ac spectarent. 73,3 delectos accivit ac *simul* utrumque exercitum . . Frisii intulit. 11,25,24 flagitia uxoris noscere ac punire adactus. 14,21,10 consurgeret ac destrueretur.

ε) *repetitis iisdem aut similibus vocabulis et in certis formulis*, interdum vi explicandi. cf. Draeg. Synt. § 113. D 6,3 omnibus prope diebus ac *prope* omnibus horis. G 45,1 (mare) pigrum ac prope innotum. IV, 64,9 inermes ac prope nudi. V, 22,13 dux semisomnus ac prope intectus. 6,21,13 ambiguum sibi ac prope ultimum discrimen. 15,57,12 alienos ac prope ignotos. D 31,35 causae plurimae quidem ac *paene* omnes. I, 19,4 medii ac plurimi. cf. Her. II, 87,10 quidam . . multi . . ceteri ac *paulatim* omnes. IV, 46,30 carptim ac singuli. G 33,3 pulsus Bructeris ac *penitus* excisis. 1,23,13 alteram clara voce ac *rursus* aliam. 4,73,11 tum tres leves cohortes ac *rursus* duae, dein . . . A 29,3 neque per lamenta *rursus* ac maerorem. 3,38,19 plurimi ac maxime compositi. 4,7,1 horridus ac *plerumque* formidatus. I,2,3 plura externa ac *plerumque* permixta. 6,47,14 invalido ac *fortasse* ignaro. 16,4,15 crederes laetari ac *fortasse* laetabantur. III, 75,13 placatus ac *velut* vicem reddens. V, 10,3 varia proelia ac *saepius* adversa. D 8,26 inter

tot ac tanta. 39, 16 tot pariter ac tam nobiles. II, 2, 1. III, 60, 19 his ac talibus. I, 16, 28. III, 3, 1. 6, 22, 1 haec ac talia. 6, 21, 12. 14, 8, 13 magis ac magis.

b) in adnectendis longioribus enuntiatis a) non additis aliis particulis. D 10, 23 ut si in Graecia natus esses . . ac tibi Nicostrati robur ac vires di dedissent. 16, 27 ad naturam saeculorum ac respectu immensi huius aevi. 17, 12 adice Tiberii tres et viginti, et . . ac bis quaternos denos Claudii et Neronis annos, atque illum, . . et . . et . . et . . annum, ac sextam iam . . stationem. 21, 10 accusationes quae in Vatinius inscribuntur, ac praecipue secunda ex his oratio. 41, 22 si aut vos . . aut illi . . nati essent, ac deus aliquis vitas ac [vestra] tempora repente mutasset. A 5, 12 quae cuncta etsi . . agebantur, ac summa rerum et gloria in ducem cessit . . 13, 6 quamquam prospera pugna terrucit incolas ac litore potitus sit . . 13, 8 mox bella civilia et . . principum arma, ac longa oblivio Britanniae etiam in pace. 18, 7 probare exemplum ac recentis legati animum operiri. 24, 12 unum ex regulis gentis exceperat ac specie amicitiae . . retinebat. 26, 9 et Romanis rediit animus, ac securi pro salute de gloria certabant. 44, 15 durare in hanc . . lucem ac principem Traianum videre. G 18, 2 intersunt parentes et propinqui ac probant munera [V et L ac; cf. com. crit.]. 19, 6 expellit domo maritus ac per omnem vicum verberare agit. 20, 8 pares validaque miscentur, ac robora parentum liberi referunt. 25, 6 verberare servum ac vinculis et opere coercere rarum. 28, 19 quamquam Romana colonia esse meruerint ac libentius Agrippinenses . . vocentur. 35, 3 quamquam incipiat a Frisiis ac partem litoris occupet. 45, 14 sed et mare scrutantur, ac soli omnium sucinum . . legunt. 45, 26 in proximum mare labuntur ac vi tempestatum . . exundant. I, 23, 4 vetustissimum quemque militum nomine vocans ac memoria Neroniani comitatus contubernales appellando. 27, 13 consalutatam imperatorem ac paucitate salutantium trepidum . . rapiunt. 35, 4 ruerent intus ac se Galbae ostentare. 50, 1 trepidam urbem ac simul atrocitatem recentis sceleris, simul veteres Othonis mores paventem novus . . nuntius exterruit. 86, 10 immenso auctu proruto ponte publicio ac strage obstantis molis refusus. II, 1, 17 nullam officii gratiam in alterius honorem suscepti, ac se . . Othoni obsidem fore. 11, 12 cum legione prima, ac deforme insuper auxilium. 15, 2 securum hostem ac successu rerum socordius agentem. 57, 7 prosperas apud Bedriacum res ac morte Othonis concidisse bellum accepit. 68, 13 erupere legionarii . . ac duae cohortes interfectae. 70, 2 insistere . . campis ac vestigia recentis victoriae lustrare oculis. 78, 7 cupressus repente prociderat ac postera die . . virebat. 82, 18 sufficere videbantur . . pars copiarum et dux Mucianus et Vespasiani nomen ac nihil arduum fatis. III, 61, 12 et praemiis defectorum versa fides, ac reliquum perfidiae certamen. 63, 13 quibus plerumque fidere Vitellius, ac de numero servorum . . loqui. IV, 48, 6 Gaius Caesar, turbidus animi ac Marcum Sila-

num obtinentem Africam metuens, legionem . . tradidit. 71, 6 dilectus . . in civitates remittit ac nuntiari iubet. 78, 12 summis rursus ingis congregabantur ac speciem novi auxilii fecerant. 81, 23 statim conversa ad usum manus, ac caeco reluxit dies. 1, 2, 10 quanto quis servitio promptior, opibus et honoribus extollerentur ac novis ex rebus aucti tuta et praesentia . . malent. 27, 6 digredientem cum Caesare ac provisu periculi hiberna castra repetentem. 35, 6 duritiam operis ac propriis nominibus incusant vallum. 35, 23 saevum id malique moris etiam furentibus visum, ac spatium fuit quo Caesar in tabernaculum raperetur. 36, 12 exauctorari qui sena dena fecissent ac retineri sub vexillo. 43, 15 discedite a contactu ac dividite turbidos. 50, 9 festam eam Germanis noctem ac sollemnibus epulis ludicram. 2, 2, 14 inridebantur et Graeci comites ac vilissima utensilium anulo clausa. 33, 4 excessit Fronto ac postulavit modum argento. 44, 6 discessu Romanorum ac vacui externo metu [Orelli ac incl.]. 57, 13 atrox ac dissentire manifestus. 81, 7 erigi scalas iussit, ac promptissimum quemque succedere. 83, 8 arcus additi . . cum inscriptione rerum gestarum ac mortem ob rem publicam obisse. 3, 14, 16 effigiesque Pisonis traxerant in Gemonias ac divellebant, ni . . 16, 4 literas Tiberii et mandata in Germanicum contineri, ac destinatum promere . . 54, 30 simultates faciunt ac mihi relinquunt. 4, 24, 3 paulatim Africa decedere, ac posse reliquos circumveniri. 35, 5 armatis Cassio et Bruto ac Philippenses campos optinentibus. 41, 14 quis abesse taedia et offensiones ac praecipua rerum maxime agitari. 55, 24 simul literas . . et . . foedera . . ubertatemque . . temperiem caeli ac dites circum terras memorabant. 69, 9 praeteritaque et instantia, quorum adfatim copia, ac novos terrores cumulat. 5, 4, 5 inserere se dubitantibus ac monere consules. 6, 11, 3 qui ius redderet ac subitus mederetur. 11, 14, 10 mox alios ac praecipuum Simoniden ceteras repperisse. 16, 16 discedunt ad conterminos populos ac testificantur. 12, 1, 5 suam quaeque nobilitatem formam opes contendere ac digna tanto matrimonio ostentare. 1, 11 discordantes in consilium vocat ac promere sententiam et adicere rationes iubet. 9, 6 despondeturque Octavia, ac super priorem necessitudinem sponsus iam et gener . . 16, 8 moenia non saxo sed cratibus et vimentis ac media humo adversus inrumpentes invalida erant. 22, 1 atrox odii Agrippina ac Lolliae infensa. 36, 2 ipse . . vincetus ac victoribus traditus est. 39, 7 iussu et aliquando ignaris ducibus, ac praecipua Silurum pervicacia. 41, 6 proconsulare imperium extra urbem haberet ac princeps inventutis appelleretur. 46, 3 coniunctionem fratrum ac priorem aetate Pharasmanen et cetera necessitudinum nomina referens. 56, 17 pugnatum . . fortium virorum animo, ac post multum vulnere occidioni exempti sunt. 64, 13 quia Lepida . . Agrippinae sobrina prior ac Gnaei mariti eius soror, parem sibi claritudinem credebat. 68, 6 veram paterni oris effigiem appellare ac variis artibus demorari. 13, 26, 9 sententiam eorum

consultarent ac verberibus manus ultro intenderent. 32, 7 Plautio . . nupta ac superstitionis externa rea, mariti iudicio permissa. 33, 8 defensionem omisit ac lege repetundarum damnatus est. 34, 17 conubiis permixti ac libertate ignota illuc magis ut ad servitium inclinantes. 43, 3 repertique accusatores directos socios . . ac publicae pecuniae peculatum detulerunt. 44, 4 suum matrimonium promittens ac nuptias eius pactus. 14, 3, 13 classi apud Misenum praefectus et pueritiae Neronis educator ac mutuis odiis Agrippinae invisus. 7, 12 Seneca hactenus promptius, *ut respiceret Burrum ac sciscitaretur. 10, 10 maestus et quasi incolumitati suae infensus ac mortis parentis inlacrimans. 12, 7 exiit tum senatu, ac sibi causam periculi fecit, ceteris libertatis initium non praebuit. 13, 11 superbus ac publici servitii victor Capitolium adiit. 26, 3 abire procul ac spem belli amittere subegit. 33, 17 tamquam reddituri supplicium ac praecepta interim ultione. 15, 9, 5 naves magnitudine praestantes et connexas trabibus ac turribus auctas agit per annum. 16, 14 maesti manipuli ac vicem commilitonum miserantes. 23, 19 reconciliatum se Thraseae apud Senecam iactaverit, ac Senecam Caesaris gratulatum. 38, 7 simul coeptus ignis et statim validus ac ventocitus longitudinem circi corripuit. 43, 4 dimensis vicorum ordinibus et latis viarum spatiis cohibitaque aedificiorum altitudine ac patefactis areis additisque porticibus. 44, 3 supplicatum Volcano et Cereri Proserpinaeque, ac propitiata Juno. 51, 19 accingeretur modo navare operam et militum acerrimos ducere in partes, ac digna pretia exspectaret. 55, 9 ferrum olim religione patria cultum et in cubiculo habitum ac fraude liberti subreptum respondit. 58, 6 et vinceta agmina trahi ac foribus hortorum adiacere. 16, 11, 14 servavitque ordinem fortuna, ac seniores prius, tum . . extinguuntur. 20, 3 matrimonio senatoris haud ignota et ipsi ad omnem libidinem adscita ac Petronio perquam familiaris. — II, 60, 9. V, 4, 17 *pleraque*. 1, 80, 3. 5, 9, 2. 14, 17, 7 *plerique*. 2, 11, 13. 3, 28, 5. 6, 22, 4. 15, 48, 5 *multi*.

β) *additis aliis particulis. deinceps* 1, 81, 2 de comitiis quae tum primum illo principe ac deinceps fuere. *deinde* G 42, 1 iuxta Hermunduros Naristi ac deinde Marcomani et Quadi agunt. I, 51, 17 igitur Sequanis Aeduisque ac deinde, prout opulentia civitatibus erat, infensi. 12, 23, 6 Salutis augurium . . omissum repeti ac deinde continuari placitum. *donec* D 8, 18 per multos iam annos potentissimi sunt civitatis ac, donec libuit, principes fori. *dum* 12, 43, 2 crebris terrae motibus prorutae domus, ac dum latius metuitur, . . obtriti. *forte* 4, 52, 7 pergit ad Tiberium ac forte sacrificantem patri repperit. 12, 4, 9 Seianus insidiarum nescius ac forte eo anno praeter, repente . . ordine senatorio movetur. *iam* D 37, 8 quae . . adhuc manent et . . contrahuntur, ac iam undecim, ut opinor, Actorum libris . . composita et edita sunt. III, 21, 6 in proelium accingi ac iam adfore. *modo* A 25, 8 snos casus attollerent, ac modo silvarum ac montium profunda, modo tempestatum ac fluctuum adversa . . compara-

rentur. I, 43, 4 occurrens armatis et scelus exprobrans ac modo manu modo voce vertendo in se percussores Pisoni effugium dedit. *mox* II, 61, 8 captus in eo proelio Mariceus ac mox feris obiectus. 3, 26, 11 quas Lycurgus, ac mox Atheniensibus quaesitores iam et plures Solo perscripsit. 6, 11, 1 profectis domo regibus ac mox magistratibus. 16, 3, 10 vincitum ac mox dimissum. *multum* D 1, 20 neque enim defuit qui diversam quoque partem susciperet, ac multum vexata et inrisa vetustate nostrorum temporum eloquentiam antiquorum ingeniis anteferebat. *ne* II, 29, 18 non supplicium cuiusquam poposcit, ac ne dissimulans suspectior foret, paucos incusavit. 34, 6 inchoato ponte transitum Padi simulantes . . ac ne ipsorum miles segne otium tereret. III, 8, 9 interiectus exercitus Raetiam Iuliasque Alpes, ac ne pervium illa Germanicis exercitibus foret, obsaeperat. 19, 12 spernuntur centuriones tribunisque, ac ne vox cuiusquam audiat, quatiant arma. 46, 11 Cremonensis victoriae gnarus, ac ne externa moles utrumque ingrueret, si . . 15, 28, 14 honori eius ac ne metueret insidias tali pignore. 64, 1 at Nero nullo in Paulinum proprio odio, ac ne glisceret invidia crudelitatis, iubet . . *ne* — *quidem* A 30, 4. I, 83, 13. 1, 50, 16 neque belli timor, ac ne pax quidem nisi languida et soluta inter temulentos. 14, 8, 14 quod nemo a filio ac ne Agerinus quidem. 15, 19, 13 ne simulata adoptio in ulla parte muneris publici iuvaret ac ne usurpandis quidem hereditatibus prodesset. 16, 30, 14 ac ne patrem quidem intuens. *ni* V, 11, 11 ipsi Tito Roma et opes voluptatesque ante oculos, ac ni statim Hierosolyma conciderent, morari videbantur. 1, 39, 16. 48, 4. 69, 2. 4, 17, 16 esse qui se partium Agrippinae vocent, ac ni resistatur, fore plures. *nisi* A 31, 18 expugnare castra, ac nisi felicitas in sociordiam vertisset, exuere iugum potuere. *non* D 1, 11 si mihi mea sententia proferenda ac non disertissimorum . . hominum sermo repetendus esset. I, 40, 8 milites R., quasi Vologesum aut Pacorum avito Arsacidarum solio depulsuri ac non imperatorem suum inermem et senem trucidare pergerent. 6, 2, 2 quasi recens cognitis Liviae flagitiis ac non pridem etiam punitis. *nuper* 16, 17, 5. *parum* I, 85, 13 ne diffidere dubiis ac parum gaudere prosperis viderentur. *plerumque* II, 73, 5 erat tamen in ore fama que Vespasianus ac p. ad nomen eius Vitellius excitabatur. V, 1, 6 comitate et adloquiis officia provocans ac plerumque in opere, in agmine gregario militi mixtus. 4, 7, 1 horridus ac p. formidatus. 57, 11 ulcerosa facies ac p. medicaminibus interstincta. 12, 55, 4 vim cultoribus et oppidanis ac p. in mercatores et navicularios audebant. *plus* I, 82, 12 deieci in terram militum voltus ac plus tristitiae quam paenitentiae. *post* 4, 43, 5 armis ademptum ac post C. Caesaris et M. Antonii sententia redditum. *postquam* 14, 11, 3 quod . . speravisset, ac p. frustra habita sit, . . dissuasisset. *postremo* I, 72, 7 quaedam ignaro ausus, ac p. eiusdem desertor ac proditor. 11, 21, 14 consulare imperium, triumphii insignia ac postremo Africam obtinuit. — *um* 15, 51, 4 accendere et urgere coniuratos, ac p.

lentitudinis eorum pertaesa. *praecipue* D 21, 10. *procul* V, 11, 18 turres mira specie ac p. intuentibus pares. *prope* IV, 77, 14 rarum apud signa militem ac p. circumventas aquilas videt. *prout* A 18, 16 instandum famae ac, prout prima cessissent, terrorem ceteris fore. *retro* 14, 32, 2 delapsum Camuloduni simulacrum Victoriae ac retro conversum. *rursus* 3, 21, 13 cedens ac *rursum* in terga remeans. 11, 17, 11 dein secunda fortuna ad superbiam prolapsus pulsusque, ac *rursus* Longobardorum opibus reflectus, . . . adflectabat. *saepe* D 20, 16 traduntque in vicem ac s. in colonias et provincias suas scribunt. A 25, 6. G 38, 10 apud Suebos capillum retorquere suetum, ac s. in ipso vertice religatur. 3, 67, 10 neque refellere aut eludere dabatur, ac s. etiam confitendum erat. 12, 7, 12 palam severitas ac *saepius* superbia. 13, 29, 1 varie habita ac s. mutata eius rei forma. 15, 50, 16 fatigabatque criminationibus ac s. in metum adduxerat. 16, 5, 6 turbarent gnaros ac s. a militibus verberarentur. *si* D 12, 18 sed Orphea et Linum ac, si introspicere altius velis, ipsum Apollinem accepimus. G 35, 12 prompta omnibus arma ac, si res poscat, exercitus. I, 88, 17 multi adflecta fide in pace anxii, turbatis rebus alacres . . . [Halmius merito coni. Noltenii *anxii* recepit; M ac si]. II, 5, 2 consilio ac, si res posceret, manu hostibus obtiti. III, 54, 6 eoque plures ac, si liceret, vere narraturi. IV, 46, 12 Germanicum Britannicumque militem, ac si qui aliorum exercituum, separatim adsistere iubet. 4, 4, 10 nam voluntarium militem deesse, ac si suppeditet, non eadem virtute ac modestia agere. 5, 16 quae a tergo illis, ac si repentinum auxilium Italia posceret, hand *procul* accirentur. 11, 37, 9 redire amor ac, si cunctarentur, propinqua nox et . . . timebantur. 12, 5, 5 quin et incestum ac, si sperneretur, ne in malum publicum erumperet, metuebatur. 13, 46, 2 sive ut accenderet ac, si eadem femina poterentur, id quoque vinculum potentiam ei adiceret. 14, 8, 18 respicit Anicetum, trierarcho . . . comitatum: ac, si ad visendum venisset, refotam nuntiaret. 15, 13, 7 aut Corbulonem opperientes ac, vis si ingrueret, provisus exemplis [M om. si; Walther ac vis si]. 42, 12 cetera abrupta aut arentia, ac si perumpi possent, intolerandus labor. 45, 17 dum per simplicem victum et agrestibus pomis, ac si sitis admoneret, profluente aqua vitam tolerat. *simul* A 10, 16 insulam esse Britanniam adfirmavit, ac s. incognitas ad id tempus insulas . . . invenit domuitque. *statim* D 32, 7 sed etiam populus intellegit ac s. ita laude prosequitur, ut . . . A 7, 7 deprehensus ac s. . . in partes transgressus est. 9, 19 detentus ac s. . . revocatus est. III, 84, 32 aurem tribuni amputavit ac s. confossus est. IV, 37, 4 raptis temere armis ac s. omissis. 50, 8 egregio mendacio se Pisonem esse respondit ac s. obruncatur. 3, 51, 3 ductusque in carcerem Priscus ac s. exanimatus. *subinde* A 14, 1 consularium primus Aulus Plantius praepositus ac subinde Ostorius Scapula. *tamen* V, 16, 11 pauciores nuper cum pluribus certasse, ac t. fusos Germanos, quod roboris fuerit. 3, 56, 5 ne regis aut dictatoris nomen adsumeret

ac t. appellatione aliqua cetera imperia praemineret. 12, 56, 7 cincto ratibus ambitu, ne vana effugia forent, ac t. spatium amplexus ad vim remigii. 14, 21, 1 pluribus ipsa licentia placebat, ac t. honesta nomina praetendebant. *tum* I, 51, 15 easdem partes secuta ac t. acerrima instigatrix. 70, 7 revocati ac t. in Italia manentes. III, 57, 6 praetura functus ac t. *forte* Minturnis agens. IV, 15, 6 Batavorum cohortes missas in Germaniam . . . ac t. Mogontiaci agentes. 33, 14 lectae . . . ac *tum* accitae. *tunc* 3, 74, 24 concessit quibusdam et Augustus id vocabulum, ac t. Tiberius Blaeso postremum. 4, 34, 2 novo ac t. prius audito crimine. 6, 40, 8 Armenia quondam potitus ac t. reus. 11, 11, 6 sacerdotio quindecimvirali praeditus ac t. praetor. *velut* D 7, 19 requirunt ac v. agnoscere concupiscunt. 17, 30 agnoscere ac v. coniungere. A 16, 22 precario mox praefuit, ac v. pacti, exercitus licentiam, dux salutem. III, 59, 1 ut terrorem Italiae ac v. renatum ex integro bellum intulerat, ita . . . 75, 13 placatus ac v. vicem reddens. 2, 38, 13 eandem vim in me transmittere ac v. perfringere aerarium. 3, 53, 5 ipse etiam viderem eos ac v. deprenderem. (G 43, 23.) *vix* 1, 35, 20 extrema et conglobata inter se pars contionis ac, vix credibile dictu, quidam singuli propius incedentes, feriret hortabantur. — A 10, 23 naturam Oceani atque aestus *neque* quaerere huius operis est, ac multi rettulere.

2) *in initio enuntiati.* a) D 15, 11 ac velim impetratum ab aliquo vestrum. 16, 18 ac mihi versantur ante oculos Ulixes ac Nestor (Draeger § 116). III, 74, 4 ac potiente rerum patre. A 16, 3 ac sparsos per castella milites consecrati . . . coloniam invasere. 28, 14 ac fuere quos . . . 36, 1 ac primo congressu eminus certabatur. 14, 23, 8 ac fuere qui . . . 4, 29, 8 ac retractus Ravenna exsequi accusationem adigitur. 45, 4 ac pernicitate equi profugus . . . 6, 44, 18 ac principio a gente Arabum facto . . . 11, 13, 7 ac novas literarum formas addidit vulgavitque. — 12, 47, 12 ac compede . . . trahebatur. 14, 55, 13 ac licet multa videantur, plerique . . . plura tenuerunt. 64, 1 ac puella vicensimo aetatis anno . . . iam vitae exempta . . . 15, 62, 1 ac denegante centurione conversus ad amicos. . . 16, 14, 19 ac vulgato eius indicio inter damnatos . . . habebantur. 18, 5 ac dicta factaque eius quanto solutiora . . . tanto gratius . . . accipiebantur. ac *plerique* A 1, 9, 36, 13. III, 58, 13. *pleraque* II, 62, 13. b) *Sequentibus particulis:* ac *deinde* A 9, 2. III, 85, 6. *forte* II, 35, 2. 91, 12. IV, 34, 26. 62, 22. 3, 31, 7. 4, 42, 1. 59, 1. 12, 27, 4. 16, 2, 6. *iam* D 11, 13. 4, 68, 20. *mox* IV, 1, 4. 2, 45, 15. *ne* A 25, 20. 40, 13. I, 18, 8. 38, 1. 55, 13. III, 5, 3. 1, 47, 6 quos igitur anteferet? ac ne postpositi contumelia incenderentur. 4, 41, 3. 6, 19, 2 ac ne dubium haberetur. 11, 19, 6. 33, 6 ac ne, dum . . . 12, 60, 3 ac ne fortuito prolapsus videretur. 13, 18, 14. 16, 7, 12 [M om. add. Faërnus]. *ne* — *quidem* D 13, 1. 24, 9. 3, 27, 10. 11, 22, 10. 14, 21, 19. *non* — *modo* D 28, 20 ac non studia modo curasque, sed remissiones etiam lususque . . . temperabat. *ni* 1, 23, 6 ac ni prope . . .

4, 13, 14. 11, 30, 11 ac ni prope agis, tenet urbem maritus. 37, 3. 12, 16, 10. 38, 10 ac ni cito . . . nisi 3, 54, 20. 12, 41, 18. *postea* II, 49, 18. *postquam* 13, 44, 9. *primo* G 35, 2. A 42, 5. II, 98, 1. III, 48, 7. 2, 23, 3. 4, 72, 10. 6, 43, 9. 11, 16, 9. 29, 1. 12, 47, 1. *primum* 11, 35, 3. 14, 37, 1. *rursus* G 37, 24 ac rursus inde pulsi. I, 46, 18 ac rursus alius *atque* alius, eadem egestate ac licentia corrupti. III, 30, 1 ac r. nova laborum facies. *saepe* A 36, 19. 6, 34, 3. *si* A 23, 2. I, 21, 15 ac si nocentem innocentemque idem exitus maneat. III, 2, 11. V, 13, 16. 1, 17, 9 ac si quis. 4, 6, 23 ac si quando. 9, 2. 6, 43, 1 ac si statim. 13, 21, 20. *sicut* A 31, 9 ac sicut . . . sic . . . *simul* D 42, 5 ac simul adsurgens et Aprum complexus 'ego' inquit . . . *statim* I, 68, 9 ac statim inmissa cohorte Thraecum depulsi. *tamen* I, 20, 11 ac t. grande gaudium, quod . . . 3, 29, 7. 72, 15 ac t. res Blaesi dignae decore tali fuere. 4, 39, 9. 6, 22, 9. 30, 1. 11, 24, 26 [Halm; M attamen]. 12, 11, 9 ac t. ferenda regum ingenia, neque usui crebras mutationes. 12, 3. 14, 55, 7. *tum* 3, 18, 14 ac t. demum nomen Claudii adscriptum est. 4, 46, 8. 14, 4, 11. *tunc* 2, 45, 10. *velut* II, 15, 8 ac v. pactis indutiis, ne . . .

II) vi *comparandi*. *aeque* IV, 5, 12 e moribus soceri nihil aeque ac libertatem hausit. *dispar* 12, 9, 5 Pollio haud disparibus verbis ac nuper Vitellius censet. *idem* 15, 13, 9 neque eandem vim Samnitibus Italico populo ac Parthis, Romani imperii aemulis [Halm ac Parthis; M aut paenis; Nipp. ut Parthis]. *par* I, 1, 4 pari eloquentia ac libertate. 12, 60, 2 parem vim rerum habendam a procuratoribus suis indicatarum ac si ipse statuisset. 13, 8, 4 effigiemque eius pari magnitudine ac Martis Ultoris censuerit. 19, 15 per maternam originem pari ac Nero gradu a divo Augusto. 15, 32, 6 spectacula gladiatorum idem annus habuit pari magnificentia ac priora. *pariter* A 11, 17 amissa virtute pariter ac libertate. G 19, 3 literarum secreta viri pariter ac feminae ignorant. 46, 14 idemque venatus viros pariter ac feminas alit. *perinde* G 26, 10 autumnum perinde nomen ac bona ignorantur. 12, 69, 12 funeris sollemne p. ac divo Augusto celebratur. 3, 50, 18 quod p. censeo ac si lege maiestatis teneretur. 12, 12, 5 cura provisu p. agere ac si hostis ingrueret. 60, 6 decretaque eorum p. haberi iusserat, ac si magistratus Romani constituissent. 14, 41, 8 qui talem operam emptitasset vendissetve, p. poena teneretur ac publico iudicio calumniae condemnatus: cf. com. crit. [cf. 6, 31, 13 insigni familia ac p. opibus. 12, 41, 10 ac p. fortunam utriusque praesumeret. 15, 36, 5 cuncta in re publica p. immota ac prospera fore.] cf. *atque*.

accedo. A) *propr.* A 42 accedere quidam cogitationum principis periti. *c. acc.* II, 27 tentoria. 2, 58 ripam Euphratis. III, 24 haec, ut quosque accesserat. cf. Her. 14, 35 ut quamque nationem accesserat. 12, 33 si qua clementer accedi poterat cf. III, 52 si qua Appennini iuga clementius adirentur. *c. praep. ad* I, 16 ne ipse quidem ad securas res accessi. B) *trsl.* a) D 31 ad veritatem accedentibus controversiis. b) *se adiungere, assentiri.* α) *c. dat.* I, 34 specio-

siora suadentibus accessit. 57 superior exercitus Vitellio accessit II, 86 Vespasiano. I, 59. II, 58 partibus. I, 70 Vitellii sacramento. — G 4 ipse eorum opinionibus accedo. II, 33 accedebat sententiae Paulini Marius Celsus. β) *c. acc.* 12, 31 societatem nostram volentes accesserant. cf. Gerber, de part. propr. p. 20. γ) *absol.* II, 81 accessere cum regno Sohaemus. IV, 56 ceterum vulgus facile accessurum. 70 accessit ala singularium. *in re iudic.* 2, 30 accesserant praeter Trionem et Catum accusatores Fonteius Agrippa et C. Vibius. 6, 7 damnati iudicibus accessere. c) *accedere, ut aliquid augeatur.* α) *absol.* I, 5 accessit Galbae vox. 51 accessit callide vulgatum. II, 43 a. recens auxilium. III, 56 a. dirum omen. 1, 4 accedere matrem muliebri impotentia. 33 accedebant muliebres offensiones. 4, 14 accedebat meritum ex loco. 16 accedere ipsius caerimoniae difficultates. 11, 22 stipendiaria iam Italia et accedentibus provinciarum vectigalibus. 14, 15 accesserat cohors militum, centuriones tribunique. 15, 68 accesserat repens causa, quod . . . 16, 21 accedentibus causis in Thraseam, quod . . . — II, 99 accedebat huc Caecinae ambitio vetus. D 37 his accedebat splendor rerum et magnitudo causarum. 33 nec quisquam percipere tot tam reconditas tamque varias res potest, nisi ut scientia meditatio, meditationi facultas, facultati usus eloquentiae accedat. *c. praep. ad* D 16 ad cuius summam eruditionem . . . meditatio accessit. 36 ita ad summa eloquentiae praemia magna etiam necessitas accedebat. — *c. dat.* III, 83 velut festis diebus id quoque gaudium accederet. 4, 50 rebus turbatis malum extremum discordia accessit. 14, 36 gloriae eorum accessurum, quod . . . II, 4 Titus . . . suspensis provinciarum et exercituum mentibus ingens rerum fiducia accessit. 69 tantum adrogantiae legionariis accessisse. III, 2 plus socordiae quam fiduciae accessisse victoribus. — 1, 73 quod effigies eius, ut alia numinum simulacra venditionibus hortorum et domuum accedat i. e. mit in den kauf gehen. [12, 10 M accedere; Halm, Nipp. accersere.]

accendo. A) *propr.* G 45 (sucinum) in modum taedae accenditur. IV, 29 lignis accensis. 14, 9 accenso rogo. 15, 30 aram subdita face accendi. B) *trsl.* a) *alqm.* α) A 33 militem accendendum adhuc ratus. I, 36 quos singulos exstimulaverat, accendendos in commune ratus. 54 contumelias conquerentes accendebant animos. IV, 32 sic accensum dimittit. 2, 16 accensos et proelium poscentes in campum deducunt. 2 accendebat dedignant. 12, 40 inde accensi hostes, stimulantem ignominia. 13, 46 ut accenderet (principem). 14, 7 sive servitia armaret vel militem accenderet. 62 terruit simul audientem et accendit. A 32 nullae Romanos coniuges accendunt. I, 25 erant quos memoria Neronis accenderet. II, 80 nihil aeque provinciam accendit. 12, 39 quos accendebat vulgata imperatoris R. vox. 13, 13 quanto foediora exprobrabat, acrius incendere (sc. eum). 15, 49 Lucanum propriae causae accendebant. 51 Epicharis . . . accendere et *urgere coniuratos. β) *aliqua re* G 3 (carminum) relatu accendunt animos. I, 9 furentes infirmitate retinentis ultro accendebantur. II, 2

accensus desiderio Berenices. 43 quo dolore accensa legio. III, 24 multos laude et hortatu, omnes spe promissisque accendens. 27 ut legiones ipsa contentione decoris accendebatur. 45 propriis in reginam stimulis accendebatur. IV, 52 ne criminantium nuntiis temere accenderetur. 1, 4 truce Agrippam et ignominia accensum. 2, 43 Planeinae nobilitate et opibus accendebatur. 4, 52 atrox et periculo propinqua accensa. 60 atrox ingenium accendebatur invidia, quod . . 15, 4 ira magis quam ceteros accenderat. *additis praep.* 1, 53 (Iuliam) adulter contumacia et odiis in maritum accendebat. 3, 4 studia hominum accensa in Agrippinam. 11, 8 in quos . . ira magis quam ex usu praesenti accensus. 1, 83 neque ut adfectus vestros in amorem mei accenderem. IV, 36 miles secundis adversisque in exitum ducum accendebatur. II, 68] *ad certamen luctandi.* 77 ultionis cupiditas ad virtutem. III, 54 sermonibus Vitellium ad virtutem frustra. IV, 26 praeda ad virtutem. 16, 1 cupidine auri ad bellum. 15, 66 accensis indicibus ad prodendum Faenium. *γ) aliquid = intendere, augere cf. incendere* A 15 conferre iniurias et interpretando accendere. I, 60 accendebat odium Roscius. 65 veterem discordiam proximum bellum accenderat. 66 accensis egestate longa cupidinibus immoderatus. IV, 56 ne sublata spe veniae pertinaciam accenderent. 1, 69 accendebat haec onerabatque Seianus. 12, 34 firmare animos minuendo metu, accendenda spe. 54 intempestivis remediis delicta accendebat. 14, 13 morte Agrippinae accensum populi favorem. 15, 1 accendebat dolorem eorum. Monobazus. — *c. dat. ger.* IV, 1 duces partium accendendo bello acres, temperandae victoriae impares. 2, 57 accendendis offensionibus callidi.

accerso. 4, 29 cum primores civitatis . . tumultus hostilis et turbandae rei publicae accerentur [Lipsius accerserentur]. 12, 10 se nepotem Phraatis accersere adversus dominationem . . intolerandam [M accedere]. cf. *arcesso.*

accessio. III, 13 octo nimirum legiones unius classis accessionem fore i. e. zugabe, anhängsel.

accido. *a) propr.* *α)* III, 38. 15, 53 genibus principis accidens. *β)* IV, 29 unde clamor acciderat, circumagere corpora. 4, 70 quo intendisset oculos, quo verba acciderent, fuga vastitas. *b) trsl.* *α) c. dat.* 2, 69 opperens aegritudinem, quae rursus Germanico acciderat. — 15, 67 nihil gravius aurius Neronis accidisse constitit. 38 clades omnium quae huic urbi per violentiam ignium acciderunt gravior. 13, 3 nihil regente eo triste rei publicae ab externis accidisse. 3, 30 idque et Maecenati acciderat. 2, 5 haud ingratum Tiberio accidit turbari res Orientis. III, 72 id facinus luctuosissimum . . rei publicae populi R. accidit. — D 15 video etiam Graiis accidisse, ut . . *β)* III, 16 fore quae acciderunt rebatur [Madvig; M acciderant]. IV, 19 cuncta quae acciderant aut metuebantur . . fraude dum evenire. 1, 49 diversa omnium, quae unquam accidere, civilium armorum facies. D 37 quae mala sicut non accidere melius est . . ita cum acciderent . . I, 56 quod in seditionibus accidit. II, 91 nihil novi accidisse respondit, quod duo senatores in re publica dissentirent. III, 38

et, si quid fato accidat = εἴ τι πάθῃ. 69 quod in eiusmodi rebus accidit. 73 quod in perditis rebus a. G 38 quod saepe a. 6, 42 id nuper acciderat Artabano regnante. 14, 22 idque finibus Tiburtum acciderat. — *impers.* II, 21 quocunque casu accidit. 12, 27 ac forte acciderat, ut . . 16, 30 acciderat sane pietate Serviliae.

accido. 1, 61 humili fossa accisae iam reliquiae consedis intellegebantur. In G 19 non recte cod. L accisis cf. *abscido.*

accingo. *a) propr.* II, 88 absicis furtim balteis, an accincti forent rogantes. 89 paludatus accinctusque. 3, 34 bella plane accinctis obeunda. 4, 21 gladio. 6, 2. 11, 22 ferro accincti, 18 militem, quia vallum non accinctus, atque alium, quia pugione tantum accinctus foderet, morte punitos. 31 feminae pellibus accinctae. IV, 62 expedire arma telisque tamquam in aciem accingi. *b) trsl.* *α)* D 5 (eloquentia) accinctus et minax. 12, 44 juvenem studio popularium accinctum. 25 se quoque accingeret iuvene partem curarum capessituro cf. Draeg. — 6, 32 ornat Phraaten accingitque paternum ad fastigium. 12, 31 turmas quoque peditum ad munia accingit. *β) sensu reflex.* = sich anschicken *absol.* IV, 68 simul Domitianus Mucianusque accingebantur dispari animo. *c) praep.* D 16 in contrarium accingi. III, 21 in proelium accingi. 35 suspecta Germania tamquam in auxilium Vitellii accingeretur [Halm accingeretur; Nipp. accing.]. 66 desperatione saltem in audaciam accingeretur. IV, 79 antequam hostes reparatis viribus ad spem vel ad ultionem accingerentur. 4, 66 plura ad flagitia. 11, 28. iuvenem vi mentis ac propinquo consulatu maiorem ad spem accingi. [Halm, Nipp. accingi]. — *seq. inf.* 15, 51 accingeretur modo navare operam.

accio. *a) alqm.* *α)* II, 9 trierarchos accirent. 15. III, 45 accitis auxiliis. IV, 13 accita *a Vitellio auxilia. II, 18 accitum Caecinam. 23 fratrem. 26. IV, 33. V, 14 cohortes acciverat. II, 39 copias acciri. III, 23 accitis praetorianis. 52 acciri aquilae signaque et quidquid Veronae militum. IV, 15 accitis Frisiis. V, 25 plures accirentur. 1, 5 matris literis accitur. 28 accitur centurio. 2, 2 Vononem accirent. 3, 36 accitam attineri iussit. 4, 17 accitos pontifices. 64. 11, 36 ultro accitos. 4, 73 equitum delectos accivit. 6, 20 quem accitum. 33 adiungere Albanos, accire Sarmatas. 11, 8 accivere Vardanem. 15 saepe accitos. 17 non enim inrupisse ad invites, sed accitum memorabant. 14, 6 se fallacibus literis accitam. 7 quos statim acciverat. 61 libens quam coactus acciret dominationem. 62 accitum eum. 15, 10 accitur legio. 51 accita Epicharis. 55 acciri reum iussit. 56 accitur Natalis. *β) addito loco.* I, 80 cohortem e colonia Ostiensi in urbem acciri Otho inusserat. III, 15 ex Britannia Galliaque et Hispania auxilia acciverat [M om. ex]. IV, 84 Seleucia urbe Suriae accitum. V, 1 quos urbe atque Italia sua quemque spes acciverat. 2, 54 certis e familiaribus et ferme Mileto accitus sacerdos. 11, 24 Etruria Lucaniaque et omni Italia in senatum accitos. III, 40 accitis ex urbe cohortibus. IV, 68 e Britannia . . ex Hispania accitae. 72 e Mediomaticis. 76 ex Hispania (legiones). 13, 38 accita aliis ex castris tria milia. 14, 21 a Tuscis ac-

citios histriones, a Thuriis equorum certamina. 15, 33 quos e municipiis eius rei fama acciverat. I, 71 consulem acciri in Capitolium iubet. III, 69 filium Sabini in Capitolium accivit. 16, 30 accita est in senatum. — *c. adv.* 4, 5 haud procul accirentur. 15, 53 unde eum . . accitum ferent. *γ*) addita re in cuius finem aliquis accitur. II, 1 volgus disperserat accitum in adoptionem. 6, 42 accitus in partem adversum omnes valet. 12, 14 accitus in regnum. IV, 73 acciti auxilio Germani. *b*) *de rebus* II, 3 scientiam artemque haruspicum accitam. III, 52 cf. sub a. IV, 83 ut effigiem suam acciret. 3, 27 accitis quae usquam egregia. 14, 20 patrios mores funditus everti per accitam lasciviam.

accipio. A) = *annehmen*, cum variis oppositis. D 8, 25 eos attulisse ad amicitiam quod non a principe acceperint nec accipi possit. 19, 25 iudices qui . . nec accipiunt tempora sed constituunt. G 18, 12 accipere se quae liberis reddat, quae nurus accipiant rursusque ad nepotes referantur. 21, 14 nec data imputant, nec acceptis obligantur (muneribus). I, 84, 29 sicut a maioribus accepimus, ita posteris tradamus (senatum). III, 37, 11 magno cum inrisu tribuentis accipientisque. 50, 21 quae accipi poterant rapiuntur. 55, 13 quae neque dari neque accipi salva re publica poterant. 2, 1, 3 petitem Roma acceptumque regem aspernari. 22, 8 nihil abnuendo veniam omnium acceperere. 37, 14 non pecuniam . . varietate temporum accipere vel parare. 43, 15 delatum ab Augusto consulatum accipere. 65, 8 cum . . cuncta inter se concederet acceperentque. 3, 43, 11 inferendis ictibus inhabiles, accipiendis impenetrabiles. 11, 14, 6 tamquam reppererint quae acceperant. 12, 20, 2 dubitavit captivum accipere pacto salutis an repetere armis foret. 14, 54, 3 tu quantum princeps tribuere amico posset, et ego quantum amicus a principe accipere. 15, 12, 16 qui adtulissent salutem et qui acceperant. 16, 16, 13 ita in traditione supremorum accipiant habeantque propriam memoriam. B) = *aufnehmen a*) 2, 6, 12 insula accipiendis copiis . . opportuna. 13, 38, 14 colles clementer adsurgentes accipiendis peditum ordinibus. 15, 43, 9 ruderi accipiendo paludes destinabat. 39, 8 aedificia multitudinem inopem acciperent. 12, 13, 12 equi pharetras telis onustas acceperere. — 12, 4, 7 Caesar accipiendis adversum generum suspicionibus promptior. *b*) *a*) III, 63, 5 accepti in medium Vitelliani. IV, 46, 28 in praetorium cf. com. crit. III, 45, 9. 2, 4, 9. 11, 10, 18 in regnum. 14, 33, 9 comitantes in partem agminis. I, 37, 12. IV, 66, 16. 2, 24, 16. 3, 73, 10. 12, 27, 5 in fidem. III, 19, 4. IV, 46, 9. 79, 16. 1, 71, 1. 2, 25, 5. 26, 12. 12, 35, 18 in deditionem. II, 64, 2. III, 45, 9. V, 9, 19. 6, 51, 8. 12, 58, 2 in matrimonium. 12, 37, 5 pluribus gentibus imperitantem foedere in pacem accipere [Doederlein; M pacem; Lipsius pacis cf. Nipp.] 1, 1, 8 cuncta sub imperium. *β*) 1, 49, 14 pectoribus impiis honesta volnera. V, 6, 12 nec Iordanes pelago accipitur. — 6, 20, 2 filiam coniugio. *c*) = *empfangen* G 21, 11 pari humanitate accipiuntur. 2, 2, 4 acceperere barbari laetantes (Vononem). 14, 24, 15 accepitque cum honore (legatos). 26, 9 nec consensu acceptus (Tigranes). *d*) = *in verba iurare* I, 36, 14 legio

sacramentum eius accepit. II, 6, 2 sacramentum acceperat exercitus. IV, 21, 5 ut idem sacramentum acciperent. *e*) IV, 26, 16 pagi qui societatem Civilis acceperant. 66, 11 accipite societatem. 2, 45, 10 dicta imperatorum accipere = iussis obtemperare. 4, 2, 3 imperia. II, 19, 11 minus turbidos et imperia accipientes. 2, 13, 13 accipere omen. 12, 37, 8 servitutem. 50, 6 urbes iugum acceperere. *f*) D 6, 17 accipere adfectum quemcumque orator induerit. 14, 44, 13 caritatem dominorum statim accipere. *g*) = *entgegen nehmen* G 15, 12 iam et pecuniam accipere docuimus i. e. p. uti. 45, 19 pretiumque mirantes accipiunt. 18, 5 in haec munera uxor accipitur. 4, 72, 7 terga urorum delegit, quorum ad formam acciperentur. 11, 38, 2 fortunam suam intropexit ferrumque accepit. 2, 14, 3 pulchriorem aliam (praetextam) manibus aviae Augustae accepisse. 16, 24, 6 eos codicillos Nero propter accepit. — 1, 33, 2 Germanico per Gallias census accipienti i. e. steuer erheben. 1, 68, 14 deditio. A 38, 14. G 20, 11 obsides. 13, 8, 16 ad accipiendas copias Suriam intrare. 9, 6 acceperunt eos (traditos). 15, 24, 9 accipiendi diademati in urbem venire. 16, 23, 8 accipiendo Armeniae regno adventabat. *h*) A 8, 5 Britannia consularem Petilium Cerialem accepit. 2, 56, 14 Cappadoces Veranium legatum accepit. 1, 54, 1 idem annus novas caerimoniae accepit = novae c. institutae sunt. G 19, 11 sic unum accipiunt maritum = *uni marito nubunt*. — 14, 9, 6 Agrippina levem tumultum accepit. 12, 64, 16 si qua ex fortuna prospera acceperant. 3, 59, 8 tanto honore accepto. 13, 46, 8 accepto aditu Poppaea . . valescere. III, 77, 2 si praesidium acciperet. IV, 3, 10 anulos acceptos a Vitellio gestabat. 1, 10, 10 arma quae in Antonium acceperit. 12, 6, 11 uxorem imperator a patribus acciperet [M om. a patribus; Ritter add.; Orelli a re publica]. 12, 46, 18 diem locumque foederi accepit. 14, 53, 3 tempore sermoni accepto. — 1, 58, 23 nomen imperatoris auctore Tiberio accepit. 6, 37, 18 (campi) amnibus circumflui Mesopotamiae nomen acceperunt. 15, 74, 6 ut . . mensis Aprilis Neronis cognomentum acciperet. — de *mutuatione* IV, 47, 2 ut sescentiens sestertium a privatis mutuum acciperetur. *i*) *de donis et muneribus* D 17, 25 a divo Augusto congiarium. G 15, 8 quod pro honore acceptum etiam necessitatibus subvenit. I, 30, 24 a nobis donativum. IV, 58, 19 donativum ab imperatore. 1, 17, 11 per nomen agrorum . . inculta montium. 4, 65, 5 sedem eam acceperat a Tarquinio Prisco. 6, 3, 5 neque dicta neque praemia nisi ab imperatore. 33, 8 utrumque donis acceptis. 11, 5, 11 ne quis . . pecuniam donumve accipiat. 12, 30, 7 acceptis agris. 13, 43, 21 quae testamento matris . . acceperant. 15, 54, 18 cessit acceptae libertatis memoria. — III, 65, 7 agris pignori acceptis. 3, 67, 12 servos mancipio. 14, 31, 7 cunctam regionem muneri. 15, 27, 8 regnum dono. 4, 5, 7 Mauros Juba rex acceperat donum. 57, 15 cum dominationem ipsam donum eius accepisset. 1, 17, 21 binos denarios. 3, 17, 21 accepto quinquagiens sestertio. *k*) *de magistratu et imperio* D 7, 4 quaesturam accipere. I, 15, 14 imperium ambitione. 1, 7, 12 tribuniciam potestatem. 9,

2 imperium. 6, 11, 14 primus Messalla eam potestatem et paucos intra dies finem accepit. 2, 77, 5 legati auctoritatem et propria mandata. *l) de variis rebus* I, 38, 10 signum meum (i. e. tessera). 1, 42, 18 signis a Tiberio acceptis. IV, 56, 18. 2, 40, 12 accepta idonea manu. 69, 11. 13, 15, 20 venenum. 49, 9 ius dicendae sententiae. 15, 71, 9 veniam. 14, 60, 1: 16, 35, 3 accepto senatus consulto. — *nuntium a.* I, 64, 2 nuntium a. in civitate Leucorum. 70, 3. 72, 19 accepto . . . supremae necessitatis nuntio. II, 1, 13 certos nuntios. IV, 85, 3 prosperos nuntios accipere. 2, 75, 9 (nuntio) intemperanter accepto. 16, 17, 6 accepto iussae mortis nuntio. — 6, 42, 16 literas Phraatis accipit. *m) de rebus malis in re militari* A 37, 20 acceptum aliquod vulnus foret. 2, 21, 8 illum recens acceptum vulnus tardaverat. 14, 29, 2 gravis clades. 15, 46, 5 clades rei navalis. — 12, 37, 8. 50, 6 cf. B. e. C) *animo et sensibus alqd. accipere, percipere, audire.* a) I, 19, 8 facili civitate ad accipienda credendaque omnia nova. 22, 16 Otho praedicta accipiebat. III, 56, 19 ita formatis principis auribus, ut aspere quae utilia, nec quicquam nisi incundum et laesurum acciperet. 1, 67, 2 dicta cum silentio accipere. 2, 70, 1 ea Germanico haud minus ira quam per metum accepta. III, 65, 1 haudquaquam erecto animo eas voces accipiebat. 4, 69, 2 quoniam modo ea plurium auditu acciperentur. 48, 11 sonorem alterius proelii non accipere. 6, 39, 5 haec Tiberius non . . . per longinquos nuntios accipiebat. 14, 4, 4 quo rumore reconciliationis efficeret (Nero) acciperetque Agrippina. *Roth:* um das gerücht der aussöhnung an A. kommen zu lassen. *b) in bonam vel malam partem alqd. accipere.* I, 7, 12 caedes sinistre. 12, 5 seditio mollius. 23, 9 labores itinerum, inopia commeatuum, duritia imperii atrocis accipiebantur. 52, 7 in maius omnia. 85, 3 oratio grate. II, 91, 11 quae indecora et vilia accipiebantur. III, 7, 8 interpretatione gloriaque in maius. 1, 59, 3 fama . . . spe vel dolore accipitur. 2, 30, 8 si mollius acciperes. 37, 3 preces superbius. 3, 68, 2 quo excusatus sub exemplo acciperentur. 76, 6 quod civiliter acceptum. 4, 11, 18 incredibilia avidè accepta. 31, 14 quod aspere acceptum. 71, 12 eo aegrius. 6, 10, 9 quo laetius. 11, 26, 11 segniter eae voces. 13, 36, 11 quod graviter Corbulo. — 4, 34, 6 Caesar truci vultu defensionem. I, 1, 11. 54, 5 pronis auribus. 66, 9 aequis auribus. III, 6, 9 laetis animis. 80, 14 aequioribus animis. 3, 69, 18 tanto laetioribus animis. 29, 14 adversis animis. IV, 8, 22 diversis studiis. *c) interpretari alqd.* D 10, 10 neque hunc sermonem sic accipi volo. I, 8, 16 tamquam suum crimen. 62, 18 prosperae rei omen. III, 62, 6 exitum Valentis ut finem belli accipit. II, 91, 2 apud civitatem funesti omnis loco. IV, 26, 7 prodigii loco. 11, 11, 13 favor plebis loco praesagii. G 10, 22 victoria pro praedictio. IV, 40, 4 crebra oris confusio pro modestia. 2, 41, 11 bellum pro confecto. 3, 12, 23 crimina pro adprobatis. 59, 7 epistulae pro superbissimis. 4, 13, 2 negotia pro solaciis. 6, 8, 26 ianitoribus eius notescere pro magnifico. 15, 58, 9 subiti occursum pro crimine. 14, 60, 2 postquam cuncta scelerum suorum pro egregiis accipi videt. —

1, 14, 6 muliebri fastigium in deminutionem sui. 6, 13, 10 silentium ipsius non civile, sed in superbiam. 12, 43, 5 in prodigium. 16, 18, 7 quanto solutiora tanto gratius in speciem simplicitatis accipiebantur. 15, 23, 2 natam filiam ultra mortale gaudium accipit. — 1, 28, 3 id miles omen praesentium. 6, 21, 16 quae dixerat oracli vice. 30, 17 successorem non aliter quam indicium mortis accepturum. *d) cognoscere, audire res ab aliis traditas; opponuntur ea quae ipse quis vidit* 1, 8, 25 qui ipsi viderant quique a parentibus acceperant diem illum crudi adhuc servitii. *α) absol.* 14, 8, 2 ut quisque acceperat. *β) c. praep. de G* 27, 10 haec in commune de omnium Germanorum origine ac moribus accepimus. III, 38, 2 de qua (morte) Domitiano famam. *γ) seq. acc. c. inf.* D 28, 25 Atiam . . . produxisse principes liberos accepimus. 30, 9 (disciplinam) qua usos esse eos oratores accepimus. A 11, 16 nam Gallos quoque in bellis floruisse accepimus. II, 23, 6 ubi Caecinam pergere Cremonam accipit. 57, 8 prosperas res ac morte Othonis concidisse bellum accipit. III, 75, 9 caedem laetam fuisse Muciano accepimus. IV, 35, 7 ubi . . . cohortes velut multa pace ingredi accipit. V, 13, 14 sescenta milia fuisse accepimus. 2, 59, 7 quem eadem facitavisse . . . accepimus. — *omisso inf. verbi subst. 'esse'* D 1, 16 quae . . . dicta graviter accipi. 12, 19 inter quos . . . ipsum Apollinem accepimus. 40, 14 quem enim oratorem Lacedaemonium, quem Cretensem accepimus? II, 4, 4 mare prosperum. III, 40, 4 proditam . . . classem pernicious nuntiis accipit. 46, 7 cuncta in vicem hostilia. 79, 3 maesta omnia. IV, 71, 12 cuncta hostibus prospera. V, 4, 15 quos pulsos et conditores gentis. 1, 20, 3 postquam turbatum in castris accipere. 2, 69, 6 ubi recreatum accipit. 12, 25, 10 habita oratione eundem in quem a liberto acceperat modum. 15, 11, 2 quamvis obsessa itinera . . . accepisset. 16, 14, 4 postquam id honoris indicibus . . . accipit. — *adiect.* 4, 64, 14 sanctos acceptosque numinibus Claudios. 12, 29, 2 carus acceptusque popularibus. Fortasse etiam in 15, 43, 17 ea ex utilitate accepta decorem quoque novae urbi attulere = propter utilitatem grata. cf. *Orelli.* — *adv.* 6, 45, 5 tanto acceptus in vulgum, quanto . . .

accipiter. 12, 64 accipitrum unguis.

accitus. 2, 80 (legionum) quippe accitu venire.

accola. *a) subst.* IV, 50 gentem . . . inter accolae latrocinii fecundam. 83 templum vetere inter a. fama. V, 1 solito inter a. odio. 12, 44 clara inter a. fama. V, 6 lacus accolis pestifer. 2, 6 Vahalem accolae dicunt. 68 pontes accolae ruperant. 4, 46 adversum a. belligerare. 6, 37 nuntiavere accolae. 12, 29 odio accolarum. V, 2 accolae Idaeos . . . Iudaeos vocitari. 2, 52 Maurosque accolae in bellum traxit. 4, 5 accolis Hiberno Albanoque et aliis regibus. *b) adiect.* 1, 79 ipsum Tiberim nolle prorsus accolis fluviis orbatum minore gloria fluere = *nebenflüsse.*

accolo. I, 51 pars Galliarum, quae Rhenum accolit. III, 47 gentes quae Pontum accolunt. [Halm, Nipp. adcol.]. 1, 53 qui Siculum fretum accolunt.

accommodo. *a)* 12, 6 morem accommodari

prout conducatur. *b) part. perf. α*) D 21 (oratio) verbis ornata et sententiis, auribus indicum accommodata. 29 (servus) plerumque vilissimus nec cuiquam serio ministerio accommodatus [Halm *adcom.*, Michaelis *accom.*]. 13, 3 fuit illi viro ingenium amoenum et temporis eius auribus accommodatum [Halm *adcom.*]. — 16, 30 quod proconsulatum Asiae Soranus pro claritate sibi potius accommodatum quam ex utilitate communi egisset [Halm *adcom.*]. *β*) 2, 66 Flaccum . . arta cum rege amicitiae eoque accommodationem *ad* fallendum. 14, 62 varius sermo et ad metum atque iram accommodatus.

accumulator. 3, 30 opumque, quis domus illa immensum viguit, primus accumulator [Halm, Nipp. *adcom.*].

accumulo. D 8 quae ab ipso acceperint quaeque ipsi accumulare et in alios congerere promptum sit. cf. *cumulare*.

accuratus. D 6 accuratam meditatamque profert orationem. 14 delectasset enim te et Apri nostri accuratissimus sermo.

accusatio. *a) in iudicio* D 34 sive a. susceperat sive defensionem. 36 accusationes potentium reorum. 41 quid (opus est) voluntariis accusationibus . . ? IV, 42 sponte Caesaris accusationem subisse iuvenis admodum . . videbatur. 2, 31 accusatio apud patres . . peracta. 3, 15 redintegrata a. perpressus. 38 omnium a. complementum. 4, 29 exsequi accusationem adigitur. 68 a. inciperent. 6, 4 mutua accusatione intenta. 7 suscepit a. 32. 12, 4. 42 accusatione corripitur = ab accusatoribus. 13, 21. 23. 33 pericaci a. conflictatus. 43 acerbitate accusationis ad necessitatem belli detrusum. 43 nullam cuiusquam a. ab eo coactam. 15, 21 quo modo ad nutum alicuius grates, ita promptius accusatio decernitur. 16, 10. — *num. plur.* abit in significationem 'delationes'. II, 10 Crispum easdem a. cum praemio exercuisse. IV, 10 ea cognitione renovari odia accusationum. 2, 34 saevitiam oratorum accusationes minitantium. 4, 52 capessendis a. 33 saeva iussa, continuas a., fallaces amicitias . . coniungimus. 11, 6 nunc inimicitias, accusationes, odia et iniurias foveri. *b) oratio qua quis accusatur* D 21, 9 accusationes quae in Vatinius inscribuntur. *c) incusatio* 2, 74 qui crimina et accusationem . . instruebant.

accusator. saepe = *delator*. IV, 44 accusatorum ingenia . . timebantur. 2, 28 celebre inter a. Trionis ingenium erat. — II, 10 (bis). IV, 7. 40. 44. 1, 73. 74. 2, 30 (bis). 32. 79 ubi praetor reo atque accusatoribus diem prodixisset. 13, 4. 3, 10 neque se accusatores sed reum indices et testes. 12 (bis). 14. 17 cum a. ac testes certatim perorarent. 38. 44. 67. 4, 19. 20. 21 cessurum se urbe ob factiones accusatorum. 28 reus pater, a. filius. 29 (bis). 30 (bis). 36 ut quis destructor a. velut sacrosanctus erat. 59 subditis qui a. nomina sustinerent. 6, 4 a. ac reus iuxta in visi. 7. 9. 16 magna vis accusatorum in eos inrupit. 29. 30. 3, 56. 6, 38 ingruentis a. haud perpressus. 40. 47. 11, 12 struere crimina et accusatores. 29. 34 obstrepere accusator. 37. 38 laetantes a., filios maerentes. 12, 22 molitur crimina et accusatorem. 12, 42. 59 nec diutius falsum a., indignas sordes perpressus. 13, 19 parat a. ex clientibus suis. 20 nec a.

adesse. 21 desunt mihi a. 23. 33. 43 (bis). 52. 14, 50. 15, 35. 69 non crimine, non a. existente. 16, 12. 17 accusatorem concivit. 27. 30. 31. 33.

accuso. *a) α) alqm.* D 39 concursu totius civitatis et accusatos et defensos. G 12 licet apud concilium accusare quoque et discrimen capitis intendere. A 4. 41 absens accusatus, a. absolutus est. IV, 6. 40 per quos nosceret quem quisque accusandum poposcisset. 45 accusantibus Cyrenensibus damnatur [Wurm.; M om.]. 12, 22. 13, 30 absolutus Cretensibus accusantibus. 14, 28. 2, 42. 67. 14, 46. 2, 71 misericordia cum accusantibus erit. 3, 10 minas 12, 54 studia accusantium. 66. 67 ad accusandum delectis. 16, 10. 3, 70. 6, 18. 12, 59. 13, 10 accusante alqo. 4, 15 provincia. 13, 33 Asia. 4, 34. 5, 6 miserius sit ob amicitiam accusari, an amicum accusare. 6, 49. 11, 1 Suillium accusandis utrisque immitit. 5 saevus accusandis reis Suillius. 12, 9 quis ob accusatam Messalinam ultio ex filio timebatur. 16, 10. — 4, 22 accusata iniectis carminibus vaecordiam marito. 14, 18 accusantibus Cyrenensibus violatum ab eo thesaurum. *c. gen.* 6, 19 accusati societatis cum Seiano. *β) alqd.* 3, 10 ut priorem vitam accusaret obtinuit = cum de p. v. 54 sin accusare vitia volunt. *b) extra iudicium* D 5 porro si poetica accusatur. 11 non minus diu accusare oratores quam Aper *laudaverat*.

acer. A) *propr.* G 6 hastas gerunt angusto et brevi ferro, sed ita acri . . ut. B) *trsl. a) de hominibus* A 34 acerrimi Britannorum . . ceciderunt, reliquus est numerus *ignavorum* et metuentium. G 13 acerrimi comites. I, 54 acerrimi militum. 15, 51. III, 56. 84 (castra) acerrimus quisque ut novissimam spem retinebant. 16 acerrimus quisque sequentium fugae ultimus erat. I, 21 acrioris viri esse merito perire. II, 5 Vespasianus acer militiae cf. 3, 48 impiger m. III, 59 Marsi *ad* cuncta belli munia acres erant. IV, 1 duces partium accendendo civili bello acres. I, 51 pars Galliarum . . acerrima instigatrix adversum Galbianos. II, 23 acerrima seditionum ac discordiae incitamenta (= concitatores) interfectores Galbae. III, 2 is acerrimus belli concitator. IV, 68 acerrimo instinctore belli Iulio Valentino. 3, 40 (rebellionis) exstimulator acerrimus . . Florus. *b) α)* I, 15 secundae esse acrioribus stimulis animos explorant, quia . . felicitate corrumperimur. II, 20 aliorum felicitatem acribus oculis introspicere cf. III, 38 acriter speculari. 1, 5 acribus custodiis domum et vias saepserat. *β)* 4, 6 plebes acri annona fatigabatur cf. I, 89 intentum alimentorum pretium. 15, 68 (asperae facetiae) acrem sui memoriam relinquunt = gravis. 16, 22 Eprum acri eloquentia = mordax. *γ)* de mentis acumine 11, 21 acri ingenio. *δ)* de agendi studio G 37 regno Arsacis acrior (thatkräftig) est Germanorum libertas. 13, 50 vectigalium societates a consulibus constitutas aceri etiam tum populi R. libertate. II, 76 Augusti acerrima mens. III, 60 Vitellio vires ambiguas, si deliberarent, acres, si desperassent. 2, 43 partes acerrimo ministerio iuvit. 3, 48 impiger militiae et acribus ministeriis consulatum . . adeptus. 30 vigor animi . . eo acrior, quo . . inertiam magis ostentabat. *ε)* vehemens, ardens II, 86 acerrimam bello faciem praetulit = III, 2.

IV, 68. *sub a.* IV, 6 inter Helvidium et Eprimum acere iurgium. 12, 64 certamen acerrimum, amita potius an . . praevaleat. D 37 eloquentia, quo maiores adversarios acrioresque pugnas sibi ipsa desumpserit. 4, 73 acri pugna hoste pulso. 12, 40 missae auxilio cohortes acere proelium fecere. III, 29 acerrimum . . legionum certamen. IV, 70 ut ferme acerrima proximorum odia sunt. 14, 31 acerrimo in veteranos odio. 13, 46 acriam principis amore. 15, 33 acriore in dies cupidine. 2, 5 at ille, quanto acriora in eum studia militum et aversa patrii voluntas. 11, 11 favor plebis acrior in Domitium. 12, 12 barbarorum impetus (Aufwallung) acres emutatione languescere. 14, 28 comitia praetorum . . acriore ambitu exarserant. 61 vulgi acrior vis. 15, 52 consulis acere ingenium vitavisse Pisonem. — 15, 3 Suriam ingruente Vologese acriore in discrimine esse. §) D 33 differentiam nostrae *desidiae* adversus acerrima . . eorum studia demonstrasti. III, 51 tanto acrior (reger, stärker) apud maiores, sicut virtutibus gloria, ita flagitiis paenitentia fuit. 71 vis (ignis) propior atque acrior. II, 77 acriore disciplina . . agunt = severa disc. militaris. 72 non ultra paucos dies, quamquam acribus initiis coeptum, mendacium valuit. 6, 17 emptio agrorum exercita . . acribus initiis, in-curioso fine. 11, 29 potentiam cautis quam acribus consiliis tutius haberi. 5, 10 exterritae sunt acri magis quam diuturno rumore. 1, 33 odiis, quorum causae acriores, quia iniquae. 3, 28 acriora ex eo vincla. 6, 48 prospectare iam se acrius servitium cf. adductus. — *adv.* III, 38 qui principum offensas *acriter* speculantur. 15, 57 acrius torquere. 4, 54 experiri. 67 (credendi temeritatem) Seianus a. turbabat. 13, 25 vi attemptantem acriter repulerat. IV, 41 censura in Cestium acerrime incubuit. 2, 59 Tiberius . . a. increpuit, quod . . introisset. 14, 48 Thrasea, multo cum honore Caesaris et a. increpuit Antistio. 11, 6 discors Suillio Silius acriter incubuit. IV, 19 effecerat, ut acrius exposcerent, quae. D 11 quae cum dixisset Aper acrius et intento ore, *remissus* et subridens Maternus. A 4 studium philosophiae acrius, ultra quam concessum Romano ac senatori, hansisse. G 29 ipso adhuc terrae suae solo et caelo acrius animantur = vividioris ingenii sunt. Aliter Kritz. — A 37 quanto ferocius adcurrerant, tanto acrius pulsos. I, 83 pietas vestra acrius quam considerate excitavit (tumultum). II, 22 cum auget stragem trepidatio eoque a. e. moenibus vulnerarentur. 42 proelium acriter sumpsere. 13, 34 prolata-tum . . bellum a. resumitur. 15, 10 minus a. Vologeses institerat. I, 13 spem adoptionis acrius in dies rapiebat. 6, 45 gratiam . . a. in dies fovebat. I, 54 eadem a. volvens. II, 35 quanto laetiora Vitellianis, tanto a. Othoniani . . auctorem cladis detestabantur. 2, 26 a. modestiam eius adgreditur. 74 a. tendenti Sentio concessit. 82 populus quasi rursus ereptum a. doluit. 4, 40 (mimicitias) longe a. arsuras, si. 12, 38 a. ad ultionem exarsere. 13, 13 quanto foediora exprobrabat, a. accendere. — 3, 51 iniurias acriter ulciscuntur. 4, 45 pecunias acrius . . cogebat. 16, 17 rem familiarem eius acriter requirit.

acerbitas. *translate a)* de *sermone* 4, 34 Bruti

contiones falsa quidem in Augustum probra sed multa cum acerbitate habent. 13, 43 a. accusationis ad necessitatem belli detrusus. *b)* A 45 praeter acerbitatem parentis erepti auget maestitiam, quod . . = acerbus dolor. *c) num. plur.* 2, 71 acerbitatibus dilaceratus. 6, 4 ne curas imperatoris conquisitis insuper acerbitatibus auferent. 13, 50 ne per tot annos sine querella tolerata novis a. ad invidiam verterent.

acerbus. *a)* 13, 17 acerba funera = praematura. *b)* A 22 apud quosdam acerbior in conviciis narrabatur (opp. comis). 1, 75 cupidine severitatis in iis etiam, quae rite faceret, acerbus. III, 83 acerbissima captivitas. *c)* de eo, quod stimulat et laedit. II, 27 contumeliosum id militibus, acerbum duci. 2, 57 Germanico quamquam acerba tolerabantur tamen. 69 hinc graves in Pisonem contumeliae, nec minus acerba, quae ab illo in Caesarem intentabantur. 5, 2 acerbis facetiis iridere. — *adv.* III, 76 pecuniis acerbe per municipia conquirendis cf. 4, 45 pecunias acrius cogere. 2, 87 acerbe increpuit eos, qui . . dominum dixerant.

acervatim. 6, 9 acervatim ex eo . . maiestatis postulatur.

acetum. V, 6 ater suapte natura liquor et sparso aceto concretus innat.

acies. *a)* G 31, 12 haec prima semper a. II, 41, 20 in primam postremamve aciem prorumpent aut relabebantur. 44, 1. III, 22, 10. IV, 77, 1 media. III, 21, 16 primore in a. 23, 7 hostilis a. 82, 19 infestae a. IV, 71, 22 equitum a. V, 15, 5 ut in pedestri acie. 23, 1 navalem aciem. IV, 85, 12 debuisse Caesarem in a. stare. V, 16, 2 secunda a. 18, 6 sociarum cohortium a. 1, 63, 5 tunc nova acie turbatus eques i. e. neuer schlachthaufe. 2, 14, 13 primam utcumque aciem hastatam. *b) totus exercitus* G 3, 6 prout sonuit a. IV, 18, 17 ut viro-rum cantu, feminarum ululatu sonuit a. A 18, 15. 36, 11. III, 71, 3 a. erigere. A 32, 17 in ipsa hostium acie inveniemus nostras manus. 33, 4. II, 14, 11. IV, 34, 2. V, 17, 1. cf. Her. 3, 20, 8. 11, 24, 25 instruere. V, 11, 3 struere. A 35, 8. 34, 1 si . . ignota acies constitisset. 34, 12 extremo metu torpor defixere aciem in his vestigiis cf. Draeg. 35, 14 diductis ordinibus, quamquam porrectior a. futura erat. 37, 8 aversam hostium a. invadere. G 8, 1 inclinatas iam et labantes restituere. 6, 16. 18 per cuneos componere. 7, 3 ante a. agere. I, 79, 12 vix ulla a. obstiterit. II, 25, 1 miscere. 26, 1 proterere. 25, 9. IV, 33, 6 pandere. II, 41 13 disponere. 42, 8 incubuit a. III, 2, 21 discicere. 18, 8 nutantem a. incurrare. 22, 15. 23, 1 labantem a. sustinere. 23, 12 donec luna ostenderet acies falleretque. 25, 4 rariore iam Vitellianorum acie. 25, 20 per omnem a. miraculum. 82, 19. V, 13, 3 concurrere. IV, 16, 10. 25, 3. 2, 45, 7. 6, 34, 14 a. derigere. IV, 20, 13 tenuem nostrorum aciem perfringunt. 26, 13 ibi struenda acie, muniendo vallandoque et ceteris belli mediantibus militem firmabant. 29, 4 conspicuam barbarorum a. ad ictum destinare. 33, 6 non adloqui, non pandere a. 34, 19 ordinare. 34, 24 redintegrare. 46, 14 ex diverso *re-lut* aciem telis et armis truce. 78, 3 neque enim poterat patescere a. 1, 64, 18 planities quae tenuem a. pateretur. 2, 11, 1 acies trans Visur-

gim stetit. 16, 6 barbara a. 17, 7. 20, 4. 21, 9. tota volitantem acie. 3, 46, 2 propinquabat legionum acies. 4, 24, 7 Numidae peditum aciem ferre nequeunt. 47, 7 acie suggestus. 73, 9 acie compositi. 6, 34, 18 horridam suorum aciem, picta auro Medorum agmina . . ostendere. 35, 8 conserta a. 13, 40, 4 ostendere aciem et dato die proelium incipere. 57, 11 diversam a. Marti ac Mercurio sacravere. 14, 30, 1 stabat pro litore diversa a. c) = *proelium ipsum* D 5, 27 non hercule lorica et gladius in acie firmius munimentum quam eloquentia. A 32, 25 ituri in a. 33, 16 quando dabitur hostis, quando acies? G 14, 1 cum ventum in a. 14, 4 ex a. recedere. I, 51, 4 expeditionem et a. malebat 89, 12 in a. deducti. II, 13, 2 in a. nihil praedae. 15, 6. 1, 65, 21 sustentare. II, 44, 22 in a. perire. 62, 2 acie Othoniana ceciderant. 66, 4 Bedriacensi a. 76, 32 novem legiones integrae, nulla acie exhaustae. III, 32, 11 praebiti in acie cibi. 51, 3 occisum a se proxima a. fratrem. 68, 7 tamquam in acie cadere. IV, 17, 12 prima acie fusum victumque Romanum. 17, 14 ne Vindiciis aciem cogitent. 18, 11. 21, 4 priore a. pulsae. 27, 5 acie certatum i. e. es kam zum förmlichen treffen. 29, 16 exhausta nocte novam a. dies aperuit. 33, 21 prima acie = initio proelii. 39, 12 in neminem ultra a. saevierant. 58, 5 adversum quos non proelium et acies parantur. 3, 39, 7 neque aciem aut proelium dici decuerit. IV, 50, 20. (discordiae) modicis principii iam per arma atque acies exercebantur. 58, 20 si pavetis aciem. 67, 11 Sequanorum prospera acie belli impetus stetit. 77, 20 relictum in a. ducem. V, 16, 15 illa acie nova signa dicaturos. 1, 2, 8 per acies aut proscriptio cadere. 2, 5, 7 fundi Germanos acie. 13, 6 reddendam gratiam in acie. 14, 18 si taedio viarum ac maris finem cupiant, hac acie parari. 12, 34, 4 illam a. testabatur aut recipiendae libertatis aut servitutis aeternae initium fore. 2, 21, 13 subducere ex acie. 64, 5 bellum per a. conficere. 80, 9 consisterent in a. 3, 13, 15 acie vinci. 76, 2 post Philippensem a. 4, 33, 18 Punicas Romanasve acies. 12, 28, 2. 32, 3 aciem audere. 35, 11 par comminus a. 50, 5 sine a. pulsi. 14, 34, 4 congreddi acie. 35, 13 vincendum illa acie vel cadendum esse. 15, 16, 12 terga in a. vertere. d) *trsl. de eloquentia* D 26, 25 quorum neminem Aper nominare et velut in a. educere sustinuit. 32, 11 tamquam in a. omnibus armis instructus exierit. 37, 36 quo saepius steterit tamquam in acie eloquentia.

acinaces. 12, 51 destrinxit acinacem.

acta. cf. ago.

actio. a) 15, 21 vetita gratiarum actione ambitio cohibebitur. b) α) IV, 44 coeptam deinde omissam actionem repetere i. e. process. β) de oratorum causis privatis D 17 nostris quoque a. interesse. 32 in actionibus eorum ipsa quoque quotidiani sermonis foeda ac pudenda vitia deprehendi. γ) 13, 26 ceteras actiones promiscas et pares esse i. e. ceterum aequo iure inter liberos et patronos agi. δ) I, 20 ubique hasta et sector et inquieta urbs actionibus i. e. gerichtsverhandlungen, termine Her.

actito. III, 62 mimos actitavit. — 4, 21 eadem

actitando recentia veteraque odia advertit.

actor. a) D 26 plerique temporum nostrorum actores i. e. sachwalter cf. Andresen. b) 2, 30 mancipari singulos actori publico iubet. 3, 67 servos Silani, ut tormentis interrogarentur, a. publicus mancipio acceperat. cf. Lipsium in excurs. ad ann. 2, 30 et Nipp. ad l.

actus. I, 12 (T. Vinius) qui in dies quanto potentior, eodem actu invisior erat. cf. Her. [Lectius auctu].

acutus. 1, 35 strictum obtulit gladium, addito acutiorem esse.

ad. Collocatio. 1, 37, 8 superiorem ad exercitum. 2, 21, 4 stabile ad proelium. 38, 27. 60, 5. 60, 16 inde Bithynum, hinc Lycium ad mare. 61, 9 rubrum ad mare. 3, 7, 2. 24, 11. 31, 8. 53, 16. 55, 14. 70, 4. 4, 56, 5. 66, 7. 67, 16. 5, 1, 12. 8, 6. 6, 23, 9. 32, 2. 38, 16. 50, 9. 11, 10, 22. 16, 9. 18, 12. 28, 6. 12, 57, 5. 13, 17, 18. 15, 1, 5. 46, 6. *50, 24. 53, 18. 73, 14. IV, 83, 21 aliasque ad curas. 3, 34, 18 et 30. 12, 44, 13. III, 9, 14 has ad copias. 12, 63, 9. V, 6, 5 nostrum ad morem. 3, 16, 8. 13, 34, 17 illud magis ad servitium [Lipsius; M illuc]. 4, 74, 15 quod quisque ad negotium. 14, 52, 11 quem ad finem. 64, 12. (D 33, 7 quem ad modum. 3, 55, 18. 6, 24, 13. 48, 8. 13, 6, 4.) cum gerundivo 1, 64, 20. 2, 6, 12. 3, 63, 15. 4, 48, 12. 11, 37, 7. 12, 8, 2. 14, 4. 14, 5, 2. 15, 58, 7. — 4, 72, 7 quorum ad formam. 43, 10 vatum, annalium ad testimonia. 6, 14, 7. 12, 31, 16. 13, 6, 10. — 3, 72, 5 ornatum ad urbis et posterum gloriam. 6, 37, 3 et 12, 11, 13 ripam ad Euphratis. 12, 51, 9 ripam ad Araxim.

Significatio. A) *Locali sensu.* Indicat

1) *directionem ad rem versus* 1) cum verbis 1, 25, 4 oculos ad multitudinem rettulerant. V, 11, 15 latera ad ictus patentes. IV, 34, 24 manus ad obsessos tendere. V, 16, 17 ad Germanicum exercitum manus tendebat, ut suam ripam . . reciperarent. 1, 11, 14 ad deos, ad effigiem Augusti, ad genua ipsius manus tendere. 2, 29, 7 manus ac supplices voces ad Tiberium tendens. 12, 65, 16. 14, 30, 4 *sublati* ad caelum manibus. V, 6, 1 terra finesque, qua ad Orientem vergunt. II, 51, 2. 2, 72, 1. 3, 4, 10. 12, 11, 8 *versus* ad alqm. 1, 11, 1 versae inde ad Tiberium preces. 38, 9 raptum vexillum ad ripam vertit. 56, 16 Caesar vertit ad Rhenum. III, 10, 23 ad signa et bellorum duces. 20, 14. 24, 6. 15, 62, 2 conversus ad alqm. 4, 8, 22 preces ad vos converto. 54, 9 obversus ad matrem . . ait. 2, 55, 30 praeverti ad Armenios cura fuit. G 3, 8 *obiectis* ad os sentis. 15, 58, 15 manum ad capulam referre. 57, 9 vinco fasciae . . ad arcum sellae restricto. — III, 24, 9 plura ad tertianos (sc. locutus est). — *scribere* epistulas ad alqm. II, 82, 18. 86, 23. III, 11, 4. 81, 8. IV, 32, 2. 69, 14. 13, 20, 8 codicillos. *scribere* ad alqm. III, 52, 8. 2, 65, 13. 13, 56, 10. 16, 14, 15. *litteras* ad alqm. componere I, 75, 7. III, 53, 4. 3, 52, 16. 14, 22, 14. 15, 8, 9. 13, 12. — 4, 39, 3. 16, 24, 3 codicillos ad Neronem composuit. 2) cum *subst.* I, 74, 2 crebrae . . ab Othone ad Vitellium epistulae. 74, 13. II, 55, 11. IV, 32, 1. II, 23, 24 occultis ad Othonem literis. 15, 30, 8. 3, 67, 15 ausis ad Caesarem codicillis. IV, 86, 3 occultis ad Cerialem nuntiis fidem eius temptavisse. 13, 9, 1 ad Vologesem regem nuntiis

monebant. 2, 30, 17 preces Quirinio . . ad principem mandavit.

II) *directionem usque ad rem* 1) *cum verbis*
a) eundi 13, 56, 15 retro ad Usipetos concessit. 11, 16, 15 discedunt ad conterminos populos. III, 40, 2 ad bellum incedens. G 22, 4 tum ad negotia nec minus saepe ad convivia procedunt armati. I, 37, 1 Quis ad vos processerim . . dicere non audeo. 14, 8, 2 *decurrere* ad litus. A 35, 3 ad arma discursum. D 9, 12 ad hunc Secundum recurret aut ad te. G 30, 13 alios ad proelium *ire* videas, Chattos ad bellum. I, 83, 17, 32, 10 Vinius non eundem ad iratos censebat. 1, 3, 11 ad Hispanienses exercitus. 74, 23 ad recuperatores. 2, 34, 13 ad praetoris tribunal. 3, 34, 30 alias ad gentes. 13, 21, 1. 46, 5. 11, 16, 9 civem ire externum ad imperium. 15, 24, 10 ad signa et effigies principis. 2, 26, 7 rediret ad decretum triumphum. IV, 71, 7. 3, 7, 1 ad munia. 15, 12, 9 ad signa. 13, 29, 5 sors *decebat* ad parum idoneos. 2, 45, 3 *defecere* ad eum. A 7, 6 ad sollemnia pietatis *profectus* Agricola. II, 40, 1 non ut ad pugnam sed ad debellandum [M bellandum] *profecti*. 3, 47, 4. IV, 80, 5. 1, 37, 8. 3, 7, 2 Illyricos ad exercitus. IV, 29, 2 ad pugnam *ferabantur*. III, 82, 14 in partem sinistram urbis ad Sallustianos hortos . . *flexerant*. 15, 61, 14. 3, 21, 15 deflexit ad maritimos locos. 2, 6, 17 (Rhenus) ad Gallicam ripam . . placidior *adfluens*. IV, 40, 11 ad Vespasianum *confugisse*. 2, 68, 2 effugere ad Armenios. *perfugio* I, 60, 10 ad Vitellium. III, 77, 1. 84, 19 Tarracinam ad cohortes fratremque. 1, 56, 14. 2, 45, 5. 4, 67, 22. 1, 32, 7 ad tribunal. 5, 8, 6 in hortos Pomponii quasi fidissimum ad subsidium. 12, 30, 6 ad classem. II, 45, 4 *egressi* ad proelium. 12, 69, 2 egreditur ad cohortem. III, 86, 16 Domitianum . . ad duces partium progressum. 32, 12 feminae ad proelium. 15, 29, 12 ad quam (effigiem) progressus. III, 43, 13 ad naves regreditur. 61, 15. 1, 41, 14. 12, 45, 1. I, 27, 11 per Tiberianam domum in Velabrum, inde ad miliarium aureum *pergit*. IV, 59, 17 ad obsessos. 1, 27, 8. 40, 2. 41, 6. 3, 8, 2. 4, 52, 7. 5, 10, 7. 12, 44, 17. 4, 74, 15 quod quisque ad negotium *pergat*. A 40, 10. III, 54, 18 ad Vitellium *remavit*. 12, 28, 3 ad montem Taunum *revertuntur*. II, 68, 18 *ruebat* ad convivium miles. III, 77, 8 ad naves. 1, 66, 3 ad portas. 3, 1, 7 ad oppidum Brundisium. 1, 39, 12 ad Germanicum *tendentes* i. e. festinantes. IV, 50, 13 ad legionem contendit. 2, 68, 5 ad annum. 12, 46, 11 ad Pharmanen *pervadit*. 14, 7, 5 ad populum. 12, 51, 11 Hiberos ad patrium regnum *pervadit* cf. com. crit. 1, 51, 16 Caesar *adventus* ad viciniam. II, 4, 8 Titus ad patrem *pervectus*. D 2, 5 *venerunt* ad eum. 6, 9, 35, 23. 8, 6 ad has opes. 33, 25 ad eas exercitationes. G 31, 14. II, 41, 1. III, 79, 1 ad Saxa rubra. 80, 15. IV, 4, 15. 1, 26, 10. 50, 13 ad vicus Marsorum. 12, 35, 8 ad aggerem. 49, 7. 14, 8, 10 ad fores cubiculi. A 18, 25 ad bellum. II, 68, 16 ad proelium. D 14, 20 ad quorum aures pervenerint (disputationes). 20, 23 ad aures iudicantium. A 29, 7 ad montem Graupium. I, 66, 20 sic ad Alpes *perventum*. IV, 33, 11. 1, 67, 5 illa eruptione ad Rhenum *perveniri*. A 43, 3 *ventitavere* ad domum (Agricolae). 12, 3, 2 ad eum. 16, 14,

7. 15, 53, 3 ad ludicra circi. *b) mittendi* D 18, 22 legistis Bruti ad Ciceronem missas epistulas. III, 9, 14. IV, 4, 1. 75, 2. 2, 78, 2. III, 41, 1 missis ad Vitellium literis. IV, 13, 10. 1, 7, 17. 3, 32, 1 ad senatum. 6, 29, 7. 14, 10, 15. 59, 16. 3, 56, 2. 4, 29, 11. 69, 12. 6, 30, 12. 12, 19, 4. 1, 6, 16 ad tribunum miserat codicillos. 6, 47, 12 commentarii ad senatum missi. 16, 7, 7 ad sen. oratione. 11, 10, 21 mittere ad principem R. occultas preces. 15, 11, 11. legatos vel alqm. loco legati ad alqm. mittere A 40, 7. I, 19, 9. 31, 4. 56, 15. 74, 7. II, 82, 13. 98, 6. III, 7, 6. 70, 2. IV, 6, 12. 15, 2. 21, 4. 32, 5. 51, 7. 60, 7. 65, 17. 1, 22, 6. 29, 7. 2, 46, 20. 3, 73, 3. 4, 37, 1. 12, 15, 10. 19, 4. 13, 48, 2 legationes. 15, 5, 15. 7, 1. 14, 14. 60, 10. 61, 1. 14, 25, 6 miserant Hyrcani ad principem R. societatem oratum. 15, 5, 2 misit ad Vologesen qui exostularent vim. I, 67, 14 missi ad R. auxilia nuntii. III, 69, 24. 12, 48, 11. 15, 17, 11. IV, 37, 2 centuriones cum epistulis ad civitates. III, 77, 18 lauream ad fratrem misit. IV, 13, 3 missus ad Neronem. 24, 17. 75, 9. 16, 34, 1. 1, 60, 5 Caecinam . . distrahendo hosti per Bructeros ad flumen Amisiam mittit. 4, 56, 5. externa ad bella. — III, 31, 24 (eum) ad Vespasianum dimisit. 15, 61, 18 intromisit ad Senecam unum. 1, 48, 3 praemittit literas ad Caecinam. I, 6, 12 praemissosque ad claustra Caspium et bellum, quod in Albanos parabat. 3, 10, 14 integram causam ad senatum remittit. 12, 21, 4 non sum remissus ad te, sed reversus. *c) ducendi, ferendi, trahendi* III, 74, 8 ad Vitellium ducti. 6, 37, 3 robur legionum ripam ad Euphratis. D 34, 4 deducebatur ad eum oratorem. 12, 51, 16. 15, 55, 3. 12, 11, 13 deducere iuvenem ripam ad Euphratis. 14, 22, 19 fontem aquae Marciae ad urbem deductae. 25, 9 ad litora. III, 77, 13 ad Vitellium perductus. 1, 39, 21. D 36, 28 ad populum producere. 1, 63, 10 reducto ad Amisiam exercitu. — G 7, 13 ad matres, ad coniuges volnera *ferunt*. I, 67, 8 (epistulae) ad Pannonicas legiones *ferabantur*. 16, 17, 16. II, 8, 13 dextras . . ad praetorianos *ferentem*. 16, 20 capita ad Othonem. 1, 19, 4 desideria ad Caesarem. 2, 39, 5 Agrippam ferre ad exercitus Germanicos. 1, 8, 20 corpus ad rogam umeris senatorum *ferendum*. II, 67, 3 arma ad tribunos *deferebant*. 2, 29, 5 lectica delatus ad fores curiae. 12, 63, 9 (vis piscium) hos ad portus *defertur*. 3, 51, 8 decreta patrum . . ad aerarium *deferrentur*. I, 33, 3 ad ignaros *inlatus*. 12, 54, 13 praedas ad procuratores *referre*. IV, 16, 12 cohors signa ad Civilem *transtulit*. 2, 81, 5. 3, 53, 20 pecuniae . . ad externas aut hostiles gentes *transferuntur*. 3, 22, 13 servos *transtulit* ad consules. *trsl.* 1, 15, 1 tum primum e campo comitia ad patres *translata* sunt. 15, 12 celebratio annua ad praetorem. 12, 42, 6 regimen cohortium ad Burrum. 13, 28, 17 curam tabularum . . ad praefectos. 48, 7 ad Scribonios fratres ea cura *transferuntur*. — 1, 44, 7 *vinctos trahunt* ad legatum. 4, 22, 2. V, 6, 25 (bitumen) trahi ad litus. 12, 51, 9 vulneratam ripam ad Araxis *trahit*. A 42, 8 pertraxere ad Domitianum (Agricolam). II, 72, 8. *d) vocandi* II, 68, 3 *adhibito* ad epulas Verginio. III, 50, 12 ad has copias . . optimus quisque *adsciti*. 16, 20, 3 (Silia)

ipsi ad omnem libidinem adscita. III, 32, 3 *vocare* ad contionem. 60, 8. 82, 1. IV, 73, 1. 15, 26, 10. IV, 14, 3 ad dilectum. 6, 32, 7 ad epulas. 12, 36, 9 ad spectaculum. 14, 4, 11 *invitata* ad epulas erat. e) *cum aliis verbis* 2, 13, 8 acto ad vallum equo. III, 85, 5 Vitellium ad Gemonias propulere. 2, 60, 5 Menelaus diversum ad mare terramque Libyam deiectus. 12, 57, 2 (operis) haud satis depressi ad lacus ima vel media. f) *ad* = *usque ad* II, 39, 7 promoveri ad quartum a Bedriaco castra placuit. 11, 24, 9 (Italiam) ad Alpes promotam. III, 15, 14 ipse ad octavum a Bedriaco progressus. 35, 2 ad tertium lapidem 1, 70, 20 penetratum ad annum *Visurgin. 11, 10, 5 contra itum ad annum Erinden. 2, 60, 16 quasque terras Suri . . colunt, inde Bithynum, hinc Lycium ad mare imperio tenuisse. 11, 10, 7 medias nationes subegit ad flumen Sinden. 16, 13, 4 turbo ventorum pertulit violentiam ad vicina urbi. 2, 56, 3 ambigua gens . . *penitus* ad Medos porrigitur. 61, 9 (imperium R.) rubrum ad mare patescit. 12, 24, 7 interiecti lapides . . ad aram Consi, mox curias veteres, tum ad sacellum Larundae. g) *usque ad* A 22, 2 vastatis usque ad Tanaum nationibus. G 34, 4 utraque nationes usque ad Oceanum Rheno praetextuntur. II, 12, 2 possessa . . maiore Italiae parte *penitus* usque ad initium maritimarum Alpium. III, 71, 4 erigunt aciem per collem usque ad primas Capitolinae arcis fores. 2, 8, 6 Oceanum usque ad Amisiam flumen pervehitur. 41, 8 nationes usque ad Albim colunt. 4, 5, 9 initio ab Suriae usque ad flumen Euphraten, quantum . . ambitur. 47, 10 montem occupat aequali dorso continuum usque ad proximum castellum. 13, 40, 14 adsultare Tiridates non usque ad ictum teli. 15, 42, 8 fossam usque ad ostia Tiberina depressuros promiserant. h) *eodem sensu quo contra* III, 79, 6 ad victos ruentem Vitelliani exceperunt. IV, 26, 12 nec ausi ad hostem pergere. 4, 47, 4. IV, 57, 1 Vocula ad hostem contendit. 1, 60, 13 ductum inde agmen ad ultimos Bructerorum. 2, 52, 15 legionem ad hostem duxit. 11, 17, 2 non enim intrupisse ad invites. III, 27, 8 tertiadecumanos ad Brixianam portam impetus tulit. IV, 58, 25 si ad moenia urbis Germani duxerint. De loco I, 79, 3 ad Moesiam intruperant cf. *intrumpo*. Klotz Lex. p. 100. Woelffl. Philolog. XXVII p. 138. Halm com. crit. 2) *cum adiect.* 1, 57, 8 sacerdos . . ruperat vittas, profugus ad rebelles. 3) *cum subst.* III, 80, 5 legati ad exercitus. — II, 85, 17 susceptum ad Vespasianum iter trahens. 95, 11 unum ad potentiam iter (sc. erat). 11, 1, 10 parere iter ad Germanicos exercitus. III, 49, 6 viam sibi ad potentiam struere. V, 8, 4 ad fores tantum Iudaeo aditus. 2, 28, 2 aditum ad principem postulat. 4, 68, 8 ad quem (sc. consulatum) non nisi per Seianum aditus. I, 76, 9 facili transitu ad proximos et validiores. 1, 39, 9 concursu ad ianuam facto. 4, 63, 1 concursu ad exanimos (sc. esse). 4, 11, 4 nullo ad paenitentium regressu. 12, 10, 12 ut sit regressus ad principem patresque. III) *vicinitatem* = *apud a) propr.* I, 87, 5 caesorum ad pontem Mulvium. II, 87, 3 ad omnes municipiorum villarumque amoenitates resistens. III, 6, 12 ad Forum Alieni ponte iuncto consedisse.

50, 14 ad Fanum Fortunae iter sistunt. II, 24, 7. 45, 1. 88, 4. III, 18, 1. IV, 11, 15. 60, 11 in formula 'ad . . lapidem a Cremona (Bedriaco, urbe)'. Falso legebatur 12, 31, 9 ad Avoniam cf. Greef de praeposit. usu apud Tac. p. 17. Non recte cod. Vatic. G 20, 9 et M II, 92, 1 'ad' exhibent, non recte Nipp. 11, 33, 1. b) *trsl.* III, 50, 11 ad omnia, quae agenda forent, . . aderat [M om.]. 3, 33, 13 habere ad manum centuriones. 1, 8, 6 iactantia gloriae ad posteros cf. Nipp. 11, 6, 3 famam et posteros [M et; margo ad] cf. Philol. XXVI p. 113.

B) *De tempore* 1) = *usque ad* A 3, 15 exemptis annis, quibus iuvenes ad senectutem, senes prope ad ipsos exactae aetatis terminos venimus. 3, 55, 14 pecuniosam ad senectam pervenirent. 6, 10, 14 aetas ad octogensimum annum processit. 23, 9 Drusus exstinguitur, cum se miserandis alimentis . . nonum ad diem detinisset. — D 17, 28 Corvinus in medium usque Augusti principatum, Asinius paene ad extremum duravit. 3, 16, 8 qui nostram ad inventam duraverunt. G 37, 8 ex quo si ad alterum imperatoris Traiani consulatum computemus. — I, 30, 16 fama inlaesa ad hunc diem mansit. IV, 64, 6 ad hunc diem flumina ac terras . . clausurant Romani. 1, 15, 2 ad eam diem quaedam studiis tribuum fiebant. 4, 6, 2. 15, 32, 3. 16, 28, 3. 15, 46, 6 certum ad diem . . redire classem iusserat. 1, 80, 3 plerosque ad finem vitae in isdem exercitiis habere. 2, 18, 2 quinta ab hora diei ad noctem caesi hostes. 21, 14 ad noctem cruore satiatae sunt (legiones). 3, 55, 2 luxus mensae a fine Actiaci belli ad ea arma, quibus . . exerciti. 12, 42, 12 unicum ad hunc diem exemplum est. — A 10, 16 incognitas ad id tempus insulas. 24, 2 ignotae ad id t. gentes. 13, 51, 2 leges occultae ad id t. 53, 1 quietae ad id t. res in Germania fuerant. 12, 11, 9 spectatae ad id modestiae. 38, 5 prosperis ad id rebus eius, mox ambiguis. 2) *usque ad, ad . . usque*. D 19, 2 quatenus terminum antiquitatis constituere solent usque ad Cassium Severum. G 38, 9 usque ad canitium horrentem capillum *retorquere suetum. 42, 6 usque ad nostram memoriam reges manserunt. I, 84, 28 (senatum) a regibus usque ad principes continuum. III, 72, 22 Catuli nomen . . usque ad Vitellium mansit. V, 10, 1 duravit patientia Iudaeis usque ad Gessium Florum. 13, 46, 19 usque ad civilia arma . . integre sancteque egit. A 14, 5 is *ad* nostram usque memoriam fidissimus mansit. III, 82, 16 Vitelliani ad serum usque diem . . subeuntes arcebant. 4, 38, 10 ad finem usque vitae quietam . . mentem dunt (dei). — 14, 52, 11 quem ad finem = wie lange Nipp. cf. Walth. 3) *ad tempus* (eine zeit lang) D 32, 1 simplex quiddam et uniforme doceri. cf. Roth: aliter Orellius. 4, 19, 2 hos corripit, dilato ad tempus (= in praesentia) Sabino, placuit. — *ad praesens* I, 44, 14 omnes interfici iussit, munimentum ad praesens, in posterum ultionem. 85, 3 compositi ad pr., qui coerceri non poterant. III, 6, 6 laeta ad pr. male parta mox in perniciem vertere. 29, 5. 4, 31, 14. 40, 33. 13, 22, 7. 14, 6, 9. 62, 13. 16, 5, 15 dissimulatum ad pr. et mox redditum odium. — 3, 58, 12 a futurum ad unius anni proconsulare im-

perium = ad unum annum cum imp. proc. — 15, 60, 17 is forte an prudens ad eum diem ex Campania remeaverat = eo die. — De 'qua ad' cf. quoad.

C) *Translate*. Indicat

D) *directionem ad rem*. 1) *de accedendo ad numerum*. A 37, 25 caesa hostium ad decem milia. I, 61, 7 Valenti ad quadraginta milia armatorum data. 63, 7 caesa tamen ad quattuor milia hominum. 14, 33, 14 ad septuaginta milia civium et sociorum cecidisse constitit. 2) *cum verbis* 11, 28, 6 iuvenem .. maiorem ad spem *adcingi*. D 28, 28 sive ad rem militarem sive ad iuris scientiam sive ad eloquentiae studium *inclinasset*. I, 81, 6 inclinatis ad suspitionem mentibus. II, 1, 12 ad credendum. 45, 6 ad paenitentiam inclinantibus. IV, 49, 5 ad gratiam interfectoris. 68, 24 ad mitiora. 13, 20, 11 ad laudes Senecae. 34, 17 *illud magis ad servitium. 14, 38, 10 ad pacem. — 11, 10, 18 multi ad Gotarzen inclinabant, quidam ad Meherdaten. 14, 52, 3 Nero ad deteriores inclinabat. III, 32, 6 ad excidium Cremonensium *incubuit*. A 6, 3 ad maiora *niti*. 11, 26, 2 ad incognitas libidines *profluebat*. — *accendo* II, 68, 10 ad certamen luctandi. 77, 13. III, 54, 12. IV, 26, 15 ad virtutem. 15, 66, 2 ad prodendum Faenium. 16, 1, 13 ad bellum. *agi* V, 26, 10 epistulis ad bellum. 1, 9, 11 ad arma civilia. 6, 10, 5. 13, 1, 16. 43, 8 ad mortem. 12, 22, 15 a quo ad mortem *adigeretur*. III, 8, 15 ad deditionem *subigi*. *cogo* III, 6, 16 ad mutandam fidem. 2, 21, 4 stabile ad proelium. 6, 27, 11 ad preces. 33, 3 ad scelus. 41, 9 ad deditionem. 13, 39, 6 ad sua defendenda. 12, 38, 8 acrius ad ultionem *exarsere*. *concilio* 16, 23, 7 ad spes novas. *excito* 3, 69, 9 ad meliora. *duci* A 1, 7 ad prodendam virtutis memoriam. adducere A 36, 5 rem ad mucrones ac manus. traduci I, 5, 2 ad destituendum Neronem. *firmiter* 13, 40, 18 ad obsequium. 14, 10, 5 ad spem. *horror* III, 9, 25 ad transitionem. IV, 39, 14 ad capessendam rem publicam. 2, 27, 10 ad luxum et aes alienum. 3, 12, 25 ad eundem laborem, eandem constantiam. 12, 46, 2 ad sancendum foedus. III, 61, 3 nullo in bellum adhortante, multis ad transitionem. cohortari I, 83, 9 ad virtutem. 12, 32, 14 *imbuendis* sociis ad officia legum. *inicio* 2, 62, 3 ad discordias. 3, 22, 11. 12, 44, 18 ad res novas. *pellicere* 11, 19, 7 ad deditionem. *prolicere* 3, 73, 12 ad spem. *instigo* IV, 78, 6 Gallos pro libertate, Batavos pro gloria, Germanos ad praedam. IV, 3, 13 *motis* ad bellum Germaniis. 10, 9 ad ultionem animis. commoveri 14, 31, 11 ad rebellionem. *permoveri* 1, 61, 2 ad miserationem. *compello* 6, 25, 7 ad taedium vitae. *impello* D 31, 15 ad miserationem. I, 83, 4. III, 36, 2 ad bellum. 2, 27, 6 ad Chaldaeorum promissa. 4, 3, 12 ad coniugii spem, consortium regni et necem mariti. 41, 5 ad vitam procul Roma degendam. *perpello* III, 48, 6 ad societatem. 6, 49, 4. *propello* 6, 3, 8 ad corrumpebam militiae morem. 11, 2, 11 ad voluntariam mortem. II, 53, 4 *expositum* ad invidiam nomen cf. Her. *erigo* V, 15, 11 ad maturandum summae rei discrimen. 2, 25, 1 ut Germanos ad spem belli, ita Caesarem ad coercendum erexit.

71, 1 paulisper ad spem erectus. II, 44, 24 ad iram saepius quam in formidinem *stimulabantur*. *exstimulo* *15, 50, 24 ad facinus. *tempto* IV, 49, 4 ad res novas. *extollo* 13, 19, 16 ad res novas. *traho* III, 30, 8 ad mutandam fidem. 57, 3, 6, 36, 9. 12, 39, 13 ad defectionem. IV, 63, 3 ad excidium civitatis. 1, 36, 2 ad causam eandem. 2, 58, 5 ad discordias. 12, 44, 13 aliam ad spem. 3) *cum adiect.* I, 19, 8 *facili* civitate ad accipienda credendaque omnia nova. 14, 4, 5 *facili* feminarum credulitate ad gaudia. II, 67, 9 numquam ita ad curas *intento* Vitellio. IV, 2, 2. 4, 67, 16. III, 63, 4 ad proelium. 11, 29, 9 ad occasiones. 14, 24, 14 ad iussa. 16, 21, 13 praeter animum ad flagitia *praecipitem*. II, 99, 8 quantum *hebes* ad sustinendum laborem miles, tanto ad discordias *promptior*. 1, 29, 13 promptum ad asperiora ingenium. 2, 55, 27 (milites) ad mala obsequia. 4, 16, 17 ut ipsis *promptior* animus foret ad capessendas caerimonias. 46, 13 esse sibi promptum libertati aut ad mortem animum. 5, 10, 6 *promptis* Graecorum animis ad nova et mira. 4, 47, 16 (cohors) ad pericula. 14, 7, 18 duceret *promptissimos* ad iussa. 15, 64, 4 vulgus promptum ad deteriora. 16, 14, 4 (princeps) ad caedes. 26, 4 ad scelus. *pronus* I, 5, 7 ad novas res. II, 21, 7 ad suspitiones. 33, 4 ad decertandum. IV, 71, 10 ad officia. 83, 19 ad formidinem. 11, 36, 6 ad misericordiam. II, 101, 9 *lubrica* ad mutandam fidem classe. 1, 28, 9 *mobiles* ad superstitionem .. mentes. 28, 20 ut novissimi in culpam, ita primi ad paenitentiam sumus.

II) *directionem usque ad rem* 1) *cum verbis* a) *eundi, labendi* 3, 66, 14 ad clarissima quaeque iturum. 4, 33, 23 sed ad inceptum redeo. 12, 40, 24 ad temporum ordinem. 66, 7 ad amorem filii rediret. D 17, 1 transeo ad Latinos oratores. 6, 1 ad voluptatem eloquentiae. 38, 1. — 37, 3 ne necessitudines ad alios transirent. I, 22, 18 ad quod (scelus) facillime ab eius modi voto transitur. II, 40, 8 ad ius imperii transibant. 66, 12 ad caedem. 80, 6 mens a metu ad fortunam transierat. 88, 17 ad iurgium, mox ad manus et ferrum. III, 10, 18 ad tela et manus. 14, 58, 8 ad spes novas. 16, 22, 22. — II, 23, 7 legio .. usque ad seditionem *progressa*. 3, 31, 8 parva res magnum ad certamen *progressa*. 13, 48, 4 *seditio* ad saxa et minas. *transgredi* IV, 41, 12 de oratione: ad Paccium *transgressi* eum proturbant. 66, 12 ad vos = in partes. A 7, 12 ad sacramentum. IV, 16, 8 ad vim. 3, 66, 1 ab indecoris ad infesta. 16, 10, 5 ad accusandum. *transcendere* 4, 56, 3 de oratione = D 18, 29 ad singulos *veniam*. 22, 1. — V, 25, 16 ventum ad extrema. 14, 42, 7 concursu plebis .. usque ad seditionem ventum est. D 8, 9 eloquentia .. exempla edidit, ad quam usque fortunam homines ingenii viribus pervenerint. 9, 22 laus .. ad nullam certam pervenit frugem. 3, 25, 8 ad hanc multitudinem legum perventum. II, 51, 7 *concedentibus* ad victorem copiis. A 21, 10 paulatim discessum ad delementa vitorum. 15, 67, 6 quibus causis ad oblivionem sacramenti processisset. 6, 14, 7 ad misericordiam *fugere* D 10, 27 confugere. II, 76, 20. II, 46, 13 timidos ad desperationem formidine *properare*. — 1, 12,

1 senatu ad infimas obtestationes *procumbente*. *delabi* 2, 38, 27 domus pudendam ad inopiam. 15, 63, 16 ad impatentiam. *prolabi* 2, 10, 7 ad iurgia. 4, 18, 8 ad seditiones. 11, 17, 10 ad superbiam. 12, 53, 2 feminae ad id prolapsae. *crumpo* 1, 81, 12 ad servitium. 11, 35, 6 ad minas. 3, 52, 3 luxus proruperat ad cuncta, quis pecunia prodigitur. 13, 14, 8 praiceps posthac Agrippina *ruere* ad terrorem et minas. 14, 2, 16 usque ad libita Pallantis *procoluta*. *revolvi* III, 26, 8 ad irritum. 4, 9, 3 ad vana et totiens inrisa. 11, 34, 2 ad memoriam coniugii. 16, 18, 9 ad vitia. *b) flectendi, vertendi*: de oratione 1, 34, 12 a veneratione orsus *flexit* ad victorias. 6, 15, 11. 13, 3, 5. 6, 37, 1 flexis ad novum regem popularium animis. 1, 29, 3 flexos ad modestiam. 3, 59, 7. — A 18, 3 cum milites ad securitatem *verterentur*. II, 82, 14 versis ad civile bellum legionibus. 14, 38, 9. IV, 23, 22 *verterent* consilium ad moras. 83, 21 alias ad curas animum. V, 11, 7 Romani ad obpugnandum versi. I, 74, 16 imperium ad Othonem *vertissent*. 76, 8 formido provinciam ad Vitellium *vertit*. 1, 54, 11 populum ad duriora. 2, 1, 7 officia ad Augustum *verterat*. 6, 43, 7 alii ad Artabanum *vertere*. 13, 46, 10 ad superbiam *vertens*. 32, 13 idque illi . . ad gloriam *vertit*. 50, 13. 16, 27, 8 ad segnitiam *verti*. 15, 20, 6 occasionem . . Thraesca ad bonum publicum *verterat*. 74, 16* ne . . ad omen dirum sui exitus *verteretur*. IV, 81, 23 *conversa* ad usum manus i. e. wurde brauchbar. 4, 3, 8 ad alqm. *convertere*. 12, 18, 4. D 14, 10 studium ad causas *agendas*. I, 40, 4 *conversae* ad omnia aures. 79, 1 ad bellum animi. A 25, 14 ad manus et arma *conversi*. 2, 39, 7 ad maiora *conversus*. 3, 55, 10 ceteri ad sapientiora *convertere*. 13, 9, 16. 15, 69, 2 ad vim dominationis. I, 76, 4 *conversam* ad Vitellium Hispaniam. III, 44, 1. 53, 18. 3, 33, 9 quae R. agmen ad similitudinem barbari incensus *convertant*. III, 83, 5 milite ad sanguinem et caedes *ob. erso*. 4, 32, 5 si quando ad interna *praeverterent*. II, 38, 17 nunc ad rerum ordinem *revertar*. *c) agendi, ferendi, trahendi, ducendi* 14, 42, 5 ad supplicium *agi*. V, 9, 15 defunctis regibus aut ad modicum *redactis*. 6, 16, 10 ad senuncias *redactum* (faenus). — II, 79, 1 initium *ferendi* ad Vespasianum imperii. D 8, 25 attulisse ad amicitiam, quod . . I, 37, 13 gloriam ad principatum. III, 9, 14 ad bellum artes bonas. 1, 5 omnem potentiam ad unum conferri pacis *interfuit*. 4, 39, 6 spes votaue non prius ad deos quam ad principum aures *conferret*. 1, 11, 6 non ad unum omnia *deferrent*. 2, 28, 10 ad Fulcinium *indicium* *detulit*. 4, 68, 21 dolores suos quasi ad fidissimum *deferre*. 12, 41, 16 quod multo *questu* ad maritum *defert*. 6, 12, 11. 14, 41, 5 reos ad praeforem. 15, 51, 21 quamvis ea, quae audierat, ad Neronem *detulisset*. *differre* 3, 52, 11 id negotium ad principem. G 18, 14 accipere, quae . . rursus ad nepotes *referantur*. 1, 52, 4. 3, 63, 4. 4, 22, 7. 6, 16, 14. 11, 15, 1 ad senatum. 6, 12, 1. 12, 53, 1. 14, 17, 10 ad patres. 14, 39, 10 cuncta ad imperatorem in mollis *relata*. 15, 22, 3 ne quis ad concilium sociorum *referret*. — D 30, 8. 3, 6, 8 *referre* animum ad firmitudinem. D 16, 25 spatium temporis si ad infirmitatem

corporum nostrorum *referas*, longum videatur, si ad naturam saeculorum . . A 5, 4 neque segnititer ad voluptates . . titulum tribunatus *rettulit* = pertinere putavit. 8, 10 ad ducem ut minister fortunam *refererebat*. 2, 33, 10 cuncta ad rem publicam *referri*. 55, 15 posset *interitus* inimici ad casum *referri*. 14, 3, 6 venenum inter epulas principis si *daretur*, *referri* ad casum non poterat. 4, 57, 5 causam abscessus ad Seiani artes *rettuli*. 57, 7. 6, 49, 3. 14, 38, 16 *adversa* *pravitati* ipsius, prospera ad fortunam *refererebat*. D 19, 5 *transferre* se ad aliud *dicendi* genus. 2, 56, 17 *Commagenis* . . ad ius praetoris *translatis*. cf. II. 1. c. 3, 34, 18 *ignaviam* alia ad vocabula *transferri*. 4, 56, 7 nondum tamen ad summum *elatis* (sc. rebus Romanis). 15, 20, 3 opibus nimis ad iniurias minorum *elati*. 12, 3, 9 Caesar iuvenem *protulerat* ad studia vulgi. 16, 18, 3 hunc *ignavia* ad famam *protulerat*. 1, 26, 12 novum id plane, quod imperator sola militis commoda ad senatum *reiciat*. 47, 8 quaedam ad patrem 3, 35, 2 cuncta *curarum* ad principem. — II, 57, 1 ut ad integrum bellum vires *traheret*. IV, 14, 7 ad stuprum. 5, 11, 5 ad disquisitionem. 11, 29, 5 ad perniciem. 15, 1, 5 *diversas* ad curas *traheretur*. — 3, 22, 17 quod . . quidam ad saevitiam *traherent*. 4, 64, 4 *fortuita* ad culpam. 12, 4, 6 ad infamiam. 52, 5 ad clementiam. 14, 32, 8 ut Britannis ad spem, ita veteranis ad metum. 15, 67, 2 ad defensionem. 74, 9 ad praesagium futurae ultionis. *16, 1, 3 ad spem. — IV, 56, 17 potiorum civitatis partem ad societatem R. *retracturum*. 4, 45, 12 ad quaestionem. 13, 26, 16 ad servitutum. 15, 57, 6 ad cruciatum. 73, 14 ad saevitiam. — *ducere* IV, 25, 23 ad supplicium. 14, 45, 7 ad poenam. 3, 24, 11 plures ad curas vitam *producere*. 11, 18, 12 legiones . . veterem ad morem *reduxit*. — 13, 43, 7 ad necessitatem belli civilis *detrusus*. *d) vocandi* 2, 63, 5 ad se = in partes. D 10, 26 in forum ad causas et ad vera proelia *voco*. 13, 12 ad quorum exempla me *vocas*. A 46, 4 ad contemplationem virtutum. I, 15, 6 ad imperium. II, 76, 8. 13, 23, 3. I, 38, 7 non ad bellum vos nec ad periculum *voco*. 6, 34, 2 ad pugnam. 12, 14, 3. 13, 6, 10 militiae ad labores. 4, 27, 5 ad libertatem. III, 70, 16 ad condiciones *vocaretur*. II, 10, 6 alqm. ad cognitionem *senatus*. 2, 50, 7. 1, 6, 20 cuncta ad senatum *vocando*. 4, 43, 10 si vatum, annalium ad testimonia *vocentur*. 14, 28, 4 a privatis iudicibus ad senatum *provocare*. 6, 5, 9 ad imperatorem. A 9, 20 ad spem consulatus *revocatus* est. 15, 62, 7 ad firmitudinem. II, 29, 10 miles ad belli munia *cietur*. IV, 21, 12 excita nuntiis Germania ad praedam *fumamque*. *e) accedendi* I, 16, 18 ad securas res *accessi*. D 31, 3 ad veritatem *accedentes* controversiae. 16, 2 ad summam eruditionem cura eloque et meditatio *accessit*. 36, 34 ad summa eloquentiae praemia magna etiam *necessitas* *accedebat*. I, 72, 16 *addita* ad veteris Tigellini odium recenti Vinii *invidia*. 4, 40, 1 ad ea Tiberius laudata pietate Seiani . . *adiunxit*. — I, 6, 11 multi *ad hoc* numeri et Germania = praeterea. In Ann. ponitur in initio *enuntiati* 12, 20, 5. 34, 1. 13, 34, 14. 14, 24, 3. 31, 17. 15, 4, 5. 38, 13. *f) pertinere* I, 30, 21 ad nos *scelerum*

exitus, bellorum ad vos pertinebunt. III, 19, 11. IV, 7, 9. 52, 8. 1, 8, 17. 3, 22, 14. 48, 2. 4, 8, 26. Quod attinet ad D 25, 32. A 33, 23. *Quantum* ad A 44, 8. G 21, 11. V, 10, 8. g) *cum aliis verbis*. D, 41, 2 usque ad votum *composita* civitas. I, 71, 3 cuncta ad decorem imperii composita. II, 27, 2 ad modestiam. 3, 1, 15 ad tristitiam. 13, 20, 3 ad maestitiam. I, 72, 6 *corrupto* ad omne facinus Nerone. 2, 62, 7 ad societatem. 4, 10, 4. 13, 21, 19 ad scelus. 16, 18, 16 ad indicium. II, 17, 3 longa pax ad omne servitium *fregerat*. IV, 21, 7 fidem et arma usque ad supremum spiritum *retenturos*. 59, 7 quamquam ad omne facinus *durato*. 14, 1, 17 usque ad caedem eius duratura filii odia. IV, 73, 9 quos discordiae usque ad exitium *fatigabant*. V, 13, 12 vulgus ne adversis quidem ad vera *mutabantur*. 6, 36, 18 posse Parthos ad paenitentiam mutari. 11, 33, 6. 13, 9, 17 dux spes eius ad metum mutare. 3, 49, 7 ceteris ad dicendum testimonium *exterritis*. 16, 8, 5 ad praecavendum. 6, 44, 11 fessos ne animo quidem satis ad opsequium *coaluisse* i. e. ita coal., ut opsequerentur. 11, 7, 17 capiendis pecuniis modum (statuit) usque ad dena sestertia. 10, 22 *permitti* Meherdaten patrium ad fastigium orabant. 37, 15 mater supremis (filiae) necessitatibus ad miserationem *evicta* erat. 12, 6, 9 *abrupti* coniuges ad libita Caesarum. 13, 6, 13 imperatori quantum ad robur *desse*. 14, 15, 5 histrionis artem exercent usque ad gestus modosque haud viriles. 21, 6 nec quemquam ad theatrales artes *degeneravisse* i. e. ita deg., ut theat. artibus se foederet. 14, 54, 14 eos ad summa *verisse*. D 13, 3 licet illos certamina ad consulatus evexerint. provehi II, 75, 8 ad summa militiae. IV, 7, 3 ad infestas orationes. 11, 6, 11 ad summa. 15, 20, 3 una vox usque ad contumeliam senatus *penetraverat*. 22, 7 effigies Neronis ad informe aes *liquefacta*. 39, 9 pretium frumenti *minutum* usque ad ternos nummos. *tollo* 52, 11 ad omnem claritudinem. extollo 4, 17, 13 ad superbiam. 2) *cum adiect.* I, 49, 14 usque ad culpam ignarus. 14, 26, 8 usque ad servilem patientiam demissus. 3) = in Bezug auf *cum adiect.* D 5, 16 studium, quo non aliud ad utilitatem fructuosius vel ad dignitatem amplius vel ad urbis famam pulchrius vel ad .. omnium gentium notitiam illustrius excogitari potest. 12, 54, 7 aemulo ad deterrima Ventidio. 1, 40, 8 degener ad pericula. ignavus I, 79, 11 ad pedestrem pugnam. 2, 78, 10 ad ministeria belli. 6, 44, 17 ad pericula. 11, 33, 2 ad honesta seu prava iuxta levis. IV, 72, 11 ad externa modestiores. 15, 50, 8 particeps ad omne secretum Pisoni erat. 6, 7, 11 praecipuos ad scelera increpans. 14, 58, 6 ad pericula. 14, 23, 6 ut segnem ad pericula, ita infidam ad occasiones. 1, 43, 15 id stabile ad paenitentiam erit. III, 67, 1 surdae ad fortia consilia Vitellii aures. V, 10, 11 ad omnes .. eventus casusve utile videbatur. 2, 14, 14. G 4, 6 magna corpora et tantum ad impetum valida. 6, 8, 10 ad amicitiam validus. 29, 15 validum ad exitia Macronis odium. III, 33, 5 viles ad praedam. — II, 97, 7 legati prosperis Vitellii rebus certaturi ad obsequium. V, 5, 7 proiectissima ad libidinem gens. 1, 62, 9 exercitum

tardatum ad proelia. — 15, 6, 18 cui satis ad gloriam erat. — *cum subst.* I, 54, 16 faciliore inter malos consensu ad bellum quam in pace ad concordiam. II, 35, 5 neque ea constantia ad gladiatoribus ad proelia quae militibus. 11, 36, 12 (Messalina) paribus lasciviis ad cupidinem et fastidia. 16, 23, 9 ut ad externa rumoribus *intestinum* scelus obscuraretur. — 6, 14, 3 Geminus .. nihil ad serium i. e. war eine null in bezug auf ernste dinge. 4) = gemäß D 30, 30 is est orator, qui .. apte dicere *pro* dignitate rerum, *ad* utilitatem temporum, *cum* voluptate audientium possit. 5, 19 ad utilitatem vitae omnia consilia .. dirigenda sunt. 4, 40, 5 praecipua rerum ad famam dirigenda. 12, 18, 7 vultu ad praesentem fortunam comparato. 4, 16, 12 sicut Augustus quaedam ex horrida illa antiquitate ad praesentem usum flexisset. 1, 1, 2 dictaturae ad tempus sumebantur i. e. nach den zeitumständen. D 33, 7. 3, 55, 18. 6, 24, 13. 48, 8. 13, 6, 4 quem ad modum. 2, 37, 9. 6, 8, 3 ad hunc modum. V, 6, 5 fruges nostrum ad morem. 3, 53, 16. 5, 1, 12 priscum ad morem. 14, 20, 2 ludicrum Romae institutum est ad morem Graeci certaminis. 1, 5, 16 nec ad hanc formam cetera erant. 4, 72, 7. 6, 17, 17 neque emptio agrorum exercita ad formam senatus consulti. 12, 69, 8 promisso donativo ad exemplum paternae largitionis. 15, 23, 8 certamen ad exemplar Actiacae religionis decretum. 5) = auf — hin II, 49, 11 ad gemitum morientis ingressi. 2, 7, 7 ad famam adventus eius dilapsi. 31, 8 ad gemitum conlabentis adcurrere. II, 11, 1 motis ad imperium eius exercitibus. IV, 49, 16 nihil ad ea moto Pisone. II, 73, 5 ad nomen eius Vitellius excitabatur. 14, 61, 17 ad cuius nutum absentis tumultus cierentur. III, 55, 11 vulgus ad magnitudinem beneficiorum hiabat. 2, 1 ad ea Antonius disseruit. IV, 32, 7. 75, 7 (verbum abest). 2, 58, 6 ad ea .. respondit. 14, 55, 1. 15, 14, 1. II, 64, 10 dixisse .. ad primas filii epistulas ferebatur. 1, 26, 4 ad ea Drusus cum arbitrium senatus obtenderet. 74, 16 ad quod exarsit adeo. 3, 46, 10 ingens ad ea clamor (sc. exortus est). 4, 50, 14 ne ad ambigua sonitus .. casum insidiantibus aperirent. 11, 2, 5 ad quod victo silentio prorupit. 12, 37, 11 ad ea Caesar veniam fratribus tribuit. 46, 9 cunctante ad ea Mithridate. 13, 37, 20 ad ea Corbulo .. suadet Tiridati. 14, 7, 16 ad eam vocem Nero .. profitetur. 15, 21, 5 quo modo ad nutum alii cuius grates, ita promptius accusatio decernitur. — II, 8, 16 multi ad celebritatem nominis erecti rerum novarum cupidine. 14, 57, 12 erectas Gallias ad nomen dictatorum. II, 36, 8 laeto et milite ad mutationem ducum cf. 2, 2, 5 laetantes ut ferme ad nova imperia. II, 68, 20 Vitellius quamquam ad omnes suspiciones pavidus. III, 56, 8 ad omnis nuntios trepidus. 70, 22. 1, 44, 1 supplices ad haec i. e. in folge dessen. 6) *sensu finali* accedit a) ad *substantivum* 1) *cum verbis* a) *mittendi* I, 10, 14 Titum ad venerationem cultumque eius miserat. 1, 53, 17. 16, 9, 6 ad caedem missi. 2, 6, 1 ad census Galliarum. 42, 9 ad res Orientis. 3, 60, 3 ad disquisitionem patrum. 12, 38, 13 missasque ad subsidium turmas. 14, 58, 7 ad scelus missos. I, 46,

25 ad caedem praemiserat. *b) deligendi* G 18, 2 munera non ad delicias muliebres quaesita. 43, 20 atras ad proelia noctes legunt. II, 91, 20 placebat, quod Thraseam ad exemplar verae gloriae legisset. deligo 4, 52, 13 ad cultum. 15, 65, 5 ad summum fastigium. destino II, 56, 7 ad excidium. IV, 29, 5 si quis insignibus effulgens, ad ictum destinabant. 46, 18 ad caedem. III, 7, 4. 60, 1 paucos ad requiem dies sumunt. 1, 71, 8 equis ad bellum sumptis. 12, 33, 6 sumpto ad proelium loco. *c) petendi* IV, 32, 12 ad supplicium petitus. posco III, 10, 8 ad exitium. 13, 44, 10 ad solacium. I, 84, 17 ad sanguinem et caedem depoposcerint ordinem. III, 11, 7 ad supplicium. exproco I, 58, 4 ad poenam. postulo I, 82, 20. II, 94, 9 ad supplicium. expostulo I, 73, 1 ad supplicium. flagito 72, 8 ad poenam. 84, 15 voco. I, 45, 8 Marium . . ad supplicium expostulabant [M om.]. II, 36, 2 Macer ad exitium posebatur [M om.]. *d) dandi* A 38, 15 datae ad id vires. III, 18, 12 propinqua moenia quanto plus spei ad effugium, minorem ad resistendum animum dabant. 13, 17, 10 ne tempore quidem ad complexum sororum dato. dedo II, 10, 12. I, 32, 9 ad exitium. trado 11, 35, 16 ad supplicium. offero 1, 42, 4 ad exitium. 3, 72, 5 opes ornatu ad urbis et posterum gloriam conferre. II, 80, 17 legiones in Suriam ad militiam opulentam transferre. *e) cum aliis verbis* aut ex enuntiati sententia pendet A 37, 4 equitum alas ad subita belli retentas. V, 16, 3 ad improvisa. 16, 11, 8 ad suprema. G 16, 7 materia ad omnia utuntur informi. 12, 8, 11 consiliis . . ad spem dominationis. 16, 7, 13 memoria infensi nominis ad discordias. G 22, 10 ad simplices cogitationes pateat animus aut ad magnas incalescat. III, 8, 2 patentibus circum campis ad pugnam equestrem. I, 48, 4 ad hoc tantum maiori fratri praelatus est, ut prior occideretur. I, 46, 19 ad seditiones et discordias et ad extremum bella civilia ruebant. 51, 9 viri arma equi ad usum et ad decus supererant. 63, 4 raptis *derepente armis ad caedem innoxiae civitatis. armari 80, 10 ad perniciem. II, 99, 2 expedire ad bellum iubet. III, 77, 4 miles ad caedem magis quam ad pugnam decurrit. IV, 41, 15 Scribonios fratres . . ad exitium monstravisset. 49, 28 quod cruentas legati sanguine manus ad caedem proconsulis rettulisset. 68, 13 ipsum ad utraque munia sufficere. 13, 30, 9 haud creditus sufficere ad constantiam sumendae mortis. IV, 79, 6 antequam ad spem vel ad ultionem accingerentur. 4, 66, 7 plura ad flagitia. 6, 32, 2 ornat Phraaten accingitque paternum ad fastigium. 12, 31, 16 turmas quoque peditum ad munia accingit. V, 12, 9 struxere muros in pace tanquam ad bellum. 1, 21, 3 ad terrorem ceterorum adfici verberibus iubet. 41, 5 non centurionem ad tutelam, non militem (sc. adesse). 56, 6 Apronio ad munitiones viarum et fluminum relicto. 15, 63, 8 ne sibi unice dilectam ad iniurias relinqueret. 1, 81, 7 candidatos hortatus, ne ambitu comitia turbarent, suam ad id curam pollicitus est. 3, 19, 3 suffragium ad honores. parari, 2, 33, 13 ad usum. 16 ad requiem animi aut salubritatem corporum. 37, 17 nec ad invidiam ista sed conciliandae miseri-

cordiae refero. 52, 4 vagos ad praedam et raptus congregare. 80, 16 ne tela quidem nisi agrestia aut ad subitum usum properata [M om. ad]. 84, 6 cuncta etiam fortuita ad gloriam vertebat. 6, 45, 3. 3, 70, 4 quod effigiem principis promiscuum ad usum argenti vertisset. 36, 9 ut eo subsidio ad flagitia utatur. 45, 7 id satis ad victoriam. 57, 6 ad memoriam temporum nomina praescriberentur. 6, 17, 3 ad hoc senatus praescripserat. 4, 27, 7 biremes ad pulere ad usus comitantium illo mari. 40, 2 cum tempus ad integram consultationem petivisset. 48, 16 ferre arma ad suum patriaeque servitium. 6, 7, 19 reum destinare properat, pars ad subsidium sui. 50, 9 propria ad negotia digrediens. 11, 32, 4 ad munia fori. 2, 10 ipsa ad perniciem Poppaeae festinat, subditis, qui ad voluntariam mortem propellerent. 23, 9 memoravi exempla, quae priscis moribus ad virtutem et gloriam Romana indoles prodiderit. 12, 56, 8 spatium amplexus ad vim remigii, gubernantium artes, impetus navium ad proelio solita. 57, 5 inditis pontibus pedestrem ad pugnam. 14, *64, 12 dona . . quem ad finem memorabimus cf. Woelfflin Philolog. XXV p. 98. 15, 52, 15 ne ad libertatem oreretur. 53, 18 inanem ad spem Antoniam nomen et periculum commodavisse. 73, 13 publicis malis abuti ad occasionem privati odii. 16, 11, 10 singulis vestibus ad verecundiam velati. — 3, 49, 9 arguere ad perniciem. 6, 38, 16 extremum ad supplicium damnatus. 16, 21, 10 ad mortem damnabatur. *β) ad gerundium* 4, 26, 7 legatos ad satisfaciendum populo R. miserat. venio 2, 42, 12 ad precandum. 14, 8, 18 ad videndum. II, 68, 11 ad spectandum convenerant. deligo 3, 67, 6 ad accusandum. 4, 54, 12 secretum ad perpetrandum quaeri. II, 9, 3 datae triremes ad prosequendum. 2, 85, 9 dies ad consultandum datos. 5, 1, 8 spatio ad enitendum dato. — D 31, 7 haec enim est oratori subiecta ad dicendum materia. 37, 30 ut uberem ad dicendum materiem oratores haberent. I, 51, 27 plurima ad fingendum credendumque materies in castris. III, 15, 11 legionibus ad munium retentis. IV, 15, 15 nec satis virium ad arendum erat. 56, 10 vires ad coercendum deerant. V, 22, 8 ut ad fallendum silentio, ita . . cuncta clamoribus miscabant. 12, 20, 11 nec sibi vim ad exsequendum deesse. 14, 8, 8 ad gratandum sese expedire. *γ) ad gerundivum mitto* A 7, 10 ad dilectus agendos. I, 81, 8 ad mitigandas militum iras. II, 85, 12 ad interficiendum Tettium. III, 5, 13 ad occupandam ripam. 54, 13 ad vires hostium spectandas. IV, 3, 1 ad componendam Campaniam. 12, 10, 1 ad expetendum Meherdaten. 14, 39, 1 ad spectandum Britanniae statum. praemitto II, 11, 15 ad occupandas Padi ripas. 100, 2 ad occupandam Cremonam. III, 14, 9 ad obtinendam Cremonam. 1, 71, 1 ad accipiendum in ditionem Segimerum. IV, 37, 11 ad liberandum obsidium ducebantur. 3, 39, 4 robur peditum ad exsolvendum obsidium ducit. 1, 7, 25 ad introspectandas procerum voluntates inductam dubitationem. 13, 31, 9 sestertium quadragenties aerario inlatum est ad retinendam populi fidem. — A 6, 1 ad capessendos magistratus in urbem digressus. 4, 73, 5 ad sua tutanda. I, 73, 4 trans-

gressa in Africam ad instigandum in arma Clodium. 6, 50, 18 ad capienda imperii primordia egrediebatur. I, 85, 9 *venisse* in urbem ad studia partium noscenda. 2, 79, 5 Romam ad dicendam causam. 14, 51, 7 ad visendum eum. V, 22, 1 profectus Novaesium ad visenda castra. III, 80, 4 ad tuendam urbem prorumpere iubet. IV, 28, 15 ad scindendum vallum ire iussit. 15, 58, 7 ubi dicendam ad causam introissent. 13, 8, 16 si ad accipiendas copias Suriam intravisset. 1, 5, 4 Augustum Planasiam vectum ad visendum Agrippam. effundi 1, 23, 6 ad quaerendum corpus. 16, 24, 1 ad excipiendum principem. 22, 7 cum ad coercendos Silanum et Veterem concurreretur. — A 6, 18 *electus* a Galba ad dona templorum recognoscenda. I, 50, 6 ad perdendum imperium. 1, 64, 20 deliguntur primani ducendum ad agmen. 2, 43, 19 ad spes Germanici coercendas. 4, 48, 12 augendam ad formidinem. 6, 48, 13 ad opprimendum Seianum. 12, 8, 2 augendam ad invidiam. 14, 26, 6 ad capessendum imperium. — I, 25, 5 *data* pecunia ad pertemptandos animos. III, 55, 6 cohortes ad tuendam urbem fratri datae. IV, 51, 11 exercitus partem Tito tradit ad reliqua Iudaici belli perpetranda. V, 21, 12 parum temporis ad exsequenda imperia dabit. 14, 5, 2 noctem sideribus illustrem . . quasi convincendum ad scelus di praebuere. — D 31, 1 ad hoc efficiendum . . opus esse. I, 77, 2 ad capessendam principatus fortunam bello opus erat. D 31, 26 ad hos permovendos mutuabimur . . locos. ut D 40, 4 ad incessendos principes viros . . plausibus. 14, 23, 2 terrore ad occupanda Tigranocerta. A 28, 3 (milites) ad tradendam disciplinam immixti manipulis. I, 34, 9 ad evocandum Galbam laeta vulgare. 45, 11 Othoni nondum auctoritas inerat ad prohibendum scelus. *87, 13 curam navium retinebat ad observandam honestiorum fidem. II, 4, 14 satis virium obsessis ad tolerandas necessitates superesse. 84, 8 Vespasiano ad optinendas iniquitates haud perinde obstinante. III, 6, 1 partem equitum ad invadendam Italiam rapere. 10, 23 ad ferendam opem nomine ciens. 32, 8 milites ad extruendam amphitheatrum relictos. 70, 4 imaginem deponendi imperii fuisse ad decipiendos tot illustres viros. IV, 34, 19 ne tempore quidem ad ordinandam aciem capto. 1, 41, 11 ad concilianda vulgi studia eo tegmine pedum induebatur. 71, 5 ad supplenda exercitus damna certavere Galliae, Hispaniae. 76, 14 ad ostentandam saevitiam movendasque populi offensiones concessam filio materiem. 3, 38, 6 ad dicendam maiestatis causam retraxit. 56, 15 ad capessendum munus vocatus est. 63, 15 iussi . . figere aera, sacrandam ad memoriam neu . . delaberentur. 6, 46, 21 ad internoscenda corpori suo utilia alieni consilii indigere. 11, 37, 7 dicendam ad causam adesset. 12, 14, 4 exuendam ad fidem hostes emercari. 13, 5, 2 ne quis ad causam orandam mercede emeretur. 16, 32, 9 emptus ad opprimendum amicum. 13, 38, 15 pars in planitiem porrigebatur ad explicandas equitum turmas. 14, 36, 12 se ad intorquenda pila expedierat milites. 38, 2 exercitus sub pellibus habitus est ad reliqua belli perpetranda. 15, 53, 15 comitante

Antonia . . ad eliciendum vulgi favorem. 56, 8 omnes ad eum opprimendum artes conquirebat. 66, 8 ceteris ad convincendum eum conis. 16, 19, 15 fregit anulum, ne mox usui esset ad faciendam pericula. 2) *cum adiectivis* D 5, 13 natus ad eloquentiam. 6, 4 animus ad voluptates honestas natus. 10, 24 inmanes et ad pugnam natos lacertos. IV, 64, 9 viri ad arma nati. 13, 17, 18 familia summum ad fastigium genita. G 6, 4 ferro ita acri et ad usum habili. 14 cf. aptus. 2, 5, 12 longum agmen opportunum ad insidias, defensantibus iniquum. 4, 51, 11 nox aliis in audaciam, aliis ad formidinem opportuna. 2, 14, 6 campos ad proelium bonos. 12, 55, 8 loci peditibus ad pugnam idonei. 1, 64, 4 locus . . ad gradum instabilis, procedentibus lubricus. D 31, 21 parato omni instrumento et ad omnem usum reposito. 3, 65, 11 homines ad servitutem paratos. 5, 5, 6 ad ultionem. 14, 2, 17 exercita ad omne flagitium. 3, 5, 14 meditata ad memoriam virtutis carmina. II, 22, 9 dispositos ad id ipsum molares provolvunt. — III, 59, 5 Marsi ad cuncta belli munia acres erant. — D 30, 29 ad persuadendum apte dicere. II, 14, 19. III, 41, 2 cf. aptus. 2, 66, 9 accommodatior ad fallendum. 14, 62, 1 sermo ad metum atque iram accommodatus. I, 79, 17 tegimen inhabile ad resurgendum. II, 87, 7 legatorum comitatus inhabilis ad parendum. A 7, 15 nec legatus ad cohibendum potens. — 2, 6, 12 insula transmittendum ad bellum opportuna. D 8, 14 ad demonstrandam . . utilitatem illustriora exempla. I, 35, 12 insigni animo ad coercendam militarem licentiam. 1, 64, 7 hastae ingentes ad vulnera facienda. 5, 11, 3 Trio . . ut segnem Regulam ad opprimendos Seiani ministros oblique perstrinxerat. 16, 14, 11 opes eius praecipuas ad eliciendam cupidinem. 32, 10 habitu et ore ad exprimendam imaginem honesti exercitus. — I, 9, 13 quod saluberrimum est ad continendam militarem fidem. 90, 13 genus orandi . . crebro fori usu celebre et ad implendas populi aures latum et sonans. 3) *cum substantivis* 3, 46, 16 nullo ad resurgendum nisu. — A 12, 6 rarus . . ad propulsandum commune periculum conventus. 3, 30, 8 quamquam prompto ad capessendos honores aditu. I, 85, 1 oratio ad perstringendos mulcendosque militum animos . . grate accepta. 15, 4, 10 Partho ad exsequendas obsidiones nulla comminus audacia. II, 8, 6 ad fallendum fides. — 1, 2, 4 ad tuendam plebem tribunicio iure contentum. 3, 51, 10 non senatui libertas ad paenitendum erat. 11, 9, 3 vi militis R. ad excindenda castellorum ardua. 7) *in formulis: ad extremum* A 28, 10 eo ad e. inopiae veneri. I, 46, 19 (milites) ad seditiones et discordias et ad e. bella civilia ruebant. III, 22, 21 aquilam . . multa cum hostium strage et ad e. moriens servaverat. *ad postremum* I, 39, 10 sive ut . . mulceret, seu conscium . . credebatur, ad p. vel odio. II, 27, 16 ad p. . . perfidiam suspectabat. IV, 16, 17 paas remigum . . officia nautarum impediabant, mox contra tendere . . ad p. gubernatores trucidant. 2, 45, 19 ad p. eiectis Romanis. 13, 22, 4 variis mox artibus elusus, ad p. in urbe retentus est. 46, 17 deicitur familiaritate, post con-

gressu . . . et ad p. . . Lusitaniae praeficitur. 16, 21, 1 trucidatis tot insignibus viris ad p. Nero virtutem ipsam excedere concupivit. De praepos. 'ad' scr. Maué. Moenofrancofurti. 1870.

adaequo. a) *parem facio* α) 12, 11 seque divo Augusto adaequabat. 60 cum Claudius libertos sibi que et legibus adaequaverit. β) = *comparare* 2, 73 et erant qui formam, aetatem, genus mortis . . . magni Alexandri fatibus adaequarent. γ) 15, 9 hastae longius permeabant, quam ut contrario sagittarum iactu adaequarentur. b) *par sum* G 14 turpe comitatu virtutem principis non adaequare. 1, 32 prostratos verberibus muleant, sexageni singulos, ut numerum centurionum adaequarent. 13, 46 devinctum Othoni per genus vitae, quod nemo adaequaret. 15, 19 quando quis . . . longa patrum vota repente adaequaret. cf. aequo.

adaquor. forsitan recte Halmius in ed. altera A 28 mox ad aequatum atque utilia raptum egressi. [Draeg. recepit aequatum; Halm in ed. tert. ad aequam.]

adceleror. a) *intrs.* II, 14 ne vacuo mari classis adceleraret. 100 ita adcelerare legiones Cremonam, pars Hostilium *petere* iussae. III, 15 Valentem adceleraturum coniecitabat. b) *trs.* 1, 18 aut incolumis fidem legionum retinebo aut ingulatus paenitentiam adcelerabo. 4, 12 principium favoris et mater Agrippina spem male tegens perniciem adceleravere. 3, 75 consulatum ei adceleraverat Augustus. — A 43 nullo credente sic adcelerari quae tristis audiret. II, 85 adcelerata Vespasiani coepa Illyrici exercitus studio. 1, 50 cetera adcelerantur. 11, 35 precatus ut mors adceleraretur [Nipp. accel.].

adclamatio = adprobantium clamor I, 32 licentia adclamationum et studiis inanibus.

adclamo. I, 44 si nocentem adclamaverant . . . trucidabatur. 19 adclamavere, ut filius Blaesi legatione ea fingeretur. I, 78 Othoni quibusdam diebus populus et miles . . . Neroni Othoni adclamavit [Nipp. accl.]. cf. Her. ad I. et Hauptium ad Ov. Met. I, 560.

adelivis. A 35 primum agmen in aequo, ceteri per adclive iugum conexi velut insurgent. I, 63 circum silvae paulatim adclives. cf. adsurgo.

adresco. a) A 10 (mare) nec litore tenus adrescere aut resorberi, sed influere penitus atque ambire. 2, 8 nondum adrescente unda. 1, 19 aggerabatur caespes iamque pectori usque adcreverat. b) 13, 31 in partem pretii emptoribus adrescebat (vectigal).

adcurro. A 37 quanto ferocius adcurrerant, tanto acrius pulsos. I, 47 adcurrunt patres. II, 41 incertus undique clamor adcurrentium, *volitantium cf. com. crit. 80 tum ceteri adcurrere. III, 12 prope adcurrunt. 2, 10 Stertinus adcurrrens. 31 ad gemitum conlabentis adcurrere liberti. 13, 44 adcurrentem ancillam vulnere absterret [Halm, Nipp. accur.]. 15, 53 adcurrerent trucidarentque. — 1, 21 adcurritur ab universis.

adcursus. a) II, 43. III, 16 plurium adcursu versa fortuna. IV, 43 a. amicorum retrahi. 77 fortissimi cuiusque a. recipere pontem. 1,

27 a. multitudinis . . . protectus est. 12, 40 a. Didi pelli. b) IV, 25 cum adcursu tot provinciarum extingui repens perfidia potuerit i. e. celeri auxilio. — *plur. num.* 4, 41 paulatim negotia urbis, populi adcursus, multitudinem adfluentium increpat.

addico. 2, 14 addicentibus auspiciis vocat contionem = *adprobantibus*.

addo. G 3 ex ingenio quisque *demat* vel addat fidem. 3, 47 neque *dempisit* aut addidit vero. 11, 14 *paucae* primum fuere (literae), deinde additae sunt. A) 1) a) G 2 Germaniae vocabulum recens et nuper additum. b) I, 74 addidit epistulas. II, 29. 1, 11 addit consilium. IV, 31 addito Caecinae edicto. 45 additum senatus consultum. 1, 24 additur magna pars praetoriani equitis. 2, 26 addidit munificentiam Caesar. 3, 21 Caesar a. civicam coronam. 29 additur pontificatus. 4, 4 addidit orationem Caesar. 64 adduntur sententiae ut . . . 6, 26 causas requirere, addere preces. 45 additus . . . P. Petronius. 11, 4 pergit Suillius addere reos. 13 novas literarum formas addidit vulgavitque. 22 duo additi (quaestores). 12, 8 addidit Claudius sacra . . . piaculaque. 14, 64 addit atrocior saevitia, quod . . . 15, 23 additae supplicationes. 26 addidit legionem quintam. 72 a. sine pretio frumentum. 16, 7 Silanus additur. — A 29 *ex* Britannia fortissimos . . . addiderat. III, 46 additis copiis e Vitelliano exercitu. V, 1 addidit e Suria duodecimam. 3, 43 adduntur e servitiis gladiaturae destinati. — A 14 addita insuper veteranorum colonia. II, 67 addito honestae missionis lenimento. 81 nondum additis Cappadociae cohortibus. IV, 18 addita Batavorum ala. 1, 54 addito sodalium Augustalium sacerdotio. 80 prorogatur provincia additis Achaia et Macedonia. 2, 45 quibus additis praepollebat. II, 55 additae *erga* Germanicum exercitum laudes gratesque. 3, 38 addito maiestatis crimine. 4, 9 plerisque additis. 36 a. violentiae criminibus. 47 addita praesenti copia. 6, 9 additis quae ante deliquerant. 29 a. versibus qui in Tiberium flecterentur. 31 addita contumelia. 11, 16 additis stipatoribus. 24 a. provincialium validissimis. 12, 27 addito equite alario. 33 additis qui pacem nostram metuebant. 13, 8 a. cohortibus alisque. 31 coloniae a. veteranis firmatae sunt. 14, 60 addita militari custodia. 15, 6 quarta et decuma legiones addita quinta Pacto oboediebant. — 11, 26 mansuram eandem potentiam, addita securitate . . . 15, 2 vestra quidem vis et gloria in integro est, a. modestiae fama. *de comitatu* 13, 18 Germanos eundem in honorem custodes additos digredi iubet. *de tempore* III, 2 addito spatio rediturum robur. 12, 6 sobrinarum (coniugia) diu ignorata tempore a. percrebruisse. — *de aedificatione* I, 19 propugnacula addita. IV, 71 addiderat fossas obicesque. V, 14 addiderat Civis obliquam in Rhenum molem. 2, 83 arcus additi Romae. 12, 35 obiectus amnis, additum vallum, imminet iuga . . . terrebat. 13, 5 additis a tergo foribus. 15, 43 additis porticibus. c) = *inicere, augere* A 25 metum ut provocantes addiderant. II, 11 addiderat gloriam Nero eligendo ut potissimos. III, 9 recitatae epistolae addidere fidu-

ciam. 59 haud dubium studium pavidus Vitellii discensus addidit. IV, 3 addidere alacritatem Vespasiani literae. 33 is terror addit animos. V, 22 quo plus terroris adderent. 4, 51 earum lamenta addunt animos. 73 neque constantiam addiderant, et . . . 6, 27 non permissa provincia dignationem addiderat. — A 40 addique insuper opinionem i. e. ad hoc famam divulgari. II, 86 labantibus Vitellii rebus Vespasianum secutus grande momentum addidit cf. I, 59. *d*) de eo quod in *sermone* adiungitur. *α*) 2, 57 multa in luxum addidit. 3, 27 cum plura addidisset. 4, 29 addiderat quaedam contumacius. 12, 11 addidit praecepta, ut . . . 14, 47 rogantibus . . . addiderat in Memmio Regulo. *β*) 1, 12 addidit laudem de Augusto. 3, 34 addidit pauca Drusus de matrimonio suo. 2, 22 de se nihil addidit. 3, 16 de Plancina nihil addidit. *γ*) 3, 69 addidit, *ne quis* . . . 13, 28. IV, 17 *addito*, *si quid* . . . 2, 28 addito, consultandum super re magna et atroci. 3, 2 addito, ut . . . 5, 2 addito ne caelestis religio decerneretur. *δ*) *seq. acc. c. inf.* 1, 35 addito acutiorem esse. II, 63 addidit temptatam cohortem. A 10 unum addiderim . . . 1, 8 addebat Messalla . . . 74 addidit Hispano . . . 2, 70 addunt plerique . . . 3, 18 addiderat Messalinus . . . 6, 25 memoriaeque id prodendum addidit Caesar. 12, 22 addidit perniciose in rem p. consilia et materiem sceleri detrahendam. 53 additum a Scipione Cornelio grates publice agendas. 15, 15 addidit rumor . . . 64 respergens proximos servorum addita voce . . . *ε*) *seq. or. recta* 6, 5 (C. Caesarem) addidisse . . . 13, 56 quod ille . . . aspernatus addidit . . . 15, 20 Thrasea . . . haec addidit . . . *ξ*) 6, 13 addiditque quibus ex provinciis et quanto maiorem quam Augustus rei frumentariae copiam advectaret. B) 2) *addito dativo*. *a*) I, 62 nomine Germanici Vitellio statim addito. *b*) I, 61 addita utriusque Germanorum auxilia. 87 addidit classi urbanas cohortes. II, 58 addita per Galbam Tingitanæ provinciae administratione. IV, 35 addit exercitui suo mille delectos. 3, 21 quis velocissimos legionum addiderat. 4, 67 quis additus miles. 12, 23 Iudaei . . . provinciae Suriae additi. 14, 26 additum ei praesidium mille legionarii. — 1, 15 fastis additi Iudi. 13, 9 laurum fascibus imperatoris addi. IV, 23 inde non loco neque munimentis labor additus. cf. Verg. georg. I, 150 frumentis labor additus. *c*) II, 11 copiis rector additus A. Gallus. III, 25 Iulius Mansuetus ex Hispania, Rapaci legioni additus i. e. adscriptus. IV, 26 additus Voculae in partem curarum Herennius Gallus legatus. 1, 57 addiderat Segestes legatis filium. 6, 14 Fabato custodes additi. *c. dupl. dat.* I, 43 custodiae Pisoni additus. *d*) = *tribuere* I, 77 Otho pontificatus auguratusque honoratis iam senibus cumulum dignitatis addidit. IV, 4 adduntur Primò Antonio consularia. *e*) III, 6 quam gloriam ei dux Corbulo et prosperae in Armenia res addiderant i. e. pepererant. 12, 36 dum suum decus extollit, addidit gloriam victo i. e. auxit gloriam. 15, 30 addidit gloriae Corbulo comitatum epulasque. *f*) de *donis et pretio* I, 18 nec ullum orationi aut lenocinium addit aut pretium. 12, 41 additum nomine eius donativum militi,

congiarium plebei. 15, 18 cuius (annonae) pretio nihil additum est. — = *zulegen* I, 66 addidit Valens trecenos singulis militibus sestertios. 2, 87 binosque nummos se additurum negotiatoribus in singulos modios. *g*) = *referre in* 4, 52 Afer primoribus oratorum additus. 4, 38 Liberum apud Graecos, Quirinum apud nos deum numero additos. 4, 43 pulsum civem Zmyrnaei sibi addiderant. *h*) de *tempore* 15, 64 cui (vitae) addidit paucos postea annos. *i*) de *aedificatione* IV, 83 cum Alexandriae recens conditae moenia templaque et religiones adderet. 12, 24 (forum) a Tito Tatio additum urbi credere. 14, 3 additurum principem defunctae templum. *k*) de *aditamento in scripto* 14, 29 addidit (in testamento) subiecturum ei provinciam fuisse, si . . . 41 additur senatus consulto, qui . . . 16, 17 a codicillis, tamquam scripsisset. *c. dupl. dat.* 2, 30 uni tamen libello manu Libonis nominibus Caesarum aut senatorum additas atroces vel occultas notas [Kritz uno; forsitan: in nominibus]. *l*) A 5 quae cuncta . . . artem et usum et stimulos addidere iuveni. I, 14 prospera fama consilio fidem addiderat. 24 flagrantibus iam militum animis velut faces addiderat Pudens. 62 strenuis vel ignavis spem metumque adderet. 76 primus Othoni fiduciam addidit ex Illyrico nuntius. II, 4 tantum his vigoris addiderat integra quies. 14 additus percussis terror. 31 addiderat huic terrorem caedes Galbae. III, 39 addidit facinori fidem. 76 plus invidiae quam virum partibus addebat. 3, 22 quamvis infami ac nocenti miserationem addiderat. *m*) *raro de rebus malis* IV, 74 iure victoriae id solum vobis addidimus, quo pacem tuemur i. e. *imposuimus*. cf. Verg. Aen. 6, 90 Teucris addita Iuno. 15, 44 pereuntibus addita ludibria. cf. 16, 11 ea caedibus peractis ludibria adiciebantur. cf. I, 41. 3) *c. praep.* I, 72 addita ad vetus Tigellini odium recenti Titi Vinii invidia. In III, 52 M additum, Ritter adscitum in senatorium ordinem. cf. com. crit.

addubito. 4, 55 paulum addubitatum (sc. a senatu), quod Halicarnasii . . . adseveraverant.

adduco. *a*) *propr.* 15, 26 quintadecumanos recens adductos. A 28 in nostram usque ripam mutatione ementium adductos. V, 1 adductos Alexandria tertianos. 1, 58 filiam necessitate huc adductam fateor. *b*) *trsl.* A 36 ut rem ad mucrones et manus adducerent. — 14, 61 vitam ipsam in extremum adductam a clientelis. III, 45 Venutius accitis auxiliis in extremum discrimen Cartimanduum adduxit. 15, 50 quem saepe in metum adduxerat. 1, 57 adductus tamen in spem clementiae Romanae.

adductus. 12, 7 adductum et quasi virile servitium. 14, 4 modo familiaritate iuvenili Nero et rursus adductus, quasi seria consociaret. *adv.* III, 7 quia adductus quam civili bello imperitabat. G 44 trans Lugios Gotones regnantur, paulo iam adductus quam ceterae Germanorum gentes, nondum tamen supra libertatem.

adedo. I, 4 qui adesis bonis per dedecus Neronis alebantur. 13, 21 adesis omnibus fortunis.

ademptio. 2, 76 ademptione provinciae satis-

factum inimicis. 4, 6 corporum verbera, ademptiones bonorum aberant.

adeo. A) *prop.* a) G 3 Germaniae terras. 21 proximam domum. I, 23 Campaniae lacus et Achaiae urbes classibus adire soliti. 33. 14, 13. 15, 36 Capitolium. II, 2 cupido .. adeundi visendique templum. IV, 82 cupido adeundi sacram sedem. 1, 69 signa. 2, 13 castrorum vias. 39 municipia. 53 castra Antonii cum recordatione maiorum suorum quaeque ibi veneranda. I, 52 Germaniam ingressus hiberna legionum cum cura adierat. 2, 54 adito Ilio. 75. 14, 10 templa. 3, 34 adeunda saepius longinqua imperii. 6, 1 aditis iuxta Tiberim hortis. 15 ne tecta quidem urbis adeo publicum consilium numquam adiit. 15, 30. 36 tantum itineris cf. com. crit. — I, 11 provinciam aditu difficilem. 63 et Treveros quidem ut socios securi adiere. 2, 43 *quoquo* adisset. — G 1 Danuvius plures populos adit. 34 sive adiit Hercules. *passive* G 2 Oceanus raris ab orbe nostro navibus aditur. II, 12 non Italia adiri nec loca sedesque patriae videbantur. III, 52 si qua Apenini iuga clementius adirentur. 71 qua Tarpeia rupes centum gradibus aditur. IV, 23 pars castrorum aequo adibatur. b) α) 1, 39 apud aram Ubiorum Germanicum adeunt. 15, 5 apud oppidum Nisibim .. adiit regem. β) II, 82 ipse Vespasianus adire, hortari. 3, 45 ipse inter primos equo insigni adire, memorare. 13, 19 nemo solari, nemo adire. I, 36 nec tribunis aut centurionibus adeundi locus. 1, 47 at per filios pariter *adiri*. — V, 18 perfuga Batavus adiit Cerialem. 2, 28 consules. b) α) 1, 39 urbis deos. 13, 9 priore de causa adito rege. 15, 12 suas legiones adire, hortari. 19 magna cum invidia senatum adeunt. — I, 9 Verginium legationibus adissent. 1, 17 principem precibus vel armis. 2, 40 simulata conscientia adeant (sc. servum). 4, 39 moris quippe tum erat quamquam praesentem scripto adire. γ) *de rebus*. G 38 adituri bella = in b. profecturi. 2, 48 neque hereditatem cuiusquam adiit. δ) IV, 65 coram adire adloquique Veledam. 83 Pythicum Apollinem. V, 3 adito Hammonis oraculo. 1, 76 libri Sibullini. 15, 44 aditique Sibullae libri. 4, 2 inreperere paulatim militares animos adeundo, appellando. 11, 32 pontificis maximi aures. ε) 4, 36 ut .. praefectum urbis Drusum .. adierit Calpurnius Salvianus in Sextum Marium i. e. ut S. Marium reum faceret. — 3, 61 primi omnium Ephesii adiere, memorantes .. (sc. senatum). B) *trsl.* G 24 victus voluntariam servitatem adit. II, 52 summum —, 60 nullum —, III, 80 extremum discrimen adire. III, 59. IV, 35 quantum discriminis adeundum foret. 14, 7 hactenus adito discrimine, ne ... IV, 13 sub Vitellio rursus discrimen adiit. 1, 39 quantum dedecoris = *admittere* cf. Draeg. 4, 70 non imprudentem Tiberium tantam invidiam adisse.

adeo. cf. Reinhold, de usu part. *adeo* brevis observatio. Primislaviae 1838. 1) seq. part. *ut, seorsum* positae, a) in *medio* enuntiato α) seq. *adiect.* D 21, 19 nec quemquam a. antiquarium puto, ut .. G 45, 3 a. clarus, ut .. I, 24, 8 a. animosus corruptor, ut .. II, 74, 2 miles ipsi a. paratus, ut .. III, 69, 25 noctem a. quietam

egit, ut .. IV, 65, 12 nec vos a. iniquos existimamus, ut .. 1, 30, 5 imbribus continuis *adeoque* saevis, ut non .. 56, 9 a. improvisus advenit, ut .. 2, 34, 19 potentia a. nimia civitati erat, ut .. 3, 65, 5 tempora illa a. infecta et adulatione sordida fuere, ut non modo .. sed .. 5, 1, 8 a. properus, ut ne spatio quidem .. dato .. 9, 4 puella a. nescia, ut .. 6, 1, 7 quibus a. indomitis exarserat, ut .. 11, 2, 11 a. ignaro Caesare, ut .. 13, 17, 3 a. turbidis imbribus, ut .. 14, 3 17 quem a. iniquum, ut .. ? 11, 11 quis a. hebes inveniretur, ut crederet? 34, 10 animo a. feroci, ut .. Peculiare quid habet: 11, 19, 14 igitur Claudius a. novam in Germanias vim prohibuit, ut referri praesidia cis Rhenum iuberet = tantum abfuit, ut .. permitteret, ut .. iuberet. β) seq. *adv.* I, 66, 17 a. minaciter, ut .. II, 39, 8 a. imperite, ut .. 14, 12, 12 quae a. sine cura deum eveniebant, ut .. 15, 60, 2 a. propere, ut non .. γ) seq. *verb.* D 32, 13 quod a. neglegitur, ut .. 38, 12 a. splendore aliorum iudiciorum obruebantur, ut .. 2, 81, 4 *adeoque* commoverat, ut .. 4, 42, 8 *adeoque* percussus est, ut .. 13, 41, 22 a. modum egressa ut .. 15, 16, 1 obsessis a. suppeditavisse rem frumentariam constitit, ut ... b) in *initio* enuntiatum IV, 33, 5 *adeoque* improvisi castra involavere, ut *non* .. 12, 67, 1 *adeoque* cuncta mox pernotuere, ut .. — Peculiare quid habet: I, 26, 3 *adeoque* parata apud malos seditio, *etiam* apud integros dissimulatio fuit, ut .. c) particula in *anastrophe* legitur I, 55, 7 turbidi *adeo*, ut .. 1, 3, 18 senem Augustum devinxerat a., ut .. 74, 16 ad quod exarsit a., ut .. 2, 30, 6 protulit libellos vaecordes a., ut .. 4, 10, 3 rorem, validum a., ut .. 13, 25, 5 adversus ignaros a., ut .. 35, 12 hieme saeva a., ut .. 2) particulae *adeo* ut *iuxta* positae ad *totam* sententiam praegressam referuntur G 8, 4. A 40, 20 a. uti plerique quaerent famam. IV, 1, 14. 4, 1, 12. 15, 7. 11, 5, 5. 13, 1, 4. 14, 31, 4. 47, 3. 53, 17. 16, 14, 21. — *Inversis* sententiae partibus, *omissa* part. ut 4, 34, 8 verba mea, p. c., arguuntur, *adeo* factorum innocens sum = a. innocens sum, ut ... 3) *additis part.* *negandi* et in enuntiatum *negativis*, vario modo. I, 3, 1 non tamen a. virtutum sterile saeculum, ut *non* .. II, 45, 14 nec quisquam a. mali expers, ut *non* .. III, 68, 1 nec quisquam a. rerum humanarum inmemor, quem *non* .. IV, 76, 12 neminem a. in arma pronum, ut *non* idem pretium quietis quam periculi malit. 12, 26, 4 nemo a. expers misericordiae fuit, quem *non* .. 11, 23, 6 non a. aegram Italiam, ut .. nequiret. IV, 57, 5 non a. turbatam civilibus armis rem R., ut Treveris *etiam* Lingonibusque despectui sit. cf. I, 26, 3 *adeo* .. *etiam*. — I, 9, 3. III, 64, 10. IV, 39, 16 *ne* .. *quidem*, .. *adeo*. 3, 34, 8 quae ne coniungum Tiberium penates, *adeo* socios *non* onerent. 6, 15, 16 *ne* tecta quidem urbis, *adeo* publicum consilium *numquam* adiit. III, 39, 10 inturbidus, nullius repentini honoris, a. *non* principatus appetens. IV, 80, 5 superbia viri aequalium *quoque*, a. superiorum intolerantis = *nedum*. — D 33, 2 mihi quidem susceptum a te munus a. peregrisse *nondum* videris, ut inchoasse *tantum*

videaris 4) in *initio* enuntiati, figura epiphonematis D 21, 34 a. durus et siccus est. 26, 4 a. melius est . . . 23, 13 a. maesti et inculti . . . A 1, 11 a. virtutes isdem temporibus optime aestimantur, quibus facillime gignuntur. I, 37, 6 a. manifestum est neque perire nos neque salvo esse nisi una posse. II, 91, 5. 1, 50, 15. 81, 2. 3, 19, 6. 22, 8. 6, 6, 5. — in *parenthesi* III, 31, 32 a. invisa scelera sunt. 2, 28, 8 a. iram condiderat. 12, 42, 14 a. incertae sunt potentium res. 5) in *interrogatione* IV, 58, 8 a. nos, si fortuna in praesens virtusque deseruit, etiam vetera exempla deficiunt? 11, 16, 17 a. neminem isdem in terris ortum, qui principem locum expleat, nisi . . . attollatur? D 3, 16 adeo te tragoediae istae non satiant, inquit Aper, quo minus . . . ? 6) praecedit particula *atque* D 10, 8 atque a. si quis requirit, ut semel vidit, transit i. e. wenn ja jemand. 14, 7 minime, minime, atque a. vellem maturius intervenisses = *immo, potius*. — In 3, 37, 6 neque luxus in iuvene adeo displicebat, non est vis enclitica, sed *negatio* ad particulam pertinet = non *ita* luxus in iuvene (ut morosa secessio in principe) displicebat. cf. Gerber, de part. proprietate, p. 17—19. Kaschau 1863. [In IV, 73 Heraeus *adeo* ex coniect. scripsit.]

adequito. 6, 34 castris.

adfatum. 4, 69 praeteritaque et instantia, quorum adfatum copia, ac novos terrores cumulat.

adfectatio. G 28 Treveri et Nervii circa a. Germanicae originis ultro ambitiosi sunt. I, 80 tempus in suspicionem, causa in crimen, adfectatio quietis in tumultum evaluit i. e. die absichtlichkeit in der wahl. Her.

adfectio. G 5 argentum quoque magis quam aurum sequuntur, nulla adfectione animi [al. adfectione]. 3, 58 (summum pontificum) non aemulationi, non odio aut privatis adfectionibus obnoxium i. e. persönliche eindrücke, rücksichten. 4, 15 egit Nero grates ea causa patribus atque avo, laetas inter audientium adfectiones.

adfecto = *studiose appetere* G 3 adfectatur praecipue asperitas soni = *efficere student*. IV, 17 Galliarum societatem Civilis arte donisque adfectabat. A 7 Agricola nuntio adfectati a Vespasiano imperii deprehensus . . . est. G 37 etiam Gallias adfectavere. IV, 66 proximas civitates adfectare aut adversantibus bellum inferre statuit. 2, 88 (Arminius) regnum adfectans. I, 23 studia militum. 13, 53 ne . . . studia Galliarum adfectaret. II, 63 ne periculo principis famam clementiae adfectaret. 91 omnem infimae plebis rumorem, in theatro ut spectator, in circo ut fautor, adfectavit. III, 13 paucos militum . . . secretum castrorum adfectans in principia vocat i. e. als gelte es lagergeheimnisse, non recte Her. cf. Ruperti. — 14, 16 carminum quoque studium adfectavit i. e. er versuchte es auch mit dichterischer beschäftigung. cf. Nipp.

adfectus. a) *animi habitus* D 6, 17 accipere adfectum, quemcumque orator induerit. cf. Cic. Orat. I, 19 ut eorum qui audirent ita adficerentur animi, ut eos adfici vellet orator. D 23, 26 sic exprimitis adfectus, sic libertatem tem-

peratis. I, 15 inrumpet adulatione, blanditiae, pessimum veri adfectus venenum, sua cuique utilitas. 15 suadere principi quod oporteat multi laboris, adsentatio erga quemcumque principem sine a. peragitur; non recte Her., recte Doederlein. 72 unde non alium pertinacius ad poenam flagitavere, diverso adfectu, quibus odium Neronis inerat et quibus desiderium. 83 neque ut adfectus vestros in amorem mei accenderem, commilitones, neque ut animum ad virtutem cohortarer. IV, 31 auxilia e Gallia, quis nec amor nec odium in partes, militia sine adfectu, . . . statim a Vitellio desciscunt. 3, 15 Tiberium sine miseratione, sine ira obstinatum clausumque vidit, ne quo adfectu perumperetur i. q. ne verbo voltu qualemcumque animi adfectum proderet. 11, 38 ne secutus quidem diebus odii, gaudii, irae, tristitiae, ullius denique humani adfectus signa dedit. 13, 16 Octavia quoque, quamvis rudibus annis, dolorem, caritatem, omnis adfectus abscondere didicerat. 21 non miror Silanam, numquam edito partu, matrum adfectus ignotos habere. b) *propensa voluntas, benevolentia* D 27 quum sciatis hanc esse eius modi sermonum legem, iudicium animi citra damnum adfectus proferre. A 32 nisi si . . . diutius tamen hostes quam servos, fide et adfectu teneri putatis. 14, 27 ignoti inter se . . . sine adfectibus mutuis. c) *animi impetus, cupiditas* A 30 opes atque inopiam pari adfectu concupiscunt. 13, 45 famae numquam pepercit, maritos et adulteros non distinguens, neque adfectui suo aut alieno obnoxia, unde utilitas ostenderetur, illuc libidinem transferebat. 15, 16 decesserat certamen virtutis et ambitio gloriae, felicitum hominum adfectus, sola misericordia valebat. 53 nisi si cupido dominandi cunctis adfectibus flagrantior est.

adfero. A) *prop.* III, 43 adversa tempestate Stoechadas Massiliensium insulas adfertur [Ernesti defertur, quod rec. Halm.]. G 18 *de dote*: in vicem ipsa armorum aliquid viro adfert. — II, 49 adlatis pugionibus. III, 20 num securus . . . secum attulissent? 20 (23) lixas . . . copias ceteraque usui adlatas. 6, 50 recreandae deflectioni cibum adferrent. 14, 16 adlatos vel ibidem repertos versus. 15, 64 adlatum (venenum) hantit. I, 12. IV, 24 (bis). 6, 5. 15, 24 literae. IV, 75. 5, 3 epistulas adlatas et cohibitas. B) *trsl.* a) D 6 sive novam et recentem curam non sine aliqua trepidatione animi attulerit. I, 26 consilii quod non ipse adferret inimicus. III, 2 exercitus integras vires attulerint. 41 nec integram fidem attulerant. 8 consilia post res adferebantur. 38 pro liberis fratris preces lacrimasque attulisse. 15, 25 si preces ipse attulisset. 12 qui attulissent salutem et qui *accepissent*. — c) *praep.* ad D 8 Marcellum et Crispum attulisse ad amicitiam suam, quod non a principe *acceperint*. I, 37 gloriam ad principatum. III, 9 solus ad id bellum artes bonas. — 6, 38. 12, 59 vim vitae suae attulit. 16, 17 vim sibi attulit. 12, 47 non ferro, non veneno vim adlaturum. b) a) *de animi motu* D 12 nemora et luci . . . tantam mihi adferunt voluptatem. 14 disputationes ingenium alunt et . . . oblectamentum adferunt. I, 7 in viso semel prin-

cipi seu bene seu male facta parem invidiam adferrebant, cf. com. crit. 71 eoque plus formidinis adferrebat falsae virtutes. 1, 51 non sexus, non aetas miseracionem attulit. 4, 3 magnitudo facinoris metum, prolationes, diversa interdum consilia adferrebat. 33 minimum oblectationis. 13, 4 nulla odia, nullas iniurias nec cupidinem ultionis. 15 ceteris diversa nec ruborem adlatura (iussit). 14, 14 evulgatus pudor non satietatem, sed incitamentum attulit. 21 oratorum ac vatium victorias incitamentum ingenii adlaturas. 16, 35 lentitudine exitus graves cruciatus adferente. β de variis rebus D 35 plus mali ingenii adferre. 39 quantum humilitatis putamus eloquentiae attulisse paenulas istas. IV, 29 nec finem labori nox attulit. 1, 17 sextus decimus stipendii annus finem adferret. 4, 6 Tiberio mutati in deterius principatus initium ille annus attulit. 5, 6 mihi pudorem aut Seiano invidiam adlaturum censui. 15, 43 decorem novae urbi attulere. 16, 30 an cognitio senatus nihil atrox adferret. I, 39 haesitationem attulit tempus ac locus. II, 45 ea res haesitationem attulit ignavis. 3, 46 paulum morae attulere ferrati. I, 89 fuere qui proficiscenti moras religionemque nondum conditorum ancilium adferrent. IV, 72 Cremonam e gremio Italiae raptam, quia unius noctis moram victoribus attulerit? 4, 3 nepotes adulti moram cupitis adferrebat. 11, 9 paulum cunctationis attulit rex. 36 Mnester cunctationem attulit. 12, 54 Cumanus et Felix c. adferrebat. 15, 9 ne ponti inciendo impedimentum hostiles turmae adferrent. 12, 30 lazyges necessitudinem pugnae attulere. 13, 54 eques repente immisus necessitatem attulit. 14, 14 merces ab eo qui inbere potest vim necessitatis adfert. 1, 79 idque ipsis perniciem adferret. 11, 4 fratri perniciem adlatam. 14, 10 lucem opperiebatur tamquam exitium adlaturam. 50 licentia habendi oblivionem attulit. c) I, 85 ut quemque nuntium fama attulisset. IV, 32 mox adlatis Geldubam in castra nuntiis. 14, 58 libertus mandata socii attulit. d) in sermone D 1. 4, 16. 6, 14 probabiles causas. 4, 56 L. Sullam testem. 3, 62 recens divi Augusti decretum adtulere. 16, 25 diversa consilia. 13, 20 nec accusatores adesse, sed vocem unius ex inimica domo adferri. e) de nuntio et rumore α) I, 76 idem ex Hispania adlatum. II, 54 vera esse quae adferrebantur. III, 54 abnuentique vera esse quae adferret. 16, 2 per quos nosceret an vera adferrentur. 15, 55 magna et atrocia adferre dictitans. 16, 14 magna se . . adlaturum. 2, 82 cuncta ut ex longinquo aucta in deterius adferrebantur. β) II, 30 munientibus castra de adversa Caecinae pugna adfertur. 52 illic adverso de proelio adlatum. III, 69 illuc de studiis vulgi adfertur. 2, 82 laetitia de valetudine eius attulere. γ) seq. acc. c. inf. III, 36 de Caecina adfertur mixtus gaudio dolor et descivisse et ab exercitu vinetum. I, 29 adfertur rumor . . II, 14 . . trepidi nuntii attulere. 28 nuntio adlato . . 55 . . certi auctores in theatrum adtulerunt. IV, 18 . . trepidi nuntii adferrebat. 1, 33 Germanico excessisse Augustum adfertur. 50 attulerunt exploratores festam eam Germanis no-

ctem. 2, 12 speculatores audiri fremitum equorum . . attulere. 4, 25 nec multo post adfertur . . 6, 50 cum repente adfertur . . 11, 32 nuntii incedunt, qui gnara Claudio cuncta et venire promptum ultioni adferrent. 13, 6 prorupisse rursus Parthos et rapi Armeniam adlatum est. 14, 7 at Neroni nuntios patrati facinoris opperienti adfertur . . 24 legati patere moenia adferunt. 16, 11 simul adfertur . . — 13, 41 postquam exploratores attulere longinquam regis iter et Medi an Albani peterent incertum.

adfcio. D 14 me sermo iste infinita voluptate adfecisset. 25 ipsum Ciceronem credo . . ceteris humanae infirmitatis vitii adfici. II, 16 neque eos aut Otho praemio adfecit aut punit Vitellius. IV, 50 quosdam punit, alios praemio adfecit. 4, 42 maiestatis poenis adfectus est. 36 leves ignobiles poenis adficiebantur. 6, 30. 11, 35 eadem p. adfecti. 13, 22. 14, 28 ne graviore p. adficerentur. 15, 44 Nero reos quaesitissimis p. adfecit. IV, 27 auctores seditionis morte adfecit. 1, 6 Agrippina morte. 6, 40 morte adfecti. 12, 41 optimum quemque exilio aut morte adfecit. 4, 15 cf. infra. 15, 59 ipsum indigna nece adficerent. 1, 21 adfici verberibus. 14, 31 Boudicca verberibus adfecta. 16, 19 servorum alios largitione, quosdam verberibus adfecit. 5, 9 triumphali supplicio adfici virginem inauditum habebatur. 15, 44 supplicio. 14, 41 pari ignominia Valerius Ponticus adfecit. 1, 52 nuntiata ea Tiberium laetitia cura adfecere. 2, 84 quod tanto gaudio principem adfecit. 12, 26 quem non Britannici fortuna maerore adficeret. 14, 63 non alia exul visentium oculos maiore misericordia adfecit. 6, 7 ne pari taedio lecturos adficerent. 12, 57 convivium . . magna formidine cunctos adfecit. 15, 30 (regem) admiratione prisci moris adfecit. 3, 12 nos parentes iustis solaciis adfice. 24 inlustrum domuum adversa solacio adfecit D. Silanus luniae familiae redditus. cf. IV, 3 solacio fuit servus . . patibulo adfixus. 4, 15 idem annus alio quoque luctu Caesarem adfecit . . neque minus morte amici. 6, 45 idem annus gravi igne urbem adfecit. cf. infra 4, 64. — 2, 5 suum militem haud perinde vulneribus quam spatiis itinerum, damno armorum adfici. 19 Germanos haud p. vulnera, luctus, excidia quam ea species dolore et ira adfecit. — *absol.* G 5 possessione et usu (argenti et auri) haud p. adficiuntur. cf. *ibid.* nulla adfectione animi. — *c. praep. in* 11, 19 is terror milites hostesque *in diversum* adfecit, nos virtutem auximus, barbari ferociam infregere. cf. Suet. Tib. 66 conviciis diversissime adficiebatur. 4, 45 Pisonem uno vulnere in mortem adfecit. cf. 62 quos principium stragis in mortem adfixerat. — 4, 64 ignis violentia urbem *ultra* solitum adfecit. cf. supra 6, 45. — *part. perf. adfectus* cf. Gell. N. A. III, 16, 15—19 et XV, 5. i. q. angegriffen opp. integer. II, 69 ut largitionibus adfectae iam imperii opes sufficerent. III, 65 credebatur adfectam eius fidem parce adfisse = geschwächten credit. cf. Her. et *adfixus* 4, 62; falso Klotz s. v. 'schwankende treue'.

adfigo. IV, 3 servus patibulo adfixus. 4, 72 milites patibulo. — 15, 44 crucibus adfixi.

adffingo. II, 4 quaeque alia laetum antiquitibus Graecorum genus incertae vetustati adffingit. 14, 62 ergo confessionem alicuius quaeri placet, cui rerum quoque novarum crimen adffingeretur.

adffinis. G 20 quanto plus propinquorum, quanto maior adffinitas numerus, tanto gratiosior senectus. III, 25 propinquos adffinis fratres trucidant. 34 a propinquis adffinibusque redemptabantur (captivi). 2, 10 propinquorum et adffinim, denique gentis suae desertor. 29 Libo . . circumire domos, orare adffines. 6, 8 illius propinqui et adffines honoribus augebantur.

adffinitas. a) G 22 iungere adffinitates. III, 4 tamquam adffinitatis cum Vitellio meminisset. 59 propinqua adffinitas Ceriali cum Vespasiano. 6, 30 adffinitatem sibi cum Seiano haud sponte coeptum. IV, 49 adffinitate Vitellii anxius. 68 domui Vespasiani per a. *innexam*. 2, 43 per a. *conexam* Germanico. 6, 36 Hyrcanis per a. *innexus* erat. 1, 10 subdole a. poenas morte exsolvisse. 16, 29 innoxiae a. poenas daturum. 6, 8 Claudiae et Iuliae domus quas adffinitate occupaverat. 9 quotusquisque adffinitatis aut amicitiae tot inlustrium virorum expers erat? 12, 4 simul adffinitatem Claudius diremit. 13, 23 claritudine generis et adffinitate Claudii, cui per nuptias Antoniae gener erat. b) *metonym.* = adffines A 44 salvis adffinitatibus et amicitias. 11, 24 iam moribus artibus adffinitatibus nostris mixti.

adffirmatio. 2, 82 iuvat credulitatem nox et promptior inter tenebras adffirmatio.

adffirmo. a) pro certo dicere, asseverare a) *absol.* I, 35 nemo scire et omnes adffirmare. β) *c. acc.* A 43 nobis nihil comperti, quod adffirmare ansim [cf. Halm]. I, 22 novos motus et clarum Othoni annum observatione siderum adffirmant. II, 1 et aderant qui arma Vitellii bellumque adffirmarent. cf. III, 22 *adseverare*. γ) *seq. acc. c. inf.*, saepe *ellipt.* D 19 quem primum adffirmavit flexisse ab illa veteri et directa dicendi via. G 2 quidam pluris deo ortos plurisque gentis appellationes . . adffirmant eaque vera et antiqua nomina. 5 nec tamen adffirmaverim nullam Germaniae venam argentum aurumve gignere. A 12 nec occidere et exurgere sed transire adffirmant (solem). I, 34 interfuisse se quidam et vidisse adffirmabant. 45 et maiores poenas daturum adffirmans. cf. com. crit. 54 adffirmantibus plerisque interfectos ac . . fore, ut . . II, 54 adffirmans . . caesos victores . . III, 20 non se decus . . eripere tam bene meritis adffirmabat. IV, 76 cunctatione crescere rem R. adffirmabat. 11, 33 non aliam spem incolumitatis Caesaris adffirmat. — IV, 60 simulata ea fuerint, an . . parum adffirmatur. δ) *impers.* II, 49 noctem quietam, utque adffirmatur, non insonnem egit. b) *comprobare* A 10 Romana classis circumvecta insulam esse Britanniam adffirmavit i. e. ad certum redegit. IV, 73 populus R. virtutem armis adffirmavit i. q. fortem se bellando ostendit. 14, 22 secutaque anceps valetudo iram deum adffirmavit. — IV, 31 miles . . dixit sacramentum, non voltu neque animo satis adffirmans.

adfficto. 6, 35 quos super eques et propioribus vulneribus pedites adffictabant. III, 18 memorem laboris ac vulnerum, quibus tam anceps proelii fortuna . . equites equosque adffictaverat. — 13, 16 comitialium morbum, quo prima ab infantia adffictaretur Britannicus. — *de civitatibus et populis* II, 56 Italia gravius atque atrocius quam bello adffictabatur. IV, 79 ne . . legio . . adffictaret Batavos. 11, 17 rex per laeta, per adversa res Cheruscas adffictabat. 13, 30 quod praefectus remigum velut infimam nationem Italiam luxuria saevitiaque adffictationem Italiam luxuria saevitiaque adffictavisset. — 2, 81 pro muris modo semet adffictando, modo . . singulos nomine ciens . . seditionem coeptabat.

adffigo. a) *propr.* a) *absol.* 2, 17 alios pruratae arbores adffixere. β) *add. loco* I, 41 Galbae imaginem solo adffixit. 4, 45 caput saxo adffixit. γ) *c. abl. instr.* II, 33 Annus Gallus lapsu equi adffictus. 14, 8 fusti caput eius adffixit. 16, 6 a quo gravis ictu calcis adfficta est. — *c. praep. in* 4, 62 quos principium stragis in mortem adffixerat. cf. *adfficio* 4, 45. b) *trsl.* a) *de civitatibus et populis* I, 2 Italia novis cladibus adfficta. II, 16 Corsicam prope adffixit . . procuratoris temeritas. 33 is primus dies Othonianas partes adffixit. III, 46 perfidia sociali prope adfficta Romana res. IV, 14 numquam magis adffictam rem R. cf. Liv. 23, 11 adfficta res R. 78 Cerialis ut incuria prope rem adffixit, ita constantia restituit. 13, 57 civitas Ubiorum malo improvise adfficta est. — 13, 31 non minus tali largitione, quam corripiendis pecuniis subiectos adffigebant. 14, 38 nihil aeque quam fames adffigebat serendis frugibus incuriosos. β) *de familiis et singulis* A 7 sequens annus gravi vulnere animum domumque eius adffixit. IV, 3 domus inlustres adffictae. 8 non magis sua oratione Thraseam quam iudicio senatus adffictum. — *in re iudiciaria* 4, 71 scelerum ministros adffixit. 52 oblita Sosiae ob eadem adffictae. 6, 18 cuius maritum Caesar adffixerat. — *part. perf. adffict.* I, 88 multi adfficta fide cf. *adfficio* III, 65. 4, 68 quod non . . florentis domus amicus adffictam deserisset. cf. Cic. p. Sulla 5, 15 ab adfficta amicitia ad florentem volare. 4, 50 unum adffictis id remedium. 71 quae (Augusta) florentes privignos cum per occultum subvertisset, misericordiam erga adffictos palam ostendebat.

adffluentia. 3, 30 per cultum et munditias copiaque et adffluentia luxu propior (Halm. *adffluentia*?). 16, 18 nihil amoenum et molle adffluentia putat.

adffluo. a) *propr.* 2, 6 Rhenus ad Gallicam ripam latior et placidior adffluens. b) *trsl.* A 29 et adhuc adffluabat omnis inventus. IV, 25 adffluentibus auxiliis Gallorum. 2, 76 adffluabant centuriones. 4, 62 adffluxere avidi talium. 6, 36 adffluentibus paulatim qui . . 14, 8 adffluere ingens multitudo. — *part. praes.* D 20 vulgus quoque adffluentium et adffluens et vagus auditor. I, 36 ut quemque adffluentium militum adspexerant. 2, 35 conventum Italiae et adffluentis provincias praesentiae eius servanda. 4, 41 cf. *adffursum*. — I, 57 quibus praesentia ex *af-*

fluenti. II, 80 laeta omnia et affluentia exceptit. exceptit. *adv.* 15, 54 simul adfluentius solito convivium initum.

adfuno. V, 23 spatium quo Mosae fluminis os amnem Rhenum Oceano adfundit. de *veneno* 1, 10 venenum vulneri adfusum. 13, 16 frigida in aqua adfunditur venenum. — 6, 28 (nido phoenicem) vim genitalem adfundere. — A 35 ruentes ita disposuit ut . . equitum tria milia cornibus adfunderentur. cf. Draeg.

adgero. 1 cf. *aggero*.

adgero. 3, 2, 57 intendere vera, adgerere falsa. 3, 67 multa adgererentur etiam insontibus periculosa. 13, 14 intendere manus, *aggerere* probra [ita Halm]. 1, 19 cf. *aggero* 1.

adgestus. 1, 35 pabuli, materiae, lignorum adgestus incusant. III, 60 locus ipse castrorum placebat, late prospectans, tuto copiarum (lebensmittel) adgestu.

adgnatus. G 19 numerum liberorum finire aut quemquam ex adgnatis necare flagitium habetur. V, 5 augendae multitudini consulitur; nam necare quemquam ex agnatis nefas [Lip-sius, Nipp. natis].

adgnosco. a) erkennen *alqm.* II, 68 adgniti dempsere sollicitudinem. 88 caesus pater militis . . deinde adgnitus. III, 25 adgnitus adgnos-scensque. V, 21 adgnitus petitusque telis. 2, 17 adgnitum a Chaucis. 21 Germanicus quo magis adgnosceretur, detraxerat tegimen. cf. 2, 17 oblitus faciem suo errore, ne nosceretur. 3, 41 captivi adgnosendum se praebuisse arguebant. 4, 63 par forma aut aetas errorem adgnoscentibus fecerat. 5, 10 quibusdam Caesaris libertis *velut* adgnitus. 13, 25 deinde adgnitum orave-rat. 47 neque servorum quisquam . . adgnitus. 14, 5 Agrippina silens eoque minus adgnita. — D 7 advenae quoque iam in coloniis suis au-ditos requirunt ac *velut* adgnosceri concupi-scunt. G 20 donec aetas separet ingenuos, virtus adgnoscat i. e. tales quales esse debeant. D 17 quos eorundem hominum aures adgnos-cere ac *velut* coniungere et copulare potuerunt.

b) fere i. q. wieder erkennen I, 23 alios ad-gnoscere, quosdam requirere. *alqd.* D 3 leges quid Maternus sibi debuerit, et agnosces quae audisti [ita Halm, cf. com. crit.]. 21 (in Cae-lianis orationibus) nitorem et altitudinem horum temporum adgnoscamus. 24 adgnoscentisne vim et ardorem Apri nostri? A 32 adgnoscent Britanni suam causam, recordabuntur Galli priorem libertatem. 14, 36 ubi ferrum virtu-tisque vincunt totiens fusi adgnovissent. 15, 15 circumstetero vias, captiva *olim* manci-pia aut iumenta adgnoscentes abstrahentesque (ut sua). — G 5 formasque quasdam nostrae pecuniae adgnoscent atque eligunt = probe norunt. c) anerkennen, eingestehen, dass etwas so sei a) *absol.* I, 78 ipse in suspenso tenuit, *vetandi* metu vel adgnoscenti pudore. 2, 30 negante reo adgnoscentes servos per tormenta interrogari placuit. β) *alqd.* III, 52 ut ex eventu rerum adversa *abnueret* vel prospera adgnosceret (tamquam a se provisiva). 75 ea confessione . . invidiam crimenque adgnovisse . . videbatur (ut suum). 4, 34 namque *spreti* exolescunt; si irascere, adgnita videntur = auf

sich beziehen. 6, 8 fortasse minus expediat ad-gnoscere crimen quam *abnuere*.

adgredior. a) *propr.* IV, 51 pari audacia for-tunaque hibernum mare adgressi i. e. ingredi, sed simul exprimit audaciam quae fuit in illa navigatione. b) α) *in re militari* A 14 Monam insulam ut vires rebellibus ministrantem. 14, 29 Monam insulam receptaculum perfugarum. A 17 Brigantum civitatem. 26 legionem nocte. 34 unam legionem furto noctis. I, 67 a tergo Helvetios. 87 Narbonensem Galliam. II, 12 ad-grediendae provinciae Narbonensi . . duces dederat. 22 neglecta aut aevo fluxa (murorum) comminus adgredi. 26 miles recens e castris fessos. 35 transgressos . . per promptissimos gladiatorum. 40 incompósitos in agmine. III, 15 exercitus. 18 hostem. 20 . . an operibus et vineis adgredienda urbs foret? 56 fessos hieme atque inopia hostes. IV, 60 incautum agmen. 79 classem. 3, 21 copias praesidium cui Thala nomen adgressas fundero. 13, 39 Artaxata. β) *in re iudiciaria* 4, 18 Sabinum. 68 hunc . . praetura functi adgrediuntur. 13, 43 filium ad-gressis accusatoribus per invidiam patris. γ) I, 78 largitione animos. II, 8 centurionem . . variis artibus adgressus est. III, 11 legatum eo atrocius. 2, 26 acrius modestiam eius. 64 Thraeciae regem astu. 11, 19 Gannascum dolo i. e. list anwenden gegen. 13, 13 per blandimenta iuvenem. 37 precibus Caesarem. 15, 50 Neronem. 16, 18 crudelitatem principis. 22 si (imperium) perverterint, libertatem ipsam adgredientur. c) *suscipere, incipere* α) I, 2 opus adgredior opimum casibus. β) *c. inf.* D 17 Caesarem ar-cere litoribus et pellere adgressi sunt. II, 86 movere et quatero quidquid usquam aegrum foret adgrediuntur. IV, 6 Marcellum Eprum accusare adgreditur. 32 si Vespasianum iuvare adgressus foret. 3, 53 quid enim prohibere et priscum ad morem recidere adgrediar? 12, 31 ea munimenta dux R. perrumpere adgreditur.

adgrego. a) *sensu med.* α) *absol.* I, 27 toti-dem in itinere adgregantur. II, 72 volgus credulum et quidam militum . . certatim adgre-gabantur. 87 adgregabantur e plebe . . Vitellio cogniti. β) *c. dat.* G 13 ceteris robustioribus ac iam pridem probatis adgregantur i. e. schaa-ren sich cf. Holtzmann. II, 66 sui cuique com-militones adgregati. 96 antequam is quoque Vespasiani partibus adgregaretur. — I, 64 his aut illis studia militum adgregantur. 15, 59 si conatibus eius conscii adgregarentur. b) *active* α) *addito pron.* I, 60 adgregantibus se Caelio cohortibus. IV, 27 paulatim adgregantibus se auxiliis. β) D 3 nostras quoque historias . . Graecorum fabulis adgregares. III, 12 animos ambiguos partibus eius adgregaverat. γ) 15, 50 ergo dum scelera principis . . inter se aut inter amicos iaciunt, adgregavere Claudium Senecio-nem . . equites R. cf. Draeg.

adhaereo. a) 2, 23 (naves) non adhaerere ancoris poterant. 13, 35 manus oneri adhaeren-tes. b) II, 25 (vineis) modica silva adhaerebat. c) 3, 21 (barbarus) inligatus praeda stativis castris adhaerebat.

adhaeresco de *personis* 3, 33 his (uxoribus)

statim adhaerescere deterrimum quemque. 11, 12 illa egressibus adhaerescere.

adhibeo. a) V, 6 si vim ferri adhibeas, pavent venae (ramorum). — IV, 81 si salubris vis adhibeatur. 12, 51 agrestia medicamina. 14, 51 quasi remedium adhiberetur. 13, 48 adhibendo remedio delectus. — 1, 23 adhibitis cruciatibus. Transfertur ad oratorem D 31 adhibebit manum et temperabit orationem i. e. die sache behandeln cf. Andr. b) α) I, 83 ni iudicium adhibeas. IV, 72 vocem precesque. 11, 25 mitem et recens repertam . . rationem. 13, 44 modum. — 12, 67 provisam iam sibi Xenophontis medici conscientiam adhibet. 13, 18 necessitatem adhibitam a principe credebant. 14, 20 non modo licentiam vitiiis permittere, sed vim adhibere. β) c. dat. D 22 verbis dilectum et compositioni artem. 35 materiae abhorrenti a veritate declamatio. 1, 46 militaribus animis adhibenda fomenta. 14, 6 medicamina vulnere et fomenta corpori. 4 occultando facinori nox adhiberetur. 2, 28 Libonem convictibus adhibet. 14, 62 amicos velut consilio. 15, 14 testis iis quae pepigissent. γ) c. praep. II, 68 adhibito ad epulas Verginio. 2, 31 ipsis quas in novissimam voluptatem adhibuerat epulis. δ) I, 14 adhibito super Vinium ac Laconem Mario Celso. II, 1 paucis amicorum adhibitis euncta utrumque perlustrat. IV, 19 adhibitis tribunis centurionibusque consultavit . . 2, 57. 3, 10 paucis familiarium adhibitis. 11, 27 adhibitis qui obsignarent. — I, 71 Otho ne hostem metueret, conciliationes adhibens [ita Halm; Her. deos testes mutuae reconciliationis. cf. com. crit.]. c) 14, 53 ego quid aliud munificentiae tuae adhibere potui quam studia . . in umbra educata [M om. tuae] i. e. für deine freigebigkeit hinzubringen, bieten; aliter Nipp.

adhortor. a) I, 38 nullo tribunorum adhortante. 12, 51 ille primo amplecti, adlevare, adhortari. b) III, 61 nullo in bellum adhortante.

adhuc. cf. Anton, die deutsche Partikel 'noch' im Lat. Halberstadt 1869. 1) = bis dahin et damals noch a) c. adiectivis et participiis A 16, 24 manentibus a. civilibus bellis. G 28, 5 sedes promiscas a. et nulla regnorum potentia divisas. I, 10, 1 Oriens a. innotus. 31, 18 invalidis a. corporibus et placatis animis. 33, 2 invalida a. coniuratio. 46, 3. II, 1, 4 incolumi a. Galba. I, 47, 8 cruento a. foro. 70, 23 hibernis a. Alpibus. II, 1, 19 incertam a. victoriam. 44, 7 multo a. die. 45, 9 ignaris a. an impetrassent. 53, 5 novus a. et in senatum nuper adscitus. 73, 4 etsi vagis a. et incertis auctoribus erat tamen in ore famaue Vespasianus. 81, 5 ignaro a. Vitellio. III, 35, 4 manente a. civili bello. 72, 11 modicae a. populi R. vires. IV, 40, 3 ignotis a. moribus. 42, 19 ignotum a. ingenium. 50, 3 obscuro a. coeptae lucis. 52, 14 saevo a. mari. 1, 5, 13 spirantem a. Augustum an exanimem reppererit = oder schon. 8, 26 diem crudi a. servitii. 17, 4 novum et nutantem a. principem. V, 1, 15 (spes) occupandi principem a. vacuum. 1, 44, 16 castris trucibus a. sceleris memoria. 2, 59, 7 quamvis flagrante a. Poenorum bello. 82, 14 vivente

a. Germanico Suria egressi. 84, 1 recenti a. maestitia. 3, 12, 18 si incerta a. ista et scrutanda sunt. 64, 3 sincera a. inter matrem filiumque concordia. 4, 8, 14 rudem a. nepotum aetatem. 53, 4 habilem a. iuventuti sibi. 56, 8 stante a. Punica urbe. 5, 7, 2 multo a. coetu. 11, 14, 7 rudibus a. Graecorum populis. 13, 1, 16 abditis a. vitiiis. 16, 6 innoxia a. ac praecalida potio traditur Britannico. dein adfunditur venenum. 34, 9 mollibus a. initiis. 15, 18, 2 decreta ab senatu integro a. bello neque tum ommissa, dum aspectui consulitur sprete conscientia. 29, 15 insita a. oculis exercituum R. caedes. 69, 11 vigens a. balneo infertur. 70, 3 fervido a. et compote mentis pectore. 16, 5, 1 severaque a. et antiqui moris retinente Italia. b) c. imperfecto 2, 33, 5 erat quippe a. frequens senatoribus si quid e re publica crederent, loco sententiae promere. 5, 3, 2 incolumi Augusta erat a. perflugium, tunc velut frenis exsoluti . . 14, 63, 6 meminerant a. quidam Agrippinae a. Tiberio, recentior Iuliae memoria obversabatur a. Claudio pulsae. c) addita negatione I, 31, 3 forte magis et nullo a. consilio. 14, 2 quamquam nihil a. de Vitellio certum, comitia imperii transigit. 16, 14 neque erat a. damnati principis exemplum. 55, 18 neque enim erat a. cui inputaretur. 2, 76, 4 nihil a. inexpiabile admissum. 3, 26, 1 nulla a. mala libidine. 15, 27, 4 nec enim a. eo ventum, ut certamine extremo opus esset = nondum. 2) = etiam nunc, sed de re cuius finis iam prope est. A 37, 1 Britanni qui a. pugnae expertes summa collum insederant, degredi paulatim. 35, 1 et adloquente a. Agricola. 16, 32, 1 loquentis a. verba Soranus excipit. G 22, 12 gens non astuta nec callida aperit a. secreta pectoris licentia ioci. 38, 3 maiorem enim Germaniae partem obtinent, propriis a. nationibus nominibusque discreti, quamquam in commune Suebi vocentur. (Locus dubius; Schweizer-Sidler in ed. dicit: adhuc ist hier = πρὸς τοῦτοις, sie zerfallen zudem . . ; alii alia cf. Kritiz in ed., Boetticher in lex. p. 33.) 19, 10 melius quidem a. eae civitates, in quibus tantum virgines nubunt. (Locus dubius; Handius enim, Kritiz, Baumstark, Schweizer-Sidler ad comparativum melius referunt, more priorum = etiam). — 14, 15, 1 ne tamen a. publico theatro deonestaretur, instituit ludos iuvenalium vocabulo = für jetzt noch nicht. I, 15, 20. 15, 33, 3 cf. sub 3. 3) = bisher nur noch, erst nur D 25, 35 cum fatear quaedam eloquentiae eorum ut nascenti a. nec satis adultae defuisse. I, 31, 11 incipiens a. et necdum adulta seditio. 4, 7, 4 incipiente a. potentia. A 45, 3 una a. victoria Carus Metius censebatur. III, 9, 15 (quippe tres a. legiones erant). I, 36, 14 et quos a. singulos exstimulaverat, accendendos in commune ratus. IV, 5, 11 quaestorius a. a Paeto Thrasea gener delectus. 42, 30 et quem a. quaestorium offendere non audeamus, praeforium et consularem visuri sumus? I, 15, 20 fortunam a. tantum adversam tulisti. 15, 33, 3 nam a. per domum aut hortos cecinerat. 4) = hodie quoque, noch heute, bis heutigen tages D 37, 7 haec vetera quae in antiquariorum bibliothecis a.

manent. G 3, 16 monumenta a. extare. 28, 8 manet a. Boihaemi nomen significatque loci veterem memoriam. 28, 11 cum eodem a. sermone, institutis, moribus utantur. 34, 7 et superesse a. Herculis columnas. III, 60, 9 esse a. Vitellio vires. IV, 17, 21 multos a. in Gallis vivere ante tributa genitos. V, 4, 9 longam olim famem, crebris a. ieiuniis fatentur. 1, 59, 11 cerni a. Germanorum in lucis signa Romana. 2, 46, 8 cum coniunx, cum filius eius servitium a. tolerant. 88, 15 caniturque a. barbaras apud gentes. 11, 23, 9 suffecisse olim indigenas consanguineis populis. Quin *adhuc* memorari exempla. 5) = noch immer, fortwährend A 29, 13 *iamque* super triginta milia armatorum aspiciantur et *adhuc* adfuebat omnibus iuventus. 4, 23, 5 *iamque* tres laureatae in urbe et a. raptabat African Tacfarinas. Similiter esse videtur in IV, 11, 12 erantque in civitate a. turbida et novis sermonibus laeta, qui .. = in der immer noch aufgeregten. 6) = noch ferner, noch in zukunfte 1, 48, 2 quamquam contracta multitudinem dandum a. spatium ratus. 2, 26, 18 si foret a. bellandum, relinqueret materiem .. 3, 15, 7 an *adhuc* experiretur dubitans. 22, 6 Quirinus post dictum repudium a. infensus, quamvis infami ac nocenti miserationem addiderat. 4, 40, 32 quid intra animum volutaverim, quibus a. necessitudinibus immiscere te mihi parem, omittam *ad praesens* referre. 7) = *insuper, praeterea* A 33, 5 militem accendendum a. ratus. G 10, 9 sin permissum, auspiorum a. fides exigitur i. e. so ist noch ausserdem erforderlich. 29, 12 cetera similes Batavis, nisi quod ipso a. terrae suae solo et caelo acrius animantur (Locus dubius; Hand I. p. 165 = adeo; Baumstark = zur stunde noch; Schweizer-Sidler = insuper; alii, ut Boetticher s. v. ad comparativum 'acrius' referunt particulam). 1, 17, 10 ac si quis tot casus vita superaverit, trahi a. diversas in terras. 4, 55, 21 *auctamque* a. Lydorum opulentiam missis in Graeciam populis. 14, 52, 5 tamquam ingentes et privatum modum evectas opes a. *augeret*. — Huc referamus locum dubium 3, 42, 10 praemissusque cum delecta manu Iulius Indus inconditam multitudinem a. disiecit = den noch dazu ungeordneten haufen. Particula 'adhuc' pertinet ad coniuncta vocabula 'inconditam multitudinem'. (Hand I, 162: ne coniungas 'inconditam adhuc', intellige: 'antequam multitudo se certo ordine congregavisset' = damals noch ungeordnet. Sed Nipp. transposuit particulam: inconditam a. multitudinem; alii ad alias interpretandi rationes confugiunt.)

adiaceo. a) *absol.* 1, 61 adiacebant fragmina felorum eorumque artus. II, 93 adiacente Tiberi. b) de *personis* c. dat. loci 1, 65 cum ipsi passim adiacerent vallo, oberrarent tentoriis. 4, 48 munitionibus. 15, 58 vincta agmina .. foribus hortorum adiacere. — *adiect.* 13, 55 adiacentium populorum miseratione = finitiorum. *subst.* V, 14 cuius obiectu revolutus annis adiacentibus superfunderetur. 1, 79 Velinum lacum in adiacentia erupturum.

adicio. a) α) II, 61 adiectis a Vitellio cohortibus. V, 23 adiecta ingens litrium vis. 13, 35

adiecta ex Germania legio. 15, 2 adiectis Adiabenorum auxiliis. 25 quinta decuma legio .. e Pannonia adiecta est. — 1, 54 Tiberius Drususque et Claudius et Germanicus adiciuntur i. q. comites adduntur. *c. dat.* II, 65 Cluvius comitatu principis adiectus. — *de reis et damnatis* 15, 56 adicit A. Senecam. 62 educatoris necem adiceret. 16, 22 adicitque Marcellum Eprum. cf. 11, 4 pergit Suillius addere reos equites R. *c. dat.* 6, 9 et Vinicianus Pollioni patri adiciebatur. — 12, 10 iam fratres, iam propinquos .. caedibus exhaustos. adici coniuges gravidas, liberos parvos .. β) A 9 adiecto pontificatus sacerdotio. 3, 64 ideo Augustales adiectos. 6, 37 gazam et paratus regios adicit. 11, 14 Claudius tres literas adicit. 16, 4 offert victoriam cautus adicitque faundiae coronam. — *c. dat.* 11, 4 adicit Vitellius sestertium deciens Sosibio. γ) A 26 mox ab universis adici clamorem. 1, 29 adiciendos *ex* duce metus. 12, 1 promere sententiam et adicere rationes iubet. 47 adicit iusiurandum. 13, 41 adicitur miraculum. 15, 14 adiecisse deos dignum Arsacidarum. 16, 11 ea caedibus peractis ludibria adiciebantur. — *de accusatore* 3, 22 adiciebantur adulteria, venena. 14, 11 adiciebat crimina longius repetita. — *c. dat.* I, 15 et mihi egregium erat Crassi subolem in penates meos adiscere et tibi insigne erat Lutatiae decora nobilitati tuae adiecisse. 41 plerumque volnera trunco iam corpori adiecta [Grossetius adacta cf. 1, 61. 6, 41]. II, 76 .. adiciatue consilio periculum suum. III, 8 adiciebat imperio consilium. 12, 52 inpuentiam paupertati. 14, 56 his adicit complexum et oscula. 15, 27 simul consilio terrorem adicere. 55 adicit dictis constantiam. — G 27 quorundam igni et equis adicitur. IV, 53 altitudo aedibus adiecta. 2, 65 sanciendo foederi convivium. δ) G 3 aram Ulixi consecratam, adiecto Laertae patris nomine. 39 adicit auctoritatem fortuna Senonum. 13, 46 ut id quoque vinculum potentiam *ei* adiceret = auget. — 2, 26 si proxima aestas adiceretur, posse bellum patrari. 14, 20 noctes quoque *dedecori* adiectas = adsumptas. — 5, 6 memoriam nostri .. laeti retineatis, adiciendo me quoque *uis*, qui .. = adnumerando. 3, 6 si modus adiceretur = adhiberetur. ε) *seq. acc. c. inf.* G 45 et radios capitis adspici persuasio adicit. b) de eo quod in *sermone* adicitur = *addere* α) IV, 59 adiecere qui missi erant exemplum. 6, 24 vocesque deficientis adiecerat (centurio). 15, 51 adicitque questus et destinationem vindictae. β) 2, 33. 4, 21 adiecitque in domo eius venenum esse. 14, 50. 15, 16 adiecit iureiurando cautum esse. 4, 70 *adiecto*, trepidam sibi vitam. c) in *enumeratione* D 9 adice quod .. 17 adice Tiberii tres et viginti, et .. annos.

adiectio. I, 78 Emeritensibus familiarum adiectiones .. dedit.

adigo. A) *propr.* a) de *navibus absol.* 2, 7 dum adiguntur naves. — II, 83 classem e Ponto Byzantium adigi iusserat. III, 47 lectissimas Liburnicarum omnemque militem Byzantium adegerat. 11, 18 triremes alveo Rheni, ceteras navium .. per aestuaria et fossas adigit.

b) de telis IV, 23 crates vineasque parantibus adactae tormentis ardentibus hastae. c) de vulneribus = infligere I, 61 vulnus Varo adactum. 6, 35 vulnus per galeam adigit. B) trsl. a) α) c. praep. ad 12, 22 a quo ad mortem adigeretur = cogere. cf. 13, 25. 15, 35 mori. β) c. dat. 12, 20 hinc dolor iniuriarum et libido vindictae adigebat = ad vindictam [Lipsius *huc*, quod immerito recepit Nipp.]; alii *absolute* intelligunt verbum et hinc = ab hac parte. γ) I, 55 (pro Galba). 76. II, 55. 79. III, 58. 1, 37 sacramento. II, 14. 73. 80. III, 13. 43 (bis). IV, 21. 59 (in eadem verba). 61 (Galliarum). 1, 34 in verba alicuius. IV, 70 se ispaie in verba Vespasiani adigunt. eodem sensu 15 universos adigit (sc. sacramento). 31 adigente Hordeonio Flacco .. dixit sacramentum. b) α) *absol.* A 28 adactis per vim gubernatoribus. β) c. *infin.* = cogere, impellere 4, 29 exsequi accusationem adigitur. 45 edere conscios. 6, 27 capessere provincias. 41 pati tributa. 11, 10 per saevitiam .. adigit Parthos mittere ad principem R. occultas preces. 25 flagitia uxoris noscere ac punire adactus. 12, 4 adactus Silanus eiurare magistratum. 59 saevissima quaeque promere adigebatur Agrippinae artibus. 13, 25. 15, 35 mori. 14, 24 carne pecudum propulsare famem adacti. — 15, 33 acriore in dies cupidine adigebatur Nero promiscas scenas frequentandi.

adimo. a) c. *opp.* I, 52 adimendis adsignandisve militiae ordinibus. 87 cui ademptum a Galba tribunatum reddiderat. 4, 43 (ius templi) armis ademptum ac post .. redditum. 12, 58 redditur Rhodiis libertas, adempta saepe aut firmata. 13, 27 dispiceret quisque merita tandem concederet quod datum non adimeretur. 56 arbitrium penes Romanos maneret, quid darent, quid adimerent. b) I, 8 finibus ademptis. II, 65 non adempta Hispania. 4, 41 minui sibi invidiam adempta salutantum turba. 6, 31 Abdus ademptae virilitatis. 13, 43 adempta bonorum parte. 15, 71 magnis primum et integris opibus, post ademptis. 16, 3 ademptis bonis. 14, 48 adimendam reo praeturam. c) A2 adempto per inquisitiones etiam loquendi audiendique commercio. I, 79 lubrico itinerum adempta equorum pernicitate. IV, 36 quippe omnem pudorem nox ademerat. 1, 15 neque populus ademptum ius questus est. 11, 16 adimi veterem Germaniae libertatem. 16, 18 ademptaque defensione. 34 filiaeque communi subsidium unicum non adimere. — III, 20 adempto omni prospectu. 2, 23 incerti fluctus prospectum adimere. 13, 5 quod visum arceret, auditus non adimeret.

adipiscor. 6, 8 fatebor et fuisse me Seiano amicum, et ut essem expetisse, et postquam adeptus eram laetatum. α) de imperio et honoribus publicis I, 2 sacerdotia et consulatus ut spolia adepti. 15 principatum bello. 72 praemia virtutum vitii adeptus. II, 78 haec (triumphalia et consulatus). 82 egregios viros et mox summa adeptos cf. sub β. D 10. 11, 26. II, 86 procreationem. 91 maximum pontificatum. 100 praefecturam praetorii. III, 6 primum pilum. 74. 1, 53. 2, 42. 13, 1 imperium. III, 86. 16, 27 consulatum, sacerdotia, nomen, locumque inter primores. 1, 13 principem locum.

3, 24 honores. 48. 4, 44 insignia triumphii. 3, 75. 6, 39 consulatum ac triumphale decus. 11, 20 Curtius Rufus eundem honorem adipiscitur. 22 quaesturam. 11, 23. 14, 50 adipiscendorum honorum ius. 11, 25 primi Aedui senatorum in urbe ius adepti sunt. 15, 33 antiquitus sacras coronas adeptus. *part. perf. pass.* 1, 7 tamquam adeptus principatu. — c. *genit.* 3, 55 ea arma, quis Galba rerum adeptus est. 12, 30 dum adipiscerentur dominationis [M dominationes, em. amicus Ryckii. cf. 6, 45 dum dominationis adipisceretur]. cf. sub v. *apiscor* undecim exempla. β) de aliis rebus D 10 summa adepturus in levioribus subsistis. 11, 26 Silius summa adeptus. IV, 17 armaque et naves. 42 magnam pietatis eloquentiaeque famam. 14, 22 quantoque metu occultior, tanto plus famae adeptus. 23 clementiae famam. 36 quod modica manus universi exercitus famam adipiscerentur. 3, 54. 11, 14 gloriam. 12, 48 poteretur Radamistus male partis, dum invisus infamis, quando id magis ex usu, quam si cum gloria adeptus foret [Nipp. depulsus]. 1, 32 caede Gai Caesaris memoriam apud posteros. 72 quantoque plus adeptus foret, tanto se magis in lubrico dictitans. 74 potentiam apud unum, odium apud omnes adeptus. 4, 39 ac tamen, quod pulcherrimum adeptus, ut .. 55 aede Augusto ibi sita satis adeptos (Pergamenos). 13, 43 pretia scelerum.

aditus. a) de loco A 24 aditus portusque per commercia et negotiatores cogniti i. e. loca ad naves appellendas apta. I, 32 firmandos aditus. 87 Alpes et ceteri Galliarum aditus Vitellianis exercitibus claudabantur. III, 71 ni Sabinus revolsus statuas in ipso aditu vice muri obiecisset. tum diversos Capitolii aditus invadunt. 2, 20 ut pars aequo in silvam aditu cederet. 12, 31 locum saeptum agresti aggere et aditu angusto. 33 sumpto loco, ut aditus, abscessus cuncta nobis inportuna et suis in melius essent. 68 cunctos aditus custodiis clauderat. 16, 5 dum per angustias aditus et ingruentem multitudinem enituntur. b) de hominibus = zutritt 2, 2 prompti aditus, obvia comitas. 4, 41 sua in manu aditus. 13, 46 accepto aditu. 15, 53 promptiores aditus erant laetitia spectaculi. 60 cur Pisonem aditu arceret? — 2, 28 aditum ad principem postulat. 4, 68 ad quem non nisi per Seianum aditus. c. *genit.* 13, 4 patrum aditum praerberent i. e. consules eos in senatum introducerent. 16, 1 principis aditum emeratus. 10 quia aditu Neronis prohibebatur. 27 aditum senatus globus togatorum obsederat. c) = *facultas et ius adendi* V, 8 ad fores tantum Iudaeo aditus. 3, 30 prompto ad capessendos honores aditu.

adiumentum. 12, 61 Claudius, facilitate solita, quod uni concesserat, nullis extrinsecus adiumentis velavit. 16, 17 Annaeum Lucanum genuerat, grande a. claritudinis.

adiungo. a) G 44 remos in ordinem lateribus adiungunt. — I, 61 adiuncto exercitu. 79 adiunctis auxiliis. II, 8 a. desertoribus. III, 79 a. quibusdam. IV, 79 adiuncta Britannica classe. — IV, 80 adiunctis prioris vitae criminibus. 15, 55 adiungere crimen. 73 confessionesque

damnatorum adiunxit. 60 proximam necem Latorani Nero adiungit. — de *comitatu* I, 46 adiungitur Licinius Proculus. 11, 1 a. Sosibius Britannici educator. *c. dat.* D 29 cui a. unus aut alter ex omnibus servis. — III, 44 at Britanniam vetus erga Vespasianum favor .. adiunxit i. e. in Vespasiani partes adduxit. 3, 44 ut eo pignore parentes, propinquosque eorum adiungeret. 6, 33 contra Pharasmanes adiungere Albanos, accire Sarmatas. *sensu med.* I, 59 nec in Raeticis copiis mora, quominus statim adiungerentur. III, 50 undecima legio *sese* adiunxerat. — *c. dat.* I, 31 legio praetorianis adiungitur. 64 digressas (legiones) exercitui suo Valens adiunxerat. 70 Siliani transire in partes et ut donum aliquod novo principi firmissima municipia .. adiungere. 74 (praetorianos) legatis Otho adiunxerat. II, 14 quibus adiuncta Ligurum cohors. 27 quas (legiones) Fabio adiunctas rettulimus. 57 ipse e Britannico exercitu octo milia sibi adiunxit. III, 6 inde Patavium et Ateste partibus adiungere. IV, 66 Nervios in fidem acceptos copiis suis adiunxit. 15, 27 adiungit legatis centuriones cum mandatis. *sensu med.* 12, 13 fessi .. copiis Carenis adiunguntur. — 3, 16 qualicumque fortunae meae non est adiunctus = *implicatus*. 4, 37 placitum iam exemplum promptius secutus sum, quia cultui meo veneratio senatus adiungebatur. 13, 55 quinquaginta annorum obsequio id quoque adiungere, quod .. b) de eo quod in *sermone* adiungitur. 3, 47 simul causas, cur .. adiunxit. 15, 29 cetera temperanter adiungit. 4, 40 ad ea Tiberius adiunxit (seq. acc. c. inf.).

adiutor in rebus publicis gerendis. 3, 12 Pisonem adiutorem Germanico datum .. rebus apud Orientem administrandis. 4, 7 querens in columi filio adiutorem imperii alium vocari.

adiutrix. De nomine legionis. II, 43 e parte Othonis prima Adiutrix. III, 44 et sic passim.

adiuvo. a) de personis A 21 hortari privatim, adiuvere publice, ut .. IV, 9 censuerat Helvidius ut Capitolium restitueretur, adiuveret Vespasianus. 12, 62 piratico bello adiutum Antonium memorabant. aliqua re 3, 35 consensu adulantium haud adiutus est [ita Halm ex con. I. Gron. cf. com. crit. et Nipp.]. 13, 37 Tiridates super proprias clientelas ope Volgesi fratris adiutus. b) de rebus D 16 si impetravero, ut vos quoque sermonem hunc nostrum adiuvetis. I, 65 adiutos Vindicis conatus .. referendo. III, 11 adiutam a se Pannonicorum ultionem referentes. V, 22 prima caedes astu adiuta. 12, 3 praevalere haec adiuta Agrippinae inlecebris. — 12, 67 ille tamquam nisus evomentis adiuveret.

adlabor. 1, 70 modice adlabente aestu.

adlego. IV, 84 munera preces mandata regis sui Scydrthemidi adlegant.

adlevo. a) *propr.* 1, 22 miles adlevatus circumstantium umeris. 12, 19 adlevat supplicem. 51 ille primo amplecti adlevare adhortari = attollere (vel consolari?). b) *trsl.* I, 52 redditi plerisque ordines, remissa ignominia, adlevatae notae. II, 63 ne adlevasse videretur, impulit ruentem. 1, 26 adlevandis laboribus. 14, 63 praesentem saevitiam melioris olim fortunae

recordatione adlevabant. — *sensu med.* 6, 43 adlevatur animum (opp.: territus).

adlicio. I, 24 mobilissimum quemque ingenio .. adliciendo. 61 adlicere vel, si abnuerent, vastare Gallias iussus. 78 spe vulgum adlicendi. II, 5 natura atque arte compositus adlicendis etiam Muciani moribus. 85 Moesicae legiones per epistulas adliciebant Pannonicum exercitum aut abnuenti vim parabant. 5, 2 aptus adlicendis feminarum animis. 10 adliciebantur ignari fama nominis. — IV, 56 adlicendos potius in societatem.

adligo. G 24 adligari se ac venire patitur. D 13 quod adligati communi adulatione nec imperantibus umquam satis servi videntur nec nobis satis liberi? [Schneider; codd. cum adulatione.]

adloquium. a) *sing. num.* III, 36 non adloquio exercitioque militem firmare. 1, 71 cunctos adloquio et cura sibi et proelio firmabat. 4, 8 firmatos adloquio adulescentulos. b) *plur. num.* II, 49 vacavit abeuntium adloquii. V, 1 comitate et adloquiis officia provocans. 4, 8 vix propinquo adloquia tolerari.

adloquor. a) *absol.* α) in re militari A 35 adloquente adhuc Agricola. I, 82 manipulatim. IV, 33 non adloqui, non pandere aciem. 46 adloquentem Domitianum firmati iam excepere. β) 5, 7 ut cuique adsistere, adloqui animus erat. b) *c. acc. pers.* α) I, 29 pro gradibus domus vocatos in hunc modum. II, 9 adloquendos sibi milites. 100 praetexto classem adloquendi. III, 32 vocatos ad contionem .. adloquitur, magnifice victores, victos clementer, de Cremona in neutrum. 63 circumdatos clementer. IV, 73 Treveros ad contionem vocatos ita a. β) II, 20 togatos. 80 in adulationem effusos. III, 37 senatum composita in magnificentiam oratione. IV, 65 coram adire adloquique Veledam. 2, 71 adsistentes amicos in hunc modum. 3, 17 interfectricem nepotis adspicere, adloqui, eripere senatui. 6, 20 quem .. Graecis verbis in hanc sententiam adlocutus est [M om. est.]. 16, 19 adloqui amicos.

adluo. G 45 dextro Suebici maris litore Aestiorum gentes adluuntur. II, 81 quidquid provinciarum adluitur mari. III, 42 qua Picenus ager Hadria adluitur. 14, 4 (villa) flexo mari adluitur. 13, 39 amnem Araxen, qui moenia adluit.

adminiculum. a) fere *propr.* 14, 54 quo modo [in] militia aut via fessus adminiculum orarem, ita in hoc itinere vitae senex .. praesidium peto. b) *trsl.* D 2 ingenium eius nullis alienarum artium adminiculis inniti videtur. 12, 5 gravissimos principis labores .. egere adminiculis.

administratio. D 6 idque .. non officii alicuius administrationi dari. A 9 (provincia) splendidae inprimis dignitatis administratione ac spe consulatus. 19 officii et administrationibus potius non peccaturos praepone. II, 5 vicinis provinciarum administrationibus invidia discordes. 58 addita per Galbam Tingitanae provinciae administratione. 3, 71 provinciarum administrationem Dialibus non concedi.

administro. a) I, 13 comiter administrata

provincia. 6, 27 administrandae Suriae imagine. 29 male administratae provinciae arguebatur. *14, 54 iube rem *per* procuratores tuos administrari. 16, 17 acquirendae pecuniae brevius iter credebatur *per* procuraciones administrandis principis negotiis. *b)* I, 10 bellum tribus legionibus administrabat. 3, 12 rebus apud orientem administrandis. 13, 6 num proelia quoque et obpugnaciones urbium et cetera belli *per* magistratos administrari possent, anquirebant.

admirabilis. D 30 ex multa eruditione .. exundat et exuberat illa a. eloquentia.

admiratio. *a)* D 34 quas hodie quoque cum admiratione legimus. A 46 admiratione te potius et immortalibus laudibus et, si natura suppeditet, similitudine colamus. G 7 duces .. admiratione praesunt. I, 41 ut cuique odium aut a. fuit. II, 68 manebat a. viri et fama, sed oderant ut fastiditi. 71 namque et Nerone ipsam Vitellius admiratione celebrabat. 15, 30 Tiridaten admiratione prisci moris adfecit. *b)* = *stupor* II, 53 hinc a. et plura interrogandi pudor. 6, 21 trepidus admirationis et metus. 24 penetrabat pavor et admiratio.

admirator. D 19 antiquorum admiratores. 21 a. eius.

admiror. I, 71 eandem virtutem admirantibus cui irascebantur. 12, 51 modo virtutem admirans, modo timore aeger. — *c. acc. c. inf.* 16, 3 seque tunc primum elusum admirans.

admisceo. V, 7 lectae harenae admixto nitro in vitrum exocuntur. — 2, 80 admixtis desertoribus. I, 49 caput cremato iam corpori admixtum est.

admitto. *a)* IV, 60 neque ante preces admittis, quam .. *b)* *feri pati* I, 30 admittitis exemplum? II, 40 hosti, non admissuro, quo minus .. [Micyllus omissuro, quod rec. Halm, Nipp., Her.]. *c)* de *rebus malis* 2, 76 nihil adhuc inexplabile admissum. 4, 45 facinus atrox admissum a quodam. 14, 2 stuprum cum Lepido .. admiserat. 40 Romae insignia scelera .. admittunt. *part. perf.* D 12 qui bene facta canerent, non qui male admittis defenderent. 14, 62 levi post admissum scelus gratia. — *subst.* = delictum IV, 44 cunctis sub Nerone admittis data impunitas videbatur. 11, 4 cum idem de admittis Poppaeae sentiam.

admodum. *a)* de *actate* D1 iuvenis admodum. A 7 iuvene a. Domitiano. II, 78 iuv. a. Vespasiano. IV, 5. 42 iuvenis a. 1, 3 a. adolescentem. 4, 13 a. infantem. 44 hunc a. adolescentem. *b)* de *numero c. adiect. pauci* A 14 paucis a. castellis in ulteriora promotis. G 17 exceptis a. paucis. 1, 9 pauca a. vi tractata. 4, 51 nisi a. pauci. 5, 2 paucis a. receptis. 13, 39 nullo milite amisso, paucis a. vulneratis. *c)* *c. aliis adiect.* 2, 80 castellum Ciliciae munitum a. occupat. 3, 29 plebi a. laetae. 6, 15 causis a. vagis. 13, 51 aliaque a. aequa.

admoneo. *a)* *absol.* D 37 ut subinde admoneo. G 37 non Samnis, non Poeni, non Hispaniae Galliaeve, ne Parthi quidem saepius admoneo. 15, 45 ac si sitis admoneo, profluente aqua vitam tolerat. *b)* *alqm.* D 19 (oratorem) saepe retro admoneo atque alio transgredientem revocant. *c)* *alqm. alicuius rei* I, 64 ni

Valens animadversione paucorum oblitus iam Batavos imperii admoneo. II, 99 simul odium invidiaeque erga Fabium Valentem admonebatur. III, 24 veterum recentiumque admoneo, ut .. Sarmatas pepulissent. cf. Draeg. Synt. 153, 4. IV, 17 simul secretis sermonibus admoneo malorum. 45 senatus consultum quo Senensium plebes modestiae admoneo. 1, 12 Tiberium victoriarum suarum quaeque in toga .. egregie fecisset, admoneo. 4, 8 consules .. honoris locique admoneo. 14, 62 accitum Caesar operae prioris admoneo. 15, 12 legiones adire, hortari, priorum admoneo. *d)* de *aliqua re* 3, 54 quantum istud est, de quo aediles admoneo. *e)* *c. acc. c. inf.* A 25 excedendum potius quam pellerentur ignavi specie prudentium admoneo. 35 arcessendas perique legiones admoneo. G 18 matrimonii auspiciis admoneo venire se laborum sociam. 15, 55 nisi Milichum uxor admoneo Antonium Natalem multa cum Scaevino ac secreta conlocutum et esse utrosque C. Pisonis intimos. *f)* *c. inf.* 4, 52 correptam Graeco versus admoneo non ideo laedi, quia non regnaret. 6, 7 admoneo C. Cestium dicere senatui, quae ... 15, 67 admoneoque fortiter protendere cervicem. *g)* 3, 25 ea res admoneo, ut de principiis iuris .. altius disseram. 13, 5 nisi .. Seneca admoneo, venienti matri occurreret. *h)* IV, 7 hoc senatus iudicio velut admoneo principem, quos probet.

admoneo. III, 81 admoneo modestissimi cuiusque et aliis munitantibus.

admoveo. *a)* *propr.* *a)* G 45 si naturam succini admoneo igni temptes. III, 42 admoneo exercitu. 84 cuncta validissimarum urbium excidiis reperta simul admoneo. 2, 17 admoneo sagittariis per ludibrium figebantur. 69 admoneo hostias (sc. aris) .. profurbat. 12, 47 qui ea vincula admoneo i. e. inciebat. *β)* *c. dat.* I, 66 ut Luco faces admoneo. 4, 69 foraminibus et rimis aurem admoneo. 11, 35 admoneo Silius tribunali. 38 ferrum frustra iugulo aut pectori per trepidationem admoneo. 13, 39 scalas moenibus. 54 imbellem aetatem per lacus admoneo ripae. 7 Nero iuventutem .. supplendis Orientis legionibus admoneo .. iubet. *b)* *trsl.* D 40 contiones adsiduae .. quantum ardorem ingenii, quas oratoribus faces admoneo! V, 16 proprios stimulos legionibus admoneo, domitores Britanniae appellans. 3, 56 Tiberius Drusum summae rei admoneo. 12, 66 admoneo supremis Claudius. 14, 53 quartus decimus annus est, ex quo spei tuae admoneo sum.

adnecto. *a)* IV, 77 pons qui ulteriora coloniae adnectit. II, 14 (praetorianis in litore) adnecta classis. *b)* *α)* I, 4 pars populi magnis domibus adnecta. 5, 1 sanguini Augusti *per* coniunctionem Agrippinae et Germanici adnecta. 12, 52 adnectebatur crimini Vibia mater eius i. q. implicabatur. cf. *conectere* 6, 47. *β)* *absol.* cf. *addere, adicere*. 2, 26 simul adnectebatur, si foret adhuc bellandum, relinqueret ... 4, 28 adnectebaturque (seq. acc. c. inf.). — *adiect.* 2, 64 quod incultum, ferox, adnectum hostibus i. q. vicinum.

adnexus. III, 34 Cremona adnexu conubiisque gentium adolevit.

adnitor. a) *propr.* 3, 61 Latonam partu gravidam et oleae admisam. b) *trsl.* I, 47 adnitenibus cunctis abolere convicia. cf. Her. III, 43 pagani . . . potentiae spe iuvare partes adnitenibus retinere morem. V, 8 rex Antiochus demere superstitionem et mores Graecorum dare adnitus. — *absol.* 12, 63 (onerum) finem aut modum orabant, adnitenente principe, qui . . .

adno. c. *dat.* 14, 29 equites vado secuti aut altiores inter undas adnantes equis tramisere = iuxta equos nantes.

adnoto. a) *observare et observata eloqui*, die bemerkung machen *seq. acc. c. inf.* A 22. III, 37. 12, 25 adnotabant periti. 13, 3 a. seniores. 15, 41 fuere qui adnotarent. 15, 23 adnotatum est. b) *animadvertere seq. nom. c. inf.* 13, 35 adnotatusque (est) miles . . . ita praeriguisse manus. c. *acc.* 14, 2 iamque lasciva oscula et praenuntias flagitii blanditias adnotantibus proximis.

adnumero. IV, 5 qui . . . cetera extra animum neque bonis neque malis adnumerant. 77 adnumerabor Numisiis et Herenniis. 14, 53 egone . . . proceribus civitatis adnumero?

adnuo. 15, 58 Subrio adsistenti adnuentique an . . . caedem patraret *renuit*. — A 42 cum adnuisset [Wex, Kritz annuisset], 3, 68 adnuente Tiberio. 11, 7 postquam adnuuit. 30 illa adnuente. — c. *dat.* II, 4 ubi magnis consultis adnuere deam videt. 12, 48 ne tamen adnuisse facinori viderentur. 15, 16 an paci adnueret. — c. *acc.* D 33 cum Aper quoque et Secundus idem adnuissent [B. C. et Mich. annuissent], IV, 53 id solum religio adnuere . . . credebatur = concedere. 14, 60 vi tormentorum vietis quibusdam ut falsa adnuerent i. e. *adfirmarent*. [In 11, 7. 30. 14, 60. 15, 16 Nipp. in ed. crit. annuere.]

adoleo. a) *cremare* 6, 28 patrium corpus in Solis aram perferre atque adolere. b) *in re sacra* II, 3 precibus et igne puro altaria adolentur. cf. Her. 14, 30 cruore captivo adolere aras . . . fas habebant. cf. Draeg.

adoleo. a) *propr.* a) de *hominibus* G 31 ut primum adoleverint. 11, 21 postquam adolevit. 12, 65 adolesceret, patris inimicos depelleret. *part. perf.* III, 25. 33 a. virgo. 2, 3 apud Dahas a. 67 iisque nondum a. 4, 3 nepotes a. 13 illic adultus inter extorres. 6, 31 interfectis plerisque aut nondum a. 11, 16 filius hostili in solo a. 13, 14 adultum iam esse Britannicum. b) de *phoenice ave* 6, 28 primam adulto curam sepeliendi patris. c) de *plantis* V, 7 solidam in speciem adolere. b) *trsl.* a) de *hom.* IV, 24 non Primi Antonii neque Muciani ope Vespasianum magis adolevisse i. e. eius vim et auctoritatem magis crevisse, auctam esse. V, 8 Parthis nondum adultis. c. *dat.* II, 73 quantum . . . socordiae Vitellio adoleverit. b) de *aetate* 2, 43 suam aetatem vergere, Drusi nondum satis adolevisse. 12, 8 utque Domitii pueritia tali magistro adolesceret. c) de *tempore* III, 23 adulta nocte luna surgens. 2, 23 aestate iam adulta. 11, 31 a. autumnus. 13, 36 donec ver

adolesceret. d) de *variis rebus* D 25 quaedam eloquentiae nascenti adhuc nec satis adultae defuisse. I, 31 incipiens adhuc et necdum adulta seditio. 15, 73 coeptam adultamque et revictam coniurationem. II, 38 potentiae cupido cum imperii magnitudine adolevit erupitque. IV, 48 legatorum vis adolevit diurnitate officii. 61 Veledae auctoritas adolevit. 1, 46 duorum adulescentium nondum adulta auctoritate. 2, 50 adolecebat interea lex maiestatis. 3, 53 praevallida et adulta vitia. — 2, 33 *actu* imperii adolevisse etiam privatas opes. III, 34 Cremona adnexu conubiisque gentium adolevit floruitque.

adolescens

adolescencia

adolescensculus

cf. *adul*—.

adoptio. I, 12. 13. 16 (bis) optimum quemque a. inveniet. 17 pro rostris an in senatu an in castris a. nuncuparetur. 19. 29. 38 infamam a. aversantes. 48. II, 1 accitum in a. 1, 3 adsciri per a. a Tiberio iussit. 7 senili a. inreperere. 14 aram adoptionis. 5, 1. 11, 11 adoptione in imperium et cognomen Neronis adscitus. 12, 25 a. in Domitium festinatur. 25 nullam antehac a. inter patricios Claudios reperiri. 41. 13, 2 Claudius . . . a. exitiosa semet perverterat. 21 cum meis consiliis adoptio et . . . cetera apiscendo imperio praepararentur. 15, 19 labores educandi adversus fraudem et artes et breviter adoptionis enumerant. 19 simulata a. — 6, 51 quamquam mater in Liviam et mox Iuliam familiam adoptionibus transierit. 15, 19 plerique orbi fictis a. adsciscerent filios.

adoptivus. 13, 14 (imperium) quod insitus et adoptivus per iniurias matris exerceret.

adopto. I, 14. 15 si te privatus lege curiata apud pontifices, ut moris est, adoptarem. 16 adoptandi iudicium integrum. 18 adoptari a se Pisonem. II, 77 absurdum fuerit non cedere imperio ei, cuius filium adoptaturus essem, si ipse imperarem. 11, 26 se caelibem, orbem, nuptiis et adoptando Britannico paratum. 15, 19 statim emitterent manu quos adoptaverant.

adorior. A 25 oppugnare ultro castella adorti. — III, 48 vagum hostem adortus coegit in naves. 4, 45 Pisonem ex improvise in itinere adortus. — I, 31 Cetrium adorti milites minis. 14, 52 hi variis criminationibus Senecam adorientur.

adorno. 1, 47 conquirat impedimenta, adornavit naves. 12, 56 navale proelium adornatur. c. *dat.* 6, 37 quum ille equum placando anni adornasset. 12, 13 equos venatui adornatos. — 1, 52 magis in speciem verbis adornata, quam ut penitus sentire crederetur.

adoro. I, 36 nec deerat Otho adorare vulgum. cf. Her.

adparo

adparatus

adpareo

adpellatio

adpellito

adpello 1.

cf. *app*—.

adpello. 3. a) *abs.* V, 21 adpulsae lintres transvexere. 2, 77 an festinamus cum Germanici cineribus adpellere? 4, 27 tres biremes

adpulere ad usus commeantium illo mari. 67 neque adpulerit quisquam nisi gnaro custode. *b) c. adv.* II, 3 deam huc adpulsam. III, 47 quando hinc vel illinc appellere indiscretum et innoxium est. cf. Her. 2, 6 ut hinc vel illinc adpellerent. IV, 16 naves .. illuc adpulerant. *c) c. dat.* IV, 84 ipsum adpulsas litori navis sponte conscendisse. 3, 9 navem tumulo Caesarum adpulerat. 6, 19 fluitantia aut ripis adpulsas (corpora). *d) c. acc.* IV, 84 Alexandriam adpelluntur. 2, 54 relegit Asiam adpellitque Colophona. 79 Laodiciam urbem Suriae adpulsus. — 2, 24 triremis Chaucorum terram adpulis. *supinum* 3, 1 oppidum Brundisium, quod naviganti celerrimum fidissimumque adpulsu erat.

adpeto. *a) absol.* = *appropinquo* A 10 hiems adpetebat. II, 19 nox a. 4, 51 adpetente iam luce. *b) c. acc.* *c) propr.* III, 84 Vitellium infesto ictu an tribunum adpetierit in incerto fuit. IV, 42 adpetitum morsu Pisonis caput. *β) trsl.* A 4 pulchritudinem ac speciem magnae gloriae vehementius quam caute adpetebat. 5 nihil adpetere in iactationem. — *part. praes. adiect. c. gen.* I, 49 pecuniae alienae non adpetens, suae parvus, publicae avarus. III, 39 nullius repentini honoris adeo principatus non appetens. IV, 83 voluptatum quam religionum adpetens. 14, 57 Stoicorum secta, quae turbidos et negotiorum adpetentes facit. — IV, 6 erant quibus adpetentior famae videretur.

adpono. *a) α) absol.* IV, 23 adpositis scalis. 29 adpositae scalae. 2, 6 adpositis utrimque gubernaculis. — 4, 54 poma ut erant adposita. 2, 31 adpositum in mensa lumen [M om. in; Ritter cum m.]. — 4, 60 adpositi custodes. *β) c. dat.* III, 71 lapsus ignis in porticus adpositas aedibus. 2, 7 castellum Lupiae flumini adpositum. 12, 57 convivium effluvio lacus a. — 1, 6 tribuno custodiae adposito. 2, 68 Remmius evocatus priori custodiae regis adpositus. — *b) in sermone* = *addere* 3, 38 aqua et igni interdictum reo, adpositumque, ut teneretur insula.

adprehendo. D 3 an ideo librum istum adprehendisti? 1, 15 adprehensa Pisonis manu. 4, 8 quibus (adulescentulis) adprensus.

adprimo. 2, 21 scutum pectori adpressum. 16, 15 adpressit dextram eius iuguloque occurrit.

adprobo. *a) = laudare, assentiri* 2, 56 adprobantibus nobilibus. 6, 42 multis coram et a. — *c. acc.* I, 58 saevitiam militum .. saepius adprobat. II, 92 gratum primoribus civitatis etiam plebs adprobavit. IV, 76 diremit consiliorum diversitatem adprobata Tutoris sententia Classicus. V, 17 ubi sono armorum tripudiisque adprobata sunt dicta. *b) argumentis confirmare, demonstrare* 3, 12 oro ne .. obiecta crimina pro adprobatis accipiatis. 15, 24 satis adprobata vim, datum et lenitatis experimentum. — *seq. acc. c. inf.* A 34 adprobate rei publicae numquam exercitui imputari potuisse aut moras belli aut causas rebellandi. I, 3 iustis iudiciis adprobatum est ... *c) alqd. probe factum ostendere α) alqd.* A 42 operam suam in adprobanda excusatione offerre. 1, 44 si tribuni, si legio industriam innocentiamque adprobaverant, retinebat ordinem (miles). *β) alicui alqd.*

A 5 prima castrorum rudimenta Suetonio Paulino adprobavit i. e. ita posuit ut ei probarentur. 15, 59 dum ipse maioribus, dum posteris, si vita praeriperetur, mortem adprobaret. 16, 18 Nero nihil amoenum et molle adfluentia putat, nisi quod ei Petronius adprobavisset.

adpropero. 16, 14 intercisus venis mortem adproperavit.

adpropinquo. *c. dat.* A 37 postquam silvis adpropinquaverunt. I, 39 foro adpropinquantem adsecutus erat. — 6, 50 illic cum adpropinquare supremis tali modo compertum.

adpugno. 2, 81 classem haud procul opperientem adpugnare frustra temptavit. 4, 48 alii castra R. adpugnarent. 15, 13 castellum a.

adpulsus. G 44 utrimque prora paratam semper adpulsui frontem agit. II, 59 in adpulsu litoris trucidatus. cf. Her. 2, 6 insula ob faciles adpulsus .. opportuna.

adquiesco. III, 22 (exercitui) adquiescere Cremonae .. ratio fuit. 14, 64 praesagio malorum iam vitae exempta (puella), nondum tamen morte adquiescebat.

adquiro. D 18 si qua ex horum oratorum fama gloriaque laus temporibus acquiritur. G 14 iners videtur sudore acquirere quod possis sanguine parare. I, 17 favorem ut largitione et ambitu male adquiri, ita per bonas artes haud spernendum. II, 76 cui summum decus adquiratur. 12, 20 triumphos de populis regnisque integris acquiri. 41 (ludicrum circensium) acquirendis vulgi studiis edebatur. 15, 37 ipse quo fidem acquireret. 16, 17 simul acquirendae pecuniae brevis iter credebat per ...

adrepo. 1, 74 occultis libellis saevitiae principis adrepat. 3, 50 qui .. non virorum animis sed mulierularum adrepat.

adrideo. D 42 cum adrisissent, discessimus.

adriego. 3, 11 adrecta omni civitate.

adripio cf. *arripio*.

adrogantia. A 1 fiduciam potius morum quam adrogantiam arbitrati sunt. 9 cf. avaritia. 27 nihil ex a. remittere. 42 paratus simulatione, in a. compositus. I, 10 comitate adrogantia mixtus. 51 cf. avaritia. II, 69 tantum impunitatis atque adrogantiae legionaris accessisse. 74 omnis exercitus flammaverat adrogantia. IV, 66 procul haec a nobis a. 80 neque ipse deerat adrogantia vocare offensas. 1, 10 quoniam a saevitiamque eius introsperit. 2, 72 invidiam et a. effugerat. 3, 59 Druso quod nisi ex a. impedimentum? 73 huc adrogantiae venerat. 4, 74 satis constabat auctam ei a. 13, 2 tristi a. modum liberti egressus. — 5, 3 adrogantiam oris et contumacem animum incusavit. 14, 57 adsumpta etiam Stoicorum a. sectaque.

adrogo. I, 30 nihil adrogabo mihi nobilitatis aut modestiae. II, 77 nobis nihil ultra adrogabo, quam ne .. — *part. praes. adiect.* D 40 (eloquentia) contumax, temeraria, adrogans. II, 80 in ipso nihil tumidum, adrogans aut in rebus novis novum fuit. 1, 8 remisit Caesar adroganti moderatione. 33 comitas diversa ab Tiberii sermone vultu, adrogantibus et obscuris. 3, 7 quod .. adroganti et subdola mora scelerum probationes subverteret. 11, 21 ad-

versus superiores tristi adulatione, adrogans minoribus, inter pares difficilis. *adv.* A 16 ne . . adroganter in deditos consularet.

adscendo cf. *ascendo*.

adscensus. IV, 71 paulum morae in adscensu.

adscio. A 19 centurionem militesve *ascire* [Wex; *F* milites nescire]. IV, 24 adsciri in societatem Germanos. 80 adsciri inter comites a Domitiano passus est. 1, 3 Germanicum adsciri per adoptionem a Tiberio iussit.

adscisco. D 5 parere simul et *tueri* amicitias, *adsciscere* necessitudines, *complecti* provincias. I, 59 quem mox generum adscivit. 1, 10 ne Tiberium quidem successorem adscitum. 15, 19 orbi fictis adoptionibus adsciscerent filios. 4, 57 Augustus *Tiberio* Germanicum, *sibi* Tiberium adscivit. — 5, 6 qui collegam et generum adseverat. — *de regno* = *berufen* I, 16 nos ab aestimantibus adsciti. 29 Caesar adscitis sum. G 22 de adsciscendis principibus in conviviis consultant. 12, 10 quorum moribus adsefactus rex melior adscisceretur. — *in rebus militaribus* I, 54 adsciscitur auxiliorum miles. II, 5 ut cuique ingenium, adsciscerentur. 8 militum quosdam adscivit. III, 47 Vitellii nomine adscitis gentibus. — *in aliis rebus* = *adhibere, adsumere* II, 85 gnaris locorum adscitis. 6, 31 ii adscitis et aliis primoribus . . posebant. 14, 40 adscitis . . equitibus R. 40 tabulas adscitis quos memoravi et aliis minus illustribus obsignat [var. con. cf. com. crit.]. 15, 50 adscitae sunt *super* Subrium et Sulpicium . . militares manus. 16, 10 adscito Claudio Demiano. — *de rebus* = *sibi sumere, arrogare* 14, 52 eloquentiae laudem *uni sibi* adsciscere. — *c. praep.* 16, 20 ipsi ad omnem libidinem adscita (cf. *adsumo* 14, 51). III, 50 ad has copias e classicis Ravennatibus optimis quisque adsciti. A 9 revertentem *inter* patricios adscivit. IV, 80 cf. supra s. adscio. 1, 73 quod inter cultores Augusti Cassium quandam adscivisset. I, 15 subolem *in* penates adsciscere. 22 ut in imperium adscisceretur. 25 in conscientiam facinoris pauci adsciti. II, 53 in senatum nuper adscitus. III, 52 a Vespasiano in senatorium ordinem adscitum ac legioni praepositum [Ritter; M additum. cf. Wölfflin in Philol. 26, 121 et Gerber 33, 733]. III, 5. 1, 60 Chauci in commilitium adsciti. IV, 24 cf. adscio. 1, 31. 2, 60 in cognomentum. 11, 11 L. Domitius adoptione mox in imperium et cognomentum Neronis adscitus. 3, 30 in nomen adscivit. 11, 24 in civitatem R. et in familias patriciorum adscitus est. 25 in numerum patriciorum adscivit vetustissimum quemque. [11, 24 Nipp. *ascitos*; M, Halm *accitos*.]

adscribo. a) *prop.* 1, 14 ut nomini Caesaris adscriberetur 'Iuliae filius' censebant. 3, 18 tum demum nomen Claudii adscriptum est. b) *trsl.* a) II, 94 quamvis indignus urbanae militiae adscribebatur. 13, 51 ne censibus negotiatorum naves adscriberentur tributumque pro illis penderent. 14, 27 veterani Tarentum et Antium adscripti i. e. novi coloni veteribus additi. b) D 17 quos quid antiquis temporibus potius adscribatis quom nostris non video. G 46 Fennorum nationes Germanis an Sarmatis adscribam dubito.

adsector. D 2 utrosque domi quoque et in

publico adsectabar. — II, 93 miles Valentem adsectabatur. — 6, 19 circumiecti custodes . . corpora putrefacta adsectabantur, dum in Tiberim traherentur.

adsensus. D 10 hinc ingentis existere adsensus. G 11 honoratissimum adsensus genus est armis laudare. II, 10 damnatus est Faustus nequaquam eo adsensu civitatis, quem pessimis moribus meruerat. IV, 15 magno cum a. auditus. 43 tanto cum a. senatus auditus est. 2, 33 facilem adsensum Gallo . . similitudo audientium dedit. 38 haec quamquam cum a. audita. 3, 34 paucorum haec adsensu audita. 14, 12 Thrasea Paetus silentio vel brevi a. priores adulationes transmittere solitus. 15, 22 magno a. celebrata sententia.

adsentatio. I, 15 a. erga quemcumque principem sine adfectu peragitur i. e. unbedingtes iasagen. Her. 12, 6 multa patrum a. sequebatur. — 6, 49 quae (mater) pridem repudiata adsentationibus atque luxu perpulisset invenem ad ea . .

adsentio. V, 3 adsensere atque . . iter incipiunt. 3, 51 solus Rubellius adsensit. 23 huic Drusus adsensit.

adsentior. IV, 4 pauci compositis orationibus adsentiebantur. 3, 22 ne ceteris adsentienti necessitas fieret. 14, 48 ceteris inde adsentientibus. — 13, 41 Cassius de ceteris honoribus adsensus . . disseruit.

adsector. I, 1 libidine adsentandi. 11, 25 cohibuit consulem ut nimium adsentantem.

adsequor. a) *prop.* III, 18 tribunus cum Moesicis auxiliariis adsequeretur. 60 donec aquilae signaque legionum adsequerentur. — I, 39 egressum Galbam . . adsecutus erat. II, 65 digressum a Luguduno Vitellium Rufus adsequitur. 101 Caecina legiones adsecutus. III, 40 adsequi legiones. IV, 19 cohortes . . missus a Civile nuntius adsequitur. 3, 9 (Piso) per Picenum ac mox Flaminiam viam adsequitur legionem. 15, 17 (pedes) praevientem equitem adsequeretur. — III, 48 adsequitur Anicetum *in* ostio fluminis. 48 Vespasianum proelii nuntius in Aegypto a. 2, 75 Pisonem *apud* Coum nuntius a. excessisse Germanicum. 55 navigatione celeri a. Germanicum *apud* Rhodum. — 6, 8 abditos principis sensus exquirere inlicitum, anceps. nec ideo adsequare. b) *trsl. c. acc.* D 1 si idem adsequi non possumus. 36 etsi oratores ea *consecuti* sunt, tamen plura sibi adsequi videbantur. 36 quanto quisque plus dicendo poterat, tanto facilius honores adsequebatur. 36 sibi persuaserant neminem sine eloquentia aut adsequi posse in civitate aut *tueri* conspicuum locum. 41 nemo eodem tempore adsequi potest magnam famam et magnam quietem. III, 53 si praemia periculorum soli adsequantur, qui periculis non adfuerint. 67 nihil principatu filii adsecuta nisi luctum et bonam famam. IV, 19 non ut adsequerentur (promissa a Vitellio). 2, 26 adsequi nomen imperatorium. 37 adsequerentur . . quos dederis honores. 42 nec ideo sinceræ caritatis fidem adsecutus. 73 tanto promptius adsecuturum (sc. fuisse) gloriam militiae. 3, 75 principem in civitate locum studiis civilibus adsecutus. 6, 30 mirum amorem a. erat. 11, 21

quaesturam principis suffragio adsequitur. 23 foedera et civitatem R. pridem adsecuti. 13, 26 nec grave manumissis per idem obsequium retinendi libertatem, per quod adsecuti sint. 42 praemium honestae operae adsequi. 16, 4 religione iudicium meritam huiusmodi adsecutum. — G 46 rem difficillimam adsecuti sunt, ut illis ne voto quidem opus esset. 3, 53 omittere potius . . adulta vitia quam hoc adsequi, ut palam fieret . . — G 35 id praecipuum virtutis ac virium argumentum est, quod, ut superiores agant, non per iniurias adsequuntur.

adsertor. II, 61 iamque adsertor Galliarum et deus (nomen id sibi indiderat) = vindex, liberator.

adseveratio. a) *severitatis species in agendo* 2, 31 accusatio . . a. eadem peracta cf. Draeg. 4, 19 multa a. quasi aut legibus cum Silio ageretur aut . . coguntur patres. 6, 2 Scipiones haec . . a. multa censebant. — = *gravitas* 3, 35 respondit Blaesus specie recusantis, sed neque eadem adseveratione et . . 4, 42 quamquam inter obstrepentes magna a. nititur. b) *in sermone* = *affirmatio severa* 4, 52 secuta adseveratione Caesaris, qua suo iure disertum eum appellavit. — *seq. acc. c. inf.* 4, 15 magna cum a. principis, non se ius nisi in servitia . . dissi-

adsevero. a) *c. acc.* A 11 magni artus Germanicam originem adseverant = adfirmant. II, 96 nec ullum civilis belli metum adseverabat. III, 22 ordinem agminis adseverare non ausim. 3, 16 quorum neutrum adseveraverim. 13, 18 nec defuere qui arguerent viros gravitatem adseverantes i. e. sittenstrenge für sich beanspruchend. cf. Draeg. et Nipp. 14, 16 ut contraria adseverantium discordia frueretur. 16, 3 dum hunc vel illum locum promissi specus adseverat. b) *seq. acc. c. inf.* I, 18 ultro adseverat . . legiones non ultra verba ac voces errasse. II, 80 adseverabat Mucianus statuisse Vitellium . . IV, 49 adseveravit mandata interficiendi Pisonis centurioni data. 2, 83 a. Tiberius solitum paremque ceteris dicaturum. 3, 49 nihil se audivisse a. 4, 28 adseverabat innocentem Cornutum et falso exterritum. 55 Halicarnasii . . nullo motu terrae nutavisse sedes suas . . adseveraverant. 6, 28 sunt qui adseverent . . 11, 23 studiis diversis . . certabatur adseverantium non adeo aegram Italiam, ut . . 12, 42 intentiorem fore disciplinam adseverante uxore. 53 adseveravit Claudius . . Pallantem . . subsistere. 14, 51 inlitum palatam eius noxio medicamine adseverabant. 15, 63 illa contra sibi quoque destinatam mortem adseverat. 16, 24 requirens obiecta et expurgaturum adseverans.

adsideo. a) IV, 30 Civilis omissa obpugnandi spe rursus per otium adsidabat. II, 22 Caecina pudore coeptae temere oppugnationis ne inrisus ac vanus isdem castris adsideret . . Cremonam petere intendit. c) *dat.* A 19 adsidere clausis horreis. III, 35 adsidere sepultae urbis ruinis. 13, 24 statio cohortis adsidere ludis solita. 25 miles theatro rursus adsideret. c) *acc.* 4, 58 saepe moenia urbis adsidens. 6, 43 adsidendo castellum . . dedit spatium. b) a) de *aegrotis* A 45 adsidere valetudini, fovere defi-

cientem. 45 adsidente amantissima uxore. 11, 37 a. matre Lepida. 6, 26 quod ut Tiberio cognitum, adsidere, causas requirere. 16, 13 qui dum adsident, dum deflent, saepe eodem rogo cremabantur. β) de *iudiciis* 1, 75 nec patrum cognitionibus satiatus iudiciis adsidabat in cornu tribunalis. 2, 57 rarus in tribunali Caesaris Piso et, si quando adsideret, atrox ac dissentire manifestus.

adsiduitas. D 5 neminem mihi coniunctionem esse et usu amicitiae et assiduitate contubernii quam Salcium Bassum.

adsiduus. a) D 4 *frequens* et assidua nobis contentio iam prope in consuetudinem vertit. 30 *infinitus* labor et *cotidiana* meditatio et in omni genere studiorum assiduae exercitationes. A 43 caeca et corrupta mens assiduis adulationibus erat. 3, 52 ganeae paratus adsiduis sermonibus vulgati. D 36 leges a. = semper repetitae rogationes. 36 assidua senatus adversus plebem certamina. 38 *longa* temporum quies et *continuum* populi otium et assidua senatus tranquillitas et maxime principis disciplina eloquentiam pacaverat. 40 contiones a. 4, 41 adsiduos in domum coetus. V, 11 *crebra* pro portis proelia serebant, donec hostes adsiduis damnis intra moenia pellerentur. 4, 31 his tam a. tamque maestis modica laetitia interieitur. 41 ne a. in domum coetus arcendo infringeret potentiam. b) de *homin.* 16, 22 (Thraseam) adsidium olim et *indefessum* . . triennio non in triois curiam.

adsigno. a) = *attribuere* D 28 si mihi partes adsignatis proferendi in medium quae omnes sentimus. 35 controversiae robustioribus adsignantur. G 2 Manno tris filios adsignant. 1, 52 avaritiam Fonteii adimendis adsignandisve militiae ordinibus integre mutaverat. — D 36 adsignatae etiam domibus, inimicitiae. b) = *imputare* G 14 sua quoque fortia facta gloriae eius adsignare. II, 60 pleraque fortuita fraudi suae adsignantes. III, 78 haud facile quis uni adsignaverit culpam, quae omnium fuit. 14, 3 quem adeo iniquum ut sceleri adsignet, quod venti et fluctus deliquerint? c) = *anwartschaft geben auf* G 13 insignis nobilitas aut magna patrum merita principis dignationem [Halm dignitatem] etiam adulescentulis adsignant. I, 30 minus triginta transfugae . . imperium adsignabunt?

adsilio. IV, 77 pars montibus, alii viam inter Mosellamque flumen tam improvisi adsilvere, ut . . cf. com. crit.

adsimulatio. 15, 49 famam carminum eius premebat Nero prohibueratque ostentare, vanus adsimulatione i. e. aehnlichmachung, gleichstellung cf. Draeg.

adsimulo. a) = *similem facere* G 9 nec cohibere parietibus deos neque in ullam humani oris speciem adsimulare ex magnitudine caelestium arbitrantur. b) = *comparare c. dat.* A 10 formam totius Britanniae auctores oblongae scutulae vel bipenni adsimulavere. 1, 28 suis laboribus defectionem sideris adsimulans. 11, 11 fabulosa et externis miraculis adsimulata. 15, 39 praesentia mala vetustis cladibus adsimulantem. c) = *falsam speciem alicuius rei prae-*

bere 4, 8 Scianus deligit venenum, quo paulatim inrepente fortuitus morbus adsimularetur. 59 adsimulabatque iudicis partes. 6, 25 negatis alimentis adsimulatus est finis, qui videretur sponte sumptus. — 16, 17 mixta inter patrem filiumque coniurationis scientia fingitur, adsimilatis Lucani literis.

adsisto. *a)* D 6 quod gaudium consurgendi adstendique. I, 27 proximus adstiterat. 4, 45 adstiterent socii ac spectarent. 5, 7 singulos, ut cuique adsistere, adloqui animus erat, retinens. 6, 19 neque propinquis . . . adsistere, inlacrimare . . . dabatur. — II, 46 qui procul adstiterant, tendere manus. 13, 38 Tiridates . . . procul adstittit. III, 68 qui in contione adstiterant. 2, 9 eius in ripa . . . Arminius adstittit. 4, 69 si pone fores adstiterent. — *c. dat.* D 39 unus inter haec dicenti aut alter adsistit. 2, 13 adit castrorum vias, adsistit tabernaculis. 13, 4 consulum tribunalibus Italia et publicae provinciae adsisterent. — 38 quantum Corbuloni . . . militum adsisteret, non statuere i. e. *comitari*. — *in re militari* III, 82 pars, ut adstiterat, Flaminia via incessit. — A 36 stratis qui in aequo adstiterant. III, 63 exercitus . . . densis circa viam ordinibus adstiterat. 2, 16 ut ordo agminis in aciem adsisteret. 17 qui campis adstiterant [Nipp. in campis, non necessario]. 19 hic pedes adstittit. 12, 56 in ratibus . . . manipuli adstiterant. 14, 34 conglobatus pro cornibus eques adstittit. *b)* *adstare* D 20 vulgus adsistentium et adfluens et vagus auditor. III, 68 adsistenti consuli pugionem reddebat. 1, 34 adsistentem contionem discedere in manipulos iubet. 2, 71 adsistentes amicos adloquitur. 11, 37 adstittit tribunus per silentium. 14, 15. 15, 58. IV, 83 muliebrem effigiem adsistere. — D 19 cum vix in cortina quisquam adsistat, quin . . . *c. dat.* 4, 51 adsistentes plerisque matres et coniuges earumque lamenta addunt animos. 15, 7 hostia hibernaculis adsistens. 31 ne foribus eorum adsisteret. — *in re militari* II, 80 solito adsistentes ordine . . . imperatorem salutavere. IV, 46 militem . . . separatim a. iubet. V, 16 Civilis haud porrecto agmine sed cuneis adstittit. — *in re indiciaria* = auxilio adesse D 39 cum . . . municipiorum etiam legationes ac pars Italiae periclitantibus adsisteret. III, 31 orant ut causae suae deprecator adsistat.

adsoleo. II, 6 praecipitibus, ut adsolet, nuntiis. 1, 24 obviae fuere legiones non laetae, ut a., neque insignibus fulgentes. 3, 1 non alacri, ut a., remigio. 6, 12 non, ut a., lecto per magistrum . . . carmine. 13, 44 tum, ut a. in amore et ira, iurgia preces.

adspectus } *cf. asp.*
adspicio }

adsto. *a)* *abs.* IV, 81 erecta quae adstabat multitudine. 3, 14 tot adstantium visu. 4, 56 omnes qui adstabant, 62 qui circum adstabant. 6, 24 adstittisse tot per annos, qui . . . 11, 30 quae id opperens adstabat. 13, 5 ut adstaret additis a tergo foribus velo discretat. 15, 16 adstantibus iis quos testificando rex misisset. 54 multosque adstittisse libertos qui eadem viderint. 66 qui ob insigne corporis robur adstabat. — 3, 23 cuius ea monumenta et adstantes ima-

gines visebantur. *b)* *c. praep. vel casibus.* A 36 aegre clivo adstantes [Halm *instantes*]. 2, 37 filiis ante limen curiae adstantibus. 12, 36 ubi tribunali adstittit. 14, 5 Gallus haud procul gubernaculis adstabat. 8 cui (cubiculo) pauci adstabant. 14 tali ornatu adstare non modo Graecis in urbibus sed Romana apud templa numen praecipuum et praescium. 15, 37 crepidinibus stagni lupanaria adstabant. 16, 1 lateres praegraves iacere, adstantibus parte alia columnis.

adstrepo. *a)* II, 90 vulgus . . . clamore et vocibus adstrepebat. 1, 18 a. vulgus. *b)* *c. dat.* 11, 17 adstrepebat huic alacre vulgus. 12, 34 haec atque talia dicenti adstrepere vulgus. *c)* *c. acc.* IV, 49 ut eadem adstrepere hortari. 2, 12 quae pauci incipiant, reliquos adstrepere.

adstringo. *a)* D 39 paenulas istas quibus adstricti et velut inclusi cum iudicibus fabulamur. 4, 70 adstrictis faucibus. *b)* D 38 haec Pompeius adstrinxit imposuitque velut frenos eloquentiae = coartare. — *adiect.* D 25 adstrictior Calvus, numerosior Asinius. 31 adstrictum et collectum . . . dicendi genus. 3, 55 praecipuus adstricti moris auctor Vespasianus fuit.

adstruo. A 44 triumphalibus ornamentis praedito quid aliud adstruere fortuna poterat? I, 78 tamquam nobilitatem ac decus adstruerent.

adsuefacio. *a)* D 34 eruditus et adsuefactus alienis experimentis. 1, 5 quattuordecim annis a Nerone adsuefactus. *b)* *c. dat.* D 29 parentes nec probitati neque modestiae parvulos adsuefaciunt. 12, 5 non luxui aut voluptatibus adsuefactus. 10 quorum moribus adsuefactus.

adsuesco. *a)* *c. dat.* A 16 adsuetus expeditionibus miles. 21 ut homines quieti et otio per voluptates adsuescerent. I, 7 adsuetis iuventae Neronis. *b)* *c. acc.* G 4 minimeque sitim aestumque tolerare, frigora atque inediae caelo solove adsuerunt. *cf. Baumstark.* *c)* *c. inf.* D 20 auditor adsuevit iam exigere laetitiam. 34 hunc sectari . . . adsuescebat. IV, 34 minari adsueverant.

adsuetudo. 1, 11 Tiberio seu natura sive adsuetudine suspensa semper et obscura verba. 5, 6 ob metum paucae, plures a. 2, 44 gentis a. . . arma in se verterant. — II, 62 degenerabat miles a. voluptatum. 4, 16 omnia confarandi a. 6, 40 a. malorum ut atrox advertetur. 13, 46 Neronem paelice ancilla et a. Actes devinctum.

adsulto. *a)* *α)* I, 79 Romanus miles missili pilo aut lanceis adsultans. IV, 22 adsultante per campos equite. 12, 35 inrupere ferentarius gravisque miles, illi telis adsultantes, hi conferto gradu. 13, 40 adsultare ex diverso Tiridates. *β)* *c. dat.* A 26 velocissimos equitum peditumque adsultare tergis pugnantium iubet. 2, 13 adsultatum est castris. *γ)* *c. acc.* 1, 51 hostes latera et frontem modice adsultantes. *b)* = iuxta salire 11, 31 feminae pellibus accinctae adsultabant ut . . . insanientes Bacchae.

adsultus. 2, 21 neque adsultibus et velocitate corporum uti.

adsum. *a)* *in univ. α)* V, 23 nec classis aut commeatus aderant. II, 70 aderat Valens

et Caecina monstrabantque pugnae locos [Nipp., Her. aderant]. III, 58 dilabi paulatim senatores . . . primo cunctanter et ubi ipse non aderat. II, 16 exterriti qui aderant. 90 consciis flagitiorum ipsis qui aderant. III, 13 qui consciis aderant. IV, 21 cunctos qui aderant in verba Vespasiani adigit. 59 iuravere qui aderant. 1, 61 permoto ad miserationem omni qui aderat exercitu. 62 Romanus qui aderat exercitus. 2, 74 quique alii senatorum aderant. 11, 37 denuntiat centurionibus et tribuno qui aderat [Nipp. aderant]. 12, 11 etenim aderat Meherdates. 18 Romanorum nemo id auctoritatis aderat. 13, 21 commotis qui aderant. 15, 34 egresso qui adfuerat populo. 16, 34 flentes queritantesque qui aderant. β) 16, 11 largitur in servos quantum aderat pecuniae. V, 23 cf. α . β) *additur qualis vel quo consilio quis adsit*. II, 1 et aderant qui arma Vitellii bellumque adfirmarent. IV, 50 namque aderat qui nosceret, Baebius Massa. II, 58 . . . ingens Maurorum numerus aderat. 86 Tampius Flavianus Pannoniam, Pompeius Silvanus Delmatiam tenebant, . . . sed procurator aderat Cornelius Fuscus. 1, 49 neque legatus aut tribunus moderator adfuit. 16, 10 aderat filia. 13, 20 nec accusatores adesse sed vocem unius ex inimica domo adferri. 21 aderant et ex libertis arbitri sermonis. — 12, 69 Nero egreditur ad cohortem quae more militiae excubiis adest. 13, 35 ipse cultu levi capite inlecto, in agmine, in laboribus frequens adesse. III, 50 ad omnia quae agenda forent quieti cum industria aderat [M om. ad.]. — G 12 centeni singulis ex plebe comites consilium simul et auctoritas adsunt. IV, 22 sed lixarum multitudo turbata pace illuc congregata et bello ministra aderat. 1, 24 qui tum custodes imperatori aderant. 6, 36 qui corpori custodes aderant. 15, 46 praesidio militis qui custos adesset [Nipp. adest]. 11, 11 vulgabatur adfuisse infantiae eius dracones in modum custodum. 4, 60 qui Seiano fautores aderant. 12, 1 huic Pallas, illi Callistus fautores aderant; at Aelia . . . Narcisso fovebatur. 4, 24 ipse consultor aderat omnibus. 12, 49 sumentis (regium insigne) adest auctor et satelles. 6, 35 dum strennis adsunt aut dubitantibus subveniunt i. e. prope eos versantur, ut *possint* auxilium ferre. 13, 55 aderat iis clarus per illas gentes et nobis quoque fidus, nomine Boio-calus i. e. eorum causam agebat precesque invadebat. 4, 72 rapti qui tributo aderant milites i. e. ad trib. exigendum. 1, 13 non adesse caput rei publicae = deesse. c) = *advenisse* α) G 40 is (sacerdos) adesse penetrari deam intelligit. 1, 9 donec Vitellius missu Galbae aderat. II, 14 aderant legati coloniarum auxilium orantes. 17 adesse omnem Caecinae exercitum . . . nuntiarent. 32 paucis diebus legionem cum Moesicis copiis adfore. 40 aderat sane citus equo Numida cum atrocibus mandatis. 41 exploratores adesse hostem nuntiavere. III, 21 omnem exercitum . . . in proelium accingi ac iam adfore. 71 vixdum regresso in Capitolium Martiale furens miles aderat. IV, 34 nam Civilis aderat i. e. war schon auf dem platze Her. 42 Crassi uxor quattuordecim liberi, si cognosceret senatus, ultores aderant. 51 aderant legati regis Vologaesii . . . offerentes.

2, 9 quaesitoque an Caesar venisset, postquam adesse responsum est. 17 terga invadere iubet, ipse in tempore adfuturus. 11, 32 ceteris passim dilabentibus adfuerunt centuriones. 12, 18 Mithridates terra marique Romanis tot per annos quaesitus sponte adsum. 14, 7 iam iamque adfore (Agrippinam) obstans. 15, 6 adventare Paetus audiebatur, iamque aderat. 4, 25 aderant semisomnos in barbaros. β) A 42 aderat iam annus, quo . . . 1, 4 aderatque finis et spes novae. 2, 71 ubi finis aderat. 14, 32 feminae . . . adesse exitum canebant. 52 certe finitam Neronis pueritiam et robur iuventutis adesse. — IV, 54 ut finem imperio adesse crederent. 14, 47. 15, 50 finem adesse imperio. d) = *praesto esse* α) I, 52 adfore Britanniam, secutura Germanorum auxilia. 53 bello adversus Vindicem universus (exercitus) adfuerat i. e. zur Verfügung stehen Her. III, 1 ita salubri mora novas vires adfore, ex praesentibus nihil perituum. 4, 7 primas dominandi spes in arduo, ubi sis ingressus, adesse studia et ministros. 11, 26 adesse consocios paria metuentes. 13, 38 mille equitum praesidium Tiridates adfore sibi dicebat. — 4, 16 neque adesse eam copiam, ut olim. β) I, 19 et patrum favor aderat = patres favebant. III, 10 namque et facundia aderat mulcendique volgum artes et auctoritas. 41 aderant vis et pecunia et ruentis fortunae novissima libido. 59 Domitiano aderat animus. 86 studia exercitus raro cuiquam bonis artibus quaesita perinde adfuerunt quam huic per ignaviam. 4, 15 aderant inveni modestia ac forma. 14, 63 illis robur actatis adfuerat. 4, 38 cetera principibus statim adesse: unum insatiabiliter parandum, prosperam sui memoriam. e) = *habere, adiunctum esse* A 32 an eandem Romanis in bello virtutem quam in pace lasciviam adesse creditis? 42 obsequium ac modestiam, si industria ac vigor adsint, eo laudis escendere, quo. III, 9 si adfuisse fides. 86 inerat simplicitas ac liberalitas, quae ni adsit modus, in exitum vertuntur. 2, 14 non campos modo militi R. ad proelium bonos, sed si ratio adsit, silvas et saltus. 3, 33 non inbecillum tantum et inparem laboribus sexum, sed si licentia adsit, saevum, ambitiosum. 15, 48 aderant etiam fortuita, corpus procerum, decora facies. f) = *praesentem esse, interesse, participem esse* α) G 6 sacris adesse. 1, 56 spectator flagitii legatus aderat. 62 ardor et vis militum ultro ducis munia implebat, ut si adesset imperator. II, 39 militibus ut imperator pugnae adesset poscentibus. V, 21 ne tum quidem Romana classis pugnae adfuit. II, 66 Bedriacensi acie vires legionis non adfuisse. III, 53 si praemia periculorum soli adsequantur, qui periculis non adfuerint. 83 aderat pugnantis spectator populus. IV, 49 secreto eorum nemo adfuit. 4, 55 Caesar adesse frequens senatui. 11, 11 iis (ludis) intentius adfuit. 16, 22 nuncupationibus votorum non adesse. 26 aderat consilio Rusticus Arulenus. β) in iudicio 2, 79 Romam ad dicendam causam veniret. ille respondit adfuturum. 4, 68 ceteri testes adessent. 11, 37 dicendam ad causam postero die adesset. g) = *adiuvare* α) III, 46 adfuit, ut saepe alias, fortuna populi R. V, 21 aderat fortuna, etiam ubi artes defuissent.

— G 7 deum adesse bellantibus credunt. II, 33 fortunam et deos et numen Othonis adesse consiliis, adfore conatibus testabantur. 76 si fortuna coeptis adfuerit. III, 59 quae (fortuna) Flavianis ducibus non minus saepe quam ratio adfuit. IV, 17 deos fortioribus adesse. 67 fortuna melioribus adfuit. V, 20 multa ausis aliqua in parte adfore fortunam. 2, 25 utrisque adfuit fortuna. 4, 48 quos (Thraeces) nobis adfuisse memoravi. 14, 35 adesse tamen deos iustae vindictae. 53 quibus (studiis) claritudo venit, quod inventae tuae rudimentis adfuisse videor. β) *in iudicio* 2, 34 se . . adfuturum Urgulaniae. 3, 11 reo . . patronos petenti iisque diversa excusantibus Lepidus et Piso adfuerunt. — Pro 'hiabat' III, 55 codd. det. 'aderat'.

adsumo. a) D 14 eiusmodi etiam disputationes adsumitis. 31 Metrodori honestas quasdam exclamationes adsumere iisque . . uti. 14, 20 quid superesse, nisi ut . . et caestus adsumant i. e. zur hand nehmen. b) α) IV, 68 adsumuntur e civitate clarissimus quisque. 1, 3 filius, collega imperii, consors tribuniciae potestatis adsumitur. 3, 39 qui praedabundi aut adsumendis auxiliis vagabantur. 40 ferocissimo quoque adsumpto. 4, 6 semelque adsumpti tenebantur prorsus sine modo i. e. electi. 6, 36 his adsumptis. 11, 33 adsumptis quibus idem metus. 12, 2 si rursus adsumeretur, eo ipso superbam (Octavianam). 5 adumere coniugem. 25 a Tiberio *super* propriam stirpem Germanicum adsumptum. 14, 51 Tigellinus intimis libidinibus adsumptus. 15, 28 vicini dehinc equites adsumpti. 16, 7 adsumpsisse L. Silanum. — 11, 33 in eodem gestamine sedem poseit assumiturque [M assumiturque; Walther assumiturque; Nipp. et Draeg. sumitque]. β) II, 90 abnuenti nomen Augusti expressere, ut adsumeret. 3, 56 ne regis aut dictatoris nomen adsumeret. 15, 71 conservatoris sibi nomen . . adsumpsit = *arrogavit*. 2, 32 ne quis Scribonius cognomentum Drusi adsumeret. 87 neque tamen delatam et antea vocabulum adsumsit. V, 8 quia honor sacerdotii firmanentum potentiae adsumebatur. 12, 45 reconciliationis specie adsumpta. 14, 57 adsumpta etiam Stoicorum adrogantia. 15, 54 uxoris quoque consilium adsumperat. — A 3 nec spem modo ac votum Securitas publica, sed ipsius voti fiduciam ac robur adsumperit cf. Kritz. γ) c. *praep.* II, 69 numerus prima statim defectione *inter* inania belli adsumptus. III, 59 inter duces adsumptus est. 16, 18 inter paucos familiarium Neroni adsumptus est. II, 72 deterrimo quoque *in* argumentum fabulae adsumpto. A 13 adsumpto in partem rerum Vespasiano. 25 classis ab Agricola adsumpta in partem virum. 1, 8 Livia in familiam Iuliam nomenque Augustum adsumebatur. 3, 44 adsumptos in societatem Germanos. 55 novi homines in senatum crebro adsumpti. 13, 12 adsumptis in conscientiam M. Othone et Claudio Senecione. — 15, 34 in contumelias adsumptus. 16, 2 ab oratoribus praecipua materia in laudem principis adsumpta est. δ) 6, 8 nec quemquam *exemplo* adsumo. 16, 3 populus *agrestium efficiendo operi* adsumptus, ut apud Plin. 35, 57 cf. Draeg.

adsurgo. a) D 42 adsurgens et Aprum com-

plexus. II, 99 Valentem e gravi corporis morbo tum primum adsurgentem. b) 13, 38 colles clementer adsurgentes. 15, 38 incendium in edita adsurgens.

adtempto
adtimeo
adtingo
adtollo
adtonitus
adtraho

cf. att —.

adtrecto. 1, 62 neque imperatorem adtrectare feralia debuisse. 3, 52 indecorum adtrectare quod non obtineret.

adtribuo. cf. att —.

adulatio. D 13 adligati communi adulatione cf. com. crit. 29 ambitione salutationum et inlecebris adulationis. A 43 corrupta mens adsiduis adulationibus erat. G 8 Albrunam et complures alias venerati sunt, non adulatione nec tamquam facerent deas. 1, 1 adulationi foedum crimen servitutis . . inest. 15 inrumpet adulatio, blanditiae . . 29 obliti adulationis. 36 variis segni a. vocibus. 47 certant adulationibus. 85 privato Othoni nuper nota adulatio. II, 30 adventantium robor per adulationem attolentes. 46, 57 inhonestam a. comescit. 87 obvii . . quidam metu, multi per a. 90 vulgus solitas a. edoctum. 101 corruptas in adulationem causas. III, 37 exquisitis patrum a. attollitur. 64 easdem illas a. pro Vespasiano fore. 74 minas adulationesque miscet. IV, 4 invidia in occulto, adulatio in aperto erant. 4 ingenium adulatione exercitum. 40 fastos a. temporum foedatos exonerarent. V, 5 non regibus haec a., non Caesaribus honor. 1, 1 gliscente a. 7 lacrimas gaudium, questus adulationem miscebant. 14 multa patrum et *in* Augustum a. 2, 12 amicis inesse adulationem. 32 quorum auctoritates adulationesque rettuli. 53 quo plus dignationis a. haberet. 87 libertatem metuebat, a. oderat. 3, 2 aberat a. 57 quo quaesitor a. fuit. 57 foedisimae adulationis infamia. 65 tempora infecta et adulatione sordida fuere. 69 dum adulationem longius sequitur. 4, 1 iuxta a. et superbia. 9 ut ferme amat posterior a. 17 non tam caritate iuvenum, quam adulatione. 20 pleraque ab saevis a. aliorum in melius flexit. 37 vanescet Augusti honor, si promiscis adulationibus vulgatur. 42 precibus proximorum, adulatione omnium aegre composuit animum. 74 (pavori) remedium adulatione quaerebatur. 6, 3 hoc pretium Gallo meditatae a. tulit. 18 defuncto Theophani caelestes honores Graeca adulatio tribuerat. 38 veritati a. officit. 42 plurimum adulationis Seleucenses induere. 11, 21 adversus superiores tristi a., adrogans minoribus. 12, 26 quaesitiore *in* Domitium a. 41 Caesar adulationibus senatus libens cessit. 13, 8 praeter suetam a. laeti, quod . . 14, 10 prima centurionum a. ad spem firmavit. 12 silentio vel brevi adsensu priores adulationes transmittere solitus. 29 multa *in* Neronem adulatione addidit. 49 adulatione promptissimus fuit Vitellius. 64 neque tamen silebimus, si quod senatus consultum adulatione novum aut patientia postremum fuit. 15, 23 rursusque exortae adulationes. 59 foedis *adversus* Neronem a. 61 nec sibi promptum in adu-

lationes ingenium. 16, 2 nec minore a. servilia fingeant. — II, 33 in adulationem concesserant. 80 in a. effusus adloquitur. 3, 47 absurdam in a. progressus. 4, 6 in a. lapsos cohibebat. 15, 73 cunctis in a. demissis.

adulatorius. 6, 32 (L. Vitellius) exemplar apud posteros adulatorii dedecoris habetur.

adulescens. D 7. 1, 10 paratum ab adulescente privato exercitum. 32 Cassius tum adulescens et animi ferox. 3 Marcellum admodum adulescentem. — G 14. II, 62. 1, 4. 6. 46 duorum a. nondum adulta auctoritas. 47. 3, 17. 56. 4, 17 aequari adulescentes senectae suae. 17 mobiles a. animos. 13, 13 primas adulescentis cupidines velaverat.

adulescentia. D 8 ab ineunte a. A 4 per omnem honestarum artium cultum pueritiam adulescentiamque transegit. I, 13 a. petulanter egerat. 15 cupiditates adulescentiae effugere. II, 2 laetam voluptatibus a. egit. IV, 49 Festus sumptuosae a. 14, 56 si qua in parte lubricum adulescentiae nostrae declinat.

adulescentulus. D 29. 35 a. nostri deducuntur in scholas. 35 pueri inter pueros et adulescentuli inter a. pari securitate et dicunt et audiuntur. G 13 adul. *opponuntur* robustioribus ac iam pridem probatis. I, 77 nobiles a. 4, 8 firmatos adloquio a. IV, 76. 1, 59 imperiti a. 4, 44 hunc admodum a. 13, 12 adulescentulis decoris.

adulor. a) *absol.* I, 90 voces vulgi ex more adulandi nimiae et falsae. IV, 49 indiligentia veri et adulandi libidine. 1, 8 ea sola species adulandi supererat. — II, 54 se iam adulantibus offerebat. 76 nec speciem adulantis expaveris. 96 amici adulantes mollius interpretabantur. IV, 81 vocibus adulantium in spem induci. 3, 35 consensu a. haud adiutus est. 14, 47 adulantibus. b) *c. acc.* I, 32 tradito more quemcumque principem adulandi . . studiis inanibus. 16, 19 Neronem . . adulatus est. — 15, 21 colimus externos et adalamur.

adulter. III, 45 pro marito studia civitatis, pro adultero libido. 1, 53 pervicax a. 2, 50 adultero Manlio Italia interdictum est. 4, 3 seque ac maiores municipali adultero foedabat. 52. 6, 25. 40 corripitur ob servum adulterum i. e. *als* ihren e. 11, 12 ut vacuo a. poteretur. 12. 35. 12, 65 quamquam ne inpudicitiam quidem nunc abesse Pallante a. 13, 21 neque enim perinde a parentibus liberi quam ab inpudica adulteri mutantur. 45 maritos et a. non distinguens. 14, 60 ea diu paelex et adulteri Neronis, mox mariti potens. — 3, 24 adulteros earum fuga punivit. 6, 47 conscii et a. eius. 11, 1. 13, 42 illum domus eius a. fuisse. 15, 50 adulterum Agrippinae. 68. — 3, 24 D. Silanus *in* nepti Augusti adulter.

adultera. 11, 26 ne . . sperneret adulteram. 14, 1 lacrimis et arte adulterae.

adulterinus. e conii. Andresen D 35, 19.

adulterium. G 19 paucissima in tam numerosa gente adulteria. I, 2 magna a. i. e. viel beredete. 22 a., matrimonia. 3, 22 adiciebantur a., venena. 11, 26 Messalina facilitate adulteriorum in fastidium versa [M adulterorum]. 30 adulteria obiecturum ait. I, 66 stupris et adulteris exorabatur. III, 41 a. ac stupris pollere hospitum domus. IV, 2 stupris et a. filium

principis agebat. 55 proaviam divo Iulio . . corpore atque adulterio placuisse. — 2, 50 Caesari conixa adulterio tenebatur. 50 de a. satis caveri lege Iulia visum. 50 adulterii graviorem poenam deprecatus. 3, 38 absolutum adulterii. 4, 42 a. delatam. 71 neptem Augustus convictam a. damnaverat. 3 hanc ut amore incensus adulterio pellexit. 13, 44 ingentibus donis adulterium emeretur. 45 nec mora quin adulterio matrimonium iungeretur. — 4, 12 per adulterium Mutilliae Priscae. 44 Antonio ob a. Iuliae morte punito. 6, 29 a. Liviae. 11, 2 a. Poppaeae. 13, 11 ob a. Messalinae. 14, 62 fateretur Octaviae adulterium.

adumbro. 4, 31 nec occultum est, quando ex veritate, quando adumbrata laetitia facta imperatorum celebrantur.

adusque. 14, 58 multa secutura quae a. bellum evalescerent. cf. *ad.*

advecto. 6, 13 rei frumentariae copiam advectaret.

advectus. IV, 84 haec de origine et advectu dei celeberrima.

adveho. G 9 signum in modum liburnae figuratum docet advectam religionem. II, 71 gladiatorum spectaculum editur advecto ex urbe cultu. III, 20 advectis tormentis machinisque. IV, 35 ut inde terrestri itinere frumentum adveherent. 1, 63 legiones classe, ut advexerat, reportat [Nipp. incl.]. 16, 2 mittit qui velut paratam praedam adveherent. *advehor a)* G 2 nec terra olim sed classibus advehebantur qui mutare sedes quaerebant. 16, 14 exim missae Liburnicae advehiturque propere Sosianus. b) V, 16 exhortatio ducum non more contionis apud universos, sed ut *quosque* suorum advehebantur. 2, 45 equo conlustrans cuncta, ut *quosque* advectus erat . . ostentabat. 1, 51 Caesar advectus *ad* vicensimanos . . clamitabat. — 3, 1 Agrippina *Corcyram* insulam advehitur. 12, 63 (Chalcedonii) priores illuc advecti. — A 11 Britanniam qui mortales initio coherint, indigenae an advecti, parum certum.

advena. D 7 advenae et peregrini iam in municipiis et coloniis suis auditos . . requirunt. II, 2 templum Paphiae Veneris inclutum per indigenas advenasque. 4, 65 Tuscum vicum e vocabulo advenarum dictum. 11, 24 advenae in nos regnaverunt.

advenio. a) *α) absol.* G 16 si quando hostis advenit, aperta populatur. I, 43 advenere missu Othonis . . Florus . . et Murcus. 79 per turmas advenere. II, 17 praemissae a Caecina cohortes advenerant. 32 exercitum Vitellii universum advenisse. III, 1 advenisse mox cum Vitellio Britannici exercitus robora. 9 Saturninus cum legione septima advenit. 19 universum Flaviani exercitus robor advenit. 25 vagus . . rumor advenisse Mucianum. 1, 27 adcursum multitudinis quae cum Druso advenerat. 2, 8 classis advenerat. 12, 12 postquam . . Acbarus advenerat. 12 si citi advenissent. 14, 26 advenit Tigranes. 58 tot enim adveniebant. 15, 25 centurio, qui cum legatis advenerat. 59 donec manus militum adveniret. 16, 5 qui . . officio legationum aut privata utilitate advenerant. 34 donec advenit Domitius Caecilianus. β) IV, 33 aliis a Novaesio, aliis a Mogontiaco universas copias

advenisse credentibus. 75 hostes divisim copiis advenere undique. 1, 18 properantibus Blaesus advenit cf. Nipp. 56 Chattis adeo improvisus advenit. 13, 36 postquam paucae e proximis castellis turmae advenerant. 15, 13 ipsum adversus duas legiones totis regni viribus advenisse. b) A 11 ubi (pericula) advenere. 20 ubi aestas advenit. IV, 62 haec meditantibus advenit proficiscendi hora.

advento. a) a) *absol.* I, 70 robor adventantium legionum attollebant. II, 6 antequam Titus adventaret. 8 velut Nero adventaret. 30 adventantium robor per adulationem attollentes. 46 obstinationem adventantis exercitus. III, 16 citus eques adventare hostes . . nuntiavit. 49 nihil adventantem Mucianum veritus. IV, 37 adventante Civile. 70 qui ubi adventabat. 4, 73 per intervallum adventantes. 6, 42 adventantem Tiridaten extollunt . . honoribus. 11, 18 dum Corbulo adventat. 12, 29 vis innumera Lugii aliaeque gentes adventabant. 15, 6 adventare Caesennius Paetus audiebatur. 9 donec adventare Vologesen magno et infenso agmine auditum. β) 6, 33 at qui Parthis adventabant, facile arcebantur. 14, 32 victor Britannus Petilio Ceriali in subsidium adventanti obvius fudit legionem. 16, 23 tempus, quo Tiridates accipiendo Armeniae regno adventabat. — IV, 76 accitas ex Hispania, adventare ex Italia (legiones). V, 23 ut commeatus Gallia adventantes interciperentur. 13, 39 commeatus nostros Pontico mari et Trapezunte oppido adventantes interciperet. 14, 4 nam Antio adventabat. — c. *acc.* 6, 44 iamque multa manu propinqua Selenciae adventabat [non recte Madvig; Halm propinquans; M propinqua, adventabant]. b) IV, 13 rei publicae excidium adventabat. 12, 68 quo tempus prosperum ex monitis Chaldaeorum adventaret.

adventus. G 40 festa loca, quaecumque adventu hospitioque dignatur. 11, 16 laetus Germanus adventus. — II, 63 Vitellius adventu fratris superbior. 93 a. eius partes convalescerant. III, 10 a. legionum . . militari vallo Veronam circumdare placuit. 41 a. peditum equitumque pravitas consilii patuit. IV, 21 Civilis a. veteranorum cohortium iusti iam exercitus ductor. 27 victus a. demum Voculae exsolvitur. 36 a. quintanorum . . auctae legiones. 71 eius a. erectae spes. V, 14 duplicatis copiis a. . legionum. 1, 21 horum a. redintegratur seditio. 53 quorum a. breve tempus petivit. 2, 58 de a. regis cum decore respondit. 3, 1 a. eius audito. 39 cuncta prospere acta . . a. legionis. 12, 27 trepidatum a. Chattorum. 61 a. Aesculapii artem medendi inlatam. 14, 38 quorum a. nonani legionario milite suppleti sunt. — A 18 haud multo ante adventum eius. IV, 34 adventum hostium exploravit. 2, 7 ad famam adventus eius dilapsi. G 2 Germanos minime aliarum gentium adventibus et hospitibus mixtos.

adversarius. D 10 sibi sumere a. superiorem. 37 maiores a. desumere. 34 index . . adversarius . . advocati. 34 a. et aemuli. 16, 22 semet factorem aut a. ostendere.

adversor. a) *absol.* II, 33 Paulino et Celso iam non adversantibus (sententiae). 1, 2 munia senatus . . in se trahere, nullo adversante. 12,

65 multum adversante Narcisso. 13, 5 quod adversante Agrippina . . obtinere patres. 12 (Acte) inreperat per . . ambigua secreta, ne senioribus quidem principis amicis adversantibus. III, 42 Valens segnitia maris aut adversante vento portum Hercules Monoeci depellitur. 1, 70 non vox et mutui hortatus iuvabant adversante unda. — IV, 66 Civilis proximas civitates adfectare aut adversantibus bellum inferre statuit. 84 modo numen pavescere, modo minis adversantis populi terri. — 2, 38 inclinatio senatus incitamentum Tiberio fuit quo promptius adversaretur. 4, 19 precante reo brevem moram . . adversatus est Caesar. 14, 43 in hoc ordine interfui, cum contra leges maiorum nova senatus decreta postularentur; neque sum adversatus. b) 12, 45 proelianti sibi adversus regem Albanorum et Romanos auxilio vocanti fratrem adversatum. — 1, 27 ut illic quoque commodis legionum adversaretur. 2, 67 quem paternis consiliis adversatum constabat. 4, 37 quod Asiae civitatibus nuper idem istud petentibus non sim adversatus. 40 neque tuis neque Liviae destinatis adversabor. 14, 65 interfecisse creditus est Doryphorum quasi adversatum nuptiis Poppaeae. [I, 1, 10. 38, 4. IV, 84, 11. 14, 51, 8 M adversari pro aversari.]

adverto. a) 13, 49 magnarum rerum curam non dissimulatos, qui *animum* etiam levissimis adverterent. b) *animadvertere* c) *absol.* III, 25 advertere proximi, deinde plures. 4, 54 donec advertit Tiberius, forte an quia audiverat. β) c. *acc.* 12, 51 Zenobiam . . spirantem . . advertere pastores. 13, 54 (barbari) advertere quosdam . . senatorum. 14, 43 cui familia opem ferat, quae ne in metu quidem pericula nostra advertit? 15, 30 rogitante rege causas, quotiens novum aliquid adverterat. — 6, 40 neque quod L. Aruseius ** morte adfecti forent, adsuétude malorum ut atrox advertebatur. γ) *punire* 4, 35 si quis advertit, dictis dicta ultus est. 3, 52 ne princeps antiquae parsimoniae durius adverteret. 13, 28 ne quid intra domum pro potestate adverterent (tribuni). 2, 32 in P. Marcium consules extra portam Esquilinam . . more prisco advertere. 5, 9 placitum ut in reliquos Seiani liberos adverteretur. c) *animum in se convertere* a) 1, 41 gemitus ac planctus etiam militum aures oraque advertere. 2, 17 octo aquilae petere silvas et intrare visae imperatorem advertere. 6, 44 neque exuerat paedorem, ut vulgum miseratione adverteret. β) 4, 21 atque illic eadem actitando recentia veteraque odia advertit = *in se convertit*. γ) III, 48 advertit ea res Vespasiani *animum*, ut vexillarios e legionibus . . deligeret. cf. Her.

adversus. A) *adiect.* a) *propr.* G 2 immensus ultra utque sic dixerim adversus Oceanus = entgegengesetzt, anderweltlich (Kritz. Baumstark ausführl. Erläut. der Germ. p. 48). 45 adversa litora. II, 23 ripa. III, 23 Vitelliani adverso lumine (lunae) conlucentes. 71 erigunt aciem per a. collem. 15, 9. 12, 63 quaerent sedem caecorum *terris* adversam. 15, 42 (fossa) per montes adversos. II, 25 a lateribus cohortes, legionum adversa frons. III, 10 Galbiana legionis in a. fronte valli opus cesserat = fr. ad

hostem conversa. 2, 11 trudent adversos, instant cedentibus = resistentes. 3, 20 quamquam trans-fosso oculo adversum os in hostem intendit. 12, 30 corpore adverso vulnera exceptit. 16, 9 vulneribus adversis cadere. II, 34 naves adversum in flumen dirigebantur = adverso fl. IV, 22 naves in a. amnem agebantur. II, 98 mare in orientem navigantibus secundum, inde adversum erat. III, 43 adversa tempestate . . defertur. — 3, 42 (legiones), quas . . adversis itineribus obiecerant = contrariis cf. Ruperti; non recte Georges, Klotz frontmärsche neque Roth in der richtung gegen sie. 11, 24 numquam adversam nobis aciem instruxere. b) *trsl. a) de personis* 3, 32 adverso senatu. 14, 48 adversis festibus creditum = t. adversae partis. — I, 59 cohortes . . grande momentum sociae aut adversae. II, 86 utraque legio *pro* Othone, adversa Vitellio fuerat. III, 13 adversas Gallias Hispaniasque, nihil in urbe fidum. 14, 38 quodque nationum ambiguum aut adversum fuerat. V, 13 gens superstitioni obnoxia, religionibus adversa. 2, 15 infensis hostibus, adversis dis. 79 quos Germanici memores aut inimicis eius adversos cognoverat. 3, 67 super tot senatores adversos. — 4, 4 aequus adolescentibus aut certe non adversus. 15, 63 Seneca *gloriae* eius non adversus. — *subst.* 3, 45 viderent modo adversos et aspicerentur = hostes. *β) de rebus* V, 14 ea loci forma, incertis vadis subdola et nobis adversa. 2, 53 Ionici maris adversam navigationem perpassus. A 33 omnia prona victoriibus atque eadem *victis* adversa. 1, 64 cuncta pariter *Romanis* adversa. 3, 12 si qua in nos adversa finguntur. I, 73 adversa principis fama. IV, 51 adversam de Domitiano famam accipit. II, 26 dncis ratio . . adverso rumore fuit. 14, 11 Seneca a. r. erat. 3, 29 utque haec secundo rumore, ita adversis animis acceptum, quod . . II, 30. 44. 1, 64. 12, 40 pugna. II, 32. 52. III, 79. V, 10 proelium. V, 24 fortunam belli tot cladi-bus adversam opportuno erga populum R. merito mutare. 2, 69. 3, 71. 12, 66. 13, 35 valetudo. 4, 64 omina. 29 quaesitio adversa *accusatori* fuit. 2, 88 Arminius regnum adfectans libertatem popularium adversam habuit. 13, 44 adversam patris voluntatem. 15, 50 impunitatis cupido magnis semper *conatibus* adversa. — 1, 49 non adversis (= hostilibus) e castris, sed isdem e cubilibus . . discedunt in partes. 11, 15 a. rei publicae temporibus. I, 15 fortunam tantum adversam tulisti: secundae res . . explorant. II, 97 prosperis Vitellii rebus certaturi ad obsequium, adversam eius fortunam ex aequo detrectabant. 5, 8 adversam fortunam aequus tolerat. III, 2 quamquam rebus adversis disiectam aciem. IV, 37 res adversae discordiam peperere. 11, 32 quamquam res a. consilium eximerent. 12, 30 quamquam rebus adversis laudatus. 15, 29 non a. Parthorum rebus. — I, 65 *prosperarum* adversarumque rerum socios. II, 77 non idem pr. advque rerum ordo erit. 3, 34 male eripi maritis consortia rerum *secundarum* advque (Ioh. Müller Beiträge. Innsbruck. II p. 28). A 32 (exercitum) ut *secundae res* tenent, ita a. dissolvent. G 36. I, 29. II, 59 honos inter secunda rebus a. in solacium cessit. 1, 68. I, 2

prosperae in oriente, a. in occidente res. III, 18 haud perinde rebus pr. duces desideraverant atque in adversis deesse intellegebant. B) *subst. adversum.* α) 14, 51 prospera populi et militum fama Rufus, quod apud Neronem adversum experiebatur. Recte Roth das gegen-theil: aliter Boetticher was bei N. für ihn von nachtheiligen Folgen war. *β)* A 25 tempestatum ac fluctuum adversa. 2, 26 laetus animi, quod adversa maris expeditione prospera pensavisset. I, 89 pacis adversa. II, 64 domus suae tantum a. sensit. 3, 24 inlustrium domuum adversa. 6, 36 desererent regem saevum in pace et adversis proeliorum exitiosum. 2, 69 valetudinis a. rimantes = verschlimmerung. — A 35 prom-tior in spem et firmus adversis. II, 46 maiore animo tolerari adversa quam relinqui. III, 4 nihil spei sibi inter a. reliquerat. IV, 2 quamquam inter a. salva virtutis fama. III, 41 quos a. non mutaverant. V, 13 volgus . . ne adversis quidem ad vera mutabantur. 1, 67 in castris honesta memorat, reticuit de a. 3, 15 infensas patrum voces, adversa et saeva cuncta perpassus. 4, 13 *paternis* a. 6, 22 multos, qui conflictari a. videantur, beatos. 12, 36 ut ferme intuta sunt adversa. 15, 11 obniti adversis. — I, 10 Mucianus, vir *secundis* adversisque iuxta famosos. IV, 36. III, 66 senem et *prosperis* advque satiatum. IV, 23 *rebus secundis* nimii, sed tum praedae cupidine adversa quoque tolerabant. II, 23 (Otho) *rebus prosperis* incertus et inter adversa melior. A 27 *prospera* omnes sibi vindicant, adversa uni imputantur. III, 13 quid dicturos reposcentibus aut pr. aut a. IV, 2 (L. Vitellius) nec perinde prosperis socius quam adversis abstractus. 52 principes, quorum prosperis et alii fruuntur, adversa ad iunctissimos pertineant. 1, 1 populi R. prospera vel a. claris scriptoribus memorata sunt. 12, 14 nulla huic pr. vel a. III, 52 ita compositus, ut ex eventu rerum adversa abnueret vel *prospera* agnosceret. IV, 34 dux uterque . . meritum adversa prosperis defuere. 14, 38 cuius adversa pravitate ipsius, prospera ad fortunam referebat. 11, 19 a. in rem p. casura: sin prospere egisset . . 2, 14 pavidos adversis, inter *secunda* non divini . . iuris memores. — II, 74 modo in spem erectus, aliquando adversa reputabat. 3, 45 memorare veteres Gallorum glorias quaeque Romanis adversa intulissent. 11, 17 per laeta per a. res Cheruscas adficiat. 15, 26 magna de rebus a se gestis, adversa in inscitiam Paeti declinans. — De loco 3, 45 cf. supra A b a.

adversus, — **sum**: cf. Greef de praepositionum usu apud Tac. p. 38—54. De duabus formis p. 38/9. Collocatio. V, 13, 17 hanc a. urbem. Significatio. *prop. de loco* = e regione, vis à vis non legitur. Sed a) 3, 71, 9 dilatatum nuper responsum a. Servium. 6, 2, 18 haec (sc. per litteras respondit) a. Togonium verbis moderans. — 3, 59, 1 a. quae cum alii varie dissenserent. 69, 6. 15, 66, 6 non vox a. ea Faenio. b) *comparationi* inservit D 33, 5 differentiam nostrae desidiae et inscientiae a. acerrima et fecundissima eorum studia demonstrasti. 12, 15, 12 nec fuit in arduo societas potentiam R. a. rebellem Mithridaten ostentantibus. 15, 19, 6

ius naturae, labores educandi a. fraudem .. adoptionis enumerant = im gegensatz zu, im vergleich mit. c) *relationem in universum* indicat α) I, 10, 13 nec Vespasiano a. Galbam votum aut animus. III, 51, 1 tantam victoribus a. fas nefasque inreverentiam fuisse. I, 90, 6 a. Vitellianas partes modeste disseruit i. e. der Vit. partei gegenüber, in bezug auf. 4, 11, 7 cunctatione et mora a. unicum uteretur. I, 23, 19. 6, 1, 14 dona *in* promptos, minas a. abnuentes exercebant. 2, 85, 6 satis poenarum a. impudicas in ipsa professione flagitii credebant. 3, 52, 2 inturbidus externis rebus annus, domi suspecta severitate a. luxum. 13, 42, 7 repetitum credebatur senatus consultum poenaque Cincliae legis a. eos, qui pretio causas oravissent. 6, 13, 3 multa licentius efflagitata, quam solitum a. imperatorem. 13, 25, 5. 26, 2. 28, 16. 51, 4. 16, 5, 14. 15, 9. — 1, 47, 1 immotum a. eos sermones fixumque Tiberio fuit. 75, 3 cf. Nipp. 13, 10, 3 sibi status a. offerentes prohibuit. cf. Draeg. — A 9, 17 procul ab aemulatione a. collegas, procul a contentione a. procuratores et vincere inglorium .. arbitrabatur. 11, 21, 12 a. superiores tristi adulatione, arrogans minoribus. 15, 59, 22 testamentum foedis a. Neronem adulationibus. 14, 23, 10 dux R. diversis artibus, misericordia a. supplices, celeritate a. profugos, inmitis iis, qui. 15, 48, 8 facundiam tuendis civibus exercebat, largitionem a. amicos et ignotis quoque comi sermone et congressu. — G 23, 5 a. sitim non eadem temperantia i. e. gegenüber, hinsichtlich des d. I, 66, 16 pactionibus a. possessores agrorum = cum. 3, 29, 9 privignis eum vitrico levior necessitudo quam avo a. nepotem. 11, 18, 19 magnis delictis inexorabilem scias, cui tantum asperitatis etiam a. levia credebatur. 13, 17, 4 Britannicus sepultus est adeo turbidis imbribus, ut vulgus iram deum portendi crederet a. facinus, cui .. gegenüber non multum abest a. wegen, über. 14, 1, 10. — 13, 35, 1 Corbuloni plus molis a. ignaviam militum quam *contra* perfidiam hostium erat. 11, 24, 11 tunc solida domi quietes et a. externa florimus = quod attinet ad. 12, 54, 16 nec a. Iudaeos dubitatum, quin capite poenas luerent = de I. β) c. *adiect.* A 22, 16 ut erat comis *bonis*, ita a. malos iniunctus. G 46, 20 securi a. homines, securi a. deos. I, 26, 14. a. peritos perversicax. 35, 13 minantibus intrepidus, a. blandientes incorruptus. 4, 1, 12 ut obscuram a. alios sibi uni incautum intectum quoque efficeret. 6, 48, 23 promptus. 15, 58, 12 atrox. II, 12, 7 ambitioso imperio regebat, ut a. modestiam [non recte Halm inmod.] disciplinae corruptus, ita proeliorum avidus = quod ad m. d. attinebat. — I, 3, 4 contumax a. tormenta. III, 69, 27 miles a. pericula ferox, laboribus et vigiliis parum intentus erat. IV, 2, 14 tristes et a. plausus ac lasciviam insultantis vulgi immobiles. 1, 65, 14 lentae a. imperia aures. 2, 71, 3 iustus .. dolor a. deos. 4, 69, 14 pavens civitas, reficiens a. proximos. cf. com. crit. 14, 3, 8 mulier usu scelerum a. insidias intenta. 16, 4, 5 aequum a. aemulos. d) *de animo* α) *benevolus* 3, 16, 17 testor vixisse me cum fide a. te neque alia in matrem tuam pietate. 11, 17, 5. 12, 30, 9 egregia a. nos fide.

55, 10 blandimentis a. plebem, fraude *in* ducem cum barbarorum copias dissociasset. 13, 13, 6 amor a. eandem libertam. 12, 20, 13 quanta perveracia *in* hostem, tanta beneficentia a. supplices utendum. 15, 44, 24 miseratio a. sontes oriebatur. β) *inimico*: c. *subst.* D 36, 13 hinc .. assidua senatus a. plebem certamina. A 33, 9 fortitudine a. hostis seu patientia ac labore paene a. ipsam rerum naturam. I, 1, 9 odio a. dominantes. V, 5, 5 a. omnes alios hostile odium. 2, 56, 4 discordes sunt a. Romanos odio et *in* Parthum invidia. 3, 32, 5 odium agitare. 4, 29, 10. 13, 37, 11 quo fidem *in* nos testaretur, vetus a. Armenios odium promptius exercebat. 15, 52, 17 odium explere. 68, 12. — II, 60, 3. 14, 18, 9. 16, 18, 13 invidia a. alqm. II, 66, 7 ob veterem a. quartadecumanos discordiam. 4, 32, 6 discordias consulum a. tribunos .. memorabant. 12, 44, 16. 15, 2, 17 discordia. I, 84, 13 illas a. senatum voces. 3, 14, 3 ne contumelias quidem a. imperatorem infitari poterat. 5, 5, 1 probra a. alqm. 13, 1, 14 iurgia. 3, 24, 20 offensiones. IV, 3, 3 contumacia. 4, 42, 12 inclementia a. reos. — I, 51, 16 instigatrix a. Galbianos. 30, 15 legionum seditio a. duces suos. 84, 3 patefieri occasio etiam a. me potest. 4, 36, 6 additis violentiae criminibus a. cives R. 13, 25, 7 iniuriae (insulten) a. viros feminasque insignes. 4, 67, 19. 11, 19, 9 insidiae. 6, 8, 29 insidiae in rem publicam, consilia caedis a. imperatorem puniantur. — 2, 55, 6 hos esse Mithridatis a. Galbam, Antonii a. divum Augustum socios. c. *adiect.* III, 73, 16 edicta in populum *pro* Vespasiano magnifica, probrosa a. Vitellium iecerat. c. *verbis* D 37, 26 non Demosthenem orationes inlustrant, quas a. tutores suos composuit. A 12, 4 nec aliud a. validissimas gentes pro nobis utilius. 24, 15 idque etiam a. Britanniam profuturum. I, 41, 5 destructa a. dubitantes tela. IV, 54, 14 primores Galliarum ab Othone a. Vitellium missos. II, 71, 13 ingratus principi ut a. Neronem ausus. 14, 7, 14 audere. II, 76, 12 non a. divi Augusti .. mentem, nec a. .. Tiberii senectutem, ne *contra* Gai quidem .. domum exurgimus. IV, 17, 28 dum alii Vespasianum alii Vitellium foveant, patere locum a. utrumque. IV, 64, 20 voluptatibus Romani plus a. subiectos quam armis valent. 13, 55, 17 potius mare superfunderent a. terrarum ereptores. 1, 30, 8. 69, 10 nec a. externos studia militum quaeri cf. com. crit. 2, 43, 12 partes acerrimo ministerio a. Caesarem iuvit. 2, 36, 1. 74, 8. 4, 59, 12. 15, 20, 14. 6, 42, 6 dum sibi quisque *contra* aemulos subsidium vocant, accitus in partem a. omnes valet. 12, 10, 5. 4, 7 accipiendis a. generum suspicionibus .. promptior. — 1, 77, 11 de modo lucaris et a. lasciviam fautorum multa decernuntur. 3, 27, 1 a. patrum factiones multa populus paravit. 4, 21, 8 sermonis incusavit a. maiestatem habiti. 6, 7, 2. 13, 28, 14. 14, 48, 3 probrosa a. principem carmina factitavit. *In re militari* 1, 65, 20 (aquilae) neque ferri a. ingruentia tela neque figi limosa humo poterant. — A 13, 11 ingentes a. Germaniam (belli) conatus. bellum a. alqm. I, 53, 9. 64, 12. IV, 20, 3. 86, 5 qua cogitatione bellum a. patrem agita- verit an opes viresque a. fratrem, in incerto fuit.

1,3, 25. 2, 46, 11. 65, 14. 4, 23, 1. 11, 24, 28. 12, 49, 14. II, 6, 9 a. Parthos minae. IV, 61, 1 arma. 2, 45, 9. 11, 3, 4 militia. 4, 24, 10 pluribus a. Tacfarinatem expeditionibus cognitum. I, 68, 4. IV, 73, 11 proelium a. Cimbro Teutonisque. 4, 25, 12 a. eludentes optatae totiens pugnae. A 30, 7 pugnis a. alqm. certare. II, 88, 3. IV, 61, 6. V, 13, 17. I, 51, 11 a. Vindicem contractae legiones. 56, 17. 12, 62, 4 bellare a. alqm. 1, 70, 17 in Noricum flecteret a. Petronium. II, 22, 5 ingerunt pila a. . . cohortes. 34, 6 transitum Padi simulantes a. obpositam gladiatorum manum. 14, 8 turmae a. hostem iere. III, 51, 8° pugnare. IV, 18, 7 legatum egredi a. hostem iubet. 33, 2 cohortes a. Voculam mittit. 79, 20 a. equites secundum proelium fecit. 3, 21, 18 prosperam pugnam. IV, 25, 3 derigere aciem. 58, 4 proelium et acies parare. 25, 16 arma *capere a. alqm. 2, 46, 21 a. Cheruscos arma R. invocare. 59, 14 provinciam . . . levi praesidio a. ingentes exercitus insidere. 1, 36, 6 armari. 59, 9 bellum tractare. 2, 4, 10 bellum sumere. 14, 61, 14 arma. 12, 40, 13 hostilia induere. 3, 38, 8 bellum a. nos volverat. 6, 31, 5 bella exercere. 3, 46, 5 pudendum ipsis, quod Germaniarum victores a. Gallos tamquam in hostem ducerentur. 3, 73, 15. 4, 46, 7 a. accolas belligerare. 4, 51, 5 a. resistentis comminus niti. 12, 29, 11 legionem pro ripa componeret, . . . terrorem a. victores. 45, 4 proeliari. 50, 10 Armeniam invasit, truculentior quam antea, tamquam a. defectores. 15, 13, 16 ipsum a. duas legiones totis regni viribus advenisse. e) = *wider, im widerspruch mit* 6, 16, 2 pecunias faenore aufitabant a. legem dictatoris Caesaris. 15, 63, 2 complectitur (Seneca) uxorem et paululum a. praesentem fortitudinem mollitus rogat . . . f) G 16, 5 suam quisque domum spatio circumdat, a. casus ignis remedium. III, 34, 4 condita Cremona, propugnaculum a. Gallos. 12, 32, 13 colonia deducitur . . . subsidium a. rebelles. 15, 27, 6 documento a. superbiam. 62, 9. 1, 57, 2 auxilium orantes a. vim popularium. 2, 44, 5. 1, 64, 20 deliguntur legiones . . . primani ducendum ad agmen, viciniam a. secutos. D 4, 5 defendere alqd. a. alqm. III, 78, 14 tueri. II, 60, 16. 4, 5, 12 protegere. 3, 46, 13 restantibus lamminis a. pila. 60, 6. 13, 52, 3. 14, 62, 10 subvenire. 4, 66, 1 studia procerum a. casus solacium tulerant. A 22, 8 a. moras obsidionis annuis copiis firmabantur (castella). IV, 22, 1. V, 12, 6. 4, 39, 15. 2, 57, 5 convenere firmato vultu, Piso a. metum, Germanicus ne minari crederetur = ne quicquam metuere crederetur. 15, 10, 5. 59, 18 animum a. suprema firmabat. I, 72, 14 pessimus quisque a. publicum odium privatam gratiam praeparat i.e. als schutzmittel gegen. II, 12, 11. 15, 59, 6 nihil a. haec Neroni provisum. II, 82, 17 sufficere videbantur. III, 6, 9. IV, 22, 7 paucis diebus assumpta sunt quae a. necessitates in longum sufficissent. 1, 35, 8 alia ex necessitate aut a. otium castrorum quaeruntur. 2, 29, 2 vocem a. pericula poscere. 14, 29, 14 naves fabricatur plano alveo a. breve et incertum i.e. zum schutz gegen das seichte und unsichere ufer. 15, 36, 12 sueti a. fortuita aspectu principis refoveri. 64, 15 clauso corpore a. vim veneni. — II, 82,

12 egregie firmus a. militarem gloriam. IV, 5, 7 firmior a. fortuita. 3, 18, 5 satis firmus a. pecuniam. III, 63, 8 (legiones) validae a. contumaciam. IV, 5, 15 constans a. metus. 15, 21, 11 invictus a. gratiam animus. — I, 79, 16 tegimen . . . a. ictus impenetrabile. 12, 16, 8 moenia a. inrumpentes invalida.

advocatio. = *sachwalterschaft* D 4 desidia advocationum. 10 fides advocationis.

advoco. a) 15, 63 advocatis scriptoribus (schreiber) pleraque tradidit i.e. herbeirufen. b) *in re iud.* D 41 quis enim nos advocat? i.e. als sachwalter berufen. c) IV, 84 advocata contione exponit. II, 91 tribunos plebis *in auxilium* spretae potestatis advocavit. d) = *anrufen* I, 55 senatus populique R. oblitterata iam nomina sacramento advocabant i.e. sprachen beim eide aus. IV, 41 deos testes advocabant.

advocatus. D 1 horum temporum disertis caudicibus et advocati et patroni et, quidvis potius quam oratores vocantur. 34, 11, 5 advocatorum perfidia. 6, 7 inopia advocatorum.

advolo. 6, 28 (phoenicen) in civitatem . . . advolvavisse.

advolvo. a) *c. acc.* IV, 81, 1, 13, 6, 49, 15, 71 genua alicuius advolvi. b) *c. dat.* 1, 23 singulorum pedibus advolutus. 32 pedibus Caecinae advolvitur.

aedes. a) templum I, 27, III, 65 Apollinis. I, 27, 2, 41 Saturni. I, 43 Vestae. III, 48 Concordiae. 2, 49 Florae. 3, 18 Martis Ultoris. 63 Neptuni. 4, 43 Veneris. 55 Augusti. 23 censentium honorem divae et pulvinar aedemque et sacerdotem; et sic passim. — *Nom. sing.* aedes III, 72 ea tunc aedes cremabatur (de Capitolio). 2, 41 aedes Fortis Fortunae. 49 Spei aedes. 15, 41 aedes Statoris Iovis. 74 Soli est vetus aedes apud circum. *plur.* 2, 49 deum aedes. 13, 24 Iovis ac Minervae aedes. De templo Iovis Capitolini III, 71 porticus adpositas aedibus. IV, 53 altitudo aedibus adiecta cf. supra III, 72 ea aedes. b) = *domus* III, 70 (de Palatio). 1, 75 (bis). 15, 69 imminentes foro aedes.

aedificatio. 3, 37 diem aedificationibus, noctem convivii traheret. 6, 45 modicus privatis aedificationibus.

aedificium. D 22 in rudi aedificio. G 16 conexis et cohaerentibus aedificiis. III, 30 amoenissimis extra urbem a. 71 scandentes per coniuncta aedificia. 79 pugnatum inter a. cf. Her. 1, 76 relabentem (Fiberim) secuta est aedificiorum et hominum strages. 15, 39 subitaria a. exstruxit. 40, 43 cohibita aedificiorum altitudine.

aedifitio. G 16 inscitia aedificandi.

aedilis. 2, 49. 85. 3, 52. 53. 54 quantum istud est de quo aediles admonent. 55. 66. 4, 35 libros per a. cremandos censuere patres. 12, 64 aedili, forma abl. 13, 28.

aedilitas. 1, 3 sororis filium pontificatu et curuli aedilitate extulit. 6, 30 functus aedilitate.

aedituus. III, 74 (bis) disiecto aeditui contubernio.

aeger. a) *propr.* D 23 parum est aegrum non esse. III, 38 aegro principe. 3, 49 aegro Druso. IV, 84 mederi aegris corporibus. 82 aegro corpore detineri. 1, 4 senectus aegro corpore fati-

gabatur. 2, 75 Agrippina quamquam corpore aegro. 13, 30 cruciatus aegrae senectae. — I, 31 longa navigatione aegros. III, 38 gravi corporis morbo aeger Vitellius. 14, 47 Nero aeger valetudine. 15, 45 aeger nervis. IV, 81 manum aeger. *b) trsl.* A 32 inter male parentes et iniuste imperantes aegra municipia et discordantia. I, 4 quid in toto terrarum orbe validum, quid aegrum fuerit. II, 86 quidquid usquam aegrum foret (sc. in civitate). 11, 23 non adeo aegram Italiam, ut senatum suppeditare urbi suae nequiret. 3, 54 aeger et flagrans animus. — II, 40 Otho aeger mora (verdrüsslich). 12, 51 timore aeger, ne (bekümmert). III, 58 aeger animi. — Falso II, 20 aegris oculis introspicere *pro* acribus [Magribus]. — *adv. a)* A 36 *aegre* clivo instantes [Schoemann, Halm]. I, 23 cum Alpes et immensa spatia a. sub armis enterentur i. e. cum labore. 1, 6 inermum centurio a. confecit. 6, 17 copiam vendendi secuta vilitate, quanto quis obaeratio, aegrius distrahebant cf. Draeg. — I, 82 precibus et lacrimis a. cohibere alqm. II, 23 a. coercitam legionem sistit Bedriaci. 68 a. tamen cohibiti. 4, 42 animum a. componere. 15, 10 a. compulsulum ferunt. 16, 5 a. meliorum precibus obtectum. — Pro usitatore 'vix aegreque' leg. 2, 23 quibus (saxis et vadis) *paulum* aegreque vitatis. — 4, 47 *haud* a. pepulit. *β)* A 13 iniurias a. tolerant. II, 56 damnaque et iniuriae a. tolerabantur. III, 21 id vero a. tolerante milite. 15, 1 idque primores gentium a. tolerabant. 13, 35 legiones munia Romanorum aegerrime tolerabant. I, 53 Caecina aegre passus statuit. 67 a. id passi Helvetii. III, 53 a. id pati Antonius. 60 a. id pati miles. 4, 71 eo aegrius accepit recludi quae premeret.

aegresco. 15, 25 ne tam promptus in pavorem longiore sollicitudine aegresceret.

aegritudo. *a) de corpore* 2, 69 opperens aegritudinem quae rursus Germanico acciderat. *b) de animo* 2, 29 metu et a. fessus, sive simulato morbo. 5, 3 vitam a. animi finivit.

aegrotus. 15, 60 missum se ad aegrotum Senecam uti viseret.

aemulatio. *a) in bonam partem a)* A 36 cohortes aemulatione et impetu conisae proximos quosque caedere. G 13 magna comitum a. 32 hiulus infantium, haec iuvenum a. II, 4 aemulatio et proximi exercitus gloria depulerat segnitiam. — *c. gen.* A 21 honoris aemulatio pro necessitate erat. I, 13 gratus Neroni aemulatione luxus. II, 49 non noxa neque ob metum sed aemulatione decoris et caritate principis. 2, 44 aemulatione gloriae arma in se verterant. 72 neu regressa in urbem aemulatione potentiae validiores irritaret = ambitione ehrgeiziges streben nach . . . — 13, 54 impetus antiqui et bona aemulatio. *β) imitatio* 2, 59 P. Scipionis aemulatione. *b) in malam partem a)* I, 65 unde aemulatio et invidia. II, 21 invidia et aemulatione, *quod* . . . 101 a. etiam invidiaque . . . pervertisse ipsi Vitellium videntur. III, 65 tamquam invidia et a. fortunam fratris moraretur. 3, 58 non aemulationis, non odio aut privatis adfectionibus obnoxium. — A 9 procul ab a. adversus collegas, procul a contentione adversus procuratores. II, 30 hinc aemulatio ducibus. III, 59

erectus Samnis Pelignusque et Marsi aemulatione, *quod* . . . 75 paci consultum dirempta aemulatione inter duos . . . IV, 69 deterruit plerosque provinciarum aemulatio. 86 quo . . . fratris se aemulationi subduceret. 1, 18 depulsi aemulatione, quia suae quisque legioni eum honorem quaerebant, alio vertunt. 2, 47 ne aemulatio inter pares et ex eo impedimentum oreretur. 4, 40 erumpere aemulationem feminarum. cf. infra 2, 43. 6, 4 aemulationem inter collegas obliterari respondit. — 11, 9 ne quid aemulationis exsisteret. 12, 2 Lolliam . . . vacuam aemulatione et privignis parentis loco futuram. 13, 9 aemulationis suspectos. — II, 91 irrisere impudentiam aemulationis. *β) c. adi.* III, 38 infensus Blaeso aemulatione prava. 57 municipalem a. bellis civilibus miscebant i. e. kleinstädtische rivalität. 2, 43 Plancinam Augusta monuit aemulatione muliebri Agrippinam insectandi cf. supra 4, 40. 13, 19 inter Agrippinam et Domitiam infensa a. exercebatur.

aemulator. III, 66 non exercitibus securitatem nisi extincto aemulatore redituram [M aemulatore dituram; Rhen. aemulo redituram; Lips. aemulatu redituram].

aemulatus. 13, 46 ne in urbe aemulatus ageret, provinciae Lusitaniae praeficitur. In A 46 'aemulatus' falso legebatur ex comi. Heinsii.

aemulor. *a) in bonam partem a) abs.* IV, 48 minoribus maior aemulandi cura. 3, 55 obsequium in principem et a. amor validior quam poena ex legibus et metus. 6, 29 Labeo per abruptas venas sanguinem effudit aemulataque est coniunx Paxaea. *β)* 3, 30 Maecenatem aemulatus. — A 15 virtutem maiorum suorum aemularentur. II, 68 legati *ex* moribus imperatorum severitatem aemulantur. III, 81 Rufus studium philosophiae et placita Stoicorum aemulatus i. e. vehementer amplexatus. 6, 22 qui sectam eorum aemulantur. 2, 56 is prima ab infantia instituta et cultum Armeniorum aemulatus. 12, 69 aemulante Agrippina proaviae Liviae magnificentiam. *b) in malam partem* II, 81 aemulantium *inter* se regum paratus. 12, 64 *haud minus* vitiis aemulabantur, quam si qua ex fortuna prospera acceperant [vitiis est ablat., non dat., ut Klotz, Georges, alii]. *c) c. inf.* II, 62 pleraque municipia aemulabantur corruptissimum quemque adulescentium pretio indicere.

aemulus. *a) subst. a) = nacheiferer abs.* IV, 42 invenit aemulos etiam infelix nequitia. — *c. gen.* 16, 22 Brutorum aemulos. 11, 5 multi audaciae eius aemuli. 12, 10 subveniendum sociis, virium aemulis. 15, 13 Parthis, R. imperii aemulis. — *c. praep.* 12, 54 aemulo *ad* teterima Ventidio. *β) = nebenbuhler* D 34 adversarii et aemuli ferro, non rudibus dimicantes. I, 44 Pisonis ut inimici et aemuli caede laetari. II, 73 ut nullo aemulo. 77 Mucianum aemulum non experiris. III, 38 fovet aemulum. 3, 8 remoto a. 4, 3 Drusus inpatiens aemuli. 6, 42 sibi quisque contra aemulos subsidium vocant. 51 multis aemulis conflictatus est. 14, 29 rumore populi, qui neminem sine aemulo sinit, Corbulonis concertator. 42 dominum aemulum non tolerans. 46 aemulis inter se per nobilitatem Volusio atque Africano.

15, 6 neque Corbulo aemuli patiens. 16, 4 se aequum adversum aemulos. 18 invidia Tigellini quasi adversum aemulum. — 6, 32 Tiridatem aemulum Artabano . . deligit. — IV, 18 Labeo oppidano certamine aemulus Civili. 13, 7 exortus in tempore aemulus Vologesi filius Vardanes. *b) adiect.* 13, 3 dictator Caesar summis oratoribus aemulus i. e. par. — II, 38 aemulis urbibus regibusve excisis. cf. 12, 10.

aemula. *subst.* 13, 13 Agrippina libertam aemulam . . muliebriter fremere.

aequalis. 4, 20 aequali auctoritate et gratia apud alqm. vigere. — IV, 5 Helvidius Priscus . . cunctis vitae officiis aequalis i. e. sibi constans. 6, 31 fidus Romanis, aequalis in suos. — E coniectura Andreseni, ab Halmio recepta D 31 cf. aequalis. *adv.* 15, 21 quae si arceantur, aequalibus atque constantius provinciae regentur.

aequalis. 4, 47 montem occupat angustum et aequali dorso continuum usque ad proximum castellum. — D 31 alios fusa et aequalis et ex communibus ducta sensibus oratio magis delectat i. e. aequaliter fluens. I, 21 mortem omnibus ex natura aequalem oblivione apud posteros vel gloria distingui. *subst.* D 22. — 13, 15. — IV, 80 anxius superbia viri, aequalium (gleichstehende) quoque, adeo superiorum intolerantis. 3, 66 aequalis, dein superiores . . antire parat. *adv.* II, 27 Valentis copiae reverentius et aequalius duci parebant.

aequalitas. *a) de animi habitu* 1, 32 praecipuum indicium magni motus, quod . . pariter ardescerent, pariter silerent, tanta aequalitate et constantia, ut regi crederes. *b) de aequo iure* II, 38 rebus modicis aequalitas facile habebatur. 1, 4 omnes exuta aequalitate iussa principis aspectare. 3, 26 postquam exui aequalitas et pro modestia ac pudore ambitio et vis incedebat. 74 erant plures simul imperatores nec super ceterorum aequalitatem. *c) A* 19 frumenti et tributorum exactionem aequalitate munerum mollire. cf. Wex p. 80.

aeque cf. aequus.

aequinoctium. V, 23 flexu autumnii et crebris per aequinoctium imbribus superfusus annis. I, 70 impulsu aquilonis, simul sidere aequinoctii.

aequitas. *a) D* 31 in iudiciis de aequitate . . disserimus i. e. das was recht ist. 15, 2 aequitate quam sanguine, causa quam armis retinere parta maioribus malueram i. e. billiges u. gerechtes verhalten. *b) 16, 33* aequitate deum erga bona malaque documenta i. e. gleichmuth, gleichgültigkeit.

aequo. *A) verb. act. a) propr.* 1, 51 templum solo aequatur. 13, 41 Artaxata deleta et solo aequata sunt. — 4, 34 M. Ciceronis libro, quo Catonem caelo aequavit i. e. Catonem laudibus ad c. tulit. cf. Verg. Aen. 11, 125. *b) trsl. a) V, 18* suppressa hostium ferocia proelium aequatur. 12, 39 (legionum) robore aequata pugna. IV, 48 aequatus inter duos beneficiorum numerus i. e. numerus honorum locorumque militarium ita distributus est, ut uterque totidem crearet. *β) parem ponere ac) alicui alicui re* IV, 8 constantia, fortitudine Catonibus

et Brutis aequaretur Helvidius. 2, 88 qua gloria aequabat se Tiberius priscis imperatoribus. 12, 9 sponsus iam et gener Domitius aequari Britannico studiis matris, arte eorum . . 16, 17 Mela petitione honorum abstinuerat, ut eques R. consularibus potentia aequaretur. *ββ) alqm. alicui rei* 4, 17 Tiberius aequari adulescentes senectae suae impatienter indoluit. 6, 7 (Cotta) per flagitia infamis, sanctissimis Aruntii artibus dignitate ultionis aequabatur. *B) verb. neutrum a) propr.* III, 71 aedificia solum Capitolii aequabant. — III, 18 quos (auxiliares) multi e legionariis quamquam raptim ductos aequabant se. cursu. [Duebner multi e; M militiae] cf. Rup. hist. p. 338. *b) trsl. a) II, 95* Asiaticus Polycelitos . . et vetera odiorum nomina aequabat. 1, 9 numerus etiam consultiuum celebrabatur, quo Valerium Corvum et C. Marium simul aequaverat. — I, 57 ardorem exercituum . . Lingones aequabant, auxilia . . offerentes. 14, 29 Suetonius receptae Armeniae decus aequare domitis perduellibus cupiens. — 4, 62 ingentium bellorum cladem aequavit malum improvisum.

aequor. V, 23 spatium velut aequoris electum, quo Mosae fluminis os amnem Rhenum Oceano adfundit i. e. ein meerähnlicher raum. 2, 23 placidum aequor mille navium remis strepere aut velis impelli.

aequus. *A) adiect. a) propr.* II, 14 quantum inter colles ac litus aequi loci. IV, 71 pars equitum aequioribus iugis circumvecta. 4, 49 exercitum aequo loco ostendit. Simul etiam trsl. III, 20 adempto omni prospectu, quis aequus locus. IV, 30 is aequissimus locus cf. 1, 68 exprobrantes non hic silvas ac paludes, sed aequis locis aequos deos. *b) trsl. a) 1, 63* manibus aequis abscissum. 2, 46 condicionibus aequis discessum. 82 populum R. aequo iure complecti. 3, 27 duodecim tabulae, finis aequi iuris. 13, *26 vine an aequo cum patronis iure agerent. *β) G* 36 boni aequique Cherusci. 4, 4 Drusus aequus adulescentibus aut certe non adversus habebatur. 16, 4 aequus adversum aemulos i. e. in gleicher stellung den mitbewerbern gegenüber Nipp. 15, 1 id in summa fortuna aequius quod validius. — D 32 causas a vobis aperiri aequum est. *γ) D* 16 aequo animo perferre alqd. III, 80 aequioribus animis (mit mehr gelassenheit) accepti sunt. 3, 34 haud semper aequo animo. 5, 8 adversam fortunam aequus tolerat. *δ) 3, 8* Drusum remoto aemulo aequiorem sibi sperabat. 6, 36 Parthos absentium aequos, praesentibus mobiles i. e. gegen abw. geneigt; Draeg. zufrieden mit. III, 23 sed Flavianis aequior (sc. luna) a tergo i. e. günstiger. A 36 minime aequa nostris iam pugnae facies erat. cf. com. crit. 1, 66 verba Fabi aequis auribus accepta. *B) subst. a) propr.* A 18 in aequum degredi. 2, 80 in aequum eniti. A 35 acies editioribus locis constiterat ita, ut primum agmen in aequo, ceteri per adclive iugum conexi velut insurgerent. 36 stratis, qui in aequo adstiterant, erigere in colles aciem coepere. IV, 23 pars castrorum in collem leniter exurgens, pars aequo adibat. *b) trsl. a) 2, 44* virtus ducum in aequo = aequa erat.

12, 12 *industrios aut ignavos pax in aequo tenet.* — II, 20 *insitâ mortalibus naturâ modum fortunae a nullis magis exigere quam quos in aequo viderunt i. e. in eadem vitae condicione.* 2, 42 *regibus aequa, nedum infima insolita sunt.* 6, 25 *Agrippina aequi inpatiens, dominandi avida.* — III, 9 *temptatis levi proelio animis ex aequo discessum i. e. incerto eventu dimicatum cf. supra A) b) α).* — G 36 *tracti ruina Cherscorum et Fosi adversarum rerum ex aequo socii sunt, cum in secundis minores fuissent.* A 20 *multae civitates, quae in illum diem ex aequo (selbständig, unabhängig) egerant, datis obsidibus iram posuere.* IV, 64. — II, 77 *pericula ex aequo patiemur [Beroaldus partiemur].* 97 *legionum legati prosperis Vitellii rebus certaturi ad obsequium, adversam eius fortunam ex aequo detrectabant.* IV, 74 *laudatorum principum usus ex aequo (sc. vobis est).* 13, 2 *rectores imperatoriae iuventae diversa arte ex aequo pollebant.* 15, 13 *pacem ex aequo utilem i. e. aequaliter utilem, et Parthis et Romanis.* Non recte explic. Bötticher, Draeg., alii *aequis condicionibus utrique constitutis.* β) 14, 18 *licentiâ et iniuriâ quasi iure et aequo nitebantur.* 13, 51 *(edixit princeps) admodum aequa.* C) *adv. a) A 15 aequae discordiam praepositorum, aequae concordiam subiectis exitiosam.* Bis positum aequae non per aequae — ac interpretandum, sed per anaphoram repetitum cf. Kritz. b) *alterum comparationis membrum est omis- sum D 35 nam in loco nihil reverentiae est, in quem nemo nisi aequae imperitus intrat.* 1, 7 *eademque novae aulae mala aequae gravia, non aequae excusata.* 29 *si nobis aut perire hodie necesse est aut, quod aequae apud bonos miserum est, occidere.* c) α) *semel ex usu Ciceron.* IV, 5 *e moribus soceri nihil aequae ac libertatem hausit.* β) D 10 *ne opinio quidem et fama aequae poetas quam oratores sequitur.* II, 10 *nihil aequae reo proderat quam nimia potentia accusatoris.* 84. IV, 35. V, 3. 4, 49. IV, 54. 1, 41. 14, 38. IV, 52 *Vespasianus haud aequae Domitiano mitigatus quam Titi pietate gaudens.* 4, 71 *nullam aequae Tiberius, ut rebatur, ex virtutibus suis quam dissimulationem diligebat.* γ) II, 80 *nihil aequae provinciam exercitumque accendit, quam quod adseverabat Mucianus.* δ) 2, 52 *sed nihil aequae cavebatur, quam ne bellum metu eluderent.* 65 *nihil aequae Tiberium anxium habebat, quam ne composita turbarentur.* — Ex em. Spengeli D 17 *aeque idem pro 'et quidem', quod codd. praebent, Heinsii 12, 40 aucta aequae.*

aeraria ex coniect. Ritteri 6, 19 *quam rec. Nipp. et Draeg. cf. auraria.*

aerarium. a) *aedificium, in quo pecunia publica servatur* 2, 38 *velut perfringere aerarium.* 3, 51 *ne decreta patrum ante diem decimum ad a. deferrentur.* 13, 23 *exercendis apud a. sectionibus famosus.* 31 *sestertium quadringentis aerario inlatum.* — 6, 17 *quia tot damnatis bonisque eorum divenditis signatum argentum fisco vel aerario attinebatur.* b) 1, 15 *decreta pecunia ex aerario.* 3, 25 *Papianum Pop-paeam Augustus augendo aerario sanxerat.* 13, 23 *obliterata aerarii nomina retrahebat (accusator) i. e. in vergessenheit gerathene schuld-*

forderungen hervorsuchen. 2, 47 *quantum aerario aut fisco pendebant remisit.* 6, 2 *bona Seiani ablata aerario ut in fisco cogentur.* c) *aerarium militare* 1, 78 *edixit Tiberius militare aerarium eo subsidio niti.* 5, 8 *illum indices arguebant claustra aerarii, cui praefectus erat, et militarem pecuniam rebus novis obtulisse.* d) *praefecti aerarii* IV, 9 *praetores aerarii, nam tum a praetoribus tractabatur aerarium (sub Vespasiano), publicam paupertatem questi modum impensis postulaverant.* cf. Her. 1, 75 *resistentibus aerarii praetoribus (sub Tiberio).* 13, 28 *neve multam ab iis dictam quaestores aerarii (sub Claudio) in publicas tabulas ante quattuor menses referrent.* 28 s. f. cf. Nipp.

aereus. 12, 24 *aereum tauri simulacrum.*

aes. a) *aes rude* A 46 *quae (imagines) aere aut marmore finguntur.* II, 21 *sudes et immensas lapidum ac plumbi aersique moles.* 15, 22 *effigies Neronis ad informe aes liquefacta.* b) *res ex aere factae α) de statuis* D 11 *aera et imagines.* β) *de tabulis* IV, 40 *aera legum vetustate delapsa.* 3, 63 *ipsis in templis figere aera (sc. in quibus Scta incisa erant).* 4, 43 *monimenta . . sculpta saxis et aere prisco.* 11, 14 *litterae aspiciuntur in aere *publico dis plebiscitis per fora ac templa fixo.* cf. com. crit. 12, 53 *fixum est aere publico senatus consultum.* γ) *de tympanis sim.* 1, 28 *igitur aere sono, tubarum cornuumque concentu strepere.* cf. Liv. 26, 5, 9. δ) *de artificibus, vasis sim.* 3, 53 *argenti et auri pondus? aere tabularumque miracula? ε) de instrumento* V, 6 *nec abscondere (bitumen) aere ferrove possis.* ζ) *de navibus* III, 47 *latam (sc. navium) alvom sine vinculo aere aut ferri conexam.* cf. Her. c) 2, 27 *hortatur ad luxum et aes alienum.* 3, 40 *ob magnitudinem aere alieno.* 6, 17 *commoto simul omnium aere alieno.*

aestas. a) G 26. A 18 *quamquam transvecta aestas.* 38 *exactâ iam a.* 3, 74 *actâ a.* 2, 23 *aestate iam adulta.* A 18 *mediâ iam a.* 20 *ubi a. advenit.* 23 *aestas insumpta.* 25. 28. 4, 27. 13, 57. A 29. — II, 32. III, 2 *trahere in a. aliam bellum.* V, 10 *intra duas aestates cuncta camporum victore exercitu tenebat.* 6, 38 *quae duabus a. gesta coniunxi.* 1, 55 *bellum in aestatem summa ope parabat.* 2, 5 *brevi aestate et praematura hieme.* 26 *si proxima aestas adiceretur.* 62 *dum ea aestas Germanico plures per provincias transigitur.* 3, 11. 20 *priore aestate.* — 6, 33 *quum unum reliquum (incesum) aestas impediret.* 14, 24 *penuria aquae, fervida a.* 4, 67 *aestas in favonium obversa et aperto circum pelago peramoena.* b) *expeditio aestiva* A 22 *soliti damna aestatis hibernis eventibus pensare tum aestate atque hieme iuxta pellebantur.* 1, 17 *duram hiemem, exercitas aestates, bellum atrox aut sterilem pacem sempiterna.*

aestimatio. I, 14 *ex aestimatione recta severus, deterius interpretantibus tristior habebatur.* 15, 21 *trepidabant gentes de aestimatione singulorum i. e. gutachten einzelner männer [M estimatione; Ernesti, Nipp. existimatione].*

aestimo. a) *propr. = abschätzen* 1, 17 *denis in diem assibus animam et corpus aestimari.* 6, 45 *aestimando cuiusque detrimento.* b) *trsl.*

α) G 6. A 11 in universum aestimanti. 18 cf. γ. I, 16 nos bello et ab aestimantibus adsciti i. e. von solchen die meinen werth zu schätzen wussten. 16 generari et nasci a principibus fortuitum nec ultra aestimatur i. e. würdigen. — i. q. in erwägung ziehen 13, 17 (facinori) ignoscebant, antiquas fratrum discordias et insociabile regnum aestimantes. 15, 2 modestiae fama quae . . . a dis aestimatur. 6, 12 lecto per magistros aestimatoque carmine i. e. prüfen. β) = *würdigen*, *beurtheilen* A 1 adeo virtutes isdem temporibus optime aestimantur, quibus facillime gignuntur. II, 23 omnium ducum facta prave aestimantibus. — 47 hinc Othonem posteritas aestimet. III, 52 effecerat ut non pro spe Antonii consilia factaque eius aestimarentur. — c. *abl.* A 5 electus quem contubernio aestimaret. cf. Kritz. IV, 73 bona ac mala non sua natura, sed vocibus seditiosorum aestimantur. 11, 26 scelus inter ancipitia probatum veris mox pretiis aestimaret. — c. *praep.* per A 40 quibus magnos viros per ambitionem aestimare mos est. γ) A 18 aestimantibus, *quanta* futuri spe tam magna tacuisset. 1, 73 ius iurandum perinde aestimandum, quam si lovem fefellisset. 6, 8 non est nostrum aestimare, quem supra ceteros . . . extollas. — i. q. in erwägung ziehen, prüfen II, 76 omnes qui magnarum rerum consilia suscipiunt, aestimare debent, an . . . IV, 81 aestimari a medicis iubet, an . . . — i. q. zu schätzen wissen 4, 39 satis aestimare, firmari domum adversum iniquas Agrippinae offensiones. cf. Nipp. 13, 42 an gravius aestimandum sponte litigatoris praemium honestae operae adsequi, quam . . .

aestivus. *adiect.* IV, 81 statos aestivis flatibus dies et certa maris opperiebatur. 1, 16 castris aestivis . . . legiones habebantur. *subst.* 1, 31 isdem a. (legiones) habebantur. 37 isdem in aestivis.

aestuarium. A 20 aestuaria ac silvas ipse praetemptare. 22 Tanaum (aestuario nomen est). 33 silvas evasisse, transisse aestuaria. 2, 8 et eques quidem ac legiones prima aestuaria, nondum aderescente unda, intrepidi transiere. 4, 73 proxima aestuaria aggeribus et pontibus traducendo graviori agmini firmat. 11, 18 trirèmes alveo Rheni, ceteras navium ut quaeque habiles, per aestuaria et fossas adegit i. e. fossa Drusiana et lacus adjacentes. 14, 32 in aestuario Tamesae.

aestus. a) de aqua α) 1, 70 modice adlabente aestu. 2, 23 postquam mutabat aestus eodemque quo ventus ferebat. 24 tandem relabente aestu et secundante vento. 14, 32 dilabente aestu. β) A 10 naturam Oceani atque aestus i. e. recessus et accessus. γ) A 23 Clota et Bodotria diversi maris aestibus per immensum revectae i. e. brandung. b) de solis calore 15, 43 (urbis) patulam latitudinem et nulla umbra defensam graviore aestu ardescere. G 4 minimeque sitim aestumque tolerare . . . adsuerunt (Germani). II, 93 corpora . . . aestus impatientia labefecit. cf. Liv. 10, 28, 4 Gallorum corpora intolerantissima laboris atque aestus fluere. — II, 32 corpora militum aut Italiae sueta aut aestibus i. q. heisses klima.

aetas. a) de hominibus α) *vitae tempus* 2, 43

suam a. vergere, Drusi nondum satis adolevisse. 4, 8 vergentem a. suam. 6, 48 sibi satis aetatis. 13, 32 longa huic Pomponiae aetas et continua tristitia. 16, 26 sibi actam a. β) D 17 (centum et viginti anni) unius hominis aetas. IV, 84 regnante Ptolemaeo quem tertia aetas (generation) tulit. γ) *de vitae annis αα) absol.* D 28 quae (vitia) natos statim excipiunt et per singulos aetatis gradus cumulantur. G 20 donec aetas separet ingenuos. 11 prout a. cuique est. A 4 mox mitigavit ratio et aetas. II, 48 ut cuique a. aut dignitas. III, 33 non dignitas, non aetas protegebat. 14, 15 non nobilitas cuiquam non aetas aut acti honores impedimento. III, 65. 4, 60. 12, 46 priorem aetate Pharasmanen . . . referens. 4, 3 forma initio aetatis indecora. 16, 32 non Plauto per a. nosci potuisse. IV, 46 quibus aetas et iusta stipendia, dimissi i. e. legitima aetas. 1, 27 is ante alios aetate et gloria belli. G 19 non formā, non aetate, non opibus maritum invenire. 2, 39 aetate et forma haud dissimili in dominum erat. 4, 10 is aetate atque forma carus domino. 12, 64 nec forma aetas opes multum distabant. 3, 31 pro Corbulone aetas, patrius mos erant. 11, 22 ne aetas quidem distinguatur. 15, 2 cum mihi per a. summo nomine concessisset. 14, 45 aetatem aut sexum miserari. 15, 54 inter diversi generis ordinis, aetatis sexus, dites pauperes taciturnitate omnia cohibita sunt. 16, 13 non sexus, non aetas periculo vacua. 1, 56 quod inbecillum aetate ac sexu. 4, 50 secuti aetate aut sexu inbecilli. — 14, 15 aetate ac robore conspicui. 13 coniugum ac liberorum agmina per sexum et aetatem disposita. 15, 37 remigesque exoleti per aetates . . . componebantur i. e. nach altersklassen. — 13, 29 deerat robur aetatis . . . magistratum capescentibus. 14, 63 illis robur aetatis adfuerat. 12, 65 robur aetatis quam maturimum precari. I, 35 Galba neque aetate neque corpore sistens. 88 aetate *invalidi. III, 50 milites vulneribus aut aetate graves. 1, 4 aetate validus. 16, 13 aetate aut valetudine fessi. 30 imprudentia aetatis. IV, 68 ferocia aetatis. 51 terminos aetatis egredi. I, 49 dum vigeat aetas floruit. II, 30 vigore aetatis. 81 florens aetate famaue. 86 vigens aetate. — 5, 9 id aetatis corpora. 13, 16 cum ceteris idem aetatis nobilibus. ββ) *add. numeris* cf. annus A) c): D 34 etc. γγ) *add. adiect.* IV, 42 nondum honorum capax aetas. 6, 46. 13, 1 composita aetate. 5, 10 iuvenis haud dispari aetate. A 3. III, 33 exacta a. 4, 52. 5, 1. 6, 30. 12, 42 extrema a. I, 12. III, 67. 1, 46. 3, 59. 14, 33. 15, 38 fessa a. 2, 85 idonea a. III, 68 innoxiam liberorum a. miserarentur. A 44 integra a. 13, 2 lubrica aetas. 2, 60 militaris a. 4, 63. 15, 69 par a. 13, 13. 16, 11 seniores prius, tum cui prima aetas exstinguuntur. 3, 30. 6, 11 provecta a. 4, 8. *15, 38 rudis a. cf. com. crit. IV, 42. 15, 28 nondum senatoria aetate. 14, 56 valida a. — I, 15 ea aetas tua. IV, 42 ea principis a. 3, 56 esse illi coniugem tres liberos eamque aetatem, qua . . . 14, 55 sed in ea ipse aetate, cuius auctoritas . . . — c. *gen.* I, 7 ipsa aetas Galbae inrisui erat. 2, 38 numero atque aetate liberum suorum urgere modestiam senatus. cf. supra III, 68. 3, 35 aetatem liberum obtendere. 6, 15

instabat virginum aetas. 12, 9 quod aetati utriusque non absurdum. *δ) abstr. pro personis* IV, 42 reservate hominem tam expediti consilii, ut omnis aetas instructa sit. V, 13 multitudinem obsessorum, omnis aetatis, virile ac muliebres secus [Her., Nipp. alii non interpungunt ante 'omnis', quod rectius. cf. Sirker p. 15]. 4, 62 virile ac muliebres secus, omnis aetas. 6, 19 iacuit immensa strages, omnis sexus, omnis a. 14, 38 omni a. ad bellum versa. 13, 54. 56 inbellis aetas in praedam divisa est. 15, 13 castellum, quo inbellis aetas defendebatur. cf. 14, 33. *b) de certo temporis spatio α)* D 1 priora saecula, nostra aetas. 16 oratorum a. 25. 16 quorum aetas . . . saeculum nostrum antecedit. 16 inter nostram et Demosthenis aetatem. 3, 55 nostra quoque aetas multa . . . imitanda posteris tulit. 75 illa a. duo pacis decora simul tulit. 6, 22 clara documenta et antiqua aetas et nostra tulerit. 42 quos (honores) recens aetas largius invenit. 3, 24 cetera illius aetatis memorabo. 31 Mamerus oratorum ea aetate uberrimus. 13, 45 mater eius, aetatis suae feminas pulchritudine supergressa. 12, 61 quibus quisque *actatibus* viguissent. — 12, 29 prima imperii aetate *carus . . . mox . . . i. e. initio imperii. *β) abstractum pro pers.* D 20 nostrorum oratorum aetas ornatio extitit. A 1 incuriosa suorum aetas. 2 sicut vetus aetas vidit, quod . . . ita nos . . . 4, 31 quem vidit sequens aetas praepotentem. 15, 45 aurum, quod votis omni populi R. aetas prospere aut in metu sacraverat i. e. generatione ides zeitalters.

aeternitas. A 46 aeternitas temporum. I, 84 aeternitas rerum (sc. Romanarum) et pax gentium . . . incolumitate senatus firmatur. 11, 7 aeternitatem famae spe praesumere.

aeternus. Stricto sensu A 46 simulacra volutus imbecilla ac mortalia sunt, forma mentis aeterna. V, 5 animos . . . aeternos putant. 3, 6 principes mortales, rem publicam aeternam esse. — Latiore sensu et rhetorice quidem (plerumque in oratione) pro eo, quod per totam hominis vitam vel omnino longum tempus manet: 1, 28 sibi aeternum laborem portendi lamentantur. 12, 37 aeternum exemplar clementiae ero. 14, 55 et tua quidem erga me munera, dum vita suppetet, aeterna erunt. 15, *63 temperaret dolori neu aeternum susciperet. 1, 80 taedio novae curae semel placita pro aeternis servavisse. 12, 34 illam aciem . . . servitutis aeternae initium fore. 14, 31 templum . . . quasi arx aeternae dominationis aspicietur. — *subst.* V, 5 summum illud et aeternum (= deus). — A 32 poenae, quas in aeternum perferre aut statim ulcisci in hoc campo est. IV, 64 ut amicitia societasque nostra in a. rata sint. V, 16 perfidum hostem in a. exciderent. — 3, 26 provenire dominationes multosque apud populos aeternum mansere. 12, 28 cum quis aeternum discordant.

aevum. *a) aeternitas* D 16 quod spatium temporis (quadringentos annos) si referas ad naturam saeculorum ac respectu immensi huius aevi, perquam breve et in proximo est. *b) vetustas* II, 22 neglecta aut aevo fluxa comminus adgredi. *c) temporis aliquod spatium* G 37 me-

dio tam longi aevi spatio. I, 1 prioris aevi anni. 16, 1 quae per tantum aevi occulta. — 4, 35 credunt exstingui posse etiam sequentis aevi memoriam. *d) α)* A 3 grande mortalis aevi spatium (quindecim anni). 44 quantum ad gloriam longissimum aevum peregit. *β)* 16, 30 grandis aevo parens i. e. grandaevus.

ager. *a) α) plur. num.* saepius = *ländereien, grundstück* D 6 in ingenio sicut in agro gratiora, quae sua sponte nascuntur. 40 indomitus ager. G 15 domus et penatium et agrorum cura. 26 agri pro numero cultorum ab universis in vices occupantur. 26 superest ager. 29 qui decumates agros exercent. 31 nulli domus aut ager aut aliqua cura. 46 ingemere agris. I, 20 non agri aut faenus manent. 24 universum vicini agrum dono dedit. II, 12 pleni agri, apertae domus cf. Her. 56 refertos agros, dites dominos cf. Ioh. Mueller Beiträge. Innsbruck. I, p. 47. 78 seu domum exstruere seu prolatare agros sive ampliare servitia, datur tibi magna sedes, ingentes termini, multum hominum. III, 34 (Cremona) opportunitate fluminum, ubere agri . . . adolevit. IV, 46 spermunt oblatos agros villasque. III, 17. IV, 70 per agros palari. 1, 10 divisiones agrorum 14, 18 (Strabonem) missum disceptatorem agrorum, quos . . . populo R. cum regno relictos proximus quisque possessor invaserant. 18 abiudicatis a. 1, 17 per nomen agrorum uligines paludum accipiant. 28 agros emeritis largientur. 2, 13 coniuges et agros et stipendii in dies . . . sestertios Germanorum agros, tracturum coniuges. 3, 54 nisi provinciarum copiae et dominis et servitiis et agris subvenerint. 73 nedum latro Tacfarinas pace et concessione agrorum redimeretur. 4, 72 primo boves, mox agros . . . servitio tradebant. 6, 17 duas quisque faenoris partes in agris per Italiam collocaret. 17 faeneratores omnem pecuniam mercandis agris condiderant. 11, 7 excedendo agros tolerare vitam. 12, 30 (clientes) acceptis agris in Pannonia locati sunt. 13, 56 Boiocalo ob memoriam amicitiae daturum agros. 12, 32 ductus in Decangos exercitus vastati agri, praedae passim actae. 14, 53 tantis agrorum spatiis exuberat. 15, 67. 16, 1 repertum in agro suo specum. 3 effosso agro suo latisque circum arvis. 15 Ostorius longinquis in agris apud finem Ligurum erat. — II, 72 illic clientelae et agri veterum Crasorum i. e. grundbesitz. 78 cupressus arbor in agris eius . . . prociderat i. e. grüter. III, 65 agrisque pignori acceptis. V, 2 indigum agrorum populum. 23 agros villasque Civilis intactas . . . sinebat. 14, 31 in colonia Camolodunum recens deducti pellebant domibus, exturbabant agris. 44 suspecta maioribus nostris fuerunt ingenia servorum, etiam cum in agris aut domibus isdem nascerentur. 4, 6 rari per Italiam Caesaris agri. — = *regio oppidi proxima* i. e. *feldmark* III, 27 ex proximis a. ligoes convectant. IV, 50 late vastatis a. intra moenia trepidabant. 62 procurrentes ex agris tectisque et undique effusi. 15, 38 quid (in urbe) vitarent quid peterent ambigui, complere vias, sterni per agros. — III, 16 datum per agros signum. 2, 55 desidiam in castris, licentiam

in uribus, vagum ac lascivientem per agros militem sineret i. e. auf dem flachen lande. *b*) = *gebiel*, *mark* III, 15 Cremonensis ager. 42 Pice-nus a. 78 a. Sabinus. 2, 6 apud principium agri Batavi. 11, 20 a. Mattiacus. 15, 47 a. Placentinus. 2, 62 hostilem in agrum. 15, 5 se quoque in agro hostili castra positurum. 4, 43 suo regi Denthaliatem agrum . . cessisse. 11, 19 natio Frisiorum . . consedit apud agros a Corbulone descriptos. 12, 31 effusus in agrum sociorum hostibus. 32 deducitur colonia in agros captivos. 13, 54 Frisios decedere agris iussit. 16, 10 Formiani agri.

agger. *a*) de materia ipsa 1, 65 struendum vallum, petendus agger. *b*) *cumulus terrenus* *a*) in *re militari*, de *obsidione* II, 22 legionarius pluteis et cratibus tectus subruit muros, instruit aggerem, molitur portas cf. Her. III, 20 si aggerem struere, si pluteis cratibusve protegi necesse fuerit cf. Her. 4, 49 struebatur agger, unde saxa hastae ignes propinquum iam in hostem iacerentur. 2, 81 occanere cornua tubasque et peti aggerem, erigi scalas iussit, ac promptissimum quemque succedere i. e. ad-gredi cf. Boetticher s. v., ceteri eadem ratione ac 1, 65 interpretantur. cf. supra a. — III, 84 cuncta validissimarum urbium excidiis reperta simul admovent, testudinem, tormenta, aggerem facesque. IV, 23 ex aggere proeliari. V, 13 hanc adversus urbem Caesar aggeribus vineisque certare statuit. 12, 35 ubi ventum ad aggerem. 14, 25 pulsi intra munimenta aggeri demum et inrumpentium armis cessere. *β*) *limes* 2, 19 latus unum Angrivarii lato aggere extulerant, quo a Cheruscis dirimerentur. 20 (*pe-ditum*) pars obiectum aggerem eniteretur. 20 quis impugnandus agger, ut si murum succederent, gravibus superne ictibus conflictabantur. *γ*) 13, 53 inchoatum a Druso aggerem coercendo Rheno. cf. V, 19. *δ*) *ad iter per incerta locorum muniendum* 1, 61 pontes et aggeres umido paludum et fallacibus campis inponere. 2, 7 cuncta inter castellum Alisonem ac Rhenum novis limitibus aggeribusque per-munita. 4, 73 proxima aestuaria aggeribus et pontibus traducendo graviori agmini firmat. *ε*) *de via Postumia* II, 24 aggerem viae tres prae-toriae cohortes obtinere cf. Her. 42 in aggere viae conlato gradu corporibus et umbonibus niti. III, 21 sistere . . legionem in ipso viae Postumiae aggere iubet. 23 Vitelliani tormenta in aggerem viae contulerant. *ζ*) *ad agrum saepiendum* 12, 31 locum pugnae delegere saeptum agresti aggere. 31 perfringunt aggerem. *η*) *a victore exercitu exstructus* 2, 18 miles in loco proelii Tiberium imperatorem salutavit struxit-que aggerem et in modum tropaeorum arma . . imposit. *c*) *cumulus rerum* II, 70 aggerem armorum, strues corporum intueri.

aggero 1. 1, 61 albertia ossa, disiecta vel aggerata. 6, 19 iacuit immensa strages, omnis sexus, omnis aetas, illustres ignobiles, dispersi aut aggerati. 1, 63 trames quondam a L. Domitio aggeratas. 15, 15 armis et corporibus caesorum aggeratis. — 1, 19 aggerabatur nihilo minus caespes [Walther, Halm; M aggeraba-tur].

agito. *a*) *exagito* D 4 agitare et insequi poetas. 25 si quos alios antiquiorum agitare non destitit. 41 quod municipium . . venit nisi quod aut vicinus populus aut domestica discordia aut vicinus populus aut domestica discordia agitat? A 16 quos conscientia defectionis et propius ex legato timor agitabat. 16 nec Vet-tius Bolanus agitavit Britanniam disciplina. I, 5 miles scelere Sabini . . agitatur i. e. ad seditionem. 3, 27 tribunis reddita licentia quo vellent populum agitandi. *b*) *reputare, animo volvere, consultare, moliri* *α*) A 15 absentia legati remoto metu Britannii agitare inter se mala servitutis. IV, 86 qua cogitatione bellum adversus patrem agitaverit an opes vires-que adversus fratrem, in incerto fuit. 1, 5 haec atque talia agitantibus. 12 plus quam civilia. 6, 9 qui efferret quae omnes animo agitabant. 15, 36 provincias orientis, maxime Aegyptum, secretis imaginationibus agitans. *β*) *c. praep. de* A 13 agitasse Gaium Caesarem de intranda Brit-tannia. I, 39 agitasse Laco de occidendo Nerone dicitur. 78 creditus est de celebranda Neronis memoria agitavisse. III, 65 crebris cum Vitellio sermonibus de pace ponendis per condicio-nem armis agitare. 11, 23 cum de supplendo senatu agigaretur. — I, 12 de adoptione secum. II, 1 de bello agitantibus. IV, 59 de supremis. 6, 46 etiam de Claudio agitanti. 15, 50 prom-ptius iam de tempore ac loco caedis agitabat. *γ*) *seq. enunt. interrog.* I, 19 agitatum secreto, num . . . III, 1 agitavere placeretne . . . 11, 29 Narcissus . . Pallas agitavere, num . . . 13, 41 an Artaxata pergeret agitavit. — 3, 9 eaque res agitata rumoribus, ut (wie) in agmine atque itinere crebro se militibus ostentavisset. 2, 12 quonam id modo incorruptum foret, secum agi-tabat. *δ*) *seq. ut* 16, 26 ut Neronem flagitio-rum pudor caperet, irrita spe agitari. *ε*) *seq. inf.* 1, 18 eo furoris venere, ut tres legiones miscere in unam agitaverint. 2, 4 quod ludi-brium ut effugere agitaverit Vonones, in loco reddemus. 82 populum R. aequo iure complecti agitaverunt. *c*) *exercere* G 26. 6, 16 faenus exer-cere, agitare. III, 12 Rufinus illic 1, 38 in Chau-cis vexillarii 3, 41 cohors Lugduni 15, 11 cen-turio in turri praesidium. 11, 18 vigiliae, diurna nocturnaue munia in armis agitabantur. 2, 36 honorem per quinquennium. 12, 27 latrocinia. 4, 6 cetera publicorum fructuum societatis equitum R. agitabantur. — I, 19 privatas spes agitantes sine publica cura. 3, 32 initium agi-tandi adversus Lepidum odii nactus. 4, 41 extollens laudibus quietem et solitudinem, quis praecipua rerum maxime agitari. *d*) *degere, esse* III, 78 festos Saturni dies Ocriculi per otium agitabat. 1, 50 laeti neque procul Germani agi-tabant. 4, 46 Thraecum gentes montium editis sine cultu atque eo ferocius agitabant. 11, 21 in oppido Adrumeto vacuis per medium diei porticibus secretus agitat.

agmen. *a*) in *universum* D 26 expectabam ut incusato Asinio et Caelio et Calvo aliud nobis agmen produceret. II, 92 ambitu comitatu et immensis salutantium agminibus contendunt. III, 40 multo ac molli concubinarum spado-numque a. incedens. 55 magno senatorum a. in castra venit. IV, 62 silens agmen et velut

longae exsequiae. 1, 25 tribunal ingenti a. circumveniunt. 40 incedebat muliebri et miserabile agmen. 3, 9 magno clientium a. 12, 65 parum coercitis servorum agminibus. 14, 13 coniugum ac liberorum agmina per sexum et aetatem disposita. — IV, 6 agmen reorum. 13, 43 equitum R. agmina damnata. 15, 58 continua hinc et vineta a. trahi. — 15, 71 Clavidieno. Altino velut in agmen et numerum (sc. exulum explendum) Aegaei maris insulae permittuntur. — 16, 17 paucos intra dies eodem agmine Annaeus Mela, Cerialis Anicius. . . cecidere i. e. in cinem zuge. *b*) de exercitu *a*) de eius partibus = *zug* A 37 in fugam versi, non agminibus. . . rari. . . avia petiere. I, 36 non contenti agmine et corporibus i. e. agmine ex c. facto. cf. Her. 41 viso comminus armatorum agmine. III, 31 maestum inermium agmen. . . sequebatur. 70 inde armatum a. emissum. IV, 35 primum a. securum incessit i. e. die zuerst geschickte schaar. cf. Her. — IV, 35 pugnatum longo agmine. V, 22 navibus remeabat disiecto agmine. 16 Civilis haud porrecto agmine sed cuneis adstitit. 22 aliud agmen turbare classem. 1, 37 turpi a. reduxit legiones. 63 cohortes fugientium a. impulsae. *β*) = *heereszug* *αα*) A 18 ipse ante agmen. 20 contracto exercitu multus in agmine (sc. esse). 33 saepe in a. voces audiebam. I, 23 in a., in stationibus vetustissimum quemque militum nomine vocans. 3, 9 in a. atque itinere crebro se militibus ostentare. 13, 35 in a., in laboribus frequens adesse. II, 5 Vespasianus anteire agmen. 40 incompositos in a. adgredi. 41 via quieto quoque agmini angusta. IV, 35 palam in a. fremebant. V, 1 in opere, in a. gregario militi mixtus. *ββ*) I, 70 subsignatum militem et grave legionum a. hibernis adhuc Alpihus traduxit. cf. Her. II, 87 gravi urbem a. petebat. 11 a. legionum alae cohortesque praeveniebant. 60 permixtum vehiculis a. 1, 64 donec saucii quantumque gravioris agminis anteirent. 4, 73 aestuaria. . . traducendo graviori agmini firmat. 2, 5 longum impedimentorum a. opportunum ad insidias, opp. III, 50 expeditum a. incedere. 3, 45 Angustodunum petit proprio agmine. — II, 22 densum legionum a. 99 lentum et rarum a. I, 66 lento a. ductus exercitus. II, 70 hinc inrupisse legionum a. III, 18 pedes equesque rupere legionum a. IV, 2 a. legionum intra Bovillas stetit (opp. equites). — 15, 4 acto raptim agmine. 9 adventare Vologesen magno et infenso a. 15 antequam a. Romanum excederet. 29 inde eques compositus per turmas, hinc agmina legionum steterunt. *γγ*) de ordine, quo exercitus ad aciem formandam procedit II, 41 dum legiones de ordine agminis sortiuntur. cf. Her. III, 56 improvidus consilii, quis ordo a. 22 ordinem a. disiecti adseverare non ausim. 2, 16 intentus paratusque miles, ut ordo agminis in aciem adisteret. *δδ*) 2, 12 inmensi et inconditi agminis murmur. 14, 8 ad aspectu armati et minitantis a. disiecti sunt. A 34 ipso a. sono pellebantur (barbari). — A 35 primum a. in aequo. 1, 20 dereptum vehiculo agunt primo in agmine. 64 primani ducendum ad a. 51 primi a. copiae evasere silvas. 51 donec agmen per saltus porrigeretur.

50 Romanus agmine proprio silvam scindit. 2, 8 postremum auxiliorum agmen. II, 68 erant agminis coactores. 100 postremo agmine Rapax et. . . incessere. IV, 22 Civilis medium a. cum robore Batavorum obtinens. 14, 33 quin. . . comitantes in partem agminis acciperet. — A 25 cognoscit hostes pluribus a. irrupturos. 33 iamque agmina et armorum fulgores. 36 densis hostium agminibus haerebant. 2, 17 duo hostium a. 4, 48 duo a. parat. 12, 27 divisi in duo a. 4, 24 non gravi nec uno incursu connectandum hostem, quattuor a. parat. 3, 74 tres incessus, totidem a. parantur. 6, 34 horridam suorum aciem, picta auro Medorum agmina. — IV, 66 intulit se agmini Tungrorum. 14, 30 ne muliebri et fanaticum a. pavesceret (de copiis Britannorum). 3, 33 inesse, quae R. agmen ad similitudinem barbari incessus convertant. 2, 19 agmen R. repente incursant. 13, 40 (Tiridates) agmen R. circumfundit. I, 63 venienti agmini occurrere. 68 quum. . . gentis caput. . . iusto agmine peteretur i. e. in kriegsmässigen heereszuge. 1, 69 infesto Germanorum a. Gallias peti. II, 66 quos Vitellius agmini suo iungi iubet. 83 ingenti agmine sequi. III, 25 impulsus denso a. obturbabat. IV, 60 Germani incautum a. adgrediuntur. V, 1 fines hostium ingressus composito agmine. *εε*) II, 30 rapido a. Caecinae iunguntur. III, 71 cito a. forum praeterverti. 1, 63 cito a. antevenire militem. 4, 25 cito a. rapiuntur. IV, 79 Cerialis proprio a. subvenit. cf. supra 1, 50. — I, 62 prout agmen incederet. II, 20 modesto a. incedere. 89 composito a. incessit. 12, 16 composito a. incedunt. III, 82 tripertito a., pars. . . pars. . . incessit; tertium agmen. . . Collinae portae propinquabat. 14, 39 ingenti a. Italiae Galliaeque gravis incedere. — 1, 70 impulsu aquilonis. . . rapi agique agmen. III, 59 vix quieto agmine nives eluctantibus. 1, 38 si quis agmine decedisset pro desertore fore. 11, 18 ne quis a. decederet. 1, 57 Germanico pretium fuit convertere agmen. 60 ductum a. ad ultimos Brueterorum. 70 eodem agmen subduxit. 65 cum delectis scindit agmen. 12, 32 si ex occulto carpere a. temptarent.

agnatus. cf. *adgnatus*.

ago. A) *propr.* G 6, 12 in rectum aut uno flexu dextros agunt (equos). 19, 7 (adulteram) per omnem vicum verbere agit. II, 89, 2 populum ante se agens. 1, 20, 8 Rufum agunt primo in agmine. V, 21, 6 praecipites Germani in annum aguntur. 2, 13, 8 acto ad vallum equo. 1, 70, 7 rapi agique agmen. — I, 62, 14 exercitum in bellum. III, 53, 6 legiones in arma. V, 26, 10 epistolis ad bellum actus sum. 1, 9, 11 ad arma civilia. 14, 32, 22 quam (provinciam) avaritia in bellum egerat. III, 9, 8 legiones retro actae. 15, 4, 1 acto raptim agmine. — de *navibus* G 44, 8 utrimque prora paratam semper ad pulsui frontem agit. IV, 22, 11 naves in adversum annum agebantur. V, 23, 2 (biremes) simplici ordine agebantur. cf. Her. 14, 6, 2 non ventis acta navis. 15, 3, 5 naves per annum agit. — G 29, 17 limite acto i. e. facere, ducere. — 16, 34, 3 virorum feminarumque coetus frequentes egerat = coegerat cf. Draeg. —

B) *trsl.* a) *a*) A 2, 9. 4, 63, 8. 12, 52, 2. 13, 22, 5. 16, 20, 4. 33, 4 in exilium. 29, 10 Montanum . . . extorrem agi. 1, 59, 4 Arminium rapta uxor, subiectus servitio uterus vaecordem agebant. 6, 10, 6. 13, 43, 8 ad mortem aguntur. 14, 42, 6 ad supplicium. A 41, 19 in ipsam gloriam praeceptis agebatur. I, 11, 11 in favorem aut odium agebantur (provinciae). 83, 13. II, 38, 15 exercitus in discordiam egere. III, 33, 8 direptores in mutuum perniciem agebat. — I, 40, 1 agebatur huc illuc Galba = fluctuabat. — A 39, 9 studia fori et civilium artium decus in silentium acta i. e. oppressa. *β*) *αα*) in re militari IV, 28, 5. 12, 32, 3 praedas agere. I, 24, 6. IV, 58, 28 excubias. I, 28, 1 stationem in castris. 29, 7 in Palatio. III, 76, 6 vigiliis. A 7, 10. II, 16, 12. 82, 1. 1, 31, 14 dilectus. 31, 7. 14, 46, 5 census. 6, 3, 2 stipendia. — 2, 7, 4 neque Silio . . . aliud actum, quam ut modicam praedam raperet. *ββ*) 1, 44, 18 centurionatum egit. *b*) *rem gerere, in actu esse* 13, 42, 22 veterem *agendo partem dignationem cf. com. crit. A 9, 6 plura manu agens. G 36, 4 ubi manu agitur. I, 21, 10 agendum audendumque. 41, 10 agerent ac ferirent. cf. Her. III, 40, 9 agendi tempora consultando consumere. 4, 40, 9 simplicius acturum (sc. se). 11, 30, 11 ac ni propere agis, tenet urbem maritus. 12, 40, 21 per ministros agere. 64, 10 Agrippina agere et celerare statuit. — 13, 25, 17 si a laevis validius ageretur. *c*) IV, 9, 5 Helvidius arbitrio senatus agendum censuit. 47, 1 actum in senatu, ut . . . 1, 8, 1 nihil primo senatus die agi passus est. 77, 4 actum de ea seditione apud patres. 25, 11 acturum apud patres de postulatis eorum. 2, 35, 10 haec magnis utrimque contentionibus acta. 1, 79, 1 actum in senatu ab Arruntio, an . . . 2, 85, 11. 4, 21, 1. 30, 7 actum de. 6, 12, 9 apud infrequentem senatum egisset. 11, 7, 1 agere incipiunt. 13, 21, 5 a Burro, postquam crimina et auctores exposuit, minaciter actum i. e. loqui. 15, 58, 7 clam actum erga coniuratos [Halm; M latatum]. — de oratore D 18, 7 agere fortius et audentius volo. 39, 25 ut ipsi quoque qui egerunt non aliis magis orationibus censeantur. *d*) = *etwas betreiben* *a*) fere *propr.* D 8, 20 principes in Caesaris amicitia agunt feruntque cuncta [Moser, Andres. geruntque] i. e. schalten und walten. I, 2, 18 agerent verterent cuncta odio et terrore (delatores) i. e. in bewegung setzen, cf. Rup. — *β*) D 35, 21 quicquid in schola cotidie agitur. 39, 14 res velut in solitudine agitur. 28, 29 ut id solum ageret, id universum hauriret i. e. attentum esse ad alqd. 32, 5 ipsa multarum artium scientia etiam aliud agentes nos ornat. A 43, 3 volgus quoque et hic aliud agens populus i. e. non attentum, sine curis esse. G 11, 5 agendis rebus hoc auspiciatissimum initium credunt. 13, 2 nihil nisi armati agunt. 15, 3 fortissimus quisque nihil agens. A 1, 6 agere digna memoratu. 5, 12 cuncta ductu alterius agebantur. II, 10, 3 parvae res magnis motibus agebantur. 23, 2 quaeque acta per literas docet. I, 46, 1 omnia arbitrio militum acta. II, 79, 7 cuncta impetu militum acta. 80, 14 omnium quae diceret atque ageret ostentator. III, 16, 3 quidnam agendum consultat.

50, 11 ad omnia quae agenda forent quieti cum industria aderat. 54, 14 quaeque apud Cremonam acta forent. IV, 76, 10 Germanos . . . cuncta ex libidine agere. 2, 35, 4 ob id magis agendas censebat (sc. res). 76, 3 quid agendum consultant. 3, 39, 5 cuncta prospere acta. 13, 57, 4 libido cuncta armis agendi. 14, 30, 13 haec agenti. 15, 3, 4 compositus cuncta quam festinantius agerent. — IV, 72, 20 fato acta dictitans, quae . . . evenissent. I, 7, 11 quoquo modo acta comprobasse. — *part. perf.* 6, 48, 15 fugere simul acta et instantia. 12, 48, 3 docet acta. — *γ*) *cum aliis obiectis* I, 58, 2 ministeria principatus per libertos agi. 2, 82, 5 hoc egisse secretos Augustae cum Plancinae sermones. 11, 6, 7 quodsi in nullius mercedem negotia agantur cf. com. crit. 15, 14, 8 si qua Caesares optinendae donandaeve Armeniae egerant. — II, 97, 13 proconsulatum famosum egerat. 16, 30, 4 proconsulatum ex utilitate communi. 3, 59, 14 fessam aetatem et actos labores praetenderet. 14, 15, 3 non nobilitas cuiquam non actas aut acti honores impedimento. — II, 26, 7 tamquam fratri . . . proditorem ageret i. e. anzetteln. — D 15, 8 neque illius sermonis mei paenitentiam ago i. e. me paenitet. 12, 5, 11 summamque rem p. agi obstans i. e. es handle sich um die höchste staatsangelegenheit. *δ*) *in re iudiciaria* D 5, 11. 11, 6. 14, 10 causas agere. 3, 13, 14 ut reus agi posset, acie victum. 14, 18, 4 Cyrenenses reum agebant Acilium. 15, 20, 1 reus agitur. 14, 60, 7 actae ob id de ancillis quaestiones. *ε*) A 42, 10. II, 71, 14. IV, 51, 7 gratias agere. 13, 21, 12 Domitiae inimicitias gratias agerem, si benevolentia mecum in Nerone meum certaret. III, 80, 3. IV, 64, 5. 2, 38, 24. 86, 3. 3, 18, 12. 24, 17. 4, 15, 15. 64, 6. 70, 16. 6, 2, 13. 25, 12. 12, 26, 1. 53, 7. 13, 41, 24. 14, 56, 15. 64, 15. 15, 20, 6. 22, 4. 71, 3 grates agere. *c*) *α*) *personam agere* I, 30, 4 amicum imperatoris. II, 83, 2 socium magis imperii quam ministrum agens. IV, 2, 3 stupris et adulterii filium principis agebat. 13, 46, 18 cf. infra s. *β*. 16, 28, 11 agere senatorem. *β*) IV, 21, 9 perfuga Batavus arbitrium rerum R. ne ageret = den obrichter spielen cf. Her. 13, 14, 4 velut arbitrium regni agebat Pallas cf. Nipp. 46, 18 ne in urbe aemulatus ageret [Grotius aemulus]. cf. 1, 4, 15 exulem agere. *f*) *α*) *de tempore* D 7, 2 non eum diem lactiorem egi. G 17, 3 totos dies iuxta focum agunt. I, 13, 13 pueritiam incuriose, adulescentiam petulanter egerat. III, 38, 9 lactos dies. IV, 62, 4 medium omne tempus per varias curas egere. 3, 16, 20 omne hoc tempus in urbe. 15, 63, 5 vita per virtutem. 16, 11, 5 proxime libertatem acta. II, 49, 11 noctem quietam, non insomnem egit. III, 69, 26. 84, 9 noctem in armis. IV, 77, 5 noctem in castris. V, 22, 15 noctem alibi egerat. 15, 15 nox per iram et minas. 11, 27, 7 noctem actam licentia coniugali. 13, 25, 10 in modum captivitatis nox agebatur. — G 37, 6 sescentessimum et quadragesimum annum urbs nostra agebat. I, 29, 10 sextus dies agitur, ex quo . . . Caesar adscitus sum. 3, 74, 13 acta aestate. — i. q. *peragere*, ut passim in superioribus exemplis. 3, 32, 9 nobilitatem sine probro

actam. 16, 26, 16 sibi actam aetatem. β) *degere, vivere, esse* α) *addito loco* G 7, 3 si ante aciem agant = versantur. 42, 2 iuxta Hermunduros Naristi agunt. 43, 10 iugum, ultra quod plurimae gentes agunt. A 18, 5 alam in finibus agentem. I, 70, 4 alam circa Padum. 74, 9 copiae Lugduni. II, 39, 12 copias. III, 34, 4 Gallos trans Padum agentes. IV, 12, 6 Batavi, donec trans Rhenum agebant. II, 51, 6 cohortes Brixelli. 63, 7 Ostiae. III, 21, 4 exercitus Hostiliae. 57, 7 Tiro Minturnis. IV, 15, 7 cohortes Mogontiacy. 28, 8 cohortes in vico Marcoduro incuriosius agentes. 79, 9 cohors, quae Tolbiacy in finibus Agrippinensium agebat. I, 4, 15 exul Rhodi. 2, 42, 7. 3, 48, 8 Rhodi. 2, 53, 4 Druso in Dalmatia agente. 15, 26, 6 legio per Pontum. 39, 1 Nero Antii. 51, 5 Epicharis quaedam in Campania agens. — 2, 17, 16 Chaucis inter auxilia R. agentibus. 15, 74, 17 agere inter homines desinere. 16, 34, 1 Thrasea in hortis agens. — III, 42, 8 haud procul inde agebat Marius. IV, 74, 9 quamvis procul agentibus. 18, 9 equites haud longe agentis. 3, 19, 5 homines qui tum agebant. 4, 28, 12 ubi procul tali more ageret. — 13, 45, 15 agentem eam in matrimonio Rufi. 14, 55, 9 in armis. D 37, 39 (orator) tanto altior et excelsior in ore hominum agit. III, 36, 4 non in ore vulgi agere. cf. Her. $\beta\beta$) *cum def. modi*, saepe = *se gerere* III, 2, 6 quanto ferocius ante se egerint [M; Lallemand, Ritter [se]; Nipp., Her. antea egerint]. A 5, 8 anxius et intentus agere. 7, 13 seditiose. 9, 8 facile iusteque. 20, 10 civitates ex aequo egerant. IV, 64, 22 ex aequo ageris i. e. liberum et sui iuris esse. G 35, 11 ut superiores agant. I, 9, 9 legiones innocentius. II, 15, 2 hostis successu rerum socordius. 27, 12 cohortes superbe. 68, 6 miles intentus aut licenter agit. 85, 7 legiones hostiliter egerant. III, 35, 5 ambigue. 44, 6 bello clarus. 77, 17 tamquam superbe saeveque egisset. IV, 70, 2 non Treveri . . pro magnitudine suscepti discriminis agere. V, 12, 11 seditiosius agebant. — IV, 68, 8 ne sine solacio ageret. 3, 26, 3 vetustissimi mortalium . . sine poena agebant. 12, 50, 5 ne qua pars domus sine imperio ageret. 3, 44, 12 ut solum per illos dies egit. 69, 9 multos in provinciis contra quam spes . . de illis fuerit egisse. 4, 2, 6 severius acturos, si vallum statuatur. 58, 12 ceterorum nescii egere. 16, 15 cetera promisco feminarum iure ageret. 6, 40, 16 Lepida . . quamquam instabilis tamen impunita agebat. 42, 4 quoties concordans agunt. 51, 8 maxime in lubrico egit. 11, 19, 13 adversa in rem p. casura: sin prospere egisset. . . 38, 12 cum supra Pallantem . . ageret. 12, 12, 5 provisum perinde agere ac si hostis ingrueret. 13, 24, 3 ut miles incorruptior ageret. 46, 20 non ex priore infamia, sed integre sancteque egit. 14, 15, 22 quasi per virtutem clari honoratque agere. 44, 10 non inulti inter nocentes agere. 48, 2 in tribunatu plebis licenter egisse. 59, 15 quamvis modeste ageret. 15, 23, 15 ipse ut laetitiae ita maeroris immodicus egit. 37, 16 quo corruptior ageret. — G 19, 1 saepta pudicitia agunt. 29, 12 mente animoque nobiscum agunt. 46, 4 sermone, cultu, sede ac domiciliis ut Germani agunt. I, 48, 6

Vinius quinquaginta septem annos variis moribus egit. II, 58, 5 Albinus . . haud spernendis viribus agebat cf. Her. 91, 6 Vitellius . . pari amicorum, libertorum socordia, velut inter temulentos agebat. 77, 12 acriore hodie disciplina victi quam victores agunt. 95, 17 inter Vinios . . varia et pudenda sorte agebat. III, 49, 3 Antonius nequaquam pari innocentia post Cremonam agebat. V, 1, 3 maiore tum vi famaque agebat. 1, 68, 2 haud minus iniquis Germanus spe, cupidine et diversis ducum sententiis a. 2, 64, 13 subdola concordia egere. 73, 8 hunc uno matrimonio, certis liberis egisse. 3, 38, 13 Thraecia . . insolentia nostri discors agebat. 73, 7 desertor et praedo hostium more ageret. 4, 4, 11 miles non eadem virtute ac modestia agere. 40, 16 ea mente acturam, ut . . 6, 27, 18 corruptis moribus, illustri tamen fortuna egere. 12, 68, 10 quo miles bona in spe ageret. 13, 32, 12 non cultu nisi lugubri, non animo nisi maesto egit. g) 1, 29, 10 fortioribus remediis agendum i. e. f. remedia adhibenda. 2, 55, 14 tanta mansuetudine agebat, ut . . 6, 32, 18 *in regendis provinciis prisca virtute egit. cf. Nipp. 11, 16, 11 quod pari in omnes studio ageret i. e. unparteiisch verfahren. 12, 54, 2 frater eius pari moderatione agebat. — *Iure, lege, vi agere* 2, 80, 11 si iure ageretur potiorum, si armis, non invalidum vidissent. 3, 69, 17 nec utendum imperio, ubi legibus agi possit. 4, 19, 10 legibus cum Silio agitur. 12, 7, 2 si cunctaretur Caesar, vi acturos. 60, 6 apud equestres lege agi iusserat. 13, 28, 7 vocare ex Italia cum quibus lege agi posset. 37, 18 quia causa quam vi agere mallent. [14, 54, 3 M agent; Halm agent. A 39, 2 M actum; Halm auctum.]

part. perf. subst. acta. a) G 34, 12 sanctiusque ac reverentius visum de actis deorum credere quam scire. b) 1, 72, 4 neque in acta sua iurari quamquam censente senatu permisit (Tiberius). 4, 42, 16 Merulam, quod in acta divi Augusti non iuraverat, albo senatorio erasit (Tiberius). 13, 11, 1 cum in acta principum iurarent magistratus; in sua acta collegam Antistium iurare prohibuit (Nero). 16, 22, 18 eiusdem animi est Poppaeam divam non credere, cuius in acta divi Augusti et divi Iuli non iurare. 13, 5, 4 tamquam acta Claudii subverterentur. c) 3, 3, 4 Antoniam non apud auctores rerum, non diurna actorum scriptura reperio ullo insigni officio functam. 5, 4, 2 Rusticus, componendis patrum actis delectus a Caesare. 12, 24, 11 quos tum Claudius terminos posuerit, facile cognitu et publicis actis perscriptum. 13, 31, 6 cum ex dignitate populi R. repertum sit res illustres annalibus, talia diurnis urbis actis mandare. d) D 37, 8 nescio an venerint in manus vestras haec vetera, quae et in antiquiorum bybliothecis adhuc manent et cum maxime a Muciano contrahuntur, ac iam undecim, ut opinor, Actorum libris et tribus Epistularum composita et edita sunt. cf. Andresen. — cf. supra d β 6, 48. 12, 48.

agrarius. 4, 32 agrarias frumentariasque leges memorabant.

agrestis. G 23. 15, 45 poma. V, 3 asini. —

III, 21 fossa. 12, 31 agger (felddamm). III, 59 cultu (in bauertracht). 2, 80 tela. 12, 51 medicamina. 4, 27 servitia (landsclavenvolk). — 12, 55 agrestium Cilicum nationes i. e. ferus. *subst.* pro *agricola* 4, 45 facinus admissum a quodam agresti nationis Termestinae. II, 13 inopes agrestes. IV, 50. 13, 57. 16, 3 populus agrestium.

aio. Sola forma 'ait' legitur a) D 35 ut ait Cicero. b) *postpositum* 1, 12 non idcirco interrogatum ait. 19, 2, 38. 11, 3 remittere beneficium Asiaticus a. 30. 14, 61 non eo loci res suas ait [M, Nipp. agi; Bezzenb. ait; Ritt. agi ait]. 16, 9. c) *interpositum* 4, 52 non eiusdem ait mactare . . et . . insectari. 54 obversus ad matrem non mirum ait, si . . 13, 16 solitum ita a. per comitalem morbum. 15, 66 renidens Scaevinus neminem ait plura scire quam ipsum. 69 Nero satis supplicii luisse ait pro epulis consularibus. — = *inquit* 15, 67 utinam, ait, tu tam fortiter ferias.

ala. Non nisi in re militari A 18 alam in finibus eius agentem. 37. IV, 55. V, 1. 1, 49. 3, 42 equitum alae. II, 22. IV, 18. 49. V, 21 praefectus alae. I, 54. 60. 61. 68. 70. II, 11. 16. 75. 3, 45. 46. 50. IV, 50. V, 14. 20 cohortes alaeque. IV, 61 cohortium, alarum, legionum hiberna. V, 20. II, 4 auxilia cohortium alarumque. 76 classium alarum cohortium roborata. I, 64 a Tauriana. 70. II, 17 Siliana. I, 70. IV, 49 cohortes et vexilla cum ala Petriana. II, 14. 28 Treverorum. 94. 100 alae Ravennati simul ac Misensensi classibus praepositus. III, 5 a Auriana. 6 ala cui Sebostianae nomen. 41 Britannica. IV, 18 (bis) Batavorum. 62 Picentina. 70 a singularium. — A 37. I, 70. II, 58. 89. III, 62. IV, 33. 79. V, 18. 2, 52. 3, 46 additis numeris, et sic passim.

alacer. D 23 parum est, aegrum non esse: fortem et laetum et alacrem volo. I, 39 languentibus omnium studiis, qui primo alacres fidem . . ostentaverant i. e. mit begeisterng. 88 multi adfecta fide in pace *anavi, turbatis rebus alacres (munter und guter dinge). 3, 9 vultu alacres incessere. 4, 28 alacri vultu . . dicebat. 74 reverere in urbem *trepidum*, quos . . quidam male alacres, quibus . . gravis exitus imminabat. 11, 17 adstrepebat huic alacre vulgus. 18 Chanci . . morte Sanguinii alacres. De *milite* A 33 exceperere orationem alacres. II, 39 tribuni . . ambigui, miles alacer. 80 alacrem (bereitwillig) militem in verba Vespasiani adegit. III, 7 vulgata victoria legiones . . Patavium alacres veniunt. 3, 1 classis paulatim successit, non alacri remigio, sed cunctis ad tristitiam compositis. 4, 49 successu noctis alacres. 15, 12 his atque talibus in *commune* alacres. 17 ut pedes confectus spatiis itinerum alacrem . . equitem adsequeretur. — V, 16 alacrior omnium clamor.

alacritas. A 35 finem orationis ingens a. consecuta est. I, 58 laudata militum alacritate. IV, 3 addidit alacritatem Vespasiani literae. 34 Civilis lapsu equi prostratus inmane quantum suis pavoris et hostibus alacritatis indidit. 2, 6 (naves) citae remisangebantur alacritate militum in speciem ac terrorem. 12, 35 ob-

stupefecit ea a. ducem R. 16, 5 ut nomina ac voltus, alacritatem tristitiamque coeuntium scrutarentur.

alaris. II, 94 inter legionarios aut alares. 15, 10 alares Pannonios, robor equitatus cf. Nipp. 11 vi ac minis alares exterruit.

alaris. 3, 39. 4, 73. 12, 27. 13, 35 eques alarius. — *subst.* 15, 10 alarii.

albeo. 1, 61 albertia ossa. 6, 37 albertibus spumis. 11, 4 pampineam coronam albertibus foliis. 15, 64 ore ac membris in eum pallorem albertibus, ut ostentui esset multum vitalis spiritus egestum.

album. 4, 42 Merulam albo senatorio erasit.

alea. G 24 aleam . . sobrii inter seria exercent.

ales. I, 62 quies interritae alitis (sc. aquilae). II, 50 coetu circumvolitantium alitum.

algor. III, 22 confectum algore atque inedia hostem.

alias. De *tempore* = *sonst* a) I, 89 tum . . quod raro alias. III, 46 adfuit, ut saepe a., fortuna populi R. 1, 55 Segestes parari rebellionem saepe a. et supremo convivio aperuit. 4, 31 compositus a. . . quotiens subveniret. 12, 55 saepe et a. commotae (nationes), *tunc* . . In 16, 1 ne reges, et a. infensi, cupidine auri in bellum accenderentur, plerique vertunt ohnehin, sed cf. Gerber, Kaschau p. 12. b) *addita part, neg.* A 5 non sane alias exercitator magisque in ambiguo Britannia fuit. 2, 46 non a. maiore mole concursum. 3, 73 non a. magis sua populique R. contumelia indoluisse Caesarem ferunt quam quod desertor et praedo hostium more ageret [falso Hand Turs. I, 125 ad causalem rationem rettulit. cf. Gerber p. 12. 13]. 4, 69 non a. magis anxiosa et pavens civitas, reticens adversum proximos. 11, 31 Messalina non a. solutior luxu. 14, 34 Britannorum copiae passim . . exsultabant, quanta non a. multitudo. 15, 47 vis fulgurum non a. crebrior. 3, 11 *haud* a. intentior populus plus sibi in principem occultae vocis permisit. 15, 46 clades . . accipitur, non bello (quippe *haud* a. tam immota pax).

alibi. a) α) G 19 plusque *ibi* boni mores valent, quam alibi bonae leges. 3, 34 sic obviam irent iis quae a. peccarentur, ut flagitiorum *urbis* meminissent. 2, 61 atque alibi (alibi Nili partibus) angustiae et profunda altitudo. — I, 4, 9 posse principem a. *quam* Romae fieri. 1, 77 ne a. quam in theatro spectarentur. — A 31 (liberi) per dilectus a. servituri auferuntur. II, 2 neque enim a. sic habetur. III, 5 fortuna partium a. transacta (est). V, 22 Cerialis a. noctem egerat cf. Her. — β) III, 83 alibi proelia et volnera, alibi balineae popinaeque. b) de *hominibus* 15, 20 opinio decedat, qualis quisque habeatur, alibi quam in civium iudicio esse.

alienatio. a) *animus aversus* II, 60 praecipua in Vitellium alienatio. 2, 43 Germanico alienatio patrii amorem apud ceteros auxerat. b) 6, 24 alienationem mentis simulans i. e. ve cordia [Halm, Nipp. unciis incl.].

alienigena. a) *adi.* 15, 1 regem alienigenam Tigranen Armeniae impositum. b) *subst.* G 43. IV, 65. 11, 23. 24. 12, 14. V, 5 alienigenarum

concubitu abstinent [Halm, Ritter, Her. e. coni. Heinsii; M alienarum].

alieno. a) I, 59 ne supplicio eius ferox gens alienaretur. IV, 49 militem alienato erga Vitellium animo fuisse. b) 2, 28 non voltu alienatus, non verbis commotior i. e. non mutatus.

alienus. A) *adiect.* a) quod non ad nos, sed ad alium vel alios pertinet I, 37 nos habuit tamquam suos et viles ut alienos i. e. wie sein eigenthum und werthlos wie fremdes Besitztum: Her. — 2, 27. 3, 40. 6, 17 aes alienum. D 34. A 19 doctus per aliena experimenta = aliorum. 32 licet dominationi alienae sanguinem commodent. 46 forma mentis aeterna, quam tenere et exprimere non per a. materiam et artem, sed tuis ipse moribus possis. G 46 suas alienasque fortunas spe metuque versare. I, 8 comoda aliena ac suas iniurias metiebantur. 22 matrimonia . . , si anderet, ut sua ostentantes, quiescenti, ut aliena exprobrabant. 32 eundi ultro . . eandem mox facultatem, regressum, si paeniteat, in aliena potestate. 29 fatigabat alieni iam imperii deos cf. Her. 49 Galba alieno imperio felicior, quam suo. 49 pecuniae a. non adpetens, suae parcus. 4, 20. II, 16 ignava et alieni metus socia imperitorum turba = quo alii correpti sunt. 18 fit temeritatis alienae comes. 34 quod loco sapientiae est, a. stultitiam opperiebantur. 39 inani nomine ducum alienae culpa praetendebantur. 56 alienae etiam culpa dissimulator. 4, 20 insontes magistratus et culpa alienae nescii. II, 63 in alieno discrimine sibi pavens. III, 73 neque alienis consiliis regi, neque sua expedire. IV, 33 dum alienis viribus confidunt, suas recepere. 73 nec quisquam alienum servitium et dominationem sibi concupivit. 85 alienae gloriae intervenire. 2, 46 alienam gl. in se trahere. 1, 31 mente ambigua fortunam seditionis alienae speculabantur = aliorum. 2, 38 securi omnes aliena subsidia expectabant. 3, 14 a. servitia = servi alius. 34 sexum natura invalidum exponi suo luxu, cupidinibus alienis. 69 neque posse principem sua scientia cuncta complecti, neque expedire ut ambitione aliena trahatur. 4, 33 reperias, qui ob similitudinem morum aliena malefacta sibi obiectari putent. 6, 38 patientiam libertatis alienae ostentans et contemptor suae infamiae i. e. freimüthige äusserung eines anderen. 46 ad internoscenda corpori suo utilia vel noxia alieni consilii indigere. 15, 10 in suis aut in a. consiliis constantia. 10 ne alienae sententiae indigens videretur. 14, 1 iussis alienis obnoxius. 13, 3 Neronem alienae facundiae eguisse. 45 neque adfectui suo aut alieno obnoxia. 11, 7 omitti curas familiares, ut quis se alienis negotiis intendat. 38 nuntiatum perisse Messalinam, non distincto sua an aliena manu. 13, 34 alienae id potentiae donum habere. 53 ne legiones alienae provinciae inferret. 56 ceteris quoque aliena pericula deserentibus sola Ampsivariorum gens retro ad Usipos concessit. III, 20 inriti stabimus, altitudinem turrim maiorum munimenta mirantes? = hostium. b) D 2 alienae artes = ab oratore remotiores. 1, 62 nullo noscente alienas reliquias an suorum humo tegeter. — I, 1

inscitia rei p. ut alienae i. e. fremd geworden Her. c) non *conveniens* 2, 2 moribus aliena. D 31 ne Epicuri quidem . . exclamationes adsumere alienum erit oratori. d) *aversus* II, 74 Muciani animus nec Vespasiano alienus et in Titum pronior. IV, 68 Domitiani animum Varo haud alienum mitigaret. II, 22 ille Caecinae haud alienus, quod . . nisi forte latiore sensu interpretari vis 'ignotus', ut 16, 12 Faenio Rufo intimus et Veteri non alienus fuerat i. e. hatte dem V. nicht fern gestanden cf. infra 15, 57. — B) *subst.* a) G 31 prodigi alieni, contemptores sui. I, 20 idem erga aliena sumptibus, quibus sua prodegerant. 52 quod donaret sua, largiretur aliena. 3, 54 externis victoriis aliena, civilibus etiam nostra consumere didicimus. 15, 1 sua retinere privatae domus, de alienis certare regiam laudem esse. — de loco 13, 56 hospites, egeni, hostes, in alieno quod inventutis erat, caeduntur [M alio, quod defenderunt Walther et Roth] cf. Nipp. b) D 5 exercere artem, qua . . praesidium amicis, opem alienis, salutem periclitantibus, invidis vero et inimicis metum . . feras. 3, 1 idem omnium gemitus, neque discerneres proximos, alienos. 6, 7 neque discerneres alienos a coniunctis, amicos ab ignotis. 15, 57 in tanta necessitate alienos ac prope ignotos protegendo i. e. fern stehende, sed non multum differt ab 'alios'. Eodem sensu legitur D 29 impudentia inreperit et sui alienique contemptus i. e. seiner selbst und anderer, quem locum perperam interpretatus est Andresen 'd. h. verschwendung und schuldenmachen'. De V, 5 ubi M alienarum concubita abstinent = peregrinus cf. alienigena.

alimentum. a) *propr.* non nisi in plur. I, 86 fames . . penuria alimentorum. 89. IV, 23. 38. 60 solita insolitaque a. deerant. 6, 23 cum se miserandis a. . . nonnum ad diem detinisset. 24 extrema vitae a. frustra orantem. 25 negatis alimentis. 43 a. arcu expediens. 12, 43 quindecim dierum alimenta urbi . . superfuisse. 16, 10 nec ullis a. nisi quae mortem arcerent. — II, 21 fraude inlata ignis alimenta credidit. b) *trsl.* II, 96 id praecipuum alimentum famae erat. IV, 36 idque praecipuum fuit seditionis a. 76 idque ipsum, quod . . fuderint, a. illis ducique temeritatis.

alimonium. 11, 16 infectum (filium) alimonio, servitio, cultu, omnibus externis.

alio. D 19 (oratorem) alio transredientem revocant i. e. ad alia. 1, 18 depulsi aemulatione alio vertunt i. e. ad aliud consilium se convertunt.

alioqui(n). a) admixta notione temporali, opp. aliis part. temp. = sonst 3, 8 cum incallidus alioqui et facilis inventa senilibus tum artibus uteretur. 13, 20 nox per vinolentiam trahabatur, cum ingreditur Paris, solitus alioquin id temporis luxu principis intendere, sed tunc compositus ad maestitiam. b) *ohnehin, an sich schon* II, 27 gravis alioquin seditio exarserat. cf. Her. III, 32 tempus quoque mercatus ditem alioqui coloniam maiore opum specie complebat. 4, 37 qua occasione Caesar, validus alioqui spernendis honoribus . . huiusmodi orationem coepit. c) *ausserdem noch* 4,

11 ordo alioqui sceleris per Apicatam Seiani proditus, tormentis Lygdi patefactus est. cf. Orelli. 14, 61 quod alioquin suum delictum? *d) andern-, widrigenfalls* 2, 38 languescet alioqui industria, intendetur socordia, si nullus ex se metus aut spes. 11, 6 pulcherrimam alioquin et bonarum artium principem sordidis ministeriis foedari (eloquentiam).

aliquando. Non nisi *indef. vi*, fere idem quod *interdum a)* II, 32 senatumque et populum *numquam* obscura nomina, etiam si aliquando obumbrentur. I, 30 legionum seditio adversus duces suos audita est aliquando. IV, 52 amicos tempore fortuna cupidinibus a. aut erroribus imminui, transferri, desinere. 2, 38 concessum est egredi a. relationem. 6, 28 aspici a. in Aegypto eam volucrem non ambigitur. 13, 21 non verba impatientia caritatis a. incauta, sed ea crimina obiciant. 55 in quam pecora et armenta militum a. transmitterentur. *b)* A 9 haud *semper* errat fama; a. et elegit. 8 *saepe* parti exercitus in experimentum, a. maioribus copiis ex eventu praefecit. 28 ac saepe victores, a. puls. 38 a. frangi aspectu pignorum suorum, *saepe* concitari. 3, 27 secutae leges a. in maleficos ex delicto, saepius tamen disensione ordinum. *c)* A 17 *multa* proelia et a. non incruenta. 11, 37 *nonnulla* spe et a. ira. 14, 1 *crebris* criminationibus, a. per facetias. — A 37 passim .. laceri artus et cruenta humus; et a. etiam victis ira virtusque. 4, 5 cum .. gliscerent numero et a. minuerentur. 12, 39 iussu et a. ignaris ducibus. 54 componere insidias et a. proeliis congrredi. 13, 3 Nero caelare, pingere, cantus aut regimen eorum exercere; et a. .. inesse sibi elementa doctrinae ostendebat. 15, 48 levitati ac magnificentiae et a. luxu indulgebat. *d)* praeced. part. *modo* II, 74 Vespasianus *modo* in spem erectus, a. adversa reputabat. 1, 70 manipuli modo pectore, modo ore tenus exstantes, a. subtracto solo dissecti. 81. 6, 35. 11, 34. 16, 10 modo .. aliquando.

aliquantum. G 5 terra etsi aliquanto specie differt, in universum tamen aut silvis horrida aut paludibus foeda.

aliquis. 1) 1, 4, 15 ne iis quidem annis, quibus Rhodi specie secessus exul egerit, aliquid quam iram et simulationem et secretas libidines meditatam [M; Nipp., Halm aliud; Draeg. aliud quid]. 2) *a)* D 11, 8 in causis agendis efficere aliquid et eniti fortasse possum. 13, 14 cum cotidie aliquid rogentur. 13, 19 cotidie aliquid contra animum facere. 34, 11 nemo in-pune stulte aliquid aut contrarie dicit. A 45, 25 novissima in luce desideravere aliquid oculi tui. 3, 34, 17 remissum aliquid postea et mitigatum, quia expedierit. 4, 20, 14 an sit aliquid in nostris consiliis. — D 25, 25 sunt aliqua epistulis eorum inserta ex quibus .. detegitur. 3, 33, 15 cogitarent quotiens repetundarum aliqui arguerentur, plura uxoribus obiectari. — II, 88, 17 ubi lubrico viae vel occursu alicuius procidissent. 14, 62, 4 confessionem alicuius quaeri placet. 15, 21, 5 quomodo ad nutum alicuius grates, ita promptius accusatio decernitur. *b)* 1, 12, 7 legere aliquid aut evitare ex

eo, cui .. 14, 44, 17 habet aliquid ex iniquo omne magnum exemplum, quod contra singulos utilitate publica rependitur. *c)* D 15, 11 velim impetratum ab aliquo vestrum. G 13, 4 principum aliquis vel pater vel propinquus. 18, 6 ipsa (uxor) armorum aliquid viro adfert. 6, 27, 11 consularium aliqui. 48, 6 diu Seiano, nunc Macroni, semper alicui potentium invisus. 11, 33, 5 ius militum in aliquem libertorum transferre. 3) *a)* D 9, 30 si dignum aliquid elaborare velint. 20, 15 aliquid illustre et dignum memoria. G 8, 7 sanctum aliquid et providum. 2, 33, 13 neque (sc. esse) in familia et argento .. nimium aliquid aut modicum nisi ex fortuna possidentis. 3, 53, 13 maius aliquid et excelsius a principe postulat. 12, 66, 8 exquisitum aliquid placebat, quod turbaret mentem. 15, 30, 2 novum aliquid adverterat. *b)* *a)* D 6, 2 non uno aliquo momento sed omnibus prope diebus .. contingit. 6, 23 non sine aliqua trepidatione animi. 37, 14 nec quemquam illis temporibus magnam potentiam sine aliqua eloquentia consecutum. A 38, 5 miscere in vicem [aliqua] consilia, deinde separare [al. incl. Classen, Halm] cf. Kritz. G 31, 14 nulli domus aut ager aut aliqua cura. I, 50, 7 quis aliqua pars et cura rei publicae cf. Her. 84, 20 nationes aliquas occupavit, imaginem *quandam* exercitus habet. 85, 8 quos nobilitas aut opes aut aliqua insignis claritudo rumoribus obiecerat. II, 41, 6 incertum fuit, insidias an proditorem vel aliquid honestum consilium coeptaverint. 45, 14 nec quisquam adeo mali expertus, ut non aliquam mortem maereret. V, 20, 7 multa ausis *aliqua in parte* fortunam adfore. 3, 56, 5 ne regis aut dictatoris nomen adsumeret ac tamen appellatione aliqua cetera imperia praemineret. 74, 9 quoquo inclinarent, pars aliqua militis R. in ore .. erat. 14, 63, 8 laeta aliqua viderant et praesentem saevitiam melioris olim fortunae recordatione adlevabant. *β)* D 9, 11 si ipse in aliquid negotium inciderit. 28, 17 eligebatur maior aliqua natu propinqua. 36, 30 in aliquam invidiam aut crimen vocati. 39, 7 est aliquis oratorum campus, per quem .. debilitatur et frangitur eloquentia. 41, 8 quod si inveniretur aliqua civitas in qua nemo peccaret. A 1, 3 quotiens magna aliqua ac nobilis virtus vicit. 37, 20 acceptum aliquid vulnus foret. G 25, 9 liberti non multum supra servos sunt, raro aliquid momentum in domo, numquam in civitate. 46, 17 nec aliud .. suffugium, quam ut in aliquo ramorum nexu contegantur. I, 44, 11 libellos praemium exposcentium ob aliquam notabilem operam Vitellius invenit. 77, 6 aliquid exercitui Germanico delentum. III, 10, 22 ut quemque notum et aliquo militari decore insignem adspexerat. 17, 3 (Antonius) ubi plurimus labor, unde aliqua spes, conspicuus suis. 2, 34, 3 victurum in aliquo abdito et longinquo rure. 13, 26, 13 tribuendum aliquo telum quod sperni nequeat. 14, 16, 3 carminum studium adfectavit, contractis quibus aliqua pangendi facultas necdum insignis auctoritas erat. 53, 2 prodentibus iis quibus aliqua honesti cura. 16, 25, 7 audiret senatus voces quasi ex aliquo numine supra humanas. — D

6, 7 id scire non pecuniae . . non officii alicuius administrationi, sed sibi ipsi dari? 7, 7 causam aliquam orare. 10, 9 contentus est, ut si picturam aliquam vel statuum vidisset. 30 nec pro amico aliquo, sed pro Catone offendis. 14, 5 causae alicuius meditationem tractantibus. 17, 21 si eum . . vel captivitas vel voluntas vel fatum aliquod in urbem pertraxisset. 19, 16 si quis . . locum aliquem orationi suae insereret. 20, 17 sive sensus aliquis arguta et brevi sententia effulsit. 29, 1 infans delegatur Graeculae alicui ancillae. 41, 22 si deus aliquis vitas ac [vestra] tempora repente mutasset. G 14, 9 bellum aliquod gerunt. 38, 7 seu cognatione aliqua Sueborum seu . . I, 32, 3 dissono clamore caedem Othonis poscentium, ut si . . ludicrum aliquod postulerent. 70, 10 ut donum aliquod novo principi firmissima municipia adiunxere. 3, 1, 12 silentione an voce aliqua egredientem exciperent. 13, 15, 8 cantum aliquem inciperet.

aliter = *alio modo*. a) D 32 aliter utimur proprii, aliter commodatis. — IV, 59 veniam ostentantes, si praesentia sequerentur: aliter nihil spei. b) *cum negat*. a) D 15 neque te ipsum a. sentire credo. V, 19 neque exercitum R. a. transmissurum. 15, 68 non a. tot flagitiis eius subveniri potuisse. β) 6, 30 successorem non a. quam indicium mortis accepturum. γ) 1, 6. 49 non a. . . *quam si*. δ) D 32 quem (oratore) non posse a [Andresen alium] existere nec exitisse unquam confirmo, *nisi* eum, qui . .

alius. Genetivus sing. non legitur, dativus I, 53. 1, 55. 15, 53. — Quum usus in omnibus libris vulgaris sit, haec exempla afferantur. Monendum est hoc vocabulum apud Tacitum non coniungi cum derivatis suis ut 'alius aliunde, sim'. D 8 quaeque *ipsi* accumulare et in alios congerere praemptum sit. 15 cum eam gloriam, quam tibi alii concedunt, ipse tibi denegares. A 3 non modo aliorum, sed etiam nostri superstitis sumus. 34. 37. 41 simul suis virtutibus, simul vitis aliorum agebatur. I, 15 fidem . . tu quidem . . retinebis, sed alii . . imminuent. 30. 37. II, 6 turbatis aliis inconcussa ibi pax. 44 more vulgi suum quisque flagitium aliis obiectantes. 86 ne Vespasianus quidem plus civili bello obtulit quam alii in pace. 87 ne aliis proficiscentibus ipsi remanerent. III, 33 dum . . sibi quisque trahunt, maiore aliorum vi truncabantur. IV, 8 nec minus sibi anxiam talem amicitiam quam aliis exilium. 42 qui perdere alios quam periclitari ipsi maluerunt. 58 sane ego displiceam, sunt alii legati. 1, 74 perniciem aliis ac postremum sibi invenere. 2, 82 audita in alios atque illi in plures cumulata gaudio transferunt. 3, 34 frustra nostram ignaviam alia ad vocabula transferri. 4, 1 obscurum adversum alios sibi uni incautum. 1 sui obtogens, in alios criminatorem. 6, 2 semperne eosdem an subinde alios? 7 nobis pleraque digna cognita obvenere, quamquam ab aliis incelebrata. 30 illi sine fraude, aliis exitio habendum. 11, 36 aliis . . sibi. 12, 6 nova nobis . . sed aliis gentibus sollemnina. 60 mox alias per provincias et in urbe pleraque concessa sunt. 14, 5 sed neque ipsis . . et alii. 64 casus illorum temporum nobis vel aliis

Lexicon Taciteum.

auctoribus noscent. 15, 38 quique sibi quique aliis consulebant. 38 crebris multorum minis et quia alii palam faces iaciebant. 16, 5 plerosque equitum obtritos et alios morbo exitiabili correptos. 18 utque alios industria, ita hunc ignavia ad famam profulerat. — D 10 ceteris aliarum artium studiis. A 12 fert Britannia aurum et argentum et alia metalla. 15 dei qui relegatum in alia insula exercitum detinerent. 23 summotis velut in aliam insulam hostibus. 32 aut nulla plerisque patria aut alia est. G 4 Germaniae populos nullis aliis aliarum [fremd Baumstark] nationum conubiis infectos [Halm inclusit aliis]. 8 Albrunum et compluris alias venerati sunt. 45 trans Suonias aliud mare, pigrum ac prope innotum. I, 50 bellum aliud (neu) atque alias clades horrebant. 15, 47 parari rerum humanarum aliud caput. II, 43 a parte alia . . legio. 49 Placentiae alisque in castris. 52 cum alius insuper metus senatoribus instaret. 68 remedium tumultus fuit alius tumultus. 95 successere Mucianus et Marcellus et magis alii homines quam alii mores. III, 2 tractum in aestatem aliam bellum. 54 *nec alius iam* tibi aut vitae aut mortis meae usus. IV, 19 aliisque literis monuit. 83 alias ad curas animum vertere. 46 Britannicum militem ac si qui aliorum exercituum (sc. erant). 74 has aliasque provincias. 4, 71 has atque alias sontium poenas. 1, 17 alio vocabulo eodem labores perferre. 23 alteram (vitem) ac rursus aliam posebat. cf. I, 74 rursus alios misit [Halm, Nipp. omis.]. 1, 43 vosque, quorum alia (= mutata) nunc ora, alia pectora contueor. 72 legem maiestatis reduxerat, cui nomen apud veteres idem, sed alia in iudicium veniebant. 2, 38 cum aliis de rebus convenerint patres. 33 aliam apud Fabricios, aliam apud Scipiones pecuniam. 3, 62 memorabantur Perpennae, Isaurici multaque alia imperatorum nomina. 76 Manlii, Quinctii aliaque eiusdem nobilitatis nomina. 68 quippe alia parente geniti [Madvig, Halm Atia; M alia; Weikert, Nipp. inclus.]. 4, 3 neque femina amissa pudicitia alia abnuerit. 28 id facile intellectu, si proderentur alii (noch a.): non enim se . . res novas uno socio cogitasse. 11, 18 militem, quia vallum non accinctus, atque alium, quia pugione tantum accinctus foderet, morte punitus. 14, 40 adscitis quos memoravi et aliis minus industrius. 13, 1 dominationibus aliis (= priores) fastiditus. 9 quae in alios (= insequentes) consules egressa coniunxi. 14, 12 alia (eine zweite) mulier. 59 nuntius. — A 40 uti militare nomen . . aliis (= non militaribus) virtutibus temperaret. I, 45 alium crederes senatum, alium populum. 89 si ducibus aliis (= fortioribus) bellatum foret. III, 55. II, 71 sed alias protulit causas. 99 longe alia . . exercitus species. 13, 57 ictu fustium aliisque verberibus. 14, 8 aliam fore laetae rei faciem. 27 ignoti inter se . . quasi ex alio genere mortalium. — 2, 16 totidem aliae legiones. 15, 18 ducentas naves . . et centum alias. 6, 28 alios tres [Halm; M aliter; Rhen. alites]. — *alius subst. sing.* numero legitur A 39 si militarem gloriam alius occuparet. I, 13 non tam unum aliquem fovebant

quam alium. 37. III, 37. IV, 81. 1, 55. 4, 7. 6, 46. — 13, 43 cur enim *neminem alium* delectum qui . . . *aliud* subst. *sing. num.* D 32 aliud agentes. III, 33. IV, 53 saxo aurove in aliud destinato. 2, 63. — A 43 aliud agens populus = incuriosus eorum, quae fiunt. — *c. genet.* 5, 8 aliud auxilii. 12, 46 subsidii. 15, 38 quid aliud morae. — *plur. num.* V, 5 omnes alii. 1, 73 inter alios eiusdem artis. 3, 36 haud dissimilia alii *et* quidam atrociora circumstrepebant. — III, 51 haec aliaque. 2, 72 haec palam et alia secreto. I, 86 plura alia. *D 38. II, 94. 4, 11 omnia alia. 11, 29. 13, 45 cuncta alia. III, 8. 1, 14. 2, 30 alia huiusce modi. 1, 9 aliaque honorum. 3, 52 alia sumptuum. 15, 15 alia ex rebus infaustis. 12, 3 cf. infra a) α).

In eis, quae sequuntur, semper *omnia* exempla afferuntur. a) α) *et alius* = *etiam alius* G 10 est et alia observatio auspiorum. 31 Et aliis Germanorum populis usurpatum. 39 est et alia luco reverentia. IV, 52 quorum prosperis et alii fruuntur. 79 circumsteterat Civilem et alius metus. 1, 17 cf. infra e. γ. 81 posse et alios profiteri. 2, 12 convenisse et alias nationes in silvam. 30 inerant et alia huiusce modi. 33 antistitent et aliis, quae [Grotius, Nipp.; M Talis; Rup., Halm ant., ita iis quae]. 6, 31 ii adsectis et aliis primoribus. 12, 3 iuvenemque et alia clarum. β) D 32 *etiam* aliud agentes. γ) 2, 61 aliis quoque miraculis intendit animum. 3, 63 auditae aliarum quoque civitatum legationes. 4, 15 idem annus alio quoque luctu Caesarem adfecit. 24 rem R. aliis quoque ab nationibus lacerari. 72 id aliis quoque nationibus arduum. b) 15, 6 ut Vologeses cum *alio quam* cum Corbulone certaret. — Alius ac, atque, et non legitur. c) non alius α) D 5 non alium video reum locupletiore. 5 stadium, quo non aliud . . . fructuosius. 39 non aliis magis orationibus censeantur. A 22 non alium ducem . . . sapientius legisse. G 21 hospitii non alia gens effusius indulget. 1, 9 non sane a. legiones . . . innocentius egerunt. 19 nec aliud . . . dictum a Pisone. 72 unde non alium pertinacius flagitavere. 1, 53 nec alia tam intima Tiberio causa, cur . . . 2, 63 *idem* Catualdae casus neque aliud perfugium. 3, 16 cum fide adversum te, neque alia in matrem tuam pietate. 4, 6 non alios potiores fuisse. 14, 13 non alia regia fecundior extitit. 63 non alia exul visentium oculis maiore misericordia adfecit. 16, 2 nec aliud . . . prudentes diversa fama tulere. β) G 5 argentea vasa non in alia vilitate quam quae humo finguntur. 17 nec alius feminis quam viris habitus. IV, 14 nec aliud in hibernis quam praedam et senes. 58 neque aliud pretium exitus quam fides fama. V, 24 neque aliud Civilis amicitia partum, quam vulnera . . . 1, *4 ne iis quidem annis . . . aliud quam . . . lubricitates meditatum. 39 neque aliud periclitanti subsidium quam castra. 2, 63 non aliud subsidium quam misericordia Caesaris fuit. 81 nec aliud quam naves et tutum in urbem iter concessum est. 3, 58 neque aliud ius suum quam . . . flaminum. 4, 53 neque aliud probis quam ex matrimonio solacium. 5, 8 neque aliud periclitantibus auxilii quam in fratrum constantia fuit. 11, 16

non alium infensus arma contra patriam quam parentem eius exercuisse. 37 transisse vitam neque aliud quam morti decus quaerendum. 12, 46 nec aliud subsidii quam castellum. 51 nec aliud Rhadamisto subsidium fuit quam pernicitas equorum. 13, 56 neque alios indices quam se ipsos paterentur. 15, 42 neque enim aliud unidum . . . occurrit quam Pomptinae paludes. 35 neque aliam spem quam in rebus novis esse. 16, 30 non tamen aliud consultaverat quam de incolumitate domus. 2, 15 aliud sibi reliquum, quam mori? 11, 20 nihil aliud prolocutus quam beatos quondam duces R. 34 non a. prolocutum Vitellium quam 'o facinus'. — *c. ellipsi* 4, 34 quid aliud dictator Caesar quam rescripta oratione . . . respondit? 15, 13 nec aliud quam munimenta propugnabant. — A 44 *quid aliud* adstruere fortuna poterat? — D 5 quid aliud . . . quam eloquentiam suam opposuit? G 37 quid enim aliud nobis quam caedem Crassi . . . oriens obiecerit? I, 84 quid aliud quam seditionem optabat? IV, 74 quid aliud quam bella . . . existent? 76 Gallos quid aliud quam praedam victoribus? 14, 53 ego quid aliud . . . adhibere potui, quam studia . . .? — 6, 7 *quo* non aliud honorificentius Cottae evenit. 24 quo non aliud atrocius visum. — 4, 35 neque aliud externi reges . . . nisi dedecus sibi . . . peperere. — A 12 nec aliud . . . utilius quam quod . . . non consulunt. IV, 77 neque aliud excusandum habeo, quam quod . . . 6, 48 neque aliud paenitendum quam quod . . . — G 46 nec aliud . . . suffugium quam ut in aliquo ramorum nexu contegantur. IV, 19 nihil aliud effecerat quam ut acrius exposcerent. 1, 9 non aliud discordantis patriae remedium fuisse quam ut [M om. ut]. 64 non aliud reperit, quam ut. 2, 7 neque aliud actum, quam ut. 13, 25 non aliud remedium repertum est, quam ut. 15, 62 neque aliud superesse . . . quam ut. 16, 31 nec aliud . . . invocavi quam ut. 13, 26 quid enim aliud . . . concessum, quam ut. 16, 16 neque aliam defensionem . . . exegerim, quam *ne* oderim. — IV, 63 neque alium finem belli rebantur, quam *si* . . . foret. 1, 17 nec aliud levamentum, quam *si*. 30 non aliud malorum levamentum quam *si*. 4, 17 neque aliud gliscientis discordiae remedium quam *si*. 33 converso statu neque alia re Romana, quam *si* unus imperitet. 6, 36 nec iam aliud Artabano reliquum, quam *si* qui externorum . . . aderant. 11, 33 non aliam spem . . . adfirmat, quam *si* . . . transferret. — 11, 24 quid aliud exitio . . . fuit, nisi quod victos pro alienigenis arcebant? — 2, 45 non aliam ob causam, quam quia. 82 neque ob aliud interceptos, quam quia. 86 non ob aliud quam quod. d) *alius coniunctum cum pronomine* D 10 lusus et *quamcumque aliam* speciem eloquentiae habet. I, 53 favor cuiusque alii profuturus. D 29 quotum quemque invenies, qui domi *quicumque aliud* loquatur? quos alios adolescentulorum sermones excipimus? III, 24 quis alius imperator, quae castra alia excipient? D 18 Carboni quosque alios antiquos vocaverimus (*simul cum attractione*). 21, *4 C. et Atti quosque alios (attract.). I, 23 sermones quaeque alia turbamenta volgi. 53 Treveri ac Lingones

quasque alias civitates perculerat (attract.). 63 stratis per vias feminis puerisque quaeque alia placamenta hostilis irae (attract.). II, 4 donisque quaeque alia (attract.). 2, 41 triumphavit de .. Angrivariis quaeque aliae nationes usque ad Albim colunt (attract.). 74 inter legatos quique alii senatorum .. aderant (attract.). 3, 43 cum venabulis quaeque alia venantibus tela sunt (attract.). 11, 3 percursis .. officiis .. quaeque alia conciliandae misericordiae videbantur (attract.). 13, 49 de .. legibus quibusque aliis res R. contineretur, suaderet? (attract.) 16, 2 quaeque alia .. servilia fingebant. I, 11 .. Thracia et quae aliae (sc. provinciae) procuratoribus cohibentur. 2, 56 epulis et quae alia barbari celebrant (attract.). 13, 51 manet abolitio quadragensimae .. et quae alia exactionibus illicitis nomina publicani invenerant (attract. genetivi). 14, 31 commotis ad rebellionem Trinobantibus et qui alii nondum servitio fracti (attract.). 17 Livineius et qui alii seditionem conciverant. — D 5 Bassus et quisquis alius studium poeticae fovet. 19 et quidquid aliud .. praecipitur. 35 e con. Andreseni. — D 15 Nicetes et si quis alius Ephesus quatit. 25 et si quos alios antiquiorum agitare non destitit. 6, 43 Phraates et Hiero et si qui alii .. diem haut concelebraverant. 12, 38 L. Paulus et si qui alii vinctos reges populo R. ostendere. (semel et si alii 1, 28, sed cf. IV, 46). III, 34 et si qua alia vis per Alpes rueret. 1, 32 stationes et si qua alia praesens usus indixerat. 35 lignorum adgestus et si qua alia ex necessitate .. quaeruntur. — IV, 73 ne quis alius Ariovistus regno poteretur. — D 25 sive illos .. maiores sive quo alio mavult nomine appellet. 4, 9 utque consules seu quis alius regimen susciperet. 65 a Tarquinio Prisco seu quis alius regum dedit. — 1, 47 quod aliud subsidium, si imperatorem sprevisset? 13, 31 spectaculum gladiatorum aut ferarum aut quod aliud ludicrum ederet. 57 aut quo alio humore. 15, 38 aut quid aliud morae. 13, 21 Plautus aut quis alius. 16, 19 Neronem aut .. quem alium potentium adulatus est. — 14, 3 veneno an ferro vel qua alia vi. 14, 33 neque enim capere aut venundare aliudve quod belli commercium, sed caedes. e) a) D 26 ego autem expectabam, ut aliud nobis agmen produceret plurisque .. nominaret, ex quibus alium Ciceroni, alium Caesari, singulis deinde singulos opponeremus. 15, 71 alius filio, fratre alius aut propinquo .. interfectis agere grates deis. 1, 71 alium .., alium .., cunctos .. 4, 60 alius .., quidam .., plerique .., insistentibus contra .. qui aderant. 2, 13 hic .., alius .., plurimi. 4, 62 hic .., .. ille, alius ..; etiam quorum .. β) alii .. alii 1, 2 delatorum invisa scelera, cum alii sacerdotia .. adepti, procuraciones alii et interiorum potentiam, agerent verterent. II, 41 circumstare alii signa sua, quaerere alii. 45 isdem tentoriis alii fratrum, alii propinquorum volnera fovebant. IV, 17 dum alii Vespasianum, alii Vitellium foveant. 33 aliis a Novaesio, aliis a Mogontiaco copias advenisse credentibus. 35 duplex hinc seditio: aliis revocantibus Voculam, aliis redire in castra abnuentibus. 1, 8

cum aliis pessimum, aliis pulcherrimum facinus videretur. 29. 3, 19 alii .., alii. 4, 51 nox aliis in audaciam, aliis ad formidinem opportuna. — I, 39 cum alii .., alii .., plerique .. censerent, plures sententis aliorum contra dicerent. 1, 14 alii .., alii .., plerique .. — I, 23 alios adgnosere, quosdam requirere. 29. IV, 69. 1, 76. 3, 22. 16, 19. 1, 80 alii .., quidam .., sunt qui existunt. 14, 23 alii .., quidam .., ac fuere qui. 2, 6 aliae (naves) .., quaedam .., plures .., multae. — II, 47 alii diutius imperium tenuerint, nemo tam fortiter reliquerit. G 30 alios ad proelium ire videas, Chattos ad bellum. A 18 alii .. (Agricola). IV, 80 alios ut inbelles, Caecinam ut captivum increpat. 2, 38 egere alii grates, siluit Hortalus. 4, 61 ut aliorum meditatio .. sic Haterii. — IV, 23 alii superstantes .., pars intus occulti. 6, 7 alii .., multi. III, 24 alios .., multos .., omnes .. accendens. 75 a .., m. .., inter omnes .. 4, 38 a .., m. .., quidam. — I, 41 alii .., plures. 2, 23 legionum aliae .., plures. I, 27 alii .., plerique .., pars .., pars. — IV, 50 quosdam punit, alios praemis adfecit. 84 quosdam .., alii. 1, 34. 3, 69 excitari quosdam ad meliora magnitudine rerum, hebescere alios. 15, 38. I, 41 quidam .., alii Lecanium; crebrior fama .. III, 73 q. .., a. .., fuere qui. — IV, 77 pars .., alii. 14, 15. 3, 38 pars .., a. .., plurimi ac maxime compositi. — II, 7 multos .. stimulabat, alios. (15, *44 multi crucibus adfixi .., aliique ..). — 15, 6 plures .., alii. II, 91 inrisere plerique .., aliis id ipsum placebat, quod. IV, 23. 1, 29. 2, 42. — 15, 41 fuere qui .., alii. 13, 18 nec defuere qui .., alii. III, 78 nec d. q. .., a. .., quidam (sc. dixerunt). 40 nec deerant, qui .., aliis placebat .., ipse .. consumpsit. — IV, 46 quibus aetas .. dimissi cum honore, alii ob culpam. V, 4 ferunt .., alii .. 2, 25 missa manus .., alii .., utrisque. 4, 18 suum militem .., alii. 2, 81 promptissimum quemque succedere, alios. — D 31 apud hos .., alios. III, 55. 6, 1. — 13, 39 hos .., a. .., multos. 4, 50 his .., a. .., et erant qui. — IV, 62 ignavissimus quisque .., melior pars .., alii .., quidam. 1, 4 pauci .., plures .., alii .., pars multo maxima. 23 pars militum .., pars .., alii. 2, 17 plerosque ..; quidam .., alios. 14, 8 hi .., hi .., alii .., quidam. — V, 2 quidam .., plerique .., sunt qui .., alii .., plurimi auctores. γ) A locis, qui sunt IV, 68 adsumuntur e civitate clarissimus quisque et alii per ambitionem: idem fere atque ob claritudinem alii, alii per a. 15, 5 missae in Armeniam legiones et aliae pro Suria paratae ultro inrumpere i. e. aliae legiones, aliae. 13 at illi .. munimenta propugnabant, pars iussu ducis et alii propria ignavia i. e. pars .. alii facile transitur ad usum, ubi 'et alii' pro alii .. alii sim. dictum est. Veteres scriptores, ut Livius (cf. Weissenborn ad 3, 37, 8) omittunt 'et'. III, 27 dum .. ligones, dolabras et alii falces scalasque convectant. 1, 63 ut opus et alii proelium inciperent. 12, 41 remoti fictis causis et alii per speciem honoris. 56 multitudo innumera complevit, proximis e municipiis et alii urbe ex ipsa. 13, 39 cetera (castella), ter-

rore et alia sponte incolarum in deditionem veniebant. 15, 54 servorum carissimi libertate et alii pecunia donati. *Eadem ratione Nipp. explicat etiam* 1, 17 promptis iam et aliis seditionis ministris, *sed rectius 'et' pro 'etiam'* accipiendum. *f)* sensu reciproco A 37 nec alius alium respectantes. *g)* I, 46 ac rursus alius atque alius . . ruebant. *h)* = *ceteri, reliqui* III, 3 vulgus et *ceteri* unum virum duemque spreta aliorum segnitia laudibus ferrent. 31 iam legiones in testudinem glomerabantur et alii tela . . incutiebant. 1, 30 mox desolatus aliorum discessione. 42 laeta omnia aliis e provinciis audire. 3, 42 pauci . . plures . . aliud vulgus obaeratorum i. e. die übrigen, das gemeine Volk: Nipp. 4, 48 duo agmina parant, quorum altero populatores invaderentur, alii castra R. adpugnarent: non recte Nipp. explic. 'andere' neque recte Ruperti, Boetticher Lex. Tac. al. 5, 3 aliis a primoribus . . trepidabatur pro 'ceteri' dictum esse putant. 6, 33 cum alios inaccessus hostis clausisset, unum reliquum . . aestas impediret. 14, 33 laeti praeda et aliorum segnes [M; Lipsius, Halm laborum]. De 'ante alios' cf. ante *a) β)* et *b) et c) β)*. — III, 68 interclusum aliud iter idque solum quo . . pergeret, patebat i. e. cetera itinera ex usu Liviano. — *h)* = *alter* IV, 73 ne quis alius Ariovistus regno Galliarum poteretur. 5, 10 marique alio Nicolim ingressus [Barthold, Halm Ionio]. *k)* = *contrarius* I, 8 alias partes fovere.

aliunde. 13, 27 plurimis equitum, plerisque senatorum non aliunde originem trahi.

alo. *a) α)* G 10 publice aluntur isdem nemoribus (equi). A 31 mancipia . . a dominis aluntur. G 20 sua quemque mater uberibus alit nec . . nutricibus delegantur. 31 nulli domus aut ager aut aliqua cura: prout ad quemque venerit, aluntur. 46 idem venatus viros pariter ac feminas alit. I, 4 deterrimi servorum aut qui adesis bonis per dedecus Neronis alebantur. 6, 36 (corpori custodes) mercede aluntur. 14, 27 (veterani) neque coniugiis suscipiendis neque alendis liberis sueti orbas sine posteris domos relinquebant. *β)* V, 6 idem (Libanus mons) annem Iordanem alit funditque. G 45 (sucinum) in modum taedae accenditur alitque flammam pinguem et olentem. III, 71 sustinentes fastigium aquilae veteri ligno traxerunt flammam alueruntque. 15, 38 (tabernae) quibus id mercimonium inerat, quo flamma alitur. — D 36 magna eloquentia, sicut flamma, materia alitur et motibus excitatur et urendo clarescit. *b)* D 14 disputationibus ingenium alunt. 33 exercitationibus confirmare et a. ingenia. 9 carmina et versus . . neque dignitatem ullam auctoribus suis conciliant neque utilitates alunt. — IV, 18 primos Civilis conatus per dissimulationem aluit. 3, 41 aluit dubitatione bellum. 16, 30 alendo seditiones civitatum.

altare, non nisi forma *plur.* *α)* de *pluribus* II, 70 extructis altaribus caesisque victimis. 4, 70 quo minus novi magistratus, quo modo delubra et a., sic carcerem recludant. *β)* de *unis* alt. II, 3 precibus et igne puro altaria adolentur. cf. Rup. III, 56 profugus altaribus auris. 1, 39 legatus R. in castris sanguine suo

altaria deum commaculavisset. 11, 9 complexi dextras apud a. deum pepigere. 16, 31 altaria et aram complexa. cf. edit.

alter. *α)* D 8 *neuter* moribus egregius, alter habitu quoque corporis contemptus. II, 49 adlatis pugionibus *duobus*, cum *utrumque* peremptasset, alterum capiti subdidit. 77 duo iuvenes, capax iam imperii alter. 14, 24 ex *duobus* castellis alterum impetu captum. 14 visum, ne utraque pervinceret, alterum concedere. III, 83 populus hos, rursus illos plausu fovebat: quotiens pars altera inclinasset, . . 4, 15 alterum ex geminis Drusi liberis. 6, 2 sibi alterum ex consulibus poscentis. 11, 4 nocturnae quietis species alteri obiecta. IV, 62 altera legio. 14, 52 altero velut duce amoto. — *alter* . . *alter* *D 8 nec hoc illis alterius bis, alterius ter milies sestertium praestat. A 15 alterius manum centuriones, alterius servos vim et contumelias miscere. I, 6 T. Vinius et C. Laeo, alter deterrimus mortalium, alter ignavissimus. II, 7 suismet vitis alterum bello, alterum victoria periturum. 50 *duobus* facinoribus, altero flagitiosissimo, altero egregio tantundem meruit bonae famae quantum malae. 68 *duobus* militibus, altero legionis quintae, altero . . III, 75 aemulatione inter duos, quorum alter se fratrem imperatoris, alter consortem imperii cogitaret. 2, 65 cum alter facilitate, alter fraude cuncta inter se concederent acciperentque. 14, 40 Romae insignia scelera, alterum senatoris, servili alterum audacia, admissa sunt. 51 grande desiderium eius mansit per memoriam virtutis et successorum alterius segnem innocentiam, alterius flagrantissima flagitia. 53 quorum alter bellorum socius, alter Romae pluribus laboribus iactatus. — 4, 48 *duo* agmina parant, quorum *altero* populatores invaderentur, *alii* castra R. adpugnarent, ut clamore . . sonorem *alterius* proehi non acciperet. 6, 41 duos collis (*minori* Cadra, alteri Davara nomen est). 46 minorem ex nepotibus complexus, truci alterius vultu. 12, 63 vis piscium omisso alterius litoris flexu *hos* ad portus defertur. 13, 38 locumque delegit, cuius *pars altera* colles erant . . *pars* in plantium porrigebatur. *b) α)* = der zweite D 34 altero et vicensimo (aetatis anno). — G 37 si ad alterum imperatoris Traiani consulatum computemus. 2, 26 alterum consulatum offerendo. G 11 non simul nec ut iussi conveniunt, sed et alter et tertius dies cunctatione coeuntium absuntur. 13, 35 nec primum alterumque delictum venia prosequabatur. *β)* minus acriter facto opposito = ein anderer. Non recte Her. ad II, 90 alique disputant, cum II, 90. A 5. 17. 15, 25 'alterius' per inusitata genetivi forma 'alius' dictum putent, nam semper de duabus rebus vel personis cogitandum est. D 11 nec vereor, ne mihi umquam verba in senatu nisi pro alterius discrimine facienda sint. 41 bono saeculi sui quisque extra obreptionem alterius utatur. A 5 quae cuncta etsi consiliis ductaque alterius agebantur. 6 conquisitione effecit, ne cuius alterius sacrilegium res publica quam *Neronis* sensisset. 15, 25 Corbulo gerendae rei praeficitur, ne cuius alterius inscitia rursus peccaretur quia *Paeti* piguerat. A 17 Cerialis

alterius successoris curam famamque obruisset. II, 1 nullam officii gratiam in alterius honorem suscepti. 90 tamquam apud alterius civitatis senatum populumque magnificam orationem . . . prompsit. III, 1 per quas velut alterius belli molem cieret. 1, 31 fore ut Germanicus imperium alterius pati nequiret. γ) = ein anderer, ein zweiter I, 21 nec Lusitaniam rursus et alterius exilii honorem expectandum. 1, 23 Lucilio vocabulum 'cedo alteram' indiderant, quia fracta vite in tergo militis alteram clara voce ac rursus aliam poscebat. δ) D 5 alteram apud eos partem gratia praevalere i. e. gegenpartei. ϵ) 1) *unus atque alter*, *unus alterque* = *duo* V, 6 nec Iordanes pelago accipitur, sed unum atque alterum lacum integer perfluit, *tertio* retinetur. 13, 46 si ultra unam alteramque noctem attineretur. 2) *unus et alter*, *unus alterque*, *unus aut alter*, *unus altere*, indicant *indefinitum* numerum eumque non magnum. D 21 ipse mihi Calvus, cum unum et viginti libros reliquerit, vix in una et altera oratione satisfacit. II, 75 quid profuturas cohortes alasque, si unus alterque praesenti facinore paratum ex diverso praemium petat [M. Nipp.; Wurm, Halm altere]. D 9 omnis illa laus intra unum aut alterum diem. 29 cui adiungitur unus aut alter ex omnibus servis. 39 unus inter haec dicenti aut alter assistit. A 15 neve proelii unius aut alterius eventu pavescerent. 40 uno aut altero amicorum comitatus. 3, 34 ob unius aut alterius imbecillum animum male eripi maritis consortia rerum. G 6 paucis loricae, vix uni altere cassis aut galea. I, 83 unus altere perditus ac temulentus (neque enim *plures* . . . insanisse crediderim) tribuni sanguine manus imbuet. 3, 47 si una alterave civitas turbet. 4, 17 neque aliud discordiae remedium quam si unus altere maxime prompti subvertentur.

altercatio. a) IV, 7 paulatim per altercationem ad continuas et infestas orationes protracti sunt. b) *in iudiciis sive contentionibus* D 34 altercationes excipere et iurgis interesse.

altitudo. a) *propr.* α) G 38 in altitudinem quandam ac terrorem adituri bella compta. II, 78 cupressus arbor conspicua altitudine procciderat. III, 20. 30 a. moenium. 20. turrium. IV, 53 altitudo aedibus adiecta. 15, 43 cohibita aedificiorum altitudine. 43 a. tectorum. 16, 1 repertum in agro suo specum altitudine immensa. β) I, 79 simul altitudine et mollitia nivis hauriebantur. 2, 61 alibi angustiae et profunda altitudo (Nili). b) *trsl.* α) D 21 in quibus (orationibus) nitorem et a. horum temporum adgnosimus. — II, 80 tantae altitudinis i. e. hohe stellung cf. com. crit. β) D 31 dabunt Academici pugnacitatem, Plato a., Xenophon iucunditatem. — i q. verschlossenheit IV, 86 modestiae imagine in altitudinem conditus. 3, 44 altitudine animi.

altor. 6, 37 altoris Caesaris.

altus. a) *propr.* α) V, 4 altissimo orbe stella Saturni fertur. β) 14, 29 altiores undas. II, 24 aggerem viae tres praetoriae cohortes altis ordinibus (in tiefer aufstellung) obtinere. b) *trsl.* α) IV, 59 interfectorem altis ordinibus (hoher

milit. rang), ceteros praemiis attollit. — D 37 nam quo saepius (eloquentia) steterit tanquam in acie . . . tanto altior et excelsior in ore hominum agit. 14 altior sermo i. e. de graviore rebus. III, 66 nisi forte Vespasianus altiores spiritus gerat. IV, 5 altiora studia. D 18 distinctior et urbanior et altior Cicero. β) II, 27 quam (seditionem) altiore initio (neque enim rerum ordinem interrumpi oportuerat) repetam. IV, 82 altior cupido. 16, 29 novus et altior pavor. II, 91 altiolem (tieferliegend, verschlossen) iracundiam eius verebantur. IV, 14 occultato interim altiore consilio. 13, 16 diffugiunt imprudentes: at quibus altior intellectus, resistunt. *subst.* a) 3, 1 ex alto visa classis i. e. in a. mari. — II, 22 altiora murorum sagittis incescere. — III, 71 aedificia in altum edita. 2, 16 silva editis in altum ramis. b) 4, 38 optimos quippe mortalium altissima cupere. *adv.* a) 1, 74 statuam Marcelli altius (höher) quam Caesarum sitam. 12, 57 altius (tiefer) effossi specus. b) *trsl.* α) 12, 42 suum fastigium Agrippina extollere altius. β) 4, 54 altius percellere alqm. 3, 28 sed altius penetrabant (delatores). 1, 69 id Tiberii animum altius penetravit. 2, 36 haud dubium erat eam sententiam altius penetrare. 16, 21 ea offensio altius penetrabat. 2, 82 altius animis maerebant. 4, 41 Seianus non iam de matrimonio, sed altius metuens. γ) I, 7 altius scrutari. D 12 Orphea et Linum ac, si introspicere altius (weiter rückwärts) velis, ipsum Apollinem accepimus. 19 narrationis alte repetita series. IV, 12 id bellum quibus causis ortum . . . altius (weiter ausholend, gründlicher: Her.) expediam. 3, 25 altius disseram. 62 altius . . . exposuere. — 1, 32 militares animos altius conectantibus.

alumnus. I, 84 ulline Italiae alumni et Romana vere iuventus. 2, 37 divi Augusti alumnos ab inopia defende. 1, 44 legionum alumnus. 12, 11 extollit laudibus alumnus urbis. 15, 34 Vatinius . . . sutrinae tabernae alumnus. — *alumna* D 40 magna illa et notabilis eloquentia alumna licentiae.

alveus. a) *de fluviis* G 32 certum iam alveo Rhenum. III, 17 (rivus) qui incerto alveo et praecipitibus ripis fugam impediabat. V, 19 Rhenum prono alveo in Galliam ruentem. 19 tenuis alveus. 1, 79 ne Clavis solito alveo demotus in anem Arnun transferretur. 2, 5 per ora et alveos fluminum media in Germania fore. 6 Rhenus uno alveo continuus. 11, 18 triremes alveo Rheni, ceteras per aestuaria . . . adegit. b) *de navibus* 2, 23 equi . . . arma praecipitantur, quo levarentur alvei, manantes per latera. 14, 29 naves fabricatur plano alveo adversus breve et incertum.

alvus. a) *pars corp. hum.* 12, 67 soluta alvus. 13, 15 tramisit exsoluta alvo parum validum (venenum). b) *de navibus* III, 47 camaras vocant artis lateribus latam alvom sine vinculo aeris aut ferri conexam.

amando. IV, 56 Labeonem . . . amandatum in Frisios diximus [M amendatum].

amanter cf. *amo*.

amaritudo. D 10 iamborum amaritudinem.

amarus. D 25 amarior Caelius.

ambages. a) II, 4 de se per ambages interrogat. IV, 84 plurimi Ditem patrem insignibus, quae in ipso manifesta, aut per ambages coniectant i. e. mit hilfe künstlicher combinationen. Her. b) de *verbis obscuris* et suspensis a) *sing.* V, 13 quae ambages Vespasianum ac Titum praedixerat [codd. dett. praedixerant]. 6, 46 Macroni non abdita ambage occidentem ab eo deseri . . exprobravit. — de *oraculo* 12, 63 ea ambage Chalcedonii monstrabantur. β) *plur.* II, 78 has ambages et statim exceperat fama et tunc aperiebat. 2, 54 ferebatur Germanico per ambages, ut mos oraculis, matuum exitum cecinisse. 3, 61 id Tiberius solitis sibi ambagibus apud senatum inculpavit. 11, 34 instabat Narcissus aperiret ambages et veri copiam faceret.

ambedo. 15, 5 vis locustarum ambederat quidquid herbidum.

ambigo. a) *dubitare*, non nisi forma *pass.* 'ambigitur' α) III, 23 de facto haud ambigitur. β) *seq. acc. c. inf.* IV, 49 nec a. provinciam alienato erga Vespasianum animo fuisse. 6, 28 aspici aliquando in Aegypto eam volucrum non a. 11, 4 *illud* haud a., qualicumque insomnio ipsi perniciem adlatam. γ) *seq. enunt. interr.* III, 71 hic ambigitur, ignem tectis obpugnatores iniecerint, an . . I, 42 de quo et ipso a., consumperint vocem eius instans metus, an . . b) *incertum esse, fluctuare* α) I, 16 imperitos animos et quanam post Augustum militiae condicio ambigentes. 16, 20 ambigenti Neroni, quonam modo . . notescerent. β) 12, 65 ne quis ambigat . . cuncta regno viliora habere. γ) 12, 1 maxime ambigebatur inter Lolliam Paulnam . . et Iuliam Agrippinam. c) *controversiam habere* I, 24 Proculo . . de parte finium cum vicino ambigenti. — *disceptare* 3, 43 certamine ducum R., quos inter ambigebatur, utroque bellum sibi poscente. 4, 55 legatos Asiae ambigentes quam in civitate templum statuere. De 6, 15 cf. ambio.

ambiguus. a) 2, 24 monstra maris, ambiguas hominum et beluarum formas. — IV, 14 belli ambiguum fortunam. V, 20 ambiguum proelium nox diremit. 12, 40 (proelium) cuius initio ambiguo finis laetior fuit. 2, 46 non alias maiore mole concursum neque ambiguo magis eventu. 12, 14 concursumque magna caede et ambiguo eventu. — III, 20 neque enim ambigua (i. e. dubia) esse quae occurrant, noctem et ignotae situm urbis. 3, 19 adeo maxima quaeque ambigua sunt. 4, 65 scriptores in eo dissentiunt: cetera non ambigua sunt. 6, 28 de quibus congruunt et plura ambigua . . promere libet. 5, 3 Tiberius . . cetera ambigua reliquerat. 3, 15 ambiguum habebatur, quantum Caesari in eam liceret. — III, 60 vires ambiguas (noch unentschieden Her.), si deliberarent, acres, si desperassent. 12 ambiguos militum animos . . partibus Vespasiani adgregaverat. 11, 8 discordare Parthos, summaque imperii ambigua. 14, 59 taedio ambiguae spei. II, 45 haud ambigua exercitus voluntate. I, 31 mente ambigua fortunam seditionis alienae speculabantur. *Sic de personis* 2, 88 (Arminius) proeliis ambiguus, bello non victus i. e. modo superior, modo in-

ferior discedens. II, 39 tribuni centurionesque ambigui sc. erant. 97. 2, 67 ambiguum et scelera sua reputantem perpulit. 6, 44 nihil omisum quo ambiguos inliceret, prompti firmarentur. 15, 1. 6, 1 ambiguus an urbem intraret. 14, 4 Agrippinam . . an crederet ambiguum. 33 a. an illam sedem bello deligeret. 11, 10 turbatae Parthorum res inter ambiguos, quis in regnum acciperetur. 15, 38 quid vitarent quid peterent ambigui. 2, 40 ambiguus pudoris et metus. II, 83 ambiguus consilii, num. IV, 21. 1, 7 a. imperandi. III, 43 futuri a. et magis quid vitaret, quam cui fideret certus. b) I, 23 ambiguos (zweideutige) de Galba sermones. 50 ambigua de Vespasiano fama. III, 78 ambiguis epistulis victores morabatur. IV, 83 sors oraculi haud ambigua. I, 3 futurorum praesagia, laeta tristia, ambigua manifesta. 13, 3 Tiberius validus sensibus aut consulto ambiguus. *pass.* 44 manifesta caedes, haud ambiguus percussor. — 12 penitus inreperat (sc. in gratiam Neronis) per luxum et ambigua secreta i. e. zweideutig d. i. in moralischer hinsicht verdächtig Draeg. c) de *dubia fide* IV, 19 ambiguus auxiliorum animus. 12, 16 ob ambiguos popularium animos. IV, 56 inter a. milites et occultos hostes. 2, 56 ambigua ea gens (Armenii) antiquitus hominum ingeniis et situ terrarum. 13, 34 Armenii ambigua fide utraque arma invitabant. 14, 38 quodque nationum ambiguum aut adversum fuerat igni atque ferro vastatur. d) de *re adversa vel periculosa* II, 7 multos dulcedo praedarum stimulabat, alios ambiguae domi res. 6, 21 ambiguum sibi ac prope ultimum discrimen instare. 1, 64 secundarum ambiguarumque rerum sciens. 12, 38 prosperis ad id rebus eius, mox ambiguus. *subst.* A 5 non sane alias **excitator* magisque in ambiguo Britannia fuit i. e. possessio Br. f. ambigua, dubia. II, 45 spes et praemia in ambiguo, certa funera et luctus. 86 pro certis et olim partis nova ambigua ancipitia malebat. 53 Eprum ut ambigua disserentem invasit. 1, 11 suspensa semper et obscura verba: tunc . . in incertum et ambiguum magis implicabantur. 4, 50 ad ambigua sonitus. 11, 15 ne ritus sacrorum inter ambigua culti per prospera oblitterarentur. 12, 33 quem multa ambigua, multa prospera extulerant. *adv.* III, 35 victae legiones ne manente adhuc civili bello ambiguae agerent i. e. dubia fide. — IV, 66 pugnabatur in angustiis ambiguae i. e. incerto eventu. V, 11 eques a. certavit. 2, 21 equites a. certavere. — IV, 24 neque enim ambiguae fremebant i. e. aperte.

ambio. A) *propr.* a) *transit.* α) *circumire* 6, 15 devius plerumque itineribus ambiens patriam et declinans [Rhen.; M ambigens, cf. Klotz]. β) *circumdare* 1, 68 vallum armis ambirent. 13, 41 levis armatura muros interim ambiret. — G 1 cetera Oceanus ambit. 34 utraeque nationes . . ambiunt immensos insuper lacus. IV, 79 ne legio adiuncta classe adfectaret Batavos, qua Oceanus ambiuntur. V, 12 porticus quis templum ambibatur. 2, 19 silvas . . palus ambibat. 4, 5 quantum ingenti terrarum sinu ambitur. 15, 4 annis haud spernenda lati-

tudine partem murorum ambit. 43 nec communione parietum, sed propriis quaeque (jedes grundstück Draeg.) muris ambirentur. *b) intr.* A 10 mare . . influere penitus atque ambire. cf. Kritz, Draeg. B) *trsl.* D 9 rogare ultro et ambire cogatur, ut . . G 17 ob nobilitatem pluribus nuptiis ambiuntur. III, 39 *a* Caecina et primoribus partium . . ambitus abnuere perseveravit. IV, 11 ille unus ambiri, coli. 51 laetum tantis sociorum auxiliis ambiri neque indigere. — *seq. inf.* 2, 43 donec ultro ambiretur delatum ab Augusto consulatum accipere.

ambitio. non nisi *trsl.*, sed fere accedens ad signif. propr. in A 40 plerique quibus magnos viros per ambitionem aestimare mos est i. e. magno comitantium numero. cf. ambitus II, 92. *a) favoris et gratiae captatio* D 29 colligunt discipulos . . ambitione salutationum et inlecebris adulationis. I, 1 ambitionem scriptoris facile averseris cf. Her. 52 plura ambitione, quaedam indicio (siebant) i. e. haschen nach popularität. 88 nec deerrant qui ambitione stolidi conspicua arma, insignes equos . . mercarentur i. e. wohlthenerer Her. II, 56 minus avaritiae in Caecina, plus ambitionis. 99 accedebat huc Caecinae ambitio vetus. III, 55 multos ambitione, plures formidine trahebat. IV, 8 ne ambitioni aut inimicitii locus foret. cf. Her. 3, 12 quaesita sint per a. studia militum. 14 a. militare. 6, 45 contemptu ambitionis an per virtutem haud dedicavit (templum). 46 illi non perinde curae gratia praesentium quam in posteris ambitio. 13, 4 nihil in penatibus suis venale aut ambitioni pervium. 14, 18 dilectum militare pretio et ambitione corruptum. 15, 21 vetita gratiarum actione ambitio *cohibebitur. IV, 68 adsumuntur e civitate clarissimus quisque et alii per a. i. e. parteisüchtige begünstigung. 1, 67 equos . . nulla ambitione fortissimo cuique bellatori tradit. 2, 38 quod (aerarium) si ambitione exhauserimus, per scelera supplendum erit i. e. persönliche rücksichten. 4, 64 sine a. aut proximorum precibus ignotos etiam . . iuverat i. e. ohne ansehn der person. *b) honoris cupiditas* *a)* in *bonam* partem 15, 16 decesserat certamen virtutis et ambitio *gloriae*, felicitum hominum adfectus. *β)* in *malam* partem G 27 funerum nulla ambitio i. e. prunken. A 1 ad proferendam virtutis memoriam sine gratia aut ambitione bonae tantum conscientiae pretio ducebatur i. e. schriftstellerischer ehrgeiz, alii minus recte explic. parteisüchtige begünstigung. I, 15 neque ipse imperium ambitione accepi. 3, 26 pro modestia ac pudore ambitio et vis incedebat. 34 quasdam (uxores) in ambitionem aut avaritiam prolapsas. 63 neu specie religionis in a. delaberentur. 69 neque expedire ut ambitione aliena trahatur. 4, 37 quorum rumore arguebatur in a. flexisse. 55 undecim urbes certabant pari a., viribus diversae. 62 ut qui non abundantia pecuniae nec municipalia a., sed in sordidam mercedem id negotium quaesivisset. 12, 24 regum in eo (pomoerio augendo) ambitio *vel gloria* varie vulgata. 14, 22 illum fovebant multi, quibus nova et ancipitia praecolere avida et plerumque fallax ambitio est. 29 Veranius magna, dum vixit, severitatis fama, supremis

testamenti verbis ambitionis manifestus i. e. ehr-süchtige prahlerei. 16, 17 petitione honorum abstinerat per a. praeposteram, ut eques R. consularibus potentia aequaretur. 23 crimini dabatur amicitia Plauti et ambitio *conciliandae provinciae* ad spes novas. 28 ne hominem bonis publicis maestum . . ambitionis pravae compotem facerent.

ambitiosus. G 28 Treveri et Nervii circa adfectionem Germanicae originis ultro ambitiosi sunt. A 30 si locuples hostis est, avari, si pauper, ambitiosi. Non idem ac 'gloriam quaerentes' (Kritz), sed qui honorari volunt, superbi et arrogantes. 3, 33 (mulierum sexum) si licentia adsit, saevum, ambitiosum, potestatis avidum. II, 57 Asiaticus, foedum mancipium et malis artibus ambitiosum. Non recte Her. 'der sich wichtig zu machen suchte', sed qui m. a. studiosus erat captandae Vitellii gratiae. — I, 12 prout quis amicus vel cliens hunc vel illum ambitiosis rumoribus destinabant i. e. ad favorem patrono conciliandum compositis. II, 92 abditis pecuniis per occultos aut ambitiosos sinus i. e. gratiae sibi conciliandae causa cf. Her. I, 83 seditionibus et ambitioso imperio laeti i. e. imp. militum vulgique gratiam ambio studio captans. II, 12 Suedius Clemens ambitioso imperio regebat. 49 fumus maturatum: ambitiosis id precibus petierat, ne amputaretur caput ludibrio futurum. Ne interpretaris preces, quae eo tendebant, ut plausum captarent (Forcellini, Klotz) neve 'dringende fürsprache einlegende' (Georges) neve, ut vulgo 'dringende und demüthige b.' (Ernesti, Böttich., Her.), sed vulgari vocis vi 'ehrsüchtig' respectu habito ad verba 'ludib. fut.'. 4, 37 omnes per provincias effigie numinum sacrari ambitiosum, superbum. — A 42 plerique . . ambitiosa morte inclaruerunt i. e. morte ad famam sibi comparandam quaesita. *adv.* I, 10 insignes amicitias invenis ambitiose coluerat: aus ehrsucht Her. 1, 69 tanquam parum ambitiose filium ducis gregali habitu circumferat. 3, 13 ambitiose avareque habitam Hispaniam. — A 29 quem casum neque . . ambitiose, neque per lamenta . . muliebriter tulit i. e. mit ostentation, als stoiker, den schmerz nicht merken lassen Draeg. IV, 40 quod manifestum reum ambitiosus (mehr mit eitelkeit, aus sucht zu glänzen) quam honestius defendisset.

ambitus. *a) propr.* = *circuitus* *a)* de *loco* G 37 castra ac spatia, quorum ambitu nunc quoque metiaris molem manusque gentis. II, 3 simulacrum deae non effigie humana, continuus orbis latiore initio tenuem in ambitum metae modo exurgens. V, 6 lacus immenso ambitu, specie maris. 1, 61 castra lato ambitu. 4, 49 fossam loricamque contextens quattuor milia passuum ambitu amplexus est i. e. im umkreise. 12, 56 cincto ratibus ambitu (lacus), ne vaga effugia forent i. e. saum, rand. 14, 34 ut coniuges plaustris imponerent, quae super extremum ambitum campi posuerant. *β)* de *tempore* 6, 28 post longum saeculorum ambitum. *b) trsl.* *a) petitio* 1, 15 candidatos . . sine repulsa et ambitu designandos. cf. Draeg. — Latiore sensu I, 19 legati . . foeda inconstantia nominati, ex-

cusati, substituti, ambitu remanendi aut eundi, ut quemque metus vel spes impulerat. β) *inhonestae et malae artes*. 1) 1, 2 (leges) vi, ambitu, postremo pecunia turbabantur. 75 multa eo coram adversus ambitum et potentium preces constituta. 2, 34 ambitum fori, corrupta iudicia . . increpans. — Latiore sensu 1, 7 per uxorium ambitum et senili adoptione inrepsisse. 2) *de comitiis* D 37 utrum dicendum habeas de ambitu comitiarum . . 1, 81 hortatus, ne ambitu comitia turbarent. 15, 20 candidatorum ambitus . . Iulias leges pepererunt. 14, 28 comitia praetorum . . quoniam acriore ambitu exarserant i. e. wahlkampf. 13, 29 ambitu suffragiorum suspecto i. e. erschleichung. γ) *ambitio* I, 17 quorum (militum) favorem ut largitione et ambitu male adquiri, ita per bonas artes haut sperendum. II, 93 confusus pravitae vel ambitu ordo militiae. 2, 55 largitione, ambitu infimos manipularium iuvando. 12, 42 distrahi cohortes ambitu duorum. 13, 6 si ducem pecuniosum . . per ambitum deligeret. 31 dum quae libidine deliquerant, ambitu propugnant. 33 eo usque ambitus praevaluit, ut . . — 4, 2 neque *senatorio* ambitu absternebat clientes suos honoribus aut provinciis *ornandi* i. e. apud senatores. 74 congressus per ambitum et societate consiliorum parabatur. 12, 1 nec minore ambitu feminae exarserant (Claudio ut nuberent). — A 18 quod tempus alii per ostentationem et officiorum ambitum transigunt i. e. haschen nach huldigungen. II, 64 nec ullis postea fortunae inlecebris aut ambitu civitatis in gaudium evicta i. e. huldigung der bürgerschaft. 92 dum ambitu, comitatu et inmensis salutantium agminibus contendunt comparanturque i. e. studiis alterius utrius favorem ambientium. *Her.* δ) I, 20 novum officii genus et ambitu ac numero onerosum i. e. fürsprache. 12, 59 quod patres odio delatoris contra ambitum Agrippinae pervicere. 13, 52 quorum ambitu evaserat. 16, 4 nihil ambitu nec potestate senatus opus esse.

ambo. IV, 43 ambo infensi. 44 damnati. 3, 35 amborum verba. 40 nobilitas ambobus. 13, 54 civitate R. ambos donavit.

ambulo. I, 13 cum . . ambulantis Tiberii genua advolveretur.

amburo. a) de igne II, 66 relictis passim ignibus pars Taurinae coloniae ambusta. III, 71 ambustas Capitolii fores penetrassent. V, 12 magna vis frumenti ambusta. b) de frigore 13, 35 ambusti multorum artus vi frigoris.

amicitia. a) *propr.* α) 4, 74 aram clementiae, aram amicitiae . . censuere. β) *plur.* D 5 parere simul et tueri amicitias. G 21 suscipere tam inimicitias seu patris seu propinqui quam amicitias necesse est. III, 86 amicitias dum magnitudine munerum, non constantia morum contineri putat, meruit magis quam habuit. 4, 33 fallaces a. 6, 29 quotiens (maiores) dirimerent a., interdiceret domo eumque finem gratiae ponere. 16, 14 multorum amicitias innexam. γ) *singulorum* inter se D 5 neminem mihi coniunctiorem esse et usu amicitiae et assiduitate contubernii. 8 principes fori, nunc principes in Caesaris a. 8 attulisse ad a. suam, quod . . A 24. 1, 10. 2, 3. 6, 32. 14, 24 specie amicitiae. 4, 54 per speciem

a. IV, 80 manente in speciem a. 3, 30 speciem magis in a. principis quam vim tenuit. 15, 50 speciem a. etiam tum retinens. 4, 68 sermones . . speciem artae amicitiae fecere. I, 8 abducto Verginio per simulationem amicitiae. 77 praetexto veteris a. 13. 14 cui exercita cum Pisone a. 15 fidem, libertatem, amicitiam, praecipua humani animi bona. 44 recordatio a. 48. III, 36. IV, 7 fuisse Vespasiano a. cum Thrasea. 8 nec minus sibi anxiam talem a. quam aliis exilium. 10 proditor corruptorque a. 13 Vespasiani amicitiam praetendit. V, 24. 2, 34 Urganiam supra leges amicitia Augustae extulerat. 42 intuta Tiberii a. credebatur. 48. 66 arta cum rege a. 70 epistulis a. ei renuntiabat. 6, 8 Seiani a. falso exuerant. 8 ad Caesaris a. validus. 8. 3, 24 amicitia Caesaris prohiberi. 4, 18. 22 a. Augustae cum Urgania. 31 (Suillium) Claudii principis a. diu prospere . . usum. 34 neque id amicitiae eorum offecit. 40 ego haec pro amicitia non occultavi. 59 a. constantiaeque Seiani magis fideret. 68. 5, 6 cf. amicus. 14, 57 Agrippinae amicitiam in eo (Rufu) criminantibus. 16, 23 crimini dabatur a. Plauti. 5, 8. 16, 18 a. Scaevini Petronio obiectans. 30. 6, 29 nihil hunc a. Seiani (labefecit). 13, 45 Ollium a. Seiani pervertit. 15, 71 Prisco per a. Senecae . . data exilia. 6, 7 modeste habita Seiani a. 9 amicitiae tot industrium virorum expers erat. 37 (Ornospades) repetita a. regis multo apud eum honore. 5 repetito inter se atque Cottam amicitiae principio. 39 principum amicitia consulatam . . adeptus. 13, 20 cuius (Senecae) amicitia floruit. 11, 3 vetustas amicitiae. 4, 74 quibus infaustae a. gravis exitus iminebat. 12, 10 veterem sibi ac publice coeptam nobiscum a. 13, 42 intra quadriennium regiae amicitiae. 45 flagrantissimus in amicitia Neronis habebatur. 15, 51 recens orta a. 60 si amicitiam familiari congressu exercuissent. 62 cf. Nipp. 64 diu sibi amicitiae fide probatum. 16, 32 specie bonarum artium falsos et amicitiae (Genet.) fallaces. δ) *civitatum* inter se IV, 64 ut amicitia societasque nostra in aeternum rata sint. 2, 1 Phraates . . partem proliis firmandae a. miserat. 58 miserat amicitiam ac foedus memoraturos. 63 Romanam a. praetulisse. 4, 46 misere legatos a. obsequiumque memoraturos. 12, 18 Eunonen recens coniuncta nobiscum amicitia validum. 19. 13, 37 datis obsidibus redintegrataque a. 54 gentes quae amicitia R. praecellerent virtute. 56. 14, 25 attineri a se Vologesen pro ignore amicitiae ostentantes. b) *metonym.* pro amicis ipsis 2, 27. 77 Domitius Celer ex intima eius amicitia cf. amicus II, 63. *pl. num.* A 44 potest videri salvis adfinitatibus et amicitias futura effugisse. I, 10 insignes a. coluerat. II, 87 quibus ille amicitiarum dehonestamentis mire gauderet. 4, 40 longe antisse patris mei amicitias non occulti ferunt. 5, 2 increpuit amicitias muliebres.

amictus. G 17 feminae saepius lineis amictibus velantur. — de veste *sacrificolarum* III, 74 lineo amictu. 67 pullo amictu. de *pallio* 2, 59 pari cum Graecis amictu. 14, 21 Graeci amictus, quis per eos dies plerique incesserant, tum exoleverunt.

amicus. *a) adiect.* α) 13, 55 amici populi. 15, 5 socium amicumque regem. β) *c. dat.* I, 45 Celsum . . Galbae usque in extremas res amicum fidumque. III, 43 Vespasiano autem fortunam amicus. 3, 16 Augusto probatus et tibi amicus. 6, 8 fuisse me Seiano amicum. 14 mollitia vitae amicus Seiano. *b) subst.* α) in *universum* D 3 cum te tot amicorum causae . . in forum vocent. 5. 6. 8. 9 (bis). 10 (bis). A 31 coniuges . . nomine amicorum atque hospitem polluuntur. 43 finis vitae eius amicis tristicis. I, 2 quibus deerat inimicus, per amicos oppressi. 81 plurimi amicorum tecta petivere. III, 37. 38 amicorum inimicorumque negligens. IV, 1 alii ab amicis monstrabantur. 5 civis, senator, maritus, gener, amicus, cunctis vitae officiis aequabilis. V, 26 erga Vespasianum vetus mihi observantia, et cum privatus esset, amici vocabamur. 1, 58 amicos inimicosque ex vestris utilitatibus delegi. 61 permoto ad miserationem exercitu ob propinquos, amicos. 2, 71 non hoc praecipuum amicorum munus est. 4, 3 amicus ac medicus Liviae. 15, 39 amicum sola necessitudinis gloria usurum. 29 intimi ipsius amici. 62 amici aut necessarii. 15, 71 fratre aut propinquo aut amico interfectis. 5, 6 miserius sit ob amicitiam accusari an amicum accusare, haud discreverim. 6, 7 neque discerneres alienos a coniunctis, amicos ab ignotis. 19 neque propinquis neque amicis adistere. 26, 44 praeveniens inimicorum astus, amicorum paenitentiam. 48, 13, 49, 6, 50, 11, 21 largitione amicorum . . quaesturam adsequitur. 13, 6 daturum documentum, honestis an secus amicis uteretur. 12, 13 proximi amicorum. 18 largitione potissimos amicorum auxit. 21 ultionem in delatores et praemia amicis obtinuit. 42, 14, 7 naufragium . . et interfectos a. obiciendo. 54 quantum princeps tribuere amico posset et quantum amicus a principe accipere. 54 possumus seniores amici quietem repossere. 56 unde amico infamiam parat. 15, 48 faciendam tuendis civibus exercebat, largitionem adversum amicos, et ignotis quoque comi sermone et congressu. 56 amicorum praecipuos nominare. 50, 59, 60, 62, 68, 16, 19, 32. β) de iis qui partium alicuius sunt IV, 7 nullum maius boni imperii instrumentum quam bonos amicos esse. A 40 vitato amicorum officio. 40 uno aut altero amicorum comitatus. I, 12 prout quis amicus vel cliens hunc vel illum . . destinabant. 12 hiantes in magna fortuna amicorum cupiditates ipsa Galbae facilitas intendebat i. e. gūstlinge. 30 cum amicum imperatoris ageret. 31 Longinus e Galbae amicis i. e. Galbae amicus. 33 egregius imperator cum fortibus amicis. 49 amicorum libertorumque patiens. 71 (Celsum) inter intimos amicos habuit. II, 63, 16, 34. 17 Fabius Romanus, ex intimis Lucani amicis. III, 56, 3, 1, 6, 21 intimi amicorum. II, 1 paucis amicorum adhibitis. 5, 49, 82, 76 legati amicique. 87, 89, 91 pari libertorum, amicorum socordia. 91 mitigantibus amicis. 92 odia pravitas amicorum auxerat. 96 amici adulantes mollius interpretabantur. 98 fide amicorum. III, 43, 58, 66 non ipsi, non amicis eius, non denique exercitibus securitatem nisi extincto aemulatore redituram. IV, 39 instigantibus amicis. 39 amicis eius tribunatus lar-

gitur. 43, 52, 57 nunc *hostes* (sc. esse), cum spoliati exutique fuerint, amicos fore. 67, 83, 1, 6 consilia amicorum vulgare. 2, 12 amicis inesse adulationem. 24 vix cohibere (eum) amici. 57, 71 (bis). 73, 3, 11, 12 patris sui legatum atque amicum Pisonem fuisse. 13, 16, 4, 68 florentis domus amicus. 11, 31 (Claudius) potissimum *quemque amicorum vocat. 13, 18 crebra cum amicis secreta habere. 14, 10, 62 ille plura etiam quam iussum erat fingit fateturque apud amicos. — Ita de *cohorte praetoria* et de omnibus iis qui *circa aliquem* sunt. 1, 27 ut quis praetorianorum militum amicorumve Caesaris occurreret. 35 Caesar ab amicis in tabernaculum rapitur. 37 contracta ex viatico amicorum ipsiusque Caesaris pecunia. 40 lamentantes circum amicorum coniuges. 43 o improvidi amici. γ) de *sociis* populi R. 4, 26 regem et socium atque amicum appellaret. 12, 37 amicus potius in hanc urbem quam captus venissem. cf. sub *a. a.*

amita. *a)* 12, 64 amita potius an mater apud Neronem praevaleret. 13, 19 Domitiae Neronis amitae. 27, 16, 8 Cassii uxorem, Siliani amitam. *b)* = *a.* magna 2, 27 proavum Pompeium, amitam Scriboniam . . consobrinos Caesares ostentat.

amitto. *a)* α) saepe de *damno belli* G 37 amisso et ipse Pacoro. A 16 amissa Britannia foret. 41 tot exercitus . . temeritate aut per ignaviam ducum amissi. I, 70 metu ne amitteret praemissas cohortes. 75 ut bello impares, in pace nihil amissuri. III, 61 quo amissi praesidii dedecus lenirent. IV, 33 legiones amissis signis sternebantur. 1, 3 infamia ob amissum cum Varo exercitum. 60 reperit aquilam cum Varo amissam. 2, 25 perdita classe, amissis armis. 41 ob recepta signa cum Varo amissa. 3, 28 quae armis tuebantur, armis amisit. 12, 15 Mithridates amissis opibus vagus. 13, 39 nullo milite amisso, paucis admodum vulneratis. 15, 10 amisso centurione et paucis militibus. 26 (legiones) fortissimo quoque amisso . . parum habiles proelio. — A 28 amissis per inscitiam regendi navibus. 2, 25 fama classis amissae. 14, 39 paucas naves in litore remigiumque (i. e. remiges) in iis amiserat. 15, 46 navigia passim amiserunt. — 1, 65 amissa magna ex parte per quae egerit humus. 2, 9 amisso per vulnus oculo. 3, 6 *funditus* amissas nobiles familias constanter ferre. 50 cedat urbe et bonis amissis aqua et igni arceatur. 11, 16 amissis per interna bella nobilibus. 12, 37 quid mirum, si haec (equos viros, arma opes) invitatus amisit. 15, 38 amissis omnibus fortunis. — 15, 41 domuum et insularum et templorum, quae amissa sunt, numerum inire. 16, 13 ut amissa urbi reponeret. — de *abstr.* A 11 amissa virtute pariter ac libertate. 4, 36 amittere libertatem, quam bello Mithridatis meruerant. 14, 35 libertatem amissam ulcisci. 6, 48 amitteret ordinem senatorium. 13, 17 amisso fratris auxilio. β) *morte amittere* A 6 filium ante sublatum brevi amisit. 29 anno ante natum filium amisit. 45 Agricola nobis ante quadriennium amissus est. 1, 50 iustitio ob amissum Augustum attinemere. 2, 75 luctum amissae sororis laeto cultu mutavit. 3, 6 amissa unica filia. 24 haud multum distant tempore Calpurnii Pisonem, Aemilii Lepidam

pidam amiserant. *b*) = *omittere* 2, 71 iurare . . spiritum ante quam ultionem amissuros. 4, 3 neque femina amissa pudicitia alia abnuerit. 13, 46 nec posse matrimonium amittere. 14, 26 abire procul ac spem belli amittere subegit [Agricola, Draeg. om.]. [D 5 C amitti; Rhennus, Halm omittit studium.]

amnis. *a*) G 28 Rhenum et Moenum amnes. 29 insulam Rheni amnis colunt. I, 86 in insula Tiberini amnis. IV, 12 Rhenus a. tergum ac latera circumluit. 28 Mosam a. transire. 71 locum montibus aut Mosella amne saeptum. V, 6 idem (Libanus) amnem Iordanen alit funditque. 7 Belus amnis Iudaico mari inlabitur. 23 spatium velut aequoris electum, quo Mosae fluminis os amnem Rhenum Oceano adfundit. I, 32 amnis Rhenus. 60 quantum Amisiam et Lupiam amnes inter vastatum. 70 penetratum ad amnem [Visurgin]. 79 ne Clanis solito alveo demotus in amnem Arnun transferretur. 3, 61 esse apud se Cencreum amnem. 6, 37 campis qui Euphrate et Tigre inclutis amnibus circumflui . . 11, 10 ad amnem Erinden. 12, 13 transmissio amne Tigri. 16 transgressi amnem Pandam. 17 afuisse ab amne Tanai. 56 inter lacum Fucinum amnemque Lirim. 13, 7 pontes per a. Euphraten iungi. 39 amnem Araxen ponte transgredi. 15, 4 Nicephorus amnis. *b*) G 28 quantum amnis obstabat. I, 65 uno amne discretis conexus odium. II, 35 erat insula amne medio. 39 ut . . tot circum amnibus penuria aquae fatigaretur. 1, 56 siccitate et amnibus modicis inoffensum iter properaverat. IV, 26 tamquam nos amnes quoque . . desererent. 22 naves in adversum a. agebantur. 53 aqua e fontibus amnibusque hausta. V, 14 (moles) cuius obiectu revolutus amnis adiacentibus superfunderetur. 23 imbribus superfusus amnis. 21 praecipites Germani in amnem aguntur. 19 velut abacto amne tenuis alveus. 22 prono amne rapti. I, 9 mari Oceano aut amnibus longinquis saeptum imperium. 60 apud praedictum a. convenere. 79 qui aras patriis amnibus dicaverint. 2, 6 Rhennus uno alveo continuus . . velut in duos amnes dividitur. 8 classis Amisiae *ore relicta laevo amne. 11 celerrimus amnis. 23 profundis amnibus. 60 amnis os. 6, 37 quam equum placando anni adornasset. 44, 12, 35 amne obiecto. 11, 8 munimentis obiecti amnis. 12, 12 unde maxime pervius amnis. 17 cum . . impediti vel eminentes loci amnesque et urbes iuxta perumparentur. 33 praefluebat amnis vado incerto. 35 amnem haud difficulter evadit. 13, 57 illo in amne salem provenire. 15, 9 naves agit per amnem. 17 amnem medium faceret. 58 incesso mari et amne.

amo. *a*) *a*) *absol.* G 38 ut ament amenturve. 15, 67 nec quisquam tibi fidelior militum fuit, dum amari meruisti; odisse coepi, postquam . . *β*) A 46 quidquid ex Agricola amavimus. G 19 ne tamquam maritum sed tamquam matrimonium ament. — D 3 nihilne te fabulae malignorum terrent, quo minus offensas Catonis tui ames? A 3 invisa primo desidia postremo amatur. G 15 cum idem homines sic ament inertiam et oderint quietem. 40 pax et quies tunc tantum inmota, tunc tantum amata. I, 5 ut haud minus

vitia principum amarent quam olim virtutes verebantur. IV, 74 pacem et urbem amate, colite. *b*) *solere.* 4, 9 ut ferme amat posterior adulatio. — *part. praes. adi.* A 45 adsidente amantissima uxore. *adv.* 1, 43 melius et amantius ille qui . .

amoenitas. *a*) II, 87 ad omnes municipiorum villarumque amoenitates resistens. III, 2 theatris et amoenitate urbis emollosos i. e. angehne aufenhalt. 15, 40 delubra deum et porticus amoenitati dicatae. 14, 31 amoenitati (coloniae) prius quam usui consulitur. 52 quod hortorum quoque amoenitate et villarum magnificentia quasi principem supergrederetur. 15, 52 cuius (villae) amoenitate captus Caesar crebro ventitabat. 16, 27 hortorum amoenitati inervirent. *b*) 5, 2 nihil mutata amoenitate vitae.

amoenus. *a*) *de loco* 4, 41 ad vitam procul Roma amoenis locis degendam. 6, 3 delecta Lesbo, insula nobili et amoena. 14, 62 secessus amoenos promittit. I, 67 locus amoeno salubrium aquarum usu frequens: *amoen.* wegen der landschaftlichen schönheit der gegend Her., qui recte explic. etiam III, 30 ignes inferri amoenisimis extra urbem aedificiis iubet, wie Plin. ep. I, 3 von geschmackvollen bauten, nicht blos von der reizenden lage. *b*) dicitur *de ingenio* 2, 64 illi mite et amoenum, huic atrox, avidum et societatis inpatiens erat. 13, 3 fuit illi viro (Senecae) ingenium amoenum et temporis eius auribus adcommodatum. *de vita* 15, 55 vitam amoenam et duris iudiciis parum probatam. 16, 18 nihil amoenum et molle adfluentiâ putat cf. Nipp. *subst.* III, 76 amoena litorum personantes. 3, 7 vagus per amoena Asiae atque Achaiae.

amolior. *a*) *propr. α*) III, 31 nomen atque imagines Caesaris amoliantur. 1, 50 Caecina . . obstantia silvarum amoliri iubetur. *β*) I, 13 donec Octaviam uxorem amoliretur. 2, 42 amoliri iuvenem specie honoris statuit. 14, 59 parat Octaviam coniugem amoliri. *b*) *trsl.* III, 75 invidiam crimenque adgnosuisse et a partibus Vitellii amolitus videbatur.

amor. *a*) *sing. num. α*) *absol.* A 9 aut facilitas auctoritatem aut severitas amorem deminuit. 41 optimus quisque libertorum amore et fide, pessimi malignitate et livore . . principem extimulabant. I, 1 neque amore quisquam et sine odio dicendus est i. e. vorliebe, gunst. 76 nusquam fides et amor. 90 studiis votisque certabant, nec metu aut amore, sed ex libidine servitii. IV, 44 Postumiam stupro cognitam . . inpotens amoris interfecerat. 12, 51 violentia amoris et facinorum non rudis. 13, 13 vi amoris subactus. 4, 3 hanc ut amore incensus adulterio pellexit. 6, 30 mirum a. adsecutus erat. 44 sensit vetus regnandi falsos in amore odia non fingere. 45 Enniam imitando amorem invenem illicere. 11, 10 amorem inter populares, metum apud hostes quaerere. 12 Messalina novo et furori proximo amore distinebatur. 37 languescere ira, redire amor. 12, 5 matrimonium iam fama, iam amore illicito firmabatur. 13, 19 feminas amore an odio incertas. 44 ut adsolet in amore et ira, iurgia, preces. 46 amore incantus. 15, 63. *β*) *c. gen. subi.* 6, 51 Drusus prosperiore civium amore erat. 12, 4 fratrum non incestum, sed

incustoditum amorem. 13, 46 acri iam principis amore. *γ*) *c. gen. obiect.* G 33 si non amor nostri, at certe odium sui. I, 83 adfectus vestros in amorem mei accenderem. 1, 33 castitate et mariti amore. 54 effuso in amorem Bathylli. 4, 71 mitigavit Seianus, non Galli amore, verum ut . . 11, 29 Messalinam depellerent amore Sili. 12, 66 ne Claudius ad amorem filii rediret. 13, 12 delapso Nerone in amorem libertae. 44 Pontiae mulieris nuptae amore vaccors. 14, 1 Nero flagrantior in dies amore Poppaeae. 42 amore exoleti incensus. 59 a. coniugis et liberorum. 15, 53 Pisonem notum amore uxoris alii matrimonio se obstrinxisse. 59 testamentum amori uxoris dedit. 16, 6 liberorum cupiens et amori uxoris obnoxius erat. — I, 15. 15, 36 a. patriae. I, 12. II, 7. 101. 15, 49 a. rei publicae. II, 4 tantum his vigoris addiderat integra quies et inexperti belli amor [Orelli; M labor]. 37 qui pacem belli amore turbaverant. IV, 86 studium literarum et amorem carminum simulans. V, 16 fessis bello pacis amor. 1, 28 redire amor obsequii. 14, 43 ne nimio amore antiqui moris studium meum extollere viderer. 52 carmina crebrius factitate, postquam Neroni amor eorum venisset. 15, 61 se rationem valetudinis et amorem quietis excensavisse respondit. — *c. gen. ger.* II, 19 provisa parataque non arma modo sed obsequium et parenti amor. IV, 73 mutandae sedis amor. V, 5 hinc generandi amor et moriendi contemptus. 3, 55 obsequium in principem et aemulandi amor validior quam poena ex legibus et metus. *δ*) *c. praep.* IV, 39 cuius (legionis) flagrantissimus in Antonium amor. 2, 43 Germanico alienatio patrum amorem apud ceteros auxerat. 76 milites, apud quos . . penitus infixus in Caesares amor praevaleret. 83 honores, ut quis amore in Germanicum aut ingenio validus, reperti decretique. 11, 26 non amore in maritum, sed . . 13, 13 simulatione amoris adversus eandem libertam. — IV, 31 quis nec amor neque odium in partes. 11, 24 nec amore in hanc patriam nobis concedunt. — 11, 4 eleganti temperamento inter coniugalem amorem et senatoriam necessitatem. 14, 60 *servilem* ei amorem obicere i. e. *in servam*. *b*) *plur. num.* *α*) 5, 3 amores iuvenum et impudicitiam nepoti obiectabat. 6, 47 multorum amoribus famosa Albucilla. 14, 20 degenerat iuventutis otia et turpes amores exercendo. *β*) *metonym.* = id quod amat 2, 41 breves et infaustos populi Romani amores (esse).

amoveo. *a*) *de homin.* *α*) *absol.* 1, 55 nihil ausuram plebem principibus amotis. 2, 9 amotis stipatoribus. 56 regem non habebant amoto Vonone. 3, 31 ut amoto patre Drusus munia consulatus solus impleret. *idem fere atque* 'absente patre'. 4, 30 subverterent potius iura quam custodes eorum amoverent. 11, 34 offerebantur communes liberi, nisi Narcissus amoveri eos iussisset. 12, 38 amoto Carataco. 13, 9 aemulationis suspectos per nomen obsidum amovere. 24 amotis custodibus. 14, 52 altero velut duce amoto. 16, 22 frustra Cassium amovisti, si gliscere et vigere Brutorum aemulos passurus es. *β*) *addito loco* = *relegare* 1, 53 amotus Cercinam . . exilium toleravit. 2, 58 Vonones Poni-

peiopolim amotus est. 68. 4, 21 ut iudicio iurati senatus Cretam amoveretur effecerat. 31 P. Suillium amovendum in insulam censuit. 14, 57 Plautum in Asiam, Sullam in Galliam Narbonensem nuper amotos. 16, 9 Silanus tamquam Naxum deveheretur, Ostiam amotus. *b*) *de rebus* 4, 71 petendum a principe ut metus suos senatui fateretur amoverique sineret. 13, 6 ducem amota invidia egregium.

amphitheatrum. II, 21 pulcherrimum amphitheatri opus . . conflagravit. 67 struere amphitheatra. III, 32 ad extruendum a. 4, 62 coepto apud Fidenam a. 63 neve amphitheatrum imponeretur nisi solo firmitatis spectatae. 13, 31 molem amphitheatri apud campum Martis Caesar extruxerat.

amplector. *a*) *propr.* *α*) III, 25 exsanguem (patrem) amplexus. 1, 39 signa et aquilam amplexus religione sese tutabatur. 4, 67 effigiem divi Augusti amplecti. 12, 24 ut magnam Herculis aram amplecteretur. 51 ille primo amplecti adlevare adhortari (sc. coniugem). 65 amplecti Britannicum. 16, 10 cruentam cervicem eius amplexa. *β*) *de spatio* 12, 56 spatium amplexus ad vim remigii. 4, 49 fossam loricaeque contexens quattuor milia passuum ambitu amplexus est. *b*) *trsl.* *α*) A 17 magnam Brigantium partem aut victoria amplexus est aut bello. 25 amplexus civitates trans Bodotriam sitas (sc. animo) i. e. eas aggredi in animo habuit. *β*) 4, 42 Caesar obiectam sibi adversus reos inclementiam eo pervicacius amplexus i. e. retinens. 6, 8 Seiani amicitiam ceteri falso exuerant, ausus est Terentius amplecti. — IV, 11 nec deerat ipse, stipatus armatis, apparatu incessu excubiis vim principis amplecti, nomen remittere i. e. sibi vindicare. — III, 84 suprema victis solacia amplectebantur i. e. avide arripiebant. *γ*) 13, 18 amplecti Octavianum. 15, 59 dum amplectitur rem publicam, dum auxilia libertati invocat i. e. sich des staates annehmen: Nipp. — 15, 67 postquam urgebatur, confessionis gloriam amplexus i. e. magni faciens, multum tribuens. *δ*) 4, 34 sed neque haec (verba) in principem aut principis parentem, quos lex maiestatis amplectitur i. e. comprehendit.

amplexus. 12, 47 in amplexus eius effusus. 68 tenere amplexu Britannicum. 16, 32 simul in amplexus occurrentis filiae ruebant.

amplio. = *augere* II, 78 prolatare agros sive ampliari servitia.

amplitudo. *a*) *propr.* G 26 nec cum ubertate et a. soli labore contendunt. IV, 22 spem obpugnantium augebat amplitudo valli. *b*) *trsl.* D 37 crescit cum amplitudine rerum vis ingenii.

amplius. *a*) *α*) *seq. quam* 3, 21 vexillum veteranorum, non amplius quam quingenti numero [M amplius quam genti; Beroaldus, Nipp. amplius quing.]. 14, 32 haud a. quam ducentos . . misit. *β*) IV, 52 ut decem haud a. dierum frumentum in horreis fuerit. 12, 43 quindecim dierum alimenta urbi, non a., superfuisse. *γ*) *abl. praem.* 6, 16 ne quis unciario faenore a. exerceret. 44, 37 militum quadringentis ferme interceptis nec multo a. vulneratis. *b*) *ellipt.* 13, 40 ubi nihil temeritate solutum nec a. quam decurio equitum audentius progressus et sagittis

confixus ceteros ad obsequium exemplo firmaverat, . . . abscessit. cf. Draeg. i. e. und als weiter nichts geschehen war, als dass . . . cf. tamen Gerber, Kaschau 1863 p. 20.

amplus. II, 87 sexaginta milia armatorum sequebantur; calorum numerus amplior. III, 33. 14, 52 exeret magistrum, satis amplis doctoribus instructus maioribus suis i. e. 'gross' d. h. für alles ausreichend, vielseitig: Nipp. — 53 ampla praemia accipere. D 5 studium quo non aliud . . . ad dignitatem amplius . . . excogitari potest.

amputo. a) *propr.* a) G 10 virgam in surculos amputant. β) II, 49. 14, 64 caput amputatum. 15, 67 cum vix duobus ictibus caput amputavisset. III, 84 aurem tribuni amputavit. — 1, 74 alia in *statua* amputato capite. b) *trsl.* D 32 (eloquentia) circumcisa et amputata. II, 69 amputari legionum auxiliorumque numeros iubet i. e. deminuere.

an. A) *interrog.* a) α) I, 30, 4 habitune et incessu an illo muliebri ornatu mereretur imperium? 1, 42, 10 militese appellem . . . an cives . . . ? 3, 1, 12 rogantium inter se, silentione an voce aliqua egredientem exceperent. 6, 2, 15 sed quos omitti posse, quos deligi? semperne eosdem an subinde alios? et honoribus perfunctos an iuvenes, privatos an e magistratibus? β) I, 50, 16 nunc pro Othone an pro Vitellio in templa ituros? III, 77, 18 percontatus statim regredi se an perdomandae Campaniae insistere iuberet. 1, 27, 8. 14, 1, 9 cur differri nuptias suas? formam scilicet displicere et triumphales avos, an fecunditatem et verum animum? 16, 28, 14. b) α) αα) II, 48, 10 an Vitellium tam inimitis animi fore, ut . . . ? III, 20, 11 an obpugnationem inchoatos? 1, 17, 20 an praetorias cohortes . . . plus periculorum suscipere? 26, 13 an praemia sub dominis, poenas sine arbitro esse? 46, 8 an Augustum . . . in Germanias commeari potuisse: Tiberium . . . sedere in senatu . . . ? 3, 44, 8 an Sacrovirum maiestatis crimine reum in senatu fore? 6, 3, 6 an potius discordiam . . . quaesitam, qua . . . ? 48, 9 evasurum imminentis inventam? an . . . Gaium Caesarem . . . meliora capessiturum Macrone duce? 11, 23, 10 an parum quod Veneti et Insabres curiam intruperint, nisi . . . ? 13, 42, 14 an gravius aestimandum . . . ? 49, 10 an solum emendatione dignum, ne . . . ? 14, 20, 19 quid superesse, nisi ut . . . ? an iustitiam *auctum iri . . . , si . . . audissent? 61, 19 quam cuiusquam offensionem? an quia veram progeniem penatibus Caesarum datura sit? 15, 6, 6 cur deserta per otium quae bello defenderant? an melius hibernavisse in extrema Cappadocia . . . ? ββ) D 3, 5 an ideo librum istum adprehendisti? A 32, 1 an eandem Romanis in bello virtutem quam in pace lasciviam adesse creditis? I, 83, 23 an et illic . . . rapiuntur arma? II, 76, 20 an exedit trucidatus Corbulo? IV, 42, 31 . . . praetorium et consularem visuri sumus? an Neronem extremum dominorum putatis? 58, 25 an . . . arma patriae inferetis? 73, 15 an vos cariores Civili . . . creditis quam maioribus eorum patres avique vestri fuerunt? 2, 77, 9 an festinamus cum Germanici cineribus adpellere, ut . . . ? 4, 35, 6 *num* . . . populum per contiones incendo? an illi quidem . . . partem memoriae apud scrip-

tores retinent? 11, 30, 9 'an discidium', inquit, 'tuum nosti'? 14, 43, 17 cui familia opem feret, . . . ? an . . . iniurias suas ultus est interfecto, . . . ? γγ) D 25, 31 an ille Ciceroni invideret, qui mihi videtur ne Caesari quidem invidisse? II, 47, 12 an ego tantum Romanae pubis . . . sterni rursus . . . patiar? β) *in interrog. obliq. post verba interrogandi, consultandi etc.* II, 88, 8 abscessis furtim balteis an accincti forent rogantes. IV, 86, 4 occultis nuntiis fidem eius temptavisse, an . . . traditurus foret. 1, 10, 21 abducta Neroni uxor et consulti per ludibrium pontifices an . . . rite nuberet. 20, 8 (praefectum) sarcinis gravant aguntque primo in agmine, per ludibrium rogantes an tam immensa onera . . . libenter ferret. 72, 15 consultante Pompeio Macro praetore, an iudicia maiestatis redderentur. 2, 9, 3 quaesito an Caesar venisset. 30, 6 . . . ut consul-taverit Libo, an habiturus foret opes quis viam Appiam Brundisium usque pecunia operiret. 3, 18, 14 Messalinum L. Asprenas senatu coram percontatus est an prudens praeterisset. 6, 21, 9 interrogatur an suam quoque genitalem horam comperisset. 23, 3 consultans Caesar an sepeliri sineret, non erubuit permittere. 11, 30, 4 Cleopatram . . . an comperisset interrogat. 31, 7 constat eo pavore offusum Claudium, ut identidem interrogaret, an ipse imperii potens, an Silius privatus esset. 12, 5, 8 percontatus Caesarem an iussis populi, an auctoritati senatus cederet. 48, 3 vocat consilium, docet acta et an ulcisceret consultat. 13, 26, 5 ille an auctor constitutionis fieret consultavit. 14, 7, 12 Seneca hactenus promptius, *ut respiceret Burrum ac seiscitaretur, an militi imperanda caedes esset. 15, 60, 16 haec ferre Silvanus tribunus, et an dicta Natalis suaeque responsa nosceret percontari Senecam iubetur. 61, 9 interrogat an Seneca voluntariam mortem pararet. 61, 15 expositis Caesaris iussis an obtemperaret interrogavisse. 16, 30, 9 non aliud consultaverat quam de incolumitate domus, et an placabilis Nero, an cognitio senatus nihil atrox adferret. 31, 1 interrogante accusatore, an cultus dotales, an detractum cervici monile venum dedisset. B) *dubitat.* a) α) *adiuncta particula dubitandi* in priore sententiae parte. αα) *utrumne, utrum* D 35, 7 non facile dixerim, *utrumne* locus ipse an condiscipuli an genus studiorum plus mali ingeniis adferret. 37, 18 multum interest, *utrumne* de furto aut formula et interdicto dicendum habeas, an de ambitu comitorum, expilatis sociis et civibus trucidatis. G 28, 10 utrum Aravisci in Pannoniam ab Osis, an Osi ab Araviscis in Germaniam commigraverint . . . incertum est. 1, 58, 20 tuum erit consultare, *utrum* praevaleat, quod ex Arminio concepit an quod ex me genita est. ββ) *ne* G 5, 7 aurum et argentum propitiis an irati di negaverint dubito. I, 81, 3 trepidi, fortuitusne militum furor an dolus imperatoris, manere ac deprehendi an fugere et dispergi periculosius foret. II, 100, 18 nec sciri potest, traxeritne Caecinam, an . . . eadem illos pravitas impulerit. III, 1, 5 agitavere placeretne obstrui Pannoniae Alpes . . . an ire comminus . . . constantius foret. 20, 13 adempto prospectu, quis aequus locus, quanta

altitudo moenium, tormentisne et telis an operibus et vineis adgredienda urbs foret? IV, 47, 1 verane pauperie an uti videretur actum in senatu. 49, 4 crebris sermonibus temptaveritne Pisonem ad res novas an temptanti restiterit, incertum. 2, 40, 5 Tiberium anceps cura distrahere, vine militum servum suum coereret an inanem credulitatem tempore ipso vanescere sineret. 6, 22, 2 mihi in incerto iudicium est, fatone res mortalium et necessitate immutabili an forte volvantur. 12, 17, 9 Zor-sines, diu pensitato Mithridatisne rebus extremis an patrio regno consuleret. 13, 26, 8 quibusdam . . inreverentiam eo prorupisse frementibus, *ut vine an aequo eum patronis iure agerent, sententiam eorum consultarent. 16, 25, 2 Thrasea consultavit, temptaretne defensionem an sperneret. — *12, 67, 4. β) *omissa part. dubit.* in priore sententiae parte α) *adiuncto verbo dubitandi* e quo pendet sententia. D 32, 4 longe interesse manifestum est, possideat quis quae profert an mutuetur. G 46, 2 Fennorum nationes Germanis an Sarmatis adscribam dubito. A 11, 2 Britanniam qui mortales initio coluerint, indigenae an advecti, parum compertum. I, 17, 6 consultatum inde, pro rostris an in senatu an in castris adoptio nuncuparetur. 37, 5 dubitabitur imperatorem populi Romani in castris an hostem habeatis. 69, 2 haud facile dictu est, legati Helvetiorum minus placabilem imperatorem an militem invenerint. II, 7, 3 nec referre, Vitellium an Othonem superstitem fortuna faceret. 31, 10 Otho consultavit, trahi bellum an fortunam experiri placeret. 33, 9 interesse pugnae imperatorem an seponi melius foret dubitavere. 41, 5 incertum fuit, insidias an proditionem *vel* aliquod honestum consilium coepaverint. 42, 4 is rumor ab exploratoribus Vitellii dispersus, an in ipsa Othonis parte *seu* dolo *seu* forte surrexerit, parum compertum. III, 66, 24 id solum referre, novissimum spiritum per ludibrium et contumelias effundant an per virtutem. 71, 17 ambigitur, ignem tectis obpugnatos iniecerint, an obsessi. . . 84, 30 obvius e Germanicis militibus Vitellium infesto ictu . . an tribunum adpetierit, in incerto fuit. IV, 17, 7 cohortibus, abire an manere mallent, data potestate. 60, 16 simulata ea fuerint an retinere saevientes nequiverit, parum adfirmatur. 67, 14 missis legatis in commune consultarent, libertas an pax placeret. 86, 5 qua cogitatione bellum adversus patrem agitaverit an opes viresque adversus fratrem, in incerto fuit. 1, 5, 13 neque satis compertum est, spirantem adhuc Augustum apud urbem Nolam an examinem reppererit. 50, 7 consultat ex duobus itineribus breve et solitum sequatur an impeditius et intemptatum. 62, 3 nullo noscente alienas reliquias an suorum humo tegeret. 2, 46, 12 neque paenitere quod ipsorum in manu sit, integrum adversum Romanos bellum an pacem incruentam malint. 3, 12, 5 illic contumacia et certaminibus asperasset juvenem exituque eius laetatus esset, an scelere extinxisset, integris animis diiudicandum. 12, 14 simul illud reputate, turbide et seditiose tractaverit exercitus Piso, quaesita sint per ambitionem studia mi-

litum, armis repetita provincia, an falsa haec in maius vulgaverint accusatores. 14, 18 vario rumore, custos saluti an mortis exactor sequeretur. 4, 34, 27 ipse divus Iulius . . tulere ista et reliquere, haud facile dixerim, moderatione magis an sapientia. 40, 7 posse ipsam Liviam statuere, nubendum post Drusum an in penatibus isdem tolerandum haberet. 5, 6, 7 miserius sit ob amicitiam accusari an amicum accusare, haud disceverim. 6, 44, 9 distrahi consiliis, iret contra an bellum cunctatione tractaret. 11, 36, 8 sponte an coactus tam magna peccavisset, nihil referre. 38, 5 nuntiatum Claudio perisse Messalinam, non distincto sua an aliena manu. 12, 20, 2 Claudius . . dubitavit, accipere captivum pacto salutis an repetere armis rectius foret. 52, 8 morte fortuita an per venenum extinetus esset, ut quisque credidit, vulgare. 64, 17 certamen acerrimum, amita potius an mater apud Neronem praevaleret. 13, 6, 17 daturum plane documentum, honestis an secus amicis uteretur. 41, 4 exploratores attulere longinquum regis iter et Medi an Albani peterent incertum. 14, 3, 5 praegravem ratus interficere constituit, hactenus consultans, veneno an ferro *vel* qua alia vi. 15, 25, 6 consuluit Nero, bellum anceps an pax inhonesta placeret. 36, 18 senatus et primores in incerto erant, procul an coram atrocior haberetur. — *elliptice* A 7, 15 incertum suo an militum ingenio. IV, 6, 5 ea ultio, incertum maior an iustior, senatum in studia diduxerat. 1, 11, 20. 14, 9, 9 ipse *se ferro transiegit, incertum caritate in patronam an metu exitii. 51, 3 concessit vita Burrus, incertum valetudine *an veneno. cf. 6, 23, 2. 15, 38, 1 sequitur clades, forte an dolo principis incertum. — 13, 19, 4 memo adire praeter paucas feminas, amore an odio *incertus*. ββ) *omisso verbo dubitandi* e quo pendet sententia 1) I, 28, 2 is magnitudine subiti sceleris, an corrupta latius castra et . . exitium metuens, praebuit plerisque suspicionem conscientiae. III, 25, 1 vagus inde, an consilio ducis subditus rumor. IV, 66, 8 Civi-lis, ausus an ex composito, intulit se agmini Tungrorum. 1, 13, 23 Tiberius casu an manibus eius impeditus prociderat. 65, 9 missae in latera legiones, metu an contumacia, locum deseruere. 2, 22, 5 de se nihil addidit, metu invidiae an ratus conscientiam facti satis esse. 38, 25 siluit Hortalus, pavore an avitae nobilitatis . . retinens. 42, 17 finem vitae sponte an fato implevit. 67, 14 fugam temptans an ficto crimine interficitur. 6, 45, 8 scaena perfecta, contemptu ambitionis an per senectutem, haud dedicavit. 14, 7, 8 quos statim acciverat, incertum, experiens an et ante gnaros cf. com. crit. 15, 56, 10 Scaevinus pari inbecillitate, an cuncta iam patefacta credens . . edidit ceteros. 60, 17 is forte an prudens ad eum diem ex Campania remeaverat. 69, 8 convivium celebrabat, nihil metuens an dissimulando metu. 2) I, 7, 10 Galbam mobilitate ingenii, an ne altius scrutaretur, quoquo modo acta . . comprobasse. 3, 9, 6 ab Narnia, vitandae suspitionis an quia pavidis consilia in incerto sunt, . . devectus auxit vulgi iras. 30, 18 idque et Maecenati acciderat, fato potentiae raro sempiternae, an satias capit aut

illos, . . . aut hos, . . . 44, 12 ut solitum per illos dies egit, altitudine animi, an conpererat modica esse et vulgatis leviora. 4, 8, 5 Tiberius per omnes dies, nullo metu an ut firmitudinem animi ostentaret, . . . curiam ingressus est. 54, 6 advertit Tiberius, forte an quia audiverat. 13, 12, 10 quando uxore ab Octavia . . . fato quodam, an quia praevalent illicita, abhorrebat. 3) 3, 3, 2 Tiberius atque Augusta publico abstinere, inferius maiestate sua rati, si palam lamentarentur, an ne . . . falsi intellegeretur. 6, 38, 11 (Tiberius) patientiam libertatis alienae ostentans et contemptor suae infamiae, an scelerum Seiani diu nescius mox quoquo modo dicta vulgari malebat. 13, 9, 4 Vologeses, quo bellum ex commodo pararet, an ut aemulationis suspectos pro nomen obsidum amoveret, tradit nobilissimos. 14, 7, 9 longum utriusque silentium ne inriti dissuaderent, an eo descensum credebant, ut . . . 16, 23, 10 ut ad externa rumoribus intestinum scelus obscuraretur an ut magnitudinem imperatoriam . . . ostentaret. 4) 11, 26, 3 cum abrupti dissimulationem etiam Silius, sive fatali vaecordia an imminendum periculum remedium ipsa pericula ratus, urgebat. 14, 59, 2 Plantum ea non movere, sive nullam opem providebat inermis atque exul, seu taedio ambiguae spei, an amore coniugis et liberorum. b) *priore sententiae parte verbis non expressa.* a) I, 8, 12 tarde a Nerone desciverant, nec statim pro Galba Verginius. an imperare nolisset dubium: delatum ei a milite imperium conveniebat. — I, 23, 1 sceleris cogitatio incertum an repens. 75, 10 stetit domus utraque, sub Othone incertum an metu. 1, 5, 9 dubium an quaesita morte. 5, 1, 8 Caesar aufert marito, incertum an invitam. 6, 50, 11 incertum an offensus. 11, 18, 17 quae nimia et incertum an falso iacta originem . . . traxere. 22, 5 consocios non edidit, incertum an occultans. 15, 64, 4 premunt sanguinem incertum an ignarae. β) *pendet particula e variis verbis dubitandi, deliberandi etc.* D 37, 5, 3, 53, 7 nescire. IV, 63, 1, 3, 15, 7, 13, 50, 2 dubitare. — II, 76, 4 [M an . . . aut; Classen an . . . an. cf. Her.] IV, 81, 14 aestimare. 1, 79, 1 actum in senatu. 3, 52, 12 saepe apud se pensitato, an . . . num . . . 4, 74, 3 neque senatus in eo cura, an . . . 11, 17, 4 virtutem experirentur, an . . . 13, 24, 4 daret experimentum. 41, 1 agitavit. 15, 16, 7 referrentur literae. 20, 5 in sua potestate situm. 58, 13 adnuenti. 16, 2, 2 per quos nosceret. 26, 20 meditationi suae reliquit. — γ) *pendet ex adiectivis* 6, 1, 3 ambiguus an urbem intraret, seu . . . 14, 4, 13 Agrippinam auditis insidiis, an crederet ambiguam, . . . Baias pervectam. 33, 4 ambiguus an illam sedem bello deligeret. 13, 2 an obsequium senatus, an studia plebis reperiret anxius. [In 6, 23, 2 falso Nipp. coni. Ursini 'an' pro cod. M 'vel' recepit.] cf. Gerber, de particula 'an'. Pest 1865.

anceps. a) A 26 ita ancipiti malo territi Britannii i. e. a duabus partibus instans. 6, 35 ancipitem pugnam hostibus facere, quos super eques et propioribus vulneribus *pedites* adfectabant. 2, 40 Tiberium anceps cura distrahere, vine militum servum suum coerceret an . . . sineret. b) *varius, incertus* III, 18 memor vulnerum, quibus tam

anceps proelii fortuna . . . equites equosque adfectaverat. 22 proelium tota nocte varium, anceps, atrox; his, rursus illis exitiabile. 15, 25 consuluit Nero, bellum anceps an pax inhonestata placeret. c) *dubius, periculosus* I, 5 Galbae vox pro re p. honesta, ipsi anceps. III, 26 incipere obpugnationem . . . arduum et . . . anceps. 6, 8 abditos principis sensus . . . exquirere illicitum, anceps. 4, 17 (adulatio), quae moribus corruptis perinde anceps, si nulla et ubi nimia est. 59 oblatum Caesari anceps periculum. 6, 51 casus prima ab infantia ancipites. 14, 22 secuta anceps valetudo iram deum adfirmavit. *subst.* 1, 36 seu nihil militi seu omnia concederentur, in ancipiti res p. 4, 73 dubia suorum re in anceps tractus . . . vim legionum implorabat. — G 14 petunt ultro eas nationes, quae tum bellum aliquod gerunt, quia . . . facilius inter ancipitia clarescunt i. e. belli pericula. III, 40 quod inter ancipitia deterrimum est, . . . media sequitur. 11, 26 scelus inter ancipitia probatum. II, 86 pro certis et olim partis nova ambigua ancipitia malebat. 14, 22 fovebantque multi, quibus nova et ancipitia praecolere . . . fallax ambitio est.

ancile. I, 89 fuere qui . . . moras religionemque nondum conditorum ancilium adferrent.

ancilla. D 29 natus infans delegatur Graeculae alicui ancillae. G 20 nec ancillis aut nutricibus delegantur. 13, 44 (ter). 14, 8 (bis). 60 actae ob id de ancillis quaestiones. 62 parum valebat suspicio in servo et quaestionibus ancillarum elusa erat. 63 ancilla domina validior. — 13, 13 nurum ancillam . . . muliebriter fremere. 46 Neronem paelice ancilla devinctum.

ancora. II, 34 naves . . . adversum in flumen dirigebantur, iactis super ancoris, quae firmitatem pontis continerent; sed ancorarum funes non extenti fluitabant. 2, 23 (naves) non adhaerere ancoris . . . poterant.

anfractus. III, 79 anfractus viarum. 4, 51 montis anfractu reperussae velut a tergo voces.

ango. I, 5 laudata olim et militari fama celebrata severitas eius angebat asperrantes veterem disciplinam. II, 24 angebat Caecinam nequiquam omnia coepa et senescens exercitus sui fama. 66 angebat Vitellium victarum legionum haudquaquam fractus animus. IV, 19 quos (centuriones) ambiguus auxiliorum animus et subito dilectu suppletarum legiones angebat. 68 Romae cuncta in deterius audita Mucianum angebat. 1, 47 multa et diversa angebant (sc. Tiberium). 52 gaudebat oppressam seditionem, bellica Germanici gloria angebatur (sc. Tiberius). 15, 28 neque infamia Paeti angebatur (sc. Corbulo).

angor. 2, 42 non ob crimina quae fingeantur, set angore . . . finem vitae sponte an fato implevit.

anguis. 11, 11 anguem in cubiculo visam. 14, 12 anguem enixa mulier.

angustia. a) *propr.* a) A 26 in ipsis portarum angustiis proelium. III, 16 suomet ipsi metu et angustiis viarum conflictabantur. IV, 66 pugnabatur in angustiis ambigue. 4, 47 hostem compositum per angustias saltum. 14, 37 legio angustias loci pro munimento retinens. 15, 43 angustiae itinerum et altitudo tectorum. 16, 5

per angustias aditus et ingruentem multitudinem enituntur. β) 2, 54 Propontidis angustias et os Ponticum intrat. 5, 10 Corinthiense litus angustiasque Isthmi evadit. — 2, 61 angustiae (Nili). *b*) *trsl.* D 8 quo notabilior paupertas et angustia rerum nascentes eos circumsteterunt [Lipsius, Halm angustiae]. 4, 72 tributum iis iusserat modicum pro angustia rerum. — 1, 35 angustias stipendii incusant. 75 conperto paternas ei angustias esse. 3, 32. 2, 38 avitae nobilitatis etiam inter angustias fortunae retinens. 12, 52 ob angustias familiares ordine senatorio sponte cedere. 15, 36 rei frumentariae angustias metuere. — D 4 omissis forensium causarum angustias.

angustus. *a*) *propr.* G 6 frameas gerunt angusto et brevi ferro. A 23, 24 spatium. II, 41 via. 58 fretum. 1, 63 trames. 2, 6 naves breves, angusta puppi proraque et lato utero. 4, 47 montem occupat angustum. 15, 67 scrobes. 33 domum aut hortos ut parum celebres ac tantae voci angustos spernebat. 12, 31 locum pugnae delegere aditu angusto. *b*) *trsl.* D 12 nec angustioribus terminis famam Euripidis . . includi. 30 neque oratoris vis . . angustis et brevis terminis cluditur. 32 in paucissimos sensus et angustas sententias detrudunt eloquentiam. — 2, 33 tenui (re publica) angustas civium domus. 87 angusta et lubrica oratio sub principe, qui.

subst. III, 82 qui ad Sallustianos hortos per angusta et lubrica viarum flexerant. IV, 35 qui pontes et viarum angusta insident. *adv.* proprio sensu 4, 4 quanto sit angustius imperitatum.

anhelitus. 12, 13 equi . . multo cum anhelitu redeunt.

anheho. D 13 non me fremitus salutantium nec anhelans libertus excitet.

anima. *a*) *propr.* 6, 50 interclusa anima creditus est mortalitatem explevisse. *b*) *trsl.* α) = *leben* 16, 11 precantes labenti animae celem exitum. — 1, 17 denis in diem assibus animam et corpus aestimari. 42 meque *precariam* animam inter infensos trahere. β) = *seele* 2, 69 malefica, quis creditur animas numinibus infernis sacrari. 16, 19 nihil de immortalitate animae. 34 de natura animae et dissociatione spiritus corporis inquirebat. — A 46 si non cum corpore extinguuntur magnae animae, placide quiescas. IV, 32 vos Treveri ceteraeque servientium animae.

animadversio. I, 64 ni Valens animadversione paucorum oblitos iam Batavos imperii admonisset.

animadverto. *a*) III, 38 turrim concludere animadvertit. V, 22 animadversum id Germanis. — 15, 74 in praesens haud animadversum post arma Vindicis ad auspiciam trahebatur i. e. nemo in id animum intendit nec prodigii loco habuit. *b*) *morte multare* α) *absol.* G 7 neque animadvertere neque vincire, ne verberare quidem nisi sacerdotibus permissum. β) *c. praep. in* I, 46 in Marcianum Icelum ut in libertum palam animadversum. 68 in Alpinum ut concitorem belli animadvertit. 85 in duos animadverti iusserat. IV, 49 animadverti in eum iussit. cf. *advertere*.

animal. III, 36 (Vitellius) umbraulis horticum abditus, ut ignava animalia, quibus si

cibum suggeras, iacent torpentque. IV, 17 libertatem natura etiam mutis animalibus datam, virtutem proprium hominum bonum. 64 etiam fera animalia, si clausa teneas, virtutis obliviscuntur. A 34 fortissimum quodque animal contra ruere. G 9 Martem concessis animalibus placant (opp. humanae hostiae). 45 terrena quaedam atque etiam volucra animalia (in sucino) interlucent. I, 86 insolitus animalium partus. IV, 60 absumptis iumentis equisque et ceteris animalibus, quae profana foedaque in usum necessitas vertit. V, 4 effigiem animalis (asini) . . sacravere. 4 (scabies) cui id animal (sus) obnoxium. 5 Aegyptii pleraque animalia effigiesque compositas venerantur. 6, 28 sacrum Soli id animal (phoenix). 34 sive id animal seu navis insigne fuit (aries). 11, 14 primi per figuras animalium Aegyptii sensus mentis effingebant. 12, 24 id genus animalium aratro subditur (taurus). 15, 37 animalia maris. — 47 bicipites hominum aliorumve animalium partus.

animo. G 29 ipso adhuc terrae suae solo et caelo acrius animantur.

animosus. I, 24 adeo animosus corruptor.

animus. *cum oppositis et adiectis.* *a*) *corpus* A 46 formam ac figuram animi magis quam corporis complecti. I, 22 non erat Othoni mollis et corpori similis animus. 2, 4 Ariobarzanen ob insignem corporis formam et praeclarum animum Armenis praefecit. 33 quae ad requiem animi aut salubritatem corporum parentur. 6, 6 ut corpora verberibus, ita saevitia, libidine, malis consultis animus dilaceretur. 12, 49 ignavia animi et deridiculo corporis iuxta despicendus. 4, 1 corpus illi laborum tolerans, animus audax. 15, 53 animi validus et corpore ingens. 59 frustra silentium et fidem in tot consciorum animis et corporibus sperare. *b*) *vultus, os* I, 85 animum voltumque conversis. IV, 31 (miles) dixit sacramentum non vultu neque animo satis adfirmans. 85 Valentinus nequaquam abiecto animo, quos spiritus gessisset, vultu ferebat. (A 43 speciem doloris ore [Halm; M animo] voltaque prae se tulit.) — II, 23 ut quisque animo ignavus, procax ore. 5, 3 adrogantiam oris et contumacem animum incusavit. 15, 45 hic Graeca doctrina ore tenus exercitus animum bonis artibus non induerat [M, Nipp.; Lipsius, Halm inbuerat]. 16, 32 habitu et ore ad exprimendam imaginem honesti exercitus, ceterum animo perfidiosus, subdolos. *c*) *mens* G 29 mente animoque nobiscum agunt. I, 84 quem nobis animum, quas mentes imprecentur? *d*) *ingenium* D 1 dum formam sui quisque et animi et ingenii redderent. 21 videmus in quantum iudicio eius vis aut animi aut ingenii suffecerit. *e*) *consilium* I, 26 ignarus militarium animorum consilii quavis egregii . . inimicus. IV, 69 Valentini animum laudabant, consilium Auspicii sequebantur. 1) *in universum* *a*) V, 5 animos proelio aut suppliciiis peremptorum aeternos putant. *b*) D 12 secedit animus in loca pura atque innocentia fruiturque sedibus sacris. G 22 quoniam nullo magis tempore aut ad simplices cogitationes pateat animus aut ad magnas incalescat. 6, 38 quae duabus aestatibus gesta coniunxi, quo requie-

sceret animus a domesticis malis. 43 adlevatur animus. 11, 37 animo per libidines corrupto nihil honestum inerat. 16, 9 suadenti venas abrumperet, animus quidem morti destinatum ait. 1, 15 fidem, libertatem, amicitiam, praecipua humani animi bona. D 25 arbitror Brutum . . simpliciter et ingenue iudicium animi sui detexisse. 27 iudicium animi citra damnum adfectus proferre. 31 orator tenebit venas animorum. V, 16 superesse qui fugam animis, qui vulnera tergo ferant. 26 spe vitae, quae plerumque magnos animos infringit. D 2 offendere potentium animos. A 38 quo novarum gentium animi ipsa transitus mora terrerentur. G 8 ut efficacius obligentur animi civitatum. 1, 78 largitione civitatum animos adgressus. IV, 66 percussis civitatum a. 57 illuc commeantium centurionum militumque emebantur animi. 5 doctores sapientiae . . qui . . cetera extra animum neque bonis neque malis adnumerant. 3, 54 aeger et flagrans a. cf. ardesco. 54 reliquis intra animum medendum est. D 9 mansurum in animo cuiusquam beneficium. A 46 manet mansurumque est in animis hominum. 4, 38 haec mihi in a. vestris templa. 2, 82 quamquam neque insignibus lugentium abstinerent, altius animis maerebant. — 14, 54 quod temporis hortorum aut villarum curae seponitur, in animum revocabo i. e. ad animum excolendum impendam. II) de facultate a) sentiendi a) A 7 sequens animus gravi vulnere animus domumque eius affixit. G 20 tamquam et animus firmiter et domum latius teneant (sc. obsides). III, 67 obruebatur animus miseratione curaque. 1, 76 occupaverat animos prior auditus. 4, 74 pavor internus occupaverat animos. IV, 76 redituram in animos formidinem. A 5 intravit animus militaris gloriae cupido. III, 63 tanta torpedo invaserat animus. 1, 69 id Tiberii animus altius penetravit. 3, 50 non virorum animis, sed mulierularum adreperit. IV, 57 melius divo Augusto notos eorum animos. II, 50 fictis oblectare legentium animos. 4, 33 clari ducum exitus retinent ac redintegrant legentium animus. 9 misericordia sui gloriaque animos audientium impleverat. 1, 57 filia Segestis, mariti magis quam parentis animo. 4, 20 Cotta haud minus claris maioribus, sed animo diversus. — I, 79 conversis ad civile bellum animis. II, 1 inclinatis ad credendum a. IV, 10 motis ad ultionem a. 6, 37 flexis ad novum regem popularium a. III, 38 solutis in lasciviam a. 1, 82 lymphatis caeco pavore a. II, 16 et repente aversi a. IV, 43 ardentibus patrum a. 1, 51 (militis) exarsere animis. 3, 7 erectis omnium a. — 12, 3 nihil arduum videbatur in animo principis, cui non iudicium, non odium erat nisi indita et iussa i. e. bei der gemüthsart eines fürsten. — 4, 12 Prisca in a. Augustae valida. 14, 51 validior Tigellinus in a. principis. 15, 50 quem . . Tigellinus in a. principis anteibat i. e. multum, plus valere apud alqm. — c. subst. D 6 non sine aliqua trepidatione animi. G 5 nulla adfectione a. 30, 3, 30 vigor a. II, 30 benignitas a. 3, 44 altitudine a. 4, 8, 14, 49 firmitudine a. 4, 31 tanta contentione a. 5, 8 aegritudine a. 6, 50 idem a. rigor. 13, 42

praeter ferociam a. 50 magnitudine a. I, 8, 28 hic quidem Romae . . habitus animorum fuit. — D 31 qui scit quid sit misericordia et quibus animi motibus concitetur. I, 4 finis Nervus . . varios motus animorum . . conciverat. IV, 31 diversi hinc motus animorum. V, 15 proelii eventus utrumque ducem diversis animi motibus ad maturandum summae rei discrimen erexit. 1, 25 diversis animorum motibus pavebant terrebantque. 15, 29 magnis apud cunctos animorum motibus. — c. adiect. D 6 quid dulcius libero et ingenio animo et ad voluptates honestas nato. 29 horum fabulis teneri statim et rudes a. imbuuntur. A 4 incensum ac flagrantem a. coercere. II, 2, 13, 11 juvenilis a. 12, 64 blandimentis juvenilem a. devinciebat cf. 4, 10 spadonis animus stupro vinxisse. II, 48 Vitellium tam inmitis animi fore. 88 insolens contumeliarum a. 94 super insitam *inerti animo ignaviam. III, 36 plus apud socordem a. laetitia quam cura valuit. 43 quae ut apud varios Vitellianorum animos increbrueret. 64 populi mobilem a. 4, 17 mobiles adolescentium a. III, 85 una vox non degeneris a. excepta. 4, 38 quidam ut degeneris a. interpretabantur. IV, 3, 26 discordes a. 1, 72 discors cum matre a. IV, 39 inanem a. spe et cupidine inpleverat. 1, 31 implere ceterorum rudes a. 3, 26 (leges) primo rudibus hominum animis simplices erant. 6, 3 rudes a. ad corruptendum militiae morem propelleret. 1, 32 militares animos altius coniectantibus. 46 militaribus a. adhibenda fomenta. 4, 2 inreperere paulatim militares a. 1, 16 inperitos a. impellere. 13 suspicacem a. perstringere. 33 indomitum a. in bonum vertebat. 49 truces animos involat cupido. 72 non faciebat fidem civilis animi. 2, 45, 6, 24, 13, 56 infensus utrimque a. discessum. 3, 34 inbecillum a. 6, 49 inbecillum tali super casu feminarum animus. 4, 68 ut sunt molles in calamitate mortalium animi. 6, 20 immanem a. subdola modestia tegens. 13, 3 vividum a. in alia detorsit. 45 mulieri cuncta alia fuere praeter honestum a. 14, 4 matris supremus aspectus quamvis ferum a. refinebat. 34 animo adeo feroci. 39 rebelles barbarum animos pace componi. 15, 21 invictus adversum gratiam a. 54 servilis a. praemia perfidiae reputavit. 12, 47 a. sceleribus paratus. 16, 22 extollit ira promptum Cossutiani animus. 4, 16, 46. 5, 10 promptus a. ad. 16, 21 praeceps a. ad cf. ad C. I) 3). 1, 86 utque primum vacuus a. periculo a. fuit cf. 1, 25 ubi primum a. luctu requiescet animus. 3, 3 victus luctu animus. — c. verbis I, 83, 9 ad virtutem cohortari. 12, 34, 2 hortari, firmare. 3, 6, 7 referendum a. ad firmitudinem. 15, 59, 18, 16, 35, 8 firmare. I, 69, 6. III, 60, 19. IV, 25, 1 mitigare. I, 85, 2. IV, 72, 19 mulcere. III, 57, 12 permulcere. I, 45, 6 avidum et minacem militum a. 3, 31, 16 temperare. 14, 4, 3 placare. III, 9, 2. IV, 34, 9 temptare. I, 25, 5 pertemptare. IV, 55, 11 secretis sermonibus scrutari. 2, 12, 8 explorare. II, 19, 3 contundere. 1, 12, 6 colligere. 2, 72, 3 saevienti fortunae submitteret a. 3, 1, 3. 4, 42, 11 (aegre) a. componere. 10, 5 stupro vincere. 5, 2, 8 adlicere. 12, 48, 7. 69, 15 turbare. 15,

50, 24 exstimulare. 16, 16, 6 fatigare. β) A 3 nunc demum redit animus. 26 Romanis rediit animus, ac securi pro salute de gloria certabant. 31 sublata spe veniae tandem sumite animum. II, 33 remeantium 44 ceteris fractus animus. 4, 28 infracto a. 15, 63 ne a. uxoris infringeret. III, 31 languescere paulatim Vitellianorum animi. V, 14 apud Vetera castra con-sedit . . ut memoria prosperarum illic rerum augesceret barbarorum animi. G 3 (carminum) relatu . . accendunt animos. IV, 33 is error addit animos. 4, 51 coniuges earumque lamenta addunt animos. III, 45 Britannii sustulere animos. IV, 54 Galli sustulerant animos. 6, 36 Abdagaesen . . ad defectionem trahit, adfluentibus qui . . sustulerant animum. 16, 24 Thrasea . . non demisit animum. — I, 84 vobis arma et a. sit. II, 47 hunc animum, hanc virtutem vestram periculis obicere. III, 1 minorem esse apud victos a. 22 nihil animus aut manus . . iuvabant. 59 Domitiano aderat animus, sed . . (Her. explic. 'lust' cf. infra c.). IV, 40 ipsi neque animus in periculis neque oratio suppe-ditavit. 69 cf. c. oppos. e. 2, 21 nec minor Germanis a. 80 non a., non spes. 12, 56 pugna-tum fortium virorum animo. — A 18 quo ceteris par animus simili periculo esset. IV, 68 accingebantur, dispari animo. 15, 68 non Rufo par animus. II, 46 maiore animo tolerari ad-versa quam relinquere. 48 erecto a. capesseret vitam. III, 16 magno a. capesseret pugnam. IV, 52 bono esse a. iubet. II, 46 bonum habe-ret animum iubebat. IV, 85 cf. c. oppos. b. — A 30 magnus mihi a. est hodiernum diem fore . . i. e. magna me spes tenet. γ) 6, 44 longinquitate itineris fessos ne animo quidem satis ad opsequium coaluisse. D 16. 3, 34 aequo a. perferre. III, 6 Primus ac Varus laetis a. accipiuntur. 3, 69 popularitas laetioribus a. accepta. III, 80 aequioribus a. accepti sunt, qui. 65 haudquaquam erecto a. eas voces accipiebat. 3, 29 ut haec secundo rumore, ita adversis a. acceptum, quod. IV, 80 neque averso imperatoris a. excipitur. 15, 23 inmoto a. contumeliam excipere. II, 4 Titus aucto a. ad patrem pervectus. III, 62 exercitus immane quantum aucto a. exitium Valentis . . accepit [M om. aucto]. II, 13, 3 . . pronis a. audita. 32 non cultu nisi lugubri, non animo nisi maesto egit. 46 illum animo et cultu magnificum. I, 38 vidistis . . deos infaustam adoptionem aversantes. idem senatus, idem populi R. animus est. — A 18 recentis legati animum opperiri i. e. qualis legatus futurus esset. III, 54 mandata imperatoris suumque animum professus. — 27 irritatis utrimque a. discessum. I, 83 diversis militum a. II, 9 paratis omnium a. 59 ita mutatis a. IV, 78 mutatis repente a. I, 10 nec Vespasiano ad-versus Galbam votum aut animus. II, 74 Muciani animus nec Vespasiano alienus est in Ti-tum pronior. IV, 68 Domitiani animum Varo haud alienum deleniret. 49 militem alienato erga Vespasianum a. fuisse. II, 53 omnium animi in Vitellium inclinavere. IV, 13 inclinato in Vespasianum a. 8 ne irritaretur animus novo principatu suspensus. I, 46 ne volgi largitione centurionum animos averteret. II, 58

qui Maurorum animos Vitellio conciliarent. 101 militum animos obstinatos pro Vitellio. III, 12 ambiguos militum a. . . partibus eius ad-gregaverat. IV, 19 ambiguus auxiliorum a. 12, 16 ambigui popularium a. 14, 26 quos nobis aversos animis cognoverat. A 19 animorum provin-ciae prudens. — 2, 13 fruitur fama sui, cum . . plurimi patientiam, comitatem, per seria per iocos eundem animum laudibus ferrent. 3, 55. 4, 40 tuus in me animus. 11, 7 facile . . ditium familiarum heredes . . magnum animum induisse. 16 hortatur gentile decus magno a. capessere. 14, 1 displicere verum animum i. e. sinceritas, sed cf. Nipp. 53 ubi est a. ille modicus contentus? 16, 22 eiusdem animi est Poppaeam divam non credere. b) *cogitandi* D 30 referam necesse est animum ad eam disciplinam. A 18 Monam insulam . . redigere in potestatem animo intendit. I, 48 prout animum intendisset, pravus aut industrius. III, 48 advertit ea res Vespasiani animum cf. Her. IV, 72 convertit inde animos legionum miserabilis adspexit. 83 alias ad curas animum vertere. 2, 61 aliis quoque miraculis intendit animum. 13, 49 animum etiam levissimis adverterent. 4, 40 quid intra a. volu-taverim. c) *ablat.* A 45 mandata vocesque penitus animo figere. I, 30 stupra . . et feminarum coetus volvit animo. 51 expugnationes urbium . . raptus penatium hauserant animo. II, 49 supremas curas a. volutare. 78 recursabant animo vetera omina. 78 cum spes occultas versaret animo. 2, 39 Agrippam ferre ad exercitus Germanicos non servili a. concepit. 14, 2 concepit animo tantum inmanitatis Agrippina. 6, 9 qui efferret, quae omnes animo agitabant. 3, 57 praeceperant animis orationem. 12 integris a. diiudicandum. I, 47 probra . . haesisse animo eius. c) *praep. in* 4, 39 haberet in animo amicum . . gloria usurum. 21 in a. revolvente iras. — 1, 12 rei p. corpus unius animo regendum. II, 47 eat hic mecum animus i. e. mich begleite der gedanke. IV, 58 horret animus tanti flagitii imagine. — D 29 (equorum studii) occupatus et obsessus animus. 33 instructum et plenum his artibus a. A 41 expertum bellis a. c) *appetendi: est fere consilium* I, 27 animum ex eventu sumpturi. IV, 86 quo velaret animum. 1, 56 fuerat animus Cheruscis invare Chattos. 14, 44 creditisne servum interficiendi domini animum sumpsisse? c) *praep. in* G 3 quae neque confirmare argumentis . . in a. est. 15, 53 quoquo modo traditum non occultare in a. fuit. — *De inclinatione animi* D 13 cotidie aliquid contra animum faciendi. II, 81 nec minore a. Berenice partes iuvabat. III, 18 Cremonensium moenia quanto plus spei ad effugium, minorem ad resistendum animum dabant. 4, 71 ave-bat animus . . statim memorare exitus. 5, 7 ut cuique adistere, adloqui a. erat.

Forma 'animo' vel 'animi' pro *in a.* α) *animo* II, 1 anxius a. 23 a. ignavus. 59 largus a. 65 a. anxius. I, 6 quamvis firmatus a. 4, 3 a. commo-tior. 13, 43 non fractus a. 14, 58 milites . . a. promptos. 16, 7 iuvenem genere nobilem, a. praeuptum. 14 inquietus a. et occasionem haud segnis. 32 a. perfidiosus, subdolos. β) *animi* I, 53 animi immodicus. II, 23 promptus a. III,

55 incertus a. 58 aeger a. 73 velut captus a. IV, 48 turbidus a. 84 diversus a. 1, 32 a. ferox. 69 ingens a. 2, 26 laetus a. 4, 59 erectum et fidentem *a. 6, 46 incertus a. 15, 53 a. validus. 7) *animis* III, 15 discordes animis adgredi. 1, 51 exarsere a. 2, 82 a. maerebant. 14, 26 aversos a.

annalis. D 22 nulli sensus tarda et inerti structura in morem annalium componantur. G 2 quod (carmina antiqua) unum apud illos memoriae et annalium genus est. 2, 88 (Arminius) Graecorum annalibus ignotus. 4, 67 miles aperta, secreta velut in annales referebat. — 3, 65 quod (exsequi sententias insignes) praecipuum munus annalium reor, ne virtutes sileantur. 4, 32 nemo annales nostros cum scriptura eorum contenderit, qui .. 34 editis annalibus (Cremutii Cordi). 43 quod (templum) suis a maioribus .. dicatum Lacedaemonii firmabant ammalium memoria vatunque carminibus. 43 quod si vatun, annalium ad testimonia vocentur. 53 id ego, a scriptoribus annalium non traditum, repperi in commentariis Agrippinae filiae. 13, 31 res illustres annalibus, talia diurnis urbis actis mandare.

annona. a) I, 11 (Aegyptus) provincia annonae fecunda. III, 8 Aegyptus, claustra annonae. 48 clausis annonae subsidiis. IV, 38 vulgus, cui una ex re publica annonae cura. 68 eum Mucianus .. annonae praefecit. 1, 7 praefectus annonae. 13, 22 praefectura annonae. 1, 2 ubi militem donis, populum annona, cunctos duleedine otii pellexit i. e. largitionibus a. et imminuit vel nullo frumenti pretio. cf. b. 15, 18 Nero frumentum plebis .. in Tiberim iecit, quo securitatem annonae sustentaret. b) *pretium frumenti* 2, 87 saevitiam annonae incusante plebe. 4, 6 acri annona fatigabatur plebes. 6, 13 gravitate annonae iuxta seditio-nem ventum. 11, 4 gravitatem a. *praedicere. 15, 72 addidit sine pretio frumentum, quo ante ex modo annonae utebantur.

annus. A) *tempus a) α*) G 26, 8 annum quoque ipsum non in totidem digerunt species. II, 39, 9 verno tempore anni. D 16, 20 aetas .. trecentis annis saeculum nostrum antecedit. 16, 24 non multo plures quam quadringentos a. interesse. 17, 10 statue sex et .. annos, quibus. 17, 13 adice Tiberii tres et viginti, .. ac bis quaternos denos Claudii et Neronis annos, atque illum Galbae et Othonis et Vitelli longum et unum annum. 17, 16 centum et viginti anni ab interitu Ciceronis in hunc diem colliguntur, unius hominis aetas = G 37, 9. D 24, 14. A 34, 14 imponite quinquaginta annis magnum diem. I, 1, 3 octingentos et viginti prioris aevi annos. V, 4, 12 septimum quoque a. ignaviae datum. 6, 8, 24 sedecim annos cogitaveritis. A 42, 1 aderat iam annus, quo. 33, 6 septimus a. est, ex quo .. vicistis = 14, 53, 4. 4, 1, 1 C. Asinio .. consulibus nonus Tiberio annus erat compositae rei p. 13, 41, 24 ne totum quidem annum supplicationibus sufficere. 15, 41, 13 totidem annos mensesque et dies inter .. numerare. 6, 16, 16 annus in posterum sexque menses dati, quis .. componerent. A 25, 1 sextum officii a. inchoabat. I, 11, 14 .. consules inchoavere annum sibi ultimum, rei

p. prope supremum. 22, 7 clarum Othoni a. .. affirmant. 4, 64, 3 feralem a. ferebant. A 41, 11 omnis annus funeribus et cladibus insigniretur. 16, 13, 1 facinoribus foedum a. di .. morbis insignivere. 3, 52, 2 inturbidus externis rebus annus. 4, 36, 1 postulandis reis continuus a. fuit. 2, 26, 15 precante Germanico annum efficiendis coeptis. A 6, 13 tribunatus annum quiete et otio transiit. V, 10, 8 proximus a. civili bello intentus .. per otium transiit. A 18, 9 praesumpta .. illius anni quies. IV, 74, 17 octingentorum a. fortuna disciplinae compages haec coaluit. 3, 16, 23. 13, 55, 7 quinquaginta annorum obsequio id quoque adiungere, quod. III, 72, 18 interiecto .. quindecim annorum spatium. 6, 28, 8 de numero annorum varia traduntur. 28, 15 et 18. 4, 68, 1 foedum anni principium incescit. 13, 10, 5 principium anni inciperet mense Decembri. 10, 7. 4, 70, 6 inchoare annum. 70, 1 sollemnia incipientis anni. 3, 58, 12 unius a. proconsulare imperium. 4, 23, 14 pro consule eius a. 6, 4, 5 consules a. prioris. I, 52, 1 sub ipsas superiores a. kalendas Decembres. 1, 19, 12. 26, 2 missio ab sedecim annis. — 6, 21, 10 Thrasullus .. interrogatur .. quem tum (moriturus) annum .. haberet. — 4, 57, 6 caede eius patrata sex *postea* annos pari secreto coniunxit. 15, 64, 8 cui addidit paucos *postea* a. — *Personaliter* 4, 15, 1 idem annus alio luctu Caesarem adficit [Ritter adfecit]. 6, 45, 1 idem a. gravi igne urbem adficit [Wurm adfecit]. A 7, 1 sequens a. gravi vulnere animi domumque eius adflixit. 22, 1 tertius expeditionum a. novae gentes aperuit. 1, 54, 1 idem a. novae caerimonias accepit. 2, 53, 1 sequens a. Tiberium tertio .. consules habuit. 4, 14, 1 is a. legationes .. habuit. 13, 33, 1 idem a. plures reos habuit. 15, 32, 5 spectacula .. idem a. habuit. 4, 6, 4 principatus initium ille a. attulit. 23, 1 is demum a. populum R. longo .. bello absolvit. 1, 17, 19 sextus decimus stipendii a. finem adferret. — V, 1, 1 eiusdem. 3, 31, 4. 13, 34, 9 eius, 4, 4, 1 anni principio. 6, 2, 1. 16, 22, 1 principio anni. 2, 41, 1. 3, 30, 1. 49, 1. 4, 61, 1. 6, 14, 1. 39, 8. 13, 6, 1. 24, 1. 14, 28, 7. 15, 47, 1 fine anni. 5, 11, 1 exitu a. 6, 27, 4 extremo anni. V, 6, 17 certo anni = certo tempore anni cf. Her. β) *ablat.* 1) D 17, 8 quo anno. A 42, 1 annus, quo. D 17, 10 a., quibus. 1, 72, 1. 2, 35, 1. 3, 75, 1. 4, 44, 1. 6, 40, 2. 12, 43, 1. 13, 45, 1. 14, 47, 1 et 9 eo anno. 12, 4, 9 eo a. praetor. II, 95, 15. 1, 53, 1. 76, 1. 2, 39, 1. 47, 1. 52, 1. 85, 1. 3, 20, 1. 40, 1. 4, 72, 1. 6, 27, 14. 11, 16, 1. 12, 44, 1. 60, 1. 13, 10, 1. 50, 1. 58, 1. 14, 27, 1. 40, 1. 65, 1. 15, 32, 1. 16, 13, 13 eodem a. (Spengel 1855 p. 7.) A 34, 4 proximo a. 4, 15, 13 priore a. 1, 77, 1 licentia proximo priore a. coepta. A 20, 1 primo statim a. 24, 1 quinto expeditionum a. II, 77, 5 primis militiae a. .. clarus. 1, 78, 6 vicensimo militiae a. veterani dimitterentur. III, 34, 1 hic exitus Cremonae anno ducentesimo octogesimo sexto a. primordio sui. 3, 76, 2 sexagesimo quarto post Philippensem aciem anno supremum diem explevit. 11, 9, 16 deditur Seleucia septimo post defectionem a. 22, 16 sexagesimo tertio a. post Tarquinius exactos. 1, 4, 14 ne iis quidem a., quibus ..

exul egerat, aliud . . meditatam. 57, 7 anno quo . . descivere ruperat vittas. 2) = *per* D 9, 15 toto anno, per omnes dies, magna noctium parte unum librum excudit. IV, 17, 9 quae (mala) tot annis perpessi. I, 5, 13. III, 75, 4. 1, 53, 16. 4, 71, 20 viginti annis exilium toleravit. 6, 51, 10 vacuos principis penates duodecim annis, mox rei R. arbitrium tribus ferme et viginti obtinuit. 12, 23, 6 augurium quinque et . . annis omisum. 3) = *intra* I, 49, 8 hunc exitum habuit Galba, tribus et septuaginta annis quinque principes . . emensus. 3, 58, 9 quinque et septuaginta annis post Merulae caedem neminem suffectum. 14, 21, 7 nec quemquam . . ad theatrales artes degeneravisse, ducentis iam annis a L. Mummi triumpho. 4) A 29, 1 anno ante natum filium. 1, 10, 29 paucis ante annis, cum . . postularet. 2, 9, 6 amisso . . oculo paucis ante a. duce Tiberio. 12, 36, 3 traditus est, nono post anno quam bellum . . coeptum. *γ) accus. temp.* 1) I, 48, 6 quinquaginta septem annos variis moribus egit. 2, 5, 6 tertium iam a. belligerare. 42, 5 rex Archelaus quinquagesimum a. Cappadocia potiebatur. 6, 27, 13 decumum iam a. attineri. 12, 58, 1 sedecim annos natus Nero. 2) *cum praep.* G 26, 5 arva *per* annos mutant. 1, 8, 15 renovandum per annos sacramentum. D 8, 18 per multos iam a. 16, 3, 2 multos per a. 1, 12, 13. 17, 5. 54, 10. 2, 27, 4. 3, 58, 11. 6, 32, 9. 12, 18, 9. 13, 50, 12 per tot annos. 2, 2, 10. 6, 24, 4. 12, 36, 6. 14, 54, 13. 15, 1, 13. 6, 9. 25, 8. 62, 8. 16, 26, 17 tot per a. 2, 36, 9 per singulos a. 14, 21, 10 singulos per a. 3, 34, 24 per plures a. 12, 40, 23 plures per a. 6, 25, 14. 11, 22, 7 per omnes a. A 3, 11. IV, 32, 10. 58, 33. 67, 9. 1, 9, 6. 2, 63, 16. 3, 28, 4. 56, 17. 6, 39, 10. 13, 32, 11 per quadraginta annos. 3, 55, 3 per annos centum. 2, 86, 2. 4, 18, 3. 55, 11. 58, 9. 6, 11, 16. 12, 29, 13 triginta per a. 1, 17, 22 *post* sedecim annos penatibus suis reddi. 4, 8, 3. 29, 14 octo post a. 2, 52, 20. 14, 12, 12 multos post a. 1, 62, 2 sextum post cladis annum trium legionum ossa . . condebant. 12, 27, 14 quosdam . . quadragesimum post a. servitio exemerant. D 25, 5 quos . . ante centum annos fuisse. 13, 53, 6 inchoatum ante tres et sexaginta a. . . aggerem. 58, 2 quae (arbor) octingentos et *triginta ante a. Remi . . infantiam texerat. 14, 9, 10 hunc sui finem multos ante a. crediderat Agrippina. 4, 35, 7 septuagesimum ante a. peremti. A 14, 10 *intra* annum extinctus est. 13, 51, 3 omissas petitiones non *ultra* annum resumerent. III, 55, 8 comitia, quibus consules *in* multos annos destinabat. 2, 36, 5 candidatos *in* a. singulos nominaret. 13, 34, 5 oblati in singulos a. quingenis sestertii. 3, 17, 22 in decem a. relegaretur. 6, 49, 9. 14, 17, 10 prohibiti in decem a. eius modi coetu. 3, 71, 14 neu saepius quam bis eundem *in* a. (abesset). 4, 71, 1 suum quaeque *in* annum referre. *b) de anno magno* D 16, 29. *c) de aetate* 1, 4, 10 Tiberium Neronem maturum annis. 46, 10 Tiberium vigentem annis. 13, 19, 9 vergentem annis dictitans. 12, 44, 12 vergentibus iam annis. 13, 3, 18 Nero puerilibus statim a. 16, 19 quamvis rudibus a. 14, 2, 15 quae puellaribus a.

stuprum admiserat. 13, 30, 11 cui tres et nonaginta anni spatium vivendi . . fuerunt. A 44, 2 excessit sexto et quinquagesimo anno. G 37, 6 sexcentisimum et quadragesimum a. urbs nostra agebat. 2, 73, 6 haud multum triginta annos egressum. 13, 6, 5 princeps vix septemdecim a. egressus. 2, 88, 14 septem et triginta annos *vitae*, duodecim potentiae explevit. D 34, 33 decimo *aetatis* a. II, 74, 13 sexaginta aetatis annos et duos filios iuvenes bello permitteret i. e. se sexagenarium. 49, 22 hunc *vitae* finem habuit septimo et tricensimo aetatis a. 6, 50, 26. 12, 41, 4. 13, 6, 13. 14, 64, 1 vicensimo aetatis anno. I, 48, 1. III, 86, 2. 13, 15, 2 quartum decumum aetatis annum . . explebat. 6, 46, 21 post tricesimum aetatis annum. 16, 30, 13 filia *intra* vicensimum aetatis a. 6, 10, 15 aetas ad octogensimum a. processit. B) = *anni provenus* A 31, 5 ager atque annus *in* frumentum . . conteruntur. G 14, 15 arare terram aut expectare annum.

Per ellipsin notio anni supplenda est 11, 11, 1.

annuus. *a) spatium anni complectens* A 22 adversus moras obsidionis annuis copiis firmabantur i. e. frumento et comitatibus *in* annum sufficientibus. — III, 46 provinciam annuo imperio tenuerat. 3, 71 annuam absentiam . . Dialibus non concedi. 13, 43 inquisitionem annuam impetraverant. — 2, 36 superbire homines etiam annua designatione i. e. design., quae fit anno ante magistratum ineundum. *b) anniversarius* I, 46 tributum annum. 46 vacationes a. *1, 15 celebratio annua ad praetorem translata [M annū]. 14, 12 Quinquatrus . . ludis annuis celebrarentur. 13, 34 Haterio annuam pecuniam statuit princeps (cf. 34, 5). 16, 14. 15, 18 se annum sexcentis sestertium rei p. largiri.

anquiro. *a)* II, 59 nihil eorum quae fierent Vitellio anquirente. 12, 6 nec diu anquirendum, quin Agrippina . . anteiret. 13, 6 num . . cetera belli per magistratos administrari possent, anquirebant. 14, 22 quisnam deligeretur anquirebant. *b)* 3, 12 apud iudices de morte eius anquiruntur.

ante. A) *praepositio a) de loco a)* D 12, 4 sedente a. ostium litigatore. A 18, 14 ipse a. agmen . . erexit aciem. 35, 16 dimisso equo pedes a. vexilla constitit. II, 11, 21 a. signa pedester i. e. pedes incedens [M pedestre; Madvig, Halm pedes ire]. 89, 8 a. aquilas praefecti. G 6, 16 (pedites) a. aciem locant. 7, 3 duces . . si a. aciem agant, admiratione praesunt. I, 42, 6 a. aedem . . iacuit. 49, 4 caput a. Patrobii tumulum repertum. III, 33, 17 solum Mefitis templum stetit a. moenia. 80, 13 legatorum ius a. ipsa patriae moenia civilis rabies . . temerasset. IV, 62, 24 a. moenia considunt. V, 11, 1 castris a. moenia Hierosolymorum positus. III, 82, 12 proelia a. urbem multa et varia. 1, 22, 2 a. tribunal Blaesi adlevatus umeris. 16, 30, 11 steterunt a. tribunal consulium. 2, 37, 6 filii a. limen curiae adstantibus. 3, 14, 13 populi a. curiam voces audiebantur. 4, 8, 17 firmatos adloquio adolescentulos deductosque a. Caesarem statuunt. 47, 12 a. vallum . . persultabant. 13, 17, 10 quamvis

(mors) inter sacra mensae . . a. oculos inimici properata sit. 15, 30, 4 structam a. augurale aram. β) cum verbis, quae motum indicant II, 89, 2 (Vitellius) senatum et populum a. se agens . . incessit. 1, 32, 6 exanimos a. vallum et in-
 amnem Rhenum prociunt. 4, 73, 18 prorumpunt quintani a. alios. b) de tempore a) cf. annus α γ 2. A 45, 22 a. quadriennium amissus est. II, 33, 2 paucos a. dies lapsu equi adfecto. III, 76, 9 paucos a. dies discesserat. II, 95, 3 natalem Vitellii diem . . celebrare, ingenti paratu et a. illum diem insolito. 1, 5, 3 paucos a. menses. 2, 85, 16 ceteri cederent Italia, nisi certam a. diem profanos ritus exuissent. 3, 51, 8 ne decreta patrum a. diem *decimum ad aerarium deferrent. 12, 69, 1 tertium a. Idus Octobris cf. Nipp. II, 81, 1 a. idus Iulias. 13, 28, 10 neve multam . . in publicas tabulas a. quattuor menses referrent. D 35, 2 rhetoras vocantur, quos paulo a. Ciceronis tempora extitisse . . manifestum est. β) A 18, 4 haud multo a. adventum eius alam . . obtriverat. G 13, 6 hic primus iuventae honos; ante hoc domus pars videntur, mox rei p. . . I, 50, 3 nuntius a. caedem Galbae suppressus. 51, 9 a. bellum. 68, 1 illi a. discrimen feroces, in periculo pavidi. 84, 10 fortissimus in ipso discrimine exercitus est, qui a. discrimen quietissimus. II, 31, 1 a. utriusque exitum. III, 40, 5 Caecinam praevincere aut a. discrimen pugnae adsequi legiones potuisset. 43, 2 Vespasiano a. fortunam amicus. 75, 7 a. principatum Vespasiani decus domus penes Sabinum erat. IV, 31, 1 haec in Germania a. Cremonense proelium gesta. 55, 1 a. Hordeonii caedem nihil prorupit, quo. 17, 21 multos adhuc in Gallis vivere a. tributa genitos. 20, 9 ignava, sed procaax a. periculum manus. 1, 20, 1 manipuli a. coeptam seditionem Nauportum missi. 2, 15, 12 mori ante servitium. 36, 3 legati, qui a. praeturam ea militia fungebantur. 82, 10 a. edictum magistratum, a. senatus consultum sumpto iustitio. 3, 60, 14 regum etiam, qui a. vim Romanam valuerant, decreta. 4, 30, 8 si quis maiestatis postulatus a. perfectum iudicium se ipse vita privavisset. 6, 12, 7. 12, 59, 8 a. sententiam collegii, senatus. 12, 5, 11 veniam dicendi a. alios exposcit. 14, 57, 19 a. metum et rumorem interficitur. — I, 50, 22 solus omnium a. se principum in melius mutatus est. II, 60, 7 spatium longi a. proelium itineris. 13, 17, 7 crebris a. exitium diebus. c) trsl. α) D 16, 19 ac mihi versantur a. oculos Ulixes et Nestor. 23, 7. II, 75, 1 versabatur a. oculos Germanici exercitus robur, notum viro militari. I, 16, 11 sit a. oculos Nero. IV, 18, 13 (Civilis) ut suo militi recens gloria a. oculos (sc. esset), et hostes memoria cladis terrerentur. V, 11, 11 ipsi Tito Roma et opes voluptatesque a. oculos. β) de praestantia D 26, 33 ut se ante Ciceronem numeret, sed plane post Gabinianum. 13, 54, 20 nullos mortalium armis aut fide a. Germanos esse exclamant. II, 76, 34 tua a. omnes experientia. IV, 55, 4 Classicus nobilitate opibusque a. alios. V, 12, 2 muri labore et opere a. alios. 1, 27, 4 is a. alios aetate et gloria belli. 13, 37, 12 gens a. alias socia Romanis. IV, 81, 7 quem (deum)

dedita superstitionibus gens ante alios colit. B) adverbium a) D 16, 6 si illud a vobis a. impetravero. A 6, 12 filium a. sublatum brevi amisit. 20, 11 tanta ratione . . ut nulla a. Britanniae nova pars *pariter illacessita transierit. G 10, 7 secundum impressam a. notam. II, 43, 4 Adiutrix, non a. in aciem deducta. III, 2, 5 quanto ferocius a. se egerint. 2, 84, 5 nulli a. Romanorum eiusdem fastigii viro geminam stirpem editam. 3, 33, 3 multum a. repetito. 53, 6 quod si mecum a. aediles consilium habuissent. 4, 11, 7 nullius a. flagitii conpertum. 51, 4 quidam pontes et scalas a. fabricati. 5, 4, 3 neque enim a. specimen constantiae dederat. 6, 9, 3 additis quae a. deliquerant. 11, 3, 13 viso tamen a. rogo. 6, 16 a. acta deprecantes. 10, 11 nec cuiquam a. Arsacidarum tributa illis de gentibus parta. 10, 13 dolo a. composito. 20, 17 ut . . triumphalia a. tribueret. 36, 5 nec cuiquam a. pereundum fuisse, si Silii rerum poteretur. 13, 17, 2 proviso a. funebri paratu. 15, 4, 7 inerant milites et provisi a. commeatus. 2, 6 nam Medos Pacorus a. ceperat. 30, 7 fratres a. matremque viseret. 51, 3 neque illi a. ulla rerum honestarum cura fuerat. 72, 3 frumentum, quo a. ex modo annonae utebantur. 16, 13, 18 quam pecuniam Lugdunenses a. obtulerant urbis casibus. 26, 19 multum a. secum expenderet. — D 18, 8 si illud a. praedixero cf. 28, 12. 11, 7, 8 cuius fructus a. providerit. — III, 37, 15 nam consul uno die et a. fuerat cf. Her. 72, 7 arserat et a. Capitolium civili bello. 83, 12 confixerant et a. armati exercitus in urbe . . nec tunc . . nunc . . [Ritter add. et]. *14, 7, 8 incertum, experiens an et a. gnaros. 15, 55, 11 pecunias servis et a. dono datas. b) III, 67, 4 paucis a. diebus. 1, 10, 29. 2, 9, 6 paucis a. annis. A 29, 2 anno a. 3, 31, 2 triennio a. 6, 25, 10 biennio a. G 41, 2 quomodo paulo a. Rhenum, sic nunc Danubium sequar. D 16, 11. 19, 6. 27, 4. I, 36, 3. IV, 62, 18 paulo a. G 43, 19 vires quibus enumeratos paulo a. populos antecedunt. III, 68, 3 Romanum principem et generis humani paulo a. dominum. 14, 63, 2 incusatae paulo a. sterilitatis. 3, 64, 4 multo a. 12, 4, 5 haud multo a. I, 74, 15 tanto a. c) IV, 25, 11 a. quis a. militi quam ducibus legebantur (epistulae). 2, 71, 21 spiritum a. quam ultionem amissuros. 11, 28, 11 posse opprimi damnatam a. quam ream. 31, 5 securitati a. quam vindictae consuleret. 12, 5, 6 nec a. omissa cunctatio quam Vitellius suis artibus id perpetrandum sumpsit. 13, 31, 15 nam a. non minus tali largitione quam corripendis pecuniis subiectos adflegebant. cf. antequam. **antea.** a) c. oppos. III, 58 aspernatus antea, sed tunc superstitione nominis. 6, 1 tunc primum ignota a. vocabula reperta sunt. 16 nam primo duodecim tabulis sanctum, ne quis . . cum a. ex libidine locupletium agitaretur; dein . . 16, 3 non falsa a. somnia sua seque tunc primum elusum. b) opp. latet in antecedentibus α) IV, 75 quis (castris) temere a. intutis considerat. 1, 3 non obscuris, ut a. matris artibus. 6, 11 namque a. profectis domo regibus . . deligebatur qui . . 36 Sinnaces, quem a. infensum memoravi i. e. schon vorher. 12, 50

Armeniam Radamistus invasit, truculentior quam a. 60 senatus consulto cautum plenius quam a. et uberius. 14, 20 nam a. subitariis gradibus . . ludos edi solitos. 28 nam a. vacuum id . . poena fuerat. β) *postpon.* III, 37 numquam a. 4, 2 vim praefecturae modicam a. intendit. — IV, 1 Othoniani militis invidiosa a. petulantia desideraretur. 86 modica quoque et usurpata a. munia imperii omittebat. [2, 87 parentis patriae delatum et antea vocabulum adsumit cf. Her. ad III, 37 et ante. 13, 15 decoquitur virus cognitis a. venenis rapidum. cf. supra 6, 1 sub a.]

antecapio. IV, 66 pontem Mosae fluminis antecaperat.

antecedo. a) *de tempore* = *anteo* D 16 quorum aetas mille fere et trecentis annis saeculum nostrum antecedit. 34 non multum aetate antecedens. b) *supero* D 25 apud nos Cicero quidem ceteros eorundem temporum disertos antecessit, Calvus autem et Asinius . . sequentibus anteposuntur. G 43 Harii (viribus) enumeratos paulo ante populos antecedunt.

antecello, II, 3 ne honore nullo regium genus peregrinam stirpem antecelleret. 14, 55 nondum omnes fortuna antecellis.

anteo, I) *propr.* a) *de loco* I, 45 ruere cuncti in castra, anteire proximos, certare cum praecurrentibus. II, 5 Vespasianus acer militiae anteire agmen. 30 anteire signa, arguere signiferos. 12, 27 monitos ut anteirent populos. — 1, 64 donec saucii quantumque gravioris agminis anteirent. b) *de tempore* absol. 3, 69 si antissent delicta, poenae sequerentur. 4, 71 avebat animus antire statimque memorare exitus. II) *trsl.* a) = *praevire*, *de hominibus* 5, 6 *antibo* periculum. 10 quo vera seu falsa antiret. 6, 29 damnationem anteiiit [M anteiit] cf. Sirker, formenl. p. 52. 13, 30 veneno damnationem anteiiit. — *de rebus* 15, 38 incendium anteiiit remedia velocitate mali. b) = *superare* a) *absol.* III, 31 ut quis ordine (rang) anteibat, cedere fortunae. 2, 43. 12, 6 claritudine materni generis anteibat. β) *c. dat.* 5, 3 neque Seianus audebat auctoritate parentis antire i. e. parentem auctoritate. γ) *c. acc.* I, 87 pravus et callidus bonos et modestos anteibat cf. Her. 3, 1 comitatum Agrippinae longo maerore fessum obvii et recentes in dolore anteibant. 47 Dolabella, dum anteire ceteros parat, absurdam in adulationem progressus. 66 aequalis, dein superiores, postremo suismet ipse spes antire parat. 4, 40 longe antisse patris amicitias. 15, 50 quem per saevitiam Tigellinus in animo principis anteibat. D 36 tanto magis in ipsis honoribus collegas suos anteibat. — *de rebus* 14, 11 Neronis inmanitas omnium questus anteibat. *pass.* II, 101 ne ab aliis apud Vitellium anteirentur [codd. dett. anteiretur]. — *add. abl. rei* II, 76 Nero nobilitate natalium Vitellium anteibat. III, 38 eum egregia fama anteibat. 65 auctoritate pecuniaeque Vespasianum anteibat. IV, 7 esse illi pecuniam et eloquentiam, quis multos anteiret. 13 Paulus et Civilis regia stirpe multo ceteros anteibant. 3, 30 multos triumphalium . . potentia anteiiit. 75 ut Labeonem . . dignatione eius magistratus

anteiret. 11, 17 quando nobilitate ceteros anteiret. — *de rebus* 15, 18 cum insectatione priorum principum, qui gravitate sumptuum iustos reditus anteissent i. e. iustum modum redituum excedere.

antefero. a) *propr.* (de funere) 1, 8 ut legum latorum tituli, victiarum ab eo gentium vocabula anteferrentur. 3, 76 viginti clarissimarum familiarum imagines antelatae sunt. b) *trsl.* = *praeferre* 1, 47 quos igitur anteferet? — *c. dat.* D 1 nostrorum temporum eloquentiam antiquorum ingeniis anteferre. A 21 ingenia Britannorum studiis Gallorum anteferre. 15, 61 cur salutem privati hominis incolumitati suae anteferet?

antefigo. 1, 61 truncis arborum antefixa ora.

antehabeo. 1, 58 vetera novis et quieti turbidis antehabeo. 4, 11 ne divulgata atque incredibilia . . veris neque in miraculum corruptis antehabeant.

antehac. 3, 25 ut antehac flagitiis, ita tunc legibus laborabatur. 12, 25 nullam antehac adoptionem reperiri. 16, 31 viderint isti, antehac mihi ignoti.

antepono. a) *propr.* 1, 50 non antepositis vigiliis. 12, 56 antepositis propugnaculis. 15, 32 equitum R. locos sedilibus plebis anteposuit apud circum. b) *trsl.* a) D 22 suorum temporum eloquentiam anteponebat. 1, 58 proditores etiam iis quos anteponunt invisi sunt. β) D 17 non M. Agrippam nostrorum temporum disertis antepone re soletis. 25 Caelius et Brutus iure et prioribus et sequentibus anteponuntur. A 6 vixerunt mira concordia, per mutam caritatem et in vicem se anteponendo. II, 77 me Vitellio antepono, te mihi. 12, 25 Domitium filio anteponit. 69 antepositus filio privignus. 13, 1 anteponendum esse vixdum pueritiam egresso Neroni . . virum aetate composita. — D 10 eloquentiam anteponendam ceteris aliarum artium studiis. I, 28 anteposuerunt praesentia dubiis.

antequam. Particula seiuncta leg. G 13. IV, 60. 12, 5. 15, 39. 74. cf. B b. A) *in orat. recta* a) *c. coniunctivo* a) *imperf.* aa) *praec. ind. perf.* I, 74, 12 praetoriani . . remissi antequam legionibus miscerentur. III, 15, 2. 70. 1. IV, 66, 15. 85, 1. 2, 73, 13. 4, 46, 10. 15, 15, 7. — *add. neg.* IV, 60, 8 neque ante preces admissae quam in verba Galliarum iurarent: tum . . 15, 39, 1. $\beta\beta$) *plsqpf.* I, 7, 5 Capitonem . . legati interfecerant, a. iuberentur. II, 6, 1 a. Titus adventaret, sacramentum Othonis acceperat uterque exercitus. $\gamma\gamma$) *impf.* I, 33, 1 festinandum videbatur, a. cresceret coniuratio. 67, 11. IV, 79, 5. 4, 67, 12. $\delta\delta$) *interiectis participiis* II, 25, 1 antequam miscerentur acies, terga vertentibus Vitellianis, Celsus doli prudens repressit suos. 96, 2. β) *praes.* D 5, 1 a. me iudicem Aper recuset, faciam quod . . iudices solent. I, 4, 1. γ) *perf. add. neg.* G 13, 2 arma sumere non a. cuiquam moris quam civitas suffectorum probaverit. 15, 74, 17 nam deum honor principi non ante habetur quam agere inter homines desierit. b) *c. indicativo add. neg.* 1, 70, 22 nec fides salutis, antequam Caesarem . . reducem videre (fortasse rectius 'ante, quam'). 12, 5, 6 nec ante omnia cunctatio, quam Vitellius suis

artibus id perpetrandum sumpsit. B) *in orat. obliqua, c. imperf. coni.* a) *in enunt. pleno* D 27, 6 causas exquirimus, quas te solitum tractare paulo ante dixisti, . . . antequam te Aper offenderet. IV, 52, 1. 54, 14. 6, 23, 5. b) *in enunt. elliptico* 2, 71, 21 iuravere amici . . . spiritum ante quam ultionem amissuros. 11, 28, 11. 31, 5. cf. ante IV, 25, 11. 13, 31, 15. cf. H. S. Anton beobachtungen über 'antequam' und 'priusquam'. Erfurt 1871. A. Gerber de conjunct. temporum usu Taciteo. Glückstadt 1874.

antevenio. a) *propr.* 1, 63 compendiis viarum et cito agmine onustum sarcinis . . . militem cum antevenisset. b) *trsl.* = *superare abs.* 4, 18 beneficia eo usque laeta sunt, dum videntur exsolvi posse: ubi multum antevenere, pro gratia odium redditur.

antiquarius. D 21 nec quemquam adeo antiquarium puto, ut Caelium ea ex parte laudet qua antiquus est. 37 in antiquariorum bybliotheis. 42 ego te poetis, Messala autem antiquariis criminabimur.

antiquitas. a) G 39 vetustissimos se . . . Suetoriorum Semnones memorant; fides antiquitatis religione firmatur. V, 5 hi ritus antiquitate defenduntur. — 13, 3 antiquitas generis. b) *α*) D 19 antiquorum admiratores hunc velut terminum antiquitatis constituere solent. 4, 16 sicut Augustus quaedam ex horrida illa antiquitate ad praesentem usum flexisset. 3, 60 Tiberius vim principatus sibi firmans, imaginem antiquitatis senatui praebebat. 4, 14 neque dispar apud Coos antiquitas. 55 ne Ilienses quidem nisi antiquitatis gloria pollebant. 6, 28 antiquitas quidem obscura. — D 20 (vulgus non) perfect in iudicis tristem et impexam antiquitatem i. e. dicendi genus antiquorum oratorum proprium. 21 sordes autem illae verborum . . . redolent antiquitatem. 22 priores eius orationes non carent vitii antiquitatis. *β*) *de rebus, institutis* etc. D 30 nec in auctoribus cognoscendis nec in evolvenda antiquitate . . . satis operae insumitur. 2, 59 Germanicus Aegyptum proficiscitur cognoscendae antiquitatis. 12, 61 multa super antiquitate eorum (Coorum) memoravit. — II, 4 quaeque alia laetum antiquitatibus Graecorum genus incertae vetustati adtingit i. e. antiquae fabulae et historiae. *γ*) = *antiquus mos* 14, 20 spectaculorum antiquitas servaretur. *δ*) = *antiqui* 15, 13 validam et laudatam a., quotiens fortuna contra daret, saluti consuluisse. c) 3, 4 (Agrippina) unicum antiquitatis specimen i. e. antiquae virtutis.

antiquitas. *α*) *antiquo tempore* 4, 65 montem eum a. Querquetulanum cognomento fuisse, mox Caelium appellatum. *β*) *inde ab a. tempore* A 1 clarorum virorum facta moresque posteris tradere, a. usitatum, ne nostris quidem temporibus . . . aetas omisit. I, 18 observatum id a. II, 91 a. infausto die. III, 71 erant a. porticus in latere clivi. IV, 8 nihil evenisse cur a. instituta exolescerent. 84 fuerat illic sacellum Serapidi atque Isidi a. sacratum. 2, 56 ambigua gens ea a. 4, 5 cohortes delectae vetere Latio et coloniis a. Romanis. 11, 5 (lex) qua cavetur a., ne . . . 11 collegio quindecimvirum a. ea cura. 12, 42 honos sacerdotibus et sacris a.

concessus. 15, 33 insignes et a. sacras coronas adeptus.

antiquus. a) *quod prioribus temporibus* fuit D 16 Demosthenes, quem vos veterem et antiquum fingitis. 17 Menenius Agrippa, qui potest videri antiquus. 11, 24 maiores mei, quorum antiquissimus Clausus. D 21 cf. antiquarius. 17 antiquos ac veteres [Eckstein recentes] vocitatis oratores, quos. Sic 23. 26. 32. 33. 39 a. oratores. 4, 33 a. scriptores. II, 5 si avaritia abesset, antiquis ducibus par. 14, 14. — D 17 quos quid antiquis temporibus potius adscribatis quam nostris, non video. 27 cum de antiquis loquaris, utere antiqua libertate. *41 quod superest antiqui oratoribus fori i. e. vor der alten öffentlichen thätigkeit. I, 2 delubra. 18 nocuit antiquus rigor . . . cui iam pares non sumus. V, 16 Cerialis veterem R. nominis gloriam, antiquas recentesque victorias (sc. memorabat). 14, 37. 1, 20 antiquam duramque militiam revocabat, vetus operis ac laboris. 3, 66 Mamercus antiqua exempla iaciens. 4, 26 repetitus ex vetusto more honos missusque . . . qui scipionem eburnum, togam pictam, antiqua patrum munera, daret. 6, 22 antiqua aetas et nostra. 13, 4 teneret antiqua munia senatus. 17 antiquas fratrum discordias. 15, 41 monumenta ingeniorum antiqua et incorrupta. 16, 1 magna vis auri . . . non in formam pecuniae, sed rudi et antiquo pondere. — D 28 artes descivisse ab illa veteri gloria . . . oblivione moris antiqui. I, 14 Piso voltu habituque corporis moris a. II, 64 Sextilia, antiqui moris. 6, 16 sane vetus urbi faenebre malum . . . eoque cohibebatur antiquis quoque et minus corruptis moribus. 16, 5 severa adhuc et antiqui moris retinente Italia. 3, 52 princeps antiquae parsimoniae. 12, 53 libertinus . . . antiquae parsimoniae laudibus cumulabatur. 3, 55 antiquo ipse cultu victique. 13, 54 comiter . . . exceptum, quasi impetus antiqui et bona aemulatio. 5, 1 sanctitate domus priscum ad morem, comis ultra quam antiquis feminis probatum. b) *quod per longum temporis spatium permansit et exstat* G 2 celebrant carminibus antiqui . . . Tuistonem. 2 (Marsos . . . Vandilios) eaque vera et antiqua nomina. ceterum Germaniae vocabulum recens et nuper additum. 29 antiquae societatis insigne. 11, 25 datum id foederi antiquo. IV, 84 Osiris, antiquissimum illis gentibus numen. V, 13 antiquis sacerdotum literis contineri. 2, 46 cum . . . pro antiquo decore aut recenti libertate . . . certaretur. 60 (Herculeum) ortum apud se et antiquissimum perhibent. 6, 12 increpans ignarum antiqui moris ob inventam. 14, 43 amore antiqui moris i. e. ant. institutorum legumque. 45. 6, 15 Cassius plebei Romae generis, verum antiqui honoratique. 11, 14 ea antiquissima monumenta memoriae humanae impressa saxis cernuntur. — G 43 antiquae religionis lucus ostenditur. [D 18 codd. antiquus; Lips., Halm Atticus.] *subst.* a) D 1 (bis). 15. 16 (ter) ego cum audio antiquos, quosdam veteres et olim natos intellego. 18 (bis). 19. 21. 22. 23. 24 (ter). 25 (bis). 27 (bis). 36. I, 3 supremae clarorum virorum necessitates . . . et laudatis antiquorum mortibus pares exitus.

D 15 *vetera* tantum et antiqua mirari. 25 si quos alios antiquorum agitare non destitit [M antiquorum]. b) 1, 59 si patriam parentes antiqua mallent quam dominos et colonias *novas*. *adv.* G 5 interiores simplicius et antiquius permutatione mercium utuntur.

antistes. IV, 83 Aegyptiorum antistites. 83 ut antistitem caerimoniarum Eleusine exciverat.

antisto. 2, 33 *sicut locis ordinibus dignationibus antistent, ita ..

annulus. G 31 ferreum insuper anulum velut vinculum gestat. — de *anulo signatorio* 2, 2 iridebantur et Graeci comites ac vilissima utensilium anulo clausa. 16, 19 fregit anulum. — de *insigni equitum, plur. num.* 1, 13 (Icelum) libertum anulis donatum equestri nomine Marcianum vocitabant. II, 57 honoravit Asiaticum anulus, foedum mancipium. IV, 3 patibulo adfixus in isdem anulis, quos acceptos a Vitellio gestabat.

anus. α) 4, 12 anum suapte natura potentiae anxiam. 6, 10 necata est anus Vitia, Fufii Gemini mater. β) *contemptim* 13, 21 novissimam suscipiendae accusationis operam anni rependunt.

anxietas. D 23 ne in corpore quidem valetudinem medici probant quae nimia anxietate contingit [Schulze nimia; C animi, quod retin. Andresen]. — D 39 curam et diligentis stili anxietatem.

anxius. A) *quod angore afficit* IV, 8 nec minus sibi anxiam talem amicitiam quam aliis exilium. B) *quod angorem in se habet, angoris plenum* 1) de *rebus* D 13 inquieta et anxia oratorum vita. 6, 48 anxiam senectam tolerare. 1, 80 ut callidum eius ingenium, ita anxium iudicium i. e. sehr bedenklich. IV, 29 anxio edicto Karthaginensibus increpitis *dicitur* anx. ed. *pro* leviter edicto K. incr., nam ipse (Piso) anxius erat. 2) de *hominibus a*) cautus, providus A 5 (Agricola) et anxius et intentus agere. *ἀπ. εἶq.* b) α) *absol.* A 39 hunc rerum cursum .. fronte laetus, pectore anxius excepit (Domitianus). II, 1 anxius animo .. cuncta utrimque perlustrat. 65 laetitiam vultu ferens, animo anxius. III, 44 milites expertum iam principem anxii mutabant. 4, 69 non alias *magis* anxia et pavens civitas. 14, 8 magis ac magis anxia Agrippina, *quod* nemo a filio. 44 possumus tuti inter anxios agere. — 2, 65 nihil aequae Tiberium anxium habebat quam ne composita turbarentur. β) *c. ablat.* I, 83 Otho discrimine urbis et periculo senatus anxius. 88 multi adfecta fide in pace anxii, turbatis *rebus atacres* [Nolte; M ac si]. II, 92 (Caecina ac Valens) olim anxii odiis. 97 (Hordeonius) anxius proprio bello. III, 50 legio sese adiunxerat, initio cunctata, sed prosperis *rebus* anxia, *quod* defuisset. 52 Mucianus tam celeri victoria anxius. IV, 49 Valerius Festus .. adfinitate Vitellii anxius. 80 Mucianus favore militum anxius et superbia viri .. 1, 14 anxius invidia. 33 anxius occultis in se patrum aviaeque odiis. 3, 21 magis dedecore suorum quam gloria hostis anxius. 14, 2 (Acte) simul suo periculo et infamia Neronis anxia. — II, 52 ita trepidi et *utrimque* anxii coeunt i. e. ab utraque parte,

vor beiden seiten: Her. — *c. genet.* III, 38 non se proprio metu nec sui anxium, sed pro fratre .. preces attulisse. 2, 75 (Agrippina) incerta ultionis, anxia sui. 4, 59 ut non sui anxius, cum fide audiebatur. 12 anum suapte natura potentiae anxiam. — I, 14 Galba anxius, quoniam exercituum vis erumperet. 11, 25 famosos probris *quoniam modo* senatu depelleret anxius. 14, 13 cunctari (Nero) in oppidis Campaniae, quoniam modo urbem ingrederetur, an obsequium senatus an studia plebis reperiret anxius. Recte Nipp.: quoniam .. ingr. gehört auch zu anxius. — 4, 74 eo venire patres, eques, magna pars plebis, anxii *erga* Seianum.

aper. G 45 insigne superstitionis formas aperum gestant.

aperio. A) *propr. a) clausa patefacere α)* A 25 Britannos visa classis obstupefaciebat, tamquam aperto maris sui secreto .. perfugium clauderetur. I, 38. 80 armamentarium. II, 12 pleni agri, apertae domus. 2, 59 apertis horris. 12, 57 apertum aquarum iter (abzugskanal). 16, 19 incisae venas, ut libitum, obligatas aperire rursus. V, 3 Moyses largas aquarum venas aperit. 6 fragmine lapidis aut testa venae (ramorum) aperiuntur. — II, 25 aperiiri campum, pandi aciem iubebat (impedimentis vinearum removendis). 16, 23 portui Ephesiorum aperiendo curam insumperat (arenis ex ipso portu amolendis). — 2, 21 viam strage hostium aperiret. 15, 27 iter L. Lucullo quondam penetratum, apertis quae vetustas obseperat, pergit. β) G 16 solent et subterraneos specus aperire i. e. terram effodiendo specus facere, ut de sepulcro III, 25 aperire humum. γ) *aditum facere ad* G 1 gentibus ac regibus, quos bellum aperuit. A 22 tertius expeditionum annus novas gentes aperuit. II, 17 aperuerat iam Italiam bellum. IV, 64 omnes terras fortibus viris natura aperuit. 2, 70 si mors Germanici Suriam aperuisset i. e. tutum sibi in Suriam regressum dedisset. b) *occulta patefacere* A 38 proximus dies faciem victoriae latius aperuit. IV, 29 novam aciem dies aperuit. B) *trsl. a)* II, 77 aperiet et recludet contacta et tumescentia victricium partium vulnera bellum ipsum. III, 21 is terror obstructas mentes consiliis ducis aperuit. II, 71 ut Caecinae vacuos honoris menses aperiret, coartati aliorum consulatus i. e. frei machen. — 4, 50 hortari, ne ad ambigua sonitus aut simulationem quietis casum (i. e. occasionem) insidiantibus aperiret. 13, 37 amicitia, quae novis quoque beneficiis locum aperiret i. e. occasionem dare. — *reflex.* 4, 71 ut cunctiones principis aperirentur [M, sed Muret., Nipp. alii opperiretur]. β) *detegere, communicare, explicare* II, 78 has ambages fama tunc aperiebat. 11, 34 instabat Narcissus aperire ambages. — D 16 aperiam cogitationes meas. 32 causas quas *a vobis aperiri aequum est. G 22 gens non astuta aperit secreta pectoris licentia ioci. II, 4 futura aperit. 16 principibus consilium a. 53 nec ceteri sententiam aperiebant. IV, 83 sacerdotibus nocturnos visus aperit. V, 2 quoniam urbis supremum diem tradituri sumus, congruens videtur primordia eius aperire. 1, 5 quod Maximum uxori Marciae aperuisse.

2, 79 id Sentius Pisoni per literas aperit. 4, 37 et prioris silentii defensionem, et quid in futurum statuerim, simul aperiam. 40 id tantum aperiam, nihil esse tam excelsum. 13, 19 haec aperiantur liberto. 44 ancilla . . . verum aperuit. 14, 1 timeri ne uxor iniurias patrum, iram populi . . . aperiat. 12 aperire insidias. 15, 51 merita erga Neronem sua et quam in iritum cecidissent, aperit. 16, 15 iussa imperatoris Ostorio aperit. — *seq. enunt. interr.* 1, 39 cur venierint legati aperit cf. 4, 37. 15, 51. *seq. acc. c. inf.* 1, 55 Segestes parari rebellionem aperuit. 3, 23 tum demum aperuit Tiberius conpertum sibi . . . veneno eum a Lepida petitum.

apertus. A) *adiect.* a) α) II, 21 aperti incautique muros subire i. e. non tecti pluteis, cratibus vineisque cf. Caes. b. g. 7, 25, 1. β) A 10 vasto atque aperto mari pulsantur. 4, 67 aestas . . . aperto circum pelago peramoena. III, 21 apertus limes (*oppon.* densa arbusta). 4, 47 apertis in collibus visebantur. 14, 34 apertam planitiem esse. 15, 42 hinc silvae inde aperta spatia et prospectus. — III, 10 uni Antonio apertae militum aures i. e. gaben die s. gehör. b) II, 16 aversi repente animi, nec tamen aperta vi, aptum tempus insidiis legere. 37 flagitia apertiore in dies fama nosebantur. IV, 24 aperta odia armaque palam depelli: fraudem et dolum *obscura*. 2, 57 discesserunt apertis odiis. 3, 43 ut nondum aperta consensione, ita viritum promptis studiis. 2, 67 apertiore custodia. B) *subst.* a) *propr.* pro loco aperto II, 3 nec ullis imbribus (altaria) quamquam in aperto (im freien) madescent. — III, 23 ut tela vacuo atque aperto excuterentur. 76 non egredi moenia neque periculum in aperto audebant. 3, 20 ut copiam pugnae in aperto facerent, aciem pro castris instruit. 11, 20 at legionibus cum damno labor, effodere rivus, quaeque in aperto gravia, humum infra moliri. — G 16 (hostis) aperta populatur, abdita et defossa ignorantur. 1, 56 Caesar incenso Mattio aperta populatus vertit ad Rhenum. 51 hostem redigunt in aperta. 65 enisae legiones in a. et solida. 2, 17 qui silvam tenuerant, in aperta . . . ruebant. 47 effugium in aperta prorumpendi. 2, 23 (auster) disiecit naves in aperta Oceani. b) *trsl.* α) IV, 4 ceterum invidia in occulto, adulatio in aperto erat i. e. manifesta. β) A 1 agere digna memoratu pronum magisque in aperto erat i. e. hatte freien spielraum. 33 vota virtusque in aperto. III, 56 cum transgredi Appenninum . . . et fessos inopia hostes adgredi in aperto foret i. e. cum nihil obstaret impediementi, da ihm frei stand, non idem ac 'facile'. — 4, 67 nuntios, introitus, aperta secreta velut in annales referebat. C) *adv.* III, 3 aperte descendisse in causam videbatur. 11, 28 non iam secretis conloquiis, sed a. fremere. III, 52 fidos apertius monuit. 3, 4 clamitabant promptius apertiusque, quam ut meminisse inperitantium crederes. 13, 1 venenum inter epulas datum est apertius quam ut fallerent.

apis. 12, 64 examen apium.

apiscor. 4, 1 palam compositus pudor, intus summa apiscendi libido. 3, 27 leges . . . apiscendi illicitos honores aut pellendi claros viros . . .

latae sunt. 31 praebuit iuveni materiem apiscendi favoris. 4, 16 qui id flamonium apisceretur. 59 clientibus apiscendae potentiae properis. 6, 3 praetoriani actis stipendiis ius apiscerentur in quattuordecim ordinibus sedendi. 20 scientia Chaldaeorum artis, cuius apiscendae otium apud Rhodum, magistrum Thrasulum habuit. 13, 21 cetera apiscendo imperio praepararentur. *14, 27 vetus oppidum Puteoli ius coloniae et cognomentum a Nerone apiscuntur. 15, 12 quantum decus, ubi par eorum numerus apisceretur (sc. servati civis coronam), qui adtulissent salutem et qui accepissent! [M; Lipsius apisceretur]. 43 addidit praemia . . . finivitque tempus intra quod effectis domibus aut insulis apisceretur (sc. praemia). — 6, 45 nihil abnuentem, dum dominationis apisceretur. cf. 12, 30 et *adipiscor*.

apparatus. a) G 23 sine apparatu, sine blandimentis expellunt famem. 14 epulae et quamquam incompti, largi tamen apparatus pro stipendio cedunt. III, 38 epulari multos . . . nuntiat; cetera in maius, de apparatu et solutis in lasciviam animis. — I, 88 nec deerant qui luxuriosos apparatus conviviorum mercarentur. II, 62 exhausti conviviorum apparatibus principes civitatum. b) III, 56 disiecto sacrificii apparatu. 2, 69 sacrificalem apparatus proturbat i. e. offergerath. — IV, 11 apparatu, incessu, excubiis vim principis amplecti. — *trsl. de oratore* D 22 non ea solum instrui *suppellectile*, quae necessariis usibus sufficiat, sed sit in apparatu eius et aurum et gemmae. c) D 32 (eloquentia) . . . circumcisa et amputata, sine apparatu, sine honore i. e. schmuck.

appareo. a) 3, 45 Sacrovir copiaeque patentibus locis apparuere. b) D 16 ex quo apparat . . . annos interesse. 26 quo facilius propositis exemplis adpareat, quibus gradibus fracta sit . . . eloquentia. 1, 45 optimo cuique perniciem quaeri apparebat. 13, 35 idque usu salubre et misericordia melius apparuit.

apparo. G 21 pro fortuna apparatus epulae. [In D 27, 1 habet C: *appara te* . . . et potius exsolve promissum, quod omnes spreverunt; Halm scripsit: at parat.]

appellatio. G 2 pluris gentis appellationes . . . adfirmant. 3, 56 id summi fastigii vocabulum Augustus repperit, ne regis aut dictatoris nomen adsumeret ac tamen appellatione aliqua cetera imperia praemineret.

appellito. 4, 65 (montem) Caelium appellitatum a Caele Vibenna.

appello. A) a) *alloqui* A 40 ne appellato quidem eo ad Domitianum remeasse. II, 48 comiter appellatos, irent prope. 4, 2 inreperere militares animos adeundo, appellando. b) *repetere rem debitam* I, 20 appellari singulos (sc. a Nerone donatos) iussit. 6, 17 creditores in solidum appellabant nec decorum appellatis minuere fidem. c) *in auxilium vocare* 14, 28 qui a privatis indicibus ad senatum *provocavissent*, eiusdem pecuniae periculum facerent cuius ii qui imperatorem appellarent [Madvig, Halm; M appellavere]. 16, 8 appellato principe instantem damnationem frustrati. B) *nominare, vocare* A 30 ubi solitudinem faciunt, pacem

appellant. 1, 49 non medicinam illud, sed cladem appellans. — D 1 neque enim ita appellamus nisi antiquos. I, 23 vetustissimum quemque militum nomine vocans ac memoria Neroniani comitatus contubernales appellando. 62 Caesarem se appellari etiam victor prohibuit. II, 52 (eos) appellabat patres conscriptos intempestivo honore. 59 (filium) Germanicum appellavit. III, 58 vulgus ignavum falsa specie exercitum et legiones appellat. IV, 46 Mucianus cunctos eiusdem sacramenti, eiusdem imperatoris milites appellans. V, 16 domitores Britanniae quartadecumanos appellans. 1, 42 militesne appellent, qui . . 2, 45 fugacem Maroboduum appellans. 14, 31 captivos, servos appellando. — 1, 3 genitos Agrippa . . principes iuventutis appellari . . cupiverat. 12, 41 ut Nero . . princeps iuventutis appellaretur. 1, 14 alii parentem, alii matrem patriae appellandam censebant. 69 filium ducis . . Caesarem Caligulam appellari velit. 3, 4 cum decus patriae, solum Augusti sanguinem, unicum antiquitatis specimen (Agrippinam) appellarent. 4, 26 regem et socium atque amicum appellaret. 52 disertum eum appellavit. 12, 47 socerum ac parentem appellare. 68 Britannicum veram paterni oris effigiem appellare. 13, 1 pecudem auream appellare solitus. 15, 23 filiam appellavit Augustam. — V, 11 turris Antonia, in honorem M. Antonii ab Herode appellata. 2, 80 Pisonem ab ipsis parentem quondam appellatum. 83 equester ordo cuneum Germanici appellavit, qui iuniorum dicebatur. 3, 13 ut parens legionum a deterrimis appellaretur. 4, 34 Cn. Pompeium tantis laudibus tulit, ut Pompeianum eum Augustus appellaret. 64 ut mons Caelius Augustus appellaretur. 11, 23 primores Galliae, quae Comata appellatur. 25 quas (familias) Romulus maiorum et L. Brutus minorum gentium appellaverant. 25 patrem senatus appellandum esse Claudium. 15, 44 quos per flagitia invisos vulgus Christianos appellabat. — *addito ablativo* G 9 deorum nominibus appellant secretum illud quod sola reverentia vident; alii eadem significatione atque A a. cf. Baumstark. 1, 41 militari vocabulo Caligulam appellabant. 3, 24 culpam gravi nomine laesarum religionum ac violatae maiestatis appellando. 14, 15 formam principis vocemque deum vocabulis appellantes. 15, 40 videbatur Nero condendae urbis novae et cognomento suo appellandae gloriam quaerere. — 15, 35 habere quos ab epistulis et libellis et rationibus appellet. — I, 37 quae alii scelera, hic remedia vocat, dum falsis nominibus severitatem pro saevitia, parsimoniam pro avaritia, supplicia et contumelias vestras disciplinam appellat.

aptus. *absol.* D 31 apti loci (τόποι). I, 69 Cossus notae facundiae, sed dicendi artem apta trepidatione occultans i. e. wohl angebrachte ängstlichkeit. — II, 5 Mucianus aptior sermone i. e. gewandter in der rede. — *c. praep. ad:* G 6 mixti proeliantur, apta et congruente ad equestrem pugnam velocitate peditum. II, 14 apta ad iaciendum paganorum manus. III, 41 venere cohortes . . neque ad fallendum aptus numerus neque ad penetrandum. *c. dat.* D*38 consuetudo veterum iudiciorum . . nunc aptior

est veritati. I, 79 apud Romanos omnia proelio apta. II, 16 aptum tempus insidiis legere. 58 per latrocinia et raptus apta bello manus. III, 75 aptum tempori mendacium. 2, 14 quae . . apta imminenti pugnae disserit. 3, 31 apta temperandis animis disseruit. 2, 6 naves . . aptae ferendis equis aut commeatui. 5, 2 is gratia Augustae floruerat, aptus adiciendis feminarum animis. *adv.* D 22 *de oratione:* pauci sensus apte et eum quodam lumine terminantur. 30 ad persuadendum apte dicere.

apud cf. Greef de praep. usu p. 10—38. — *Collocatio.* 1, 45, 3. 3, 45, 7. 15, 60, 18 sexagesimum apud lapidem. 2, 88, 15 barbaras a. gentes. 3, 26, 7 multosque a. populos. (1, 7, 6 apudque.) 59, 10 gentile a. solum. 11, 8, 17 Bactrianos a. campos. 13, 57, 7 alias a. gentes. 14, 14, 6 non modo Graecis in urbibus, sed Romana a. templa. — 4, 5, 1 Misenum a. et Ravennam. 4, 43, 16 montem a. Erycum. 6, 31, 20 ripam a. Euphratis.

Significatio. *Coniungitur* A) *cum substantivis, quibus loci notio inest.* a) α) = ad 1, 1, 5 bellatum apud Actium. 72, 19 accepto a. Siuessanas aquas . . nuntio. III, 51, 8 a. Ianiculum. 76, 1 positus a. Feroniam castris. II, 15, 3 trepidatum a. naves. III, 35, 3 Vitellianos, sua quemque a. signa, componunt. IV, 35, 7. 77, 14 rarum a. signa militum. 15, 16, 5 iure iurando Paeti cautum a. signa. IV, 59, 14. 1, 31, 4. 2, 83, 7 a. ripam Rheni. 6, 31, 20. 15, 16, 12 a. ripam Euphratis obvius. 1, 3, 21 octo a. Rhenum legionibus. 60, 8 a. praedictum amnem convenere. 17, 8 a. vexillum tendentes. 69, 7 stetisse a. principium pontis. 2, 6, 14 Rhenus . . a. principium agri Batavi . . dividitur. 24, 5 (naves) a. insulas longius sitas eiectae. 49, 5 templum a. forum holitorium C. Duilius struxerat. 4, 5, 20 a. idonea provinciarum sociae triremes alaeque. 25, 1 a. castellum . . positus mapalibus consedis. 73, 22 nongentos R. a. lucum . . confectos. 6, 14, 8 repertus a. fretum Siciliae. 50, 4 a. promunturium Miseni consedit in villa. 11, 9, 12 a. altaria deum pepigere. 12, 17, 10 a. effigiem Caesaris procubuit. 15, 29, 6 ponere a. effigiem Caesaris insigne regum. 13, 23, 5 exercere a. atrarium sectiones. 31, 3 molem amphitheatri a. campum Martis Caesar exstruxerat. 14, 15, 6 exstructa a. nemus . . conventicula. 22, 8 discumbentis Neronis a. Simbruina stagna *in villa . . ietae dapes. 15, 44, 4 propitiata Iuno primum in Capitolio, deinde a. proximum mare. 16, 15, 1 Ostorius longinquis in agris apud finem Ligurum erat. 14, 12, 2 decernuntur supplicationes a. omnia pulvinaria. 1, 45, 3. 3, 45, 7. 15, 60, 18 quartum a. lapidem substiterat cf. 'ad' A III. — 6, 22, 8 fatum quidem congruere rebus putant, sed non e vagis stellis, verum a. principia et nexus naturalium causarum. β) *eandem vim habet atque 'in'* 1, 61, 13 lucis propinquis barbarae arae, apud quas tribunos . . mactaverant. 64, 7 Cheruseis sueta a. paludes proelia. 2, 24, 9 a. scopulos et prominentes oras. 57, 4 Ciry de mum a. hiberna . . legionis convenere. 69, 1 quae a. legiones aut urbes iusserat. 3, 46, 12 frontem pedites invasere: nec cunctatum a.

latera. 59, 10 auspicia saltem gentile a. solum inciperet. 72, 12 (effigies) a. theatrum Pompei locaretur. 4, 14, 8 (cives R.) a. cunctas Asiae insulas et urbes trucidarentur. 15, 6. 12, 7, 4 a. forum. 4, 27, 3 a. oppida. 43, 16. 12, 13, 8 a. montem. 4, 48, 2 translata castra hostem propter, relictis a. priora munimenta Thraecibus. 64, 13. 15, 53, 13 a. aedem. 11, 8, 17 Bactrianos a. campos castra contulit. 16, 3. 14, 26, 8. 15, 52, 6 a. urbem i. e. Romae. 11, 19, 4 natio Frisiorum . . . consedit a. agros a. Corbulone descriptos. 12, 8, 4 piacula a. lucum Dianae per pontifices danda. 69, 10. 13, 51, 10 a. provincias. 14, 14, 6 cf. supra collocatio. 15, 32, 3. 74, 2 Soli est vetus aedes a. circum, in quo facinus parabatur. 40, 1 a. imas Esquilias. 72, 8 super triumphales in foro imagines apud Palatium effigies sisteret. 74, 8 pugionem a. Capitolium sacravit. 16, 6, 8 laudare a. rostra. b) *cum urbium nominibus* c) = ad II, 17, 8 capta . . . cohors a. Cremonam. 57, 7 prosperas a. Bedriacum res. III, 54, 1 fractis a. Cremonam rebus. 54, 14 quae a. Crem. acta forent. II, 30, 1 munitionibus castra a. Ticinum. 50, 9 avem a. Regium Lepidum celebri luco consedis. III, 79, 10 a. Narniam dediti. IV, 46, 9 (Vitellianos) a. Bovillas in deditionem acceptos. 58, 19 tot bellorum victores, a. Geldubam, a. Vetera. 62, 4. V, 21, 1 plus discriminis a. Grinnes Vadamque. 3, 9, 1 relictis a. Anconam navibus. 4, 5, 1 Italiam utroque mari duae classes, Misenum a. et Ravennam, . . . praesidebant. 62, 3 coepto a. Fidenam amphitheatro. 11, 23, 16 quorum avi . . . divum Iulium a. Alesiam obsederint. 12, 12, 8 positis castris a. Zeugma. 14, 3, 13. 62, 6 Anicetus, classi a. Misenum praefectus. 15, 26, 9 auxilia regum in unum conducta a. Melitenen. 51, 14 Nero multo a. Puteolos et Misenum maris usu laetabatur. β) = *ablat. loci* IV, 35, 16 legionibus a. Vetera obsessis. 58, 14 tolerant cum maxime inopiam obsidiumque a. Vetera legiones. 77, 13 captarum a. Novaesium Bonnamque legionum. V, 14, 2 a. Vetera castra consedit. 1, 5, 13 a. urbem Nolam. 39, 1. 57, 8 a. aram Ubiorum. 2, 41, 5 sacrarium genti Iuliae effigies divo Augusto a. Bovillas dicantur. 53, 2 honorem inuit a. urbem Achaiae Nicopolim. 54, 11 non femina illic (Colophone), ut a. Delphos. 3, 48, 4 Quirinius, ortus a. municipium Lanuvium. 63, 5 a. Pergamum Aesculapii conpertum asylum. 71, 5 repertum est aedem esse a. Antium. 71, 8 ita donum a. Antium statuitur. 4, 27, 3 coetus clandestini a. Brundisium et circumiecta oppida. 37, 10 templum a. Pergamum sisti. 57, 3 specie dedicandi templa a. Capuam Iovi, apud Nolam Augusto. 6, 11, 9 cunctis a. Romam atque Italiam praeposuit. 20, 13 a. Rhodum magistrum Thrasulum habuit cf. c. 11, 1, 15 repertus est a. Baias. 29, 10 longa a. Ostiam Caesaris mora. 12, 12, 13 invenem . . . attingit a. oppidum Edessam. 13, 8, 15 a. Aegeas, civitatem Ciliciae, obvium Quadratum habuit. 14, 4, 2 festos dies a. Baias frequentabat. 15, 5, 6 centurio . . . a. oppidum Nisibin . . . adit regem. 23, 10 ludicrum circense . . . a. Bovillas, . . . a. Antium ederetur. 34, 6 a. Beneventum interim consedit, ubi. 46, 1 a. oppidum

Praeneste. 52, 2 maturare caedem a. Baias in villa Pisonis. c) *cum insularum nominibus* = in 1, 2, 2 Pompeius a. Siciliam oppressus. 2, 55, 12 adsequitur Germanicum a. insulam Rhodum. 59, 6 sine milite incedere, pedibus intectis . . . P. Scipionis aemulatione, quem eadem factitavisse a. Siciliam accepimus. 75, 8 Pisonem interim a. Coum insulam nuntius adsequitur. 5, 10, 3 Drusum a. Cycladas insulas, mox in continenti visum. 6, 10, 6 a. Capreas individui. d) *cum terrarum nominibus* = in I, 49, 17 militari laude a. Germanias floruit (Galba). IV, 69, 7 obtituisse Treveris Lingonibus a. Gallias, quod . . . cum Verginio steterant. 1, 34, 14 celebrans, quae a. Germanias illis cum legionibus pulcherrima fecisset. 2, 26, 19. 4, 18, 3. 16, 15, 4 a. Britanniam. 1, 47, 4 validior per Germaniam exercitus, propior a. Pannoniam. 4, 5, 15 ripam Danyii legionum duae in Pannonia, duae in Moesia attinebant, totidem a. Delmatiam collocatis. 3, 12, 4. 6, 32, 15 cunctis quae a. orientem parabantur, L. Vitellium praefecit. 4, 13, 4 civitati Cibyrticae a. Asiam, Aegiensi a. Achaiam subveniretur. 6, 11, 9 cf. b) β). 32, 9 a. Suriam omisso cultu R. . . morbo absumptus est. 13, 8, 8 copiae orientis ita dividuntur, ut pars . . . provinciam Suriam et legatum eius . . . remaneret, par . . . numerus Corbuloni esset, additis cohortibus alisque, quae in Cappadocia hiemabant [Bekker add. in]. 15, 12, 1 parte copiarum a. Suriam relicta. B) *adiungitur personarum nominibus*, ubi in universum significat, aliqui in vicinitate personae esse aut fieri. a) II, 78, 21 crebriores apud ipsum sermones, quanto sperantibus plura dicuntur. III, 54, 5 mirum a. ipsum de bello silentium. b) G 13, 12 magna . . . comitum aemulatio, quibus primus a. principem suum locus. — II, 51, 3 ut legatione a. Caecinam ac Valentemungeretur, munitantes orabant i. e. ut legatus Caecinae adiunctus esse vellet. c) = *in alicuius domo, sim.* I, 7, 15 servorum manus . . . a. senem festinantes. 13, 15 scortum a. conscium libidinum deposuerat. 14, 9 cui a. Rubellium Plautum exercita cum Pisone amicitia. 11, 12, 14 servi liberti, paratus principis a. adulterum visebantur. I, 24, 5. III, 38, 4. 4, 10, 10. 11, 2, 12. 14, 48, 4 epulari a. aliquem. 2, 57, 14 in convivio . . . a. regem. II, 29, 6 tegi. III, 74, 1 a. aeditum occultatus. 74, 3 a. Cornelium Priscum iuxta Velabrum delituit. — 11, 27, 6 sacrificasse a. deos i. e. in templis deorum, deis. — II, 68, 6 a. Vitellium omnia indisposita, temulenta i. e. Vitellius eiusque milites. — 26, 7 frater a. Othonem militans i. e. in eius exercitu, partibus. 27, 2 nec solum a. Caecinam i. e. nec solum in exercitu castrisque Caecinae cognoscebatur id damnum . . . composuisse. — De schola rhetorum D 35, 13 duo genera materiarum a. rhetoras tractantur. 30, 15 se a. Q. Mucium ius civile didicisse, a. Philonem . . . omnes philosophiae partes penitus hausisse. — De educatore 15, 52, 10 disciplinā C. Cassii, a. quem educatus erat. d) *cum nominibus populorum, civitatum, sim.* = in eorum finibus, urbe D 32, 26. 4, 38, 17 a. Graecos. G 31, 2. 32, 4 a. Chattos. 38, 9 a. Suevos . . . capillum *retro

sequuntur. 43, 13 apud Nahanarvalos .. lucus ostenditur. 44, 13. IV, 61, 9. 2, 45, 7 a. Germanos. IV, 56, 19 Batavos. 2, 1, 2 initio a. Parthos orto. 3, 1 Dahas. 3, 40, 3. 43, 1 Aeduos. 6, 35, 1 Sarmatas. 12, 32, 6 Brigantas. 38, 9 Siluras. 15, 31, 1 Medos. (Non solum ad annales, sed ad Tac. scripta omnia excepto G 38, 9 pertinet, quod Woelflin Philol. 25, 116 animadvertit.) — II, 82, 3 a. Antiochenses aurum signatur. D 25, 14. 4, 38, 18 a. nos i. e. in Italia, Romae. V, 4, 3 profana illic (i. e. apud Iudaeos) omnia quae apud nos sacra; rursum concessa a. illos, quae nobis incesta. D 40, 18 a. quos = in q. civitate i. e. Athenis. G 2, 9. 5, 11. 13, 5. 16, 7. 44, 11 est a. illos et opibus honos. 3, 1 fuisse a. eos et Herculem memorant. 22, 2 lavantur saepius calida, ut a. quos plurimum hiems occupat. 2, 60, 6 Herculem indigenae ortum a. se .. perhibent. 3, 61, 3 esse a. se Cencreum amnem i. e. in finibus. — 3, 62, 11 Persicam a. se Dianam, delubrum rege Cyro dicatum i. e. in sua urbe. 14, 17, 6 validiore Pompeianorum plebe, a. quos spectaculum edebatur. — 14, 39, 7 hostibus inrisu fuit, a. quos flagrante etiam tum libertate nondum cognita libertinorum potentia erat. 15, 31, 7 non inerat notitia nostri, a. quos vis imperii valet, inania tramittuntur i. e. in q. civitate. e) I, 74, 9 legati a. Vitellium remansere. V, 10, 11 simul manere a. exercitus Titum .. utile videbatur i. e. imperium retinere. — I, 12, 15 amicorum cupiditates ipsa Galbae facilitas intendebat, cum a. infirmum et credulum minore metu .. peccaretur. — De compluribus usurpatur simili ratione atque 'in' et 'inter' II, 32, 13 Germani, quod genus militum a. hostis atrocissimum sit. A 20, 6 nihil a. hostis quietum pati. G 13, 15 nec solum in sua gente cuique, sed a. finitimas quoque civitates id nomen est. 25, 11 a. ceteros impares libertini libertatis argumentum sunt i. e. in ceteris gentibus. V, 5, 4 a. ipsos (i. e. inter Iudaeos) fides obstinata. — I, 24, 8 publicam largitionem Otho secretioribus a. singulos praemiis intendebat i. e. pr. in singulos vel inter s. distributa. I, 4, 7 finis Neronis .. varios motus animorum non modo in urbe a. patres aut populum aut urbanum militem, sed omnes legiones .. conciverat. 15, 29, 14 magnis a. cunctos animorum motibus. I, 26, 3 parata a. malos seditio, etiam a. integros dissimulatio fuit. II, 26, 10 ea ubique formido fuit a. fugientes occurrentes, in acie pro vallo. I, 58, 10 a. saevientes occidere palam .. licebat. 1, 17, 24 a. horridas gentes (sc. versantes) e contuberniis hostem aspici. 3, 26, 7 provenere dominationes multosque a. populos mansere. 13, 57, 7 salem provenire, non ut alias a. gentes eluvie maris. — 15, 1, 17 levius servitium a. Romanos deditis quam captis esse i. e. sub imperio R. — II, 68, 1 a. victores orta seditio. 3, 39, 6 dissensione. 12, 1, 1 orto a. libertos certamine. 1, 9, 19 ius a. cives, modestiam a. socios i. e. ius exerceri inter (et erga) .. socios. 52, 9 cuncta quae Germanicus indulserat, servavit etiam a. Pannonicos exercitus. 15, 16, 18 sola misericordia valebat et a. minores magis. 3, 10, 11 vera .. indice ab uno facilius discerni, odium et invidiam a.

multos valere i. e. si multi essent. III, 43, 10 quae .. aucta rumore a. varios Vitellianorum animos increbruerunt i. e. inter Vitellianos animo varie affectos. — Plerumque in initio enuntiati posita praepositio significat 'auf seiten' (semel tantum 'a' legitur 4, 25, 8) I, 79, 6 a. Romanos omnia proelio apta. II, 41, 15. III, 61, 11. IV, 29, 11 a. Germanos inconsulta ira: Romanus miles .. saxa non forte iaciebat. 34, 9 tamquam perditae a. Romanos res et suis victoria provenisset. 34, 21. 76, 1 a. Germanos diversis sententiis certabatur. 1, 65, 3. 4, 14, 6. 12, 38, 7 minus intenta a. nos militia fuit. f) significatio praepositionis 'sub' per vim tantum nominis additi infertur I, 72, 10 Tigellinus a. Galbam Titi Vini potentia defensus. 73, 7 Calvia a. Galbam Othonem Vitellium inlaesa. IV, 41, 11 Sariolemum et recens crimen urgebat, quod a. Vitellium molitus eadem foret. 2, 33, 9 aliam a. Fabricios, aliam a. Scipionis pecuniam. — D 30, 6. 34, 1. II, 69, 14. III, 51, 11. II, 22, 8 a. maiores. V, 13, 21. 1, 72, 8 a. veteres. A 1, 5. 3, 55, 20 a. priores. I, 21, 14. 16, 25, 9 a. posteros. g) non multum recedit a dativo I, 13, 12 credo et rei p. curam subsiste, frustra a. Nerone translatae, si a. Othonem relinqueretur. 20, 4 decuma parte liberalitatis a. quemque eorum relicta. 2, 70, 6 neque praemia caedis a. interfectorem mansura. cf. magis proprie 13, 8, 8 sub A) d) et 15, 6, 16 auxilia Pacto oboedirent, tertia et sexta .. legiones .. a. Corbulonem manerent. — Sic 'aliquid a. aliquid esse' pro 'alicui esse' I, 38, 5. II, 17, 2 nullo a. quemquam Othonis favore i. e. quum nullus favor in Othonem cuiquam esset. 75, 3 a. victos plus querimoniarum quam virium. III, 1, 10 minorem esse a. victos animum. 10, 12 id ipsum a. infensos incitamentum erat. 41, 11 (pudor et ducis reverentia), haud diuturna vincula a. pavidos periculorum. 1, 55, 14 quae a. concordēs vincula caritatis, incitamenta irarum a. infensos erant. 3, 69, 17 quanto rarior a. Tiberium popularitas. 4, 14, 13 Oscum ludicrum, levisimae a. vulgum oblectationis. 6, 46, 4 ea a. avum (i. e. avo) odii causa. 5, 2, 10 (acerbae facetiae), quarum a. praepotentes in longum memoria est. 11, 26, 14 (infamia), cuius a. prodigos novissima voluptas est. IV, 76, 11 pecuniam ac dona, quis solis corrumpantur, maiora a. Romanos (sc. esse). 6, 22, 6 creberrime tristitia in bonos, laeta a. deteriores esse. 43, 13 pueritiam Tiridatis increpat, neque penes Arsciden imperium, sed inane nomen a. inbellem externa mollitia, vim in Abdagaesis domo. 12, 35, 14 a. quos (Britanni) nulla loricarum galearumve tegmina i. e. quibus .. erant vel qui non habebant. h) de scriptore = in eius scriptis D 9, 6 cui bono est, si a. te Agamemnon .. diserte loquitur i. e. in tragoediis tuis. II, 37, 1 invenio a. quosdam auctores. 1, 81, 3 diversa non modo a. auctores, sed in ipsius orationibus reperiuntur. 2, 88, 1 reperio a. scriptores senatoresque eorumdem temporum. 3, 3, 4 non a. auctores rerum, non diurna actorum scriptura reperio. 4, 35, 9. i) alqd. apud atqm. ita fieri dicitur, ut 'apud' sensu non multum a praepositione 'ab' recedat. A 21, 11

idque a. imperitos humanitas vocabatur: proprie i. q. in circulis imperitorum, in sermonibus imp. 22, 15 a. quosdam acerbius in conviciis narrabatur. 18, 9 praesumpta a. militem illius anni quies. G 8, 9 Veleda, diu a. plerosque (sc. Germanorum) numinis loco habita. II, 91, 1 a. civitatem . . funesti omnis loco acceptum est. IV, 26, 6. III, 55, 12 a. sapientes cassa habebantur. 1, 9, 8 a. prudentes vita eius varie extollebatur arguebaturve. 4, 68, 5 a. bonos laudatus et gravis iniquis. G 11, 3. II, 26, 16. 37, 9. 45, 7 nec a. duces Vitellianos dubitatum quo minus pacem concederent. 99, 14 rata a. Vespasianum fore pacta transitionis i. e. a V. probata. V, 15, 14. 2, 88, 15. 3, 19, 5. 4, 72, 8. 12, 40, 4 aucta est a. hostes eius rei fama. In 6, 50, 16 'cuncta conloquiis inter praesentes, nuntiis a. legatos et exercitus festinabantur' insignis breviloquentia. Ad hunc usum ex ceteris exemplis nonnulla referri possunt cf. c. g. II, 82, 3 s. B d. k) *animus personae, sententia intelligitur* D 12, 21 concedes, Aper, non minorem honorem Homero quam Demostheni a. posteros. II, 50, 5 (Otho) tantundem a. posteros meruit bonae famae quantum malae. V, 17, 13 illum diem aut gloriosissimum inter maiores aut ignominiosum a. posteros fore. 1, 32, 10 caede C. Caesaris memoriam a. posteros adeptus. 6, 32, 19 (Vitellius) exemplar a. posteros adulatorii dedecoris habetur. 12, 28, 8 triumphalis honos, modica pars famae eius a. posteros, in quis carminum gloria praececlit. D 12, 15 nec ullis aut gloria maior aut augustior honor, primum a. deos . . deinde a. illos dis genitos sacrosque reges. G 20, 9. III, 43, 6. G 10, 16 nec ulli auspicio maior fides, non solum a. plebem, *sed a. proceres, a. sacerdotes. II, 33, 17 Otho, cui uni a. militem fides i. e. cui uni miles fidem habebat. 1, 7, 21 in cuius manu tot legiones . . mirus a. popululum favor. 14, 26, 9 durante a. quosdam favore Arsacidarum. — D 27, 3 quod a. me in confesso est. 3, 52, 12 Tiberius saepe a. se pensitato. I, 21, 8 noensisse id sibi a. senem principem, magis nociturum a. iuvenem. II, 10, 13 a. alios nihil aequae reo proderat quam nimia potentia accusatoris. 15, 20, 9 leges egregias . . a. bonos ex delictis aliorum gigni. — D 7, 13 illustris a. alqm. I, 29, 17 quod aequae a. bonos miserum est. 52, 8 ut Vitellius a. seeros humilis, ita . . i. e. eorum iudicio. II, 76, 22 satis clarus est a. timentem quisquis timetur. 77, 5 (iuvenis) a. Germanicos exercitus clarus cf. 11, 16, 13 iam a. proximos, iam longius clarescere. 2, 44, 9 Maroboduum regis nomen invisum a. populares, Arminium pro libertate bellantem favor habebat cf. Gref p. 35. D 13, 5. 36, 19 et 20. I, 5, 6. 6, 18, 6 gratia a. alqm. D 5, 4 gratia praevalere a. alqm. 2, 76, 9 (centuriones), a. quos recens imperatoris sui memoria et penitus infixus in Caesares amor praevaleret. 12, 64, 17 certamen accerrimum, amita potius an mater a. Neronem praevaleret. 4, 20, 12 aequabili auctoritate et gratia a. Tiberium vigit. 12, 25, 5 a. Augustum . . viginis privignus. *15, 36, 14. 6, 31, 15 non despectum id a. barbaros utroque potentiam habet. 11, 20, 4

contemptio ex barbaris, ludibrium a. socios. — I, 64, 19. 6, 37, 16 Valens nullo a. Vitellium honore fuit. 1, 24, 8. 60, 3 Inguimerus, vetere a. Romanos auctoritate. II, 30, 6 inprospera Valentis fama a. exercitum Caecinae erat. 4, 64, 7 fama a. popululum. 1, 33, 6 Drusi magna a. popululum R. memoria. 11, 19, 11 Corbulo semina rebellionis praebebat, ut laeta a. plerosque, ita a. quosdam sinistra fama. 15, 48, 6 (Piso) claro a. vulgum rumore erat. 3, 76, 4 testamentum eius multo a. vulgum rumore fuit. — II, 95, 4 laetum foedissimo cuique a. bonos invidiae fuit. IV, 18, 25 ne interfectus invidiam a. populares, vel . . semina discordiae praeberet. 11, 1 discordia inter patres, ira a. victos, nulla in victoribus auctoritas. 1, 74, 7 potentiam a. unum, odium a. omnis adeptus. 2, 43, 24 Germanico alienatio patrum amorem a. ceteros auxerat. 11, 10, 16 si perinde amorem inter populares quam metum a. hostes quaesivisset. I, 10, 9 (Mucianus) a. subiectos, a. proximos, a. collegas variis inlecebris potens cf. 1, 69, 14. II, 99, 16 impar a. Vitellium gratiam viresque a. novum principem pararet. 1, 57, 3 validiore a. eos Arminio cf. 13, 22, 6 validiore a. libidines principis Paride (4, 12, 17. 14, 51, 16 in animo principis validus cf. 51, 18 apud Neronem). IV, 73, 3 quoniam a. vos verba plurimum valent cf. III, 36, 10 plus a. socordem animum laetitia quam cura valuit. D 31, 22 sunt a. quos adstrictum . . dicendi genus plus fidei meretur. II, 101, 5 invidia, ne ab aliis a. Vitellium antirentur (15, 50, 15 in animo principis antibat). D) *additur verbis dicendi, declarandi sim.* (semel tantum 'ad' legitur III, 24, 9). D 5, 13 ipsum solum a. te coarguam. 5, 30 propugnare et incessere vel in iudicio sive in senatu sive a. principem. 7, 6 *a. *patres reum prospere defendere aut a. centumviros causam aliquam feliciter orare aut a. principem ipsos illos libertos . . tueri et defendere. cf. com. crit. V, 26, 5 se defendere a. alqm. 13, 8, 8 legatis Armeniorum causam gentis a. Neronem orantibus. D 19, 23 exquisitis eloquentiae itineribus opus est. . . utique a. eos indices, qui . . 23, 11 a. iudicem fabulari. 4, 34, 22. D 31, 17 dicere a. alqm. (quinquies). cf. 31, 24. 38, 15 liber a. centumviros dictus. 38, 9 omnia in foro, omnia legibus, omnia a. praetores gererentur; a. quos quanto maiora negotia olim exerceri solita sint. . . A 29, 16 loqui. 41, 1 accusare a. alqm. G 12, 1 a. concilium accusare. IV, 64, 2 missis legatis mandata a. concilium Agrippinensium edi iubent. I, 18, 6 a. frequentem militum contionem . . pronuntiat. II, 63, 6 id ei . . a. Flavium . . obiecit. 90, 1 tamquam a. alterius civitatis senatum popululumque . . orationem de semet ipso prompsit. 12, 25, 9 habita a. senatum oratione. IV, 58, 1. 11, 35, 7 a. alqm. verba facere. II, 96, 7 a. milites disseruit. 1, 6, 3. 2, 63, 9 a. senatum. 43, 2 a. patres. 12, 21, 3 a. Caesarem disserere. 1, 22, 3 Vibulenus . . a. turbatos . . 'vos quidem' inquit. 41, 15 is . . a. circumfusos ita coepit. 6, 8, 3 ad hunc modum a. senatum ordiendum. 3, 46, 1 non diu haec nec a. laetos. 12, 22, 6 multa . . a. senatum prae-fatus. 2, 52, 24. 13, 8, 1 alqd. a. senatum. 4,

2, 12 socium laborum non modo in sermonibus, sed a. patres et populum celebrare. 2, 71, 12. 3, 31, 10 a. senatum. 5, 5, 2 a. patres queri. 3, 16, 10 a. senatum *conquestus. 51, 4 id . . a. senatum inculpavit. 2, 84, 4 iactare a. patres. 15, 23, 19. 67, 20 saevitiam a. Neronem iactavit. II, 85, 9 posse imputari Vespasiano quae a. Vitellium excusanda erant. 12, 62, 2 magnitudinem onerum a. senatum deprecari. 1, 6, 14 rationem facti reddendam a. senatum respondit. 25, 11. 77, 5 agere a. patres. 6, 12, 9 a. infrequentem senatum. 10, 4 haec a. senatum (sc. acta sunt. Aliter Walther, Rup.). 2, 31, 9 accusatio a. patres . . peracta. 34, 20 causa, quae a. senatum tractabatur. 4, 6, 5 publica negotia . . a. patres tractabantur. 15, 7. 64, 6. 15, 22, 4 agere a. senatum alicui grates. 3, 12, 28 in curia potius quam in foro, a. senatum quam a. indices de morte eius acquiritur. 14, 40, 12 quod a. patres convictum. 1, 58, 8 Arminium a. Varum, qui tum exercitui praesidebat, reum feci. 3, 10, 1. 13, 44, 22 postulare alqm. a. consules. 3, 16, 4 (libellum) promere a. patres principemque arguere. 4, 12, 14 a. Caesarem arguere. 14, 41, 4 reos arguere a. praefectum urbis. 3, 28, 15. 12, 60, 5 a. equestres . . lege agi iusserat. 1, 81, 8 eos tantum a. se professos (sc. nomina) disseruit. 2, 85, 4 Vistilia . . licentiam stupri a. aediles vulgaverat. 4, 7, 12 neque raro neque a. paucos talia iaciebat. 11, 23, 5 studiis diversis a. principem certabatur adseverantium . . 13, 46, 2 laudare formam . . uxoris a. principem. 14, 62, 17 plura . . fingit fateturque a. amicos. — I, 15, 2 a. pontifices adoptare. II, 79, 5 quamvis Iudaeicus exercitus . . a. ipsum (i. e. ipso praesente, ipsi) iurasset. IV, 37, 10 a. quem resumpto sacramento. 1, 7, 6 consules primi in verba Tiberii Caesaris iravere apudque eos Seius Strabo et C. Turranus. IV, 65, 16 arbitrum habebimus Civilem et Veledam, a. quos pacta sancientur. — D 41, 15 quid enim opus est longis in senatu sententiis, . . ? quid multis a. populum contionibus . . ? I, 19, 1. III, 6, 4 secretis a. Neronem sermonibus. IV, 52, 1 multo a. patrem sermone orasse ferunt. 41, 9 crebris a. Neronem delationibus famosos. V, 16, 6 exhortatio ducum non more contionis a. universos, sed ut quosque suorum advehebantur. 15, 73, 2 edictum a. populum. — De 'apud alicuius aures' pro simplici 'apud alqm.' cf. aures.

aqua. 13, 57 ex contrariis inter se elementis, igne atque aquis concreta (saem). — II, 49 gelida aqua. 13, 16 frigida in aqua adfunditur venenum. 15, 45 profuente aqua vitam tolerat. 64 stagnum calidae aquae introiit. 69 calida aqua. V, 6 sueti aquis volucres i. e. aves aquatiles. II, 39 penuria aquae fatigari. 14, 24 penuria aquae. IV, 26 aquarum penuria. V, 3 nihil aequae quam inopia aquae fatigabat. *de exulibus* 3, 23 aqua atque igni. 50 aqua et igni arceri. 3, 38 aqua et igni. 4, 21. 6, 18. 30 igni atque aqua. 3, 68. 12, 42 aqua atque igni interdicti. 16, 12 aqua atque igni prohiberi. — IV, 53 virgines Vestales . . aqua e fontibus amnibusque hausta perluere. 2, 54 hausta fontis arcani aqua. 15, 44 unde (e mari) hausta aqua templum deae

respersum est. — 13, 57 neque exstingui poterant (ignes), non si imbres caderent, non fluvialibus aquis aut quo alio humore. — De inundatione I, 86 corrupta stagnantibus aquis insularum fundamenta. 12, 57 vis aquarum prorumpens proxima trahit. — 1, 64 quantum aquarum circum surgentibus ingis oritur. 4, 30 ege nam aquae utramque insulam. 15, 3 quia ege nam aquarum regio est castella fontibus inposita. 42 neque enim aliud unidum gignendis aquis occurrit quam Pomptinae paludes. V, 3 Moyses largas aquarum venas aperit. 12 fons perennis aquae. 1, 75 ductus aquarum. 11, 13 fontes aquarum Simbruinis collibus deductos urbi intulit. 12, 57 apertum aquarum iter. 15, 43 aqua privatorum licentia intercepta. 14, 22 fontem aquae Marciae ad urbem deductae. — i. q. *heilquellen* I, 67 amoeno salubrium aquarum usu. 72 apud Sinuessanas aquas. 12, 66 refovendis viribus mollitia caeli et salubritate aquarum Sinuessam pergit.

aquila. a) *propr.* I, 62 aquila leni meatu . . praevolavit. 2, 17 pulcherrimum augurium octo aquilae. b) *trsl.* α) III, 71 sustinentes fastigium aquilae veteri ligno traxerunt flammam (Capitolii) cf. Her. β) *legionum* I, 44. 61. II, 43 stratis principiis aquilam abstulere. 44 rapta legionis aquila. 89 (bis). III, 22. IV, 77 prope circumventus aquilas. 1, 60. 61. 65. 2, 25. 13, 38. 15, 17 convertere aquilas. — II, 29 circumdatum aquilis signisque tribunal. III, 21. 31. 50. 52 acceri aquilas signaque et quidquid Veronae militum foret. 60 donec aquilae signaque legionum adseverantur. V, 16 nova signa novamque aquilam dicaturos. 1, 18 una tres aquilas et signa cohortium locant. 37. 39 signa et aquilam amplexus religione sese tutabatur. 61. 15, 11. 29 agmina legionum stetero fulgentibus aquilis signisque et simulacris deum in modum templi. — 'Signa et aquilae' saepe pro legionibus cf. Ruperti ad II, 29. III, 52.

aquilifer. I, 56 a. quartae legionis Vitellio nuntiat. IV, 25 epistulas aquiliferis legionum tradere cf. Her. 1, 39. 48 aquiliferi signiferique.

aquilo. 1, 70 impulsu aquilonis, simul sidere aequinoctii . . rapi agique agmen. cf. Draeg. 2, 54 illum . . obvii aquilones depulere.

ara. G 3 aram Ulixi consecratam. II, 3 sanguinem arae obfundere vetitum (Paphiae Veneris). 78 nec simulacrum deo aut templum . . ara tantum et reverentia (montis dei que Carmeli). 95 quod extractis in campo Martio aris inferias Neroni fecisset. III, 74 modicum Sacellum Iovi Conservatori aramque posuit casus suos in marmore expressam (Domitianus). 84 domos arasque cruore foedare. 1, 14 aram adoptionis. 39 legati apud aram Ubiorum Germanicum adeunt. 57. 3, 18 a. ultionis. 4, 74 a. elementiae, a. amicitiae. 1, 61 barbarae arae, apud quas tribunos mactaverant (Germani). — 1, 79 qui sacra et lucos et aras patriis amnibus dicaverint. 2, 7 aram Druso sitam. 3, 2 victimas atque aras dis manibus statuentes. 57 effigies principum, aras deum, templa et arcus aliaque solita censuere. 6, 28 Solis ara. 12, 24 Herculis magnam aram. 15, 41 magna a. fanumque, quae praesenti Hereuli Arcas Evander sacraverat. 12,

24 ad aram Consi. 14, 3 additurum principem defunctae templum et aras. 30 cruore captivo adolere aras. 15, 30 structam ante augurale aram subdita face accendi. 3, 61 Liberum patrem . . supplicibus Amazonum, quae aram insiderant, ignovisse. 16, 31 altaria et aram complexa. [In 11, 23 Capitolio et arce Romana, M ara. Acidal. arce.]

aratum. 12, 54 aratro subditur (taurus).

arbiter. a) 13, 21 Burrus iis mandatis Seneca coram fugebatur; aderant et ex libertis arbitri sermonis. 16, 11 mortem sine arbitro permittens i. e. liberum mortis arbitrium cf. 11, 3. 15, 17 Armenii sine arbitro relictii cf. Nipp. b) D 5 quatenus arbitrum litis huius inveni. IV, 65 arbitrum habebimus Civilem et Veledam, apud quos pacta sancientur. c) 1, 26 an praemia sub dominis, poenas sine arbitro esse? 2, 73 si solus arbiter rerum, si iure et nomine regio fuisset. 4, 41 sua in manu aditus literarumque magna ex parte se arbitrum fore. 15, 24 di quamvis potentium populorum arbitri. 16, 18 elegantiae arbiter (sc. Petronius).

arbitratus. D 42 fiet . . arbitrato tuo.

arbitrium. a) 4, 43 Milesios, permissio publice arbitrio, . . decrevisse. 13, 9 hinc ortum . . iurgium ne diutius externis spectaculo esset, arbitrium rei obsidibus legatisque permissum i. e. schiedsrichterliche entscheidung. b) in universum G 11 quorum penes plebem a. est. 13, 56 id dis . . placitum, ut a. penes Romanos maneret, quid darent quid adimerent, neque alios iudices quam se ipsos paterentur. III, 49 nec miles in arbitrio ducum, sed duces militari violentia trahebantur. IV, 9 Helvidius arbitrio senatus agendum censuit. 13, 5 multa a. senatus constituta sunt. 14, 28 comitia praetorum arbitrio senatus haberi solita. 1, 26 arbitrium senatus et patris obtendere. 15 potissima arbitrio principis fiebant. 3, 71 ut pontificis maximi arbitrio plus quam binoctium abesset. — IV, 21 perfuga Batavus arbitrium rerum R. ne ageret. 13, 14 rebus a Claudio impositus, velut a. regni agebat cf. Nipp. 12, 60 C. Oppius et Cornelius Balbus primi Caesaris opibus potuere condiciones pacis et arbitria belli tractare. 6, 51 rei R. arbitrium tribus ferme et viginti annis obtinuit i. e. imperium. — I, 12 imperatorem alium flagitare et populo R. arbitrium eligendi permittere i. e. freie wahl. 11, 13 liberum mortis a. ei permisit. 15, 60 necem Plautii . . Nero adiungit, adeo propere, ut non illud breve mortis a. permetteret. 16, 33 datur mortis a. — I, 46 omnia arbitrio militum acta i. q. willkühr. IV, 2 nec cunctatus est Vitellius seque et cohortes arbitrio victoris permittere. 62 omnia in arbitrio eorum, quos vitae necisque dominos fecissent. 13, 44 salutem arbitrio eius permittens.

arbitror. a) seq. acc. c. inf. D 5 cui parti minime contra dicturum Maternum meum arbitror. 11 magis arbitror carminum quam orationum gloria partum (nomen). 25 Asinium et ipsum Ciceronem credo solitos . . vitiis adfici: solum inter hos arbitror Brutum . . detexisse. A 2 illo igne vocem populi R. . . aboleri arbitrabantur. 12 artem abesse legentibus arbitrantur. G 4 eorum opinioni accedo qui

Germaniae populos nullis conubiis infectos propriam et . . gentem exitisse arbitrantur. 40 eam (Nerthum) intervenire rebus hominum . . arbitrantur. I, 34 multi arbitrabantur compositum auctumque rumorem. 66 ut ne legati quidem . . restingui posse iracundiam exercitus arbitrantur. V, 5 Liberum patrem coli . . quidam arbitrati sunt. b) c. acc. D 32 hanc primam et praecipuam causam arbitror, cur . . A 1 suam ipsi vitam narrare fiduciam potius morum quam adrogantiam arbitrati sunt. 9 vincere ingloriorum et atteri sordidum arbitrabatur. G 6 cedere loco consilii quam formidinis arbitrantur. 9 nec cohibere parietibus deos neque in ullam humani oris speciem adsimulare ex magnitudine caelestium arbitrantur. G 18 hoc maximum vinculum, haec arcana sacra, hos coniungales deos arbitrantur. V, 5 quidam sanctiorem . . hunc nexum sanguinis arbitrantur. II, 52 quod infensum Othoni senatum arbitrabantur. IV, 61 plerasque feminarum fatidicas et augescente superstitione arbitrantur deas. — G 46 sed beatius arbitrantur quam ingemere agris. D 11 fore enim arbitrabar, ut . . detrectaret poetas . . 15, 34 plerique ut arbitrabantur.

arbor. II, 42 per locos arboribus ac vineis impeditos. 70 protritris arboribus ac frugibus. G 12 proditores arboribus suspendunt. — G 5 terra frugiferarum arborum inpatiens. 10 virgam frugiferae arbori decisam. 45 sucum arborum esse intellegas. II, 78 cupressus arbor conspicua altitudine procciderat. V, 6 balsamum modica arbor. 1, 61. 2, 14. 16 trunci arborum. 17 in summa arborum nisi. 17 alios prorutae a. adfixere. 11, 31 Valentem in praealtam a. conisum. 13, 57 arborum struem. 58 Ruminalis a. in comitio. — 11, 3 ne opacitas arborum vapore ignis minueretur.

arburstum. II, 41 adspectus armorum densis arbustis prohibebatur. III, 21 tertia densis a. intersaepta (legio). 23 tela arbustis . . inlisa. 16, 13 turbine ventorum, qui villas arbusta fruges passim disiecit.

arcanus. G 18 a. sacra cf. arbitror b. 40 arcanus hinc terror sanctaque ignorantia. 2, 54 hausta fontis arcana aqua. 12, 47 id foedus arcanum habetur, quasi mutuo cruore sacratum. — *subst.* **arcanum** I, 4 evulgato imperii arcana, posse principem alibi quam Romae fieri cf. Her. 2, 36 arcana imperii tentari. 59 inter alia dominationis arcana seposuit Aegyptum. 1, 6 ne arcana domus, ne consilia amicorum, ministeria militum vulgarentur. — V, 9 volgatum nulla intus deum effigie vacuum sedem et inania arcana. 6, 21 ne index arcana existeret. D 2 ut fabulas eorum et disputationes et arcana semotae dictionis penitus exciperem cf. Andresen.

arceo. a) G 28 Ubi super Rheni ripam collocati, ut arcerent, non ut custodirentur i. e. ut propugnaculo essent. 3, 42 volgus obaeratorum . . arma cepit; petebantque saltus . . cum legiones utroque ab exercitu, quas . . adversis itineribus obiecerant, arcuerunt. — D 22 tecto tegi quod imbrem ac ventum arceat. III, 56 arcuere eos intimi amicorum. IV, 15 nec providerant impetum hostium nec, si providissent, satis virum ad arcendum erat. 64 caelum . .

clauserant Romani, ut conloquia congressusque nostros arcerent. V, 14 neuter ducum cunctator, sed arcebat latitudo camporum suoque ingenio umentium. I, 39 ni Calpurnius vim extremam arcisset. 44 gaudebat caedibus miles . . nec Caesar arcebat. 56 Romanos pontem coeptantis arcebant. 4, 41 adsiduos in domum coetus arciendo. 6, 19 quantum saevitia glisceret, miseratio arcebatur. 33 qui Parthis adventabant, facile arcebantur. 11, 24 victos pro alienigenis arcebant. 12, 40 Didius arcere hostem satis habebat. 41 nisi pravitas . . arceatur, eruptura in publicam perniciem. 13, 5 quod (velum) visum arceret, auditus non adimeret. 15, 21 quae si arceantur, aequabilis . . provinciae regentur. 16, 10 (alimenta) nisi quae mortem arcerent. — *seq. inf.* 3, 72 nec Augustus arcebat Taurum . . hostiles exuvias ornatum ad urbis . . conferre. — *add. abl.* II, 17 quo successu miles non iam flumine aut ripis arcebatur. III, 38 quem tot provinciae virtute ac fide, tantum terrarum ac maris immensis spatiis arceat. 82 subeuntes saxis pilisque arcebant. IV, 74 exercitus, quibus Germani Britannique arceantur. 4, 67 obiectu montis quo saeva ventorum arceantur. 15, 10 pedites Tauri iugo imposuit, quo transitum reges arcerent cf. infra IV, 19. *b) addito loco a) adv.* D 22 quaedam vero procul arceantur ut iam oblitterata. 2, 48 ignotos et alios infensos . . procul arcebat i. e. eorum voluntatem non admittebat. *β) abl.* D 17 Caesarem arcere litoribus. G 21 quemcunque mortalium arcere tecto nefas habetur. II, 12 is concita gente arcere provinciae finibus Othonianos intendit. IV, 19 ut arceret transitu Batavos. 26 stationes, quae Germanos vado arcerent. 65 arcebantur adspectu (Veledae). 82 arceri templo cunctos iubet. V, 8 limine praeter sacerdotes arcebantur, 2, 80 se provincia . . arceri non a legionibus, sed a Sentio. 15, 55 cum foribus arceretur. 60 cur Pisonem aditu arceret. — 15, 31 ne complexu provincias obtinentium arceretur. 13, 13 Agrippina non his (donis) instrui cultos suos, sed ceteris (thesauris imperatoris) arceri proclamat. — 4, 31 (Suillius) cum Italia arceretur. 16, 35 generum suum Italia tantum arceri cognoverat. 3, 23. 50 aqua atque (et) igni. *γ) c. praep. a* A 4 arcebat eum ab inlecebris peccantium.

arcesso. *a)* A 35 arcessendas plerique legiones admonebant. I, 14 Pisonem arcessi iubet [I. Fr. Gronov; M accersiri]. III, 71 arcessere tormenta longum videbatur. — I, 38 accessivus ab exilio sui simillimum [Halm; M, Nipp. accersit]. 31 milites e Libertatis atrio arcesserent [M, Nipp. accerserent]. 12, 10 se nepotem Phraatis accersere adversus dominationem . . intolendam [M accedere]. *b) in iudicium vocare* 2, 50 Varillam . . maiestatis delator arcessebat. 4, 29 cum primores . . accerserentur [Lipsius arcerentur]. cf. arcesso.

architectus. *propr.* I, 27 libertus nuntiat expectari eum ab architecto et redemptoribus.

arcus. *a)* 2, 41 arcus propter aedem Saturni dicantur. 64 structi et arcus circum latera templi Martis Ultoris. 83. 3, 57. 13, 41. 15, 18 tropaea de Parthis arcusque medio Capitolini montis sistebantur. *b)* 6, 35 Sarmatae omisso arcu,

contis gladiisque ruunt. 43 alimenta arcu expediens. *c)* 15, 57 vinclo fasciae . . ad arcum sellae restricto. [Falso M IV, 29 tendere arcus].

ardeo. *a) propr.* III, 72 arserat et ante Capitolium. IV, 23 adactae tormentis ardentis hastae. V, 7 campos fulminum iactu arsisse. 13, 57 ardens arborum strues. 15, 50 ardente domo. — 12, 64 signa ac tentoria militum igni caelesti arsere. 15, 7 pila militum arsere. *b) trsl.* I, 43 nominatum in caedem eius ardentis Florus et Murcus. IV, 43 ardentibus patrum animis. II, 66 proelium atrox arsisset, ni . . [recte M, Nipp.; Halm, Her. exarsisset.] 12, 54 arsisset bello provincia, ni . . — 1, 73 . . ut quibus initis gravissimum exitium (i. e. delationes) inrepperit, dein repressum sit, postremo arserit cunctaque corripuerit, noscatur. 4, 40 inimicitias longe acrius arsuras.

ardesco. *a) propr.* 4, 67 antequam Vesuvius mons ardescens faciem loci verteret. 15, 43 patulam latitudinem et nulla umbra defensam graviore aestu ardescere. — 15, 54 pugionem vetustate obtusum asperari saxo et in mucronem ardescere iussit. *b) trsl.* V, 18 ardescente pugna. 1, 32 pariter ardescere, pariter silere (milites). 3, 54 aeger et flagrans animus haud levioribus remediis restinguendus est quam libidinibus ardescit. 16, 29 cum per haec atque talia Marcellus, ut erat torvus ac minax, voce vultu oculis ardesceret. — 3, 17 in quam (matrem) optimi cuiusque secreti questus magis ardescerant. 11, 25 ut ardesceret in nuptias incestas.

ardor. *a) propr.* V, 6 tantus inter ardores opacus fidusque nivibus (Libanus) i. e. heisses klima. *b) trsl.* D 40 quantum ardorem ingenii, quas oratoribus faces admovebant! De oratione vehementi et concitata 24 adgnosctisne vim et ardorem Apri nostri? 2 (utrosque) adsectabar mira studiorum cupiditate et quodam ardore iuvenili. A 37 iuvenili ardore et ferocia equi hostibus inlatus. I, 36 haud dubiae in castris omnium mentes tantusque ardor, ut . . II, 79 quamvis exercitus irasset eo ardore, ut . . III, 17 eo postremo ardoris proventus est (Antonius), ut fugientem hasta transverberaret. 14, 2 ardore retinendae Agrippinam potentiae eo usque propectam, ut . . — II, 99 non vigor corporibus, non ardor animis (proficiscentis exercitus). A 8 temperavit Agricola vim suam ardoremque compescuit. 35 a. eminebat. I, 52. II, 46 non expectavit militum ardor vocem imperatoris. I, 49 sequitur ardorem militum Caesar. 2, 15 orationem ducis secutus ardor militum. I, 62 ardor et vis militum ultro ducis munia implebat. III, 70 culpam in militem conferens, cuius nimio ardori inparem esse modestiam suam. I, 57. 12, 35 ardorem exercitus intendere. 13, 39 tantus ardor certantis exercitus fuit, ut . . 14, 36 is ardor verba ducis sequebatur, ut . . II, 23 pugnandi ardor. 42 omisso pugnae ardore. 76 si quid ardoris ac ferociae miles habuit.

arduus. *a) adiect. a) propr.* III, 30 ardua urbis moenia. V, 11 Hierosolyma . . urbem arduam situ. 2, 80 colle arduo et derupto. 12, 33 hinc montibus arduis et si qua clementer accedi poterant. — G 27 monumentorum arduum et operosum honorem ut gravem defunctis aspernantur. *β) trsl.* Her. ad II, 76. A 18 nihil ar-

duum aut invictum credere. 19 domum suam coercuit, quod plerisque haud minus arduum est quam provinciam regere. I, 85 arduus rerum omnium modus (das masshalten in). II, 4 obpugnatione Hierosolymorum reliqua, *duro* magis et arduo opere ob ingenium montis et pervicaciam superstitionis. V, 20 obpugnationem legionis arduum rati. 1, 11 se didicisse quam arduum . . regendi cuncta onus. 4, 46 bellum impeditum arduum cruentum minitabantur. II, 58 neque arduum fuit, magna per provincias Germanici exercitus fama. 76 aestimare debent an quod inchoaturi . . *promptum* (i. e. facile) effectum aut certe non arduum sit. 82 nihil arduum fatis. III, 26 incipere obpugnationem fesso . . exercitu arduum et . . anceps. 2, 20 quod arduum, sibi, cetera legatis permisit i. e. difficillima. 4, 4 quamquam arduum sit eodem loci potentiam et concordiam esse. 72 id aliis quoque nationibus arduum apud Germanos *difficilius* tolerabatur. 12, 17 tantam multitudinem custodia cingere arduum. 3 sed nihil arduum videbatur in animo principis. 14, 3 ministros temptare arduum videbatur. 31 nec arduum videbatur excindere coloniam. 15, 59 multa experiendo confieri, quae seignibus ardua videantur. *b) subst. a) propr.* IV, 70 ardua Alpium praesidiis claudere. 11, 9 ad excindenda castellorum ardua. 2, 47 sedisse immensos montes, visa in arduo (in steiler Lage) quae plana fuerint [non recte coni. Heinsius, rec. Nipp. enisa in arduum]. *β) trsl.* 4, 7 primas dominandi spes in arduo i. e. difficiles et periculosas esse, non recte Draeg. vereinzelt, isolirt. 12, 15 nec fuit in arduo societas potentiam R. adversus rebellem Mithridaten ostentantibus.

area. *a) locus in quo aedificium extruitur* IV, 53, 11 lustrata suovetaurilibus area (de Capitolio). *b) locus vacuus in medio aedificiorum* 15, 43, 4 cohibita aedificiorum altitudine ac patefactis areis additisque porticibus. 43, 6.

arena. *a)* 15, 3 quosdam rivos congestu harenae abdidit. V, 7 circa cuius (Beli amnis) os lectae harenae admixto nitro in vitrum excocuntur. — 2, 61 disiectas inter et vix pervias arenas instar montium eductae pyramides. *b)* II, 62 cautum severe, ne equites R. ludo et harena polluerentur. 14, 14 notos equites R. operas arenae promittere subegit. 15, 32 feminarum industrium senatorumque plures per arenam foedati sunt.

arco. de locis 15, 42 cetera abrupta aut arentia.

aresco. 13, 57 salem provenire . . eluvie maris arescente unda. 58 arbor mortuis ramalibus et arescente trunco deminuta.

argentaria. sc. fodina ex coni. Weissenbornii in 6, 19.

argenteus. G 5, 11 argentea vasa. *subst.* 5, 19 numerus argenteorum i. e. denarius argenteus.

argentum. *a)* A 12. 32 ne terreat vanus auri fulgor atque argenti. G 5 (quater). II, 82 apud Antiochenses aurum argentumque signatur. III, 58 servorum numerum et pondus argenti senatoribus indicit, sed cf. Her. silbergeschirr nach dem gewicht. IV, 53 argenti aurique stipes. 2, 60 (indictum) gentibus pondus argenti et auri.

11, 20 recluserat specus quaerendis venis argenti. 13, 10 statuas argenteo vel auro solidas. *b) α)* I, 57 insignia armorum argenteo decora. 3, 70 quod effigiem principis promiscuum ad usum argenti vertisset cf. Nipp. — 2, 33 postulavit modum argenteo, suppellectili, familiae. 33, 3, 53 familiarum numerum . . argenti et auri pondus (prohibere adgrediar)? *β)* 6, 17 signatum argentum aenario attinebatur.

argumentum. *a)* D 2 in eo tragoediae argumentum i. e. stoff. 6, 29 detulerat argumentum tragoediae a Scauro scriptae i. e. inhalt. *b)* D 19 mille argumentorum gradus. 20 cursu argumentorum. 31 singula statim a. concludens dicendi genus. — D 38 quod maius argumentum est quam quod . . 41 quod superest antiqui oratoribus fori non emendatae . . civitatis argumentum est. A 11 habitus corporum varii atque ex eo argumenta. G 3 quae neque confirmare argumentis neque refellere in animo est. 25 apud ceteros impares libertini libertatis argumentum sunt. 35 id praecipuum virtutis ac virium a. est, quod . . II, 72 deterriro quoque in argumentum fabulae adsumpto i. e. ut fidem mendacio faceret; aliter Her. III, 10 ira militum in Tarpium incubuit, nullo criminis argumento. V, 2 argumentum e. nomine petitur. 4 raptarum frugum a. panis Iudaicus nullo fermento detinetur. 14, 44 argumenta conquirere in aliqua re.

arguo. A) *a) demonstrare* III, 10 tamquam nimius pavor conscientiam argueret cf. IV, 25 s. B *b) α.* *b) demonstrare pro falso, reicere* 1, 12 ut sua confessione argueretur, unum esse rei p. corpus atque unius animo regendum. 4, 11 mihi tradendi arguendique rumoris causa fuit, ut . . B) *a) accusare in iudicio: absol.* I, 48 criminis huius reus T. Vinus arguebatur. IV, 45 vocati qui arguebantur. 13, 27 privatim expenderent causam libertorum, quotiens a patronis arguerentur. 14, 41 quod reos, ne apud praefectum urbis arguerentur, ad praetorem detulisset. — *c. genet.* 3, 33 quotiens repetundarum aliqui arguerentur. 53 qui pudenti lux arguerentur. 6, 29 male administratae provinciae aliorumque criminum arguebatur [Ernesti; M, Nipp. urgebatur]. 15, 55 ferrum, cuius argueretur, subreptum respondit. 6, 10 (feminae) *quia occupandae rei p. argui non poterant, ob lacrimas incusabantur. — *c. praep. ad* 3, 49 arguentibus ad perniciem plus fidei fuit. — *c. acc. personae* 3, 16 destinatum promere apud patres (libellum) principemque arguere. — *c. acc. rei* 1, 72 facta arguebantur, dicta inpune erant. 4, 34 verba mea arguuntur: adeo factorum innocens sum. 29 medium tempus variorum, quae medio tempore adversus principem molitus erat. — *seq. acc. c. inf.* IV, 10 a quo Baream Soranum falso testimonio circumventum arguebat. 2, 30 uni libello . . additas atroces vel occultas notas accusator arguebat. 3, 14 (accusatores) infectos manibus eius cibos arguentes. 4, 70 Caesar . . vertit in Sabinum, corruptos quosdam libertorum et petitum se arguens, ultionemque haud obscure posebat. 5, 8 illum indices arguebant . . militarem pecu-

niam rebus novis obtulisse. 11, 2 quos (milites) pecunia in omne flagitium obstrictos arguebat. 13, 21 aut existat qui cohortes in urbe temptatas, qui provinciarum fidem labefactatam, denique servos vel liberos ad scelus corruptos arguat. — *passive* 2, 50 interrogatus a consule quid de iis censeret, quae de matre eius locuta (esse Appuleia) secus argueretur, reticuit. 4, 19 conscientia belli Sacrovir diu dissimulatus, victoria per avaritiam foedata et uxor Sosia arguebantur. 6, 5 Cotta Messalinus arguitur pleraque. *b) extra iudicium* significat magis *a) accusare* 15, 56 Natalis totius conspirationis magis gnarus, simul arguendi peritior. — I, 80 miles centuriones proditionis arguit. 4, 10 occulto indicio Drusum veneni in patrem arguens. — D 5 non patiar Maternum societate plurium defendi, sed ipsum solum apud vos arguam. — IV, 25 idem ille arguebat conscientiam ducis i. e. ducem conscientiae. Latiore sensu III, 75 innocentiam iustitiamque eius non argueres i. e. anfechten, bestreiten: Her. *β) obicere* 4, 8 non sibi ignarum posse argui, quod tam recenti dolore subierit oculos senatus. 13, 18 nec defuere qui arguerent viros gravitatem adseverantes, quod domos . . . quasi praedam divisissent. 16, 27 patres arguebat, quod publica munia desererent. — III, 54 abnuenti vera esse quae adferret atque ultro corruptum arguenti. 78 nec defuere qui Antonium suspitionibus arguerent tamquam dolo cunctantem. 2, 66 quem sibi innotuit Rhescuporis arguebat. 3, 48 quem auctorem Gaio Caesari . . . discordiarum arguerat. — 6, 25 Tiberius foedissimis criminacionibus exarsit, impudicitiam arguens et Asinium Gallum adulterum, eiusque morte ad taedium vitae compulsam. 12, 57 Narcissum incusat cupidinis ac praedarum. nec ille reticet, inpotentiam muliebrem nimiasque spes eius arguens. — 3, 41 captivi adgnosendum se praebuisse arguebant. 4, 12 subnixam popularibus studiis inhiare dominationi apud Caesarem arguerent. — 4, 37 quorum rumore arguebatur in ambitionem flexisse. *γ) vituperare* IV, 19 paenitentia et argumentibus ipsis qui suaserant tamquam secururus scripsit . . . — 3, 51 laudaret Lepidum neque Agrippam argueret. 1, 40 arguere Germanicum omnes, quod non . . . pergeret. — IV, 41 patres probabant religionem, periurium arguebant. 1, 9 apud prudentes vita eius varie extollebatur arguebaturve. 76 quod in vulgus formidolosum et pater arguisse dicebatur. 3, 59 Tiberius . . . nominatim arguens insolentiam sententiae aureasque literas. 4, 33 etiam gloria ac virtus infensus habet, ut nimis ex propinquo diversa arguens. 13, 49 nisi Thrasea . . . praebuisset materiam obtractatoribus arguendae sententiae. 50 crebris populi flagitationibus inmodestiam publicanorum arguentis i. e. increpans et querens. [3, 72 M arguerat; Lips., Halm, Nipp. arcuerat. 15, 51 M, Nipp. arguere; Pluygers, Halm arguere.]

argutus. D 20 sensus aliquis arguta et brevi sententia effulsit.

aridus. D 18 Calvum quidem Ciceroni visum exsanguem et aridum [Schulting; codd. attritum]. 19 aridissimi libri.

aries. V, 4 caeso ariete velut in contumeliam

Lexicon Taciteum.

Hammonis. 6, 34 nec quisquam ariete sacrificaverit, credito vexisse Phrixum.

arma. A) *propr. a)* II, 70, 15 *agger armorum.* 2, 22, 2 congeriem a. struxit cf. 18, 6 (miles) struxit aggerem et in modum tropaeorum arma . . . imposuit. 15, 15, 10 armis et corporibus caesorum aggeratis. — A, 33, 2 iam agmina et armorum fulgores. 1, 68, 13 hosti . . . sonus tubarum, fulgor a. . . offunduntur. II, 41, 14 adspectus a. densis arbustis prohibebatur. V, 17, 13 sonus a. cf. infra s. f. II, 82, 2 a. officinae. A 36, 9 Britannorum gladii sine mucrone complexum a. et in arto pugnam non tolerabant. V, 14, 12 Germanos . . . levitas a. . . attollit. II, 89, 8 species a. 2, 21, 2 nec minor Germanis animus, sed genere pugnae et a. superabantur. 5, 10 damno a. addici. I, 57, 14 balteus phalerasque, insignia armorum argento decora. *b)* I, 40, 10 *truces armis* . . . forum inrumpunt. IV, 46, 15 aciem telis et a. truce[m]. 4, 47, 17 (cohortem) cantuum et armorum tumultu truce[m]. V, 14, 11 miles R. armis gravis. 1, 63, 19 onustum sarcinis armisque militem. — 12, 40, 17 valida et lecta armis iuventus i. e. egregie armata. *c)* G 10, 21 (captivum) cum electo popularium suorum, *patriis* quemque armis, committunt. 3, 43, 7 quadraginta milia fuere, quinta sui parte legionariis armis, ceteri cum venabulis et culttris quaeque alia venantibus tela sunt. 14, 32, 11 ducentos sine iustis a. misit. I, 88, 13 conspicua arma, insignes equos. II, 13, 3 vilia a. 99, 7 lentum et rarum agmen, fluxa a., segnes equi. V, 13, 3 visae per caelum concurrere acies, rutilantia a. G 15 magna IV, 2 infelicia a. cf. s. e et f. III, 22, 15 eadem utraque acie a. *d)* G 29, 8 (Batavi) tantum in usum proeliorum sepositi, velut *tela atque arma*, bellis reservantur. 33, 6 non armis telisque R. ceciderunt cf. supra IV, 46, 15 s. b et infra 62, 9 s. f. IV, 23, 12 gladiis et armorum incussu praecipitati. 6, 35, 8 ut conserta acie corporibus et pulsu armorum pellerentur. IV, 76, 19 adolescentulus, verba et cationes quam ferrum et a. meditans. A 30, 6 proelium atque a., quae fortibus honesta, eadem etiam ignavis tutissima sunt. — A 33, 23 (nobis) manus et a. et in his omnia. III, 20, 6 armis ac manu victoriam iuvare. 53, 14 non se nuntiis neque epistulis, sed manu et a. imperatori suo militare. G 44, 7 Suionum civitates . . . praeter viros armaque classibus valent i. e. exercitus pedestres. 15, 1, 20 non ignavia magna imperia contineri; virorum armorumque faciendum certamen. II, 22, 2 fulgentes armis virisque campi. IV, 12, 11 (Batavi) viros tantum armaque imperio ministrant. 14, 30, 1 acies, densa a. virisque, intercurantibus feminis. V, 12, 14 multitudinem et a. . . pollebat. 15, 10, 8 non fossam neque vallum sibi, sed corpora et a. in hostem data clamitans. — I, 84, 10 vobis a. et animus sit; mihi consilium . . . relinquite. 82, 5 undique a. et minae in centuriones. III, 48, 7 minis armisque supplicem tueri. — 1, 42, 10 militesne appellem, qui filium imperatoris vestri vallo et armis circumsestistis? III, 24, 13 illic signa armaque vestra sunt, et mors victis. 47, 10 signa armaque in nostrum modum, desidiam . . . Graecorum retinebant cf. 12, 16, 3 media (sc.

agminis) . . Bosporiani tutabantur nostris in armis i. e. Romano more armati. II, 89, 10 ceteri (centuriones) a. donisque fulgentes. IV, 46, 7 suis cum insignibus armisque victores constituit. 15, 16, 13 Corbulo non eam speciem insignium et armorum praetulit. — 14, 20, 18 militia et arma (oppon. caestus) cf. Nipp. ad 13, 42. e) A 18, 22 *proprius nandi usus, quo simul seque et arma et equos regunt. IV, 12, 15 a. equosque retinens integris turmis Rhenum perrumpere. A 37, 13 passim a. et corpora et laceri artus et cruenta humus. 2, 18, 3 caesi hostes decem milia passuum cadaveribus atque armis opplevire. G 15, 11 electi equi, magna a., phalerae torquesque. 46, 12 Fennis mira feritas, foeda paupertas: non a., non equi, non penates. I, 51, 8 viri, a., equi ad usum et ad decus supererant. IV, 58, 15 nobis super arma et viros et egregia castrorum munimenta frumentum et commeatum quamvis longo bello pares. V, 15, 3 praecaltis paludibus a. equi hauriebantur. 2, 23, 16 equi, iumenta, sarcinae, etiam a. praecipitantur (e navibus). 60, 18 numerus a. equorumque. 12, 37, 6 habui equos viros, a. opes: quid mirum, si haec invitatus amisi? G 18, 6 ipsa (uxor) armorum aliquid viro adfert. 27, 3 sua cuique arma, quorundam igni et equus adicitur. 30, 12 (peditem) super arma ferramentis quoque et copiis onerant. 35, 12 prompta tamen omnibus arma ac, si res poscat, exercitus. 44, 13 nec arma . . in promisco, sed clausa sub custode. 44, 17 neque nobilem . . ne libertinum quidem armis praepone rege utilitas est. 45, 10 formam aprorum gestant: id pro armis omnique tutela securum deae cultorem etiam inter hostis praestat. I, 66, 5 arma genua vestigia preusando flexere militum animos. 80, 8 visa inter temulentos a. cupidinem sui movere. II, 45, 4 ad proelium egressis munimentum fuere arma et victoria. 68, 14 pulvis procul et arma adspiciebantur. 84, 1 navium militum a. paratu strepere provinciae. IV, 35, 8 rarum apud signa militem, a. in vehiculis (esse). 1, 17, 13 hinc vestem a. tentoria . . redimi. 4, 25, 10 ab Romanis . . cuncta proelio provisae: hostibus contra omnium nesciis non a., non ordo, non consilium cf. infra IV, 18, 20 s. f. — 11, 16, 5 ipse (Italicus) . . armis equisque in patrium nostrumque morem exercitus i. e. armis tractandis et equitando. f) G 11, 16 honoratissimum adsensus genus est *armis laudare* cf. V, 17, 13 sono armorum tripudiisque . . adprobata sunt dicta. I, 66, 9 publice armis multati. D 32, 12 in aciem omnibus a. instructum . . exire. IV, 15, 23 segnem numerum a. oneraverat. — A 35, 3 statim ad a. discursum. — G 13, 2 *arma sumere* non ante cuiquam moris quam civitas suffecturum probaverit. Aliter 40, 13 non a. sumunt i. e. in die hand nehmen. cf. infra 1, 71, 7. I, 38, 13. 63, 4 raptis *derepente armis. III, 10, 6. IV, 37, 4 raptis temere a. ac statim omissis (aliter omittit IV, 70, 23 cf. B. 2. d. 1, 49, 7. 2, 19, 3 pugnam volunt, arma rapiunt. 14, 31, 10 i. q. a. raptim capere. Aliter I, 80, 15. 83, 24 a. rapere i. e. an sich reißen. III, 77, 6 sternunt inermos aut a. capientes. 80, 2 volgus urbanum a. cepit i. e. se armat. 17, 13 spoliare, capere, a. equos-

que abripere. I, 68, 8. III, 61, 8. 73, 8 abiectis armis fugam . . circumspectabant. IV, 2, 12 miles infelicia a. haud minus ira quam metu abiecit. 2, 25, 13 amittere a. III, 13, 14 sine proelio, sine vulnere victas manus et capta traderent a. ? 2, 81, 9 traditis a. maneret in castello. I, 64, 14 2, 81, 9 traditis a. maneret in castello. I, 64, 14 iussi pecuniam atque a. deferre . . insuper comiteatus praebuere. II, 67, 2 a. ad tribunos suos deferebant. 12, 31, 8 detrahare arma suspectis. II, 19, 14 provisae parataeque non a. modo sed obsequium et parendi amor. IV, 62, 9 quidam expedire arma telisque tamquam in aciem accingi. 2, 79, 3 utrumque infensi a. expedire. V, 13, 14 arma cunctis qui ferre possent. III, 58, 5 clamoribus populi arma poscentis refovebatur. 2, 10, 9 (Flavus) a. et equum poscens. Aliter I, 59, 5 cf. B. 2. d. V, 22, 11 Romani vulneribus excitati quaerunt a., ruunt per vias. I, 57, 10. II, 52, 12. 1, 71, 6 Galliae . . a. equos aurum offerentes. 71, 7 armis modo et equis ad bellum sumptis (i. e. accipere). IV, 17, 1 a. et naves, quibus indigebant, adepti. — III, 19, 13 ne vox cuiusquam audiat, quatiunt arma. 1, 35, 16 opposuerunt abeunti a., munitantes, ni regrederetur. 3, 43, 6 a. occulte fabricata iuventuti dispersit. 15, 15, 9 raptae etiam vestes, retenta a. IV, 18, 20 miles, quamquam rebus trepidis, a. ordinesque retinebat. — 15, 59, 8 nedum ille scaenicus . . arma contra ciret cf. Draeg. g) II, 41, 8 revectus in castra datum . . pugnae signum et militem in armis invenit. III, 86, 18 ut erat in a. (miles). 84, 9 noctem in a. agendam. 11, 18, 14 stationes, vigiliae, diurna nocturna que munia in a. agitabantur. — 12, 36, 9 steteret in a. (in voller rüstung) praetoriae cohortes. 3, 4, 4 sine insignibus magistratus, miles cum a. — I, 23, 11 Pyrenaeum . . aegre sub a. eniti. B) *trsl.* 1) *in universum* a) I, 38, 8 omnium militum arma nobiscum sunt. — 16, 15, 5 ingenti *vi corporis armorumque scientia metum Neroni fecerat i. e. a. tractandorum cf. I, 68, 3 ante discrimen feroces . . non arma noscere, non ordines sequi. b) D 26, 20 *de oratore* ipsis quibus utitur armis incompositus (Cassius). I, 68, 7 Raetorum iuventus, sueta armis. IV, 64, 9 viri ad a. nati. c) V, 8, 13 resumpta per a. dominatione i. e. per vim armorum. d) IV, 68, 7 Varus praetorianis praepositus *vim atque arma* retinebat i. e. vim armorum cf. 21, 7 infra s. e. A 25, 14 ad manus et a. conversi. II, 74, 1 Vespasianus bellum armaque et procul vel iuxta sitas vires circumspectabat. IV, 52, 12 bello et armis rem p. attollere. 23, 5 vis et a. satis placebant. 29, 7 misceri cuncta tenebris et armis iubet. 50, 20 discordiae . . iam per a. et acies exercebantur. 24, 9 aperta odia armaque palam depelli. 13, 48, 5 ea seditio . . ne caedem et a. polliceret, C. Cassius . . delectus. 14, 25, 4 aggeri et inrumpentium armis cessere. I, 67, 2 Helvetii, Gallica gens olim armis virisque, mox memoria nominis clara i. e. rebus in bello gestis. IV, 73, 3 populus R. virtutum armis adfirmavit. e) A 17, 10 validam . . gentem *armis subegit*. 19, 2 parum profici armis, si iniuriae sequerentur. I, 89, 11 Nero nuntius magis et rumoribus quam a. depulsus. III, 9, 10 quos a. pellere promptum erat, epistulis

increpat. II, 38, 9 victam a. libertatem. I, 15, 8. II, 47, 7 de principatu certare a. 12, 60, 10 (ius) de quo totiens seditione aut a. certatum. 2, 65, 3 ne a. disceptarent. 3, 12, 14 a. repetita provincia. 12, 20, 3 dubitavit accipere captivum pacto salutis an repetere a. rectius foret. 4, 43, 5 (ius templi) Macedonis Philippi, cum quo bellissent, a. adeptum. V, 19, 4 non ausus oppidum Batavorum a. tueri. 3, 28, 3 Pompeius, quae armis tuebatur, armis amisit. 6, 2, 17 neque sibi vitam tanti, si a. tegenda foret. 15, 2, 10 aequitate quam sanguine, causa quam a. retinere parta maioribus malueram. 1, 17, 5 principem precibus vel a. adirent. 3, 44, 9 exitisse tandem viros, qui cruentas epistulas a. cohiberent. 2, 80, 11 si iure ageretur, potiosem, si a., non invalidum. 13, 57, 3 libido cuncta armis agendi. 12, 45, 3 cetera armis exsequenda. 46, 8 ne dubia tentare armis quam incruentitas condiciones mallet cf. com. crit. — 11, 24, 18 quamquam armis polleterent. 13, 54, 20 nullos mortalium a. (54, 19 virtus) aut fide ante Germanos esse. — 13, 25, 17 si a. laesis validius ageretur, *arma inferebant*. A 13, 8 mox bella civilia et in rem p. versa principum arma. 1, 10, 10 a. quae in Antonium acceperit contra rem p. versa. 2, 44, 7 aemulatione gloriae a. in se verterant. A 16, 9 tenentibus arma plerisque. IV, 21, 7 pro quo (Vitellio) fidem et a. usque ad supremum spiritum retenturos. III, 9, 16 temeritatem victa arma tractantium ineusans i. e. a. victarum legionum vel partium. 4, 48, 16 proditores ferre a. ad suum patriaeque servitium. 3, 42, 5 aliud vulgus obaeratorum . . a. cepit. V, 9, 13 a. sumpsere, quem motum Caesaris mors diremit. 14, 61, 14 a. illa adversus principem sumpta. 2, 77, 4 quem iustus a. oppositum *quam qui legati auctoritatem . . acceperit? 12, 29, 7 Claudius a. certantibus barbaris interposuit. 54, 14 gliscente pernicie cum a. militum interieicissent, caesi milites. f) V, 1, 5 decorum se promptumque *in armis* ostendebat i. e. cum dux rem militarem tractaret. Aliter 1, 11, 16 quantum civium sociorumque in a., quot classes . . et 4, 4, 14 quae tunc Romana copia in a., qui socii reges i. e. quantus exercitus R. — 1, 67, 3 unam in a. salutem, sed ea consilio temperanda. 12, 18, 1 nullo in a. subsidio. 2) *bellum*, plerumque nostro 'waffenerhebung' respondens. a) G 37, 7 cum primum Cimbrorum audita sunt arma. I, 50, 19 erant qui Vespasianum et a. orientis augurarentur. 15, 74, 9 post a. Iulii Vindicis. — III, 72, 8 quibus armorum causis. II, 84, 7 quae . . necessitate armorum excusata etiam in pace mansere i. e. belli suscipiendi. IV, 58, 5 id enim fas armorum (i. e. ius belli) et ius hostium est. 1, 27, 3 causam discordiae et initium armorum i. e. seditionis. b) II, 1, 14 aderant qui arma Vitellii bellumque adfirmarent. c) A 16, 18. G 37, 23 occasione discordiae nostrae et *civilium* armorum. I, 60, 4. II, 11, 13 per civilia a. = temporibus civ. bellorum. 45, 11 sortem civilium a. . . detestantes. III, 4, 9 misceri civilibus a. 25, 17 unum militem quotam civilium a. partem? IV, 3, 13 sumpta per Gallias . . e. a. 57, 6 non adeo turbatam civilibus a. rem R. 1,

49, 2 diversa omnium . . civilium a. facies. 13, 46, 19 usque ad e. a. . . sancte egit. 1, 9, 11 necessitudine rei p. . . ad a. civilia actum, quae neque parari possent neque haberi per bonas artes. 2, 39, 2 discordiis armisque c. rem p. perculisset. 13, 4, 4 neque iuventam armis c. aut domesticis discordiis inbutam. II, 6, 5 validissima inter se civium arma in Italia . . coepta. 6, 12 Vitellium scelestis a. res Romanas raptum ire volgatum est. III, 67, 2 ne pertinacibus a. minus placabilem victorem relinqueret coningi. IV, 32, 6 absisteret bello neve externa armis falsis velaret i. e. falsa specie belli. 1, 2, 1 Bruto et Cassio caesis nulla iam publica a. i. e. bella pro re p. gesta. 15, 5, 9 (Vologesi) . . penitus infixum erat a Romana vitandi. III, 47 subita a. cf. d. — 3, 55, 2 a fine Actiaci belli ad ea a., quis Galba rerum adeptus est. d) IV, 64, 21 (voluptatibus) Romani plus adversus subiectos quam *armis* valent. V, 25, 7 sin populum R. a. vocent i. e. ad bellum provocent. 2, 88, 10 (Arminius) petitus a. cum varia fortuna certaret. 79, 14 rem p. a. peti. 3, 13, 14 a. petere rem p. — 4, 25, 18 isque finis armis impositus. — D 17, 19. III, 2, 12 *arma inferre*. IV, 58, 26 a. patriae inferetis? 11, 16, 23 non alium infensius a. contra patriam ac deos penates . . exercuisse. III, 36, 3 (Vitellius) non parere a. I, 2, 8 mota prope etiam Parthorum a. falsi Neronis ludibrio. III, 47, 2 subita per Pontum a. barbarum mancipium . . moverat. V, 26, 12 a. in Germania movi. 12, 52, 5 a. per Dalmatiam moverat. IV, 49, 15 seu mallet statim a. I, 51, 12 legiones . . quaerere rursum a. novasque discordias. 62, 2 instare miles, a. poscere, dum Galliae trepident. 1, 59, 5 volitabat per Cherscos, arma in Segestem, a. in Caesarem poscens. III, 24, 3 cur *rursus sumpsissent a., Pannonicas legiones interrogabat [Lips. resum.]. 78, 12 (Sabinus) sumptis temere a. IV, 25, 16 pleraeque civitates adversum nos a. sumpsere spe libertatis [Weissenborn add. sumps.]. II, 44, 15 sive finis bello venisset seu resumere a. mallent. IV, 76, 22 nec Treveros . . benevolentia contineri: resumpturos a., ubi metus abcesserit. 61, 2 post coepta adversus Romanos a. 4, 46, 10 antequam a. inciperent, misere legatos. 12, 32, 8 paucis qui a. coeptabant interfectis. IV, 17, 11 Batavos . . a. contra communes dominos cepisse. 2, 52, 8 valida gens . . cepit a. Maurosque accolos in bellum traxit. 3, 38, 16 validae nationis a. cepere. 14, 58, 6 Asiam favore juvenis a. cepisse. 5, 3, 8 non arma, non rerum novarum studium . . obiectabat. 6, 23, 10 si a. ab Seiano temptarentur. 1, 56, 20 huc illuc ferens a. II, 38, 11 non discessere ab armis . . legiones cf. 38, 13 ponere bellum. IV, 69, 15 (Treveri) abstinerent armis. 70, 23 omittere a. cf. 70, 24 ponere bellum. III, 63, 11. 65, 11 de pace ponendis per condicionem a. agitare. 3, 73, 13 ceteros ad spem proliceret a. sine noxa ponendi. 4, 50, 6 ponenda a., unum addictis id remedium. II, 7, 7 a. in occasionem distulere. 15, 6, 8 dilata a., ut . . 6, 32, 3 consiliis . . res externas moliri, arma procul habere. — I, 73, 4 instigare *in arma* Clodium. III, 53, 6 se legiones in a. egisse. 69, 9 cunctantem in a. in-

pellabant. IV, 21, 10 (Civilis) Batavorum gentem in a. rapit. 56, 20 quosdam Nerviorum . . . in a. traxit. 70, 31 in a. Treveros retrahunt. V, 25, 13 Civilis rabie semet in a. trusus. 1, 55, 8 in a. itum. IV, 76, 12 in arma pronum (esse). e) 3, 45, 3 vastat Sequanorum pagos, qui . . . Aeduis contermini sociique in armis erant. 14, 55, 9 nec mihi tela et manus tuae defuissent in armis agenti i. e. bellum gerere. 3) *exercitus*, germanice waffenmacht a) I, 76, 10 provinciae et quicquid armorum mari dirimitur penes Othonem manebant. II, 17, 6 quantum inter Padum Alpesque camporum et urbium armis Vitellii tenebatur. 1, 1, 6 Lepidi atque Antonii arma in Augustum cessere. b) A 33, 13 finem Britanniae non fama nec rumore, sed castris et armis tenemus. G 41, 7 cum ceteris gentibus arma modo castraque nostra ostendamus, his domos villasque patefecimus. c) D 37, 10 Pompeium et Crassum non viribus modo et armis sed ingenio quoque et oratione valuisse. G 42, 9 raro a. nostris, saepius pecunia iuvantur. II, 32, 8 Hispanias armis non ita redundare. IV, 20, 6 sin arma occurrant, ferro viam inventuros. 74, 4 neque quies gentium sine a., neque arma sine stipendiis . . . haberi possunt. 12, 17, 7 metus ceteris iniectus, nihil tutum ratis, cum a., munimenta, impediti vel eminentes loci amnesque et urbes iuxta perumprentur. d) A 24, 16 legione una . . . obtineri Hiberniam posse . . . si Romana ubique arma et velut e conspectu libertas tolleretur. II, 61, 3 provocare arma R. . . ausus est. 2, 46, 21 non iure cum adversus Cheruscos arma R. invocare. 6, 37, 20 ostentasse R. arma satis ratus cf. 13, 56, 11 arma a tergo ostenderet. 12, 40, 11 fidus diu et R. armis defensus. 13, 34, 15 Armenii ambigua fide utraque a. invitabant i. e. exercitus Romanorum et Parthorum. 4) *armati* milites 1, 7, 16 excubiae a., cetera aulae. 45, 7 a. classem socios demittere Rheno parat. 68, 5 vallum armis ambirent. 12, 50, 12 armis regiam circumveniunt. **armamentarium.** I, 38, 80 cf. aperio.

armamentum. V, 23 armamenta Liburnicis solita.

armatura. 2, 8 cum equite et armatura levi igne et caedibus perfidiam ultus est. 16 levis armatura cum equite sagittario. 13, 41 praemissa l. a. 14, 34 levis circum armatura.

armentum. G 5 ne armentis quidem suis honor aut gloria frontis. 15 mos est civitibus ultro ac viritim conferre principibus vel armentorum vel frugum, quod . . . 21 luitur homicidium certo armentorum ac pecorum numero. 4, 49 equi armenta . . . egestate pabuli exanimari. 72 quis (Germanis) modica domi armenta sunt. 13, 55 pecora et armenta militum.

armiger. III, 45, 8.

armo. a) *propr.* A 27 iuventutem armare. I, 40 armari plebem nuntiabatur. 80 armandae eius (legionis) cura data Vario. II, 8 valentissimum quemque armavit. III, 16 iussae armari legiones. 79 plebem et servitia pro Vitellio armari nuntiabatur. 1, 22 quos (gladiatores) in exitium militum habet atque armat. 36 si auxilia et socii adversum legiones armarentur. civile bellum suscipi. 2, 78 armat lixas. 12, 56

Claudius triremes . . . et undeviginti hominum milia armavit. 14, 7 servitia. 15, 3 tumultuariam provincialium manum armat. I, 80 tamquam familiae senatorum ad perniciem Othonis armarentur. — *part. perf.* a) III, 71 neque illis manus nisi gladiis armatae. — 4, 35 armatis Cassio et Bruto. D 17 qui armatus C. Caesari restitit. G 11 considunt armati. 13 nihil nisi a. agunt. 22 ad convivia procedunt a. 2, 52 Romanum in modum armatos. 88 palam et armatum populum R. hostes suos ulcisci. 15, 67 neque se armatum cum inermibus et effeminatis tantum facinus consociaturum. III, 70 inde armatum agmen emissum. 14, 8. III, 83 armati exercitus. IV, 1 armati per urbem victores . . . victos consectabantur. 22 (vallum) vix quinque milia armatorum Romanorum tuebantur [cod. Bud. om. Rom.; Nipp. unci. incl. cf. β]. 24 tot armatas fortissimorum virorum manus unius senis valetudine regi. 3, 43 Augustodunum armatis cohortibus occupaverat. 16, 27. 4, 47 castellum magna vis armata aut incondita tuebatur. β) *subst.* G 44 armatorum manus. I, 41 a. agmen. 1, 25 globos a. A 37. II, 88. 12, 33 catervae a. A 29. I, 61. II, 87. III, 13. 33. 55. IV, 13. 14, 34 . . . milia a. 35 copias a. II, 66 nec diu in tantis armatorum odiis quies fuit. I, 43. III, 69 armatis occurrere. 32 plebs inter a. conflictabatur. 81 armatos monere. IV, 2 longus deditorum ordo, saeptus armatis. 11 stipatus armatis. 1, 32 inter obstantes et armatos ferro viam patefecit. 59 palam adversum armatos bellum tractare. b) *trsl.* D 5 qua (arte) armatus cf. ars B. b. 32 in forum omnibus artibus a. exire.

armus. I, 36, 9 ut quemque affluentium militum aspexerant, prensare manibus, complecti armis, conlocare iuxta. Alii 'arma' intellegunt. [Muretus arctius.]

aro. G 14 arare terram.

arripio. a) *propr.* III, 23 arreptis e strage scutis. 41 arreptis navibus. 3, 36 arrepta imagine Caesaris. — IV, 17 arripere vacui occupatos, integri fessos i. e. aggredierentur et opprimerent. b) *trsl.* D 28 ut unius cuiusque natura toto statim pectore arripere artes honestas. 2, 42 struxit causas aut forte oblatas arripuit. 12, 20 arripere oblata et servaret exulem. 15, 54 arreptis suspicionibus.

ars. A) D 22, 6 (Cicero) primus et verbis dilectum adhibuit et compositioni artem. A 12, 20 artem abesse legentibus (sc. margarita). 46, 15 forma mentis aeterna, quam tenere et exprimere non per alienam materiam et artem, sed tuis ipse moribus possis. G 43, 19 Harii super vires . . . fruces insitae feritatis arte ac tempore lenocinantur: nigra scuta, tincta corpora; atras ad proelia noctes legunt. V, 11, 14 muri per artem obliqui. 14, 3, 15 navem posse componi docet, cuius pars ipso in mari per artem soluta effunderet ignaram. 15, 42, 7 (Severo et Celere) quibus ingenium et audacia erat, etiam quae natura denegavisset per artem temptare. 13, 3, 14 Tibertius artem quoque callebat, qua verba expeuderet. — Latiore sensu II, 5, 14 natura atque arte compositus adliciendis etiam Muciani moribus. B) a) D 10, 22 in Graecia . . . ludicras

quoque artis exercere honestum est. 14, 21, 6 nec quemquam Romae honesto loco ortum ad theatrales artes degeneravisse. 15, 4 Graeci Latine histrionis artem exercere. 1, 73, 12 Cassium histrionem solitum inter alios eiusdem artis interesse ludis. 3, 66, 11 Othoni literarium ludum exercere vetus ars fuit. *b*) D 41, 10 ars medentis. 4, 3, 17 Eudemus, amicus ac medicus Liviae, specie artis frequens secretis. 12, 61, 4 adventu Aesculapii artem medendi inlatam. 11, 76, 25 ne Othonem quidem ducis arte . . victum (sc. a Vitellio) i. e. arte imperatoria cf. A 27, 7 non virtute se, sed occasione et arte ducis *victos rati (hoc loco 'ars' sensu abit in significationem doli). 11, 3, 4 scientiam artemque haruspicum accitam. 6, 20, 12 scientia Chaldaeorum artis. 21, 4 artem experiri. 22, 17 corrumpi fidem artis. 16, 14, 6 Chaldaeorum arte famosum. 11, 14, 7 Cadmum . . artis eius (i. e. literarum) auctorem fuisse. 15, 41, 7 Graecarum artium decora. — 4, 58, 10 patuit breve confinium artis et falsi i. e. der wissenschaft und des truges. 12, 12, 2 militares artes per otium ignotae. 16, 22, 16 huic uni . . (tuae) artes sine honore: leistung. — D 5, 21 quid est tutius quam eam exercere artem (i. e. rhetorice), qua semper armatus praesidium amicis . . ultro feras? 7, 11 fama et laus cuius artis cum oratorum gloria comparanda est? 30, 22 non musicae, non grammaticae, non denique ullius artis ingenuae scientiam ei defuisse. A 2, 8 expulsis sapientiae professoribus atque omni bona arte in exilium acta. 39, 9 frustra studia fori et civium a. decus (ehrenvolle politische thätigkeit: Dr.) in silentium acta. 4, 6, 8 (princeps) mandabat honores, . . claritudinem militiae, illustres domi artes spectando cf. 3, 75 studia civilia. 3, 75, 7 Laboneum isdem artibus praecellentem. — D 32, 5 multarum artium scientia . . nos ornat. 32, 20 (eloquentia) omnium a. domina. 11, 6, 5 (eloquentiam) pulcherrimam et bonarum a. principem. D 32, 12 in forum omnibus a. armatum exire. 30, 19 Asiam peragrasse, ut omnem ingenium a. varietatem complecteretur. 2, 18 ingenium eius nullis alienarum a. adminiculis (innititur). 10, 19 (eloquentiam) anteponebam ceteris aliarum a. studiis credo. 28, 5 quis ignorat et eloquentiam et ceteras a. descivisse ab illa vetere gloria? 30, 25 ex multa eruditione et plurimis a. et omnium rerum scientia exundat . . eloquentia. 31, 32 neque sapientem informamus neque Stoicorum *artem, sed eum qui quasdam artes haurire [Lips.; codd. audire], omnes *libare debet. 31, 5 iis artibus pectus implerent, in quibus de bonis ac malis . . disputatur. 31, 16 in his a. exercitationibusque versatus orator. 33, 4 quibus artibus [Schopen add. art.] instrui veteres oratores soliti sint dixisti. 33, 16 quibus artibus antiqui oratores institui erudiri soliti sint. 33, 17 ipsis artibus inest exercitatio. 33, 24 instructum et plenum his artibus animum. *c*) 11, 24, 29 iam moribus artibus (bildung) adfinitatibus nostris mixti (Galli). 2, 2, 7 petium alio ex orbe regem, hostium artibus infectum. D 29, 13 histrionis favor et gladiatorum . . studia: quibus occupatus . . animus quantum loci bonis artibus relinquit? 1, 3, 19 (Agrippam)

rudem bonarum a. 6, 46, 6 (Claudius) composita aetate bonarum a. cupiens erat. 11, 15, 7 publica circa bonas a. socordia. 15, 45, 10 (Carinas) Graeca doctrina ore tenus exercitus animus bonis a. non *induerat. 62, 5 cuius (i. e. imago vitae suae) si memores essent, bonarum a. famam *fructum constantis amicitiae laturos. D 28, 27 ut sincera . . unius cuiusque natura toto statim pectore arriperet artes *honestas*. A 4, 8 per omnem honestarum a. cultum pueritiam adulescentiamque transegit. 3, 66, 13 Bruttedium artibus honestis copiosum. 14, 15, 12 vix artibus honestis (ehrenwerthe beschäftigungen) pudor retinetur, nedum inter certamina vitiorum pudicitia . . reservaretur. A 21, 6 principum filios *liberalibus* a. erudire. 4, 13, 12 adultus inter extorres et liberalium a. nescios. 13, 3, 3 liberalium quoque a. commemoratio cf. supra 6, 46, 6. 6, 41, 15 come Tiridatis ingenium Romanas per a. (bildung) sperabant. 12, 44, 8 Radamistus; decora proceritate, vi corporis insignis et patrias a. edoctus: recte Roth nach der landessitte vollkommen gebildet. Huc referendum, sed maxime ad mores respiciens 3, 55, 21 nostra quoque aetas multa laudis et artium imitanda posteris tulit. *d*) D 33, 10 neque tantum arte (theorie) et scientia sed longe magis facultate et *usu eloquentiam contineri. *C*) *dexteritas a*) magis corporis A 36, 2 simul constantia, simul arte Britannii ingentibus gladiis . . missilia nostrorum vitare. G 24, 3 nudi iuvenes . . inter gladios se . . saltu iaciunt. exercitatio artem paravit, ars decorem. IV, 30, 5 a legionariis peritia et arte praestantibus plura struebantur. 2, 8, 12 Batavi . . insultant undis artemque nandi ostentant. 6, 35, 4 Parthus sequi vel fugere pari arte suetus. — G 32, 3 Tencteri . . equestris disciplinae arte praecellunt. V, 23, 11 classem . . usu remigum, gubernatorum arte . . potiore. 12, 56, 8 gubernantium artes. *b*) magis *animi* D 24, 5 quanto non solum ingenio ac spiritu, sed etiam eruditione et arte ab ipsis mutatus est per quae mox ipsos incesseret. A 5, 13 quae cuncta . . artem (i. e. scientiam) et usum (i. e. experientiam) et stimulos addidere iuveni. V, 6, 18 cuius (bitumen) legendi usum, ut ceteras artes, experientia docuit. 6, 50, 7 erat medicus arte insignis, nomine Charicles. 15, 64, 12 Statium diu sibi amicitiae fide et arte medicinae probatum. 6, 46, 20 solitus eludere medicorum artes. 1, 19, 3 Blaesus multa dicendi arte . . ait. 14, 16, 1 ne tamen ludicrae tantum imperatoris artes notescerent. 14, 16, 3 contractis quibus aliqua pangendi (sc. carmina) facultas nec dum insignis ars erat cf. com. crit. *D*) *de ingenii facultatibus* fere i. q. eigenschaften I, 8, 3 Cluvius Rufus, vir facundus et pacis artibus, bellis inexpertus. III, 20, 7 ratione et consilio, propriis ducis a., profuturum. 5, 1, 14 (Livia) uxor facilis et cum artibus mariti, simulatione filii bene composita. I, 45, 9 Celsum . . ad supplicium exostulabant, industriae eius innocentiaeque quasi malis a. (i. e. vitiis) infensi. 10, 7 (Mucianus) malis bonisque a. mixtus. III, 9, 14 qui solus ad id bellum artes *bonas* attulisset. IV, 1, 18 inter turbas et discordias pessimo

cuique plurima vis, pax et quies bonis artibus indigent. 1, 28, 13 accitur Clemens et si alii bonis a. grati in vulgus. 2, 73, 13 clementia, temperantia, ceteris bonis a. (i. e. cet. virtutibus) praestare. 3, 70, 11 Capito insignitior infamia fuit, quod humani divinique iuris sciens egregeum publicum et bonas domi artes deonestavisset i. e. seine persönlichen guten eigensch., seine rechtsgelehrsamkeit: Nipp. 11, 22, 9 cunctis civium, si bonis a. fiderent, licitum petere magistratus. 14, 52, 2 mors Burri fregit Senecae potentiam, quia nec bonis a. idem virum erat altero velut duce amoto, et .. 16, 32, 15 dedit exemplum praecavendi, quo modo fraudibus involutos aut flagitiis commaculatos, sic specie bonarum a. falsos et amicitiae fallaces. 1, 13, 3 divitem, promptum, artibus egregiis .. suspectabat. 6, 7, 6 (Cotta) sanctissimis Arruntii artibus dignitate ultionis aequabatur. 39, 11 maximis provinciis per quatuor et viginti annos inpositus, nullam ob eximiam artem, sed quod par negotiis neque supra erat. 12, 6, 6 datum ab ea fecunditatis experimentum et congruere a. honestas. 14, 55, 14 plerique haudquaquam artibus tuis pares plura tenuerunt. E) *de agendi ratione.* a) 13, 13, 9 tum Agrippina versis artibus per blandimenta iuvenem adgredi. II, 21, 2 primus dies impetu magis quam veterani exercitus artibus transactus. 3, 8, 11 cum incallidus alioqui et facillis iuventa (Piso) senilibus tum artibus uteretur. 14, 23, 10 dux Romanus diversis a., misericordia adversus supplices, clementia adversus profugos .. Eodem sensu sing. num. 13, 2, 3 (Burrus et Seneca) diversa arte ex aequo pollebant, Burrus militaribus curis et severitate morum, Seneca praecipuae eloquentiae et comitate honesta. Huc referri possunt III, 27, 11 Romanae utrimque artes. V, 21, 13 aderat fortuna, etiam ubi artes defuissent. b) I, 17, 9 (militum) favorem ut largitione et ambitu male adquiri, ita per *bonas* a. (löbliche mittel) haud spernendum. III, 86, 5 studia exercitus raro cuiquam bonis a. quaesita perinde adfuere quam huic per ignaviam. I, 30, 10 nemo umquam imperium flagitio quaesitum bonis a. exercuit. 1, 9, 12 (arma civilia) quae neque parari possent neque haberi per bonas a. 13, 30, 12 (Volusio) praecipuae opes bonis a. .. fuerunt. II, 57, 13 (Asiaticum) foedum mancipium et *malis* a. ambitiosum. IV, 44, 16 accusatorum ingenia et opes et exercitia *malis* a. potentia timebantur. 14, 57, 3 validior in dies Tigellinus et *malas* a., quibus solis pollebat, gratiores ratus, si principem societate scelerum obstringeret. I, 25, 8 suspensos ceterorum animos diversis a. stimulant. II, 8, 14 Sisenam .. *variis* a. (list, kunstgriff) adgressus est. 101, 8 Caecina .. centurionum militumque animos obstinatos pro Vitellio *variis* a. subruebat. III, 59, 15 missi ab Antonio per varias fallendi artes penetrabant cf. 73, 9 abiectis armis fugam et fallendi artes circumspectabant. IV, 58, 21 est vallum murique et trahendi artes. 41, 6 trepidis et verba iuris iurandi per varias a. mutantibus. 4, 1, 11 Tiberium *variis* a. (Seianus) devinxit, adeo ut .. intectum efficeret. 1, 13 isdem artibus victus est. 12, 68, 7 tenere

amplexu Britannicum .. ac variis a. demorari, ne cubiculo egrederetur. 13, 22, 3 Suria P. Antio destinata, sed variis mox a. elusus .. in urbe retentus est. 1, 3, 17 filius .. per exercitus ostentatur, non obscuro, ut antea, matris artibus sed palam hortatu. 6, 16, 12 (fraudes) quae totiens repressae miras per a. rursus orientantur. 12, 40, 14 callidis Cartimandua artibus frater .. interceptus — II, 99, 11 infringere exercitus virtutem inter artes erat i. e. gehörte zu seinen kunstgriffen. III, 10, 17 (Antonio) facundia aderat mulcendique volgum artes et auctoritas. IV, 86, 1 intellegebantur artes, sed pars obsequii in eo ne deprehenderentur. 67, 8 quibus artibus latebrisque vitam per novem mox annos traduxerit, .. suo loco reddemus. 1, 26, 10 Tiberium .. desideria legionum frustrari solitum: easdem artes Drusum retulisse. 2, 66, 6 nec tamen Caesar placitas semel a. (sc. regnandi) mutavit. 3, 17, 11 proinde venena et artes tam feliciter expertas verteret in Agrippinam. 73, 15 mox adversum arte Tacfarinatis haud dissimili modo belligeratum. 4, 57, 5 causam abscessus .. ad Seiani artes retuli. 6, 29, 18 (Macro) easdem a. occultius exercebat. 12, 5, 7 nec ante omnia cunctatio quam Vitellius suis artibus id perpetrandum sumpsit. 59, 2 Claudius saevissima quaeque promere adigebatur eiusdem Agrippinae artibus. 13, 46, 8 accepto aditu Poppaea primum per blandimenta et artes valescere cf. infra 14, 1, 15. 15, 19, 6 labores educandi adversus fraudem et artes et brevitem adoptionis enumerant. 56, 9 infensus Senecae omnes ad eum opprimendum a. conquirebat. 16, 31, 10 videant isti, antehac mihi ignoti, quo nomine sint, quas artes exerceant. c) A 9, 16 ne famam quidem .. ostentanda virtute aut per artem quaesivit i. e. artificii et machinationibus. — D 11, 5 parantem me .. accusare oratores .. arte quadam mitigavit, concedendo iis .. i. e. callide. II, 80, 15 (Mucianus) omnium quae diceret atque ageret arte quadam ostentatur. — I, 5, 2 miles urbanus .. ad destituendum Neronem arte (i. e. dolo) magis et impulsu quam suo ingenio tractatus. 20, 16 tamquam per artem et formidine singuli pellerentur, omnibus suspectis. IV, 17, 5 Galliarum societatem Civilis arte donisque adfectabat. V, 23, 15 Cerialis .. agros villasque Civilis intactas nota arte ducum sinebat. 1, 73, 3 quanta Tiberii arte gravissimum exitium inreperit. 12, 9, 8 Domitius aequari Britannico studiis matris, arte eorum quis .. ultio ex filio timebatur. 14, 1, 15 haec atque talia lacrimis et arte adulterae penetrantia nemo prohibebat.

artifex. II, 86 serendae in alios invidiae artifex. 12, 66 deligitur artifex talium vocabulo Locusta.

artificium. D 32 eloquentia quasi una ex sordidissimis artificiiis.

artus. A) *adject.* a) *propr.* III, 17 iuvit locus, artiore illic via. 15, 38 arta itinera i. e. angustae urbis viae. 2, 19 planities. 21 Germani genere pugnae et armorum superabantur, cum ingens multitudo artis locis praelongas hastas non protenderet. 4, 49 contrahere claustra artaque circumdare. 14, 34 deligit locum artis fau-

cibus et a tergo silva clausum. 12, 63 artissimo inter Europam Asiamque divortio Byzantium posuere Graeci. 3, 74 castella . . idoneis locis inponens, dux ipse arta et infensa hostibus cuncta fecerat. III, 47 camaras vocant artis lateribus latam alvom: Her. eng zusammengehend, forsitan rectius mit schmalen seitenborden. — I, 88 arta custodia. *b) trsl. a)* G 20 sanctiorem artioremque hunc nexum sanguinis arbitrantur. 2, 66 arta cum rege amicitia. 4, 68 speciem artae amicitiae fecere. β) IV, 26 arti commeatus. 4, 58 profectio arto comitatu fuit i. e. qui constabat paucis. 13, 38 artum inde numerum (militum) finiri et hinc maiorem offerri. γ) III, 69 ni subveniretur, artas res nuntiaret. IV, 50 unde artae Leptitanis res i. e. miserae, in discrimen adductae. *B) subst. A* 37 *opponuntur* rariores silvae (lichtere) et artiora (dichtere stellen). 36 Britannorum gladii sine mucrone complexum armorum et in arto pugnam non tolerabant cf. supra 2, 21. — III, 13 in arto commeatum cf. supra IV, 26. 4, 32 (veteres scriptores) ingentia bella . . *libero egressu* memorabant: nobis in arto et inglorius labor. *C) adv.* 14, 4 prosequitur abeuntem, artius oculis et pectori haerens. 13, 28 cohibita artius et aedilium potestas.

artus. A 11 magni artus Germanicam originem adseverant. G 17 veste . . stricta et singulos artus exprimente. 20 in hos artus, in haec corpora . . excrescunt (Germani). 30 duriora genti corpora, stricti artus. 46 Oxionas ora hominum voltusque, corpora atque artus ferarum gerere. A 37 passim arma et corpora et laceri artus. II, 70 lacera corpora, trunci artus (in campo pugnae). IV, 29 unde clamor acciderat, circumagere corpora, tendere artus [Lipsius; M arcus]. II, 28 non abrumpendos corpori validissimos artus. IV, 81 elapsus in pravum artus . . posse integrari. 2, 15 fluctibus et procellis fractos artus hostibus . . obiciant. 21 latos barbarorum a., nuda ora foderet. 12, 47 ubi sanguis in artus *se extremos suffuderit. 13, 16 venenum ita cunctos eius a. pervasit, ut vox pariter et spiritus raperentur. 35 ambusti multorum artus vi frigoris. 14, 64 restringitur vinclis venaeque eius per omnes a. exsolvuntur. 15, 36 repente cunctos per a. tremens. 64 frigidus iam artus. — 1, 61 equorum artus.

arvum. G 26 arva per annos mutant. A 31 neque enim arva nobis aut metalla aut portus sunt, quibus exercendis reservemur. II, 87 ipsi cultores arvaeque maturis iam frugibus ut hostile solum vastabantur. 2, 64 in ea divisione arva et urbes . . Cotyi, quod incultum, ferox . . Rhescuporidi cessit. 13, 54 iam fixerant domos, semina arvis intulerant utque patrium solum exercebant. 55. 57 ignes . . villas arva vicos passim corripiebant. 15, 42 Nero exstruxit domum in qua . . arva et stagna et in modum solitudinum hinc silvae inde aperta spatia et prospectus. 16, 3 effosso agro suo latisque circum arvis.

arx. *a) a)* III, 69 arcem Capitolii insedit. 78. 71 Capitolinae arcis fores. 77 vacuum a. traditurum. 11, 23 Capitolium et arx Romana. — III, 70 Palatium, ipsa imperii arx. V, 12

templum in modum arcis. 14, 31 templum Claudio constitutum quasi arx aeternae dominationis aspiciebatur. β) A 45 intra Albanam arcem sententia Messalini strepebat (villa Domitiani). 15, 69 occuparet *velut* arcem eius (aedem Vestini). *b) D* 10 cum natura tua in ipsam arcem eloquentiae ferat.

as. 1, 17 denis in diem assibus animam et corpus aestimari.

ascendo. *a) propr.* A 28 tris liburnicas ascendere. 2, 75 ascendit classem. 5, 10 ascendisse navem. *b) trsl.* D 7 mihi supra tribunatus et praeturas et consulatus ascendere videor. G 25 (liberti) et super ingenuos et super nobiles ascendunt.

ascensus cf. adscensus.

ascio cf. adscio.

asinus. V, 3 grex asinorum agrestium.

aspecto. 1, 4 omnes exuta aequalitate iussa principis aspectare. 12, 32 quod (mare) Hiberniam insulam aspectat.

aspectus. *a) act.* III, 20 ubi ad aspectu et auctoritate silentium fecerat. 1, 42 divus Augustus vultu et aspectu Actiacas legiones exterruit. 4, 32 introspicere illa primo aspectu levia. 13, 45 ne satiaret aspectum. 15, 18 Romae tropaea de Parthis . . sistebantur, . . dum aspectui consulitur sprete conscientia. 61 voci et aspectui pepercit. 16, 27 inter quorum aspectus et minas ingressi curiam senatores. — V, 17 Rhenum et Germaniae deos in ad aspectu. 11, 34 erat in aspectu Messalina. 13, 16 liberos . . sedentes vesci in aspectu propinquorum. — IV, 65 arcebantur ad aspectu (Veledae). 3, 59 gravaretur aspectum civium senex imperator. 14, 4 periturae matris supremus aspectus quamvis ferum animam retinebat. 51 (Burrum) aspectum eius aversatum . . respondisse. 59 cuius aspectu, cur, inquit, Nero . . 15, 36 sueti adversum fortuita aspectu principis refoveri. 16, 28 cuius (civitatis) caritatem olim, nunc et aspectum exuisset (Thrasea). *b) pass.* *a)* G 43 nullo hostium sustinente novum ac velut infernum ad aspectum. IV, 46 illos primus statim ad aspectus obstupescerat, cum ex diverso velut aciem telis et armis trucem, semet clausos nudosque et inlucie deformes aspicerent. — A 38 frangi aspectu pignorum suorum. I, 40 Capitolii ad aspectus. II, 41 ad aspectus armorum densis arbutis prohibebatur. III, 26 quorum ad aspectu haesere victores. IV, 78 territos se cohortium ad aspectu ferebant. 14, 8 aspectu minitantis agminis disiecti sunt. 15, 56 tormentorum aspectum ac minas non tulere. 16, 5 neque aspectum illum tolerare. β) = *species* G 2 tristem cultu aspectuque (Germaniam). A 32 ne terreat vanus aspectus et auri fulgor. IV, 72 convertit animos . . legionum miserabilis ad aspectus. 14, 30 Druidae . . novitate aspectus perculere militem. — 14, 10 obversabatur maris illius et litorum gravis aspectus. 32 iam Oceanus cruento aspectu.

asper. *a) propr.* G 2 Germania aspera caelo i. e. rauh dem klima nach. 12, 55 montes asperos castris cepere i. e. schroff. *b) trsl.* I, 51 diu infructuosam et asperam militiam toleraverant ingenio loci caelique et severitate disciplinae.

13, 1 aspera custodia . . ad mortem adigitur. 2, 47 asperrima in Sardinios lues. 15, 68 asperis facetiis inclusus. — *adv.* III, 56 ita formatis principis auribus, ut aspere, quae utilia, acciperet. 4, 31 quod a. acceptum ad praesens, mox in laudem vertit regresso Suillio. — *subst.* 3, 5 asperrimo hiemis. 4, 6 asperis maris obviam iit i. e. unglücksfalle zur see. 1, 29 promptum ad asperiora ingenium Druso erat i. e. schärfere maszregeln. 3, 54 ne corporis quidem morbos veteres et diu auctos nisi per dura et aspera coerceas.

asperitas. *a)* A 12 asperitas frigorum abest. 2, 80 hinc militum, inde locorum asperitas. 4, 56 a. hiemis. *b)* G 3 adfectatur praecipue a. soni et fractum murmur. *c)* 1, 44 (castra trucia) non minus asperitate remedii quam sceleris memoria. 5, 3 verba inerant quaesita asperitate. 11, 18 magnis delictis inexorabilem scias, cui tantum asperitatis etiam adversus levia credebatur.

asporor. *a) c. acc.* *a)* rei D 34 nemo impune stulte aliquid . . dicit, quo minus et iudex *respuat* et adversarius *exprobret*, ipsi denique advocati *asporentur*. G 8 nec aut consilia earum (feminarum) asporantur aut responsa neglegunt. 11 si displicuit sententia, fremitu asporantur. 27 monumentorum arduum et operosum honorem ut gravem defunctis asporantur. 1, 5 asporantes (milites) veterem disciplinam. 1, 16 miles . . luxum et otium *cupere*, disciplinam et laborem asporari. II, 36 ducibus ob crebras seditiones tam infestam militiam asporantibus. 11, 10 Parthi quamquam victores longinquam militiam asporabantur. I, 89 asporatus est omnem cunctationem ut Neroni exitiosam. II, 52 milites ut falsum rumorem asporantes. III, 33 quidam obviam asporati . . dominorum abdita scrutari. 34 consensus Italiae emptionem talium mancipiorum asporantis. 40 utrumque consilium asporatus. 80 asporante milite condiciones pacis. IV, 26 dilectum tributaque Galliae asporantes. 65 neque *subire* condiciones metus futuri neque palam asporari condicio praesens sinebat. 1, 27 credebatur illa militiae flagitia primus asporari. 2, 28 Caesar iudicium hand asporatus congressus abnuvit. 3, 41 consultus super eo Tiberius asporatus est iudicium. 21 Numidis obsidia asporantibus spargit bellum. 4, 38 perstitit . . asporari talem sui cultum. 13, 2 quo facilius lubricam principis aetatem, si virtutem asporaretur, voluptatibus concessis retinerent. 14, 42 in quo (senatu) erant studia nimiam severitatem asporantium. 53 familiaritatem eius magis asporante Caesare. 58 nullum interim subsidium asporandum. 16, 16 aliorum taedium expectarem, . . civium exitus, tristes et continuos asporantium. — 4, 30 cum Gyaro . . claudendum censeret, id quoque asporatus est. 12, 17 servitii decem milia offerebant. quod asporati sunt victores. 13, 56 Boiocalo . . daturum agros. quod ille ut prodicionis pretium asporatus. 16, 11 quod asporatus. *β)* *pers.* I, 45 nec asporabatur singulos Otho. 31 cohors non asporata contionantem . . rapit signa. III, 10 obturbabatur militum vocibus Aponius,

cum loqui coeptaret; fremitu et clamore ceteros asporantur. 39 primoribus partium iam Vitellium asporantibus i. e. qui desciscere a V. volebant. 1, 42 nos . . si Hispaniae Suriaeve miles asporaretur, . . indignum erat i. e. despiceret. 2, 1 regem . . ut externum asporabantur. 4, 57 quam (matrem) dominationis sociam asporabatur neque depellere poterat. 15, 27 venientes . . de pace legatos hand asporatus. *b)* facile *obiectum* ex iis quae antecedunt *suppletur*. III, 31 orant, ut causae suae deprecator adsisat. asporantem tumentemque lacrimis fatigant. 58 Caesarem se dici voluit, asporatus antea, sed tunc superstitione nominis. 68 adsisenti consuli . . pugionem . . reddebat. asporante consule . . discessit. IV, 81 ut pede . . Caesaris calcaretur orabat. Vespasianus . . inridere, asporari. 1, 13 Augustus . . cum tractaret, quinam adipisci principem locum suffecturi *abnuerent* . . M. Lepidum dixerat capacem sed asporantem. 23 ni miles preces et adversum asporantis minas interiecisset. 40 diu cunctatus asporantem uxorem . . ut abiret perpulit. 3, 70 L. Ennium . . recipi Caesar inter reos vetuit, palam asporante (i. e. improbante) Ateio Capitone quasi per libertatem. 13, 16 praecalida . . potio traditur Britannico; postquam fervore asporabatur . . 54 Frisios decedere agris iussit. atque illis asporantibus eques . . necessitatem attulit i. q. recusantibus. *c)* *seq. inf.* 4, 46 (Thraeces) pati dilectus et validissimum quemque militiae nostrae dare asporabantur.

asporo. *a)* *propr.* G 46 sagittas inopia ferri ossibus asporant. 15, 54 pugionem cf. ardesco. *b)* *trsl.* *a)* III, 38 ubi asporatum Vitellium . . satis patuit. 82 asporatus proelio miles. 1, 72 hunc quoque asporare carmina incertis auctoribus vulgata. 3, 12 contumacia et certaminibus asporasset iuvenem. — 2, 29 libellos recitat ita moderans, ne *lenire* neve asporare crimina videretur. *β)* II, 48 neu remanendo iram victoris asporarent.

aspicio. *a)* *a)* I, 36 ut quemque adfluentium militum adspexerant. II, 68 pulvis procul et arma adspiciebantur. III, 10 ut quemque notum et aliquo militari decore insignem adspexerat. 13 miles praescriptum nomen, projectas effigies adspexit. IV, 46 cf. aspectus *b. a.* 76. 11, 31. *β)* *de locis = spectare, virgere* A 24 pars Britanniae quae Hiberniae aspicit. G 5 terra . . umidior qua Gallias, ventosior qua Noricum ac Pannoniam aspicit. — *de incolis* A 30 nobilissimi totius Britanniae eoque in ipsis penetralibus siti nec servientium litora aspicientes. *b)* = *intueri, contemplari* D 22 ut sumere in manus et aspicere saepim libeat (sc. suppellectilem). I, 38 cum vos adspexerit. 3, 17 id ergo fas aviae, interfectoricem nepotis adspicere, adloqui, eripere senatui. 29 Germanici stirpem iam puberem aspiciebat. 6, 39 quasi aspiciens undantem per domos sanguinem aut manus carnificum. 11, 36 aspiceret verberum notas. 38 non cum laetantes accusatores aspiceret, non cum filios maerentes. 12, 24 aereum tauri simulacrum aspiciens. 14, 6 suum vulnus aspiciens. 9 aspexeritne matrem exanimem Nero

.. sunt qui tradiderint. 16, 25 aspiceret populus virum morti obvium, audiret senatus voces. — *forma passivi* α) A 29 super triginta milia armorum aspiciantur. 40 viso aspectoque Agricola. 3, 45 videntur modo adversos et aspicerentur. 11, 14 aspiciuntur etiam nunc in aere .. per fora (literae). β) *inf. praes.* A 45 miseriarum pars erat videre et aspici. G 13 nec rubor inter comites adspici. 2, 31 strepant etiam in vestibulo, ut audiri, ut a. possent. 39 neque propalam a. neque diutius isdem locis. 75 Agrippina .. inter venerant gratantisque a. solita. 4, 15 qui illum a., illum audiri rebantur. 74 satis visum omittere insulam et in proximo Campaniae a. 11, 32 ire obviam et a. a marito. — A 12 aspici per noctem solis fulgorem. G 45 radios capitis a. persuasio adicit. 1, 17 sibi .. e contuberniis hostem a. 4, 8 vix diem a. a plebisque lugentium. 6, 6 posse a. laniatus et ictus. 28 a. aliquando in Aegypto eam volucrum. 14, 36 plus illic feminarum quam inventus aspici. γ) 14, 31 templum divo Claudio constitutum quasi arx aeternae dominationis aspiciabatur i. q. habebatur. 62 malorum facinorum ministri quasi exprobrantes aspiciuntur.

asporto. 16, 11 si qua asportari possent, sibi quemque deducere iubet.

asser. IV, 30 turrim .. promoti contra validi asseres et incussae trabes perfregere.

astus. I, 58 praefectum astu subtraxit. II, 28 militari astu cohortes turbidas dispergendi. 98 suomet astu occultati. III, 73 miles neque astu neque constantia inter dubia indigebat. V, 17 quae provideri astu ducis oportuerit, provisa. 22 caedes astu adiuta. 1, 56 terga abentium lacessere illi moris, quotiens astu magis quam per formidinem cessit. 2, 64 Rhescuporum astu adgreditur. 6, 32 consiliis et astu res externas moliri. 12, 33 sed tum astu locorum fraude prior, vi militum inferior, transfert bellum in Ordovicas i. e. astute, callide transfert bellum; non recte Walther, Nipp., Draeg. explicare videntur. 14, 2 id eiusdem libertae astu disiectum. — *plur.* 2, 20 astus hostium in perniciem ipsis vertebat. 6, 44 praeveniens inimicorum astus. 12, 45 nihil tam ignarum barbaris quam machinamenta et astus oppugnantium.

astutia. 13, 38 cuicumque mortalium, nedum veteri et provido duci, barbarae astutiae patuissent.

astutus. G 22, 12 gens non astuta nec callida.

asylum. III, 71 iuxta lucum asyli (Romae). 71 acrior (vis) per asylum ingruerat. cf. Her. 3, 60 licentia asyla statuendi (Graecas per urbes). 63 apud Pergamum Aesculapii conpertum asylum. 4, 14 Cois Aesculapii delubro vetustum asyli ius ut firmaretur petentibus.

at. A) *graviore vi opponendi* α) 3, 34, 11 quod honestius quam uxorium levamentum? at quasdam in ambitionem prolapsas. 11, 24, 23 at cum Senonibus pugnativimus: scilicet .. 14, 43, 13 decernite hercule inopitatem: at quem dignitas sua defendet? [M ut .. defendat; Puteol. at .. defendet] cf. Draeg. 44, 15 at quidam insontes peribunt. nam .. — 4, 40, 23 at enim Augustus filiam suam equiti R. tradere

meditatus est. mirum hercule .. 12, 6, 11 at enim nova nobis in fratrum filias coniugia: sed .. β) D 19, 19. 21, 8. 1, 3, 21. 17, 15. 26, 7. 3, 54, 18. 12, 43, 10 at hercule. b) D 29, 1. 35, 1. A 1, 13. 39, 6. 15, 21, 4. 29, 16. 43, 21. 16, 16, 5 at nunc .. c) IV, 55, 14 nam publice civitas talibus inceptis abhorrebat; at tamen interfuere quidam [Halm in com. crit. fort.: ac tamen]. 11, 24, 26 capti a Gallis sumus. sed et Tuscis obsides dedimus et Samnitium iugum subiimus. at tamen, si cuncta bella recensere, nullum breviori spatio quam adversus Gallos confectum [M attamen; Halm ac tamen]. cf. 12, 20, 1 at Claudius, quamquam nobilitatibus externis mitis, dubitavit tamen .. cf. Spitta p. 147. d) D 19, 21 etsi non instructus, at certe bellum imbutus sit. G 33, 8 maneat si non amor nostri, at certe odium sui. IV, 58, 36 si vobis non fuit cordi .., at certe pollui .. ne sinatis. 12, 39, 15 tamquam ducem etsi non proelium, at certe bellum absumpsisset. — 1, 36, 6 agebat metum .. si omittetur ripa, invasurus hostis: at si auxilia .. armarentur, civile bellum suscipi. 3, 54, 11 nam si velis quod nondum vetitum est, timeas ne veteri: at si prohibita impune transcederis, neque metus ultra neque pudor est. 11, 16, 22 cuius si filius ..: at si paterna Italico mens esset. 12, 37, 10 si statim deditus traderer ..: at si incolumem servaveris. 14, 61, 24 si id rebus conducat ..: at si desperent. — 2, 5, 12 longum impedimentorum agmen opportunum ad insidias ..: at si mare intretur. 77, 7 plerumque innocentes recenti invidia impares. at si teneat exercitum .. e) II, 70, 17 erant, quos .. misericordia subiret. at non Vitellius flexit oculos. 6, 4, 7 consules .. invasit, cur .. silerent: .. at non patribus reticenda, quae audivissent. 12, 36, 14 ceterorum preces degeneres fuere ex metu: at non Caratacus aut vultu demisso aut .. 54, 1 at non frater eius .. pari moderatione agebat. 15, 68, 5 nec ceteri .. degeneraverunt: at non Faenius Rufo par animus. f) 4, 28, 10 at contra reus. g) cum pronominibus D 26, 34 at ego. 42, 7 ego te .. at ego vos. I, 20, 5 at illis vix decumae super portiones erant. IV, 14, 21. 13, 42, 20 at sibi. 1, 35, 16. 2, 5, 4. 4, 25, 15 at ille. 15, 13, 4 at illi. 57, 3 at illam. 2, 46, 8 at se. 14, 53, 16 at tu. 12, 45, 11 nihil tam ignarum barbaris ..: at nobis ea pars militiae maxime gnara est. h) 1, 50, 2 laeti neque procul Germani agitabant .. at Romanus .. 67, 7 quod si fugerent, .. saevitiam hostium superesse; at victoribus decus gloriam. 6, 22, 12 multos, qui confictari adversis videntur, beatos, at perosque quamquam magnas per opes miserrimos. 11, 24, 19 (Lacedaemonii) victos pro alienigenis arcebat? at conditor nostri Romulus .. 37, 20 tribunos per silentium, at libertus increpans. 12, 28, 1 qui laevum iter petierant .. at qui dextris compendiis ierant. 13, 16, 11 diffugiunt imprudentes: at quibus altior intellectus, resistunt. 16, 14 ille .. solitum ita ait .. at Agrippinae is pavor .. 30, 10 Clodius .. veneno damnationem anteit. Caninius .. cruciatus senectae emissio per venas sanguine effugit, .. at L. Volusius egregia fama concessit. 14, 34, 8 legionarius

frequens ordinibus . . . at Britannorum copiae passim . . . exsultabant. 15, 54, 21 nihil profuturum] unius silentium. at praemia penes unum fore. A 27, 7. G 37, 15. IV, 35, 19. 1, 9, 8. 11, 12, 14, 8. 47, 6. 3, 5, 8. 26, 5. 57, 8. 72, 7. 4, 5, 20, 6, 11. 24, 5. 31, 10. 33, 19. 36, 9. 50, 9. 5, 8, 10. 6, 14, 6. 33, 10. 40, 9. 11, 1, 12. 4, 3. 9, 9. 9, 14. 18, 6. 20, 12. 31, 7. 12, 1, 8. 2, 8. 8, 7. 14, 8. 65, 10. 13, 18, 6. 22, 4. 26, 15. 46, 14. 14, 25, 1. 26, 10. 49, 5. 15, 13, 17. 17, 11. 49, 10. 71, 24. 73, 8. 16, 9, 9. 17, 16. 20, 5. B) *deminuta* vi opponendi *transitum* facit. a) *res in urbe gestae* opponuntur rebus alibi gestis (in *initio* capitis) I, 53 at in superiore Germania. II, 86 at in Pannonia. 55. IV, 3, 11. 68. 1, 7. 46. 2, 82. 3, 22. 44. 4, 52. 6, 29. 15, 18 at Romae. 11, 14, 11. 14, 27, 3 at in Italia. — 1, 77, 1 at theatri licentia. 16, 27, 1 at postera luce. b) in opponendis *partibus* I, 55, 9 at in superiore exercitu. II, 45. III, 22 at Vitellianus exercitus. 44, 4 nec Galliae cunctabantur. at Britanniam . . . 64 at primores civitatis. 1, 38 at in Chaucis. 2, 56, 13 at Cappadoces. 4, 56 at Zmyrnaei. 6, 33 at ex regulis prior Mithridates. 12, 62 at Byzantii. c) in opponendis *personis* (in *initio* capitis) II, 20 at Caecina. 74 Vespasianus. III, 13 cf. Her. 36. 54. IV, 18, 3. 28. 51. 69. 71, 10. 85. V, 14. 1, 48. 70. 2, 55. 69. 75. 3, 8. 19, 9. 69. 4, 13. 39. 47. 53. 67. 5, 2. 6, 37. 41, 10. 11, 13. 12, 15. 19. 20. 40. 59. 13, 37. 40. 14, 7. 23. 33. 53. 63. 15, 11. 26. 64. 16, 23. [In D 27, 1 Halm at paret, C apparatus.] cf. Spengel, München 1855 p. 6. Gerber, Kaschau 1863 p. 22—24.

atavus cf. abavus.

ater. G 43 nigra scuta, . . . atra ad proelia noctes legunt. V, 22 electa nox atra nubibus. III, 56 tantum foedarum volucrum supervolavit, ut nube atra diem obtenderent. 13, 41 a nube coopertum. 2, 23 atro nubium globo effusa grando. — V, 6 ater suapte natura liquor. 7 cuncta sponte edita aut manu sata . . . *atra et inania velut in cinerem vaneunt.

atque. A) Collocatio. Ante *litteras consonantes* legitur, ante *b* 3, 76, 10. *c* D 11, 5. 15, 3. 4, 50, 6. 6, 5, 11. 15, 21, 14. *d* D 18, 25. 19, 3. [G 30, 5 cf. com. crit.]. 2, 51, 2. 64, 2. *f* 3, 29, 5. 31, 2. 31, 23. 4, 38, 13. 6, 6, 5. 14, 38, 7. *h* D 34, 26. A 16, 21. 22, 12. 24, 5. 31, 4. IV, 73, 10. 2, 40, 9. 52, 23. 4, 34, 20. 51, 12. 59, 9. 12, 16, 10. 15, 25, 7. [4, 12, 14 M atque haec; Madvig, Halm alitque haec.] *i* 2, 42, 23. *l* G 45, 25. 3, 60, 10. 6, 49, 4. *m* 2, 52, 16. 3, 73, 8. *n* A 30, 14 cf. com. crit. 13, 31, 6. *p* G 39, 11. V, 12, 8. 2, 40, 10. 3, 13, 13. 6, 8, 25. 34, 18. *r* 14, 43, 4. *s* 6, 27, 14. *t* septiesdecies cf. infra sub I. 1. a. s. v 1, 9, 7. 39, 3. 3, 19, 2. 62, 3. cf. Spitta p. 39. 40 qui falsum numerum exhibet, et Woelfflin Philol. XXV, p. 132. Gerber, Kaschau 1863 p. 25—27.

B) Significatio. I) *vi copulandi* 1) in *medio enuntiato* a) in *adnectendis singulis vocabulis* α) *substantiva* D 5, 18 non aliud in civitate nostra vel ad . . . vel ad totius imperii a. *omnium* gentium notitiam illustrius excogitari potest. 6, 25 extemporalis audaciae a. *ipsius* temeritatis vel praecipua iucunditas est. 40, 2 contiones assiducae et datum ius . . . a. ipsa ini-

micitiarum gloria. A 6, 13 inter quaesturam ac tribunatum a. *ipsum etiam* tribunatus annum. 6, 17 medio rationis a. abundantiae. 9, 14 integritatem a. abstinentiam. 10, 22 naturam Oceani a. aestus. 12, 10 ut finem a. initium lucis exiguo discrimine internoscas. 22, 12 tum aestate a. hieme iuxta pellebantur. 24, 5 Hibernia medio inter Britanniam a. Hispaniam sita. 28, 8 ad aquam a. utilia raptum egressi cf. com. crit. 30, 6 proclium a. arma. 30, 20 opes a. inopiam. 31, 4 nomine amicorum a. hospitum. 31, 5 ager a. annus cf. ac. 32, 16 auri fulgor a. argenti. 33, 7 fide a. opera vestra. 34, 1 novae gentes a. ignota acies. 38, 16 peditem a. equites. 40, 18 tranquillitatem a. otium. 44, 12 filia a. uxore superstitibus. G 4, 7 laboris a. operum. 4, 8 frigora a. inediam. 17, 2 iuxta focum a. ignem. 17, 8 exterior Oceanus a. ignotum mare. 24, 3 inter gladios se a. infestas frameas saltu iaciunt. 29, 8 tela a. arma. 34, 11 obstitit Oceanus in se *simul* a. in Herculeum inquiri. 43, 21 formidine a. umbra feralis exercitus. 45, 15 inter vada a. *in ipso* litore. 46, 23 Oxionas ora hominum voltusque, corpora a. artus ferarum gerere. I, 5, 11 sermones senium a. avaritiam Galbae increpantium. 13, 7 Laco a. Icelus. 39, 14 qui primo alacres fidem a. animum ostentaverant. 64, 13 iussi pecuniam a. arma deferre. II, 5, 14 natura a. arte. 8, 1 Achaia a. Asia. 26, 14 tantum laboris a. itineris. 31, 4 addiderat huic terrorem a. odium. 62, 5 ex urbe a. Italia. 69, 4 tantum impunitatis a. adrogantiae legionariis accessisse. 81, 9 Asia a. Achaia tenus. 83, 8 pedite a. equite. III, 5, 8 Sido a. Italicus reges Sueborum. 10, 12 pectus a. ora singultu quatiens. 18, 2 legionum signa Rapacis a. Italicae. 21, 15 Sido a. Italicus Suebi. 22, 2 confectum algore a. inedia hostem. 22, 11 Rapaces a. Italici. 23, 4 ut tela vacuo a. aperto excuterentur. 31, 9 nomen a. imagines Vitellii amoliuntur. 50, 20 festinatio a. aviditas. 56, 13 fessos hieme a. inopia hostes adgredi. IV, 20, 4 fessis patriae a. otii cupidinem esse. 23, 9 clamore a. impetu invasere vallum. 55, 10 proaviam . . . Julio . . . corpore a. adulterio placuisse. 68, 7 Varus vim a. arma retinebat. 70, 15 copias . . . veterano pedite a. equite firmavit. 73, 18 libido a. avaritia et mutandae sedis amor. 73, 10 Germani sociis *pariter* a. hostibus servitutum inposuerant i. e. et — et cf. *simul* in G 30, 5. 34, 11. 75, 4 urbem a. Italiam interno bello consumptam. 84, 17 Sarapidi a. Isidi. V, 1, 14 quos urbe a. Italia spes acciverat. 2, 10 metus a. odium. 12, 7 metus a. usus pleraque monstravere. 1, 1, 6 Lepidi a. Antonii arma. 23, 1 pectus a. os manibus verberans. 30, 7 turbine a. unda raptabantur. 49, 8 permissa vulgo licentia a. ultio et satietas. 2, 8, 5 exemplo ac memoria consiliorum a. operum. 18, 3 decem milia passuum cadaveribus a. armis opplevere. 34, 16 sermonibus variis tempus a. iter ducons. 38, 11 numero a. aetate liberum suorum. 40, 10 fidem a. pericula polliceantur. 42, 23 provinciae Suria a. Iudaea. 50, 15 Manlio Italia a. Africa interdictum est. 51, 2 Germanicus a. Drusus. 52, 16 multitudinem Numidarum a. Maurorum. 60, 18

pondus argenti et auri, numerus armorum equorumque et dona templis ebur a. odores, quasque copias frumenti et omnium utensilium quaeque natio penderet. 64, 2 Germanicus a. Drusus. 79, 6 reo a. accusatoribus. 3, 2, 8 victimas a. aras dis manibus statuentes. 3, 1 Tiberius a. Augusta. 7, 4 per amoena Asiae a. Aethiopiae. 9, 4 in agmine a. itinere. 12, 2 patris sui legatum a. amicum Pisonem fuisse. 13, 13 sacra hinc et immolationes nefandas ipsius a. Plancinae. 19, 2 Vitellio a. Veranio et Servaeo. 23, 6 cuius senectae a. orbitati et obscurissimae domui destinata quondam uxor. 29, 5 sibi a. fratri decreta eadem. 31, 2 patris a. filii collegio insignis. 31, 23 quorum in pecuniam a. famam damnationibus et hasta saeviebat. 34, 28 divum Augustum in occidentem a. orientem meavisse. 55, 11 novi homines e municipiis et coloniis a. *etiam* provinciis in senatum crebro adsumpti. 60, 4 licentia a. impunitas asyla statuendi. 60, 10 mitterent civitates iura a. legatos. 61, 2 Dianam a. Apollinem Delo genitos. 62, 3 fidem a. virtutem Magnetum decoravere. 71, 7 iuris a. imperii Romani esse. 73, 3 sedem sibi a. exercitui suo postularet. 73, 8 Sertorii a. Mithridatis ingentibus bellis. 76, 10 Cassius a. Brutus. 4, 15, 16 egit Nero grates patribus a. avo. 26, 11 regemque et socium a. amicum appellaret. 34, 20 et uterque opibus a. honoribus pervigere [M opibusque atque h. cf. Spitta p. 93. Draeg. § 123, 3]. 37, 10 sibi a. urbi Romae. 38, 13 facta a. famam nominis mei. 50, 6 vim a. clementiam Romanam edoctus. 51, 12 suorum a. hostium ignoratio et . . 71, 3 Latinius a. Opsius ceterique flagitii eius repertoires. 5, 10, 1 Asia a. Aethiopia exterritae. 6, 5, 11 repetitio inter se a. Cottam amicitiae principio. 6, 5 facinora a. flagitia sua. 8, 25 Satrium a. Pomponium. 11, 9 Maecenatem cunctis apud Romam a. Italiam praeposuit. 15, 4 patre a. avo consularibus. 27, 14 de cuius moderatione a. sapientia . . conlocavi. 34, 18 plus . . flagitii a. periculi laturos. 49, 4 adstantionibus a. luxu perpulisset iuvenem. 11, 1, 6 cavere vim a. opes principibus infensas. 12, 13, 7 postremo inter Darium a. Alexandrum proelio. 16, 10 turres facibus a. hastis turbabant obsessos. 23, 4 Ituraeque et Iudaei defunctis regibus, Sohaemo a. Agrippa, provinciae Syriae additi. 13, 31, 6 coloniae Capua a. Nuceria. 53, 7 Vetos Mosellam a. Ararim . . conecere parabat [M om. Ar.; Puteol. add.]. 57, 9 (salem) ex contrariis inter se elementis, igne a. aquis, concretum. 14, 26, 15 Pharasmani Polemonique et Aristobulo a. Antiocho parere iussae. 46, 6 aemulis inter se . . Volusio a. Africano. 51, 14 veterem invidiam a. infamiam. 53, 6 tantum honorum a. opum in me cumulasti. 62, 1 varius sermo et ad metum a. iram accommodatus. 15, 25, 7 militum a. hostium tot per annos gnarus. 45, 6 per Asiam a. Aethiopia. 71, 14 Glitio Gallo a. Annio Pollioni infamatis. 16, 23, 3 offensiones auxit iustitia a. industria. β) *adiectiva* D 12, 5 secedit animus in loca pura a. innocentia. 18, 25 Calvum . . exsanguem et aridum, Brutum autem otiosum a. diunctum. 18, 27 fractum a. elumbem. 19, 3 flexisse ab illa vetere a. directa dicendi via. A 10, 8 vasto

a. aperto mari pulsantur. 16, 21 indecorus a. humilis. 37, 24 longinqua a. avia petiere. G 39, 11 cetera subiecta a. parentia. 45, 20 terrena quaedam a. *etiam* volucra animalia. 45, 25 sucina solis radiis expressa a. liquentia. I, 6, 6 inauditi a. indefensi. II, 84, 6 gravia a. intoleranda. III, 71, 14 propior a. acrior (vis). IV, 20, 4 longa a. irrita militia fessis patriae a. otii cupidinem esse. 1, 4, 11 vetere a. insita Claudiae familiae superbia. 32, 15 indicium magni a. implacabilis motus. 39, 2 duae ibi legiones, prima a. vicensima, veteranique. 2, 38, 20 honesta a. inhonesta. 3, 22, 3 P. Quirinio divite a. orbo. 4, 11, 18 divulgata a. incredibilia avidae accepta. 69, 15 etiam muta a. inanimata, tectum et parietes circumspiciantur. 14, 58, 5 clari a. insontes. 59, 2 inermis a. exul. 15, 37, 15 per licita a. illicita foedatus. 38, 3 omnibus quae . . acciderunt gravior a. atrocior (clades). 38, 12 artis itineribus hucque et illuc flexis a. enormibus vicis. γ) *adverbia et praepositiones* D 34, 10 in media luce studentibus a. inter ipsa discrimina. G 41, 5 penitus a. in splendidissima Raetiae provinciae colonia. II, 56, 1 Italia gravius a. atrocius quam bello adflectabatur. 14, 43, 4 melius a. rectius. 15, 21, 14 *aequabilis a. constantius provinciae regentur. δ) *verba* D 6, 27 serantur a. elaborantur. 15, 3 inridere a. contemnere. 23, 4 quae sola mirantur a. exprimunt. A 10, 26 (mare) influere penitus a. ambire, et iugis etiam *ac* montibus inseri. G 30, 5 Chattos suos saltus Hercynius prosequitur *simul* atque deponit = et . . et [Halm ac cf. com. crit.; cf. Spitta p. 94. 95]. II, 80, 14 omnium quae diceret a. ageret arte quadam ostentator. 1, 22, 8 quos in exitium militum habet a. armat. 2, 40, 9 ille e clientibus duos deligit a. hortatur. 4, 62, 14 spectaculo intentos . . praeceptis trahit a. operit. 12, 47, 8 levi ictu eruorem eliciunt a. invicem lambunt. 6, 28, 23 inque Solis iram perferre a. adolere (corpus). ε) *repetitis* *idem aut similibus vocabulis et in certis formulis* D 17, 25 semel a. iterum accepisse congiarium. G 24, 1 genus spectaculorum unum a. in omni coetu idem. I, 46, 18 ac rursus alius a. alius. 50, 21 bellum aliud a. alias clades horrebant. V, 6, 12 unum a. alterum lacum integer perfluit. 1, 9, 7 nomen imperatoris semel a. vicensium partum. 4, 71, 8 has a. alias sontium poenas. — A 10, 25 huc a. illuc ferre. I, 85, 17 versare sententias et huc a. illuc torquere cf. 15, 38, 12 hucque et illuc flexis. Wölfflin Philol. XXV p. 125. 1, 5, 1. 2, 38, 19. 4, 60, 1. 12, 11, 1. 34, 8. 65, 14. 13, 7, 1. 14, 1, 15. 15, 36, 16. 63, 1 haec a. talia. 16, 29, 1 per haec a. talia. A 16, 1. 11, 17, 1. 24, 1. 13, 46, 6. 14, 49, 13. 15, 12, 17 his a. talibus. — cf. Wölfflin Philol. XXV p. 134. 3, 23, 10 aqua a. igni arcebat. 68, 6 aqua a. igni Silano interdicendum. 4, 21, 16. 6, 30, 4 interdicto igni a. aqua. 6, 18, 4 sorori aqua a. igni interdictum. 12, 42, 19 ut accusatori aqua a. igni interdiceret. 16, 12, 2 aqua a. igni prohibitus est. 14, 38, 7 quod nationum ambiguum . . igni a. ferro vastatur.

b) *in adnectendis longioribus enuntiatis a) non additis aliis particulis* D 8, 20 agunt ferunt-

que cuncta a. ab ipso principe cum quadam reverentia diliguntur. 11, 5 fore ut . . detrectaret poetas a. carminum studium prosterneret. 12, 11 eloquentiae usus recens et malis moribus natus, a., ut tu dicebas, Aper, in locum teli repertus. 17, 13 cf. ac 2. *b.* A 11, 3 habitus corporum varii a. ex eo argumenta. G 6, 7 pedites et missilia spargunt pluraque singuli, a. in immensum vibrant. 1, 12, 11 unum esse rei publicae corpus a. unius animo regendum. 4, 59, 9 opposuit sese incidentibus, a. habitu tali repertus est a. militibus. 6, 30, 7 ultro damnatur a. urbe exigitur. 14, 28, 9 Vibius Secundus eques Romanus . . damnatur a. Italia exigitur. 15, 28, 10 ducere manipulos a. operire reliquias malae pugnae. 38, 25 et quia alii palam faces iaciebant a. esse sibi auctorem vociferabantur. 16, 19, 14 novitatem cuiusque stupri perscripsit a. obsignata misit Neroni. *β*) *ad-ditis aliis particulis.* *adeo* D 14, 7 minime, minime, inquit Secundus, a. adeo vellem maturius intervenisses. *alio* D 19, 27 saepe ultro admonet a. alio transgredientem revocat et . . *eo* I, 69, 6 dicendi artem apta trepidatione occultans a. eo validior. II, 37, 5 cf. 2. a. 3, 35, 7 avunculum esse Seiani Blaesum a. eo praevalidum. 4, 22, 4 tamquam ipse somno gravis a. eo ignarus, et uxor sponte mortem sumpsisset. 46, 3 qui montium editis sine cultu a. eo ferocius agitabant. 74, 12 cuius durior congressus, a. eo per ambitum et societate consiliorum parabatur. 5, 4, 13 exercentibus plerisque per occultum a. eo procacius libidinem ingeniorum. 11, 10, 12 regreditur ingens gloria a. eo ferocior et subiectis intolerantior. 16, 10 ac primo laetus Germanis adventus, a. eo quod . . pari in omnes studio ageret celebrari, coli. *etiam* G 42, 2 praecipua Marcomanorum gloria viresque, a. ipsa etiam sedes pulsus olim Boiis virtute parta. I, 8, 16 quem non remitti a. etiam reum esse tamquam suum crimen accipiebant. *ibi* II, 64, 4 devertere Interamnium a. ibi interfici iussit. 89, 13 sic Capitolium ingressus a. ibi matrem complexus Augustae nomine honoravit. *illic* 2, 67, 13 Alexandriam devectus a. illic fugam temptans . . interficitur. *illuc* 11, 35, 3 patefieri domum adulteri a. illuc deduci imperatorem iubet. *inde* I, 31, 19 Alexandriam praemissos a. inde reversos longa navigatione aegros. — 47, 8 in Capitolium a. inde in Palatium vectus. II, 9, 11 caput in Asiam a. inde Romam pervectum est. III, 41, 14 flexit in Umbriam a. inde Etruriam, ubi . . IV, 36, 2 Gelludam a. inde Novaesium concessit. 12, 55, 3 tunc Troxobore duce montes asperos castris cepere a. inde decursu in litora aut urbes vim cultoribus . . audebant. *interim* II, 66, 6 remitti eos in Britanniam . . placuit a. interim Bataavorum cohortes una tendere. 1, 29, 8 opperendos legatos a. interim permulcendum militem. 6, 42, 17 placitumque opperiri viros praepolentis, a. interim Ctesiphon sedes imperii petita. 12, 41, 5 ut vicensimo aetatis anno consulatum Nero iniret a. interim . . haberet ac . . appellaretur. *ita* I, 5, 13 aspernantes veterem disciplinam a. ita quattuordecim annis a Nerone adsuefactos, ut . . 4, 2, 11 facili Tiberio

a. ita prono, ut . . 11, 4, 8 quidam pampineam coronam albenibus foliis visam a. ita interpretatum tradidere. 14, 5, 13 visum dehinc remigibus unum in latus inclinare a. ita navem submergere. 15, 2, 2 Vologeses concilium vocat et proximum sibi Tiridaten constituit a. ita orditur. 16, 11, 4 nec defuere qui monerent magna ex parte heredem Caesarem nuncupare a. ita nepotibus de reliquo consulere. *ubi* D 32, 6 (scientia) nos ornat, a. ubi minime credas, eminet et excellit. A 30, 22 auferre trucidare rapere falsis nominibus imperium, a. ubi solitudinem faciunt, pacem appellant. 14, 8, 7 adfluere ingens multitudo cum luminibus, a. ubi incolumem esse pernotuit, ut ad gratandum sese expedire. [15, 44, 21 M atque ubi; Halm alique, ubi cf. com. crit.] *ultra* A 31, 8 nata servituti mancipia semel veneunt, a. ultra a dominis aluntur. III, 54, 19 abnuntique vera esse quae adferret a. ultro corruptum arguenti. *una* 1, 18, 6 alio vertunt a. una tres aquilas et signa cohortium locant. — *sequentibus pronomibus.* *alium* 11, 18, 15 feruntque militem, quia vallum non accinctus, a. alium, quia pugione tantum accinctus foderet, morte punitos. *idem* A 33, 18 omniaque prona victoribus a. eadem victis adversa. 37, 10 sequi, vulnerare, capere, a. eosdem oblati aliis trucidare. I, 85, 16 et privato Othoni nuper a. eadem timenti nota adulatio. [In 6, 9, 13 clari genus et quidam summis honoribus, Nipp. *atque idem.* cf. com. crit.] *ille* D 17, 13 (hoc loco in enumeratione se excipiunt particulae *et — ac — atque — ac*). III, 17, 11 firmati inter se densis ordinibus excipiunt Vitellianos temere effusos, a. illi consternantur. 2, 82, 17 ut quisque obvius, quamvis leviter audita in alios a. illi in plures cumulata gaudia transferunt. 3, 53, 19 promiscas viris et feminis vestes a. illa feminarum propria. 4, 35, 17 dedecus sibi a. illis gloriam peperere. 60, 11 ne nox quidem secunda, cum uxor vigiliis somnos suspiria matri Liviae a. illa Seiano patefaceret. 6, 29, 10 id se repetivisse in Labeone, a. illum, quia . . arguebatur, culpam invidia velavisse. 11, 2, 14 cur sine uxore discubisset, a. ille functam fato responderet. 27, 5 velut suscipiendorum liberorum causa convenisse, a. illam audisse auspicum verba. 30, 4 an comperisset interrogat, a. illa adnuente cieri Narcissum postulat. 12, 40, 5 quo venientem ducem exterrerent, a. illo augente audita, ut maior laus compositi. *ipse* D 6, 25. 40, 2 cf. *a. a.* A 36, 3 missilia nostrorum vitare vel excutere, a. ipsi magnam vim telorum superfundere. G 42, 2 cf. *b. β.* I, 6, 8 introitus . . infaustus omine a. ipsis *etiam* qui occiderant formidolosus. 11, 11 inermes provinciae a. ipsa in primis Italia. 53, 10 (exercitus) translatus in Galbam a. in eo ipso sacramento vexillis inferioris Germaniae praeventus erat. 68, 11 per silvas a. in ipsis latebris trucidati. 87, 9 viris et robur exercitus a. ipsis ducibus consilium et custodes. II, 32, 10 clausam Alpibus et nullo maris subsidio transpadanam Italiam a. ipso transitu exercitus vastam. 92, 19 et quidam in domum Caesaris transgressi a. ipsis dominis potentiores. III, 27, 5 ut discretus labor

fortes ignavosque distingueret a ipsa contentione decoris accenderentur. IV, 60, 10 qui pecuniam calones sarcinas retentarent a ipsos leves abeuntes prosequerentur. 68, 13 laetum militibus idem nomen, a ipsum, quamquam senatorii ordinis, ad utraque munia sufficere. 1, 33, 11 accedebant muliebres offensiones novercalibus Liviae in Agrippinam stimulis, a ipsa Agrippina paulo commotior. 39, 23 ius legationis a ipsius Planci gravem et inmeritum casum . . . facunde miseratur. 55, 10 nihil ausuram plebem principibus amotis, a ipsi tempus fore, quo . . . 2, 11, 12 hortatus suos ut ingruentes catervas globo perfringerent, a ipse densissimos inrumpens, . . . equo labitur, ac multi nobilium circa. 4, 16, 17 utque glisceret dignatio sacerdotum a ipsis promptior animus foret. 6, 44, 8 cum Tiridates *simul* fama a ipso Artabano percussus distrahi consilii. 11, 9, 13 pepigere fraudem inimicorum ulcisci a ipsi inter se concedere. 13, 25, 19 fautores histriorum velut in proelia convertit inpunitate et praemiis a ipse occultus et plerumque coram prospectans, donec . . . 14, 16, 5 ibidem repertos versus conecere a ipsius verba quoquo modo prolata supplere. 26, 2 praemisso cum auxiliis Verulano legato, a ipse legionibus citis, abire procul ac spem belli amittere subegit. 15, 34, 4 grates dis a ipsam recentis casus fortunam celebrans. 63, 16 ne dolore suo animum uxoris infringeret a ipse visendo eius tormenta ad inpatientiam delaberetur, suadet in aliud cubiculum abscedere. 16, 32, 4 nimiae tantum pietatis ream separarent, a ipse quaecumque sortem subiret. *is* 2, 60, 12 referebat habitasse quondam septingenta milia aetate militari, a eo cum exercitu regem Rhamsen Libya . . . positum. 6, 46, 20 solitusque eludere medicorum artes a eos, qui post tricesimum aetatis annum . . . alieni consilii indigerent. D 14, 15 me vero, inquit, [et] sermo iste infinita voluptate adfecisset, a *id ipsum* delectat, quod . . . cf. Draeg. § 123, 4. 19, 10 facile perferbat prior ille populus . . . impeditissimarum orationum spatia, a *id ipsum* laudabat, si . . . I, 53, 10. 68, 11 cf. supra s. ipse I. 1. b. β. *omnis* D 5, 18 cf. I. 1. a. α. A 2, 8 expulsis insuper sapientiae professoribus a omni bona arte in exilium acta. 23, 6 quod tum praesidiis firmabatur a omnis proprii sinus tenebatur. 30, 13 cf. infra 2. b. I, 1, 5 postquam bellatum apud Actium atque omnem potentiam ad unum conferri pacis interfuit. II, 27, 14 coercitos a se quartadecumanos, ablatam Neroni Italiam a omnem belli fortunam in ipsorum manu sitam iactantes. 53, 13 hinc admiratio et plura interrogandi pudor, a omnium animi in Vitellium inclinavere. III, 8, 18 sed gloriae avidus a omne belli decus sibi retinens. V, 3, 10 adsensere a omnium ignari fortuitum iter incipiunt.

2) *in initio enuntiati* IV, 82, 3 a ingressus intentusque numini respexit . . . Basilidem. V, 12, 8 a per avaritiam Claudianorum temporum empto iure muniendi struxere muros. 6, 9, 8 a ob id convictu principis prohibitus . . . obligat venas. *Sequentibus a) adverbis. adeo* D 10, 8 a. adeo si quis requirit, ut semel vidit, transit.

alibi 2, 61, 6 a. alibi angustiae et profunda altitudo. *eo* II, 37, 5 a. eo duces Othonianos spatium ac moras suasisse. *etiam* I, 78, 10 a. etiam Othoni quibusdam diebus populus et miles . . . Neroni Othoni adclamavit. *hercule* D 34, 26 a. hercule sub eius modi praeceptoribus juvenis ille . . . cuicumque causae par erat. *ibi* 11, 21, 15 a. ibi defunctus fatale praesagium implevit. *ideo* D 3, 13 a. ideo maturare libri huius editionem festino, ut . . . *illic* 4, 21, 15 a. illic eadem actitando recentia veteraque odia advertit. *interim* IV, 70, 8 a. interim unaevicissima legio Vindonissa, Sextilius Felix . . . per Raetiam inrupere. 79, 3 a. interim dispersos in domibus Germanos trucidaverant. 84, 4 a. i. triennio exacto Ptolemaeus non studium, non preces omittere. 2, 28, 6 a. i. Libonem ornat praetura. 39, 7 a. i. patrata caede ad maiora . . . conversus furatur cineres. 3, 11, 1 a. i. Drusus rediens Illyrico, . . . urbem intravit. 4, 73, 7 a. i. reperitis vadis alam Camminefatem . . . circumgredi terga hostium iubet. 6, 36, 17 a. i. posse Parthos . . . ad paenitentiam mutari. 11, 10, 3 a. i. Gotarzes paenitentia concessi regni . . . contrahit copias. *et huic contra itum*. 32, 12 a. i. tribus omnino comitantibus . . . Ostiensem viam intrat. 12, 54, 6 a. i. Felix intempestivis remediis delicta accendebat. 14, 6, 9 a. i. securitate simulata medicamina vulnere . . . adhibet. 15, 3, 7 a. i. reliquas legiones pro ripa Euphratis locat. 57, 1 a. i. Nero recordatus Volusii Proculi indicio Epicharim attineri . . . iubet. 16, 30, 1 a. i. Ostorius Sabinus Sorani accusator ingreditur orditurque . . . *ita* A 27, 11 a. i. irritatis utrimque animis discessum. 28, 12 a. i. circumvecti Britanniam . . . intercepti sunt. III, 54, 21 a. i. digressus voluntaria morte dicta firmavit. 13, 56, 8 a. i. infensis utrimque animis discessum. *ubi* A 20, 7 a. ubi satis terruerat, parcendo rursus invitamenta pacis ostentare. 1, 58, 14 a. ubi primum tui copia, vetera novis et quieti turbidis antehabeo. 3, 2, 5 a. ubi colonias transgrederentur, atrata plebes . . . 15, 58, 6 a. ubi dicendam ad causam introissent, clam actum erga coniuratos. *utinam* 3, 16, 21 a. u. ego potius filio iuveni quam ille patri seni cessisset. *b) pronomibus. ego* 4, 40, 30 a. e. haec pro amicitia non occultavi cf. Nipp. ad 1, 38. *hic* 2, 52, 23 a. hic quem memoramus bellorum expers habebatur. 4, 12, 14 [Madvig, Halm alitque haec; M atque haec]. *idem* 3, 18, 7 a. i., cum Valerius Messalinus signum aureum . . . statuendum censuissent, prohibuit. *is* 14, 10, 4 a. eum auctore Burro prima centurionum tribunorumque adulatio ad spem firmavit. *ille* A 27, 4 a. illi modo cauti ac sapientes prompti post eventum ac magniloqui erant. I, 82, 17 a. illum tribuni centurionesque circumstant. II, 2, 8 a. illum cupido incessit adeundi visendique templum. 49, 1 a. illum supremas iam curas animo volutantem repens tumultus avertit. III, 36, 7 a. illum in nemore Aricino desidem . . . proditio Lucilli Bassi . . . perculit. IV, 81, 11 a. illis instantibus modo famam vanitatis metuere, modo . . . 83, 11 a. illis Ponti et externorum parum gnaris, Timotheum . . . interrogat. 2, 22, 7 a. illi supplices nihil abnuendo veniam omnium ae-

cepere. 31, 5 a. illis, dum trepidant, dum refugiunt, evertentibus adpositum *in mensa lumen. 54, 6 a. illum in regressu sacra Samothracum visere nitentem obvii aquilones depulere. 85, 8 a. illo praetendente sexaginta dies . . necdum praeterisse, satis visum de Vistilia statuere. 3, 16, 12 a. illo pleraque sapienter, quaedam inconsultius respondente, recitat codicillos. 30, 7 a. ille, quamquam prompto ad capessendos honores aditu, Maecenatem aemulatus . . anteit. 69, 18 a. ille prudens moderandi, si propria ira non impelleretur, addidit . . 4, 3, 13 a. illa, cui avunculus Augustus, socer Tiberius, . . seque ac maiores et posteros . . foedabat. 10, 12 a. illo ignaro et juveniliter hauriente auctam suspicionem. 54, 3 a. illa simulationum nescia, cum propter discumberet, non vultu aut sermone flecti. 6, 34, 5 a. illis sola in equite vis: Pharasmanes et pedite valebat. 12, 14, 15. a. ille non propinquum . . sed . . Romanum increpans, auribus decisus vivere iubet. 31, 18 a. illi conscientia rebellionis et obsaepitis effugiis multa et clara facinora fecere. 37, 12 a. illi vinclis absoluti Agrippinam quoque . . venerati sunt. 50, 11 a. illi, quamvis servitio sueti, patientiam abrum-punt armisque regiam circumveniunt. 13, 9, 12 a. illi *per recentem gloriam . . Corbulonem praetulere. 54, 24 a. illis aspernantibus auxiliaris eques repente immissus necessitatem attulit. 14, 9, 12 a. illa 'occidat' inquit, 'dum imperet'. 23, 13 a. illum fines suos praegredientem incuravere Mardi. 51, 15 a. illi pro cognitis moribus fuere. 15, 1, 7 a. illum ambiguum novus insuper nuntius contumeliae exstimulat. 71, 4 a. ille gaudium id credens . . festinata indicia inpunitate remuneratur. 16, 14, 23 a. ille hausto veneno, tarditatem eius perosus intercisus venis mortem adproperavit. ipse II, 83, 10 a. ipsum Vitellium in incerto fore quam partem Italiae protegeret. III, 9, 24 a. ipsum Caecinam non obscure ad transitionem hortabantur. 59, 20 a. ipse Vitellius . . nihil in Domitianum atrox parabat. V, 1, 4 a. ipse, ut super fortunam crederetur, decorum se promptumque in armis ostendebat. 2, 39, 14 a. ipse adire municipia obscuro diei, neque propalam aspici neque diutius isdem locis. 3, 15, 2 a. ipsa, donec mediae Pisoni spes, sociam se . . promittebat. 14, 3, 9 a. ipsa praesumendo remedia munierat corpus. 15, 23, 14 a. ipse ut laetitiae, ita maeroris inmodicus egit. 54, 9 a. ipse maestus et magnae cogitationis manifestus erat. *omnis* A 30, 13 nos . . sinus famae in hunc diem defendit; a. omne ignotum pro magnifico est cf. com. crit. III, 13, 6 a. omnia de Vitellio in deterius. II) *vi comparandi*. *perinde* III, 18, 7 haud perinde rebus prosperis ducem desideraverant atque in adversis deesse intellegebant.

atqui. D 41, 6 atqui melius fuisset non queri quam vindicari. 3, 54, 4 atqui ne corporis quidem morbos veteres . . coerceas. — Draeg. pro 'atque' A 30, 13.

atratus. 3, 2, 6 atrata plebes.

atrium. I, 31, 7 Libertatis atrium.

atrocitas. I, 50 urbs atrocitatem recentis sceleris pavens. 11, 28 si atrocitate criminis

praevaluissent. — 4, 13 ob atrocitatem morum Amorgum deportatur. 12, 32 Silurum gens non atrocitate, non clementia mutabatur quin . .

atrox. A) *adiect.* a) de personis α) *propr.* cf. Klotz s. v. 'von finsterem oder düsterem aussehen'. D 13 statuar tumulo non maestus et atrox, sed hilaris et coronatus. 2, 57 Piso . . atrox ac dissentire manifestus. β) *trsl. terribilis, saevus, trux* II, 32 Germanos, quod genus militum apud hostes atrocissimum sit. 63 Vitellius *adventu* fratris . . superbiior et atrocior. 4, 52 Agrippina semper atrox, tum et periculo propinqua accensa. 11, 9 atrocioerem (Mithridaten esse) quam novo regno conduceret. 12, 22 atrox *odii* Agrippina. 13, 13 cavere insidias mulieris semper atrocis, tum et falsae. 14, 61 semper *odio*, tum et *metu* atrox (Agrippina). 15, 36 in incerto erant, procul an coram atrocior haberetur. 58 quo fidem inscitiae pararet, atrox *adversus* socios (coniurationis). 16, 10 aderat filia, super ingruens periculum *longo dolore* atrox i. e. tristis atque vehementer concitata. — 15, 28 Vologeses neque atrox (erat) *in summam* et . . inducias petit. b) *de rebus* α) *propr.* 4, 50 ingruebat nox nimbo atrox. 11, 31 tempestatem ab Ostia atrocem. β) *trsl.* 2, 64 ingenium cf. amoenus. 4, 60 atrox Drusi ingenium. — 12, 50 atrox hiems. A 37 *de pugna*: grande et atrox spectaculum. II, 70 *de campo pugnae*: foedum atque atrox spectaculum. A 26. II, 66. III, 22 proelium. II, 46 bellum atrox, lugubre. 1, 17. 3, 38 ne in bellum atrox coalescerent. 1, 3 nec enim unquam atrocioribus populi R. cladibus adprobatum est. 15, 38 clades omnibus gravior atque atrocior. II, 15 atrox ibi clades. 88 multae et atroces inter se militum caedes. 14, 17 levi initio atrox caedes orta inter colonos. I, 2 opus adgredior opimum casibus, atrox *proeliis*, discors seditionibus, ipsa etiam pace saevom. II, 12 urere, vastare, rapere, eo (erat) atrocius quod . . III, 39 ne Blaesi mors . . palam iussa atrocem invidiam ferret. 1, 25 murmur incertum, atrox clamor et repente quies. 35 atrocissimus veteranorum clamor oriebatur. 45 atrocissimum quodque facinus horum manibus patratum. 4, 45. 71 tristibus dictis atrocita facta coniungere. 14, 64 additur atrocior saevitia. 2, 28 consultandum super re magna et atroci. 13, 43 puniendos rerum atrocium ministros. 4, 28 miseriarum ac saevitiae exemplum atrox. 21 quod ut atrocius vero tramissum. 6, 24 quo non aliud atrocius visum. 40 neque quod . . morte adflicti forent, . . ut atrox advertetur. 15, 44 (nrbs) quo cuncta undique atrocita aut pudenda conflunt celebranturque. — 4, 11 immania credebantur, atrocioerem semper fama erga dominantium exitus i. e. eher eine blutige that voraussetzt: Roth. — II, 1 imperium, quod varia sorte *laetum* rei p. aut atrox, ipsis principibus prosperum vel *exitio* fuit. III, 41 non ignavum et, si provenisset, atrox consilium iniiit, ut . . 59 nihil in Domitianum atrox parabat. 66 nihil atrocius eventurum quam in quod sponte ruant. 14, 7 nihil . . atrox ausuros. 59 tamquam nihil atrox immineret. 16, 30 consultaverat . . an cognitio senatus nihil atrox adferret. 3, 64 va-

letudo atrox i. e. gravis et periculosus morbus. — III, 37 initium atrocis in Caecina sententiae a L. Vitellio factum. 6, 2 atroces sententiae dicebantur in effigies quoque ac memoriam eius (Liviae). — i. q. *terrorem inciens* I, 51 undique atroces nuntii, sinistra ex urbe fama i. e. schreckenspost. II, 99 atrocibus undique nuntiis exterritus. I, 54 inde atrox rumor. II, 54 atroci mendacio universos perculit. I, 53 civitates atrocibus edictis aut damno finium Galba perculerat. 2, 30 nominibus Caesarum .. additas atroces vel occultas notas. 12, 35 imminet iuga, nihil nisi atrox et propugnatoribus frequens terrebat. — II, 40 aderat Numida cum atrocibus mandatis, quibus .. rem in discrimen mitti iubebat i. e. cum severissimis et minacissimis m. 12, 52 de mathematicis Italia pellendis senatus consultum atrox et inritum. — II, 49 abentibus exitium munitabantur, atrocissima in Verginius vi, quem clausa domo obsidebant. B) *subst.* II, 21 dum atrociora metuebantur, atrociora vulgaverant. V, 25 haec vulgus, proceres atrociora. — I, 68 suadente atrociora Inguomero. 6, 38 multa et atrocita in Macronem .. composuit. 3, 16 haud dissimilia alii et quidam atrociora (ärgere dinge) circumstrepebant. 15, 55 magna et atrocita adferre dictitans (coniurationis nuntius). C) *adv.* I, 2 atrocius in urbe saevitum. II, 56 Italia gravior atque atrocius quam bello, adflictabatur. — III, 11 legatum eo atrocius adgrediuntur. I, 60 atrocius i. e. vehementius proruperat. — 23 labores itinerum .. atrocius accipiebantur. III, 1 atrociter loqui. — 13, 19 crimen atrociter deferre i. e. intendendo periculum et detorquendis rebus in peius: Doederl.

attamen. IV, 55, 14 [Halm ser. at tamen, mavult ac tamen]. 11, 24, 26 [Halm, Nipp. ac tamen]. cf. at A. c. Spitta p. 147.

atempto, attento. 13, 25, 13 vi atemptantem acriter reppulerat [Agricola; M via temptantem]. — D 22, 7 locos laetiores attentavit.

attero. *trsl.* G 29 nec tributus contemnuntur nec publicanus atterit (Batavos). I, 89 quae (belli mala) motu Vindicis haud perinde plebem attriverant. — A 9 et vincere inglorium et atteri sordidum arbitrabatur. cf. Kritz. — *part. perf.* I, 10 (Mucianus) attritis opibus, lubrico statu [M pr. manu 'aterritis']. II, 56 iam pridem attritis Italiae rebus. III, 50 ipsos in regione bello attrita inopia et seditiosae militum voces terrebant. 15, 16 pabulo attrito relicturos (fuisse) oppugnationem. — IV, 12 nec opibus Romanis, societate validiorum adtriti (Batavi) viros tantum armaeque imperio ministrant. [In D18,24 codd., Nipp. attritum; Schulzing, Halm, Michaelis, Andresen 'aridum'.]

attineo. a) *verb. act.* α) 1, 35 ferrum .. deferebat in pectus, ni proximi prensam dextram vi adtinuissent. 2, 10 ne flumine quidem interiecto cohibebantur, ni Stertinus adcurrans plenum irae .. Flavum adtinuisset. — *trsl.* 3, 71 memorabatur L. Metelli pontificis maximi exemplum, qui A. Postumium flaminem adtinuisset. 13, 46 si ultra unam alteramque noctem attineretur, nuptam esse se dictitans. 6, 27 oblitus

Arruntium, ne in Hispaniam pergeret, decimum iam annum attineri i. e. in urbe retineri. — 2, 52 armatos *castris* attineret i. q. contineret. 13, 53 ne segnem militem attinerent, .. aggerem coercendo Rheno absolvit. 3, 3 ut .. matris exemplo avia quoque et patruus attineri viderentur (sc. domi). 14, 56 rarus per urbem, quasi valetudine infensa aut sapientiae studiis domi adtineretur. 33 si quos inbellis sexus aut fessa aetas vel loci dulcedo attinuerat (sc. Londinii), ab hoste oppressi sunt. 12, 12 iuvenem .. multos per dies attinuit *apud* oppidum Edesam i. e. retinuit. 14, 25 attineri a se Vologesen pro pignore amicitiae. 12, 68 sorores eius attinuit (sc. cubiculo). 3, 36 convictam attineri publica custodia iussit. 6, 19 qui carcere attinebantur. 23 extractum custodiae iuvenem (nam in Palatio attinebatur). 13, 15 tribuno, cuius cura attinebatur damnata veneficii nomine Locusta i. e. in custodia retineri. 15, 57 Nero recordatus Proculi indicio Epicharim attineri. 16, 19 Cumas usque progressus Petronius illic attinebatur. — 6, 17 inopia rei nummariae .. quia signatum argentum fisco vel aerario attinebatur. — *trsl.* 13, 27 quos vindicta patronus non liberaverit, velut vinclo servitutis attineri. β) *abit in significationem impediendi* II, 14 deletae omnes copiae forent, ni victorem exercitum attinuisset obscurum noctis. 1, 50 laeti .. Germani agitabant, dum iustitio ob amissum Augustum, post discordiis attinemur (sc. a bello). 13, 37 satis comperto Vologesen defectione Hyrcaniae attineri. 15, 24 nec recusaturum Tiridaten accipiendo diademati in urbem venire, nisi sacerdotii religione attineretur. — 13, 50 sed impetum eius .. attinuere senatores i. e. cohibere. γ) *occupatum tenere* 4, 5 Thraeciam Rhometalces ac liberi Cotyis, ripamque Danuvii legionum duae in Pannonia, duae in Moesia attinebant, totidem apud Delmatiam *locatis*. b) *verb. neutr. impers.* D 25 quod ad Servium Galbam et C. Laelium attinet. A 33 quod ad me attinet. — c. *inf.* 12, 60 praevalida nomina referre nihil attinuerit.

attingo. a) *propr.* α) G 40 attingere (vehiculum) uni sacerdoti concessum. 6, 50 manum complexus pulsum venarum attigit (medicus). 4, 54 illa nullos attingere cibos. β) *perrenire ad* D 7 cum primum urbem attigerunt. IV, 49 centurio ut portum Karthaginis attigit. 2, 55 postquam Suriam ac legiones attigit (Piso). 4, 45 postquam saltuosos locos attigerat. b) *trsl. in oratione* 1, 35 ut seditionem attigit, ubi modestia militaris .. rogans. 4, 35 non attingo Graecos.

attollo. a) *propr.* III, 25 attollere corpus (patris interfecti). IV, 14 attollerent tantum oculos. V, 14 Germanos fluminibus suctos levitas armorum et proceritas corporum attollit. — IV, 53 deos precatus uti .. sedes suas pietate hominum inchoatas divina ope attollerent (sc. usque ad fastigium columenque). — *sensu reflex.* G 39 si forte prolapsus est, attolli et insurgere haud licitum. IV, 83 visum eundem iuvenem in caelum igne plurimo attolli. V, 11 turres in sexagenos pedes .. attollebantur. 6, 37 Euphraten nulla imbrum vi sponte et in-

mensum attolli. — *pass.* A 10 ne ventis quidem proinde attolli (mare). — III, 47 tumido mari, prout fluctus attollitur. II, 34 cf. augesco. V, 6 periti imperitque nandi perinde attolluntur. *b) trsl.* *α)* A 39 privati hominis nomen *supra* principis attolli. 11, 16 nisi exploratoris Flavi progenies *super* cunctos attollatur. 4, 8 orbatos parente tradidi patruo . . ne secus quam suum sanguinem foveret, attolleret. Roth, Boetticher al. explic. educare, at Nipp. emporheben, quod rectius. 40 cum . . immensum attolli provideret quem coniunctione tali *super* alios extulisset. IV, 52 bello et armis rem p. attollere. 59 interfectorem altis ordinibus, ceteros . . praemiis attollit. 3, 72 Blaesus . . triumphi insignibus attolleret. — IV, 4 prompsit sententiam . . falsa aberant, et studiis senatus attollebatur. *β)* *in oratione* A 25 cum . . sua quisque facta, suos casus attollerent. I, 70 robur adventantium legionum et famam Germanici exercitus attollebant. II, 21 diversae exhortationes hinc legionum . . robur, inde . . cohortium decus attollentium. 30 adventantium robur per adulationem attollentes. I, 90 vocata contione maiestatem urbis et consensum populi ac senatus pro se attollens. II, 90 industriam temperantiamque suam laudibus adtollebat. III, 9 virtus Germanici exercitus laudibus attollebatur. 37 exquisitis patrum adulationibus attollitur. 15, 30 cuncta in manus adtollebat.

attono non nisi forma part. perf. attonitus *trsl.* I, 40 neque populi aut plebis ulla vox, sed attoniti vultus et conversae ad omnia aures. II, 29 torpere cuncti, circumspectare inter se attoniti. 42 attonitas subito terrore mentes falsum gaudium in languorem vertit. III, 13 ceteros re nova attonitos. IV, 49 subitae rei miraculo attonitos. 72 attonitis etiam victoribus. 1, 39 attonita magis quam quieta contione.

atralo. 15, 68 opperiebatur Nero, ut Vestinus quoque consul in crimen attraheretur.

atrecto cf. adrecto.

attribuo. III, 27 vallum portasque legionibus attribuit. 13, 39 libritoribus funditoribusque attributus locus. — 2, 55 loca eorum (severorum tribunorum) clientibus suis vel deterimo cuique attribuit.

auctio. A 19 *Γ.* I, 20 Rhenanus cf. actio.

auctito. 6, 16 pecunias faenore auctitabant.

auctor. *a)* IV, 84 alii auctorem eundem Ptolemaeum . . perhibent (templi). 2, 64 quem (Augustum) auctorem utriusque regni, si sperneretur, vindicem metuebat. 3, 62 quorum vetustissimum (delubrum) Paphiae Veneri auctor Aërias, post filius eius Amathus Veneri Amathusiae et Iovi Salaminio Teucer . . possissent. — 11, 14 fama est Cadmum . . artis eius auctorem fuisse i. e. inventorem. 12, 58 Romanum Troia demissum et Iuliae stirpis a. Aeneam. 15, 44 auctor nominis eius (sc. Christianorum) Christus. *b) α)* I, 86 prodigia terrebant diversis auctoribus *volgata.* II, 55 cecidisse Othonem . . certi auctores in theatrum attulerunt. 73 etsi vagis adhuc et incertis auctoribus, erat tamen in ore fama Vespaianus. 16, 2 non auctoris, non ipsius negotii fide satis spectata.

β) D 9 carmina et versus . . neque dignitatem ullam auctoribus suis conciliant neque . . 30 nec in auctoribus cognoscendis nec in evolvenda antiquitate . . satis operae insumitur. G 28 validiores . . res fuisse summus auctor divus Iulius tradit. A 2 neque in ipsos modo auctores sed in libros Britanniae Livius veterum, Fabius Rusticus recentium eloquentissimi auctores . . bipenni adsimulavere. 1, 1 . . multi a. rettulerunt cf. Her. II, 37 invenio apud quosdam auctores (seq. acc. c. inf.). III, 25 rem nominatae auctore Messalla tradam. 28 Hormine id ingenium, ut Messalla tradit, an potior auctor sit C. Plinius . . 29 primum inrupisse Volusium . . inter omnes a. constat. 51 celeberrimos a. habeo (seq. acc. c. inf.). IV, 83 origo dei nondum nostris a. celebrata. V, 3 plurimi a. consentiunt (seq. acc. c. inf.). 6 sic veteres a.: sed gnari locorum tradunt. 1, 72 carmina incertis a. *vulgata.* 81 adeo diversa non modo apud a., sed in ipsius orationibus reperiuntur. 2, 83 cum censeretur clipeus auro et magnitudine insignis inter auctores eloquentiae. 3, 3 Antoniam non apud auctores rerum, non diurna actorum scriptura reperio ullo insigni officio functam. 30 C. Sallustius rerum R. florentissimus a. 4, 10 quae plurimis maximeque fidis a. memorata sunt, retuli. 11 haec vulgo iactata, super id quod nullo auctore certo firmantur, prompte refutaveris. 57 causam abscessus quamquam secutus plurimos auctorum ad Seiani artes retuli. 5, 9 tradunt temporis eius auctores (seq. acc. c. inf.). 13, 20 nos consensum auctorum secuturi, *si qui diversa prodiderint, sub nominibus ipsorum trademus. 14, 2 quae Cluvius, eadem ceteri quoque a. prodidere. 64 quicumque casus temporum illorum nobis vel aliis a. noscent. 15, 38 utrumque auctores prodidere. — 13, 20 Fabius Rusticus auctor est, scriptos esse ad Caecinam Tuscum codicillos. *c)* 2, 29 mox libellos et a. recitat cf. Nipp. 6, 12 incerto a. (libri) cf. Nipp. 13, 21 crimina et auctores exposuit. *d)* A 8 (Agricola) ad auctorem ac duces ut minister fortunam referebat i. e. ad eum, cuius auspiciis res gerebat. III, 12 tum progressus Lucilius auctorem se palam praebet i. e. impulsor. 43 eo gravior a., quod Paulino patria Forum Iuli. 71 furens miles aderat, nullo duce, sibi quisque auctor. 6, 31 nomine tantum (sc. Arsacidae) et auctore (sc. Caesarum) opus. 36 adfluentibus qui metu magis quam benevolentia subiecti repertis a. sustulerant animum. 12, 29 Vannius . . pellitur regno . . auctores fuere Vibilius . . et Vangio. 49 summenti (regium insigne) adest auctor et satelles i. e. vollmachtgeber Nipp. 69 mox nullo in diversum a. quae offerebantur secuti sunt. 14, 7 Neroni . . adfertur evasisse ictu levi sauciam et hactenus adito discrimine, ne auctor dubitaretur (facinoris). 24 barbarus . . ordinem insidiarum seque auctorem et socios per tormenta edidit. 15, 38 alii palam faces iaciebant atque esse sibi auctorem vociferabantur. 49 initium coniurationi non a cupidine ipsius fuit: nec tamen facile memoraverim, quis primus a., cuius instinctu concitum sit quod tam multi

sumpserunt. 16, 14 .. adeo ut testamentum Antei nemo obsignaret, nisi Tigellinus auctor extitisset. 22 nova cupientibus auferatur dux et auctor. — III, 45 ea discordia .. Britannii sustulere animos auctore Venutio. IV, 81 alius manum aeger, eodem deo auctore, .. orabat i. e. iussu dei. 1, 53 quidam .. ab L. Asprenate .. missos tradidere auctore Tiberio .. 58 nomen imperatoris a Tiberio accepit. 12, 31 his (Icenis) auctoribus circumiectae nationes locum pugnae delegere. 13, 2 quae (Agrippina) .. habebat in partibus Pallantis, quo auctore Claudius nuptiis incestis et adoptione exitiosa semet perverterat. 54 Frisii .. agros vacuos .. insedere, auctore Verrito et Malorige, qui nationem eam regebant. 14, 10 eum (Neronem) auctore Burro prima centurionum .. adulatio ad spem firmavit. 20 princeps et senatu auctoribus. — 3, 19 Caesar auctor senatui fuit .. Servaeo sacerdotia tribuendi. 48 incusato Lollio, quem auctorem Gaio Caesari pravitatis et discordiarum arguebat. 6, 31 Parthis mittendi secretos nuntios validissimus auctor fuit Sinnaes. — A 13 divus Claudius auctor *iterati operis. II, 33 idem illi deterioris consilii auctores perpulere, ut .. IV, 17 magna per Germanias .. fama libertatis auctores celebrabantur. 13, 26 ille an auctor constitutionis fieret consultavit. II, 35 causam auctoremque cladis detestabantur. IV, 27 illum auctorem sceleris, hunc ministrum vocant. 4, 11 quin potius ministrum veneni excruciet, auctorem exquiret. 3, 55 praecipuus adstricti moris a. Vespasianus fuit. 11, 1 praecipuum auctorem interficiendi *Gai Caesaris. 13, 23 eius accusationis auctor extitit Paetus quidam. 47 auctorem eius doli Sullam ementitur. 14, 7 Nero illo sibi die dari imperium auctoremque tanti muneris libertum profitetur. I, 18 paucis seditionis auctoribus. 82 miles auctores seditionis ad supplicium ultro postulabat. II, 49 increpitis seditionis auctoribus. IV, 14 compositae seditionis auctores perpulere, ut .. 27 auctores seditionis morte adfecit. 1, 29 sublatis seditionis auctoribus. III, 24 principes auctoresque belli ciebat. 4, 27 auctor tumultus T. Curtius .. ad libertatem vocabat agrestia .. servitia. — III, 2 idem suavor auctorque consilii ero i. e. effector. Sed cf. Mueller Beiträge II p. 5. e) 3, 28 Cn. Pompeius .. suarum legum auctor idem ac subversor. 1, 39 Plancum .. principem legationis, auctorem senatus consulti incusant. 2, 33 adiecerat et Tiberius non id tempus censurae nec, si quid in moribus labaret, defuturum corrigendi auctorem. 6, 5 Messalinus, saevissimae cuiusque sententiae auctor. 10 Piso pontifex .. nullius servilis sententiae sponte auctor. — 3, 12 auctore senatu. 37 auctore principe ac decreto senatus puniti. 4, 13 facta auctore eo senatus consulta. 15, 22 mox (consules) auctore principe sanxere, ne quis ..

auctoritas. a) α) V, 16 principem Galbam sextae legionis auctoritate factum i. e. initio Caesarem appellandi facto a s. legione. β) 12, 25 adoptio in Domitium auctoritate Pallantis festinatur. 16, 21 iniquus Thraseae, quod auctoritate eius concidisset i. e. eo auctore et adiu-

to. γ) *decretum* I, 19 illi (legati) auctoritatem senatus, hic (Piso) dignationem Caesaris laturus (ad exercitum Germanicum). 4, 14 Oscum ludicrum .. eo flagitiorum et virium venisse, *ut auctoritate patrum coercendum sit. 12, 5 percontatus Caesarem an iussis populi, an auctoritati senatus cederet cf. Nipp. — 2, 32 L. *Piso et Gallus Asinius .. decrevere; quorum auctoritates adulationesque rettuli, ut .. idem fere ac 'sententiae adulatores'. Non recte Nipp. gewichtige namen. — 13, 4 de auctoritate patrum et consensu militum praefatus cf. Nipp. ad 12, 69. δ) I, 76 neque expectata .. proconsulis auctoritate .. epulum plebi .. obtulerat i. e. approbatio. ε) de *potestate aliquid faciendi* 2, 77 si quid hostile ingruat, quem iustus arma oppositurum *quam qui legati auctoritatem et propria mandata acceperit? b) α) II, 18 quo plus auctoritatis inesset consiliis. — 14, 55 Augustus .. Maecenati usurpare otium post labores concessit, sed in ea ipse aetate, cuius auctoritas tueretur quidquid illud et quaecumque tribuisset. 16, 32 (Egnatius) auctoritatem Stoicae sectae praeferebat. β) G 39 adicit auctoritatem (sc. inter Sueborum nationes) fortuna Semnonum. Non recte alii 'maiorem fidem (isti superstitioni) facit'. — D 4 (iudex) me .. sua quoque auctoritate compellit ut .. 10 videris elegisse personam notabilem et cum a. dicturam. 30 quam nullam apud maiores nostros auctoritatem habuerit (rhetorum professio), statim dicturus. 36 quanto quisque plus dicendo poterat .. tanto plus apud principes gratiae, plus auctoritatis apud patres, plus notitiae ac nominis apud plebem parabat. 36 hi (oratores) ne privati quidem sine potestate erant, cum et populum et senatum consilio et auctoritate regerent. A 9 nec illi, quod est rarissimum, aut facilitas auctoritatem aut severitas amorem deminuit. 16 nullis delictis invisus caritatem paraverat loco auctoritatis. G 11 (rex vel princeps) audiuntur, auctoritate suadendi magis quam iubendi potestate. 12 centeni singulis (principibus) ex plebe comites consilium simul et auctoritas adsunt. 42 vis et potentia regibus ex auctoritate Romana. I, 9 sine constantia, sine a. (Flaccus). 21 dum Galbae a. fluxa, Pisonis nondum coaluisset. 29 (Galba) cuius integra a. maioribus remediis servabatur. 45 Othoni nondum a. inerat ad prohibendum scelus. 83 ita se ducum a., sic rigor disciplinae habet, ut .. 87 auctoritatem Paulini .. criminando. II, 12 Antonio nulla a. 44 (milites) Gallus consilio precibus a. flexerat. 48 talia locutus .. iuvenes a., senes precibus movebat. 65 auctoritas Cluvii praevaluit. 92 inter discordes Vitellio nihil auctoritatis. III, 4 proxima Cornelii Fuscii procuratoris auctoritas. 10 facundia aderat (Antonio) mulcendique vulgum artes et auctoritas. 15 ducibus a., militi obsequium .. redit. 20 ad aspectu et auctoritate silentium fecerat. 65 Sabinus .. auctoritate pecuniaque Vespasianum anteibat. 80 duci plus auctoritatis. IV, 11 ira apud victos, nulla in victoribus a. 53 (Vestinum) equestris ordinis virum, sed auctoritate fama inter proceres. 61 Veledae auctoritas adolevit. 1, 46

duorum adolescentium nondum adulta auctoritate. 42 an cives (appellem), quibus tam proiecta senatus auctoritas? 24 (Seianus) magna apud Tiberium auctoritate. 60 (Inguomerus) vetere apud Romanos a. 66 cum neque auctoritate neque precibus, ne manu quidem obistere aut retinere militem quiret. 2, 34 propinquos . . . impulit ut abeuntem a. vel precibus tenerent. 4, 20 aequabili a. et gratia apud Tiberium viguit. 35 punitis ingeniis gliscit auctoritas. 5, 3 Tiberio inveteratum erga matrem obsequium, neque Seianus audebat auctoritati parentis antire. 6, 13 inculpavit magistratus patresque, quod non publica auctoritate populum coercuissent. 44 plurima auctoritas penes Abdagaesen. 12, 18 Romanorum nemo id auctoritatis aderat. 14, 39 magna Neronis spe posse auctoritate eius (Polycliti) . . . concordiam gigni. 43 quidquid hoc in nobis auctoritatis est, crebris contradictionibus destruendum non existimabam. 47 Regulus, a. constantia fama . . . clarus. 15, 26 exercitum ad contionem vocat orditurque magna . . . multa a., quae viro militari pro facundia erat. De loco 14, 16 cf. com. crit.

auctus. a) I, 86 immenso auctu (Tiberis). 1, 56 imbres et fluminum auctus regredienti metuebantur. b) a) 2, 33 auctu imperii adolevisse etiam privatas opes. IV, 63 transrhenanis gentibus invisa civitas opulencia auctuque. β) IV, 28 Civilem immensis auctibus universa Germania extollebat. De I, 12 cf. com. crit.

audacia. a) in bonam partem D 6 extemporalis audaciae atque ipsius temeritatis vel praecipua iucunditas est. A 11 in deposcendis periculis eadem audacia et, ubi advenere, in detrectandis eadem formido. I, 55 legiones sacramento pro Galba adactae, multa cunctatione et raris primorum ordinum vocibus, ceteri silentio proximi cuiusque audaciam (keckes vortreten: Roth) expectantes. II, 41 ut cuique audacia vel formido, in primam postremamve aciem prorumpent aut relabebantur. III, 19 idem audaciae per tenebras inrumpentibus. 59 Sabinus inhabilem labori et audaciae (kühnes wagniss) valetudinem causabatur. 66 quin . . . ut tot egregiae domus honores deceret, desperatione saltem in audaciam accingeretur. IV, 29 si quis audacia aut insignibus effulgens, ad ictum destinabant. 49 unam in audacia spem salutis, sed duo itinera audendi. 51 pari audacia fortunaque hibernum mare adgressi. I, 57 barbaris, quanto quis audacia promptus, tanto magis fidus . . . habetur. 4, 51 nox aliis in audaciam, aliis ad formidinem opportuna. 15, 4 Partho ad exsequendas obsidiones nulla comminus audacia. III, 73 fuere qui . . . audaciam (dreistigkeit) pro latebra haberent. 1, 38 postquam intutae latebrae, praesidium ab audacia mutuatur i. e. keckes auftreten. b) in malam partem I, 90 inscitiam potius legionum quam audaciam increpans. II, 31 Otho luxu saevitia audacia rei p. exitiosior ducebatur. III, 57 tantum civilibus discordiis etiam singulorum audacia valet. IV, 15 erat in Canninifibus stolidae audaciae Brinno. 2, 39 mancipii minus audacia, ni mature subventum

foret, . . . rem p. perculisset. 4, 10 eo audaciae provectum. 27 ducem ipsum et proximos audacia in urbem traxit. 6, 11 qui coaceret servitia et quod civium audacia turbidum. 11, 26 flagitiis manifestis subsidium ab audacia petendum. 5 saevus accusandis reis Suillus multique audaciae eius aemuli. 13, 33 idem ius audaciae in provincia ratum quod in urbe exercuerat. 14, 1 scelus non ultra Nero distulit, vetustate imperii coalita audacia. 40 Antonius audacia (verwegenheit) promptus. 57 Sullam inopem, unde praecipuam audaciam. 15, 42 quibus ingenium et audacia erat. — 14, 23 hostilem audaciam externo sanguine ultus est. 40 insignia scelera, alterum senatoris, servili alterum audacia, admissa sunt. — *plur. num.* 1, 74 formam vitae iniiit, quam postea celebrem miseriae temporum et audaciae hominum fecerunt.

audax. G 29 levissimus quisque Gallorum et inopia audax. I, 25 vario sermone callidos audacesque cognovit. 48 audax, callidus, promptus et, prout animum intendisset, pravus aut industrius. 6, 3 Caesar Paconianum perculit . . . audacem, maleficum. . . 14, 58 ex magni nominis miseratione reperitur bonos, consociatarum audaces. — 4, 1 animus (illi) audax. G 24 quamvis audacis (keck) lasciviae pretium est voluptas spectantium. *adv.* D 15 eo, credo, audacius (contendebas), quod . . .

audentia. In bonam partem sumitur G 31 privata cuiusque a. 34 nec deficit a. Druso. 15, 53 tum iacentem et impeditum tribuni . . . et ceterorum, ut quisque audentiae habuisset, adcurrerent trucidarentque.

audeo. a) c. *accus.* A 16 (Turpilianus) compositis prioribus nihil ultra ausus. I, 55 legiones nihil ultra fremitum et minas ausae. III, 58 vulgus ignavum et nihil ultra verba ausurum. V, 23 Civilis nihil ultra ausus. IV, 11 is fuit filius Gai Pisonis, nihil ausus. 20 victores nihil in itinere hostile ausi. 56 (Claudius Labeo) nihil apud Batavos ausus. 1, 38 reduxit in hiberna turbidos et nihil ausos. 55 nihil ausuram plebem principibus amotis. 14, 7 (praetorianos) nihil *adversus* progeniem eius atrox ausuros. G 18 (uxorem) idem in pace, idem in proelio passuram ausuramque. II, 14 strenui ignavique in victoria idem audebant. 2, 8 se eadem ausum. 16, 22 si idem multi audeant. 3, 14 absurdum videbatur . . . id ausum (Pisonem). 4, 54 neque id imperatorem palam audere. 14, 20 quod . . . per diem concupiverit, per tenebras audeat. 61 ea in pace ausi quae vix bello evenirent. I, 72 (Tigellinus) quaedam ignaro (Nerone) ausus. II, 93 plus in eo dilectu Valens audebat. 69 Batavorum cohortes ne quid truculentius auderent. 46 ipsos extrema passuros ausurosque. IV, 39 pleraque Domitianus . . . propria libidine audebat. 15 pater eius multa hostilia ausus. V, 20 multa ausis aliqua in parte fortunam adfore. 8 fugas civium, urbium eversiones, fratrum coniugum parentum neces aliaque solita regibus ausi (reges Iudaeorum). A 28 cohors Usipiorum . . . magnum ac memorabile facinus ausa est. I, 28 ut pessimum facinus auderent pauci, plures vellent, omnes

paterentur. II, 85 Saturninus . . pessimum facinus audet. III, 23 duo milites praeclarum facinus ausi. IV, 34 unus (e captivis) egregium facinus ausus. I, 48 (Sabini uxor) stuprum ausa est. 1, 69 erant qui id flagitium formidine auderent. 2, 40 nec poenam eius palam ausus. 62 eius ultionem ausus. 12, 55 vim *cultoribus et oppidanis* ac plerumque *in mercatores* . . audebant. IV, 23 machinas, insolitum sibi, ausi. II, 45 non ausis ducibus obpugnationem castrorum. 2, 12 ausuros castrorum oppugnationem. III, 73 pauci pugnam ausi. 76 non egredi moenia neque periculum in aperto audebant. 13, 36 ne pugnam priores auderent praedicat. 4, 49 exercitum . . ostendit, si barbari . . proelium auderent. 11, 9 fuso qui proelium ausus erat Demonacte praefecto. 14, 25 proelium pro muris ausi erant. 35 cecidisse legionem quae proelium ausa sit. 12, 28 obvius hosti et aciem auso. 32 non ausus aciem hostibus. — *pass.* 3, 67 ausis ad Caesarem codicillis. *b) c. inf.* D 1 percontationi tuae respondere . . vix hercule auderem. 26 quem solum Aper nominare ausus est. 26 neminem sequentium laudare ausus est. A 18 in aequum degressi non audebant. 22 exercitum lacessere non ausi. I, 56 non cohortari bonos ausus. 82 ingredi castra ausus. 84 caput imperii . . ad poenam vocare non hercule illi . . Germani audeant. II, 16 contra dicere ausos . . interfici iubet. 33 neu quis obviam ire sententiae auderet. 14, 45. II, 61 provocare arma R. . ausus est. III, 76 cf. a. 80 lictor dimovere turbam ausus. IV, 2 paucos erumpere ausos opprimeret. 26 nec ausi ad hostem pergere. 41 neque fateri audebat neque abnuere poterat. 42 ausus pro fratre deprecari. 42 quem adhuc quaestorium offendere non audemus, praetorium . . visuri sumus? 72 vocem precesque adhibere non ausi. V, 15 non ausi egredi paludem. 19 non ausus oppidum . . tueri. 1, 17 quando ausuros exposcere remedia . .? 54 populum . . nondum audebat ad duriora vertere. 56 Marsos congregari ausos . . cohibuit. 2, 25 non ausum congregari hostem. 3, 24 deprecari senatum . . ausus est. 36 neque ipse audeat ius experiri. 4, 21 trahere in ius Urgulianiam domoque principis excire ausus erat. 5, 3 neque Seianus audebat auctoritati parentis antire. 3 in nulum ne id quidem confingere ausus. 6, 8 Seiani amicitiam . . ausus est . . amplecti. 30 fama constans ausum mittere ad Caesarem literas. 41 erumpere ausos ferro . . ad deditio-nem coegit. 12, 5 necdum celebrare sollemnia nuptiarum audebant. 42 nondum summa moliri Agrippina audebat. 13, 15 neque iubere caedem fratris palam audebat. 26 consules relationem incipere non ausi ignaro principe. 14, 49 consules perficere decretum senatus non ausi. 15, 15 qui (pontem) ingredi ausi sunt. 33 non tamen Romae incipere ausus. 38 nec quisquam defendere audebat. — II, 56 ducibus prohibere non ausis. IV, 36 nec ullo legatorum obsistere auso. 1, 56 non auso hoste terga absentium lacessere. 15, 11 legionarios obtrivit, uno tantum centurione . . turrim . . defendere auso. cf. a II, 45. 12, 32. — forma *ausim* D 8 *ausim* contendere. A 43 nobis nihil comperti,

quod firmare a. II, 50 volgatis traditisque demere fidem non a. III, 22 ordinem agminis . . adseverare non a. 1, 81 vix quicquam firmare a. *c) absol.* A 15 periculosius esse deprehendi quam audere. I, 21 proinde agendum audendumque. 22 adulteria, matrimonia . . si auderet, ut sua ostentantes, quiescenti ut aliena exprobrabant. 35 ignavissimus quisque et . . in periculo non ausurus. 60 rexere legati legionum, pares iure, Caelius audendo potentior. II, 84 donec indulgentia fortunae et pravis magistris didicit aususque est. III, 40 nec ausus est satis nec providit. IV, 32 ausos aut libertas sequetur, aut victi idem erimus. 49 duo itinera audendi. 57 audendum ratus. 66 Civilis, ausus an ex composito. 76 ausuros rursus venturosque in manus. V, 13 arma cunctis qui ferre possent, et plures quam pro numero audebant. 1, 13 Aruntium non indignum et, si casus daretur, ausurum. — II, 71 ingratus principi ut *adversus* Neronem ausus et Verginii exstimulator. 14, 7 et 12, 55 cf. a. 4, 59 neque ausurum *contra* Seianum. II, 25 modica silva adhaerebat, *unde* rursus ausi . . promptissimos interfecere. V, 11 Iudaei sub ipsos muros struxere aciem, rebus secundis *longius* ausuri et, si pellerentur, parato perfugio. — *adject. audens.* A 33 armorum fulgores audentissimi cuiusque pro-cursu. I, 3 propinqui audentes. 6 materia (i.e. exercitus) . . audenti parata. 14, 58 nihil gravius audenti quam ignavo patiendum esse. — D 14 audentior et poetarum quam oratorum similior oratio. II, 2 Suriam audentioribus spatiis petebat i. e. cursu per altum mare facto. — *adv.* D 18 agere fortius et audentius volo. I, 79 eo a. Rhoxolani . . intruperant. II, 78 ceteri a. circumstare. 4, 47 quidam a. apertis in collibus visebantur. 68 a. iam onerat Seianum. 13, 40 a. progressus. — *subst. ausum.* 2, 39 ausa eius inpedivit tarditas onerariae navis. 3, 66 (Iunius Otho) obscura initia impudentibus ausis **propolluebat*. 11, 8 ille ut erat magnis ausis promptus. 13, 47 nullius ausi capax natura eius.

audio. A) *propr.* D 3 agnosces quae audisti. 13 auditis in theatro Virgilio versibus. 20 non solum audire sed etiam referre domum aliquid inlustre . . volunt. 32 si forte haec audierint. A 2 adempto . . loquendi audiendique commercio. 33 saepe in agmine . . fortissimi cuiusque voces audiebant: 'quando dabitur hostis, . .?' 43 nullo credente sic adcelerari quae tristis audiret. G 7 unde feminarum ululatus audiri. 45 sonum emergentis (solis) audiri. I, 27 haruspex . . domesticum hostem praedicat, audiente Othone. 83 omnes nuntios palam audiri. II, 28 quod ubi auditum volgatumque. III, 3 haec . . truci voce, quo latus audiretur, . . ita effudit, ut. 16 motum fremitumque late audiri. 19 ne vox cuiusquam audiatur, quatium arma. 39 audita est saevissima Vitellii vox, qua se iactavit. 11, 21 audita est vox 'tu es, Rufe, . .?' IV, 33 audito proeliantium clamore. 73 quae . . utilius sit vobis audisse quam nobis dixisse. V, 13 audita maior humana vox. 1, 5 auditis in funere . . gemitus. 24 haec audita . . Tiberium perpulere. 34 dissoni questus audiri coepere.

34 sic *melius* audituros responsum. 65 Varum .. cernere et audire visus est velut vocantem. 2, 12 audiri fremitum eorum inmensique .. agminis murmur. 31 strepabant .., ut audiri, ut aspicere possent. 3, 14 populi ante curiam voces audiebantur. 49 sola Vitellia nihil se audivisse adseveravit. 14, 48 cum nihil audivisse pro testimonio dixisset. 4, 15 qui recenti memoria Germanici illum aspicere, illum audiri rebantur. 52 audita haec raram .. vocem elicere. 6, 4 non patribus reticenda quae audivissent. 22 mihi haec ac talia audienti. 24 potuisse avum audire, legere .. vix fides. 11, 27 illam audisse auspicum verba [aud. incl. Walther, Nipp.]. 37 quod ubi auditum. 12, 54 Claudius causis rebellionis auditis. 13, 19 saepius iam audita deferens. 38 Tiridates .. procul adstitit, unde videri magis quam audiri posset. 57 preces mortalium a deis nusquam *propius* audiri. 14, 10 sonitum tubae .. planctusque tumulo matris audiri. 20 .. si fractos sonos et dulcedinem vocum perire audissent? 32 externos fremitus in curia eorum auditos. 15, 36 vidisse maestos civium vultus, audire secretas querimonias. 51 quamvis ea quae audierat ad Nerone detulisset. 55 et cetera quae audierat aut coniecit docet. 67 ut faciendis sceleribus promptus, ita audiendi quae faceret insolens erat. 16, 25 aspiceret populus virum .., audiret senatus voces. 34 ut coniecit erat intentione vultus et auditis, si qua clarius proloquebantur. 27 oratio principis *per* quaestorem eius audita est i. e. recitata a qu. et audita a senatoribus. 11, 27 audita scriptaque senioribus tradam. 15, 3 quae ubi Corbuloni certis nuntiis audita sunt. 2, 82 quamvis leviter audita in alios .. transferunt. *3, 19 dum alii quoque modo audita pro conperitis habent. 12, 40 aucta est apud hostes eius rei fama, quo venientem ducem extererent, atque illo agente audita, ut .. IV, 68 Romae cuncta *in* deterius audita Mucianumangebant. — III, 2 iam reseratam Italiam .. audietis. 50 motas ex urbe cohortes audierant. IV, 58 mihi exitium parari libens audio. 77 ut .. pugnari simul vincique suos audierit. 2, 57 vox quoque eius audita est in convivio .. principis Romani .. filio eas epulas dari. 12, 60 saepius audita vox principis, parem vim rerum habendam .. 13, 3 liberalium artium commemoratio et nihil regente eo triste rei p. ab externis accidisse pronis animis audita. 54 postquam audiverant .. legatis id honoris datum. 15, 9 donec adventare Vologesen .. auditum. 13, 46 saepe auditus est consurgens e convivio Caesaris, se quidem ire ad illam, sibi concessam dictitans nobilitatem. 2, 7 ipse *audito* castellum .. obsideri, sex legiones eo duxit. 14, 7 ipse *audito* venisse .. nuntium, scaenam ultro criminis parat. A 24 saepe *ex* eo audivi .. debellari obtinerique Hiberniam posse cf. 25 ut *ex* captivis audiebatur. 3, 16 audire me memini *ex* senioribus visum saepius inter manus Pisonis libellum. 12, 6 audivisse a parentibus, vidisse ipsos abripi coniuges ad libita Caesarum. I, 37 auditisne *ut* poena mea et supplicium vestrum simul postulentur. 3, 50 saepe audivi principem nostrum

conquerentem. 1, 29 flexos ad modestiam si videat, si supplices audiat, scripturum patri. — D 18 Ciceronem a Calvo *male* audisse tamquam solum et enervem. I, 10 palam laudares, secreta *male* audiebant. — D 26 quod vix auditu fas esse debeat. I, 18 grata auditu respondent. — 6, 25 nondum is dolor exoleverat, cum *de* Agrippina auditum. B) *a) de aliquo audire* D 16 ego enim cum audio antiquos, quosdam veteres et olim natos intellego. 7 advenae .. iam in municipiis .. auditos .. requirunt. I, 76 occupaverat animos prior auditus (Georges, Klotz in lexic. pro subst. accipiunt cf. Nipp. ad 4, 23). II, 6 auditi saepius in Suria .. Caesares quam inspecti. A 43 audita morte Agricola. G 37 cum primum Cimbrorum audita sunt arma. 41 flumen inclutum et notum olim; nunc tantum auditur. I, 16 audita adoptione. 30 legionum seditio .. audita est aliquando. 84 nec illas adversus senatum voces ullus usquam exercitus audiat. 86 plura alia rudibus saeculis etiam in pace observata, quae nunc tantum in metu audiuntur. 89 Scriboniani contra Claudium incepta simul audita et coercita. II, 27 auditu Vitelli motu. 54 mors Othonis quo laudabilior, eo velocius audita. 63 audita morte Othonis. 65 auditu Vitelli .. principatu. III, 6, 56. 67 nondum defectione eius audita. 68 nihil tale viderant, nihil audierant. IV, 54 audita interim per Gallias .. mors Vitelli. 1, 16. 31 fine Augusti et initiis Tiberii auditis. 34 auditu legionum tumultu. 42 hunc nuntium patri, laeta omnia aliis e provinciis audienti, feram? 46 Romae .. legionum Germanicarum motu auditu. 2, 64 audita mutatione principis. 68 audita regis fuga. 82 hos vulgi sermones audita mors adeo incendit. 3, 1 adventu eius auditu. 40 auditu Germanici exitio. 4, 34 Cordus postulatur, novo ac tunc primum auditu crimine. 54 advertit Tiberius, forte an quia audiverat. 5, 4 audiri iam et legi novas conditiones. 10 iam publicis studiis frequentabatur .. cum auditum id Sabino. 14, 1 ubi audiret potius contumelias imperatoris quam viseret. 4 auditis insidiis. 15, 6 adventare Paetus audiebatur. 4, 39 quoniam audiverat Augustum .. consultavisse. 23 missis levibus copiis, quae ex longinquo *in* maius audiebantur. *b) a) A* 42 et audiit preces excusantis et, cum admisisset, .. i. e. anhören. II, 41 audire condiciones ac reddere parabat. 74 miles ipsi adeo paratus, ut praeeuntem sacramentum .. per silentium audierint. 2, 35 audiente haec Tiberio ac silente. 4, 60 haec atque talia audienti. 2, 54 numerum, modo consultantium et nomina audit. 3, 10 minas accusantium et hinc preces audit. 4, 55 legatos .. pluris per dies audivit. 42 audivit Tiberius probra quis per occultum lacerabatur i. e. *musste* anhören. 11, 34 clamitabat audiret Octaviae et Britannici matrem. 16, 10 audiret insontem. 11, 34 auditorum principem .. respondit. 12, 1 ut quemque suadentium audierat, promptus. 16, 19 audiebat referentes, nihil de immortalitate animae. — 13, 20 exposito iudicii ordine audientem exterret. 14, 62 varius sermo .. terruit simul audientem et accendit. D 30 is est orator, qui de omni quaestione ..

dicere .. cum voluptate audientium possit. 2,33 facilem adsensum Gallo .. similitudo audientium dedit. 3, 29 non sine inrisu audientium postulavit. 4, 9 misericordiâ sui .. animos audientium impleverat. 15 laetas inter audientium adfectiones. — G 11 prout aetas cuique, .. prout facundia est, audiuntur. II, 69 senatus legatione .. audita. 1, 79. 3, 63. 4, 43. 13, 48 auditae municipiorum .. legationes. IV, 15 magno cum adsensu auditus. 43 tanto cum adsensu senatus auditus est Montanus, ut. 2, 38 haec atque talia, quamquam cum adsensu audita ab iis, quibus .. 1, 34 silentio haec vel murmure modico audita sunt. 3, 34 paucorum haec adsensu audita. 4, 9 magno ea fletu et mox precationibus faustis audita. 59 cum fide audiebatur. 6, 2 Gallus .. per deridiculum auditur. 3, 35 tum audita amborum verba. 55 auditis Caesaris literis. 70 post auditi Cyrenenses. 11, 28 si defensio audiretur. 13, 14 audiretur hinc Germanici filia, inde debilis rursus Burrus. — G 30 audire praepositos i. e. *obedire*. — III, 58 in metu consilia prudentium et volgi rumor iuxta audiuntur i. e. auf etwas hören. 3, 36 neque a dis nisi iustas supplicum preces audiri i. e. erhören. *β*) *in iudicio, interrogare* II, 10 more tamen audiendum censebant (opp. indefensus et inauditus). 60 tristi mora squalidos tenuit, donec auditi necessariis magis defensionibus quam honestis uterentur. IV, 85 auditus ideo tantum, ut nosceretur ingenium eius, damnatusque. 2, 34 missus est praetor qui domi *interrogaret*, cum virgines Vestales in foro et iudicio audiri, quotiens testimonium dicerent, vetus mos fuerit. 4, 15 audirent socios. 11, 2 intra cubiculum auditur. 15, 59 auditur Milichus. *γ*) *de oratore*, tam discipulo quam praeceptore D 17 Ciceronem audire potuit. 17 Corvinum ab illis .. audiri potuisse. 34 (iuvenis) cui cotidie audienti notae leges. 35 cum pueri inter pueros .. pari securitate et dicant et audiantur. 9 ut sint qui dignentur audire, et ne id quidem gratis. — D 1 quos .. iuvenis admodum audiui. 2 quos ego in iudiciis .. studiose audiebam. 23 cf. auditor. 30 cf. *b. a.* [D 31 C quasdam artes audire; Lips., Halm haurire].

auditio. 4, 11 tradendi .. rumoris causa fuit, ut .. falsas auditiones depellerem i. e. rumores.

auditor. D 20 adfluens et vagus auditor. 23 quos .. apud iudicem fabulantes non auditores sequuntur, non populus audit. 29 ne praeceptores quidem ulla crebriores cum auditoribus suis fabulas habent. 32 idque non doctus modo et prudens auditor sed etiam populus intellegit. 34 oratorum discipulus, fori auditor, sectator iudiciorum. — 32 quem (Demosthenem) studiosissimum Platonis auditorem fuisse memoriae proditum est. 39 cf. com. crit.

auditorium de loco quo conveniunt rhetorum auditores D 9 domum mutuatur et auditorium extruit et subsellia conducit. 10 nunc te ab auditoriis et theatri in forum et ad causas et ad vera proelia voco. 10, 29 .. si quando auditoria intravimus? 39 quantum virium detraxisse orationi auditoria et tabularia credimus ..? — de foro D 34 auditorium semper plenum, semper novum (i. e. novi auditores) ex invidis et faventibus.

auditus. D 8 (exempla) quae non auditu cognoscenda, sed oculis spectanda habemus. II, 59 brevi auditu quamvis magna transibat, inpar curis gravioribus. 4, 69 consultant .., quoniam modo ea plurium auditu acciperentur. 13, 5 quod (velum) visum arceret, *auditus* non adimeret. 2, 72 visu et auditu iuxta venerabilis. De I, 76 = rumor cf. audio B. *a.*

aufero. *a*) A 31 hi per dilectus alibi servituri auferuntur i. e. abducuntur. 2, 40 iussit corpus clam auferri. 12, 51 vulneratam .. flumini tradit, ut corpus etiam auferretur i. q. amoveri, deleri. 51 pernicitas equorum, quis seque et coniugem abstulit. 4, 73 (cohortes) pavore fugientium auferebantur i. e. in fugam implicabantur. — II, 50 ablatam ex oculis (avem). *b*) *adimere* sim. *α*) 1, 3 Gaium .. mors fato propra vel novercae Liviae dolus abstulit. 10 sive hostis illos, seu Pansam venenum .., sui milites Hirtium et machinator doli Caesar abstulerat. 2, 51 quem mors abstulerat. 6, 23 incusare casus, qui reum abstulissent. *β*) A 30 auferre trucidare rapere falsis nominibus imperium .. appellant i. q. furari. *γ*) 1) 1, 5 quamvis capite defectionis ablato manebat .. conscientia. — I, 20 grande gaudium, quod tam pauperes forent quibus *donasset* Nero quam quibus abstulisset. 2, 76 repeteret provinciam non iure ablatam et vacuum. — G 37 Germani .. Varum trisque cum eo legiones etiam Caesari abstulerunt. II, 27 ablatam Neroni Italiam .. iactantes. 43 primani stratis .. principis aquilam abstulere. III, 8 coloniam copiis validam auferre Vitellio. 13 postquam domos hortos opes principi abstulerint, etiam auferre militem cf. com. crit. IV, 39 Iuliano praetura .. ablata, ut in Plotium Griphum transferretur. 48 ablatam proconsuli legionem .. legato tradidit. 5, 1 Caesar cupidine formae aufert marito. 12, 18 utere, ut voles, prole magni Achaemenis, quod mihi solum hostes non abstulerunt. 16, 22 nova cupientibus auferatur dux et auctor. — 6, 2 bona Seiani ablata aerario ut in fiscum cogerentur. 15, 59 (uxorem) amici matrimonio abstulerat. 2) *c. abstract.* I, 52 Vitellio tres patris consulatus, censuram .. et *imponere* iam pridem imperatoris dignationem et auferre privati securitatem. 80 obsequia meliorum nox abstulerat. III, 84 deformitas exitus misericordiam abstulerat. 14, 23 en spem veniae auferret. — III, 6 abrupto ponte instanti hosti viam abstulerunt.

aufugio. II, 8 centurionem Sisennam .. variis artibus adgressus est, donec Sisenna .. trepidus et vim metuens aufugeret.

augeo. *a*) *alqd.* D 15 quod quibusdam solacio est, mihi auget quaestionem. A 3 auget felicitatem temporum Nerva Traianus. 14 per quae fama aucti officii quaereretur. 43 augebat miserationem constans rumor. 45 mihi .. auget maestitiam, quod .. I, 1 dignitatem nostram a Vespasiano inchoatam, a Tito auctam, a Domitiano longius provectam non abnuerim. 17 famam supprimentes augebant. III, 54 nec duces hostium augendae famae deerant. IV, 38 auctibus famam Vitellianis. 12, 40 auctaque est apud hostes eius rei fama [Nipp. est; M et; aucta aequae Heinsius]. 40 illo aucto

audita. I, 29 alii formidine augentes, quidam minora vero (sc. referentes). 34 compositum auctumque rumorem. II, 1 augebat famam ipsius Titi ingenium. 4. III, *62 aucto animo et animus II. a. γ. II, 22 cum augetur stragem trepidationem. 26 quae res in proelio trepidationem auxit. 32 auctis viribus certaturos. 54 senatorum periculum auctum. 68 *ni numerus caesorum invidiam Vitellio auxisset. 92 quae (odia) . . pravitas amicorum . . auxerat. 1, 55 auctis privatim odiis, quod . . 69 odia . . , quae reconderet auctaque promeret. III, 32 auxit invidiam editum . . spectaculum. 80 auxit invidiam . . propria dignatio viri. 14, 54 cetera invidiam augent. III, 45 (Cartimandua) auxerat potentiam. 61 terrore famaue aucti exercitus Vitellianae cohortes nutabant. 15, 10 famam aucti exercitus speraverat. III, 72 (Capitolium) dedicavit, ea magnificentia quam immensae postea populi R. opes ornarent potius quam auferent. IV, 12 aucta per Britanniam gloria. 19 augeri equitum numerum . . postulabant. 27 auctus et Germanorum numerus. 22 spem obpugnantium augebat amplitudo valli. 71 auxit ea res Gallorum obsequium. 84 dignitatem legatorum, numerum navium, auri pondus augebat. V, 5 augendae multitudini consulitur. 9 regnum . . victor Augustus auxit. 10 augebat iras quod . . 26 cuncta . . hostilia ab illo coepta, a me aucta erant. 1, 14 hortante senatu, ut augetur (sc. numerum praetorum). 26 augendis militum stipendiis. 2, 9 aucta stipendia . . memorat. 1, 30 auxerat militum curas praematura, hiems. 36 augebat metum gnarus Romanae seditionis . . hostis. 62 aucta in hostem ira. 63 cohortes . . auxerant consternationem. 2, 36 quasi augeretur potestas eius. 38 ut privata negotia et res familiares nostras hic augeamus. 41 augebat intuentium visus eximia ipsius species. 43 Germanico alienatio patrum amorem apud ceteros auxerat. 46 augendae dominationi certaretur. 62 cupido augendi pecuniam. 69 saevam vim morbi augebat persuasio veneni . . accepti. 77 at si teneat exercitum, augeat vires, multa . . in melius casura. 4, 24 auget vires. 6, 37 Sinaces auget copias. 12, 14 nondum satis aucto exercitu. 3, 9 (Piso) Tiberi deVectus auxit vulgi iras, quia . . 17 miseratio quam invidia augebatur. 25 (Papiani Poppaeam) Augustus . . augendo aerario sanxerat. 52 utensilium pretia augeri in dies. 54 ne corporis quidem morbos veteres et diu auctos nisi per dura . . coerceas. 67 auxere numerum accusatorum Publicola et Paconius. 4, 10 auctam suspicionem, tamquam . . 59 anceps periculum auxit vana rumoris. 14, 22 auxit rumorem pari vanitate orta interpretatio fulguris. 16, 2 Nero . . auget ultro rumorem. 4, 60 (voces) adpositi custodes exceptas auctasque cum deferrent. 67 suspicium et credendi temeritas, quam Seianus augere etiam in urbe suetus. 64 augendam caerimoniam loco. 74 satis constabat auctam ei adrogantiam foedum . . servitium spectanti. 5, 11 diu aucta discordia consulum erupit. 11, 19 nos virtutem auximus, barbari ferociam infregere. 12, 27 aucta laetitia, quod . . 42 honos . . venerationem augebat feminae. 46 augetur

flagitii merces. 13, 25 augebantur iniuriae. 14, 12 quo . . auctam lenitatem suam testificaretur. 20 an iustitiam auctum iri . . , si . . [Madvig, Halm; Lips., Nipp. augeri; M iustitia augurii]. 52 ingentes . . opes adhuc augetur. 15, 16 (pax) augendae infamiae composita. 28 dissimilitudo fortunae gloriam augebat. 71 quae utraque gloriam eius auxere. 29 magnis . . animorum motibus, quos augebat insita adhuc oculis exercituum R. caedes aut obsidio. 48 coepta simul et aucta coniuratione. 61 Silvanus augebat scelera. 16, 1 quae per tantum aevi occulta augendis praesentibus bonis. 13, 28 tamquam ius hastae adversus inopes inclementer *augetur. — II, 19 solidati muri, propugnacula addita, auctae turres. Varie interpret.: plures turres exstructae vel altius extr. vel firmatae. III, 26 eaque munita rursus auxerat (sc. turribus ligneis). IV, 34 vallum turrisque castrorum augebat i. e. firmabat. 65 muros civitatis . . augere nobis quam diruere tutius est. cf. infra β III, 47. 16, 9. 12, 23 pomoerium urbis auxit Caesar. 24 pro fortuna pomoerium auctum. 14, 37 etiam iumenta corporum cumulum auxerant. β) alqd. aliqua re A 18 ipsa dissimulatione famae famam auxit. 39 rerum cursum nulla verborum iactantia epistulis Agricola auctum. I, 79 tamquam . . suis ducibus suisque exercitibus rem p. auxisset. 1, 31 suis victoriis augeri rem p. II, 13 auxit invidiam praeclearo exemplo femina Ligus. 12, 8 delecto die augendam ad invidiam. III, 43 quae ut paratu firma et aucta rumore . . increbrueret. 61 augendo rumoribus virtutem copiasque hostium. 80 eo successu studia populi aucta. IV, 36 adventu quinquaginta . . auctae legiones. 70 copias recenti . . dilectu auctas. 3, 43 augebantur eae copiae vicinarum civitatum . . et certamine ducum R. . . 14, 38 auxit copias Caesar missis . . equitibus. IV, 48 discordia quaesita auctaque pravo certamine. 1, 76 continuis imbribus auctus Tiberis. 2, 48 magnificam in publicum largitionem auxit Caesar haud minus grata liberalitate. 3, 29 auctum gaudium nuptiis Neronis et Iuliae. 61 auctam concessu Herculis . . caerimoniam templo. 4, 18 auctam offensionem ipsius intemperantia. 16, 23 in qua (Asia) offensiones principis auxit iustitia atque industria. 4, 41 sublatis inanibus veram potentiam augeri [M vera potentia augere; Rhen. vera potentia augeri]. cf. Wölfflin Philol. 26, 128. 55 auctam adhuc Lydorum opulentiam missis in Graeciam populis. 6, 4 ne curas imperatoris conquisitis insuper acerbitatibus auferent. 28 haec incerta et fabulosa aucta. 12, 29 fama ditis regni, quod Vannius . . praedationibus et vectigalibus auxerat. 13, 34 nobili familiae honor auctus est oblati in singulos annos . . sestertii. 14, 28 auxit patrum honorem statuendo ut . . 58 vana haec more famae creditum otio augebantur. 15, 10 nec a Corbulone properatum, quo gliscentibus periculis etiam subsidii laus augetur. 16, 25 nihil dicturum nisi quo gloriam augetur. — III, 47 summa navium tabulis aucta. 15, 9 naves . . turribus auctas. γ) V, 5 unde auctae Iudaeorum res. — 1, 2 ceteri nobilium . . novis ex rebus aucti. 4, 54 aucta ex eo suspicio. 11, 12 matri . . miseratio augebatur

ob saevitiam Messalinae. *δ*) V, 2 aucto in barbarum cognomento. 2, 6 (naves) velis habiles, citae remis augebantur alacritate militum in speciem ac terrorem. 82 cuncta ut ex longinquo aucta in deterius adferebantur. 3, 56 modica de moribus adolescentis neque in falsum aucta rettulit. 15, 25 in tantum ferme modum aucta potestate. *b*) *aliquem aliqua re* A 6 auctus est filia. 2, 84 auctus liberis Drusus. III, 25 gradum inferunt quasi recentibus auxiliis aucti. 4, 23 raptabat Africam Tacfarinas, auctus Maurorum auxiliis. 6, 34 auctus auxilio Pharasmanes. 44 aucti copiis socialibus et quas dux R. misisset fortunam temptarent. IV, 66 Civilis societate Agrippinensium auctus. 11, 8 Gotarzes Daharum .. opibus auctus bellum renovat. V, 12 magna conluvis et ceterarum urbium clade aucti. 2, 25 velut aucti numero. 1, 3 privignos imperatoris nominibus auxit. 12, 26 augetur et Agrippina cognomento Augustae. 1, 42 tu tot .. praemiis aucta (legio). 2, 2 Caesar auxit opibus (Vononem). 3, 8 iuvenem .. liberalitate auget. 13, 18 largitione potissimos amicorum auxit. 6, 8 propinqui et adfines honoribus augebantur. 11, 16 Caesar auctum pecunia .. hortatur. 2, 14 auctus omine .. vocat contionem cf. Draeg. 1, 2 cf. *γ*. — De A 40 ubi codd. auxit praebent, cf. Wölfflin Philol. 26, 153.

augesco. *a*) II, 34 ancorarum funes non extenti fluitabant, ut augescente flumine inoffensus ordo navium attolleretur. 1, 79 flumina et lacus, per quos augescit (Tiberis). A 3 corpora nostra lente augescunt, cito extinguntur. *b*) V, 14 Civilis .. apud Vetera castra consedit, .. ut memoria prosperarum illic rerum augescerent barbarorum animi. IV, 1 augescente licentia. 61 augescente superstitione.

augur. 2, 83, 5. 3, 59, 1. 64, 9.

augurale i. e. praetorium 2, 13 nocte coepta egressus augurali. 15, 30 structam ante, augurale aram.

auguratus. I, 77 Otho pontificatus auguratusque honoratis iam senibus cumulum dignitatis addidit. 1, 62 imperatorem auguratu et vetustissimis caerimoniis praeditum.

augurium. *a*) *α*) I, 62 laetum augurium exercitui .. aquila leni meatu .. velut dux viae praevolavit. 2, 17 pulcherrimum a., octo aquilae petere silvas .. visae. *β*) 12, 23 Salutis a. .. omissum repeti. — G 39 in silvam auguriis (heilige weihen) patrum et prisca formidine sacram .. legationibus coeunt. *b*) A 44 principem Traianum videre, quod augurio votisque apud nostras aures ominabatur. — M praebet loco corr. 14, 20 cf. augeo *a. α.*

augur. G 3 futurae pugnae fortunam ipso cantu augurantur. I, 50 erant qui Vespasianum et arma orientis augurarentur.

augustus. *a*) D 4 sanctiorem illam et augustiorem eloquentiam colam. 12 nec ullis aut gloria maior aut augustior honor. *b*) II, 91 Kalendae Augustae. 4, 64 mons Caelius in posterum Augustus appellaretur.

aula. I, 7 eadem novae aulae mala. 13 prona in eum aula Neronis. 22 aulam Neronis et luxus, adulteria .. ostentantes. II, 71 cetero Neronianae aulae ingenio. 95 nemo in illa aula

probitate aut industria certavit. 1, 7 excubiae, arma, cetera aulae. 2, 43 divisa et discors a. erat. 6, 43 (Abdagaeses) qui tum aula et novo rege potiebatur. 15, 34 Vatinius inter foedissima eius aulae ostenta fuit.

auraria sc. fodina 6, 19 aurarias *argentariasque eius .. sibimet Tiberius seposuit.

auratus. 12, 56 Agrippina chlamyde aurata.

aureus. I, 27 miliarium aureum sub aedem Saturni. 36 a. Galbae statua. 3, 18 signum a. in aede .. statuere. 14, 12 a. Minervae simulacrum in curia. 15, 23 Fortunarum effigies aureae in solio Capitolini Iovis locarentur. I, 48 scyphus. V, 5 vitis aurea *in templo reperta. 2, 57. 14, 24 coronae. 3, 57 senatus consulta aureis literis figenda in curia. 59 a. literas contra patrium morem. *trsl.* D 12 felix illud et, ut more nostro loquar, a. saeculum. 13, 1 pecudem auream eum appellare.

auriga. *a*) in ludis Romanorum II, 87, 12. 94, 15. 15, 44, 23. 67, 9. *b*) de essedariis Britannorum A 12, 2.

auris. *a*) III, 84 aurem tribuni amputavit. 12, 14 auribus decisis vivere iubet. 4, 69 rimis aurem admovent. — III, 69 imber repente fusus oculos auresque impediabat. *b*) D 40 populi pronis .. auribus uti. I, 1. 54 pronis a. accipiuntur. 66 verba Fabi .. aequis a. accepta. III, 10 uni Antonio apertae militum aures. 56 ita formatis principis auribus, ut aspere quae utilia .. acciperet. 67 surdae ad fortia consilia Vitellio aures. 1, 65 lentae adversum imperia aures. — D 17 veteres vocitatis oratores, quos eorundem hominum aures adgnoscerent .. poterunt. 10 pro periclitante amico potentiorum aures offendere. A 41 quibus sermonibus satis constat Domitiani quoque aures verberatas. 3, 50 id spectamus, quam nefaria voce Clutorius Priscus mentem suam et aures hominum polluerit. I, 40 attoniti voltus et conversae ad omnia aures. 1, 41 gemitus ac plactus militum aures oraque advertere. IV, 69 Valentinus obstruxit civitatis suae aures. 7 qui honestis sermonibus aures imperatoris inbuant. D 14 disputationes .. oblectamentum cum vobis .. adferunt, tum etiam iis ad quorum aures pervenerint. 20 efficaces sunt orationes nostrae, quia ad aures iudicantium cum voluptate perveniunt. 15, 67 nihil in illa coniuratione gravius auribus Neronis accidisse constitit. 4, 39 ita insuevisse, ut spes votaue sua non prius ad deos quam ad principum aures conferret. 13, 14 neque principis auribus abstinere, quominus testaretur. 4, 69 congressus, colloquia, notae ignotaeque aures vitari. 1, 16 pessimi cuiusque sermonibus praebere aures (miles). 12, 4. 42 praebat Caesar aures. 11, 32 Vibidiam .. oravit pontificis maximi aures adire. 28 clausae a. etiam contenti forent. 16, 26 subtraheret aures conviciis et probris. 14, 21 nec cuiquam iudici grave aures studiis honestis et voluptatibus concessis impertire. III, 73 dux .. velut captus animi non lingua, non auribus competere. 3, 46 oppidani neque oculis neque auribus satis competebant. — A 44 cf. augurium. I, 26 quaedam apud Galbae aures praefectus elusit. 1, 31 non unus haec .. nec apud trepidas militum aures.

2, 39 vago rumore *apud* inperitissimi cuiusque promptas aures aut rursus *apud* turbidos. 4, 29 addiderat quaedam contumacius quam tutum *apud* aures superbas et offensionis prouiores. c) *ad iudicium referendum* D 9 licet haec ipsa . . . aures tuae respuant. 27 nec iam vos offendi decebit, si quid forte aures vestras perstringat. 19 novis . . . eloquentiae itineribus opus est, per quae orator fastidium aurium effugiat. 20 horum auribus et iudiciis obtemperans nostrorum oratorum aetas. 21 (oratio) auribus iudicum accommodata. 19 cum condicione temporum et diversitate aurium formam quoque . . . orationis esse mutandam. 34 habebant ipsius populi diversissimarum aurium copiam. 34 saepe cognitae populi aures. I, 90 (genus orandi) crebro fori usu celebre et ad implendas populi aures latum et sonans i. e. um den geschmack des volkes zu befriedigen Her. 13, 3 ingenium amoenum et temporis eius auribus accommodatum.

aurum. a) De A 12. 32. G 5 (quater). II, 82. IV, 53. 2, 60. 13, 10 cf. argentum. IV, 53 ne temeraretur opus saxo aurove in aliud destinato. 84 auri pondus. 16, 1 (specus) quo magna vis auri contineretur. 2 non enim solitas tantum fruges nec confusum metallis aurum gigni. III, 33 pecuniam vel gravia auro templorum dona sibi quisque trahunt. 2, 33 ne vasa auro solida ministrandis cibis fierent. 83 clipeus auro et magnitudine insignis. b) D 20 templa . . . marmore nitent et auro radiantur. 6, 34 picta auro Medorum agmina. 15, 37 naves auro et ebore distinctae. — II, 29 spolia Galliarum et Viennensium aurum. 15, 45 spoliatis in urbe templis egestoque auro. IV, 74 vobis maximum discrimen, penes quos aurum et opes. 11, 24 aurum et opes suas inferant potius quam separati habeant. 6, 33 ministros Arsacis multo auro ad scelus cogunt. 12, 7 cupido auri immensa. 16, 1 cupidine auri ad bellum accendi. — D 22 sit in apparatu eius et aurum et gemmae. 15, 42 domum, in qua haud perinde gemmae et aurum miraculo essent. 3, 53 cf. argentum.

auspex. 11, 27 illam audisse auspicium verba. 15, 37.

auspicium. a) G 10 auspicia sortesque ut qui maxime observant. 10 auspiciorum adhuc fides exigitur. 10 nec ulli auspicio maior fides. 10 est et alia observatio auspiciorum. 2, 14 ad dicentibus a. — IV, 69 unde ius auspiciumque peteretur? 3, 19 Drusus urbe egressus repetendis a. 59 auspicia saltem gentile *apud* solum inciperet. 13, 6 pleraque in summa fortuna auspiciis et consiliis quam telis et manibus geri. — A 33 virtute et auspiciis imperii R. . . Britanniam vicistis. 2, 41 ductu Germanici, auspiciis Tiberii. 15, 26 orditur magnifica de auspiciis imperatoris rebusque a se gestis. b) I, 37 his auspiciis urbem ingressus. 6, 37 auspicium prosperi transgressus. 15, 74 ad auspicium et praesagium futurae ultionis trahebatur. — G 18 ipsis incipientis matrimonii auspiciis admonetur venire se laborum . . . sociam.

auspicio. a) 4, 36 auspiciandi gratia tribunal ingressus. 15, 24 iturum ad signa et effigies principis, ubi legionibus coram regnum auspi-

caretur. — I, 84 hunc (senatum) *auspicato* a parente et conditore urbis nostrae institutum . . . posteris tradamus. III, 72 sedem Iovis Optimi Maximi *auspicato* a maioribus pignus imperii conditam. b) c. *inf.* D 11 recitatione tragoediarum et ingredi famam *auspicatus* sum . . . et . . . — *auspicatus* G 11 agendis rebus hoc auspiciatissimum initium credunt.

auster. 2, 23 omne caelum et mare omne in austrum cessit, qui . . . immenso nubium tractu validus et rigore vicini septentrionis horridior rapuit disiecitque naves in aperta Oceani. 6, 33 hibernus auster revolvit fluctus.

ausum cf. audeo.

aut. A) *aut* 1) in rebus *contrariis* a) *maiore* vi opponendi a) A 29, 9 Britanni nihil fracti pugnae prioris eventu, et ultionem aut servitium expectantes. 32, 24 poenae, quas in aeternum perferre aut statim ulcisci in hoc campo est. III, 19, 4 pergere Cremonam et victos in deditionem accipere aut expugnare deponunt. 48, 8 postquam merces prodigionis aut bellum ostendebatur. 2, 15, 12 aliud sibi reliquum quam tenere libertatem aut mori ante servitium? 3, 54, 26 nos pudor . . . mutet. aut si quis ex magistratibus tantam . . . severitatem pollicetur, ut ire obviam queat, hunc ego et laudo et . . . fateor. 73, 4 huc adrogantiae venerat, ut . . . sedem ultro sibi atque exercitui suo postulareret, aut bellum inexplicabile minitaretur. 4, 35, 2 non attingo Graecos, quorum non modo libertas, etiam libido impunita; aut si quis advertit, dictis dicta ultas est. 46, 13 esse sibi . . . promptum libertati aut ad mortem animum. 13, 54, 9 minitando vim Romanam, nisi abscederent Frisii veteres in locos aut novam sedem a Caesare impetrarent. — II, 56, 7 dites dominos in praedam aut, si repugnatum foret, ad excidium destinabant. 85, 10 adliciebant Pannonicum exercitum aut abnuenti vim parabant. IV, 63, 10 neque alium finem belli rebantur quam si promisca ea sedes omnibus Germanis foret, aut disiecta Ubios quoque dispersisset. 66, 2 civitates adfectare aut adversantibus bellum inferre statuit. 2, 25, 10 excindit non ausum congregi hostem aut, sicubi restiterat, statim pulsum. 4, 41, 4 ne adsiduos in domum coetus arcendo infringeret potentiam aut receptando facultatem criminantibus praeberet. 46, 7 ne regibus quidem parere nisi ex libidine soliti, aut si mitterent auxilia, suos ductores praeficere. 6, 34, 17 quanto maiora peterent, plus decoris victores aut, si terga darent, flagitii atque periculi laturos. — I, 1, 8 veritas pluribus modis infracta, primum . . . mox libidine adsentandi aut *rursus* odio. III, 52, 9 instandum coeptis aut rursus cunctandi utilitates edisserens. 2, 39, 13 crebrescit vivere Agrippam, primum . . . mox vago rumore *apud* inperitissimi cuiusque promptas aures aut rursus *apud* turbidos. β) = *sonst, widrigenfalls* 13, 21, 17 aut existat qui cohortes in urbe temptatas, . . . arguat. 15, 5, 4 omitteret potius obsidionem, aut se quoque in agro hostili castra positurum. b) *minore* vi opponendi I, 11, 10 ut cuique exercitui vicinae (provinciae), ita in favorem aut odium . . . agebantur. 19, 15 cf. *infra* γ. *aa.* II, 24, 18 mille

equites, cumulus prosperis aut subsidium laborantibus, ducebantur. 48, 6 epistulas studio erga se aut in Vitellium contumeliis insignes. 74, 16 imperium cupientibus nihil medium inter summa aut praecipitia. III, 51, 13 haec . . . quotiens res locusque exempla recti aut solacia mali poscet, . . . memorabimus. IV, 6, 10 variis, ut sunt hominum ingenia, sermonibus moderationem laudantium aut constantiam requirentium. 19, 21 cuncta quae acciderant aut metuebantur, . . . fraude ducum evenire 70, 4 dum Labeonem capere aut exturbare nititur. 84, 26 plurimi Ditem patrem insignibus quae in ipso manifesta aut per ambages coniectant. 2, 12, 13 penitus noscendas mentes, cum . . . spem aut metum proferrent. 38, 17 intendetur socordia, si nullus ex se metus aut spes. 39, 4 servus . . . fraude aut vi raptum Agrippam ferre ad exercitum . . . animo concepit. 39, 17 relinquebat famam aut praeveniebat. 48, 13 Vitellium movit senatu aut sponte cedere passus est. 11, 15, 5 primores Etruriae sponte aut patrum R. impulsu retinuisse scientiam. 16, 22, 6 qui vulgaribus quoque patrum consultis semet fautorem aut adversarium ostenderet. 2, 83, 18 quaedam statim omissa sunt aut vetustas oblitteravit. 3, 5, 7 cuncta a maioribus reperta aut quae posterius invenerint cumulata. V, 13, 21 cuncta expugnandis urbibus reperta apud veteres aut novis ingeniis. 5, 6, 3 mihi pudorem aut Seiano invidiam adlaturum censui. — I, 85, 20 quidam vera probra iacere, in clamore tamen et ubi plurimae voces, aut tumultu verborum sibi ipsi obstrepentes. II, 88, 16 cum turbam populi . . . parum vitarent, aut ubi lubrico viae vel occursu alicuius procidissent, ad iurgium . . . transirent. III, 77, 12 reliquae in litore captae, aut nimio ruentium onere pressas mare hausit. V, 15, 6 certabatur tamquam navali pugna, vagi inter undas aut, si quid stabile occurrebat, totis illuc corporibus nitentes. 2, 42, 4 struxit causas aut forte oblatas arripuit. 3, 26, 8 quidam statim, aut postquam regum pertaesum, leges maluerunt. 4, 32, 5 ingentia illi bella, . . . aut si quando ad interna praeverterent, discordias consulum . . . libero egressu memorabant. 6, 7, 25 a plerisque scriptoribus ommissa multorum pericula . . . dum copia fatiscunt aut, . . . ne taedio lecturos adficerent verentur. 2) in rebus *diversis a sine negatione a) aa*) D 8, 5 (Eprum et Vibium) non minus *notos esse in extremis partibus terrarum quam Capuae aut Vercellis, ubi nati dicuntur. 9, 7 cui bono est, si apud te Agamemnon aut Iason diserte loquitur? 9, 12 ad hunc Secundum recurret aut ad te. 14, 5 interveni secretum consilium aut causae alicuius meditationem tractantibus [C et; Halm aut]. 19, 19 et ipsorum quoque oratorum paucissimi praecepta rhetorum aut philosophorum placita cognoverant. 20, 5 quis de exceptione et formula perpetietur illa immensa volumina quae pro M. Tullio aut Aulo Caecina legimus? 20, 12 nec magis perfert in iudicii tristem et impexam antiquitatem, quam si quis in scaena Roscii aut Turpionis Ambivii exprimere gestus velit. 23, 9 quibus eloquentia Aufidi Bassi aut Servilii Noniani ex compara-

tione Sisennae aut Varronis sordet. 26, 3 malim hercle C. Gracchi impetum aut L. Crassi maturitatem quam calamistros Maecenatis aut tinnitus Gallionis. 36, 31 in aliquam invidiam aut crimen vocati. G 6, 2 rari gladiis aut maioribus lanceis utuntur. 6, 7 in immensum vibrant, nudi aut sagulo leves. 6, 11 (equos) in rectum aut uno flexu dextros agunt. 13, 7 insignis nobilitas aut magna patrum merita principis dignitatem etiam adolescentulis adsignant. 17, 1 sagum fibula aut, si desit, spina consertum cf. infra I, 79, 16. 19, 15 numerum liberorum finire aut quemquam ex adgnatis necare flagitium habetur. 23, 1 potui humor ex hordeo aut frumento. 23, 3 cibi simplices, agrestia poma, recens fera aut lac concretum. A 41, 7 tot exercitus . . . temeritate aut per ignaviam ducum amissi. I, 12, 10 paucis iudicium aut rei publicae amor. 23, 2 studia militum spe successionis aut paratu facinoris adfectaverat. 23, 6 quosdam requirere et pecunia aut gratia iuvare. 24, 3 mobilissimum quemque ingenio aut pecuniae indigum *et* in novas cupiditates praecipitem adiciendo. 29, 12 Caesar adscitus sum, quo domus nostrae aut rei p. fato, in vestra manu positum est. 32, 3 in circo aut theatro. 37, 18 quae castra sunt nisi cruenta et maculata aut, ut ipse praedicat, emendata et correctae? 40, 7 Vologesum aut Pacorum . . . depulsuri. 46, 13 per latrocinia *et* raptus aut servilibus ministeriis militare otium redimebant. 53, 12 civitates atrocibus edictis aut damno finium Galba perculerat. 77, 10 ceteri consulatus ex destinatione Neronis aut Galbae mansere. 77, 14 honoratis senibus cumulum dignitatis addidit, aut . . . adolescentulos . . . sacerdotiis . . . recoluit. 79, 8 Sarmatae dispersi cupidine praedae aut graves onere sarcinarum [Acidalius, Nipp.; M dispersi aut cupidine praedae; Halm rec. coni. Meutzneri 'ante']. 79, 16 tegimen, ferreis lamminis aut praeduro corio consertum. 79, 19 R. miles facilis lorica et missili pilo aut lanceis adsultans. 82, 14 adlocuti sunt . . . praefecti, ex suo quisque ingenio mitius aut horridius. 89, 7 procul et in unius sollicitudinem aut decus populus R. bellaverat. 90, 15 quasi dictatorem Caesarem aut imperatorem Augustum prosequerentur. II, 9, 6 ut eum in Suria aut Aegypto sisterent, orabat. 22, 3 altiora murorum sagittis aut saxis incessere, neglecta aut aevo fluxa comminus adgredi. 27, 16 corrupta iurgiis aut rixis disciplina. 35, 9 desilire in vada ultro Germani, retentare puppes, scandere foros aut comminus mergere. 56, 4 (Vitelliani) in omne fas nefasque avidi aut venales. 62, 3 rata fuere eorum . . . testamenta aut lex intestatis. 85, 18 ex nuntiis cunctabundus aut properans. 92, 18 abditis pecuniis per occultos aut ambitiosos sinus. 94, 4 bonis remanere inter legionarios aut alares volentibus permissum. III, 8, 11 quae ignara Vespasiano aut vetita. 42, 6 (Valens) segnitia maris aut adversante vento . . . depellitur. 50, 3 milites volneribus aut aetate graves, plerique *etiam* integri Veronae relictii. 71, 8 et arcessere tormenta aut missilia tela longum videbatur. 83, 3 abditos in tabernis aut si quam in domum perfugerant, erui exostulantes. 84, 23 dilapsis etiam infimis

servitiorum aut occursum eius declinantibus. 85, 3 coactum . . nunc cadentes statuas suas, plerumque rostra aut Galbae occisi locum con-
tueri. 86, 14 qui dilapsi ex urbe aut per domos
clientium semet occultabant. IV, 4, 14 pauci,
quibus conspicua dignitas aut ingenium adu-
latione exercitum. 13, 7 (Civilis) Sertorium se
aut Annibalem ferens. 29, 5 conspicuam bar-
barorum aciem, et si quis audacia aut insigni-
bus effulgens, ad ictum destinabant. 29, 13 ubi
sonus molientium aut adpositae scalae hostem
in manus dederant. 31, 10 Vespasiani nomen
haesitantes aut levi murmure et plerumque
silentio transmittabant. 2, 38, 21 haec . . plures
per silentium aut occultum murmur excepere.
IV, 34, 27 credita per utrumque exercitum fama
vulneratum aut interfectum. 39, 9 vis penes
Mucianum erat, nisi quod pleraque Domitianus
instigantibus amicis aut propria libidine au-
debat. 52, 6 amicos tempore, fortuna, cupidini-
bus aliquando aut erroribus imminui, transferri,
desinere. 58, 23 sunt alii legati, tribuni, cen-
turio denique aut miles. 62, 8 alii nulla dede-
coris cura pecuniam aut carissima sibimet ipsi
circumdare. 62, 21 spretis Sancti promissis aut
minis. 65, 8 si qui ex Italia aut provinciis alie-
nigenae in finibus nostris fuerant. 76, 5 Belgas
secum palam aut voto stare. 85, 11 si status
imperii aut salus Galliarum in discrimine ver-
teretur, debuisse Caesarem in acie stare. V, 6,
8 (venae) fragmine lapidis aut testa aperiuntur.
6, 27 undantes bitumine moles . . securibus
cuneisque ut trabes aut saxa discindi. 9, 15
Claudius, defunctis regibus aut ad modicum
redactis, Iudaeam provinciam equitibus R. aut
libertis permisit. 10, 4 ubi fato aut taedio oc-
cidit. 1, 3, 27 bellum nullum nisi adversus Ger-
manos supererat, abolendae magis infamiae
. . quam cupidine proferendi imperii aut dig-
num ob praemium. 16, 14 ambigentes impellere
paulatim nocturnis conloquiis aut flexo in ve-
speram die. 17, 16 verbera et vulnera, duram
hiemem, exercitas aestates, bellum atrox aut
sterilem pacem sempiterna. 26, 13 senatum
consulendum, quotiens supplicia aut proelia
indicantur. 51, 6 sine vulnere milites, qui semi-
somnos, inermos aut palantis ceciderant. 63,
16 cetera limosa, tenacia gravi caeno aut rivis
incerta erant. 65, 26 amissa magna ex parte
per quae egeritur humus aut exciditur caespes.
70, 17 pernoctavere sine utensilibus, sine igni,
magna pars nudo aut mulcato corpore. 72, 9
si quis proditione exercitum aut plebem sedi-
tionibus, denique . . maiestatem populi R. mi-
nuisset. 80, 4 perosque ad finem vitae in isdem
exercitibus aut iurisdictionibus habere. 2, 6, 9
(naves) aptae ferendis equis aut commeatui. 6,
13 Rhenus uno alveo continuus aut modicis
insulas circumveniens. 8, 8 erratum in eo quod
non subvexit *aut transposuit militem [M om.;
Wurm addidit; alii 'et']. 11, 14 ceteros vis sua
aut equites . . subvenientes periculo exemere. 23,
4 placidum aequor mille navium remis strepere
aut velis impelli. 23, 12 (auster) rapuit dis-
iecique naves in aperta Oceani aut insulas saxis
abruptis *vel* per occulta vada infestas. 24, 3
hostilibus circum litoribus aut ita vasto et pro-

fundo, ut . . 24, 12 claudae naves raro remigio
aut intentis vestibus, et quaedam . . tractae, re-
vertere. 33, 17 quae ad requiem animi aut salu-
britatem corporum parentur. 36, 16 subverti
leges, quae sua spatia exercendae candidatorum
industriae quaerendisque aut potiundis honori-
bus statuerint. 43, 6 maius imperium quam iis
qui sorte aut missu principis obtinerent. 54, 6
pariter provincias internis certaminibus aut ma-
gistratum iniuriis fessas refovebat: 57, 3 ius-
sus partem legionum ipse aut per filium in Ar-
meniam ducere. 60, 21 haud minus magnifica
quam nunc vi Parthorum aut potentia R. inben-
tur. 79, 12 quosque Germanici memores aut
inimicis eius adversos cognoverat. 3, 10, 9 vera-
que aut in deterius credita iudice ab uno fa-
cilius discerni. 12, 24 si quos propinquus san-
guis aut fides sua patronos dedit, quantum
quisque eloquentia *et* cura valet, iuvate peri-
clitantem. 27, 9 corrupti spe aut inlusi per
intercessionem socii. 34, 12 quasdam in am-
bitionem aut avaritiam prolapsas. 39, 3 equites
mittit in eos qui praedabundi aut adsumendis
auxiliis vagabantur. 55, 5 dites olim familiae
nobilium aut claritudine insignes studio magni-
ficentiae prolabebantur. 59, 10 bellum scilicet
aut diverso terrarum distineri. 65, 2 exsequi
sententias haud institui nisi insignes per ho-
nestum aut notabili dedecore. 66, 9 videlicet
Scipio et Cato talia ulciscabantur, aut ille Scau-
rus. 4, 1, 4 (fortuna) saevire ipse aut saevienti-
bus vires praebere. 16, 11 ita medendum
natus decreto aut lege. 17, 11 pars magna e
propinquis ipsius aut primores civitatis erant.
25, 8 praepeditis Numidarum equis aut diver-
sos pastus pererrantibus. 29, 8 vulgi rumore
territus, robur et saxum aut paricidarum poe-
nas minitantium, cessit urbe. 30, 3 Asinius
*cum Gyaro aut Donusa claudendum censeret.
48, 7 omittere stationes, lascivia epularum aut
somo et vino procumbere cf. com. crit. 52, 19
mox capessendis accusationibus aut reos tu-
tando prosperiore eloquentia . . fuit. 60, 9
Tiberius torvus aut falsum ridens vultu. 63,
3 sed par forma aut aetas errorem adgnoscenti-
bus fecerat. 69, 4 si pone fores adsisterent,
*metus visus, sonitus aut forte ortae suspicio-
nis *erat. 5, 10, 8 Aegyptum aut Sariam in-
vasurum. 6, 1, 15 minas adversum abnuentes, et
si retinerent propinquus aut parens, vim raptus
suaque ipsi libita velut in captos exercebant.
4, 15 somno aut libidinosis vigiliis marcidus.
19, 12 fluitantia aut ripis adpulsa (corpora) non
cremare quisquam. 21, 5 si vanitatis aut frau-
dum suspicio incesserat. 31, 17 interfectis ab
Artabano perisque aut nondum adultis. 35, 12
dum strenuis adsunt aut dubitantibus subve-
niant, conspicui. 39, 7 quasi aspiciens undan-
tem per domos sanguinem aut manus carni-
ficum. 42, 3 trecenti opibus aut sapientia de-
lecti ut senatus. 48, 12 (Caesarem) ignarum
omnium aut pessimis innutritum. 50, 22 se quis-
que maestum aut nescium fingere. 11, 7, 9 fa-
cile Asinium *et* Messalam, . . aut ditium fa-
miliarum heredes Aeserninos *et* Arruntios ma-
gnum animum induisse. 7, 12 prompta sibi
exempla, quantis mercedibus P. Clodius aut

C. Curio contionari soliti sint. 22, 22 quaestura ex dignitate candidatorum aut facilitate tribuentium gratuito concedebatur. 36, 4 aliis largitione aut spei magnitudine, sibi ex necessitate culpam. 12, 31, 5 ille gnarus primis eventibus metum aut fiduciam gigni. 60, 10 cf. *δ*. 13, 3, 15 validus sensibus aut consulto ambiguus. 3, 19 caelare, pingere, cantus aut regimen equorum exercere. 19, 13 non vetera et saepius iam audita deferens, quod Britannici mortem lugeret aut Octaviae iniurias evulgaret, sed . . . 27, 10 ut relinqueretur paenitentiae aut novo beneficio locus. 28, 6 prohibiti tribuni ius praetorum et consulum praeripere aut vocare ex Italia cum quibus lege agi posset. 51, 4 per provincias qui pro praetore aut consule essent iura . . . redderent. 14, 8, 5 clamore diversa rogitantium aut incerta respondentium omnis ora compleri. 29, 15 equites vado secuti aut altiores inter undas adnantes equis tramisere. 44, 12 suspecta maioribus nostris fuerunt ingenia servorum, etiam cum in agris aut domibus isdem nascerentur. 44, 14 quibus diversi ritus, externa sacra aut nulla sunt. 54, 5 [in] militia aut via fessus adminiculum orarem. 54, 11 quod temporis hortorum aut villarum curae seponitur, in animum revocabo. 56, 17 quasi valetudine infensa aut sapientiae studiis domi adtineretur. 15, 1, 18 Tiridates quoque regni profugus per silentium aut modice querendo gravior erat. 5, 14 exorta vis locustarum ambederat quidquid herbidum aut frondosum. 13, 6 pars iussu ducis, et alii propria ignavia aut Corbulonem opperientes [M aut; Rhenans ut, quod rec. Nipp.]. 13, 14 Armeniis semper R. ditionis aut subiectis regi. 19, 2 pravissimus mos, cum propinquus comitiis aut sorte provinciarum plerique orbi fictis adoptionibus adsciscerent filios. 33, 3 nam adhuc per domos aut hortos cecinerat. 33, 10 quique Caesarem per honorem aut varios usus sectantur, etiam militum manipuli theatrum complent. 38, 14 fessa aetate aut rudis pueritiae [aetas], . . . dum trahunt invalidos aut opperiantur, . . . cuncta impediabant. 44, 16 per urbem, quo cuncta undique atrocitas aut pudenda confluunt celebranturque. 44, 21 multi crucibus adfixi aut *flamma usti. 48, 7 claro apud vulgum rumore erat per virtutem aut species virtutibus similes. 48, 11 procul gravitas morum aut voluptatum parsimonia. 50, 2 scelera principis, . . . inter se aut inter amicos iaciunt. 50, 21 cepisse impetum . . . in scaena canentem Neronem adgrediendi, aut cum . . . per noctem huc illuc cursaret. 59, 3 pergere in castra aut rostra descendere studiaque militum et populi temptare. 59, 11 cruciatus aut praemio cuncta pervia esse. 59, 19 quos (milites) Nero tirones aut stipendiis recentes delegerat. 73, 5 vulgi rumore lacerabatur, tamquam viros *claros et insontes ob invidiam aut metum extinxisset. 16, 5, 3 qui . . . officio legationum aut privata utilitate advenerant. 16, 9 quam (iram) non, ut in cladibus exercitum aut captivitate urbium, semel edito transire licet. 32, 14 fraudibus involutos aut flagitiis commaculatos. — I, 4, 15 deterrimi servorum aut qui . . . per dedecus Neronis alebantur. 3, 40, 7 ferocissimo

quoque adsumpto aut quibus ob egestatem ac metum . . . peccandi necessitudo. 11, 25, 6 adscivit Caesar vetustissimum quemque e senatu aut quibus clari parentes fuerant. — A 36, 21 ut quemque formido tulerat, transversos aut obvios incurabant. I, 41, 7 extremam eius vocem, ut cuique odium aut admiratio fuit, varie prodidere. 48, 20 prout animum intendisset, pravus aut industrius. II, 46, 14 ut flexerat voltum aut induraverat Otho, clamor et gemitus. 48, 1 ut cuique aetas aut dignitas, comiter appellatos. 89, 8 cohortes, ut nomina gentium aut species armorum forent, discretas. 1, 69, 5 militibus, ut quis inops aut saucius, vestem . . . dilargita est. 2, 16, 3 (campus) ut ripae fluminis cedunt aut prominentia montium resistunt, inaequaliter sinuatur. 73, 17 ut quis misericordia in Germanicum et praesumpta suspicione aut favore in Pisonem pronior. 83, 1 honores, ut quis amore in Germanicum aut ingenio validus, reperti decretique. 5, 7, 2 singulos, ut cuique adsistere, adloqui animus erat, retinens aut dimittens. 11, 32, 6 ut quis reperiebatur in publico aut per latebras. 12, 39, 6 cf. *δ*. 12, 58, 9 redditur Rhodiis libertas, adempta saepe aut firmata, prout bellis externis meruerant aut domi seditione deliquerant. — De *unus* aut *alter* D 9, 21. 29, 2. 39, 13. A 15, 17. 40, 19. 3, 34, 20 cf. *alter*. 1, 17, 6 quod tricena aut quadragena stipendia tolerent. 35, 9 tricena aut supra stipendia numerantes. — I, 64, 10 dum his aut illis studia militum adgregantur. II, 92, 8 variis in hunc aut illum Vitellii inclinationibus. III, 5, 15 cf. infra b. *γ*. — 14, 43, 19 an . . . iniurias suas ultus est interfecto, quia de paterna pecunia transegerat aut avitum mancipium detrahebatur? IV, 8, 5 nihil evenisse cur antiquitus instituta exolescerent aut principis honor in cuiusquam contumeliam verteretur. 4, 17, 9 pontifices percontatus est, num id precibus Agrippinae aut minis tribuissent. 6, 7, 17 neque discerneres . . . quid repens aut vetustate obscurum. 13, 6, 6 quem ad modum princeps . . . suscipere eam molem aut propulsare posset, . . . anquirebant. 15, 1, 15 Monobazus, quem penes Adiabenum regimen, quod praesidium aut unde peteret rogans. 16, 28, 12 censeret quid corrigi aut mutari vellet. — D 7, 3 cf. 7, 5 B. 1. b. 15, 17 ut longius absit *ab Aeschine et Demosthene Sacerdos ille Nicetes, . . . quam Afer aut Africanus aut vos ipsi a Cicerone aut Asinio recessistis. 18, 3 (laudem) propiorem nobis quam Servio Galbae aut C. *Laelio *aut *C. Carboni quosque alios merito antiquos vocaverimus. 35, 20 sic fit ut tyrannidarum praemia aut vitatarum electiones aut pestilentiae remedia aut incesta matrum aut quidquid in schola cotidie agitur, in foro *vel* raro *vel* numquam, ingentibus verbis persequantur. G 25, 3 frumenti modum dominus aut peoris aut vestis ut colono iniungit. I, 85, 7 maligna cura in omnes, quos nobilitas aut opes aut aliqua insignis claritudo rumoribus obiecerat. 2, 85, 3 ne quaestum corpore faceret cui avus aut pater aut maritus eques R. fuisset. 4, 33, 1 cunctas nationes et urbes populus aut primores aut singuli regunt. 6, 6, 3 quid scribam . . . aut quo modo scribam

aut quid omnino non scribam hoc tempore, di me . . . perdant . . . si scio. 12, 62, 7 quaeque Sullae aut Lucullo aut Pompeio obtulissent (memorabant). 14, 45, 2 dissonae voces respondebant numerum aut aetatem aut sexum ac plurimum indubiam innocentiam miserantium. — ββ) III, 33, 6 ubi adulta virgo aut quis forma conspicuus incidisset cf. Her. 13, 21, 21 ac si Plautus aut quis alius rem publicam indicaturus obtinuerit. β) αα) sensu *exaggerandi* A 36, 13 plerique semineces aut integri festinatione victoriae relinquebantur cf. Kritz 'aut' hoc loco est 'aut adeo'. II, 70, 13 falsa vero aut maiora vero miscebant, 6, 2, 5 isdem ferme aut paulum inmutatis verbis . . . censebant. 13, 43, 1 nec deerant qui haec isdem verbis aut versa in deterius Senecae deferrent. 12, 12, 11 barbarorum impetus acres cunctatione languescere aut in perfidiam mutari. ββ) sensu *minuendi* III, 40, 5 si coeptum iter properasset, nutantem Caecinam praevire aut ante discrimen pugnae adsequi legiones potuisset. 4, 16, 6 omissa confarandi adsuetudine aut inter paucos retenta. 1, 70, 4 Vitellius primum iter sicca humo aut modice adlabente aestu quietum habuit. 4, 32, 9 immota quippe aut modice lacessita pax. 11, 19, 4 natio Frisiorum, . . . infensa aut male fida. 12, 63, 11 magnitudine onerum urgente finem aut modum orabant. — II, 76, 5 omnes qui magnarum rerum consilia suscipiunt, aestimare debent an quod inchoaturi rei p. utile, ipsis gloriosum, an promptum effectu aut certe non arduum sit [M aut promptum; Classen, Her. an]. 4, 4, 6 (Tiberius) aequus adulescentibus aut certe non adversus habebatur. γ) cum aliis *part. disiunctivae* αα) aut — vel; *part. 'vel' subiungitur* D 28, 2 cf. infra B. 2. II, 76, 14 cf. infra b. i. 14, 3, 2 (Nero) . . . abscedentem in hortos aut Tusculanum vel Antiatem in agrum laudare. — *part. 'vel' pro 'aut'* 1, 13, 6 quinam adipisci principem locum suffecturi abnuerant aut in pares vellent vel idem possent cuperentque: sed cf. Nipp. 2, 23, 12 cf. supra 2. α. 14, 33, 9 si quos inbellis sexus aut fessa aetas vel loci dulcedo attinuerat. — *part. 'vel' variandi causa* ponitur I, 19, 15 legati . . . foeda inconstantia nominati, excusati, substituti, ambitu remanendi aut eundi, ut quemque metus vel spes inpulerat. II, 1, 2 quod varia sorte laetum rei p. aut atrox, ipsis principibus prosperum vel exitio fuit. IV, 74, 10 quo modo sterilitatem aut nimios imbres et cetera naturae mala, ita luxum vel avaritiam dominantium tolerate. 1, 59, 2 ut quibusque bellum invitit aut cupientibus erat, spe vel dolore accipitur. 2, 30, 10 cf. infra ε. αα. 69, 2 cuncta, quae apud legiones aut urbes iusserat, abolita vel in contrarium versa cognoscit. 15, 38, 17 et saepe, dum in tergo respectant, lateribus aut fronte circumveniebantur, vel si in proxima evaserant, . . . ββ) vel — aut; *variandi causa* ponuntur I, 83, 14 cf. infra b. i. II, 10, 9 (senatus consultum) prout potens vel inops reus inciderat, infirmum aut validum cf. Her. 68, 6 legati tribunique ex moribus imperatorum severitatem aemulantur vel tempestivis conviviis gaudent; perinde miles intentus aut licenter agit.

3, 19, 12 ceteros manifestum ferro vel creditum est veneno aut fame extinctos. 15, 38, 8 cf. infra b. γ. γγ) aut — ve A 19, 7. II, 50, 10. 14, 33, 15 cf. infra b. γ. 13, 49, 6 cf. b. v. 14, 49, 14 cf. B. 2. 15, 31, 4 cf. b. δ. δδ) (vel) — ve — aut II, 41, 20 ut cuique audacia vel formido, in primam postremamve aciem prorumpabant aut relabebantur. IV, 72, 25 cf. infra b. δ. 1, 28, 7 prout splendidior obscuriorve (luna), laetari aut maerere. 15, 47, 4 cf. infra ε. ββ. εε) V, 7, 4 cuncta sponte edita aut manu sata, sive herba tenuis aut flore seu solidam in speciem adolevere, *atra et inania velut in cinerem vaneunt. δ) prope *insequuntur* aut *praecedunt part. coniunctivae* 'que, et, ac', aut *asyndeta* D 37, 17 multum interest, utrum de furto aut formula et interdicto dicendum habeas, an de ambitu comitorum, expilatis sociis et civibus trucidatis. 40, 16 cf. infra b. i. III, 2, 7 circo quoque ac theatris et amoenitate urbis emolitos aut valetudinibus fessos. 1, 11, 17 quot classes, regna, provinciae, tributa aut vectigalia, et necessitates ac largitiones cf. Nipp. 44, 22 si . . . industrias innocentiamque adprobaverant, retinebat ordinem; ubi avaritiam aut crudelitatem consensu obiectavissent, solvebatur militia. 56, 11 adeo improvisus advenit, ut quod imbecillum aetate ac sexu statim captum aut trucidatum sit. 65, 2 cum barbari festis epulis, laeto cantu aut truci sonore subiecta vallium ac resultantis saltus complerent. 2, 17, 19 et pleurosque tranare Visurgum conantes iniecta tela aut vis fluminis, postremo moles ruentium et incidentes ripae operuere. 3, 6, 6 non enim eadem decora principibus viris et imperatori populo, quae medicis domibus aut civitatibus. 27, 6 (leges) saepius disensione ordinum et apiscendi illicitos honores aut pellendi claros viros aliaque ob prava per vim latae sunt. 4, 5, 19 praetoriae cohortes, Etruria ferme Umbriaeque delectae aut veteri Latio et colonis antiquitus R. 4, 48, 7 cf. supra 2. α. 6, 19, 8 iacuit inmensa strages, omnis sexus, omnis aetas, illustres ignobiles, dispersi aut aggerati cf. 1, 61 ossa disiecta vel aggerata. 12, 39, 6 ut cuique sors aut virtus, temere proviso, ob iram ob praedam, iussu et aliquando ignaris ducibus, ac praecipua Silurum pervicacia. 60, 11 (ius) de quo totiens seditione aut armis certatum, cum Sempronii rogationibus equester ordo in possessione iudiciorum locaretur, aut rursus Serviliae leges senatus iudicia redderent, Mariusque et Sulla olim de eo . . . bellarent. 13, 49, 6 cf. infra b. v. ε) αα) *part. 'aut' fere idem quod 'et vicissim, modo — modo, et — et, partim — partim'* G 1, 3 Germania omnis a Gallis . . . Rheno et Danuvio fluminibus, a Sarmatis Dacisque mutuo metu aut montibus separatur. 40, 5 Reudigni deinde et Aviones et Anglii et Varini et Eudoses et Suardones et Nuitones fluminibus aut silvis muniuntur. I, 2, 10 haustae aut obrutae [urbes] fecundissimae Campaniae orae. 79, 23 ibi saevitia hiemis aut volnerum absumpti. II, 92, 10 Vitellium, subitis offensis aut intempestivis blanditiis mutabilem, contemnebant metuebantque. 93, 2 miles . . . in portibus aut delubris et urbe tota vagus. 98, 7

plures fefellere, fide amicorum aut suomet astu occultati. III, 43, 15 mare tutius Valenti quam litora aut urbes. IV, 16, 19 donec universa quattuor et viginti navium classis transfugeret aut caperetur. 69, 12 nondum victoria, iam discordia erat, aliis foedera, quibusdam opes viresque aut vetustatem originis per iurgia iactantibus. 71, 19 (locum) .. montibus aut Mosella amne saeptum. 79, 18 maiorque pars navium depressa aut capta. 1, 8, 10 populo et plebi quadringenties .. legionariis aut cohortibus civium R. trecenos nummos viritim dedit [M aut; Brotier atque; Hand ac]. 9, 17 mari Oceano aut amnibus longinquis saeptum imperium. 16, 6 fine Augusti et initiis Tiberii auditis ob iustitiam aut gaudium intermiserat solita munia. 30, 2 pars, extra castra palantes, a centurionibus aut praetoriarum cohortium militibus caesi. 55, 6 dissidere hostem in Arminium ac Segestem, insignem utrumque perfidia in nos aut fide. 64, 13 quadragensimum id stipendium Caecina parendi aut imperitandi habebat, secundarum ambiguarumque rerum sciens eoque interritus. 2, 20, 15 hostem a tergo palus, Romanos flumen aut montes claudabant. 30, 10 uni libello manu Libonis nominibus Caesarum aut senatorum additas atroces *vel* occultas notas. 43, 22 divisa .. aula erat tacitis in Drusum aut Germanicum studiis. 46, 14 cum a Cheruscis Langobardisque pro antiquo decore aut recenti libertate et contra angendae dominationi certaretur. 47, 9 quantum aerario aut fisco pendebant, .. remisit. 47, 12 Temnios, Philadelphenos .. quique Mosteni aut Macedones Hyrcani vocantur, et Hierocaesariam .. levari tributis .. placuit [M aut; Freinsheim et qui, quod rec. Nipp., Draeg.]. 3, 20, 10 increpat signiferos quod inconditis aut desertoribus miles R. terga daret. 63, 12 cultus numinum utrisque Dianam aut Apollinem venerandi. 4, 47, 11 (castellum) magna vis armata aut incondita tuebatur. 49, 3 postquam castello aut coniunctis tumulis non degrediebantur, obsidium coepit. 50, 8 secuti aetate aut sexu inbecilli et quibus maior vitae quam gloriae cupido. 58, 12 cum propinquo rure aut litore et saepe moenia urbis adsidens extremam senectam compleverit. 74, 16 ibi campo aut litore iacentes .. iuxta gratiam aut fastus ianitorum perpetiebantur. 11, 38, 2 (ferum) frustra iugulo aut pectori per trepidationem admovens. 12, 12, 3 industriosque aut ignavos pax in aequo tenet. 55, 4 inde decursu in litora aut urbes vim cultoribus et .. audebant. 13, 43, 20 filio et nepti pars concedebatur eximebanturque etiam quae testamento matris aut aviae acceperant cf. Draeg. 54, 3 Frisii iuventutem saltibus aut paludibus, inbellem aetatem per lacus admove re ripae. 15, 42, 9 fossam .. depressuros promiserant, squalenti litore aut per montes adversos. 47, 9 parari rerum humanarum aliud caput, sed non fore validum neque occultum, quia in utero repressum aut iter iuxta editum sit. 53, 3 Caesar rarus egressu domoque aut hortis clausus ad Indiera circi ventitabat. $\beta\beta$) *prope accedit part. 'aut' ad eandem notionem* I, 46, 11 quarta pars manipuli sparsa per commeatus aut in

ipsis castris vaga. 68, 9 magna pars saucii aut palantes. II, 22, 11 pars subeuntium obruti, pars confixi *et* exsanguis aut laceri. III, 27, 14 donec soluta compage scutorum exsanguis aut laceros prosternerent multa cum strage. II, 44, 23 his cogitationibus truces aut pavidi extrema desperatione ad iram saepius quam in formidinem stimulabantur. III, 77, 5 sternunt inermos aut arma capientes, *et* quosdam somno excitos. IV, 14, 5 (dilectum) onerabant ministri avaritia ac luxu, senes aut invalidos conquirendo. 57, 20 ut .. pignus tanti sceleris nece aut vinculis legatorum daretur. 70, 15 corruptis spe aut metu subactis legionariis. V, 5, 13 animos proelio aut supplicii peremptorum aeternos putant. 11, 14 colles .. claudabant muri per artem obliqui aut introrsu sinuati. 15, 14 nox apud barbaros cantu aut clamore, nostris per iram et minas acta. 1, 2, 8 cum ferocissimi per acies aut proscriptione cecidissent. 9, 8 aliaque honorum multiplicata aut nova (sc. in urbe celebrabantur). 31, 13 isdem aestivis .. habebantur per otium aut levia munia. 32, 6 tum convulsos laniatosque et partim exanimos ante vallum aut in amnem Rhenum proiciunt. 35, 7 et si qua alia ex necessitate aut adversus otium castrorum quaeruntur. 47, 12 mox hiemem aut negotia varie causatus primo prudentes, dein vulgum, diutissime provincias fefellit. 61, 15 cladis eius superstites, pugnam aut vincula elapsi. 65, 28 infectos caeno aut cruore cibos dividentes. 70, 12 permiscetur inter se manipuli, modo pectore modo ore tenus exstantes, aliquando subtracto solo disiecti aut obruti. 2, 14, 14 primam utcumque aciem hastatam, ceteris praeusta aut brevia tela. 49, 1 deum aedes vetustate aut igni abolitas. 59, 11 vetitis nisi permissu ingredi senatoribus aut equitibus R. illustribus, seposuit Aegyptum. 3, 24, 6 adu lteros earum morte aut fuga punivit. 6, 9, 3 eo usque potuere, ut accusatores eius .. exilio aut morte multarentur. 12, 41, 21 optimum quemque educatorem filii exilio aut morte adficit [Petersen; M ac]. 3, 42, 5 aliud vulgus obaeratorum aut clientium arma cepit. 46, 15 quidam tridibus aut furcis inertem molem prosternere. 47, 14 tot receptos in iuventa aut spretos triumphos. 53, 20 lapidum causa pecuniae nostrae ad externas aut hostilis gentes transferuntur. 74, 10 multique eo modo caesi aut circumventi. 4, 6, 18 quin infecunditati terrarum aut asperis maris obviam iit. 24, 13 quattuor agmina parat, quae legatis aut tribunis data. 35, 4 prodere de iis, quos mors odio aut gratiae emisisset. 51, 16 ceteros, deiecto promptissimo quoque aut saucio, .. trusere in summa castelli. 62, 12 (moles) dum ruit intus aut in exteriora effunditur immensamque vim mortalium, spectaculo intentos aut qui circum adstabant, praiceps trahit *atque* operit. 62, 18 qui per diem visu, per noctem ululatus *et* gemitu coniuges aut liberos noscebant. 62, 20 quorum diversa de causa amici aut necessarii aberant. 72, 11 postremo corpora coniugum aut liberorum servitio tradebant. 14, 17, 8 plerique liberorum aut parentum mortes deflebant. 15, 12, 18 et erant quos pericula fratrum aut

propinquorum propriis stimulis incenderent. 6, 51, 9 inprudicium uxoris tolerans aut declinans. 12, 39, 9 ut quondam Sugambri excisi aut in Gallias traieci forent, ita . . . 56, 14 colles . . . multitudo innumera complevit, proximis e municipiis et alii urbe ex ipsa, visendi cupidine aut officio in principem. 13, 35, 8 dimissis quibus senectus aut valetudo adversa erat, supplementum petivit. 16, 13, 15 ex quibus aetate aut valetudine fessi sacramento solvebantur. 14, 32, 16 et cetera quidem impetu direpta aut incensa sunt. 35, 10 ceteros castris occultari aut fugam circumspicere. 38, 6 quodque nationum ambiguum aut adversum fuerat, igni atque ferro vastatur. 15, 15, 8 captiva olim mancipia aut iumenta adgnoscentes abstrahentesque. 29, 15 magnis apud cunctos animorum motibus, quos augebat . . . exercituum R. caedes aut obsidio. 42, 11 cetera abrupta aut amentia. 43, 9 addidit praemia . . . finivitque tempus intra quod effectis domibus aut insulis apiscerentur. 45, 5 quod (aurum) votis omnis populi R. aetas prospere aut in metu sacra verat. 47, 4 bicipites hominum aliorumque animalium partus abiecti in publicum aut in sacrificiis . . . reperti. 55, 5 et cetera quae audierat aut coniectaverat docet [M. om. aut; Wurm add.]. — 15, 71, 2 alius filio, fratre alius aut propinquo aut amico interfectis, agere grates deis. *b) addita negatione* *α)* non D 10, 25 non paterer . . . lacertos levitate iaculi aut iactu disci vanescere. 19, 24 indices, qui vi et potestate, non iure aut legibus cognoscunt. 20, 19 exigitur enim iam ab oratore etiam poeticus decor, non Accii aut Pacuvii vetero inquinatus, sed ex Horatii et Virgilii et Lucani sacrario prolatus. A 41, 3 causa periculi non crimen ullum aut querella laesi cuiusquam, sed infensus virtutibus princeps et gloria viri ac pessimum inimicorum genus, laudantes. G 24, 4 exercitatio artem paravit, ars decorem, non in quaestum tamen aut mercedem. I, 15, 13 non quia propinquos aut socios belli non habeam, sed neque . . . et . . . 16, 12 non Vindex cum inermi provincia aut ego cum una legione, sed . . . 20, 7 rapacissimo cuique ac perditissimo non agri aut faenus, sed sola instrumenta vitiorum manebant. 55, 17 non tamen quisquam in modum contionis aut suggestu locutus. 63, 4 raptis *derepente armis . . . non ob praedam aut spoliandi cupidine, sed favore et rabie et causis incertis. 88, 5 magnam consularium partem Otho, non participes aut ministros bello, sed comitum specie secum expediti iubet. II, 17, 10 miles non iam flumine aut ripis arcebat. 84, 4 non ius aut verum in cognitionibus, sed solam magnitudinem opum spectabat. 1, 42, 1 non mihi uxor aut filius patre et re publica cariore sunt. 2, 63, 4 scripsit Tiberio non ut profugus aut supplex, sed ex memoria prioris fortunae. 63, 10 non Philippum Atheniensibus, non Pyrrhum aut Antiochum populo R. perinde metuendos fuisse. 3, 58, 16 summum pontificum etiam summum hominum esse, non aemulationi, non odio aut privatis adfectionibus obnoxium. 4, 54, 4 non vultu aut sermone flecti, nullos attingere cibos. 74, 9 non illi tamen in urbem aut propinqua

urbi degressi sunt. 12, 5, 17 non luxui aut voluptatibus adsuefactus, sed . . . 13, 57, 17 neque extingui poterant (flammae), non si imbres caderent, non fluvialibus aquis aut quo alio humore, donec . . . 14, 15, 3 non nobilitas cuiquam, non aetas aut acti honores impedimento. 15, 4, 3 non ideo nescium aut incautum Tigranen offendit. 12, 12 non vicos aut oppida Armeniorum, sed castra R. . . pretium laboris peti. 44, 8 sed non ope humana, non largitionibus principis aut deum placamentis decedebat infamia. 16, 19, 5 adloqui amicos, non per seria aut quibus gloriam constantiae peteret. 28, 19 non illi consultata haec, non magistratus aut Romanam urbem videri. — I, 4, 7 varios motus animorum non modo in urbe apud patres aut populum aut urbanum militem, sed . . . 15, 21, 1 olim quidem non modo praetor aut consul sed privati etiam mittebantur. 16, 26, 4 non solum Cossutianum aut Eprum ad scelus promptos: superesse qui . . . — 3, 53, 12 mihi autem neque honestum silere neque proloqui expeditum, quia non aedilis aut praetoris aut consulis partis sustineo. *β)* haud 2, 60, 21 cf. supra 2. *α.* 3, 11, 10 haud alias intentior populus plus sibi in principem occultae vocis aut suspicacis silentii permisit. *γ)* nec, neque D 11, 14 nec comitatus istos et egressus aut frequentiam salutantium concupisco. 12, 22 illud mihi concedes, non . . . nec angustioribus terminis famam Euripidis aut Sophoclis quam Lysiae aut Hyperidis includi. 12, 25 nec ullus Asinii aut Messalae liber tam illustris est quam Medea Ovidii aut Varii Thyestes. 21, 3 nec unum de populo Canuti aut Atti ** de Furnio et Toranio quosque alios . . . 37, 27 nec Ciceronem magnum oratorem P. Quintius defensus aut Licinius Archias faciunt. A 10, 25 nec litore tenus aderescere aut resorberi. 18, 30 nec Agricola . . . expeditionem aut victoriam vocabat victos continuisse. 19, 7 non studiis privatis nec ex commendatione aut precibus centurionem militem ascire. G 7, 2 nec regibus infinita aut libera potestas. 7, 10 non casus nec fortuita conglotatio turmam aut cuneum facit. 7, 14 nec illae numerare aut exigere plagas pavent. 14, 15 nec arare terram aut expectare annum tam facile persuaseris. I, 10, 14 nec Vespasiano adversus Galbam votum aut animus. 32, 4 neque illis iudicium aut veritas. 36, 4 nec tribunis aut centurionibus adeundi locus. 40, 3 neque populi aut plebis ulla vox. 56, 7 nec cuiquam ultra fides aut memoria prioris sacramenti. 64, 3 nec militum animus in gaudium aut formidine permotus. 90, 17 studiis votisque certabant, nec metu aut amore, sed . . . II, 11, 20 nec illi segne aut corruptum luxu iter, sed . . . 13, 8 nec ullis *deinde* terroribus aut morte constantiam vocis egregiae mutavit. 50, 10 neque inde coetu hominum aut circumvolitantium alitum territam pulsantem (avem). 62, 1 nec ultra in defectores aut bona cuiusquam saevitum. 64, 12 nec ullis postea fortunae inlecebris aut ambitu civitatis in gaudium evicta. 78, 14 nec simulacrum deo aut templum . . . ara tantum et reverentia. III, 5, 15 nec his aut illis proelium temptantibus. 50, 19 nec pecuniam aut frumentum providerant,

et festinatio atque aviditas praepediebant. IV, 10, 8 nec tam Musonius aut Publius quam Priscus et Marcellus ceterique . . . expectabantur. 41, 4 neque se praemium aut honorem ex calamitate civium cepisse. 42, 13 hoc certe, inquit, Nero non coegit, nec dignitatem aut salutem illa saevitia redemisti. 58, 14 tolerant inopiam . . . legiones nec terrore aut promissis demoveantur. 72, 16 nec perinde periculum aut metus quam pudor ac dedecus obstupefecerat. 76, 21 neque Treveros aut Lingonas benevolentia contineri. V, 6, 15 neque vento impellitur neque pisces aut saetas aquis volucres patitur. 23, 18 nec classis aut commeatus aderant. 1, 32, 16 id . . . praecipuum indicium magni atque implacabilis motus, quod neque disiecti aut paucorum instinctu, set pariter ardescerent, pariter silerent. 49, 7 neque legatus aut tribunus moderator adfuit. 2, 15, 2 nec Arminius aut ceteri Germanorum proceres omittebant suos quisque testari. 33, 13 neque in familia . . . nimium aliquid aut modicum nisi ex fortuna possidentis. 45, 8 nec . . . vagis incursibus aut disiectas per catervas. 46, 1 neque Maroboduus iactantia sui aut probris in hostem abstinebat, sed . . . 76, 5 nihil adhuc inexpiabile admissum, neque suspiciones inbecillas aut inania famae pertimescenda. 3, 34, 6 neque enim, ut olim, obsideri urbem bellis aut provincias hostilis esse. 39, 7 neque aciem aut proelium dici decuerit, in quo . . . 47, 2 neque dempsit aut addidit vero, sed fide ac virtute legatos, se consiliis superfuisset. 54, 33 (offensiones) neque mihi aut vobis usui futuras. 67, 9 neque refellere aut eludere dabatur, ac saepe etiam confitendum erat. 72, 5 nec Augustus arceret Taurum . . . hostiles exuvias aut exundantes opes ornatum ad urbis . . . conferre. 74, 13 nec, ut mos fuerat, acta aestate retrahit copias aut in hibernaculis . . . componit, sed . . . 4, 2, 10 neque senatorio ambitu abstinebat clientes suos honoribus aut provinciis ornandi. 34, 9 sed neque haec in principem aut principis parentem, . . . Brutum et Cassium laudavisse dicor. 35, 17 neque aliud externi reges aut qui eadem saevitia usi sunt, nisi dedecus sibi atque illis gloriam peperere. 73, 19 neque dux R. ultum iit aut corpora humavit. 5, 7, 5 neque Caesar ullis criminibus aut probris defunctum insectatus est. 6, 19, 9 neque propinquis aut amicis adsistere . . . dabatur. 11, 12, 8 neque Silius flagitii aut periculi nescius erat. 19, 8 nec irritae aut degeneres insidiae fuere. 13, 4, 4 neque iuventam armis civilibus aut domesticis discordiis inbutam. 10, 8 neque recepti sunt inter reos Carrinas Celer senator, . . . aut Iulius Densus equester. 13, 3 sed Agrippina . . . fremere, neque paenitentiam filii aut satietatem opperiri. 17, 14 subtrahere oculis acerba funera neque laudationibus aut pompa detinere. 34, 12 quia nec Vologeses sinebat fratrem Tiridaten dati a se regni expertem esse aut alienae id potentiae donum habere, et Corbulo . . . 39, 12 hostem vagum neque paci aut proelio paratum. 42, 8 nec Suillius questu aut exprobratione abstinebat. 45, 14 neque adfectui suo aut alieno obnoxia. 14, 9, 5 neque, dum Nero rerum po-

tiebatur, congesta aut clausa humus. 21, 12 nec perinde magistratus rem familiarem exhausturos aut populo efflagitandi Graeca certamina *a magistratibus causam fore. 32, 13 neque fossam aut vallum praeduxerunt, neque motis senibus et feminis iuventus sola restitit. 33, 15 neque enim capere aut venundare aliudve quod belli commercium, sed . . . 62, 12 nec manu aut telo opus. 64, 17 neque tamen silebimus, si quod senatus consultum adulatione novum aut patientia postremum fuit. 15, 13, 9 [M aut paenis; Halm ac Parthis]. 38, 8 neque enim domus munimentis saeptae vel templa muris cincta aut quid aliud morae interiacebat. 16, 19, 3 nec tulit ultra timoris aut spei moras. — D 10, 15 omnes (eloquentiae) partes . . . venerabiles puto, nec solum cothurnum vestrum aut heroici carminis sonum, sed . . . I, 57, 11 nec principes modo coloniarum aut castrorum, . . . sed . . . II, 87, 14 nec coloniae modo aut municipia congestu copiarum, sed ipsi cultores arvaque . . . vastabantur cf. Her. — D 10, 32 nec excusatur offensa necessitudine officii aut fide advocacionis aut fortuitae ac subitae dictionis impetu. A 31, 12 neque enim arva nobis aut metalla aut portus sunt. δ) nemo D 34, 11 ubi nemo impune stulte aliquid aut contrarie dicit. II, 95, 10 nemo in illa aula probitate aut industria certavit. 14, 43, 11 per insidias serviles, quas nemo prohibuit aut prodidit. ε) nullus G 31, 14 nulli domus aut ager aut aliqua cura. 35, 9 nulla provocant bella, nullis raptibus aut latrociniiis populantur. I, 17, 2 coniectis in eum omnium oculis nullum turbati aut exsultantis animi motum prodidisse. III, 17, 2 nullum . . . Antonius constantis ducis aut fortis militis officium omisit. IV, 1, 7 obtruncare, nullo militum aut populi discrimine. 12, 14, 20 nulla huic prospera aut adversa quis memoraretur. 13, 41, 13 nulla in eo utilitas aut gloria quod capta essent (Artaxata). 54, 20 nullos mortalium armis aut fide ante Germanos esse. 16, 4, 10 ut nulla oris aut narium excrementa viserentur. ζ) nihil I, 30, 1 nihil adrogabo mihi nobilitatis aut modestiae. II, 80, 7 in ipso nihil tumidum, adrogans aut in rebus novis novum fuit. III, 22, 14 nihil animus aut manus, ne oculi quidem provisu iuvabant. IV, 1, 9 nihil usquam secretum aut clausum sinebant. 1, 34, 16 nil usquam turbidum aut discors. 41, 6 nihil imperatoriae uxoris aut comitatus soliti. 2, 35, 7 nihil satis illustre aut ex dignitate populi R. nisi coram et sub oculis Caesaris. 13, 4, 10 nihil in penatibus suis venale aut ambitioni pervium. 15, 6, 20 despiciebat gesta, nihil caedis aut praedae, . . . dictitans. 61, 11 nihil triste in verbis eius aut vultu deprensus confirmavit. η) I, 76, 6 nusquam fides aut amor: metu ac necessitate huc illuc mutabantur. 1, 12, 7 nequaquam decorum pudori suo legere aliquid aut evitare ex eo, cui . . . 16, 22, 4 numquam pro salute principis aut caelesti voce immolavisse. θ) ne, neve, neu III, 5, 7 ne inter discordias externa molirentur aut maiore ex diverso mercede ius fasque exnerent. IV, 8, 3 ne ambitioni aut inimicitiiis locus foret. 64, 16 ne quis oculerere quicquam aut segregare causam suam possit.

72, 25 ne quis in certamine iurgiove seditio-
nem aut cladem commilitoni obiectaret. 1, 77,
14 ne egredientes in publicum equites R. cin-
gerent aut alibi quam in theatro sectarentur.
3, 33, 7 haud enim frustra placitum olim ne
feminae in socios aut gentes externas traherentur.
56, 4 id summi fastigii vocabulum Augu-
stus reperit, ne regis aut dictatoris nomen
adsumeret. 4, 41, 4 cf. supra 1. a. 50, 19 hor-
tari ne ad ambigua sonitus aut simulationem
quietis casum insidiantibus aperirent. 53, 8 ne
tamen offensionis aut metus manifestus foret,
sine responso . . reliquit. 13, 5, 2 ne quis ad
causam orandam mercede aut donis emeretur.
16, 5 ne omitteretur institutum aut utriusque
morte proderetur scelus, talis dolus repertus
est. 16, 1, 12 ne novus populus nimia pecunia
lasciviret, aut reges Numidarum . . ad bellum
accenderentur. 5, 8 ne quod temporis momen-
tum impari clamore aut silentio segni prae-
teriret. — 2, 83, 5 (honores decreti), ut . . *neve*
quis flamen aut augur in locum Germanici nisi
gentis Iuliae crearetur. 15, 31, 4 ne quam ima-
ginem servitii Tiridates perferret *neu* ferrum
traderet aut complexu provincias optinentium
arceretur foribusque eorum adsisteret. 73, 14 ne
publicis malis abuti ad occasionem privati odii
videretur, neu composita aut obliterata . . no-
vam ad saevitiam retraheret. — D 13, 6 sunt
enim horridi et impoliti et rudes et informes
et quos utinam ne illa parte imitatus esset
Calvus vester aut Caelius aut ipse Cicero. 13,
31, 13 edixit Caesar, ne quis magistratus aut
procurator in provincia quam obtineret specta-
culum gladiatorum aut ferarum aut quod aliud
ludicrum ederet. *i) ne* — *quidem* D 40, 16 ne
Macedonum quidem *ac* Persarum aut ullius
gentis . . eloquentiam novimus. A 9, 16 ne fa-
mam quidem . . ostentanda virtute aut per
artem quaesivit. G 5, 5 ne armentis quidem
suis honor aut gloria frontis. 16, 7 ne caemen-
torum quidem apud illos aut tegularum usus.
I, 83, 14 tumultus proximi initium non cupiditate
vel odio . . ac ne detrectatione quidem
aut formidine periculorum. II, 76, 14 non ad-
versus . . , nec adversus . . , ne contra Gai
quidem aut Claudii *vel* Neronis . . domum exsur-
gimus. 76, 25 ne Othonem quidem ducis arte
aut exercitus vi, sed praepropera ipsius despe-
ratione victum . . 1, 10, 26 ne Tiberium quidem
caritate aut rei publicae cura successorem ad-
scitum, sed . . 66, 7 cum tamen neque auctori-
tate neque precibus, ne manu quidem obsistere
aut retinere militem quiret. 4, 46, 7 cf. supra
1. a. 14, 35, 7 eo provecas Romanorum cupi-
dines, ut non corpora, ne senectam quidem
aut virginitatem inpollutam relinquunt. — D
40, 3 cum se plurimi disertorum ne a Publico
quidem Scipione *aut* L. Sulla *aut* Cn. Pompeio
abstinerent. 16, 19, 11 ne codicillis quidem . .
Neronem aut Tigellinum aut quem alium po-
tentium adulatus est: sed . . *si* nisi IV, 74, 14
nisi forte Tutore et Classico regnantibus mo-
deratius imperium speratis, aut minoribus quam
nunc tributis parabantur exercitus. 2, 80, 16
non animus, non spes, ne tela quidem nisi
agrestia aut **ad* subitum usum properata. 13,

23, 8 respondit nihil umquam se domi nisi nutu
aut manu significasse, *vel* si . . 2) G 6, 10 *vix*
uni alterive cassis aut galea. 14, 15, 13 *vix*
artibus honestis pudor retinetur, *nedum* inter
certamina vitiorum pudicitia *aut* modestia *aut*
quicquam probi moris reservaretur. — 4, 51, 18
reliquis, *quo minus* vi aut obsidio subigerentur,
praematura . . hiems subvenit. *si* *sine*, *contra*,
contra A 1, 8 *sine* gratia aut ambitione. III,
47, 16 camaras vocant artis lateribus latam al-
vom sine vinculo aeris aut ferri conexam. 3,
26, 2 vetustissimi mortalium, nulla adhuc mala
libidine, sine probro, scelere eoque sine poena
aut coercitionibus agebant. 4, 6, 20 et ne pro-
vinciae novis oneribus turbarentur utque vetera
sine avaritia aut crudelitate magistratum to-
lerarent, providebat. 64, 7 quia sine ambitione
aut proximorum precibus ignotos etiam et ultra
accitos munificentia iuverat. 6, 15, 15 factio
large et sine praescriptione generis aut numeri
senatus c. — A 1, 11 nec id Rutilio et Scauro
contra fidem aut obtrectationi fuit. 3, 69, 8 mul-
tos in provinciis *contra* quam spes aut metus
de illis fuerit egisse. *si* *in* *enunt.* *interrog.* D
9, 10 quis Saleium nostrum . . deducit *aut* sa-
lutat *aut* prosequitur? 21, 8 quotus enim quis-
que Calvi in Asitium aut in Drusum legit?
6, 9, 14 nam quotus quisque adfinitatis aut ami-
ciciae tot illustrium virorum expers erat? G
2, 6 quis . . Asia aut Africa aut Italia relicta Ger-
maniam peteret . . ? I, 83, 19 num . . omnia consilia
cunctis praesentibus tractari ratio rerum aut
occasionum velocitas patitur? 13, 49, 6 quin de
bello *aut* pace, de vectigalibus *et* legibus, qui-
busque aliis res R. contineretur, suaderet dis-
suaderetve? 11, 23, 13 quem ultra honorem re-
siduis nobilium, aut si quis pauper e Latio
senator foret? 14, 11, 11 quod (naufragium)
fortuitum fuisse, quis adeo hebes inveniretur
ut crederet? aut a muliere naufraga missum
cum telo unum, qui cohortes . . imperatoris
perfringeret? [M 14, 51, 3 incertum valetudine
aut veneno; Rhenanus an.]

B) aut — aut 1) *sine negatione a)* in rebus
contrariis D 1, 8 ut aut de ingenii nostris
male existimandum **sit*, si idem adsequi non
possumus, aut de iudiciis, si nolimus. 6, 9 ut
aut sua aut amicorum discrimina commendent.
41, 5 quod municipium in clientelam nostram
venit nisi quod aut vicinus populus aut dome-
stica discordia agitat? 41, 21 si aut vos prio-
ribus saeculis aut illi quos miramur his nati
essent. A 32, 12 aut nulla plerisque patria aut
alia est. G 11, 4 coeunt . . cum aut inchoat
luna aut impletur. 16, 14 abdita [autem]
et defossa aut ignorantur aut eo ipso fallunt
quod quaerenda sunt. III, 10, 21 aut militum
se manibus aut suis moriturum obtestans. IV,
77, 19 ut omnes legati vestri aut militum ma-
nibus aut hostium ceciderint. III, 13, 23 quid
dicturos reposcitis aut prospera aut ad-
versa? IV, 32, 19 denique ansos aut libertas
sequetur, aut victi idem erimus. 58, 37 militi-
bus R. aut innocentiam detis aut maturam et
sine noxa paenitentiam. 64, 22 sincerus . . po-
pulus aut ex aequo ageris aut aliis imperita-
bitis. V, 17, 12 illum diem aut gloriosissimum

inter maiores aut ignominiosum apud posteros fore. 1, 18, 11 aut incolumis fidem legionum retinebo, aut ingulatus paenitentiam adcelebrabo. 2, 71, 20 fingentibus scelesti mandata aut non credent homines aut non ignoscent. 12, 34, 4 illam aciem testabatur aut recipendae libertatis aut servitutis aeternae initium fore. 14, 58, 17 denique aut salutem tali consilio quaeri, aut nihil gravius audenti quam ignavo patiendum esse. 15, 10, 3 si Paeto aut in suis aut in alienis consiliis constantia fuisset. 53, 18, 16, 22, 21 aut transeamus ad illa instituta, si potiora sunt, aut nova cupientibus auferatur dux et auctor. — I, 29, 16 si nobis aut perire hodie necesse est aut, quod aequè apud bonos miserum est, occidere. 56, 17 proinde aut bellandum adversus desciscientes aut, si . . . pax placeat, faciendum imperatorem. III, 9, 6 quod si adfuisset fides, aut opprimi . . . duae legiones . . . potuerunt, aut retro actae deserta Italia turpem fugam conscivissent. — D 33, 7 ex te didici, quid aut illi scierint aut nos nesciamus. I, 16, 24 cogitare quid aut volueris sub alio principe aut nolueris. b) in rebus *diversis* D 7, 5 non eum diem laetorem egi, quo mihi latus clavus oblatum est, *vel* quo . . . quaesturam aut tribunatum aut praeturam accepi, quam eos, quibus mihi . . . aut *apud* *patres* reum prospere defendere aut apud centumviro causam . . . orare aut apud principem ipsos illos liberos . . . defendere datur. 21, 41 videmus, in quantum iudicio eius vis aut animi aut ingenii suffecerit. A 17, 6 magnam Brigantium partem aut victoria amplexum est aut bello. G 5, 2 (terra) in universum aut silvis horrida aut paludibus foeda. II, 32, 21 corpora militum aut Italiae sueta aut aestibus. 40, 6 aut in compositos in agmine aut dispersos . . . adgrederetur. III, 9, 19 nihil prorsus quod aut corrumperet hostem aut terreret. 4, 19, 10 multa adseveratione, quasi aut legibus cum Silio ageretur aut Varro consul aut illud res publica esset, coguntur patres. 15, 8, 6 gloriaeque et praedae nonnihil partum, si aut gloriam cum modo aut praedam cum cura habuisset. — 3, 30, 18 idque et Maecenati acciderat, fato potentiae raro sempiternae, an satias capit aut illos, cum omnia tribuerunt, aut hos, cum iam nihil reliquum est quod cupiant. D 29, 6 nec quisquam in tota domo pensi habet, quid coram infante domino aut dicat aut faciat. 2) *addita negatione* D 12, 15 nec ullis aut gloria maior aut augustior honor. 36, 26 sibi persuaserant neminem sine eloquentia aut adsequi posse in civitate aut tueri conspicuum et eminentem locum. 37, 4 ne tamquam inertes et non suffecturi honoribus aut non impetrarent aut impetratos male tuerentur. A 9, 13 nec illi . . . aut facilitas auctoritatem aut severitas amorem deminuit. 22, 7 nullum . . . castellum aut vi hostium expugnatum aut pactione ac fuga desertum. 33, 21 neque enim nobis aut locorum eadem notitia aut commeatum eadem abundantia. 34, 15 numquam exercitui imputari potuisse aut moras belli aut causas rebellandi. 43, 5 nec quisquam audita morte Agricolaë aut laetatus aut statim oblitus est. G 6, 22 nec aut

sacris adesse aut concilium inire ignominioso fas. 8, 7 nec aut consilia earum (feminarum) asperrantur aut responsa neglegunt. 22, 10 tamquam nullo magis tempore aut ad simplices cogitationes pateat animus aut ad magnas incalescat. I, 18, 12 nec ullum orationi aut lenocinium addit aut pretium. II, 16, 20 neque eos aut Otho praemio adfecit aut puniit Vitellius. 37, 14 (reor) neque aut exercitus . . . in hunc consensum potuisse coalescere, aut legatos ac duces, . . . nisi pollutum . . . principem passuros. 48, 18 neu patrum sibi Othonem fuisse aut oblivisceretur umquam aut nimium meminisset. III, 51, 4 nec illis aut honorare eam caedem ius hominum aut ulcisci ratio belli permittebat. 54, 21 quando quidem magno documento opus est, nec alius iam tibi aut vitae aut mortis meae usus, dabo cui credas. IV, 58, 1 numquam apud vos verba feci aut pro vobis sollicitior aut pro me securior. 2, 34, 9 nec aut Urgulania optemperavit . . . aut ille abscessit. 12, 36, 14 at non Caratacus aut vultu demisso aut verbis misericordiam requirens, . . . in hunc modum locutus est. 13, 21, 10 nec si . . . operam anni rependant, ideo aut mihi infamia parricidii aut Caesari conscientia subeunda est. 14, 56, 3 nisi forte aut te Vitellio . . . aut me Claudio postponis. 58, 7 nec milites ad scelus missos aut numero validos aut animo promptos, . . . ad spes novas transisse. 61, 9 metu atrox, ne aut vulgi acrior vis ingrueret aut Nero inclinatione populi mutaretur. — D 9, 23 nec aut amicitiam inde refert aut clientelam aut mansurum in animo cuiusquam beneficium. 15, 9 neque illius sermonis mei paenitentiam ago, neque aut Secundum aut Maternum aut te ipsum . . . aliter sentire credo. 20, 6 praecurrit hoc tempore iudex dicentem, et nisi aut cursu argumentorum aut colore sententiarum aut nitore et cultu descriptionum invitatus et corruptus est, aversatur. 28, 2 non reconditas causas requiris, nec aut tibi ipsi aut huic Secundo *vel* huic Apro ignotas. — 21, 25 nisi forte quisquam aut Caesaris pro Decio Sannite aut Bruti pro Deiotaro rege ceterosque eiusdem lentitudinis ac teporis libros legit. 14, 49, 14 non ideo aut consules mutavere relationem aut Thræsea decessit sententia ceteris quae probaverant deseruere. — D 41, 3 quis enim nos advocat nisi aut nocens aut miser?

autem. a) *vi oppon.* α) D 8, 24 ceteros quidem amicos . . . Marcellum autem et Crispum. 11, 7 ego a. . . cum quidem in Nerone. 18, 25 Calvum quidem . . . Brutum a. 18, 27 a Calvo quidem . . . a Bruto a. 25, 16 Cicero quidem . . . Calvus a. 3, 53, 11 illi quidem . . . mihi a. 73, 13 ceteros quidem . . . ipsius a. ducis. 4, 28, 12 sibi quidem . . . filium a. 6, 5, 7 illos quidem senatus, me a. tuebitur Tiberiolus meus. 16, 17, 22 se quidem . . . Rufrium a. Crispinum. — D 31, 37 causae, plurimae quidem . . . pleraeque a. β) D 16, 21 ac mihi . . . vos autem. 22, 17. 26, 25 ego a. 25, 5 mihi a. 39, 14 oratori a. 42, 6 ego, inquit, te poetis, Messalla a. antiquariis criminabimur [Weissenborn]. II, 20, 5 Caecina . . . uxorem a. eius Saloninam [Baiter; M añ]. IV, 32,

13 egregium, inquit, pretium laborum recepi . . vos a. Treveri . . — G 16, 14 si quando hostis advenit, aperta populatur, abdita a. et defossa aut ignorantur aut . . [Muretus del., Halm incl. autem]. D 1, 5 . . antiquos: horum a. temporum diserti. 9, 4 neque dignitatem ullam . . alunt; voluptatem a. brevem . . consequuntur. 15, 2 antiqua mirari, nostrorum a. temporum studia irridere. 21, 2 in quibusdam . . in quibusdam a. 21, 17 nitorem et altitudinem . . agnoscimus. sordes a. illae verborum . . redolent antiquitatem. 25, 12 primae Demostheni tribuuntur, proximum a. [Ritter, Halm incl.] locum Aeschines . . Lycurgus optinent, omnium a. concessu haec oratorum aetas maxime probatur. 13, 25, 14 [M tū; Petersen, Halm tamen]. b) in *nectenda* oratione G 13, 1 nihil autem neque publicae neque privatae rei nisi armati agunt. D 18, 16. 21, 34. 28, 17. 35, 18. 32, 2 [C autem; Rhen., Halm enim]. cf. Spitta p. 147. Gerber, Kaschau 1863 p. 21.

autumnus. G 26 autumnus perinde nomen ac bona ignorantur. V, 7 fetus segetum et autumnus putrescere reor. 23 flexu autumnus et crebris per aequinoctium imbris superfusus amnis. 11, 4 vergente autumnus. 31 adulto autumnus.

auxiliaris. a) *adject.* I, 38 miscetur auxiliariis galeis scutisque. 2, 52 auxiliaria stipendia. I, 60 auxiliares milites. II, 24. III, 15. 12, 39 a. cohortes. 1, 39 a. equites. 4, 73 pedites et equites a. 13, 54 a. eques. 3, 45 auxiliari manu. b) *subst.* A 18 lectissimos auxiliarium. II, 24 ferocissimos auxiliarium. 68 altero e Gallis auxiliariis. III, 18 cum Moesicis a. 29 cum delectis a. IV, 50 Poenos auxiliares. 1, 56 quinque auxiliarium milia. 2, 16 auxiliares Galli Germanique. 11, 18 auxiliariis et diu meritis (Gannascus). 12, 17 plerique auxiliarium. 27 auxiliares Vangionas ac Nemetas. 35 (bis). 13, 8 pars auxiliarium. 14, 34 e proximis auxiliariis. 37 idem auxiliarium impetus. 38 octo auxiliarium cohortibus.

auxiliarius. a) *adject.* IV, 70. V, 16. 1, 51 auxiliariae cohortes. 3, 21. 13, 36 cohortes a. b) *subst.* I, 57 cum equitibus legionis auxiliariarumque.

auxiliator. 6, 37 (Ornospades) Tiberio, cum Delmaticum bellum conficeret, haud inglorius auxiliator.

auxilium. a) A 26 utroque exercitu certante, his, ut tulisse opem, illis, ne egresso auxilio viderentur. I, 33 praeclarum in servis a. II, 16 nudus et auxilium inops balineis interficitur. 28 orbari se fortissimorum virorum auxilio. III, 36 magna pars Italiae stato in eisdem dies mercatu congregata, quod defensoribus auxilium ob multitudinem, obpugnantibus incitamentum ob praedam erat. 48 adsequitur Anicetum in ostio fluminis Chobi, tutum sub Sedochezorum regis auxilio. II, 16 iuvare Vitellium Corsorum viribus statuit, inani auxilio, etiam si provenisset. III, 79 Antonius . . multo iam noctis serum a. venit. V, 3 ne quam deorum hominumve opem exspectarent . . sed sibimet et duci caelesti crederent, primo cuius auxilio praesentes miseras pepulissent. 1, 2 invalido legum auxilio. 6, 11 tarda legum auxilia. 1, 75 auxilium

patrum invocabat. 5, 8 neque aliud periclitantibus auxilium quam in fratrum constantiam fuit. 13, 16 sibi supremum auxilium ereptum . . intellegebat. 17 amisso fratris auxilio. 14, 33 fletu et lacrimis a. eius orantium. 15, 51 nec leve a. in classe. IV, 73 acciti *auxilio* Germani. 4, 67 populum senatumque a. vocare. 12, 40 missae a. cohortes. 45 proelianti sibi . . auxilio vocanti fratrem adversatum. II, 23 legionem *in* auxilium Placentiae ducebat. 91 non tamen ultra quam tribunos in a. spretae potestatis advocavit. III, 35 suspecta Germania, tanquam in a. Vitellii adingeretur. 57 data in a. urbana cohors. — II, 14 aderant legati auxilium orantes. duas Tungrorum cohortes . . misit. III, 41 missis ad Vitellium literis a. postulat. venere tres cohortes. IV, 79 orabant a. Agrippinenses. 1, 57. 2, 44 a. adversus Cheruscos orantes. 14, 32 petivere a. . procuratore auxilium. ille . . ducentos . . misit. 1, 40 ad superiorem exercitum pergeret, ubi obsequia et contra rebellis auxilium. 8 principem . . auxilio militari tuendum. 4, 5 si repentinum a. Italia posceret, haud procul accirentur (legiones). 3, 41 tulere a. 4, 65 Vibenna . . cum a. portavisset. b) α) A 35 legiones pro vallo steterunt, ingens victoriae decus . . et auxilium, si pellerentur. II, 11 deforme a., duo milia gladiatorum. 14 Ligorum cohors, vetus loci a. 43 accessit recens a., Varus Alfenus cum Batavis. III, 47 cohors, regium a. olim. IV, 28 intentis custodiis, ne quis occultus nuntius venientis auxilii penetraret. 33 repente novo a. fortuna pugnae mutatur. 78 summis rursus iugis congregabantur ac speciem novi a. fecerant. 4, 2 si quid subitum ingruat, maiore a. pariter subveniri. 6, 34 Oroden sociorum inopem auctus auxilio Pharasmanes vocare ad pugnam. 36 spe auxilii. β) *plur. num.* = auxiliares copiae A 18 modica auxiliorum manu. 24 legione una et modicis a. 35 peditum auxilia . . mediam aciem firmarent. 13 transvectis legionibus auxiliisque. I, 26 legionum et a. motas mentes. 52 Germanorum a. 54 adsciscitur auxiliorum miles. 57 (Lingones) auxilia equos, arma pecuniam offerentes. IV, 17. I, 59 quartae decumae legionis a. 61 addita utrique Germanorum a. 67. 70. IV, 24. V, 19 miseratione ac donis 6, 44 a. concreta. I, 79 tertia legio adiunctis a. II, 4 a. utrique cohortium alarumque. 6 septem legiones statim et cum ingentibus a. Suria Iudaeaque. 15. III, 15. 45. IV, 13 accire a. II, 22. 70 auxiliorum manus. 23 turbata a. 24 caesis a. 24. III, 21 auxiliorum cohortes. II, 24 ex praetorio auxiliisque mille equites . . ducebantur. 30 duplicatus legionum auxiliorumque numerus erat. 68. 69 frementibus a. 69 reddita civitatibus Gallorum a. 69. 88. 97 excivit. 100 electis a. 6, 41 delectis a. III, 1 opperiri a. 5 opposita in latus. 22. 25 recentibus a. aucti. 12, 14 Merhertes validis a. nudatus. III, 53 intersaepta Germanorum . . a. IV, 15 pellexit. 17. 18 a. . . dispersa . . palantur. 19 ambiguus auxiliorum animus. 25 nullis supervenientibus a. 25 adfluentibus a. 27 adgregantibus se a. 31 a. . . desciscunt. 33 a. passim circumfusa sunt. 51 magnificentum . . tantis sociorum a. ambiri neque

indigere. 58 concurrunt a. 62 legio . . cum a. simul deditis. V, 1. 19. 1, 7 immensa sociorum. 36 armari. 60 polliceri. 2, 8 a. agmen. 17 a. Romana. 65 parare. 78 auxiliis iuvare. 80 auxilia Cilicum in numerum legionis composuerat. 3, 39 adsumere. 73 reparatis per intima Africae a. 4, 5 auxilia cohortium. 23 auctus Maurorum auxiliis. 46 mitterent a. 47 a. popularium. 48. 73 quod reliquum auxiliorum tradit. 6, 33 dat Parthorum copias, mittit qui a. mercede facerent. 12, 29 legionem ipsaque e provincia lecta a. pro ripa componere. 49 contractis. 13, 38. 14, 26. 15, 2 adiectis Adiabonorum a. 6. 26 in unum conducta. IV, 25. 37 a. ac stipendia oraturos. 2, 46 misit legatos oraturos a. IV, 48 a. tutandis imperii finibus. — 15, 59 quanto laudabilius periturum, dum amplectitur rem p., dum auxilia libertati invocat.

avaritia. A 9 tristitiam et adrogantiam et avaritiam exuerat. I, 38 accessivit ab exilio quem tristitia et avaritia sui simillimum iudicabat. 51 supra a. et adrogantiam, praecipua validiorum vitia, contumacia Gallorum inritati. 72 crudelitate mox, deinde avaritiam, virilia scelera, exercuit. 1, 44 ubi a. aut crudelitatem consensu obiectavissent, solvebatur militia. 2, 15 meminissent a., crudelitatis, superbiae. III, 49 felicitas in tali ingenio a. superbiam ceteraque occulta mala patefecit. 14, 1 superbiam avaritiamque matris aperire. A 15 illis a. et luxuriam causas belli esse. II, 62 si luxuriae temperaret, avaritiam non timeres. IV, 14 one-rabant ministri avaritia ac luxu (dilectum). 74 ita luxum vel a. dominantium tolerate. 13, 1 abditis vitis per a. ac prodigientiam. I, 37 parsimoniam pro a. . . appellat. 37 minore a. ac licentia grassatus esset. IV, 73 eadem semper causa Germanis transcendendi in Gallias, libido atque a. et mutandae sedis amor. I, 7 avaritia et libidine foedus ac maculosus. 16, 32 animo a. ac libidinem occultans. I, 52 sordes et avaritiam . . integre mutaverat. 60 per a. ac sordes contemptus. 57 balteos phalerasque . . loco pecuniae tradebant, instinctu et impetu et avaritia. 5 senium atque avaritiam Galbae increpantes. 67 a. legionis. V, 12 per a. Claudianorum temporum. 1, 2. 4, 6. 13, 48. 15, 20 magistratum a. 12, 39. 45 a. praefecti emeratur. 14, 32 provinciam a. eius in bellum egerat. A 12 facilius crediderim naturam margaritis deesse quam nobis avaritiam. I, 77 placuit . . quod a. fuerat, videri maiestatem. II, 5 Vespasianus . . prorsus, si avaritia abesset, antiquis ducibus par. 56 minus avaritiae in Caecina, plus ambitionis. 13 calamitatibus insontium expleta a. IV, 1 saevitia verterat in a. 3, 34 quasdam in ambitionem aut a. prolapsas. 4, 19 victoria per a. foedata. 72 pacem exuere nostra magis a. quam obsequii impatientes. 13, 18 super ingenitam a. undique pecunias quasi in subsidium corripienti. 32 avaritiae criminibus percussus. 14, 56 mea a., meae crudelitatis metus in ore omnium versabitur. 15, 21 metu repetundarum infracta a. est.

avarus. A 30 cf. ambitiosus. I, 49 pecuniae alienae non adpetens, suae parcus, publicae

avarus. *adv.* 3, 13 ambitiose avareque habitam Hispaniam. 13, 30 damnatus ob Sardiniam provinciam a. habitam.

aveho. IV, 18 Labeo . . in Frisios avehitur. V, 3 regem id genus hominum . . alias in terras avehere iussum. IV, 53 reliquiae delubri in paludes aveherentur. 1, 59 quorum tot manus unam mulierculam avexerint. 6, 34 post avectam Medeam. 16, 2 Ernesti et 23 Nipp. scr. avehere.

avello. a) A 12 (margarita) in rubro mari viva ac spirantia saxis avelli. b) 1, 44 avellerentur castris trucibus (veterani). — 4, 20 liberalitas (i. e. pecuniae s. donationes) Augusti avulsa.

aveo. 4, 71 avebat animus antire statimque memorare exitus. 11, 20 recipere Armeniam avebat. 12, 36 avebant visere, quis ille . . opes nostras sprevisset.

aversor. D 20 iudex aversatur [dicentem]. I, 1 ambitionem scriptoris facile averseris. 38 vidistis . . deos infaustam adoptionem aversantes. III, 25 neve se ut parricidam aversarentur. IV, 84 volgus aversari regem. 1, 28 sua facinora aversari deos. 6, 26 aversatus sermonem Nerva. 14, 51 aspectum eius aversatum. I, 1. 38. IV, 84. 1, 28. 14, 51 non recte M *adv.*

averto. a) IV, 13 literis quibus avertere accita a Vitellio auxilia . . iubebatur (sc. ab itinere in Italiam). — 4, 60 alius occursum eius vitare, quidam salutatione reddita statim averti. b) a) 11, 34 quis visus Caesaris averteret. 4, 55 quo famam averteret. 16, 4 ut dedecus averteret. 15, 45 quo invidiam sacrilegii a semet averteret. β) II, 49 atque illum supremas iam curas animo volutantem repens tumultus avertit (sc. ab his curis). IV, 79 tristis nuntius avertit (sc. eum a consilio et itinere). γ) I, 53 mox compertum publicam pecuniam avertisse. δ) I, 46 ne volgi largitione centurionum animos averteret. II, 16 et aversi repente animi. — aversus. a) A 37 transvectae a fronte pugnantium alae aversam hostium aciem invasere. II, 51 per aversam domus partem furtim digressus. III, 84 per a. Palatii p. cf. Her. 1, 66 (porta decumana) aversa *hosti* et fugientibus tutior. b) IV, 80 neque averso imperatoris animo excipitur. 2, 5 aversa patrii voluntas. II, 47 ipse aversus a consiliis belli. 14, 26 quos *nobis* aversos animis cognoverat [Bekker cf. com. crit.].

avia. 1, 33. 3, 3. 17 avia et patruus. 2, 14 avia Augusta. 4, 75 a. Octavia. 22 Urgulania Silvani avia. 16, 11 pater filiam, avia neptem, illa utrosque intuens. 3, 17. 4, 12. 40. *13, 43. cf. Nipp. ad 13, 18.

aviditas. A 6 pro consule in omnem aviditatem pronus. III, 50 festinatio atque aviditas praepediebant. 1, 65 iuvat hostium aviditas, omissa caede praedam sectantium. — I, 52 aviditate imperi dandi [M imperandi] ipsa vitia pro virtutibus interpretabantur. III, 16 a. navandae operae. 26 a. praedae. II, 93 corpora fluminis *aviditas et aestus impatientia labefecit.

avidus. a) *absol.* A 22 nec Agricola unquam per alios gesta avidus intercepti. I, 7 servorum manus subitis (bei dem plötzlichen glückswechsel) avidae. 1, 68 ut rebus secundis avidi, ita

adversis incanti. 51 Caesar avidas legiones, quo latior populatio foret, quattuor in cuneos dispersit. I, 45 avidum et minacem militum animum voce voltuque temperans. 2, 64 (ingenium) atrox, avidum. 1, 13 Asinium (dixerat) avidum. *b) c. genet.* I, 4 rumorum avidi 22. 4, 62 talium. I, 67 Caecina belli. II, 12 proeliorum. IV, 71 pugnae avidus. II, 1 volgus fingendi a. disperaserat. 43 (legio) novi decoris a. III, 8 gloriae. IV, 72 a. milite eruendae civitatis. V, 19 gentes periculorum a. 2, 28 Trionis ingenium erat a. famae malae. 3, 33 sexum .. potestatis avidum. 42 discors Floro et ob id navandae operae avidior. 54 me non esse offensionum a. 6, 25 Agrippina .. dominandi a. 31 (Artabanus) a. Armeniae. 13, 6 in urbe sermonum a. 16, 22 a. discordiarum civitas. 13, 20 Nero interficiendae matris a. 'c) II, 56 in omne fas nefasque avidi. Fortasse recte Her.: wegen des indeclinabeln fas nefasque nicht mit dem gen. konstruiert, sed etiam apud Livium 5, 20, 6 et 22, 21, 2 in et 7, 23, 6 ad legitur. *d) 14, 22* quibus ancipitia praecolere avida et plerumque fallax ambitio est. *adv.* 4, 11 incredibilia avide accepta. II, 84 largus privatim, quod avidius de re p. sumeret. 24 recipere gloriam a. quam consultius properabat. IV, 65 (libertatem) a. quam cautius sumpsimus. 15, 4 (milites) a. progressi.

avis. *a)* II, 50 avem invisitata specie. 6, 28 avis phoenix. 28 a ceteris avibus diversum animal. *b)* G 10 avium voces volatusque interrogare. 2, 17 irent sequerenturque Romanas aves. 12, 43 inessum diris avibus Capitolium.

avitus. I, 77 adolescentulos avitis ac paternis sacerdotiis in solacium recoluit. 14, 43 paternam pecuniam .. avitum mancipium. — I, 40 Vologesium aut Pacorum avito Arsacidarum solio depulsuri. 3, 72 Lepidus .. avitum decus (das ehrendenkmal seiner ahnen) recoluit. 11, 35 quidquid avitum *Neronibus et Drusis* in pretium proberi cessisse [Faërnus; M habitum] i. e. alte familienbesitz der. 13, 34 quamvis per luxum avitas opes dissipasset [Lipsius; M habitas]. 14, 31 avitis bonis exuuntur. 22 esse illi per Asiam avitos agros i. e. stammgüter.

18 (agri) quos regis Apionis quondam avitos i. e. die der k. A. einst als erbgut besessen [Heinsius; M habitos; Lips. et Nipp. regi Apioni q. hab.]. — 2, 10 libertas avita. 38 siluit Hortalus, pavore an avitae nobilitatis .. retinens.

avius. 12, 20 suscipi bellum avio itinere, inportuoso mari. — *subst.* A 19 in remota et avia deferrent (sc. frumentum). 37 longinqua et a. petiere. 15, 11. — II, 85 per avia Moesiae et a. profugit. IV, 70 Civilis a. Belgarum circumibat. 1, 63 cedentem in a. Arminium. 2, 15 a. Oceani quaesita. 68 specie venandi a. saltuum petiit. 4, 45 per derupta et a. sequentis frustratus est. 6, 21 per a. ac derupta praeibat eum. 13, 37 avia Armeniae incuravit. 14, 23 deserere vicos et in avia digredi.

avoco. 3, 37 (potius) noctem convivii traheret, quam solus et nullis voluptatibus avocatus maestam vigilantiam et malas curas exerceret i. e. abstractus.

avunculus. *a)* G 20 sororum filiis idem apud avunculum qui apud patrem honor cf. Schw. Sidler. 20 si liberi non sunt, proximus gradus in possessione fratres, patrum, avunculi. IV, 70 Brigantius sorore Civilis genitus .. invisus avunculo. V, 21. 2, 41. 3, 35. 72. 76. 4, 26. *b)* pro a. magno 2, 43. 53. 4, 3. 75. 12, 64.

avus. A 4 (Agricola) utrumque avum procuratorem Caesarum habuit. I, 48 pater illi praetoria familia, maternus a. e proscriptis. II, 50 origo illi e municipio Ferentino, pater consularis, a. praetorius. III, 38 hostem Iunios Antoniosque avos iactantem. IV, 8. 73 patres avique vestri. 1, 5 penatibus avi reddi. 40. 41 Augusti avi memoria. 2, 43. 53. 85 ne quaestum corpore faceret cui avus aut pater aut maritus eques R. fuisset. 3, 29 privignis cum vitrico levior necessitudo quam avo adversum nepotem. 75 M. Agrippa et Pollione Asinio avis .. insignis. 75. 4, 15. 44. 6, 15. 20. 24. 27. 37. 46. 11, 17. 23 avi proavique. 12, 27. 13, 45 Sabina Poppaea, T. Ollio patre genita, sed nomen avi materni sumpserat. 14, 57 claritudine avi Drusi. 1 triumphales avos (in oratione et de uno tantum avo). De 14, 55 cf. abavus.

B

baechanal. II, 68 cf. ac p. 8.

balineae, balneae cf. Woelfflin Philol. 25, 104. *a)* II, 16 nudus et auxilii inops *balineis* interficitur [Non necessario Heinsius in b. cf. Nipp. ad 3, 61; non recte expl. Her. 'zur zeit des bades, beim baden']. III, 32 balineas abluendo cruro propere petit. 83 alibi proelia et volnera, alibi balineae popinaeque. 16, 11 abscondunt venas .. balineis inferuntur. *b)* III, 11 vacantium forte *balnearum* fornacibus abditus (Saturninus). 15, 52 Caesar crebro ventitabat (in villam Pisonis) balneisque et epulas inibat.

balineum, balneum. *a)* A 21 paulatim dis-

cessum ad delenimenta vitiorum, porticus et *balinea* et conviviorum elegantiam [Puteolanus; Γ balinea, Δ balneas; Ritter balineas, quod probat Woelfflin l. a.]. *b)* 14, 64 praefervidi *balnei* vapore enecatur. 15, 64 exim balneo inlatus et vapore eius exanimatus. 69 vigens adhuc balneo infertur, calida aqua mersatur.

ballista (balista). de *machina* militari III, 23 magnitudine eximia .. *ballista* ingentibus saxis hostilem aciem proruebat. 29 postremo ballistam in subeuntes propulere, quae ut ad praesens disiecit obruitque quos inciderat, ita pinnas ac summa valli ruina sua traxit. IV, 23 excussa ballistis saxa. 12, 56 antepositis pro-